MICHEL ZÉVACO

EROINA

MICHEL ZEVACO

EROINA
(ANNAIS)

În românește de
CEZAR RĂDULESCU BARBELLIAN

Editura „DANMARY PRESS“
Constanța,
1992

Ediţie îngrijită de LUXA ŞTEFAN-ANDREESCU

CAP. I

ANNAIS DE LESPARS

SINGUR, NEMIŞCAT, în splendidul decor al acelui salon somptuos, rigid sub hlamida-i-roşie ale cărei dantele şi diamante valorau un milion şi jumătate de lire, părea unul din întunecatele şi măreţele personaje pictate de Philippe de Champagne, pe care durerea l-ar fi făcut să trăiască o clipă şi să coboare din rama lui de aur... Cu o mînă e rezemat de spătarul unui fotoliu, iar cu cealaltă îşi acoperă ochii, căci el e unul din aceia care fac să plîngă o lume, dar căruia nimeni nu trebuie să-i vadă lacrimile...

E încă tînăr. Mustaţa şi ciocu-i regal sînt negre, figura fină şi violentă, cu o frunte mare, netedă, foarte palidă. Atitudinile lui obişnuite, dezvăluie sentimentul excesiv ce le provoacă: orgoliul. În liniştea aceea adîncă, el visează şi plînge...

Acest om, poartă un nume formidabil.

Richelieu!

Palatul Cardinal de-abia a fost isprăvit şi în acea dimineaţă a lui Martie 1626, Richelieu, îl inaugurează printr-o sfeştanie solemnă, pe care o va sluji el însuşi în capela palatului, unde a invitat toată Curtea, prietenii şi duşmanii lui; pe toţi, pentru a le arăta fastul lui şi a-i fascina cu bogăţiile sale. Şi iată că tot în această clipă, el e chinuit de un gînd:

- Şi ea nu vine!... Ca pe un lacheu, m-a înştiinţat printr-un lacheu că puţin îi pasă de această ceremonie, consacrarea puterii mele!... Ea mă zdrobeşte cu dispreţul ei. Umilit, învins, înjosit de această femeie, eu care am încătuşat un regat întreg!... Oh! regina mea!... Ce să fac? Ce acţiune să mai întreprind? De ce glorie să mă mai acopăr, pentru ca

în sfîrșit să fiu băgat în seamă de tine. Un viitor splendid, toate plăcerile bogăției lui și viața lui chiar, pentru o privire a ta, Ana de Austria!... Dar s-a sfîrșit... nu are să vină.

În această clipă, o voce alături de el murmură:

- Monseniore, Majestatea Sa Regina a sosit în capelă!

Cardinalul tresare... În fața lui se înclină un călugăr cu fața osoasă, colțuroasă, cu un surîs cinic sau nevinovat pe buze; cu privirea naivă sau obraznică și cu nu știu ce atitudine de spadasin sub anteriul lui, un vlăjgan de capucin, lung și slab, care miroase a spion de la o leghe depărtare. Richelieu, foarte palid, îl apucă de braț pe călugăr și spune dîrdîind:

- Corignan! Corignan! Ce spui tu?...

- Spun, că o veți vedea, oferindu-vă primul său surîs.

- Nu te înșeli? bîlbîi Cardinalul.

- Eu vă spun, că dacă doriți, e a dumneavoastră!

- Monahule! Monahule! Îți pierzi capul!...

- Haideți dar, Monseniore! Fratele Corignan cred că v-a dovedit că își cunoaște meseria. Știu să văd, să ascult, și la nevoie, să spun un cuvînt.

- Tu ai de spus ceva! freamătă Richelieu. Să vedem! Ce vrei să spui?...

- Monseniore, vin acum de la Luvru și acolo am văzut-o pe D-na de Givray... ambasadoarea Voastră, acreditată pe lîngă Regină. Ascultați Eminență: Caterina cea Mare a avut palatul Tuileries; Regele își are palatul său, Luvru; Maria de Médicis are palatul Luxembourg. Singură Ana de Austria nu are nimic!... Și d-voastră Monseniore, d-voastră aveți, mă auziți? D-voastră aveți acest palat, majestuos ca Tuileriile, mare ca Luvrul și elegant ca Luxembourgul...

- Oh! bîlbîe Cardinalul înfierbîntat. Ce vis!... Ah! dacă ar fi posibil ca ea să vrea...

- Să accepte?... Ei! Monseniore, d-voastră sînteți un ministru genial, dar nu cunoașteți femeile, ca bietul frate Corignan!... Am și eu diplomația mea, cu totul în serviciul d-voastră. Așa că am spus și eu un mic cuvînt la urechea D-nei de Givray. I-am spus... pe legea mea, am avut îndrăzneala ca să-i spun că acest palat, care uimește o lume întreagă, nu a fost construit pentru Cardinal, ci pentru o ilustră prințesă și

- Povestește! Povestește! palpită Richelieu.

- Și ilustra prințesă așteaptă confirmarea celor spuse de mine!... Monseniore, cînd doriți ca să duc la Luvru scrisoarea pe care o veți scrie Reginei Ana de Austria?

Cardinalul își înăbușe un strigăt nesăbuit de speranță. El își închide ochii, iar mîinile i se apasă pe piept. Și atunci, năucit, îmbătat de speranță, spuse cu accent răgușit de pasiune:

- Astă seară... pe la miezul nopții... în palatul meu din Piața Regală... am să te aștept!

În acest moment, un om îmbrăcat în negru, dă de-oparte perdeaua în dosul căreia asculta, străbate cabinetul întunecos din care pîndise, trece printr-o galerie și se pierde prin culoarele palatului Cardinal...

Fratele Corignan s-a înclinat umil, apoi s-a îndreptat spre ușa salonului pe care o deschide și acolo, el se lovește de cineva care tocmai intra: gras, mărunt, un fel de cocoșat burtos, cu fața spînă, cu o mină îngrijorată și cu aceeași înfățișare de spion.

- Rascasse! se răstește capucinul. Mereu printre picioarele mele dar?!

- Corignan! scrîșni printre dinți cocoșatul. Mereu în calea mea, așadar!

- Mă obsedezi, micul meu Rascasse!

- Mă exasperezi, marele meu Corignan!

Fratele Corignan se apleacă pentru a-l fulgera pe rivalul său cu un blestem. Ridicat pe vîrful picioarelor, Rascasse mestecă între dinți o insultă. Și roșii de gelozie, cei doi spioni se amenință deodată:

- Mai ne vedem noi!...

Richelieu a rămas șovăind. Rascasse, plin de praf ca un călător care nu a avut încă vreme să se perie, se apropie cu pași mărunți, făcînd o mulțime de plecăciuni pentru a atrage atenția stăpînului său...

În sfîrșit Cardinalul îl zărește. Imediat dragoste, pasiune, dorință pătimașe, toate dispar din mintea lui, iar fața aceea înflăcărată, devine albă ca varul. Privirile-i devin ca ghiața, inchizitoriale, pătrunzătoare, și înălțîndu-și capul rostește deodată:

- Doamna de Lespars?

Spionul se îndreaptă și într-un suflet, lasă să cadă un singur cuvînt:

- Moartă!...Cardinalul rămîne pe gînduri. O cută brăzdează fruntea aceea implacabilă, iar zîmbetul său ascuțit e singurul care arată că răspunsul acela atît de temut, îi e pe plac. Ura la omul acesta trebuie

să fie la fel de înspăimîntătoare ca și dragostea... El observă cu atenție pe spionul ce stă înclinat în fața lui... și cu o voce înceată adăugă:

- E moartă... Bine! Spune-mi acum cine a... ajutat-o să moară...

Rascasse tresare. Poate că acum e ora decisivă în care, o simplă minciună asigură viața unui om. El duce o luptă interioară. Ezită. Apoi își spune deodată în sinea lui:

- Ei! D-l de Saint-Priac n-are să îndrăznească niciodată să se denunțe pe el însuși!

Și complet palid din cauza grelei poveri cu care-și încarcă conștiința bîlbîie:

- Eu, Monseniore... eu!

- Rascasse, tu ești un servitor bun. Treci pe la vistierul meu: te așteaptă. Cuvîntul pe care l-ai rostit adineauri, valorează cît greutatea lui în aur. Pentru moment e deajuns. Diseară, în locuința mea, o să-mi dai detalii asupra călătoriei ce ai făcut-o la Angers și cum s-au petrecut lucrurile. Acum du-te.

- O clipă Monseniore. Eu ar fi trebuit să fiu aici, încă de acum cincisprezece zile, întrucît D-na de Lespars a murit la 23 Februarie. Ori, dacă am întîrziat, aceasta e din cauză că am pe cineva care a dispărut a doua zi după înmormîntare, pe cineva, pentru care am pierdut o lună ca s-o pot studia... și care mi-a alunecat printre degete, chiar în momentul cînd eram... e deajuns: o voi găsi eu!

- De cine?... de cine vrei să vorbești? Mie nu-mi plac rapoartele neclare, domnule Rascasse!

- Iertați-mă Monseniore. E vorba de fata acestei nobile doamne... e vorba de Annais de Lespars!

- Annais!... Copila aceea?!...

- Copila aceea o inspira pe mama sa! mormăi înăbușit spionul. Monseniore ne-am înșelat!

Cardinalul tresare.

- Trebuia lăsată în viață mama și ucisă fiica! continuă spionul împins de ambiție, care probabil că era mai presus de puterile lui.

Privirea de gheață a Cardinalului aruncă un fulger și Rascasse isprăvește:

- Aceea era pericolul, Eminență! Și mi-a scăpat, căci altfel ar fi ajuns și ea din urmă pe mama sa. Unde o fi acum?... Ah! Monseniore, vă spun drept: douăzeci de seniori revoltați, nu întrec energia acestei copile! Poate că are să vie la Eminența voastră! Și dacă va fi așa, luați

eama!... Cînd cineva se numește Annais de Lespars nu știe nici să tremure, nici să ierte și nici să dezarmeze în fața cuiva!...

Richelieu și-a încruntat sprincenele, meditează, calculează, combină. Acum nu mai e vorba de un vis de dragoste. E vorba de un vis ucigaș. În mintea lui căuta ceva. Gîndurile lui aspre, inaccesibile pentru milă, intră fără ezitare în cotiturile care duc spre crimă... Problema pe care o dezbate acum, nu este de a alege dacă trebuie să ucidă sau să ierte! Ea constă în dificultatea de a stabili cum ar putea să o prindă de gît pe acea copilă și în ce cursă hidoasă trebuie să o arunce, așa șovăitoare cum poate fi o fată... Și deodată el își înalță capul și ridică din umeri... A găsit!...

- Rascasse, l-ai văzut la Angers pe Baronul de Saint-Priac?

- Da Monseniore, răspunse spionul stăpînindu-și un tremur. A pornit și el la drum spre Paris în același timp cu mine, înarmat cu o scrisoare de audiență, care îi va permite să fie primit fără întîrziere de Eminența Voastră. Prețioasă achiziție Monseniore! Douăzeci și trei de ani, lipsit de scrupule, gata să întreprindă orice, spirit vioi, braț solid și la capătul acestui braț, o spadă poate mai de temut chiar ca a faimosului Trencavel!

- Trencavel? întreabă Cardinalul.

- Maestru de scrimă a cărui Academie e cea mai cunoscută din tot Parisul. Eu îl cunosc. Și acesta e unul pe care ar trebui să vi-l atașați, Monseniore!

- Vom vedea. Rapoartele ce le primesc spun că acest Saint-Priac este îndrăgostit de D-ra de Lespars. E adevărat?

- Și-ar vinde și sufletul diavolului, dacă diavolul i-ar oferi-o pe Annais... Și l-a și vîndut deja, adăugă în gînd Rascasse, fiindcă din dorința de a pune mîna pe această fată, a ucis...

- Ei bine! spuse cu răceală Richelieu a cărui privire se ilumină de o funestă limpezime, nu te mai îngriji de această copilă, Rascasse ! Tu m-ai scăpat de mama ei... Saint-Priac are să mă debaraseze de fată!...

- Și cum, Monseniore?...

- Luînd-o în căsătorie! răspunde Richelieu cu un zîmbet ascuțit.

Și spionul, omul misiunilor ucigașe, Rascasse, nu se putu opri să nu tremure!... Și cînd, în urma unui semn al lui Richelieu, el se retrase, bombăni:

- Saint-Priac, soțul lui Annais de Lespars!... Saint-Priac!... Oribil, asta e într-adevăr oribil!

După plecarea lui, Cardinalul de Richelieu lovește într-un clopoțel suspendat. Un valet intră cu aer solemn și deschide larg cele două uși monumentale, cu cîte două canaturi. Una dă într-o imensă galerie, iar cealaltă în capela palatului. Cabinetul se umple atunci de gentilomi, episcopi, canonici, arhiepiscopi...

Richelieu își ia însemnele demnității sale bisericești de Cardinal și înaintează înconjurat de acest grandios cortegiu de preoți, care intonează un cîntec, asemănător unui imn de glorie. În capelă, o minune de lux și de artă, strălucit combinate, orga geme, iar o puzderie de cădelnițe de aur masiv, înalță un nor de fum de tămîie, pînă la lumina lumînărilor din candelabre încrustate cu pietre prețioase. E un tablou de o măreție incomparabilă. Și în acest cadru, ca o viziune de splendoare ireală, se află un grup de o majestate surprinzătoare, strălucitoare: e Ludovic al XIII-lea, cu Ana de Austria, Maria de Médicis și Gaston de Anjou, Vendôme și Bourbon, principii de Condé, de Rohan, de Combalet, de Montpensier, de Chevreuse, Ornano, Soissons, Montmorency, Chalais, toată nobletea, toată Curtea Franței, înclinată în fața unui om!...

O clipă, Richelieu s-a oprit la intrarea în capelă. Cu corpul drept, radios și impozant, el privește cum toate aceste capete ilustre se înclină în fața lui. Deodată, în clipa cînd să pășească spre altar, el se clatină, lovit în plina lui apoteoză: acolo, în fundul capelei, e o femeie care a rămas în picioare și îl privește drept în față și îl desfide cu toată atitudinea ei!...

E o tînără, blondă, cu ochii negri, frumoasă, mîndră, scînteind de îndrăzneală...

Richelieu pălește de furie. Richelieu tremură. În privirea lui fulgerătoare el pune toată amenințarea și toată anatema pe care o poate arunca. Și tînăra îi aruncă lovitură contra lovitură, blestem contra blestem; e o vie declarație de război...

Și cînd Cardinalul, cu un pas sacadat, urcă spre masa altarului, e palid de ură sau de groază, căci aceea pe care a văzut-o astfel, vine în numele dreptății, al justiției și al răzbunării, așa că glasu-i tremură murmurînd:

- Fiica lui Henric al IV-lea!... fiica moartei!... Annais de Lespars!... Fiica lui Henric al IV-lea!

Așadar e sora lui Alexandru de Bourbon și a lui Cesar de Vendôme? Soră cu MONSIEUR, Ducele de Anjou? Soră cu Ludovic al XIII-lea, Regele Franței!...

Ce dramă se ascunde sub această descendență regală? Cine este această Doamnă de Lespars, de a cărei ucidere am auzit acum cîteva clipe? De ce greșală să fi fost ea vinovată, sau victima cărei curse trădătoare să fi căzut? Acestea sînt problemele ce trebuiesc dezlegate.

Aceea care poartă numele de Annais de Lespars și care poate că are dreptul la un loc pe treptele tronului ca și Henrietta, fiica Gabriellei de Estrées, a părăsit capela în momentul cînd s-a început ceremonia. Printr-o eroică sfidare, ea a voit să-i strige cu privirea, drept în față, celui ce e stăpînul a toți și a toate:

- Iată-mă! Păzește-te! sînt în gardă!...

Și acum s-a făcut. I-a aruncat mănușa în față... și acum se retrage străbătînd anticamerele pline de gentilomi, gărzi și spioni. Dacă cineva se miră văzînd-o în costum de stradă, într-un loc unde se desfășoară o astfel de pompă, dacă e întrebată, ea se mulțumește să le arate invitația scrisă pe care o are în mînă. Cum și-a procurat-o? Cîțiva seniori, în ajun, s-au omorît pe stradă în duel, pentru a cuceri o bucățică dintr-un astfel de document. Au fost doamne de seamă, care au oferit în zadar pînă la o sută de mii de lire, intendenților acelui palat, ca să poată fi admisc și ele...

Ea mergea cu pași nobili și îndrăzneți, ușoară, grațioasă, cu rochia ei de catifea și cu jacheta ei care îi sculptează talia armonioasă, sub pălăria de fetru cenușiu, cu borul ridicat într-o parte, cum poartă cavalerii. Dar sub toată îndrăzneala aceea, se ghicește demnitatea, modestia curată a sufletului și nevinovăția unei ființe susținută numai de spiritul, care însuflețea odinioară pe fecioarele războinice. Așadar, ea străbate camerele fără să întrebe pe nimeni pe unde să meargă, ca și cum ar fi cunoscut bine toată construcția acelui palat și merge pînă cînd, într-una din sălile goale, îl întîlnește pe cel care o așteapta...

Și acesta, e omul îmbrăcat în negru, care din fundul unui cabinet, a ascultat și a auzit toată discuția dintre Cardinal și călugărul Corignan! Omul care a surprins teribilul secret, al dragostei lui Richelieu pentru Regina Ana de Austria!...

În cuvinte repezi, înflăcărate, Annais îl întreabă, și omul răspunde, cu ochiul la pîndă, cu glas înăbușit, ca și cînd o singură vorbă rătăcită, dintre cele ce le spunea, ar fi putut să-l conducă în Place

de Grève![1] Aceasta durează numai două minute și omul, înspăimîntat, pornește repede spre interiorul palatului, în timp ce Annais de Lespars, palpitînd de cele ce aflase, se depărtează murmurînd:

- Călugărul... astă seară... la miezul nopții... Piața Regală... Oh !... acum l-am prins!... Mamă, o să fii răzbunată!

Ajunsă afară, ea traversează grupurile întunecate de oameni din popor, care contemplă noul palat, apoi se îndreaptă spre marginea orașului, în direcția Mănăstirii Temple. A ajuns în strada Sainte-Avoye.

În colțul format cu strada Courteau, se înalță o clădire care par· părăsită. Cu o privire rapidă, Annais se asigură că nu e nimeni pe acol și se îndreaptă repede spre această clădire, unde nu trebuie să o va nimeni că intră... Deodată, chiar în momentul acela, apare în stradă ı călăreț... o vede, scoate un strigăt, sare de pe cal și se apropie de ϵ Tînăra se înfioară:

- Baronul de Saint-Priac!...

Un costum de o eleganță exagerată, mustața roșcată răsucită în sus, cu părul aproape roșu, cu buza de sus arogantă, cu privire obraznică, iată pe scurt cum era gentilomul ce descălecase.

- Destinul refuză să ne separe, rînjește el cu o voce acră mușcătoare. Am plecat din Angers, crezînd că v-am pierdut pentru totdeauna. Acum am sosit la Paris și iată!... v-am întîlnit din nou!... Ați făcut o mare greșeală că ați încercat să fugiți de mine!

Răspunsul dat de Annais, îl biciuește ca o lovitură de cravașe:

- Te lauzi. Pentru a fugi de dumneata, ar fi trebuit să mă tem. Ori, dumneata îmi ești numai odios și atît! Adio domnule...

- Eu unul nu o să vă mai părăsesc! bîlbîie Saint-Priac cu o furie crescîndă. Odios sau nu, mă veți asculta!

Și un val de cuvinte de pasiune sălbatecă se revarsă atunci, la început amenințătoare, apoi rugătoare și în cele din urmă pline de suspine. El își dezvăluie toată dragostea lui, își povestește toate dorințele lui, se exaltează...

- Vă iubesc! încheie el gîfîind. De zeci de ori m-ați respins, dar acum, mama dumneavoastră e moartă. Aveți nevoie de un braț de care să vă sprijiniți... Ascultați! Averea mea e splendidă și are să devie magnifică: însuși Cardinalul Richelieu m-a chemat la el! Acceptați să

---

1 Place de Grève, o piață publică în fața primăriei din Paris și în care se făceau execuțiile capitale.

fiți Baroană de Saint-Priac și Curtea vă e deschisă și o viață fermecată de plăceri și de onoruri se va desfășura în fața voastră!... Spuneți! Oh, spuneți!... un cuvînt... un cuvînt! Nu mă aruncați în disperare!

Atunci, un fel de milă teribilă apăru pe fața tinerei și cuvintele pe care le rosti, fură îngrozitoare:

- Îmi ceri un cuvînt. Eu aș fi vrut să te scutesc de el. Dumneata mă forțezi să-l pronunț: Baron de Saint-Priac, Annais de Lespars nu poate să fie soția unui hoț.

Gentilomul rămase alb ca varul, fulgerat.

- Iată drumul dumitale! adaugă ea cu o nespusă măreție. Și iată și drumul meu!

Atunci Saint-Priac se smulse din rușinea care-l strivea și își îndreptă talia. Un rîs furios îi crispa buzele. El se înfige cu asprime pe picioarele-i desfăcute și pierzîndu-și capul exclamă:

- Hoț!... Da! Și acesta nu-i singurul cuvînt potrivit!... Mai sînt și altele asemănătoare!... Poate că într-o zi o să afli cine sînt... ce sînt!... Hoț!... Aha! știi asta! Ei bine, e un motiv în plus ca să fii a mea! Păzindu-te, mă păzesc pe mine! Îndrăznesc orice! răcni Saint-Priac. Fiindcă te-am găsit, te iau!...

Cu ochii înflăcărați, convulsionat de teroare și de patimă, el se dădu un pas înapoi pentru a se repezi la ea ca un pungaș de stradă și ridicîndu-și mîna... Dar în aceeași clipă, un om sări pragul unei uși de alături și cu un pumn în plină figură, îl azvîrli pe Baronul de Saint-Priac la patru pași, în timp ce o voce tînără, vioaie și ironică se auzi:

- Păi bine domnule! Nu vezi că o plictisești pe doaman?

Îmbătat de furie, Saint-Priac se ridică... privește în jurul lui: Annais de Lespars a dispărut!... Gentilomul nu mai vede în fața lui decît pe necunoscutul al cărui pumn puternic îi servise o lecție atît de sîngeroasă. El se apropie bîlbîind:

- Ești purtător de spadă! În gardă! Imediat!...

Palid, agitat de fiori, el își scoate spada din teacă.

- O clipă domnule! spuse calm necunoscutul. Nu mă dau în lături de a-mi tăia gîtul cu sabia, în luptă cu dumneavoastră, dar nu vreau să mor pe eșafod. Știi că sînt niște ordonante care opresc duelul! Așadar băgați spada la loc, domule și repede de tot!

- Pe iadul care te-a născut, e foarte adevărat! bombăne Saint- Priac. Ordonanțele!... Richelieu!... Scrisoarea mea de audiență!... Cariera

meal... Oh! ce era să fac! Cînd și unde ne putem întîlni, fără a fi văzuți?...

- Mîine, la căderea nopții, în Grădina Mănăstirii Temple, voi fi la dispoziția Dvs.

- Bine. Și acum, vreau să știu, cui o să-i smulg mîine inima, în spatele Mănăstirii Temple, ca s-o arunc cîinilor mei. Numele Dvs!

- Mai întîi al Dvs., vă rog!

- Baron Hector de Saint-Priac!

- Și eu, Trencavel! spuse necunoscutul salutînd. Trencavel, profesor secund al Academiilor de scrimă din Florența, Milano, Murcia și Toledo, elev al lui Barvillars, director al Academiei de pe strada Bons-Enfants, maestru de scrimă!

Și cu un nou salut, cu o grație nespusă, adăugă.

- Pe mîine seară domnule!

Saint-Priac făcu un gest furios de amenințare și apoi încălecă dintr-un salt. Două lovituri crunte de pinteni, un nechezat de durere și Baronul dispăru spre centrul Parisului, dus într-un galop nebun de bietul animal, pe care își vărsa furia. Maestrul de scrimă ridică din umeri și intră din nou în casa de unde dăduse buzna, se opri o clipă la picioarele scării de lemn ce ducea la etaj și cu capul înclinat, murmură:

- Ea nici nu m-a privit măcar!...

E adevărat! Ea nici nu-l privise. De-abia îl văzuse. În momentul cînd Trencavel intervenise, fără a mai căuta să vadă cine o salva, Annais de Lespars nu avusese decît un singur gînd: să-și asigure intrarea în casă, fără ca Saint-Priac să poată afla că ea locuiește în clădirea aceea. Repede ca fulgerul, ea trecu după colț în strada Courteau și se aruncase în pragul unei uși întredeschise, care fără îndoială nu o aștepta decît pe ea ca să se deschidă și să se închidă imediat, ermetic. Acolo, într-un vestibul mare, ea se calmă și își veni în fire. Pieptul i se agita și gîndi palpitînd:

- Generosul necunoscut are să se bată în duel pentru mine și are să-și riște viața pentru mine, în fața uneia dintre cele mai teribile spade ale regatului... oh!... aș fi vrut să știu măcar cine e...

O clipă, ea rămase visătoare, ascultîndu-și bătăile inimii care îi uimește mîndria ei obișnuită; apoi:

- Haide! Eu n-am dreptul nici de a întîrzia lucrurile și nici de a mă înduioșa. Eu am pornit pe o cale prea strîmtă și voi merge pînă la capăt, chiar dacă aș găsi acolo o prăpastie ce va trebui să mă înghită!...

Maestrul de scrimă a urcat pe scări, tocmai sus de tot, sub acoperiș, într-o mansardă luminoasă, pe care și-a transformat-o într-o locuință încîntătoare. El alergă să deschidă ferăstruica și se aplecă dincolo, deasupra unei mari și frumoase grădini.

- Poate că am s-o mai văd, așa cum o văd mereu de zece zile, așezată pe banca de lîngă boschet.

Grădina aceea se afla în spatele clădirii în care locuia Annais de Lespars!

Cine era acest Trencavel? Faptele și gesturile lui, povestite în cele ce vor urma, îl vor picta din cap pînă în picioare.

Douăzeci și doi de ani, zvelt, ușor, suplu, vesel, bun tovarăș. Nici o umbră de amărăciune împotriva vieții, ci numai cîteodată se înfuria ca un nebun. Avea o înfățișare mîndră și naivă, părul bogat, ondulat natural, privirea ironică și cinstită, gura spirituală, iar deasupra buzelor, o mustăcioară obraznică. Un ansamblu de nedescris de armonie și de irezistibilă simpatie, pe care o degaja o ființă ce vibra de curaj și de generozitate cavalerească și deasupra tuturor acestora, radia tinerețea lui.

Așadar, pentru un moment, Trencavel din înaltul observatorului său, stă și contemplă cu pasiune grădina aceleia pe care el o adoră din depărtare, fără să știe măcar cine e.

Dar în odaia lui, intrară doi bărbați: unul din ei, de o talie și de forme atletice, cu o figură mare, jovială; celălalt, rece, sobru în cuvinte și în gesturi, o reprezentare a scepticismului, un gentilom într-o ținută impecabilă. Trencavel se întoarse spre ei, cu amîndouă mîinile întinse.

- Maestre, spuse colosul, vrei să-ți părăsești Academia?

- Din păcate ai dreptate, dragul meu Secund!

- Atunci înseamnă că sînt nevoit să o închid și apoi să mă duc să mă spînzur!

- Chiar asta voi face Montariol, așa voi face!...

- Trencavel, spuse flegmatic gentilomul, m-am intersat de numele necunoscutei tale...

- Mauluys! palpită Trencavel într-un strigăt. Dragă Conte! Îți sînt recunoscător...

- Să nu mai vorbim de asta și află un lucru: o cheamă...

Contele de Mauluys se opri brusc. El ezită... și aruncă o privire de milă asupra lui Trencavel... Numele acela, numele de dragoste pe care

îl aduce, trebuie să fie deci dintre acelea care trezesc ecouri de groază sau de nenorocire!...

- Ei bine? întreabă înfierbîntat Trencavel. Numele, prieten drag, cum o cheamă?...

- Ei bine, este Annais de Lespars.

- Annais! Nume adorabil care are să înflorească pe buzele mele. Montariol, bunul meu prieten, mîine seară, ne luptăm! Mă voi bate cu un oarecare Saint-Priac care a insultat-o! Annais! Ah! scumpul meu Conte...

- Da, numele e încîntător. Știi că eu l-am cunoscut pe acest Saint-Priac la Anjou, spuse Mauluys în vîrful buzelor. E un spadasin care ar putea prea bine să te ucidă chiar pe tine. Ar fi păcat așa ceva.

- Cine e?... Ce face el la Paris?...

- Asta nu știu. Dar uite... întreabă-l pe valetul meu... bunul Verdure... Să-ți spună el ce știe despre acest Saint-Priac, cu care a conviețuit cîtăva vreme - și cred că știe destule. - Tot ce îți pot spune eu, e că acest om e capabil să te omoare.

- Ei drăcie! n-are decît să vină! se răsti Montariol.

- Liniște Secund! Mîna ușoară, umerii trași înapoi, vîrful aliniat și să-l vedem ce poate! Om vedea noi, pe Bachus!

- Ai ocazia să-ți mai antrenezi mîna! insistă Montariol.

- Chiar asta voi face, Secund! Dragă Conte, îți mulțumesc că mi-ai adus această bucurie...

- Și ești hotărît, Trencavel, să o iubești mereu pe D-ra de Lespars?

- O iubesc! murmură Trencavel cu un accent pătimaș. De zece zile, viața mea e complet tulburată. Aștept ceasuri întregi și cînd o văd o clipă pe banca aceea, simt că trăiesc, pînă a doua zi, dar cînd nu vine, totul e mort în mine... Conte, s-a isprăvit. Eu sînt al ei!

- Ei bine, spuse liniștit Mauluys, vrei să-ți aduc la cunoștință un lucru?

- Spune, dragul meu Conte. Știu că niciodată nu vorbești în zadar.

- Iată ce e, Trencavel: dacă Saint-Priac nu are să-ți străpungă pieptul, prin cine știe ce lovitură mîrșavă, dragostea ta are să te ucidă în mod sigur. Annais de Lespars merită respect și devotament...

- Atunci? îl întrerupse impetuos maestrul de scrimă.

- Atunci, află că această frumoasă fată, nobilă prin spiritul ei, admirabilă prin voința ei, această fată, dragul meu, este escortată în viață de un spectru, care se numește nenorocirea.

Montariol și Trencavel fură străbătuți de un fior.

Cu aceeași voce lipsită de emoție și ciudat de domoală, contele de Mauluys adăugă:

- Ea merge țintă spre o catastrofă și are să te antreneze după ea. Și ar fi păcat...

Montariol rostogolește între dinți o înjurătură formidabilă. Trencavel simte o stinghereală de moarte cum îl strînge de gît, dar se scutură și, ceva mai palid, rostește:

- Fie, Conte! Eu sfidez și destinul!... Dar o să vezi că nu mă omoară pe mine cineva așa de ușor. Sînt doar maestru de scrimă, ce dracu și am învins zece din doisprezece, dintre cei mai vechi ași ai scrimei! Și să știi că sînt foarte rezistent, pe Bachus! Nu e așa Secund?

Și Montariol adăugă cu un răcnet:

- Pe Bachus! sîntem rezistenți! Nu au decît să vină, toți cîți or vrea!...

CAP. II

SCRISOAREA LUI RICHELIEU

E NOAPTE. Unul după altul clopotele Parisului bat orele zece, amestecîndu-și glasurile lor grave sau armonioase. Totul e în întuneric, afară de cîteva nișe cu sfinți, unde cîte o lumînare se stinge ușor, fumegînd. Totul e liniștit; doar la cîteva colțuri de stradă, oamenii atacați cheamă în zadar paznicul, să le vină în ajutor. Totul doarme în afară de trei clădiri care ne interesează pe noi și în care se desfășoară trei scene diferite, factori ai episodului pe care îl vom povesti.

Prima, se desfășoară în locuința Cardinalului de Richlieu, din Piața Regală. A doua în locuința tinerei Annais de Lespars pe strada Courteau. Cea de-a treia, la Academia de scrimă din strada Bons-Enfants, unde-i vom găsi în curînd pe Trencavel, maestrul de scrimă, Montariol, Secundul său și Contele de Mauluys, ciudatul său prieten.

În Piața Regală, un imens cabinet de lucru, îmbrăcat în roșu, împodobit cu tablouri, între cadrele cărora sclipesc spade, pistoale, mouschete, arhebuze vechi; nici un crucifix, nici o imagine religioasă... este camera de reculegere a Cardinalului!... De aici pornesc ordinele care ucid, ordonanțele care gîtuiesc și sîngerează Franța, amenințările care înspăimîntă Europa... De aici au fost trimiși în cursul zilei spionii însărcinați cu descoperirea tinerei Annais de Lespars.

După ce a terminat cu această treabă, sigur că tînăra copilă îi va fi dată pe mînă, chiar a doua zi, Richelieu s-a lăsat pradă orgoliului și dragostei sale. Ceremonia din dimineața acelei zile a fost pentru el un dublu triumf: l-a umilit pe Rege! Și Regina Ana de Austria i-a surîs pentru prima oară!...

Așadar, Richelieu, la ora aceea tîrzie, stă în fața unei mese pe care se găsește o scrisoare, ce fusese scrisă chiar atunci de el și pe care a recitit-o în zece rînduri. În fața lui, într-un fotoliu, un bătrîn ce poartă veștmintele de călugăr capucin, aruncă spre această scrisoare o privire pătrunzătoare, ca și cînd ar vrea să-i descifreze misterul, de departe. Acest om, este părintele Josef, Eminența Cenușie!... o figură uimitoare!

În momentul cînd pătrundem în această încăpere, s-au scurs trei ceasuri de cînd Richelieu și Părintele Josef, Eminența Roșie și Eminența Cenușie, stau față în față, fără să-și spună un singur cuvînt. Aceste trei ore, Cardinalul le-a întrebuințat ca să scrie scrisoarea aceea de opt rînduri, el, care în fiecare dimineață dictează, combină și expediază cel mai formidabil curier din lume! În sfîrșit, a isprăvit. Richelieu își înalță capul. E palid, agitat, nervos.

- Fiul meu, grăi atunci Părintele Josef aruncîndu-și cuvintele ca niște sondaje prudente. Trebuie să te instalezi cît mai curînd în palatul cel nou. De aici înainte, locuința aceasta nu mai e demnă de tine...

Richelieu se ridică și deveni alb ca varul. O expresie de o neclintită voință îi convulsionează trăsăturile feței.

- Poate că n-am să locuiesc niciodată în Palatul Cardinal!...

- De ce? întreabă cu un ton scurt Părintele Josef.

- Fiindcă probabil că are să se numească Palatul Regal!...

Cei doi bărbați se privesc, se fixează cu asprime: Părintele Josef ca un stăpîn care e gata să-și dezlănțuie mînia, Richelieu ca un elev care se revoltă. Profesor și elev, dresorul și fiara!

Se scurg două minute teribile. Apoi Richelieu rosti cu o voce joasă și violentă:

- Citește!...

Capucinul ia scrisoarea de pe masă, o citește dintr-o aruncătură de ochi și atunci, figura lui devine albă. Încetișor, el pune hîrtia la loc, închide o clipă ochii și cînd îi deschide din nou, privirile lui sînt rătăcite, ca ale unui nebun. Totuși, cu un efort, își stăpînește emoția și grăiește înăbușit:

- Dacă asta cade în mîinile Regelui, înseamnă căderea înspăimîntătoare, exilul, închisoarea poate...

- Chiar eșafodul, îl întrerupse Richelieu cu o măreție sălbatică.

Și după o lungă tăcere, continuă:

- Totul pentru tot! Eu joc o partidă mare. Capul meu e în joc. Fie! Dacă am să cîștig, voi fi mai rege decît toți regii Creștinătății. Nu spune nimic! Nici nu te-aș asculta. Îmi trebuie și asta, pentru gloria și puterea mea... și pentru dragostea mea! Unui Richelieu, auzi tu? unui Richelieu îi trebuie o regină ca metresă!...

- Scrisoarea asta nu are să plece! se răsti Eminența Cenușie.

- Peste o oră fratele Corignan o va duce la Luvru!

Părintele Josef ridică încet un braț în sus și cu un accent de disperare și tristețe, rosti:

- Fiat volontas tua!...

Cam pe la aceeași oră, pe strada Courteau, în locuința frumoasei Annais de Lespars, într-un salon puternic luminat în care dau mai multe uși. Tînăra e acolo, singură, liniștită, hotărîtă, dar palidă, gîndindu-se la ceea ce avea să întreprindă. Ea s-a îmbrăcat cu un costum care îi lasă toată libertatea pentru acțiuni violente și agilitate în mișcări. La centură îi atîrnă un pumnal.

Annais tocmai se îndreaptă spre una din ușile pe care le-am semnalat și o deschide, apoi la a doua, la a treia și la a patra. Atunci, din fiecare cameră, care dă în acel salon, se apropie cîte un gentilom, cu spada la șold și cu pălăria în mînă... Toți patru sînt încă în costum de voiaj.

Sînt tineri, frumoși, eleganți. Toți patru poartă pe figurile lor expresive reflexul entuziasmului și al devotamentului și în ochii lor reflexul aceleiași iubiri. Văzîndu-se adunați și recunoscîndu-se imediat, fără îndoială, toți patru avură un gest de surprindere. Cîteva secunde Annais îi privește cu o curiozitate plină de grație, de simpatie și chiar de teamă. Apoi, cu o voce puțin cam tremurată, li se adresă:

- Domnul de Fontrailles?...

- Eu sînt! răspunse unul din ei înclinîndu-se adînc.
- Domnul de Chevers?...
- Eu sînt! spuse un al doilea, cu același salut respectuos.
- Domnul de Liverdan?...
- Eu sînt! spuse al trei-lea înclinîndu-se la fel.
- Domnul de Busière?
- Eu sînt spuse al patrulea, aproape prosternîndu-se.

Și toate sînt niște saluturi de adorare. Sînt patru glasuri bărbătești blînde, ferme și respectuoase. Aceeași emoție le strangulează. Un observator al acestei scene ciudate și încîntătoare, nu ar fi avut nici o îndoială: toți patru sînt trup și suflet ai ei. Annais lasă să rătăcească asupra lor o privire lungă de melancolie și apoi:

- Domnilor, eu nu vă cunoașteam pe nici unul din dumneavoastră; dar știu, fără cea mai mică îndoială, că toți patru sînteți oameni de valoare, prin noblețea inimii. Așadar, pot să vă spun pe față că am primit scrisorile dumneavoastră, în care fiecare dintre voi îmi oferă numele și viața sa.

Fontrailles, Chevers, Liverdan și Bussière tresar, freamătă... Ei sînt prieteni buni, se cunosc și se stimează de multă vreme... Și iată-i rivali!

Annais continuă și vocea ei devine mai sigură, impregnată de o loială sinceritate:

- Domnilor, de trei luni v-am studiat pe toți, fără a încerca totuși să vă cunosc personal, tot așa cum i-am studiat și pe alți seniori din Anjou, care m-au căutat. Eu v-am ales pe Dvs. patru, pentru că am căpătat siguranța că nu există nici unul printre Dvs., căruia să nu-i pot încredința speranțele și disperarea mea, viața mea, onoarea mea... Atunci, v-am scris. Nu am vrut să vă puteți întîlni, înainte de a mă fi văzut și auzit. V-am dat întîlnire fiecăruia la o altă oră a acestei zile și v-am lăsat să așteptați, pînă v-ați adunat cu toții. Și iată-vă pe toți patru. Domnilor, vă mulțumesc din adîncul inimii mele...

Cu aceeași mișcare, ei fac un pas înainte, în timp ce aceleași proteste și asigurări de devotament năvălesc pe buzele lor, dar cu un gest, ea îi oprește. Și atunci, fruntea aceea minunată se întunecă, iar frumoșii ei ochi de cafea neagră, se înflăcărară. Vocea i se alterase...

- Acum douăzeci de zile, erați cu toții la Angers și știți că mama mea a murit... Dar nu știți care a fost cauza care mi-a răpit-o în cîteva ore... Domnilor, Doamna de Lespars a murit asasinată, otrăvită!

Un împătrit strigăt de oroare și de milă umplu camera și întrebări amenințătoare izbucniră:

- De cine? De cine?...

- De Monseniorul Armand-Jean Duplessis, Cardinal de Richelieu...

O tăcere funebră se abătu asupra salonului. Teroarea plutea în aer. Umbra temută a omului, care își aruncase hlamida asupra Franței ca un linţoliu roşu, umbra aceea intrase acolo, pentru a asculta și a condamna, escortată de călău.

- Domnilor, reluă Annais cu hotărîre, mama mea a murit fiindcă a întreprins o operă pe care Dvs. o veți ști. Această operă, eu jur să o continui. Așadar și eu pot să fiu lovită la fel și să antrenez la moarte odată cu mine, pe cei care m-au urmat. Dacă inimile Dvs. tremură, retrageți-vă. Dacă vă e frică de secure, fugiți de mine... Dar dacă aveți inimi întreprinzătoare, făcute pentru dragostea de a lupta, de a cuceri, sau a muri în încăierare fără a se plînge, oh! atunci... iată mîna mea!

Și întinzînd mîna dreaptă într-un gest de neclintită mîndrie:

- Ea va fi a aceluia dintre Dvs., patru, care supraviețuind tovarășilor să-i de arme, mă va fi susținut în lupta mea, îmi va fi răzbunat mama și îl va fi doborît pe Richelieu!...

O aceeași smucitură îi învăluieşte, un același gînd de credință arzătoare îi aruncă în genunchi, în timp ce patru voci tremurătoare izbucnesc deodată:

- Spada noastră e a voastră! Viața noastră e a voastră! Dumneavoastră sînteți șeful nostru! Dați-ne ordin de a lupta!...

Atunci, lacrimi izbucniră din ochii curajoasei Annais și un suflu de eroism o înălță. O glorie tragică pare a încorona strălucitoarea ei frumusețe. Glasul ei sonor răsună:

- Ei bine, atunci iată ordinul meu de luptă! Sfidarea este aruncată! În această noapte în Piața Regală, în această oră chiar, acțiunea noastră va începe! Dvs. sînteți cavalerii mei! Și fiindcă v-ați angajat pentru mine viețile voastre, atunci Bussière, Liverdan, Chevers, Fontrailles, înainte!

Și toți patru, în picioare, fremătînd, transportați, cu mîna pe garda spadei strigară:

- În Piața Regală!...

Conduși de Annais de Lespars, cei patru tineri gentilomi, Bussière. Liverdan, Chevers și Fontrailles, cu pași repezi se îndreptară spre Piața Regală. O căldură interioară făcea să le bată tîmplele, simțind că intra într-o formidabilă aventură. Dar nici unul din ei nu se gîndea că ar fi

putut chiar să-și piardă capul. Ajunși în Piața Regală, se opriră în fața unuia din cele treizeci și cinci de pavilioane uniforme, construite de Sully, care încadrau această piațetă, care încă nu fusese înconjurată de grilaj pînă atunci. Acolo se instalase Richelieu de trei ani, cînd renunțînd la ospitalitatea Mariei de Médicis, părăsise Luxemburgul și îi dăduse arhitectului Lemercier planul grandios al Palatului Cardinal.

Adunați în jurul lui Annais, ei o ascultau cu ardoare. Ea era șeful lor, sufletul lor. În mîinile sale fragede, ea ținea destinele acestor patru oameni, și poate că în noaptea aceea pe cele ale regatului.

Această scrisoare pe care Cardinalul trebuia să o scrie Reginei și pe care probabil că tocmai o scria la acea oră, scrisoarea aceea pe care fratele Corignan trebuia să o ducă la miezul nopții la Luvru, această teribilă imprudență a lui Richelieu care risca o partidă supremă, jucîndu-și puterea și viața, acesta era subiectul celor explicate de ea, cu un fel de calm sălbatec. Dacă punea mîna pe scrisoare, campania lor s-ar fi terminat dintr-o lovitură!

- O veți avea! exclamară ei într-un glas.

Din clopotnița bisericii Sfîntul Pavel se auzi bătînd unsprezece și jumătate.

- Uite-i spuse Annais.

- Sînt vreo cincisprezece inși, observă unul din cei patru.

- Cu atît mai bine! spuseră ceilalți. Va fi o luptă splendidă!

Toți ardeau de dorința de a-și vărsa sîngele pentru cauza comună.

Era fratele Corignan și Rascasse. Corignan ieșise primul, foarte repede, întrezărit o clipă de Annais în razele de lumină ce cădeau de la ferestrele clădirei. Rascasse îl urmase imediat, ducînd după el vreo doisprezece vlăjgani, iuți, supli, tăcuți. Și Rascasse, dintr-o săritură, îl ajunse pe Corignan. O dramă înfricoșătoare avea să se desfășoare acolo. Și ca de obicei, în virtutea nesfîrșitei ironii care dirijează lumea, aceasta se începu printr-o comedie: Rascasse, mirosise că lui Corignan i se încredințase o misiune de o importanță înfiorătoare și se sufoca de invidie.

Corignan își lungea uriașele-i picioare. Rascasse tropăia gîfîind, ridicîndu-și capul. În spatele lui, veneau iscoadele lui, fantastică adunătură. Banda era urmată de la distanță, de plăpînda luptătoare cu cei patru cavaleri ai ei, gata să sară, la un semn.

- Frate Corignan! se ruga Rascasse. Dă-mi voie să te urmez și eu, ca să te protejez, în caz că hoții de haine vor încerca să te atace. Bunul

meu frate, eu te iubesc din fundul inimii și ași muri de durere dacă ți s-ar întîmpla vreo nenorocire.

- Rascasse, eu trebuie să merg singur și nimeni nu trebuie să știe unde mă duc.

- Atunci e foarte importantă misiunea ta! se jeli Rascasse.

- Secret de Stat! grăi Corignan cu superioritate.

Un suspin sfîșie tăcerea. Era Rascasse care plîngea!... Corignan, ca să-i piardă urma o luase pe strada Francs-Bourgeois, prin strada Pavée și strada Roi-de-Sicile. La colțul cu strada Vieille-du-Temple, se opri. Rascasse, care se ținuse scai după el, plîngea ca Lucifer cînd a fost gonit din paradis.

- Bunul meu, dragul meu frate Corignan, să împărțim sarcina și recompensa și Religia îți ordonă să faci acte de caritate.

- Rascasse, micul meu, îmi împuiezi urechile. Dacă mai continui, să știi că mă întorc imediat la Emineanța Sa.

Rascasse se înfioră și își uni mîinile.

- Și dacă am să-i spun că tu mă spionezi din ordinul Regelui sau al lui MONSIEUR[1] ...

- Ei bine, plec! scrîșni Rascasse care încetă imediat să mai ofteze. Îmi iau eu revanșa!

Rascasse făcu un semn iscoadelor sale și banda, întorcîndu-se la stînga, dispăru în direcția Senei. Spionul nici nu se mai gîndi să-l urmărească de departe. Avea un cap care se putea considera chiar hidos, însă avea slăbiciunea că ținea mult la el. Corignan, rămas singur, își continuă drumul spre Louvru, cu gura deschisă într-un rînjet de jubilare.

- Hoții de haine! Ciuma să vă ia de hrăpăreți!... Ehe! eu unul am furat haine de pe oameni și știu ce înseamnă asta! Aș face frigărui din ei! Caraghios turbat!... Să împart eu cu el!... Și să-și tragă el toată pătura deasupra lui!... Să terminăm singuri, ceea ce singuri am început. După asta, un mic tur printr-o oarecare casă ospitalieră din strada Galande... Hei!... Ce vreți de la mine, păgînilor!... Sacrilegiu!...

- Ceea ce duci! spuse o voce clară.

Aceasta se petrecea ls zece pași de la răscrucea dintre strada Sainte-Avoye și strada Verrerie.

- În lături, hoți de veșmminte! tună fratele.

---

1 Monsieur, sau Delfinul, e titlul ce se dădea în Franța moștenitorului Tronului.

- Haide, călugăre, grăbește-te! se răsti unul din cei patru cavaleri ai curajoasei Annais.

Cu o aruncătură de mînă, Corignan se debarasă de anteriul său și se înfipse solid pe picioare, cu fălcile strînse, cu o spadă solidă în mîna dreaptă și cu un pumnal în stînga.

- Aha! Aha! Călugărul e în realitate un bun spadasin!...

Spadele aruncară scîntei în noapte și cei patru se repeziră asupra lui. Se auziră clinchetele repezi ale oțelurilor ce se izbeau. O voce strigă:

- E atins!...

Apoi izbucni o serie de răcnete de ajutor ale călugărului.

- Ajutor!... Ajutor!... Ajutor!...

CAP. III

TRENCAVEL

PE STRADA BONS-ENFANTS, o sală vastă, elegant decorată, avînd pe la jumătatea înălțimii o galerie cu rampa de lemn sculptat, de-a lungul căreia sînt înșirate fotolii în care stau spectatorii. Totul e capitonat cu catifea. Veselie, lumină, o curățenie sclipitoare. Pe ziduri sînt agățate mănuși, măști de sîrmă, plastroane, florete, spade, într-o ordine desăvîrșită. E o sală splendidă de scrimă. În fund, într-o ramă mare de lemn aurit, se află portretul lui Barvillars, bătrînul maestru de scrimă care, dînd peste cap regulile spaniole și italiene, singurele în mare cinste sub domnia lui Heneric al IV-lea, fondase școala franceză de scrimă și îl iniție pe Trencavel în toate secretele acesteia, înainte de a muri. Acest portret, era semnat de Rubens.

Aici nici nu se bea, nici nu se dansa, nici nu se juca, nici... și nu era vreunul din acele mizerabile tripouri, care umplu Parisul: era o Academie de scrimă... Era cea mai nobilă Academie din Paris.

Fusese o zi grea. Veniseră foarte mulți elevi: seniori de seamă și chiar doamne frumoase. Secunzii plecaseră de mult. Valeții, după ce puseseră totul în ordine, se retrăseseră și ei. Pe la ora zece, Trencavel se odhinea, bînd o sticlă de vin de Spania, cu Montariol și cu Contele

de Mauluys. Un om, purtînd costumul de stegar al gărzilor, intră și se îndreptă spre cei trei prieteni, care îl priveau uimiți.

- Domnule Trencavel, spuse el salutînd. Am onoarea de a fi însărcinat a vă informa că Eminența Sa, Monseniorul Cardinal de Richelieu, dorește foarte mult să vă vadă.

- Pe mine! făcu Trencavel ridicîndu-se foarte emoționat și mîndru de această șansă.

Fața lui Montariol strălucea de orgoliu... Mauluys rămase impasibil.

- Chiar pe dumneavoastră, reluă trimisul. Eminența Sa a auzit vorbindu-se mult de Dvs. și apreciază talentele Dvs., lucru pe care dorește să vi-l spună personal. Cînd aș putea să vă aduc scrisoarea sa de audiență?

- Dar, bîlbîi timid Trencavel, în care începuse să se clădească deja visuri de mărire, dar chiar mîine, dacă voiți... Vă spun drept, sînt surprins de onoarea pe care mi-o face Monseniorul Cardinal.

- Atunci, totul e în regulă. Doriți să-mi spuneți unde locuiți?

Trencavel tocmai deschisese gura să-i spună, cînd...

- Domnul Trencavel locuiește chiar aici, deasupra Academiei sale, i-o luă înainte, cu răceală Mauluys.

Tînărul ofițer, după un schimb de politețe, se retrase, condus pînă în stradă de maestrul de scrimă, care se întoarse radios. Mauluys ridică din umeri.

- Văd că ai destul noroc, spuse el. Atunci, trebuie ca oricît te-ar costa, să dai buzna în necazuri, pericole, etc... ceea ce se numește onorurile Curților înalte!

- Dar, răspunse Trencavel strîngînd cu nervozitate mîna contelui, aceste onoruri nu fac decît să mă apropie mai mult de Annais!... Sărac, fără o nobleță de naștere, neavînd altceva decît floreta, cine știe dacă nu cumva protecția Cardinalului nu are să umple prăpastia ce mă desparte de dînsa... Cine știe!... Cine știe!...

Ei porniră spre casă: Montariol locuia cu Trencavel în strada Sainte-Avoye; Mauluys, nu departe de acolo, în strada Quatre-Fils, în fața grădinilor locuinței Ducelui de Guise. Ei mergeau absorbiți de gînduri, tăcuți, de-a lungul străzii Lombarzilor. Un strigăt de ajutor și de disperare îi făcu să tresară.

- Cineva e atacat, spuse Montariol.

- Aşi! făcu Mauluys. Vreun burghez care își plînge băncuțele!

- Ajutor!... Ajutor!... răcnea vocea, la vreo cîțiva pași depărtare de strada Sainte-Avoye.

- Dacă l-am salva pe bietul om? spuse Trencavel.

- Mie nu-mi place să mă substitui paznicului, spuse Mauluys cu răceală. Dar în fine, dacă aceasta poate să-ți facă plăcere, dragul meu...

Toți trei, fără un cuvînt, se repeziră și căzură cu spada în mînă, asupra celor patru cavaleri ai lui Annais, chiar în momentul cînd fratele Corignan se prăbușea, cu umărul găurit de-o lovitură. Încăierarea fu scurtă. Bussière și Fontrailles fură dezarmați de la prima ciocnire. Chevers era rănit. Annais judecă dintr-o privire că se afla într-o poziție proastă. Cu un gest disperat, ea puse la loc pumnalul pe care îl scosese din teacă, făcu un semn credincioșilor săi cavaleri și toți bătură în retragere, apoi dispărură. Numai că în prima clipă a încăierării, Trencavel fuses atacat pe la spate de spada lui Bussière.

- Pentru tine Trencavel! strigase Montariol, dezarmîndu-l pe gentilomul ce îl atacase.

- Trencavel! murmură călugărul. Trencavel m-a atacat cu spadasinii lui! Oho! Ăștia nu erau hoți de veștminte! Ăștia sînt dintre inamicii Cardinalului!...

- Trencavel! se răsti Annais de Lespars. Fără îndoială că trebuie să fie vreunul din acoliții Cardinalului, care îl escortau pe călugăr! Ei bine Trencavel, fie! Am să adaug și numele țău la lista celor pe care îi urăsc și pe care vreau să-i zdrobesc!...

După această scurtă luptă Mauluys se aplecă deasupra lui Corignan, îi desfăcu pieptarul și îl examină îndelung. După aceea și Trencavel făcu la fel, apoi Montariol, care îi cercetă și el rana... În acest moment, călugărul își veni în fire, se ridică, azvîrli în noapte niște priviri rătăcite și adunîndu-și toate forțele, dintr-un salt, le scăpă din mîini și o rupse la fugă...

- Ei bine! spuse Trencavel rîzînd... Asta nu are poftă de loc să moară...

- Ciudat fel de a mulțumi oamenilor care l-au salvat! mormăi Montariol.

Mauluys nu spuse nimic... Ei porniră, înfundîndu-se prin strada Sainte-Avoye. După vreo două sute de pași călugărul se opri fără suflare, se pipăi și începu să rîdă.

Umărul sfîșiat... O mizerie! fratele Corignan lovește mai bine. Le-am scăpat!... Sînt salvat, prăpădiților! Fratele Corignan are picioare, nu glumă!... Ah! Să vedem scrisoarea... scrisoarea...

Un teribil, un sfîșietor vaiet de spaimă sfîșie tăcerea nopții; scrisoarea dispăruse!... Pierdută?... Luată de cineva?... Zece minute mai tîrziu, Corignan se repezea ca o furtună, dînd peste cap gărzile, în cabinetul lui Richelieu, care se afla încă în picioare, fiindcă de obicei avea insomnie:

- Monseniore!... Ah! Monseniore!... Atacat!... Rănit!... Leșinat!... Scrisoarea!... Scrisoarea către Regină!... Mi-au luat-o!... Furată!...

- Furată! urlă Richelieu alb ca un mort, cu capul plecat ca în așteptarea loviturii de secure.

- De Trencavel! răcni călugărul.

Cardinalul de Richelieu rămase cîteva clipe strivit de înfricoșetoarea noutate. Furată scrisoarea care, fără îndoială, avea să-i fie arătată regelui!... Era pierdut!... Apoi, o idee și mai grzavă lumină haosul gîndurilor sale. Fusese o cursă! Cuvintele lui Corignan, asigurările D-nei de Givray, spioana sa de la Luvru, zîmbetul Anei de Austria, da, toate acestea, probabil că au fost combinate din vreme, pentru a-i inspira o încredere ce avea să-l ducă la moarte și o exaltare nebună, care să-l împingă în prăpastie!...

- Dar cine? spumegă el în sine. Cine a organizat înspăimîntătoarea înscenare? Eu sînt sigur de Doamna Givray. Corignan nu a putut fi decît un instrument inconștient. Oh! Dacă l-aș avea în mînă într-o zi pe mizerabilul care mi-a organizat pierzania! L-aș face să sufere tot ce sufăr eu acum! Dar cine?... Gaston?... Vendôme?... Bourbon?... Ducesa de Chevreuse?... Oh! mormăi el deodată prăbușindu-se într-un fotoliu. Dacă ar fi chiar ea?... Ana!... Da, da! Ea e! Acesta e răspunsul pe care ura ei îl dă nesăbuitului meu amor!... Tocmai femeia pe care o ador, mă ucide!...

Richelieu se ridică cu pumnii strînși, cu figura răvășită, încovoiat, atît de asemănător unui tigru ce se pregătește să sară și să sfîșie, încît Corignan se dădu înapoi, tremurînd.

- Pleacă! strigă Richelieu.

Rămas singur, el respiră des și scurt și timp de o oră, în picioare, nemișcat, cu ochii ficși, medită. Cînd ieși din această sinistră meditare, lovi cu putere în clopoțelul de pe masă. Și fără să se întoarcă, știind că valetul de cameră trebuie să fi venit fuga, se răsti:

- Un ofițer să se ducă să mi-l caute pe procurorul criminalist!Avea să încerce un efort de a scăpa. Poate că acest Trencavel, nu avea să se ducă la Luvru, decît mîine! Poate că mai avea scrisoarea la el! Oh! Dacă ar fi fost așa! Ce răzbunare! Cum avea să-i tortureze pe toți, începînd cu Ana de Austria, și pînă la Ducesa de Chevreuse! Și cuibul acela de conspiratori, ce spăimîntător are să-i lovească! Și pe Trencavel, cum are să-l mai arunce în cea mai adîncă celulă, înainte de a-l trimite la spînzurătoare!

La ora trei dimineața, sosi procurorul criminalist, personaj, ce era așezat împreună cu judecătorul de instrucție, direct sub ordinele Prefectului Parisului. Marele Prefect, nu era un om prea sigur; fusese primit în aceeași zi la masă de Gaston de Anjou, fratele Regelui, cel care e mai cunoscut în Istorie sub numele de Gaston de Orleans, titlu pe care l-a căpătat ceva mai tîrziu, după căsătorie, primind ca zestre Ducatul de Orleans.

- Domnule, spuse Cardinalul. Vă veți duce în strada Bons-Enfants, la maestrul de scrimă Trencavel. Acesta locuiește chiar în Academia sa de scrimă, după cum am aflat aseară. Îl veți aresta în numele Regelui, îl veți conduce la Bastillia și veți ordona să fie pus la secret. Dvs. veți perchiziționa Academia și locuința lui, mobilele, dulapurile, mesele, veți sonda pereții și dușumelele ca să vedeți dacă nu au vreo ascunzătoare. Veți tăia saltelele, fotoliile, scaunele și veți aduce toate hîrtiile pe care le veți găsi, fără excepție. Le veți sigila și mi le veți aduce aici, fără a le citi! Ați auzit? Capul Dvs. e în joc!...

Procurorul se întoarse și plecă, fredonînd; ochii lui mici se îngustară de tot de plăcere. Aceste însărcinări erau pentru el cea mai mare distracție.

La ora opt dimineața, Secundul Montariol, așa cum făcea în fiecare dimineață, părăsi locuința de pe strada Sainte-Avoye și se duse să deschidă Academia de scrimă. În timp ce o servitoare făcea curățenie în cele patru încăperi ale locuinței sale, Trencavel ședea rezemat în coate la ferestruica odăii sale...

În acest moment, el uitase încăierarea din timpul nopții și că prea puternicul Cardinal îi dorise binele și toate visurile sale, asupra frumosului viitor aurit, pe care și-l dorea. Viața lui întreagă, era acum concentrată în aleea aceea a grădinii, unde se afla o bancă de marmură lîngă arbuștii al căror frunziș tînăr, palid începuse să se ivească.

iubirea! Inima lui, imaginația lui, erau pline de ea, gata să se reverse. Iubirea curgea în sîngele lui, ca seva de primăvară, care făcea să crape mugurașii. Chiar și fața lui fină, reflecta numai iubire... El era întruchiparea amorului, a nepăsării care lasă timpul să se scurgă, a tinereții încrezătoare, a primăverii.

Deodată, o lovitură de tunet... Ușa se deschise cu zgomot. Montariol intră zăpăcit, sfîșiat, sîngerînd. El răcnea:

- Porcărie! Măgărie! Murdărie! Nemernicie! Ah! Tîlharii! Smapanii! Ah! cu atît mai rău că au fost mai tari ca mine! dar cred că tot am doborît vreo doi-trei! Ah! Pungașii! Ah!...

- Secund! îl întrerupse cu severitate Trencavel. Să taci! în fața maestrului!

Montariol înțelese că greșise, înghiți în sec și luă poziția de drepți.

- Acum, explică-te în termeni frumoși, te rog!

- Maestre, ți-au închis Academia!Trencavel primi lovitura drept în piept. El deveni foarte palid, iar ochii îi scînteiară:

- Îmi... închid... Academia!...

- Au devastat-o. Totul e dat peste cap, spintecat, sfărîmat, făcut praf!

- Academia... mea?... Devastată?...

- De oamenii legii! În numele Regelui! Cînd am ajuns acolo, am văzut cumetrele adunate în fața ușii și cînd m-au văzut, au început să strige: Uite unul din nemernici! O privire aruncată înăuntrul Academiei și mi s-a și urcat sîngele la cap. Am sărit pe ei. Uite-l! urlă unul din oamenii îmbrăcați în negru. Au vrut să pună mîna pe mine. Dar am pus eu mîna pe ei și am început să lovesc, să pocnesc în dreapta și-n stînga, să-i dau grămadă. Fiindcă se strînseseră prea mulți, am bătut în retragere și m-am repezit prin batalionul de cumetre care îmi săriseră în cale, tăbărînd cu ghiarele pe mine. S-au luat după mine. Eu am șters-o. Am lăsat în urmă turma turbată care mă urmărea și am venit să ți strig: Maestre, ne distrug Academia!

Trencavel tremura. Fiori îi străbăteau prin piele. El nu spunea nimic. Dar Montariol se sperie de furia nebună care, pentru prima oară, refuza să izbucnească în strigăte și în gesturi:

- Trencavel... murmură el.

- Să taci, Secund, să taci!...

Şi după zece minute, ceva mai calm, sau poate în culmea exasperării, adăugă:

- Cu toate acestea, trebuie să facem ceva... În numele Regelui! Ei bine!... E cineva care-i mai puternic decît regele. Am să mă duc la el... să-i spun... Să nu te miști de aici, Secund... Acela îmi vrea binele, ai auzit și tu... am să-i spun... am...

El se bîlbîia și devenise alb ca varul. Înfierbîntat, își încinse spada și porni în fugă...

- Unde alergi, maestre?

- La Cardinal!

Fuga nebună îl mai potoli pe Trencavel. Piața Regală era plină de gentilomi. Locuința Cardinalului, vestibulul, scările, anticamera cea mare, erau pline, înțesate. Trencavel străbătu piața, se strecură, dădu în lături mulțimea de pe scări și ajunse în anticameră, năuc:

- Vreau să-l văd pe Cardinal!

- Scrisoarea Dvs. de audiență, spuse un ușier.

Trencavel spumegînd de necaz se lovi în frunte și scrîșni din dinți. Ușierul continuă mai sever.

- Fără scrisoarea de audiență, nu veți intra!

Trencavel se-nfioară. Ar fi plîns, dacă ar fi fost în felul lui de a plînge. Ce să facă? El își mușcă buzele pînă la sînge și mîrîi. Ușierul îl privea uimit. Trencavel se întoarse cu spatele și coborî scările, cu capul gol. În acel moment, un alt ușier începu să strige în mulțime:

- Domnul Baron de Saint-Priac!... Domnul Baron de Saint-Priac e aici?

Trencavel se depărtă bombănind:

- El are să fie primit! El era așteptat, dar eu nu!

În fața porții, cînd da să intre în piață, el se lovi de un splendid costum de mătase, albastru-azuriu, cu eghileți de aur, cu pelerina de saten, cu pene albe la pălărie și cu cizme răsfrînte.

- Ei drăcie! Obraznic ești domnule! se răsti elegantul, supărat că fusese lovit.

- La darcu! împodobitule! scrîșni Trencavel.

Şi în aceeași clipă, recunoscîndu-se, scrîșniră:

- Saint-Priac!

- Trencavel!...

Saint-Priac păli de furie și nu se mai gîndi la panglicele lui verzui.

A doua insultă. Asta e pre mult! Eu n-am să aştept pînă diseară ca să îţi tai urechile...

Fie! spuse Trencavel. Am să-mi iscălesc chiar acum condamnarea. Poftiţi după mine!

Porniră amîndoi, unul spumegînd, celălalt mulţumit că va putea să-şi descarce furia pe cineva. Dincolo de Piaţa Regală, ajunseră în cinci minute în dreptul zidurilor de centură. În dreapta lor se afla Bastilia, tăcută ameninţare. În dreptul primului turn, se opriră. Nu se afla nimeni prin împrejur. Saint-Priac îşi puse alături pelerina şi după o clipă, amîndoi erau cu spadele în gardă. Saint-Priac, dădea lovitură după lovitură, în timp ce Trencavel îi vorbea, luptînd.

Domnule, dacă voiţi să vă cereţi iertare, pentru obrăznicia Dvs. de ieri şi pentru impertinenţa de astăzi, vă las în pace.

- Domnule, spuse Saint-Priac, făcînd o fandare adîncă, pe care Trencavel o pară foarte uşor, chiar dacă o să-mi ceri iertare în genunchi şi tot o să te omor. Poftim! parează asta...

- Am parat-o! spuse Trencavel.

Gîfîind, Saint-Priac făcu un salt înapoi, uimit de a vedea că adversarul lui tot mai era în picioare, atunci cînd el fusese sigur că-l străpunsese cu spada. O clipită şi îşi luă din nou poziţia, strîngînd din fălci.

- Parează şi dumneata asta! spuse Trencavel atacînd.

Saint-Priac se prăbuşi în genunchi, în timp ce maestrul de scrimă, îşi ştergea lama sabiei pe iarbă şi îşi punea pălăria pe cap. El azvîrli o privire de ură spre adversarul său învins şi îl văzu că închide ochii. El surîse gîndind:

- Mauluys s-a înşelat. Iată că nu mi-a găurit pieptul. Cu toate acestea, e un spadasin puternic. În două rînduri am văzut moartea cu ochii... Bietul de el! Duelează foarte bine... Să vedem, l-am omorît de-abinelea? (El îngenunchie şi desfăcu pieptarul cel frumos pe care şerpuia o dîră subţire de sînge). Nu. Cu atît mai bine!... N-o să aibă nimic...

Era să se ridice plin de bucurie că nu l-a ucis, cînd mîna lui dădu peste o hîrtie, ce fîşîi sub pieptarul însîngerat... el o luă, o desfăcu... o citi... era scrisoarea de audienţă a lui Saint-Priac!

În clipa aceea, rănitul deschise ochii; o convulsiune de furie îl agită, apoi căzu leşinat. Trencavel era cu hîrtia în mînă, iar mîna îi tremura uşor. Privirile îi erau fixate în gol. O idee îl chinuia. Ce idee?...

Să ia scrisoarea aceea, să se prezinte la palatul Cardinalului cu ea și să obțină imediat audiență!... În fața Eminenței Sale, avea să se explice și să obțină iertarea venalului păcat și astfel să-și salveze Academia! Ușierii nu-l cunoșteau nici pe Saint-Priac. Era o aruncătură de zaruri... Trebuia să intre cu orice preț la Cardinal și să-i strige: Fiindcă m-ați chemat, iată-mă! Fiindcă-mi doriți binele, salvați-mă! Salvați-mi Academia!...

Un fior îl străbătu pe Trencavel și îndoind hîrtia, o puse în buzunar pornind în fugă. Mergînd mereu, ajunse la Palatul- Cardinal și urcă scara, dînd buzna în anticameră, tocmai în momentul cînd glasul nerăbdător al unui ușier striga din nou:

- Domnul de Saint-Priac a sosit?

- Iată-mă! spuse Trencavel, întinzînd scrisoarea de audiență cu un gest învingător.

- În sfîrșit! E a zecea oară că Eminența Sa... intrați repede Domnule Baron!...

Ușa e deschisă! Ușierul o împinge ușor și anunță:

- Domnul Baron de Saint-Priac!...

Trencavel, odată intrat în cabinet și în prezența Cardinalului de Richelieu, își regăsi instantaneu prezența de spirit. Cîteva minute, Cardinalul îl studie și îl cîntări, ca să spunem așa, cu privirea. Trencavel, pe de altă parte, își căuta cuvintele. Ar fi vrut să spună:

- Eu nu sînt Saint-Priac; eu sînt Trencavel!...

Numai că i se părea prea greu aceasta. Și era într-adevăr foarte greu. Și mai erau și alte complicații, de exemplu duelul ce-l avusese, care putea foarte frumos să-l conducă la o ultimă întîlnire: duelul cu executorul sentințelor judecătorești și mai era și micul incident cu furtul scrisorii de audiență chiar de la pieptul rănitului, incident care i se părea monstruos, acum cînd înfrunta, nu fără a tremura, privirea Cardinalului. Așa că toate acestea i se păreau acum demne de temut. Simțea chiar un miros puternic de funie, bine unsă cu săpun, ca să poată aluneca nodul ștreangului. Trencavel, de-abia acum își dădu seama că viața lui nu atîrna decît de un fir.

- Domnule de Saint-Priac, spuse în clipa aceea Cardinalul. Voiți să vă căsătoriți cu Annais de Lespars?...

Trencavel lăsă capul în piept și își curbă umerii, zăpăcit de lovitură. Atunci, pericolul în care se afla, devastarea Academiei lui, riscul de moarte pe care i-l crea duelul ce-l avusese și înșelătoria, toate

acestea fură unite, se risipiră. Cardinalul îi oferea lui Saint-Priac să se căsătorească cu Annais! Atunci în aceasta consta catastrofa. Și atunci, cu iuțeală, o schimbare se petrecu în acest spirit simplu și îndrăzneț. Cu orice preț, chiar cu prețul capului său, dacă era nevoie, voi să afle cum trebuia să o ia Saint-Priac pe Annais în căsătorie. Și, de unde venise să-i spună Cardinalului: Eu sînt Trencavel, el se transpuse cu totul în rolul lui Saint-Priac! Și ridică spre Richelieu o figură strălucitoare.

- Iată omul care îmi trebuia! se gîndi Cardinalul cu o bucurie ascunsă.

- Monseniore, spuse Trencavel, pentru a obține această nespusă favoare, eu sînt gata să fac orice.

- Așadar o iubiți, cu adevărat?

- O ador! spuse Trencavel, cu un accent de sinceritate, care îl făcu pe Cardinal să tresară.

Urmă o clipă de tăcere, după care Richelieu reluă încet:

- Domnule de Saint-Priac, sînt încîntat că v-am cunoscut în persoană și vă mulțumesc că ați răspuns atît de prompt la invitația pe care v-am trimis-o la Angers. Dar trebuie să vă spun, că de multă vreme, vă cunosc în amănunțime toate faptele și toate gesturile. Bravura Dvs. atît de încercată, puterea Dvs., îndemînarea Dvs. în mînuirea spadei, v-au făcut o reputație, de care vă felicit...

Sub această avalanșă de floricele, Trencavel nici nu clinti.

- E foarte tare, se gîndi Cardinalul. Să-l doborîm dintr-o singură lovitură. Domnule, reluă el cu un zîmbet crud, mai aveți și alte calități. Deși sărac, treceți drept un om bogat, fără un ban și totuși duceți o viață pe picior mare. Și atunci, am vrut să aflu, din simplă bunăvoință, de unde vă veneau aceste venituri. Am aflat că împrumuturi nu faceți (surîsul lui se făcu mai ascuțit) și că nu jucați jocuri de noroc (vocea lui deveni teribil de dulceagă). Atunci am cercetat, Domnule de Saint-Priac... și am aflat... Haide... mai e nevoie să vi-o spun?

- Spuneți-o Monseniore! făcu Trencavel imperturbabil.

- Hm! se gîndi Richelieu. Da, e tare vlăjganul ăsta! Domnule, am aflat atunci, direct prin procurorul criminalist, că banii pe care îi risipești, sînt bani...

- Pentru Dumnezeu, isprăviți Monseniore!

- Bani furați! spuse cu asprime Richelieu, ca și cînd ar fi dat o lovitură de pumnal.

- Ei drăcie! exclamă Trencavel înfiorîndu-se de bucurie. Iată un detaliu, pe care sînt fericit că l-am aflat!...

Saint-Priac hoț! Saint-Priac nedemn!... Trencavel radia. Cardinalul rămăsese uimit.

- Domnule, reluă Richelieu cu un fel de severitate nu lipsită de admirație, nici să nu te gîndești să negi. Am aici douăzeci de rapoarte de-ale poliției și pot să te trimit la spînzurătoare.

- Monseniore, spuse Trencavel cu același accent de sinceritate, eu nu am nimic de mărturisit, nimic de negat...

- Bine. Așa cum ești, îmi placi și te iau în serviciul meu. O să-ți indic, după împrejurări, în ce constă serviciul dumitale. Pentru moment, vreau să te căsătorești cu D-ra de Lespars. Fără îndoială că dumneata știi unde să o găsești? adăugă Cardinalul cu o admirabilă indiferență.

Și Trencavel răspunse:

- Da, Monseniore. Știu unde locuiește și am văzut-o chiar azi.

Richelieu tuși ușor din vîrful buzelor și o roșeață ușoară i se urcă în obraji; o emoție puternică îl cuprinsese.

- Sînt sigur că D-ra de Lespars nu va întîrzia să se îndrăgostească de dumneata...

- Ah! Monseniore aceasta e cea mai mare speranță a mea, spuse cu înflăcărare Trencavel.

- Speri, așadar ești sigur. Un om ca dumneata nu spune cuvinte inutile. Deci, o să te căsătorești cu ea. Eu o să-ți fac o dotă, și-ți voi da o slujbă la Curte. În schimb...Ah! uitasem, fără îndoială că voi distruge și probele... aventurilor dumitale de la drumul mare. În schimb, așa dar, dumneata îmi vei aduce o casetă, care se află în posesia D-rei de Lespars... Mă urmărești, nu-i așa?

- Cu cea mai mare atenție, Monseniore. E vorba de viața mea... de fericirea mea!

- Această casetă conține niște documente inutile pentru dumneata, dar periculoase pentru aceea pe care o iubești. Această casetă, dragă domnule, închipuie-ți că e o mină încărcată. Dacă cineva i-ar pune foc (Cardinalul se înfioară), dacă această nenorocire s-ar întîmpla, D-ra de Lespars ar fi ucisă imediat... Te însărcinezi dumneata să-mi găsești această casetă?

- Da, Monseniore, răspunse cu curaj Trencavel.

- Iar eu mă însărcinez să-i smulg fitilul, spus Richelieu foarte liniștit. Dacă e posibil, adu-mi-o, chiar înainte de căsătorie. Și uite, asta

e indispensabil; fie că D-ra de Lespars te va iubi sau nu, va voi sau nu să te ia în căsătorie, trebuie să-ți predea caseta aceea. Eu ți-o voi restitui - fii sigur - și atunci va avea în ea, în loc de documente inutile, dota dumitale mai întîi și apoi, rapoartele de care vorbeam. Și în momentul acela, eu ți-o jur că D-ra de Lespars te va lua în căsătorie!...

Fu rîndul lui Trencavel să se înfioare. El întrezări aici o mașinație murdară. Realitatea era și mai teribilă însă...

- Să am întîi documentele, se gîndea Richelieu și atunci o am în mînă. Am s-o oblig atunci să accepte numele mizerabilului care se află în fața mea. La opt zile după aceea, soțul ei va fi arestat și spînzurat. Și ea, va rămîne strivită pentru totdeauna, sub infamie... Doar dacă pînă atunci, Rascasse nu va reuși să-și termine opera pe care a început-o la Angers! Doar dacă nu mi-o destăinui chiar acum Saint-Priac, locuința ei!...

- Oho! se gîndea în timpul acesta și Trencavel. Trebuie să o previn chiar azi, numaidecît! Să-i dau pe față înspăimîntătorul pericol care o amenință! Să o protejez, să o apăr, să-mi pun spada mea la picioarele sale!...

În acest moment, intră un om, care anunță:

- Domnul procuror-criminalist!

- Poftește-l! spuse repede Richelieu.

Trebuie să spunem aici, că celebrul Cardinal, ocupîndu-se cu o astfel de luciditate de D-ra de Lespars, făcea dovadă de o adevărată tărie de suflet. În timp ce se juca astfel cu "Saint-Priac", avea urechea la pîndă, spiritul încordart și inima strînsă de îngrijorare. În momentul acela, poate că scrisoarea furată de Trencavel, era sub ochii regelui!... Cu toate acestea, cu cît se scurgea timpul, cu atît erà mai liniștit.

Procurorul criminalist intră. Părea prost dispus. El zvîrlii o aruncătură de ochi spre Trencavel și-l întrebă cu privirea pe Cardinal.

- Puteți vorbi în fața Baronului de Saint-Priac. E un prieten de-al meu.

- Monseniore, spuse procurorul criminalist, am fost în strada Bons Enfants, la Academia maestrului de scrimă Trencavel și am făcut o percheziție completă. (Trencavel își strînse pumnii). Din nenorocire nu am găsit nimic, nici cea mai mică bucățică de hîrtie. Cît despre Trencavel, el nu locuiește în clădirea Academiei, cum s-a raportat Eminenței Voastre! (O, bravul meu Mauluys, eu datorez libertatea mea

prevederii tale.) L-am așteptat în zadar și nu l-am putut aresta, în consecință nici să-l duc la Bastilia, așa cum mi-ați dat ordin...

Lucru straniu. Acest raport îl liniști oarecum pe Richelieu. Începuse să creadă din ce în ce mai puțin într-o conspirație pornită dinspre Luvru. Dimpotrivă, gîndul că avea în Trencavel un dușman personal, necunoscut de el pînă atunci, se întărea tot mai mult în mintea lui.

- Ei bine, spuse el, pune să se răscolească tot Parisul de către spionii dumitale și găsește-mi-l.

- Tare mă tem, Monseniore, să nu fi plecat în lume și să nu avem cum să mai punem mîna pe caraghiosul ăsta.

Trencavel își înăbuși o înjurătură. Caraghios! Asta era pre mult! El se îndreptă cu asprime spre procurorul criminalist. Mîna lui nervoasă se pregătea să-i tragă o palmă de aceea care ușurează și cea mai încărcată conștiință.

- Ei bine! făcu Richelieu. Ce e, Saint-Priac?

Cu un violent efort, Trencavel se stăpîni și spuse foarte palid:

- Monseniore, voiam să o informez pe Eminența Voastră că eu îl cunosc pe Trencavel!

Richelieu, cu un gest îl concedie pe procurorul criminalist. Trencavel își șterse fruntea. Scăpase ușor! Era gata-gata să se denunțe singur.

- Îl cunoști pe Trencavel, îl întrebă Richelieu, cercetîndu-i privirea.

- Da, Monseniore, am frecventat mult timp Academia pe care bătrînul maestru Barvillars i-a lăsat-o moștenire lui Trencavel, ca cel mai bun elev al său.

- Ce fel de om e?

- De vîrsta mea, de-o talie ca a mea, cu o figură ca a mea, Monseniore. Închipuiți-vă că Trencavel ar fi în fața Voastră. Uitați-vă la mine și îi veți vedea portretul viu.

- Asta e ciudat... Și moralul?

- Eu îl consider foarte brav. Nu am auzit niciodată vorbindu-se ceva împotriva onoarei lui.

Richelieu privi fix spre Trencavel. Maestrul de scrimă susținu atacul, înarmîndu-se cu cel mai nevinovat aer ce-l putea lua.

- Ești prietenul lui! se răsti Richelieu cu asprime.

Monseniore, nici prietenul și nici dușmanul lui! Îl cunoscu și atita tot! Dar D-voastră, Excelență, îl urîți așadar?

Domnule de Saint-Priac, odată pentru totdeauna, să știi că nu trebuie să-mi pui nici o întrebare!

Trencavel se înclină adînc. Satisfăcut, Cardinalul reluă:

- Eu nu urăsc pe nimeni. Dar omul acesta este un inamic al Statului... Saint-Priac, să vedem, fiindcă dumneata îl cunoști, te însărcinezi să mi-l descoperi.

- Răspund de aceasta cu capul meu, Monseniore!

Privirea de fiară a Cardinalului aruncă sclipiri de oțel. El îl apucă de braț pe "Saint-Priac":

- Adu-mi caseta iubitei tale Annais și te vei căsători cu această nobilă și frumoasă fată!... Găsește-mi-l pe acest Trencavel și te îmbogățesc!... Dar dacă găsindu-l, îi dai vreuna din acele lovituri de spadă, care reduc pentru totdeauna un om la tăcere, îți dau locul procurorului criminalist care a ieșit acum de aici!

Richelieu se înălță în aceea atitudine majestuoasă care îl făcea chiar și pe Rege să-l admire. Încet, el ridică mîna spre ușă și spuse:

- Du-te, Baron de Saint-Priac. Ții în mîinile dumitale dragostea și norocul dumitale.

Trencavel se înclină în tăcere și cu fruntea palidă, cu buzele crispate într-un surîs straniu, cu mintea pierdută, înveninat de tot ceea ce aflase, se îndreptă spre ușă. În acel moment, ușa se deschise! În fața lui Trencavel, împietrit, în fața lui Richelieu, uimit, apăru un om, alb ca varul și sîngerînd, pe care îl susțineau doi valeți de subțiori! Și cu același ton ca mai înainte, însă cu o voce mai puternică care suna ca o lovitură de gong, ușierul anunță:

- Domnul Baron de Saint-Priac!

CAP. IV

BASTILIA

SAINT-PRIAC FĂCU DOI PAȘI în interiorul cabinetului. Trencavel se înălță cît putu, privindu-l drept în față și încrucișîndu-și brațele. Fără îndoială, că trebuia să fi avut o explicație în anticameră, căci ușierul lăsase ușa deschisă și în spatele rănitului, se vedea procurorul criminalist, iar în spatele acestui magistrat, vreo douăzeci de gărzi, în vasta sală tixită de tot felul de solicitatori.

Cardinalul, centru al acestei scene, rămăsese nemișcat, mut de uimire, ca o statuie. Saint-Priac făcu doi pași; brațul lui scuturat de un tremur convulsiv se ridică și mîna îl arătă pe Trencavel; el deschise gura și deodată se prăbuși pe covor.

Lucru straniu și într-adevăr de o teribilă semnificație; nimeni nu se gîndea să alerge în ajutorul rănitului, care poate că murea; Saint-Priac nu mai exista pentru ei, în ansamblul acestei scene, atenția tuturor era îndreptată spre Trencavel.

- Monseniore, spuse procurorul criminalist într-un rînjet de bucurie feroce, am pus mîna pe maestru de scrimă!

- Trencavel? se răsti Richelieu.

- Iată-l!...

Richelieu azvîrli spre Trencavel niște ochi măriți de groază. Și Richelieu, teribilul Richelieu, se dădu înapoi!

- Monseniore, reluă procurorul general, Domnul Baron de Saint-Priac, răspunzînd invitației D-voastră, venea spre palat cînd a fost provocat la duel, în Piața Regală de acest om, care l-a adus în spatele celui mai apropiat turn, l-a atacat, i-a dat o lovitură de spadă, poate

mortală, i-a luat scrisoarea de audiență și a putut să intre astfel la Eminența Voastră...

Richelieu se-nfioră. Adevărul, îi apăru acum într-o lumină orbitoare: Trencavel fusese trimis la el ca să-l omoare! Mîna lui crispată făcu același gest ca și a lui Saint-Priac și arătînd spre Trencavel spuse cu un accent aproape de nînțeles:

Predă-ți spada!

Trencavel își scoase spada din teacă și biciui cu ea aerul:

Monseniore, un Trencavèl nu-și poate preda spada. Să mi se ia, dacă poate careva!...

In aceeași clipă el azvîrli cu putere două sau trei fotolii care îi stăteau în drum, dintr-un salt se adăposti cu spatele la un colț al cabinetului, se așează în gardă, bătu dublu apel cu piciorul în pămînt, dintr-o mașinală obișnuință, ca la Academia de scrimă, și cu sîngele la cap, cu ochii în flăcări, cu dinții dezgoliți de un surîs teribil, strigă cu o voce tunătoare:

- Barvillars! maestre!... Vino să vezi cum știe Trencavel să moară și așteaptă-mă!

- Prindeți-l! răcni Richelieu.

- Prindeți-l! urlă procurorul criminalist.

Și tăcerea se lăsă cu toată greutatea ei, asupra acestei scene, cîteva secunde. Apoi, dintr-o dată începură să se audă clinchetele spadelor, răcnete surde, înăbușite, suspine răgușite, două- trei înjurături feroce, două-trei vaiete sfîșietoare. Apoi, dintr-o dată, un strigăt sălbatec de triumf.

- Asta e!

Și chiar era: în colțul cabinetului se vedea un maldăr de corpuri care apăsau cu toată frenezia pe ceva, brațe înțepenite, mîini crispate și sub toate acestea, Trencavel.

Lungit pe covor îl țineau de păr, de umeri, de picioare, de gît, de mîini, l-ar fi ținut chiar și de inimă, dacă ar fi avut cum. Dar în jurul lor era numai sînge. Erau patru, care, fără îndoială, nu vor mai avea niciodată ocazia să-și mai exercite talentele... Gărzile, înebunite de furie, îl legară și cînd fu bandajat complet cu funii, cu călușul la gură, incapabil de a mai mișca un deget, îl priviră și se înfiorară; fiara doborîtă le făcea și mai multă frică.

Cardinalul dădu un ordin. Două minute mai tîrziu, Trencavel era aruncat într-o trăsură închisă și un sfert de oră după aceea, era la Bastilla.

Era o celulă situată la parterul Turnului din Colț; aici se interogau prizonierii care nu rămîneau acolo niciodată mai mult de două sau trei zile. Locul era destul de luminos. Se afla acolo o masă, un scăunel și un pat îngust. Un temnicier înarmat cu un pumnal solid, rămase în celulă și se rezemă cu umărul de ușe, cu o indiferență formidabilă. Trencavel, dezlegat de funiile cu care fusese înfășurat, aruncă în jurul lui priviri rătăcite. Suspine repezi îi săltau pieptul. Simțea că înnebunește. Se trînti pe pat și-și dădu drumul suspinelor, mușcînd cu furie perna, ca să nu-l audă temnicierul că plînge și cu sfletul înecat de disperare se gîndea:

- Pierdută! Eu singur puteam s-o salvez și acum, eu o să mor!...

Era îndrăgostit din toate puterile lui, cu toată tinerețea lui... Și acum totul se isprăvise, înainte de a se fi început măcar!

Trencavel care plîngea fiindcă nu putea să alerge să o prevină pe Annais de Lespars de cele ce auzise, Trencavel așezat în intimitate mare cu spînzurătoarea, sau cu eșafodul, văzu deodată apărîndu-i în minte amintirea unui om obosit, palid, plin de praf și care ducea pe umerii lui un copil de cinci ani. Omul intra în Paris prin poarta Borun și aproape imediat se prăbuși pe șosea. Oamenii se apropiau și spuneau: "Bietul om, a murit! - Poartă cască în cap, e un cavaler de seamă! - După spada lui, după aspectul lui, se poate vedea clar că e un gentilom! Cine ar putea să fie?" Și copilul plîngea, frumoșii lui ochi șiroiau de lacrimi...

Acest copil era el, Trencavel. Voiajorul istovit, care murise în clipa cînd intra în Paris, era tatăl său...

Nici gentilom, nici cavaler de seamă, asta stabili în cele din urmă Trencavel, mult mai tîrziu, grație unor hîrtii ce fuseseră găsite asupra mortului. Amintirea lui evoca foarte șters, într-un oraș foarte îndepărtat, un atelier frumos pe care veneau să-l viziteze nobili și burghezi bogați, arătînd un deosebit respect stăpînului atelierului, sub direcția căruia se forjau căști, cuirase și mai ales pumnale, spade, săbii, paloșe, iatagane, lame minunate împodobite cu arabescuri, cu cizelări, pe care le-ar fi admirat și Benvenuto Cellini. Ce catastrofă se abătuse asupra bogatei și artisticei case a armurierului? Ce episod de război civil sau religios? Ce denunț?... Nimic, ca să-l ajute să facă o reconsitituire, însă copilul mai vedea încă locuința lor în flăcări și atelierul acela imens,

devastat și jefuit. Vedea soldați într-o cameră plină de sînge, o femeie omorîtă...mama lui!... Se vedea pe el în brațele tatălui său care se apăra și apoi fugea în noapte. Apoi, au mers zile și săptămîni întregi și la capătul călătoriei, tatăl se prăbușea mort, fără îndoială, de disperare... O femeie luase copilul de mînă și-l dusese cu ea... Doi sau trei ani mai tîrziu, această femeie muri și ea! Și atunci cine luase copilul să-l crească? Cum crescuse, cum se făcuse mare?... Prin mila lui Dumnezeu! cum se spune în popor.

Toate probabilitățile, ne fac să credem că atunci a fost nevoit să cunoască multe zile fără pîine, multe nopți fără adăpost, drumuri lungi prin ploaie și prin soare, pe frig sau pe zăpușeală. Ani întregi a vagabondat, fără a cunoaște alt stăpîn decît hazardul, după cum spune chiar el, în memoriile sale.

La vîrsta de cincisprezece ani, îl găsim zdrențăros, murdar, ciufulit, dar cu ochii vioi, cu o mînă ușoară și cu o spadă imensă, pe care cine știe cum și-o procurase. Era pe la țară, nu departe de mlaștinile de la Grange-Batelliere și se luase la bătaie în duel, cu un prostănac mare de baron, un copilandru. Ce se întîmplase? Netotul acela mare își bătuse valetul, un bătrîn cu barba căruntă, care îl întovărășea. Trencavel s-a repezit asupra lui și a făcut o crimă: l-a tras de urechi pe junele baron. Și fiindcă erau cam de aceeași vîrstă și-au scos spadele din teacă și au început să-și care lovituri, cu furie. De fapt, Trencavel își risca pielea, pentru un bătrîn servitor pe care nici nu-l cunoștea și aceasta, într-o epocă în care, a-și bate valetul, era un lucru legitim și natural pentru un nobil. Cu toate acestea, tînăra haimana, se duela la întîmplare, fără să fi luat vreodată lecții de scrimă, împotriva unui adversar, care după aparențe, cunoștea perfect mînuirea spadei. El început să-l preseze, îl obligă să dea înapoi și în cele din urmă, era gata- gata să-i dea o lovitură de grație, cînd un om, repezindu-se dintr-un han din apropiere de unde observase toată încăierarea, le ridică spadele, îi despărți pe combatanți și-l urcă pe calul lui, pe micul baron, care se depărtă bombănind enervat:

- Ce măgărie! Ce tupeu! Ce nemernicie! Să-l tragă de urechi pe un Saint-Priac! Am să mă întorc eu la Paris și atunci n-o să-l trag de urechi! O să i le tai!...

- Ce te amesteci dumneata? spumegă de furie Trencavel, rățoindu-se la necunoscutul care intervenise în mod așa de fericit.

Aceasta îl observa surîzînd, cu atenție, pe tînărul cocoșel ce se zbîrlea.

- Micul meu prieten, îi spuse în cele din urmă, dacă vrei să vii cu mine, o să fac din tine cel mai mare maestru de scrimă al acestor timpuri. Tu ai ochiul, tendoanele și pumnul mai puternice și mai abile decît ale unui secund de meserie.

Ochii lui Trencavel scînteiară. Adolescentul își spuse toată povestea și necunoscutul îl duse la Academia de scrimă din strada Bons-Enfants, unde Trencavel găsi adăpost, culcuș, lecții de scrimă și lecții de onoare. Acest necunoscut, era ilustrul Barvillars!...

El fu pentru Trencavel, în toată adînca și măreața concepție a cuvîntului, un părinte, adică un prieten, un conducător, un exemplu viu. Trencavel căpătă pentru el un fel de adorație și cînd, cu cinci ani mai tîrziu, bătrînul maestru, la rîndul său, dispăru dintre cei vii, tînărul simți pentru prima oară ce e durerea.

- Niciodată, își zicea el atunci, niciodată nu voi mai avea inima așa de sfîșiată.

Și acum, pe pătucul îngust din celula lui, în timp ce noaptea se lăsa încet, el plîngea după Annais, așa cum plînsese după Barvillars, dar erau altfel de lacrimi.

Deodată, prizonierul auzi că temnicerul, care se afla tot la postul lui, deschidea ușa și intra cineva, îndreptîndu-se spre el. Trencavel care sta cu fața spre perete, se întoarse și văzu un călugăr, un capucin, care se apropia de el făcînd mereu semnul crucii și mormîind rugăciuni.

- Ce dorește cuvioșia ta? Și cine sînteți? întreabă Trencavel.

- Fiule, sînt numit fratele Corignan, sînt călugăr capucin și am venit să te îndrept pe cale binelui și să te împac cu Dumnezeu. Cu alte cuvinte, am venit să te spovedești.

- Să mă spovedesc? se răsti Trencavel. Și de ce?

- Fiindcă după ordinele Monseniorului Cardinal de Richelieu, peste o oră vei fi spînzurat în curtea Bastilliei!

- Peste o oră! se înfioară Trencavel.

- Peste o oră! spuse fratele Corignan cu o voce gravă și tristă...

După ce îl anunțase pe Trencavel, așa de mieros cît putuse, că avea să fie spînzurat și că nu îi mai rămînea decît o oră, ca să încerce să-și atragă îndurarea divină, în lipsa milei sau a justiției omenești, fratele Corignan se întoarse spre temnicier și îi spuse:

- Frate, lasă-ne singuri. Acest biet păcătos va fi mult mai puțin stingherit și-și va putea mărturisi mai ușor greșelile între patru ochi.

Fără îndoială, Corignan venise prevăzut cu depline puteri, căci temnicierul se înclină și ieși afară. Călugărul capucin se duse să închidă ușa cu grije și întorcîndu-se spre pătuc, se așeză pe scăunel, apoi coborînd vocea continuă:

- Dacă vrei să scapi cu viață, dă-ne scrisoarea înapoi.

- Scrisoarea? făcu Trencavel uimit.

- Ea însăși, fiule. Scrisoarea pe care mi-ai luat-o. Ah! pe Bachus! mărturisesc că mi-ai dat o lovitură solidă de pumnal! Numai că, vezi, fratele Corignan are pielea tare.

- Ți-am luat eu vreo scrisoare? Te-am lovit eu cu pumnalul?...

Corignan își dădu jos de pe cap gluga pe care pînă atunci o ținuse trasă pe ochi.

- Privește-mă, spuse el cu asprime și spune-mi dacă am eu un cap din acelea de care să-și bată cineva joc. Și dacă fața mea nu îți e de ajuns, iată-mi și dinții!

Și spunînd acestea, el își dădu deoparte anteriul și își arătă pumnalul și spada cu care era înarmat.

- Astfel că, adăugă el, te iert de lovitura de pumnal pe care mi-ai dat-o, dar spovedește-te fiule și dă-mi scrisoarea, repede!

"Spînzurat peste o oră! se gîndea Trencavel, plin de amărăciune. E păcat, cum ar spune bravul meu Mauluys. Da, la dracu! e de trei ori păcat! Întîi pentru mine, al doilea pentru Academia mea, care o să piară și apoi, pentru ea, fiindcă nu voi mai putea s-o previn!..."

- Scrisoarea! se răsti cu asprime călugărul. Unde e scrisoarea? De nu spui, ferește-te de funie!...

Trencavel se lovi în frunte. O idee asemănătoare cu acelea ale bieților naufragiați, care se agață de primul fir de păr...

- Cuviosule spadasin, spuse el, voi mai fi spînzurat, dacă îți dau scrisoarea?

- Cum se poate, diavole! strigă fericit Corignan. Dimpotrivă, vei fi răsplătit!

- Ei bine! spuse cu hotărîre Trencavel, dacă mă faci să ies de aici, te voi duce direct acasă la mine, la dulapul în care e ascunsă prețioasa scrisoare, fiindcă e prețioasă, nu-i așa?...

- Vai, mai întrebi? Încă ce prețioasă! Așadar, mă vei conduce la ea?...

- Da! spuse maestrul de scrimă, căruia i se bătea inima, de parcă vrea să-i iasă afară din piept.

Corignan izbucni în rîs.

- Și pe drum, să mă lași lungit! Ehei! Nu-și bate joc nimeni de fratele Corignan! Ei blestemăție!

Trencavel își șterse fruntea. Se vedea pierdut. El aruncă o privire disperată spre figura osoasă, colțuroasă, încăpățînată, bănuitoare a călugărului. Acesta își scoase pumnalul. Corignan era un individ viguros, nu glumă! Acum se hotărîse să întrebuințeze și mijloace extreme:

"Cînd va simți vîrful pumnalului pe gît, va vorbi!..." se gîndi el.

- Fiule, rosti el cu putere, nu cumva vrei să-l forțezi pe un om al bisericii, să fie nevoit să verse sînge omenesc!? Ia în considerație, dragul meu, că dacă mă silești să te omor, înseamnă că ai făcut un păcat de moarte, oricare ar fi grija pe care o am pentru salvarea sufletului tău...

Deodată călugărul își azvîrli lungile-i brațe. În timp ce vorbea, el se apropiase de pat, pîndind momentul de a acționa. Mîna stîngă se abătu pe umărul lui Trencavel, iar dreapta, ridică pumnalul. Oțelul sclipise în semiîntunericul celulei:

- Scrisoarea! se răsti Corignan! Scrisoarea, ori te omor!

În același moment călugărul voi să scoată un strigăt, dar gîtlejul lui nu lăsă să iasă decît un horcăit înăbușit. Un clește viu îl strîngea de gît. Suplu ca un țipar, Trencavel îi alunecase din mînă, scăpase de strînsoarea lui și își încleștase mîna în beregata lui Corignan. Călugărul se zbătu cu smucituri puternice, dar cleștele se strîngea și mai tare, degetele-i lungi și tari ca oțelul i se înfigeau în carne; figura călugărului devenise violetă și la un moment dat, Corignan se prăbuși nemișcat, de-a curmezișul patului... Trencavel ridică cu iuțeală pumnalul ce căzuse pe lespezi și îl puse la centura sa...

Timp de un minut, el își contemplă gîfîind adversarul, cu acea privire întunecată, tragică și fixă, pe care o au de obicei oamenii în fașa unui mort, atunci cînd ei sînt cauza acelei morți...

"Drace! se gîndi el! L-am strîns prea tare!..."

El se dădu înapoi spre ușe. Și atunci, toată impresia aceea lugubră i se risipi.

"Peste cîteva minute, se gîndi el, va deschide temnicerul ușa și va vedea cadavrul călugărului. În loc să fiu spînzurat peste o oră, voi fi

imediat și asta-i tot!... Spînzurat!... cum nu se cuvine unui bun maestru de scrimă."

El alergă spre pat, smulse spada lui Corignan și scoase un suspin adînc.

- Acum n-au decît să vină!... Cu aceste două jucării în mîini, desfid pe toți spadasinii din toate mînăstirile și pe toți temnicierii Bastilliei și pe...

El se opri scurt.

CAP. V.

CRIPTELE MÎNĂSTIRII

CÎTEVA SECUNDE, el își fixă privirile rătăcite asupra lui Corignan. Sudori de neliniște îi șiroiau pe frunte. O bucurie puternică făcea să i se zbată tîmplele... Apoi izbucni în rîs:

"Capucin? Asta ar fi nostim... Și de ce nu? Călugărul acesta a intrat aici... Deci trebuie neapărat să iasă!..."

Dintr-o mișcare, el îl dezbrăcă pe Corignan de anteriul lui și fremătînd, se îmbrăcă cu el!... Apoi îl întinse pe călugăr pe pat, îl întoarse cu fața la perete și aruncă pătura pe el. Cu gluga trasă pe ochi, cu mîna crispată pe mînerul pumnalului, el se apropie de ușă și strigă:

- Ah! păcătos înrăit! Ah! nemernic blestemat, care nu vrea să se spovedească! Ei bine! atunci o să fii spînzurat așa plin de păcate! Cu atît mai rău pentru tine, fiindcă sufletul tău o să-l ia diavolii și stîrvul tău o să se legene în spînzurătoare!

Ușa se deschise și în prag apăru temnicerul. În spatele lui se aflau cinci sau șase gărzi.

- Ați terminat, cuvioșia voastră?

- Da fiule. Mă duc. Voi părăsi acest locaș de pierzanie. Să-l spînzurați pe golanul ăsta, fiindcă nu vrea să asculte de nimeni. Adio fiule...

Și vorbind astfel, binecuvîntînd sentinelele ce se înclinau în fața lui, el traversă sala ce se afla în fața celulei și se îndreptă spre ușa ce

îi fu deschisă și distinse în întunericul curții, un cupeu ce aștepta la scară.

- Grăbește-te să te urci, am întîrziat mult, se auzi o voce.

Trencavel, se urcă, fără a ezita, în cupeu. Imediat portiera trăsurii se închise cu zgomot. Vehiculul porni la pas, traversă o curte, apoi o altă curte exterioară, apoi trecu peste puntea mobilă și după aceea porni la trap... Trencavel de-abia își putea stăpîni rîsul. Găsea farsa ce le-o jucase, prea minunată. Liber, spuse el. Cine spunea că e imposibil să mai scape cineva din Bastillia? N-am decît să deschid portiera acestui venerabil cupeu, să sar pe șosea și...

Și Trencavel scoase o înjurătură furioasă de disperare: mînerele de dinăuntru erau scoase și portiera încuiată pe dinafară! Faimosul cupeu nu era decît o închisoare pe roate!

În goana mare a cailor, trăsura ajunse în strade Saint-Honoré; în sfîrșit, ea se opri în fața unei porți uriașe de stejar, nouă de tot, împodobită cu nituri, frumos aranjate în formă de cruci. Deasupra portalului se afla o cruce mare. Pe dreapta și pe stînga ei se întindeau ziduri înalte. Era mînăstirea Capucinilor. Cea mai frumoasă mînăstire de capucini din Franța și din Navarra, care cuprindea nu mai puțin de o sută douăzeci de călugări, - dintre care unii celebri prin lucrările lor istorice, și care putea să rivalizeze cu cele ale călugărilor Benedictini.

Așadar, în fața mînăstirii Capucinilor se oprise cupeul, care după ce îl dusese pe fratele Corignan la Bastillia, îl aducea înapoi, sau se credea că îl aducea, încuiat. De fapt, călugărul fusese pedepsit cu opt zile de înainte, pentru că fusese văzut într-o cîrciumă, cu o fată pe genunchi. Ori, i se tolerau toate păcatele venale sau mortale, cu condiția de a nu se afișa în public. Însărcinat cu misiunea delicată de a-l spovedi pe Trancavel, lui Corignan i se promisese o mie de lire numărate, dacă reușea să pună din nou mîna pe teribila scrisoare. Și în afară de aceasta, bineînțeles, era iertat și de pedeapsa ce o primise.

"Bine! se gîndi Trencavel în momentul cînd trăsura intra în curtea mînăstirii, tot va trebui să mi se deschidă portiera ca să pot ieși și să intru acolo unde voi fi condus."

Și se pregăti să sară asupra aceluia care avea să deschidă, să-l dea peste cap și apoi să se încreadă în picioarele lui agile. Din nenorocire, lucrurile se petrecură cu totul altfel; porțile mînăstirii se deschiseră, cupeul intră în curtea mănăstirii și deabia aici, Trencavel fu invitat să coboare.

"M-au prins! își spuse el trăgîndu-și cît mai pe ochi gluga."

- Vino frate! Cuviosul stareț deabia așteaptă să te vadă...

Fără să spună un cuvînt, Trencavel merse în urma călugărului care îi vorbise astfel și care îl conduse pînă la capela mînăstirii.

- Cuviosul nostru părinte se află în cripta capelei, împreună cu Monseniorul Arhiepiscop de Lyon, reluă atunci capucinul. Așteaptă-l aici, așa a ordonat. Cînd are să vină sus, are să-ți vorbească. În orice caz, e interzis să te apropii de strană!...

Spunînd acestea, călugărul se retrase și Trencavel auzi cum încuia ușa cu cheia.

- Ho ho! Pe toți dracii, dar azi dau tot peste oameni de ăștia turbați, care au mania să mă încuie! Dar ce-o fi făcînd acolo în criptă? Și de ce e oprit să mă apropii de strană?... A!! făcu el de-odată, lovindu-se cu palma în frunte, Staretul e în conferință jos în criptă, cu Arhiepiscopul de Lyon! Dar Arhiepiscopul de Lyon... E un Richelieu!... e chiar fratele prea puternicului Cardinal, care îmi dorește atîta bine, încît m-a găzduit în propriul său palat - Bastillia - și a vrut să-mi facă cadou o frumoasă cravată de cînepă unsă cu săpun. Dar ce naiba, s-o fi închis într-o subterană Parintele Josef, consilierul Cardinalului, chiar cu fratele Cardinalului?Și Trencavel se apropie de strană!

Capela era luminată în mod vag de o singură lampă, a cărei lumină tristă nu servea decît să facă și mai îngrozitoare întunecimile îngrămădite în colțuri. În momentul cînd ajunse în dreptul grilajului de la strana corului, lui Trencavel i se păru că aude un murmur nedeslușit de voci înăbușite, care îl făcură să se înfioare.

- La ce ar putea să-mi servească asta? își zise el. Ce mă interesează pe mine ce vorbesc oamenii ăștia? Eu să caut să fug. Dacă mi s-a interzis să mă apropii de strană, înseamnă că trebuie să fie vreo ieșire pe aici.

El trecu dincolo de grilaj și ocoli altarul. Acolo, murmurul se auzea mai distinct. Trencavel privi în jos și - luminată confuz de o lumină ce venea din fundul criptei cu coșciuge, zări deschizătura dreptunghiulară de la care începea scara de piatră ce se înfunda sub pămînt, în criptă. Atunci o curiozitate irezistibilă puse stăpînire pe el. Voi să asculte, cu orice preț... El coborî trei-patru trepte ale scării în spirală și atunci auzi!

Era o voce gravă și tristă, care avea acel timbru de amărăciune, pe care îl lasă nenorocirea în urma ei după ce trece. Și vocea aceasta, era aceea a lui Alfons-Louis Duplessis, Arhiepiscoul Lyonului, fratele mai mare al lui Richelieu! Trencavel se înfioră! Trencavel își simți inima

bătînd ca un bubuit de tobe! Căci iată ce-i spunea fratele Cardinalului de Richelieu, Părintelui Josef:

- Aflați acum Excelență, de ce mi-am părăsit Arhiepiscopia pentru a mă duce la Angers! De ce am fugit și din acel oraș, pentru a veni la Paris! De ce îmi e amenințată toată liniștea vieții mele! De ce e legată atîta cinste și infamie de numele de Richelieu! Fiindcă vreau să vă spun, de ce boală a murit D-na de Lepars! Și apoi, vă voi spune și cine este fiica moartei, Annais de Lespars!...

Aceste cuvinte, fratele lui Richelieu le pronunță cu un accent atît de întunecat, atît de amar, încît Trencavel se înfioră pînă în fundul sufletului. În această clipă, el uitase chiar că un singur gest putea să-l piardă, uită de Bastillia și de spînzurătoare, de fratele Corignan și de Cardinal... și mai coborî încă cinci-șase trepte pe scara în spirală și apoi se opri brusc.

Privirea lui răscolea cripta... Această privire ce părea neliniștită de o emoție puternică, trecu în revistă decorul funebru: stîlpi groși care susțineau bolta cea joasă, mormintele vechi și printre coșciugele de piatră ale morților, doi oameni vii, ale căror voci tulburau tăcerea eternă.

Unul dintre cei doi oameni vii, de talie înaltă cu o înfîțișare frumoasă, cu gesturi nobile, privirea loaială întunecată de tristețe, era Arhiepiscopul de Lyon. Celălalt, mai mic, slab, cu o barbă scurtă, căruntă cu privirile reci, nemișcate, rigid, cu anteriul lui de capucin, fără a face nici un gest, ca statuile care îl înconjurau, era Părintele Josef - Eminența Cenușie.

Acesta, se numea Francois Le Clerc du Tremblay, baron de Maffliers. Ca și călugărul Loyola, căruia îi moștenise probabil gîndurile acelea atît de întinse, el debutase în viață ca un galant cavaler și strălucit om de arme. La asediul de la Amiens, trupele Imperiale cunoscură puterea paloșului său de război. În lungile sale voiajuri prin Europa, el uimi pe mulți savanți și multe doamne nobile cunoscuseră puterea lui de seducere. Era abil mînuitor al armelor și al amorurilor. Ca și Loyola, ca și Marchizul de Panigarola, el avu o tinerețe înflăcărată, de meteor. Și ca și ei, meteorul se stinse dintr-odată. Ce catastrofă sufletească? Cine poate ști ce inimi zdrobite au continuat să bată înăbușit sub rasa de călugăr carmelit a lui Panigarola și sub aceea de călugăr capucin a lui Le Clerc du Tremblay?... Cînd strălucitul Baron de Maffliers reapăru în ochii lumii, el se numea Părintele Josef...

- Excelență, spuse Arhiepiscopul, am aflat la un moment dat, la Lyon, că un pericol imens o amenința pe D-na de Lespars. Am plecat; dar am ajuns prea tîrziu! Știți de ce?

- Da, spuse Părintele Josef cu o voce clară.

- Știți? se răsti Arhiepiscopul.

- Știu că noi am omorît-o pe D-na de Lepspars, îl întrerupse stareţul Capucinilor. Moartea ei era necesară. Intrigantă, îndrăzneață, această femie devenise periculoasă pentru Stat, pentru fratele Dvs. A trebuit să o sacrificăm. E destul de mult pentru noi că avem de luptat împotriva copiilor Gabriellei de Estrées. Regele Henric al IV-lea, ne-a lăsat o moștenire greu de purtat... Ce importanță are viața sau moartea unei ființe, dacă restul comunității este salvat Monseniore, în ziua în care voi vedea că eu aș putea fi un pericol pentru societatea lui Christos, mă voi suprima eu însumi - da, cu riscul de a-mi blestema pe vecie sufletul.

- Oh! dar ce fel de om sînteți?

- Eu nu sînt om!

Arhiepiscopul tremură sub acreala înghețată a acelei voci sălbatice. Trencavel simțea acea uimire vagă, care precede groaza. Părintele Josef, înfipt în sălbatica sa nemișcare, continuă:

- Eu sînt un călugăr. O mînăstire, înseamnă un mormînt. Cînd se întîmplă ca vreunul din noi să iasă din ea, înseamnă că el are vreo minune de îndeplinit, sau că a primit vreun ordin.

- De la cine? întrebă înăbușit Arhiepiscopul.

- De la Dumnezeu! răspunse stareţul. Misiunea mea este de a-l conduce pe fratele D-voastră pe calea care mi-a fost arătată, de a-i lumina drumul, cu o torță într-o mînă pentru a lumina sau a arde, cu un pumnal cu cruce în cealaltă, pentru a binecuvînta sau a lovi. D-na de Lespars s-a găsit în drumul lui: a fost lovită... Plîngeți Monseniore? Pentru ce aceste lacrimi?...

Louis Duplessis de Richelieu înălță capul și spuse cu o dureroasă simplicitate:

- O iubeam pe Luiza de Lespars...

Trencavel se înfioră de milă. Dar sub cutele rigide ale rasei monahale, nimic nu se clinti. Louis de Richelieu rămase un minut pe gînduri, cu privirea pierdută în gol, spre orizonturile tinereții sale moarte.

- Aflați pentru ce mi-am cedat eu rangul de mai vîrstnic, fratelui meu Armand. Pentru ce am părăsit dintr-odată lumea, ca să mă înmormîntez în Mînăstirea Grande-Chartreuse, o veți înțelege deabia acum... Noi ne iubisem și ne logodisem în secret. Ea era totul pentru mine, iar eu eram totul pentru ea. Orfană, stăpînă pe viața și pe averea ei la optsprezece ani, ea locuia în domeniile ei de Lespars, la trei leghe depărtare de domeniul Richelieu. Era suspectată de lume, din cauza atitudinilor ei libere și mîndre. Ea iubea singurătatea, cursele călare în fundul pădurilor, toate exercițiile corporale îi erau familiare, chiar și scrima. Numai eu singur știam ce suflet timid și curat se ascundea în ea. Cîțiva îi simțiseră și cravașa ei pe obraji. Eu o vedeam în fiecare zi. Fratele meu Armand cunoștea această dragoste și căuta să mă îndepărteze de ea. El îmi spunea: "Ea nu poate lua rangul nostru. Ea nu merită să devie o Richelieu..." Și acesta era fratele meu. Nu puteam să mă bat în duel cu el. Dar într-o zi, scos din fire, îi strigai: "Dovedește-mi-o! Sau te omor!..." Fratele meu avu unul din specificele lui surîsuri și îmi spuse: "O dovadă? O vei avea!..."

Arhiepiscopul fu zguduit de un tremur. Amintirile pe care le evoca acum, răscoleau în fundul sufletului său ura pe care anii și practicile religioase reușiseră să o acapareze. Trencavel asculta cu ardoare, cu unghiile înfipte în podul palmelor și cu sudoarea pe frunte. Părintele Josef rămăsese nemișcat, împietrit în insensibilitatea lui.

- La un moment dat, reluă Louis de Richelieu, fu o mare mișcare în castelul nostru. Era o mare cinste și glorie pentru castelul de Richelieu!... Regele Henric al IV-lea, vizitînd Touraina și Anjou, venise la Chinon și acceptase pentru două zile, ospitalitatea oferită de Richelieu!... Lăsîndu-și suita militară la Chinon, veni cu o escortă mică să ne arate cîtă stimă și încredere ne oferea. Se scurseseră și cele două zile, dar Regele Henric tot nu pleca, ci părăsi castelul, deabia după douăsprezece zile. În această periodă, eu n-am putut-o vedea pe Luiza niciodată. După ce Regele plecă, am alergat la Lespars. Aici, am găsit-o pe Luiza, doborîtă de o ascunsă disperare; nenorocirea trecuse pe acolo!...

- Mii de tunete! mormăi Trencavel între dinți.

Părintele Josef nu clintea. Louis de Richelieu, făcuse un gest violent, dar fără îndoială, că în el era ceva ce se sfărîmase pe vecie, căci păru să se calmeze, fără nici un efort.

- Timp de trei luni, continuă el, Luiza se topea sub ochii mei și n-am putut să-i smulg secretul acestei imense dureri care o ucidea. Un singur lucru îmi repeta mereu, că totul se sfîrșise între noi doi. Simțeam că înnebunesc. Într-o seară îi strigai că am să aranjez toate lucrurile, ca să ne căsătorim. Atunci, ea se ridică, îmi apucă mîna și îmi spuse acestea: "Eu nu pot să fac parte din familia Richelieu!..." Exact cuvintele fratelui meu Armand! Și dintr-odată, îngrozitorul adevăr izvorî de pe buzele sale, din care pierise sîngele. Într-o noapte, ea auzise lovituri puternice în ușa camerei sale de dormit și vocea fratelui meu, care îi striga: "Deschide repede! Repede! Fratele meu Louis e aici și trebuie să-ți vorbească neapărat!..." Zăpăcită, ea deschise ușa. Un om dădu buzna în odaie. Între ei se dădu o luptă crîncenă și Luiza leșină. Cînd s-a deșteptat, se făcuse ziuă. Omul dispăruse..., dar ea îl recunoscuse încă din clipa cînd intrase în odaie, era Henric al IV-lea Regele Franței.

Arhiepiscopul se opri gîfîind. De data aceasta, amărăciunea acestor amintiri îl copleșise.

- Apoi? întrebă sec starețul Capucinilor.

- În timp ce îmi povestea acestea, Luiza nu vărsă nici o lacrimă. Numai un fior continuu o agita din cap pînă în picioare; era palidă ca o moartă și cu o voce ca din mormînt, ea îmi spuse: "Adio Louis. Frumosul nostru vis s-a spulberat. Am sperat că voi muri, dar iată-mă încă vie. Am vrut să mă omor, dar am înțeles... Oh! Louis, am înțeles că aș fi omorît odată cu mine și bietul meu suflet. Adio Louis! Nici amantă, nici soție, de aici înainte voi fi mamă... și ca mamă, voi trăi pentru creatura inocentă pe care o voi naște... născută dintr-un rege... născută dintr-o crimă..." Cum a fost ultima noastră întrevedere, Excelență, nu voi mai avea puterea să vi-o descriu. Numai că mă întreb uneodată, cum de nu am înebunit. De atunci am încercat în zadar s-o mai revăd pe Luiza, dar dispăruse din regiunea aceea. Fratele meu dispăruse și el!... Domnul fie lăudat! adăugă arhiepiscopul cu milă sinceră și adîncă. Deabia am putut scăpa de furia și setea de a-l ucide care mă făcuse să-l caut timp de trei luni pe Armand, pretutindeni.

Arhiepiscopul își ridică tremurînd mîinile spre un Christ ce se afla în criptă.

- Apoi am intrat în mînăstirea Grande-Chartreuse, continuă Louis de Richelieu. Anii mi-au cicatrizat rana. Am acceptat să fiu numit Arhiepiscop de Aix, apoi de Lyon. Am vrut să intru din nou în lume și poate să mă apropii de Luiza, pentru a o ajuta la nevoie. Am aflat că

Regele Henric al IV-lea îi scrisese mai multe scrisor și îi trimisese niște documente, prin care recunoștea drepturile de fi: ă a sa, lui Annais, copila ce se născuse... Eu vegheam din dep: ˈ :re asupra ei... și asupra copilei.

Trencavel își plecă încet capul și murm' ră trist:

"Fiică de rege!..."

- Apoi? întrebă Părintele Josef cu aceeași teribilă asprime.

- Apoi? se răsti Arhiepiscopul. Eu unul nu pot da ochi cu fratele meu, Cardinalul, fiindcă aș avea prea multe lucruri să-i spun. Din cauza asta am venit să vă văd pe Dvs., fiindcă Dvs. sînteți cel care îl călăuzește! Să-i spuneți că eu am ajuns prea tîrziu pentru ca s-o pot salva pe Luiza, dar că sînt aici, pentru a o apăra pe Annais! Să-i spuneți... dar fără îndoială, că fac rău continuînd să mă enervez. Desigur că Dvs. Excelență, vă veți da seama că ar fi prea periculos.să-l scoateți din fire pe un om, care în numele justiției divine și a legilor omenești, își asumă sarcinile unei paternități, ale cărei bucurii el nu le-a avut.

Arhiepiscopul tăcu. Trencavel gîfîia și își mușca buzele pînă la sînge.

Părintele Josef păru că se cufundă cîteva minute într-o adîncă meditare. Cînd ridică din nou capul, Trencavel era alb ca varul. Arhiepiscopul se-nfioră. Figura călugărului era înflăcărată și o neclintită hotărîre se citea pe fruntea lui. Cu o voce pe care nici o umbră de emoție nu o altera, el grăi:

- Monseniore, chiar D-voastră mărturisiți că fata aceasta are niște documente periculoase. Chiar D-voastră ați spus: de numele Richelieu e legată numai onoare sau numai infamie...

Și ca o lovitură de secure, adăugă:

- Fata aceasta e condamnată, Monseniore!

- Pe toate puterile cerului! tună Trencavel din fundul plămînilor: Sfinția ta, vom fi doi care s-o apărăm! Iar dumneata, popă al iadului, mă însărcinez eu să te fac să-ți treacă gustul de...

În timp ce Louis de Richelieu rămăsese împietrit de uimire, în timp ce maestrul de scrimă își vocifera ocările, starețul se repezi la o frînghie, care fără îndoială că era în legătură cu vreun clopot de alarmă și trase de ea cu frenezie. Imediat se auziră sunetele îndepărtate ale unui clopot. Dar chiar înainte de a fi răsunat primul sunet de clopot, izbucni o rumoare ce creștea și se apropia, zgomote de uși trîntite, pași ce alergau, voci alarmate care își aruncau exclamații disperate...

- Ei drace! făcu Trencavel. Mi se pare că s-a făcut ceva tapaj. S-o ștergem dacă nu voim să ne lăsăm pe aici bietele oase...

În cîteva salturi el ajunse din nou în capelă și acolo nu se putu opri să nu se cutremure! Călugării se repezeau grămadă spre strană, în rînduri dese... Erau vre-o sută de vlăjgani, cu bărbile zburlite de furie, cu ochii aprinși, o sută de diavoli dezlănțuiți, care gesticulau și urlau în răcnete sinistre:

- Moarte celui ce-a făcut sacrilegiul!...

CAP. VI

BICIUL SFÎNTULUI LABRU

SĂ LĂSĂM DEOCAMDATĂ pe maestrul de scrimă și să ne întoarcem la Bastillia, unde l-am lăsat pe fratele Corignan.

Trencavel îl strînsese de gît pe spion, cu toată nădejdea. Dar Corignan era un om din cale-afară de rezistent, pe care trebuie să-l omori de două ori ca să moară și încă nici atunci să nu fii sigur dacă a murit de-a binelea.

Deci, din momentul cînd Trencavel l-a lăsat ca mort pe patul din celulă, fratele Corignan rămase multă vreme nemișcat, fără a mai da vre-un semn de viață. Apoi, judecînd, fără îndoială, că această lipsă de exercițiu devenea plictisitoare, cadavrul începu să fie agitat de tresăriri imperceptibile. Figura lui începu să treacă de la vînăt la purpuriu, apoi la roșu viu, apoi reveni la culoarea aceea negricioasă, care îi constituia cea mai frumoasă podoabă a sa. După aceasta, fratele Corignan suflă odată lung, din fundul plămînilor. Apoi, respirația lui, după cîteva încercări timide, începu să devină iar normală. Corignan își mișcă brațele, apoi picioarele, se așeză pe marginea patului și mai oftă de trei ori la rînd.

- Iroade! ce naiba, oi fi răcit?

Un alt suspin îl întrerupse. Deschizînd ochii, rămase năuc văzîndu-se într-o celulă. Aproape imediat își aduse aminte. Atunci scoase un mormăit de furie și se repezi spre ușa celulei în care începu să bată cu pumnul, făcînd un vacarm asurzitor.

- Ei bine! Ei bine! ciripi o voce de dincolo. Ți se va deschide mai repede decît credeai!

Fratele Corignan recunoscu vocea aceea și se cutremură fără să știe de ce se înspăimîntase și tremura. El urlă:

- Rascasse!...Era într-adevăr Rascasse!... Cardinalul, văzînd că nu mai vine Părintele Josef, care trebuia să-i dea socoteală cu privire la misiunea lui Corignan, îl trimisese pe cocoșat la Bastillia. Dacă Trencavel ar fi destăinuit unde ascunsese teribila scrisoare pe care trebuia să și-o recapete neapărat, îi dase un ordin să-l spînzure de îndată ce s-ar fi asigurat că spusese adevărul. Iar în cazul cînd Trencavel nu ar fi voit să spună nimic,îi dase ordin să-l spînzure imediat. Ajungînd la Bastillia, înarmat cu depline puteri, Rascasse află că Corignan plecase de cîtva timp, strigînd că prizonierul refuzase să se spovedească.

Imediat, Rascasse îi arătă Guvernatorului un ordin ca prizonierul să fie spînzurat imediat și în secret. Guvernatorul se grăbi atunci să pună să se instaleze spînzurătoarea din mijlocul curții Fîntînilor și Rascasse porni vesel să ia în primire viitoarea victimă a spînzurătoarei.

Auzind că prizonierul pronunța chiar numele lui și apoi recunoscînd și glasul lui Corignan, spionul îndepărtă cu un gest autoritar temnicerii și gărzile care îl escortau. Apoi, stăpînindu-și uimirea și spaima pe care o simțise la început, spuse cu o voce foarte dulceagă:

- Scumpul meu Corignan, ești tu într-adevăr cel pe care îl aud?

- Eu însumi, dragul și micul meu Rascasse, eu însumi... Deschide-mi repede!

- Dar ce naiba faci acolo în celulă, dragul meu prieten?

- Ah! frate! Trencavel m-a strîns de gît pur și simplu. Ce!... Rîzi?...

- Nu, spuse Rascasse, plîng!... Continuă, te implor.

- Ei bine, nu îmi mai găsesc anteriul și prin aceasta, trag concluzia că mizerabilul acela a îndrăznit să se îmbrace cu el și bănuiesc că datorită acestui subterfugiu, caraghiosul a putut fugi de aici. Dar de ce rîzi?...

- Plîng, nu ți-am spus?...

Rascasse nu mințea. Dar și Corignan spunea adevărul. Rascase jubila! Din primul moment fusese apucat de un rîs nebun care îi umpluse ochii de lacrimi. Rascasse, zguduit de o bucurie, frenetică, își spusese:

E o spînzurătoare afară?! Trebuie să servească la ceva!... Și Rascasse juca tontoroiul de bucurie!

- Haide, reluă Corignan, e frumos că plîngi de trista mea întîmplare, dar pentru numele lui Dumnezeu, deschide-mi odată, dragul meu prieten.

- Drace, drace! făcu Rascasse, dar spînzurătoarea e gata, frate!

- Spînzurătoarea? Ei, dar ce importanță mai are că spînzurătoarea e gata, dacă caraghiosul ăla ne-a scăpat? Hai încetează de a mai plînge, micul și scumpul meu Rascasse și deschide-mi!...

- Nu, nu, hohotea Rascasse, vreau să mă satur de plîns.

- Dar, pentru ce naiba plîngi?

- Tu nu înțelegi, dragă Corignan? Nu înțelegi? Atunci să-ți explic eu de ce. Vai, vai! Ce durere! Dar pe legea mea, fiindcă spînzurătoarea e gata, îmi trebuie un spînzurat...

- Ah! mizerabile!... răcni Corignan.

- Și fiindcă prizonierul a fugit, oh! ce nenorocire!, tu ești acela, dragul meu Corignan, pe care am să pun să-l spînzure, conform ordinului Eminenței sale!...Lui Corignan i se zburli părul în cap și căzu în genunchi, capul i se plecă în piept și începu să plîngă, numai că acestea erau într-adevăr lacrimi de durere!

- Haideți! spuse Rascasse deschizînd ușa. Luați-l și spînzurați-l pe vlăjganul ăsta! Dar repede!

În aceeași clipă Corignan fu apucat de brațe, ridicat și înconjurat de gărzi și împins afară, ba chiar mai mult dus pe sus. Năucit, alb ca varul, el se lăsă tîrît; două minute mai tîrziu, ajunse în curtea Fîntînilor, la picioarele spînzurătoarei, care sub lumina a două-trei facle se desemna în roșu pe ecranul nopții. Rascasse repeta:

- Repede, repede! Să fie spînzurat golanul!

Nu se aflau acolo decît guvernatorul, cîțiva temniceri și vreo duzină de soldați din gardă. Guvernatorul făcu un semn. Unul din temnicieri, care ținea loc de călău de ocazie, trecu ștreangul pe după gîtul fratelui Corignan. Atunci, nenorocitul scoase un urlet lung de agonie și de revoltă.

- Dar eu nu sînt Trencavel, vocifera capucinul zbătîndu-se. Eu sînt Corignan, fratele Corignan.

- Hei! Ia stați un moment, spuse guvernatorul alarmat. Ce tot cîntă caraghiosul ăla acolo?

- Fratele Corignan! Fratele Corignan! urlă călugărul chemînd și limba latină în ajutor. Vă blestem. Arunc anatema pe toți!

Cine ar fi crezut, ca fratele Corignan să fie salvat de latineasca lui de bucătărie? Cu toate acestea, după latineasca aceasta, guvernatorul Bastilliei îl recunoscu pe capucin, pe care mania și ignoranța lui îl făcuse celebru în tot anturajul lui Richelieu. Urmă o scurtă explicație, din care rezultă că Trencavel reușise de minune cea mai îndrăzneață evadare din cîte au existat. Atunci guvernatorul începu să tremure de frică să nu-și piardă postul. Corignan strigă că el îl va aduce la picioarele aceleași spînzurători. Ștreangul îi fu desfăcut și Rascasse, vărsînd lacrimi de crocodil, se repezi spre Corignan și-l luă în brațe, fără a putea totuși să-l îmbrățișeze mai sus de șolduri.

- Ah! dragă frate, le-am spus eu mereu că nu ești tu Trencavel, dar n-au voit să mă creadă. Domnul fie lăudat!

- Slavă Domnului! se răsti călugărul. Na! pungaș ordinar.

Și spunînd acestea, fratele Corignan își repezi cu putere genunchiul, de care se servea cu aceeași agilitate ca de pumni, și îl pocni zdravăn pe Rascasse drept sub bărbie. Rascasse se rostogoli la șase pași, scuipîndu-și doi dinți.

Odată afară din Bastillia, Corignan dădu drumul picioarelor și fugi înghițind pămîntul.

- Două strangulări în aceeasi seară! bombăni el. Socotită la o mie de lire fiecare, fac două sute de pistoli pe care mi-i datorează Eminența Sa, în serviciul căreia mi-am angajat viața, puterea și inteligența. Cît despre Trencavel, are să mi-o plătească cu pielea lui. Caraghiosul, probabil că s-a urcat desigur în cupeul acela blestemat care se închide pe dinafară, așa că a fost dus la mînăstire. Atunci, am să-l iau eu de urechi și am să-l duc din nou la închisoare, ca să fie și el puțin strîns de gît, la rîndul lui. Mamă, mamă! Ce-am să mai rîd!

Corignan judeca astfel, ca un "personaj subtil". Ajungînd la mînăstire, se agăță cu furie de clopotul de la poartă, care se deschise, iar el dete buzna înăuntru.

- Unde m-au dus! strigă el spre fratele portar, care căzuse parcă din lună.

După o clipită, portarul revenindu-și, urlă și el acest răspuns:

- Te-au dus în capelă!...

De îndată ce fratele Corignan află că Trencavel fusese închis în capelă, strigă să vină zece călugări voluntari ca să pună mîna pe el. Dar,

cînd începu să strige în gura mare, toți capucinii se repeziră în ajutorul lui. Mînăstirea întreagă, aprinsă de acel zel pe care li-l dădea siguranța unei victorii lipsită de pericole, invadă capela, chiar în momentul cînd clopotul de alarmă, tras de Părintele Josef, începuse să sune cu toată puterea.

- Trencavel! Trencavel! răcnea Corignan care alerga în fruntea tuturor.

- Iată-mă! strigă maestrul de scrimă. Poftim! duhovnicul meu!

- Fraților! tună Corignan.Săriți pe Filistinul ăsta! Săriți pe Goliath-ul ăsta! Săriți pe Irodul ăsta! Iuda!

Trencavel, dintr-o mișcare se debarasă de anteriul cu care se înfofolise și își scoase sabia:

- Iată-mă, cine vrea să încerce?

Turma asaltatoare se dădu înapoi. Sclipirea oțelului făcu primele rînduri să tresară. Dar aproape imediat, avînd în vedere numărul lor și îndrumați de fratele Corignan care înainta cu curaj, trebuie s-o recunoaștem, se repezi cu grămada luînd cu asalt strana, unii ridicînd băncile ca să-l doboare pe filistin, alții înarmîndu-se cu securi, cu satîre, cu frigări de fier și cu alte instrumente tăioase, pe care fratele bucătar venise în fugă să le aducă în brațe.

În cîteva secunde Trencavel fu înghesuit într-un colț al capelei. Sîngele curgea. Urletele și vaetele se amestecau. Un scăunel de lemn azvîrlit pe sus cu frenezie, îi rupse spada lui Trencavel. Un altul îl atinse în umăr.

Dezarmat, sîngerînd, cu hainele sfîșiate, el aruncă în jurul lui o privire, în acea fracțiune de secundă de dinaintea morții, suprema privire a învinsului și în această viziune funebră, îi apăru în fundul unui nor roșcat, mulțimea de fețe îndîrjite de spaimă și de furie, de guri schimonosite de insulte, de brațe ridicate, de pumni încleștați, în timp ce oțelul securilor arunca sclipiri palide în întunecime și de sus, de foarte departe, clopotul infernal își răspîndea vaetul.

Sîntem nevoiți acum să facem cunoscut cititorului un oarecare obicei, pe care îl luase de multă vreme FranÇois Le Clerc du Tremblay, Baron de Maffliers, stareţul (sub numele de Părintele Josef) Mînăstirii Capucinilor de pe strada Saint-Honoré.

De două ori pe săptămînă, marțea și vinerea, se făcea în acea capelă spovedania publică a tuturor: întreaga comunitate era adunată și fiecare, cu glas tare, își mărturisea greșelile pe care le făcuse, sau

gîndurile rele pe care le avusese. Stareţul pronunţa sentinţa, după gravitatea greşelilor mărturisite: să spună psalmi pe de rost, să depene de zece-douăsprezece ori pe noapte mătăniile, să fie ţinut cu pîine şi apă două pînă la patru zile. Cîteodată, stareţul pronunţa simplu:

- Penitentia!... (canonirea)

Atunci, bietul călugăr căruia i se aplica această condamnare, se dezbrăca imediat de anteriu şi de rasă, îşi lăsa bustul gol, se îndrepta spre un colţ al capelei şi apuca un instrument bizar ce se afla atîrnat de statuia Fericitului Sfînt Labru. Cu ajutorul acestui instrument condamnatul se biciuia singur pe umeri, pînă ce stareţul ridica mîna.

Biciul Sfîntului Labru, era un cnut obişnuit şi nu avea decît vreo zece curele. Numai că... fiecare din aceste curele avea la capătul ei o bilă mică de plumb şi un cui, constituind astfel un groaznic instrument de tortură. Sîngele tîşnea de la prima lovitură, dacă era bine aplicată...

Trencavel fusese înghesuit tocmai lîngă statuia Sfîntului Labru!... Şi în clipa cînd disperat se rezemă de perete, mîna lui dădu tocmai peste mînerul Biciului Sfîntului Labru! El îl luă din cui fulgerător de repede, începu să rîdă şi spuse:

- Păzea....

În clipa cînd se dezlănţui năvala finală, Biciul Sfîntului Labru şueră cu toată puterea, plesni, se învîrti prin aer, ca un şarpe cu mai multe capete, dintre care fiecare era înarmat cu cîte un dinte groaznic. Fratele Corignan, atins primul în plină figură, pe jumătate orbit, se dădu înapoi răcnind de durere, cu palmele pe ochi şi se rostogoli la picioarele mulţimii, nebun de durere... Trencavel se repezi spre ei.

- În lături! strigă el cu o voce batjocoritoare.

El nu spera că va putea trece prin mulţimea aceea fanatică, cu atît mai puţin să poată ajunge pînă la uşă şi mai puţin încă, să-şi salveze viaţa. Ştia destul de bine că avea să cadă acolo, sfîşiat în bucăţi, aşa că năvala lui eroică nu era, în mintea lui, un act războinic, ci o năzdrăvănie copilărească. Pocni în dreapta, pocni în stînga, trosc, pleosc, biciul Sfîntului Labru începu să lovească, făcînd să-i şuere curelele şi lăsînd dîre de sînge la fiecare lovitură. În jurul lui se făcu un gol de groază.

- Lovitură directă la figură! se răţoi Trencavel. Acum să vorbim noi greceşte şi latineşte! Latinus, latina, latinum! Păzea vobiscum! Săriţi, criminalul! Săriţi, foc!

El făcea un scandal formidabil, rîdea cu hohote, striga de le asurzea urechile, aşa că armia de călugări se zăpăci de gura lui, dar mai ales de

loviturile care plouau ca grindina. Cnutul zbura prin aer, se învîrtea, ca un fel de fiară apocaliptică care mușca și sfîșia. Capucinii năuciți, îngroziți, prostiți de teamă, se înghesuiau, se ciocneau unii de alții, se dădeau înapoi și victoriosul bici al Sfîntului Labru, străbătînd prin grămada de antiriuri cenușii, se găsi deodată în mijlocul capelei. Trencavel nu mai avea în fața lui decît vreo zece adversari, numai că acest pumn de viteji, erau înarmați. Securile și frigările fratelui bucătar, se adunaseră acolo, toate.

- Înapoi! strigă Trencavel.

- Înapoi! îi ripostară călugării fără să se clintească.

Trencavel auzi în spatele lui mulțimea celor ce fugiseră și a celor schilodiți, care se apropiau din fundul capelei, în rînduri strînse. Părintele Josef îi conducea!... Palid, cu buzele strînse, fără nici un gest, stareţul mergea cu pași liniștiți. Maestrul de scrimă socoti că mai avea vreo trei secunde pînă să-l ajungă și fiindcă acum nu mai voia să se lase ucis, iar speranța că va scăpa cu viață înzecindu-i puterile, în momentul cînd părintele Iosef era să-i pună mîna pe umăr, din spate, găsi o soluție... în fața lui, la doi pași, văzu un călugăr cu o figură energică, cu privirea rece și cu securea ridicată. Trencavel își agăță la centură faimosul său cnut, care triumfase asupra filistinilor, se încordă cu o figură teribilă și se destinse dintr-odată...

Toate acestea duraseră cît o viziune de vis. După o clipită se auzi un vaet:

- Substarețul! Substarețul nostru e mort!...

Era călugărul cu securea. Nu era mort, dar nici mult nu mai lipsea. Trencavel sărise pe el, îl apucase în brațe și aruncîndu-se spre stînga, afară din cercul atacatorilor, între două bănci, îl trîntise jos smulgîndu-i securea. Capucinii văzură substarețul întins pe lespezi și pe Trencavel deasupra lui, cu securea ridicată.

O tăcere îngrozitoare se coborî în capelă. Trencavel aruncă asupra Părintelui Josef o privire de foc:

- Domnule, spuse el cu răceală, viață pentru viață! Dacă mai faceți un pas, îi despic capul acestui om!

Întreaga comunitate se dădu înapoi. Trencavel continuă:

- Vă dau o secundă. Ori vă dați cuvîntul de onoare că sînt liber, ori lovesc!...

Un suspin teribil umflă pieptul Părintelui Josef. El își închise ochii și spuse:

- Ești liber!...

Trencavel azvîrli securea și cu un pas liniștit se îndreptă spre ușa capelei, trecînd neînarmat printre călugării care se dădeau în lături. Poate că această dovadă de încredere în cuvîntul dat, a făcut să bată mai tare bătrîna inimă împietrită a fostului cavaler, că Părintele Josef tresări și dacă oamenii lui i-ar fi studiat privirea cu care îl urmărea pe maestrul de scrimă, ar fi putut citi în ea admirația unui viteaz, pentru un viteaz.

Deabea trecuse Trencavel pragul capelei, că fratele Corignan, revenind într-o clipă la vechile-i sentimente, se repezi după el.

- Frate Corignan, strigă cu asprime starețul. Să-mi dai socoteală de misiunea dumitale, apoi te vei duce la in-pace ca să-ți termini acolo pedeapsa.

- Sfinția Ta, spuse capucinul înclinîndu-se cu o umilință îndoelnică, înainte de a vă povesti cum a decurs misiunea mea, înainte de a intra în plăcerile din in-pace, am de îndeplinit o însărcinare care va fi foarte plăcută Eminenței Sale Cardinalului și în consecință Sfinției Tale. Cer permisiunea de a fi liber în noaptea aceasta și, probabil, în zilele următoare, pentru a-l urmări pe omul acesta, ca să aflu unde locuiește și apoi să pun mîna pe el.

- Du-te! spuse Părintele Josef, a cărui privire de gheață, scînteie o clipă. Și încearcă să reușești de data aceasta!

- Trebuie să-mi iau trei revanșe dintr-odată! mormăi Corignan.

Spunînd acestea, repede ca însăși răzbunarea, fugi afară. Fratele Corignan ajunse la poarta cea mare chiar în momentul cînd Trencavel îl făcuse pe portarul îngrozit să o deschidă. Maestrul de scrimă o luă spre stînga pe strada Saint-Honoré... Corignan, de departe, îl urmărea în noapte, ca un lup vînatul său, prin adîncurile pădurilor...

CAP. VII

RASCASSE ŞI CORIGNAN

ERA APROAPE DE MIEZUL NOPŢII, cînd Trencavel ajunse la locuinţa sa din Strada Sainte-Avoye. Scutierul Montariol era acolo, măsurînd cu paşi agitaţi odăile, oprindu-se la răstimpuri ca să mai soarbă din una din buteliile cu care încercase să-şi potolească disperarea, înjurînd ca un păgîn, dînd cu pumnii în pereţi, fără a se sinchisi de somnul vecinilor, bătînd cu piciorul în duşumea ca la scrimă,mormăind:

- Auzi nenorocire! Auzi porcărie! Auzi nemernicie! Auzi drăcie! Auzi murdărie! Sfinte Sisoae!

Acest pomelnic fu urmat de o altă descărcare, pe care sîntem nevoiţi a o omite, oricît de pitorească ar fi fost ea.

Uşa se deschise şi apăru Trencavel. Montariol rămase stupefiat, zăpăcit de bucurie şi cu obrajii tremurînd.

- Ce e scandalul ăsta? spuse cu răceală maestrul de scrimă. Ce e scrimă italiană?! Tăcere! Nici-o scuză, Secund! Miroşi a băutură! Te rog să-ţi iei poziţia în faţa mea! Repede! corpul drept, călcîile lipite, vîrful jos!

Montariol, cutremurîndu-se, cu ochii încreţiţi, palid de bucurie, se îndreptă şi luă poziţia. Trencavel îi întinse mîna, ceeace se întîmpla foarte rar.

- Uf! era să explodez! mormăi Montariol. Spune-mi ce-oi vrea, dar trebuie să-i smulg urechile lui...

- Taci din gură, Secund!

- Numai dacă n-am să i le tai! Academia pierdută! Maestrul urmărit, prins în cursă, arestat...

- Ba, nu! fiindcă iată-mă aici, spuse Trencavel agăţînd într-un cui cnutul Sfîntului Labru.

- Ce mai e şi aia? făcu Montariol uimit.

- Un trofeu, spuse Trencavel. Îţi răspund Secundule, fiindcă îmi pari pe jumătate nebun. Cu toate acestea, dacă o să se mai întîmple să mai mă întrebi ceva, vei fi dat afară din Academie. (Montariol reluă poziţia de Secund pe planşeul de scrimă) Bine! Acum să-mi spui ce face Contele de Mauluys?

- Tocmai a plecat de aici. Amîndoi am răsolit străzile toată ziua. El te crede la Bastillia.

- Du-te şi spune-i că am fost acolo, dar că acuma am ieşit din ea. Adaugă-i că voi avea nevoie de el mîine de dimineaţă şi să mă aştepte în locuinţa lui. Cere-i să te găzduiască la el în noaptea aceasta, fiindcă vreau să rămîn singur. Pleacă odată, cască gură!

- Ai ieşit din Bastillia!? bîlbîi Montariol.

- Secund, tu eşti beat!

- Mă duc, mă duc! Eu beat? N-am băut decît cinci butelii!

Montariol fusese dresat să asculte orbeşte. El o porni pe scări în jos făcînd să se audă o cascadă de înjurături de furie. Cîteva minute mai tîrziu, Trencavel cobora la rîndul lui, însă fără cel mai mic zgomot. El ocoli colţul străzii Sainte-Avoye, o luă pe strada Courteau şi se opri în faţa uşii clădirii în care Annais de Lespars îi primise pe cei patru cavaleri angevini. Inima îi bătea cu putere. La douăzeci de paşi în urma lui, o umbră ascunsă pe lîngă ziduri îl pîndea, cu urechile aţintite şi cu ochii scînteietori; era fratele Corignan!...

Trencavel oprit în faţa uşii, tremura ca o frunză. Cum de îndrăznea elsă se prezinte la o astfel de oră? Ce va crede ea despre el? Dar trebuia să o salveze totuşi! Să o prevină! Să o pună în gardă contra lui Richelieu, Părintele Josef şi Saint- Priac! Şi asta imediat, cu orice preţ!...

În cele din urmă Trencavel îndrăzni. Cu gîndul strîns de teamă, el ridică ciocanul. Un zgomot surd, format de ecourile repetate ale loviturii, răsună în interiorul clădirii. Apoi, domni din nou tăcerea. El lovi din nou şi apoi iarăşi, apoi lovi de mai multe ori, grăbit. Nimic. Nici o voce, nici un zgomot, decît acela al ecourilor trist răscolite...

Atunci i se păru lui Trencavel că sutana roșie a Cardinalului trecuse deja pe acolo!... și că probabil moartea își făcuse și aici meseria, cum o făcuse și la Angers, cu mama ei!...

- Oh! murmură el pierdut. Mauluys avea dreptate. Aici e o casă a nenorocirii!...

Cînd Trencavel se asigură că, clădirea era nelocuită, se urcă din nou în camera lui și se aruncă îmbrăcat în pat, hotărît să reflecteze asupra lui: duelul lui cu Saint-Priac, intrarea lui la Richelieu, arestarea lui, Bastillia, duhovnicul care voia să știe unde ascunsese el scrisoarea (care scrisoare? se întreba el), farsa pe care o jucase falsului duhovnic, sosirea la Mînăstirea Capucinilor, teribila convorbire din criptă între Părintele Josef și Arhiepiscopul de Lyon și însăși marea bătălie contra călugărilor, în capelă.

Printre aceste aventuri, Trencavel uitase una care nu avea nici o importanță în ochii lui, dar care în realitate trebuia să-i hotărască destinul. Uitase că noaptea precedentă, la colțul străzii Sainte-Avoye, salvase pe un biet om pe care îl atacaseră patru cinci necunoscuți și că acesta, revenindu-și din amețeala lui, fugise înghițind pămîntul.

Trencavel își recapitulă așadar inamicii pe care și-i pusese în spinare: Saint-Priac, Richelieu, Corignan, Părintele Josef. Dar nu știa că lista aceasta ar fi trebuit să fie adăugată și o inamică, aceea care în clipa cînd el îl salvase pe Corignan la colțul Străzii Sainte-Avoye, auzise pronunțîndu-se numele lui de către Montariol... Această inamică se numea Annais de Lespars... Apoi adormi...

Cînd se deșteptă, se făcuse ziuă. El se îmbrăcă cu un costum nou, fiindcă cel din ajun era în zdrențe. În mod mașinal, se apropie de ferestruică și un strigăt de bucurie îi scăpă. Annais era acolo!...

Bietul Trencavel, pentru prima oară în viața lui simți o durere necunoscută pînă atunci, care îi strîngea inima și îi astupa gîtul. Erau chinurile geloziei! Da, Annaïs era acolo! Dar așezat lîngă ea, pe bancă, luîndu-i cîteodată mîna și vorbindu-i cu familiaritate, era un tînăr, un gentilom elegant și frumos, bine îmbrăcat!...

Maestrul de scrimă aruncă niște priviri de batjocoritoare milă asupra interiorului mansardei sale, apoi le îndreptă din nou asupra luxosului necunoscut... și izbucni în rîs.

Cam în acelaș timp, înstrada Sainte-Avoye se petrecea o ciudată manevră : două trupe, fiecare compusă din cîte cincisprezece oameni,

înaintau în acelaș timp, una din dreapta străzi și una din stînga străzii, una condusă de marele Corignan, cealaltă de micul Rascasse. Iată ce se întîmplase.

Corignan îl urmărise pe Trencavel ducîndu-se și întorcîndu-se. Cînd l-a văzut că intră din nou în locuința lui din colțul străzii, mai așteptă o oră. Între timp îl văzu pe Montariol ieșind și nu se mai neliniștise. Secundul, în graba și în bucuria lui, uitase să mai închidă ușa. Corignan mai așteptă cîteva minute, apoi intră hotărît și el în casă și urcă pînă la primul etaj pe scara abruptă de lemn. Era un lucru foarte îndrăzneț, dar nici un pericol nu-l putea opri pe capucin. Asta nu din cauză că era el viteaz pînă la exces, dar nu-și dădea seama de pericol și asta era tot! Era un om inteligent și stupid, umil și vanitos, viteaz și fricos, sobru și gălăgios, după împrejurări. Foarte șiret cînd era vorba de a spiona, dotat cu un simț de contrabandist, Richelieu îl considera ca pe unul din cei mai buni ogari ai săi.

Așadar, Corignan, fără să se gîndească că putea să se găsească nas în nas cu Trencavel, întîlnire care n-ar fi decurs în avantajul lui, ajungînd la primul etaj, dădu de o ușă. Aici parlamentă puțin și după ce își declină calitatea sa de călugăr, i se deschise și se găsi în fața unui fel de matroană bine conservată, o femeie solidă. Era propietăreasa casei. O chema doamna Jargogne, Brigitte Jargogne, era văduvă, cinstită și foarte certăreață. Corignan intră, împinse ușa în urma lui și spuse:

- Femeie, ai în fața ta pe fratele Corignan însuși

Ea își făcu semnul crucii și se înclină cu respect, însă fără spaimă.

- Corignan, prietenul și trimisul Eminenței Sale Cardinalul de Richelieu!

Femeia făcu din nou semnul crucii și se înclină din nou, mai adînc, mai îngrijorată.

- Corignan, mîna dreaptă și consilierul intim al Sfinției Sale Părintele Josef!

De data aceasta, femeia nu mai făcu semnul crucii, ci căzu în genunchi îngrozită. Corignan surîse. El era sigur, că de aici înainte, femeia aceea ar fi sărit și în foc, sau s-ar fi azvîrlit pe fereastră la un semn al lui. Poporul din Paris și-l închipuia pe Eminența Cenușie într-o lumină foarte curioasă. Cînd era pronunțat numele lui, lumea se întreba pe cine avea să cadă trăznetul.

Fratele Corignan rămase o oră la doamna Brigitte Jargogne şi după această oră, ea era complet subjugată, Corignan o părăsi spunînd:

- Aşadar, o să-l supraveghezi pe Trencavel. Dacă pleacă, îl vei urmări şi îmi vei spune unde pot să-l prind. Dacă nu, vei fi considerată complice cu el!

Femeia îi promisese tot ce voise spionul.

- Ei! se gîndea ştrengăreşte Corignan, de ce nu are ea vreo zece ani mai puţin? I-aş fi cerut atunci adăpost pentru restul nopţii şi l-aş fi supravegheat eu însumi şi încă într-un mod foarte plăcut. Pe cînd aşa, voi fi nevoit să mă duc să bat la o anumită uşă, unde dacă voi fi văzut, voi căpăta iarăşi opt zile de in-pace.

Vom avea mereu ocazia de a semnala excesele fratelui Corignan, aşa că de data aceasta ne vom ocupa de călugărul capucin, cu începere de a doua zi, în zori, cînd palid şi tras la faţă, intră în cabinetul Cardinalului. Rascasse era acolo, dîndu-şi raportul şi vorbindu-l de rău pe confratele său! Cei doi spioni îşi azvîrliră nişte priviri, ca doi dulăi în faţa aceluiaş ciolan. Dar stăpînul era acolo şi neputînd să-şi spună nimic, îşi surîseră cam acru.

Cardinalul era deja pus în curent de Rascasse, asupra celor întîmplate la Bastillia şi de Părintele Josef asupra celor întîmplate la Mînăstirea Capucinilor. Corignan termină darea de seamă, semnalînd prezenţa lui Trencavel în casa din strada Sainte-Avoye şi prezenţa probabilă a vreunui complice în clădirea din strada Courteau.

Rezultatul acestui sfat, fu că fratele Corignan, ca să-şi ia revanşa, ceru să fie însărcinat cu percheziţionarea locuinţei lui Trencavel şi a clădirei din strada Courteau.

Atunci, Rascasse, zburlindu-se de invidie, se ridică în vîrful picioarelor şi făcu să se ia în seamă drepturile sale. Cardinalul semnă două ordine separate.

- Dumneata te vei duce în strada Sainte-Avoye, îi spuse el lui Corignan şi dumneata în strada Courteau, îi spuse lui Rascasse. Cel mai îndemînatic din voi doi, acela care îmi va aduce cea mai frumoasă aruncătură de plasă, prizonieri şi hîrtii, va avea de aici înainte ascendent asupra celuilalt. El va fi şeful.

Cei doi spioni admiseră cu zgomot această împărţire, gen Solomon şi porniră furioşi. Îi găsim din nou în strada Saint Avoye, după cum am mai spus-o, fiecare din ei în capul a cincisprezece zbiri. Nu erau patrule de gărzi, ci două bande de agenţi secreţi, fără arme vizibile,

mergînd risipiți, fără a avea aerul de a se cunoaște între ei, ca niște oameni care se plimbau fără rost.

De la un capăt la celălalt al străzii, Corignan și Rascsse se sfidau și se amenințau cu privirea. Grupurile de pietoni cinstiți mergeau numai pe lîngă pereți. Le mirosea de la prima ochire a cursă; cu toate acestea, în momentul cînd să-și înceapă acțiunea, cei doi șefi se opriră ca printr-o înțelegere tacită și se măsurară lung, cu cîte un zîmbet șters pe buze. Corignan se gîndea:

"Dacă din întîmplare, Rascasse avea să prindă ceva mai de soi ca mine?"

Iar Rascasse:

"Dacă eu n-am să găsesc nimic acolo și Corignan o să-l prindă pe Trençavel?"

Atunci, amîndoi cu aceeași mișcare, începură să treacă strada, îndreptîndu-se unul spre altul. La mijlocul străzii se întîlniră și se contemplară: Rascasse cu nasul în vînt, Corignan cu nasu-n jos.

- Rascasse, micul meu!...

- Corignan, lunganule!...

Și își surîdeau, dar înacelaș moment un acces de invidie îi cuprinse pe amîndoi. Își întoarseră spatele. Rascasse, în capul trupei sale, intră în strada Courteau, porni drept spre clădirea indicată și, cu ordinul de percheziție în mînă, bătu cu putere în ușă. Corignan, urmat de oamenii săi, se îndreptă spre locuința lui Trencavel. Toată banda fu înghițită înăuntru, în tăcere, ușor, fără un murmur. La primul etaj, doamna Brigitte ședea de pază. Privirea lui Corignan o întreba:

- Nici nu s-a mișcat de sus. E în camera lui, singur. M-am asigurat de asta, acum vreo cinci minute.

Banda se urcă cu iuțeală. Bătrîna le arătă ușa lui Trencavel. Corignan se pregăti de luptă, sumețîndu-și anteriul, apoi scoțînd un pumnal urlă:

- Prindeți-l! Legați-mi-l! Ridicați-l! Dacă mișcă, să-l strîngeți de gît!

Ori, după vreo jumătate de oră după năvala bandei furioase în locuința lui Trancavel, fratele Corignan, cu un aer lugubru, cu gluga trasă pe ochi, cu șiragul de mătănii în mînă, cobora pe strada Sainte-Avoye, mormăind:

- Ce să-i spun acum Cardinalului? Mizerabilul de Rascasse o să aibă toate onorurile și banii... iar eu, rușinea și... in pace...

Fratele Corignan dădu drumul, din fundul glugii, unui suspin adînc, un suspin de adio adresat tuturor plăcerilor pe care şi le promisese. La un moment dat privirea lui se lovi - pe partea cealaltă a drumului, de un omuleţ care mergea cu capul în piept, tîrîndu-şi cizmele-i răsfrînte, care păreau a-i fi prea grele, pentru durerosul lui mers.

- Ei! ăsta-i pungaşul de Rascasse! Mi se pare că şi caraghiosul ăsta şi-a plecat cinicu-i nas?...

Era într-adevăr Rascasse, cu un aer jalnic, văitîndu-se:

- Sînt pierdut. Cu ce mutră să mă mai prezint acum Cardinalului? Pramatia aia de popă trebuie că a reuşit!... Vai de capul meu! Ce să mă fac? Ce să-i spun? Ce să mai inventez? Ce minciună să mai croiesc?... Ia uite!!!... făcu el la un moment dat, ridicîndu-şi capul. Ăsta-i tocmai urîtul de Corignan şi merge cam încovoiat!... Oho! mi se pare că nemernicul are căpşorul cam trist!

- Imediat se apropiară unul de altul.

- Ei! făcu Corignan, dar te întorci cam plouat, nu?

- Şi tu? spuse Rascasse, mi se pare că ai cam dat în străchini, nu?

Nu mai era nevoie să- şi răspundă. Călugărul izbucni într-un hohot de rîs. Rascasse îl privi cu atenţie pe Corignan şi începu şi el să rîdă cu hohote. Fiecare din ei, uitînd de propriul insucces, jubila pe faţă de ghinionul rivalului. Apoi se opriră amîndoi.

- Cumetre, ia spune-mi ce ţi s-a întîmplat, hai?

- Da, numai dacă îmi povesteşti şi tu cum a decurs expediţia ta.

- Bine! Să intrăm aici!

Acolo era hanul Frumoasa Diademă, care avea pe firmă, făcută din argint pe un fond azuriu, una din acele diademe cu care doamnele din lumea mare îşi împodobeau odinioară frunţile. Era unul din cele mai bune hanuri din epoca aceea. Frumoasa Diademă era ţinut bine de văduva Rozalia Houdart, ajutată de fiica sa Roza, în vîrstă de douăzeci şi patru de ani, adică la vîrsta cînd trebuia măritată, însă care rămăsese fată pînă atunci, dintr-un capriciu încăpăţînat. Hanul acesta era aşezat la răspîntia străzii Sainte-Avoye cu strada Veriere. Cei doi spioni se aşezară la o masă, în faţa unei bardace cu vin de Baeugency.

- Haide, cumetre, spuse Rascasse, umplînd cele două ceşti cu licoarea strălucitoare. Iată consolarea noastră...

- Drace! ce fată frumoasă! spuse Corignan.

- Rascasse? Las-o în pace, că nu e nici pentru mine, nici pentru tine. Haide, golește-ți sacii.

- Începe tu! făcu călugărul continuînd să arunce priviri înflăcărate spre fata văduvei Houdart, încît văzîndu-l, fata trecu în altă sală, cu o mină de dispreț.

- Să încep eu atunci, reluă Rascasse, care golise deja jumătate de butelie. Dar, dă-mi voie cumetre să-ți spun că excesiva ta admirație pentru sexul frumos o să te ducă la cele mai mari nenorociri. Știi ce mult te iubesc eu, fiindcă datorită mie, nu ai fost spînzurat la Bastillia și...

- A propos, îl întrerupse ștrengarul călugăr, cum te simți fără dinții pe care ți i-am rupt cu genunchiul, tocmai atunci cînd mă salvai de ștreang? (Rascasse se strîmbă). Știi cît îmi ești de drag, așa că am remarcat pe falca ta că ai vreo doi-trei dinți cam strîmbi și am vrut să ți-i îndrept. Dar vezi ce nenorocire, ce catastrofă! Ți i-am rupt!...

- Drept e că n-am mai văzut pînă acum asemenea prietenie, ca a ta, numai că genunchiu tău e cam tare...

- Nu mai spune, Rascasse, că mă faci să plîng de înduioșare, așa cum plîngeai tu în spatele ușii celulii mele...

Cei doi șnapani își aruncară o privire feroce. Rascasse, pe sub masă,pocni o lovitură de călcîi în genunchiul lui Corignan. Pumnul osos al lui Corignan se repezi din cutele anteriului, descrisese o rapidă traectorie și se abătu cu putere în pălăria lui Rascasse, pe care o turti dintr-odată.

- Mulțumesc! își spuseră unul altuia.

Apoi, amîndoi deodată:

- Pentru puțin!...

După ce comandară încă o ulcică de vin, Rascasse începu să declame următorul episod:

- Așadar, eu îmi aranjasem oamenii, încît să invadeze clădirea și să o socotească de sus pînă jos, îndată ce s-ar fi deschis ușa. Flăcăii erau plini de ardoare și eu la fel. Ciocănesc la ușă: nimic! Am început să fac o gălăgie, ca un capucin beat. Nu te supăra cumetre. În sfîrșit, am dat ordin să spargă ușa, cănd în sfîrșit, ea fu deschisă. Uf! Hei fetițo, mai adu o bardacă! Ușa fu deschisă, cum spun, și apăru un gentilom înarmat cu un baston solid. Oamenii mei se descoperiră și dădură înapoi. Eu, fără să mă mai uit, mă repezii să-l arestez pe individ. Cînd... individul îmi pocnește una cu bastonul pe umeri, că m-a îndoit de șale. Apoi, iese afară și începe să-mi care la lovituri. Oamenii mei, nu clintea

unul. Individul începe să înjure și să țipe. Oamenii mei au rupt-o la fugă. Eu nu mai înțelegeam nimic. Cînd,.. ridicînd ochii spre gentilomul acela,.. odată îl recunoscui!.. Ghici, cine era?..

Corignan se înăbușea de rîs și strigă:

- Ah! Ce nenorocire! Ce ciomăgeală! Îți plîng de milă! Aș fi dat zece poli de aur numai să fi fost acolo! Ei! și cine era acel viteaz, acel demn, acel generos gentilom?

"Îh! dar prost am fost! se gîndea Rascasse. Ar fi trebuit să trec peste chestia cu loviturile de baston, găgăuță ce sînt! Păi! are să rîdă mai bine cine are să rîdă la urmă, popă al dracului!"

- Cine era? dulcele meu Corignan! Moștenitorul Tronului în persoană!

- Fratele regelui? exclamă Corignan, oprindu-se brusc din rîs.

- El însuși. Alteța Sa Regală Ducele de Anjou!.. Asta are să te învețe minte, îmi spuse el, să mai vii pe aici să-mi împui urechile. Du-te și-i spune stăpînului tău, Cardinalul, că Gaston nu poate avea nimic de-a face cu zbirii lui. - Și după asta a intrat înăuntru, a încuiat ușa și eu am plecat, întrebîndu-mă ce are să-mi mai pățească oasele.

De data aceasta Corignan se făcu negru. Uitase chiar să mai ciupească fetele care treceau pe lîngă el.

- Ducele de Anjou! Fratele Regelui! făcu el înăbușit.

- Da, și fiindcă tu erai cu mine, sau aproape, fiindcă cele două case sînt alături, fiindcă desigur trebuie să fie o înțelegere între Duce și blestematul de Trencavel, ești un om compromis, bunul meu Corignan! Cardinalul are să se lepede de noi. Delfinul are să facă scandal și are să se plîngă Regelui. Vom fi băgați în fundul Bastilliei.

- E prea adevărat!

- Acum spune-mi și tu ce ți s-a întîmplat, dragul meu Corignan.

- Dar, reluă deodată călugărul, afacerea pe care am avut-o eu, nu are nici o legătură cu a ta. Eu unul nu m-am atins de Alteța Sa! Eu nici nu eram acolo.

- Da. Numai că eu voi spune că ai fost, spuse cu răceală Rascasse. Și fiindcă Eminența Sa Cardinalul, te are în ochi pentru afacerea cu scrisoarea lui, vei avea aceeași soartă ca și a mea. Ne vom salva amîndoi, sau nici unul.

Corignan simți o poftă grozavă să-l omoare pe Rascasse, însă pericolul ce-l pîndea, îi înfrîna furia. Cu toate acestea, nu putu să reziste și fiindcă Rascasse își ținea picioareleîntinse sub masă, călugărul îi

strivi aproape laba piciorului, cu o puternică lovitură de călcîi. Cocoșatul scoase un strigăt de durere. Capucinul, se apucă cu amîndouă mîinile de masă și începu să rîdă, de-i pleznea cureaua.

- Ce-i micul meu, ți-am făcut cumva rău? jubila el.

- Dimpotrivă, spuse Rascasse turnîndu-și de băut.

Și cu o iuțeală teribilă, trînti ulcica cu toată puterea, pe dosul uneia din mîinile lui Corignan. Acesta scoase un răcnet. Rascasse rînji sadic, văzînd că degetele călugărului se umflau și se învinețeau.

- Ce-i lunganule? Te-am atins cumva? ciripi el.

- Haide, haide! făcu Corignan, nu te potolești?

Îmbătați de furie, unul frecîndu-și mîna, celălalt ținîndu-se de picior, privindu-se ochi în ochi, se văitau și rîdeau.

- Atunci, uite ce mi s-a întîmplat mie, reluă Corignan după cîteva minute petrecute frecîndu-și mîna. Eu sînt sigur de doamna Brigitte - proprietara casei. E drept că nu-i prea tînără, dar cînd fratele Corignan a privit o femeie într-un aumit fel, mamzela e subjugată. Eu nu sînt ca anumiți derbedei bețivi care...(Rascasse, cu un aer ștrengar, își umplu iar ceașca) Dar lasă! Așa dar, eu eram sigur de doamna Brigitte. Cu cinci minute înainte de sosirea mea, ea îl văzuse pe nelegiuit prin gaura cheii. Atunci, ne-am urcat sus, în fața ușii lui Trencavel. Am deschis-o, ne-am repezit, - eu primul. Și ce crezi că am văzut? Ghici!...

- Hm! Vreun alt prinț de sînge regal?

- N-ai nimerit-o, spuse Corignan cu milă. Nimic!

- Ce? Nimic?...

- Nimic, cum îți spun! N-am văzut nimic. Am deschis toate dulapurille, am răsturnat mobilele, am răvășit patul, l-am dat peste cap... și nimic! Nu-i urmă de Trencavel, cum nu e nici de ceașca asta. Pe unde să fi plecat?

- Pe fereastră, spuse Rascasse.

- Aș! E la vreo cinsprezece metri înălțime. I-aș fi văzut cadavrul în grădină.

- Pe scurt, l-ai lăsat să scape, bunul meu Corignan. Să recapitulăm: întîi ți-a luat scrisoarea, ceea ce nu s-ar fi întîmplat dacă ai fi acceptat tovărășia mea. În al doilea rînd, l-ai lăsat să plece din Bastillia. În al treilea rînd, ți-a scăpat din mîini în Mînăstire. De data aceasta ești pierdut, demnul meu frate.

- Din vina ta, Rascasse! spuse cu hotărîre capucinul. Tu ești acela care, făcînd o gălăgie ca un derbedeu beat, nu te supăra puișorule, l-ai

pus în gardă pe Trencavel. Cine știe, dacă nu cumva l-ai și prevenit chiar? Asta am să-i spun eu Cardinalului.

- Corignan, adevărul e că amîndoi sîntem pierduți, dacă nu ne vom susține unul pe altul în încurcătura asta.

- Da, însă cum să ne susținem, scumpul și micul meu Rascasse!

- Mințind. Eu am să mint și tu la fel. Eu am să întăresc minciuna ta, iar tu ai s-o susții pe a mea.

- Ei! Tocmai asta voiam să spun și eu! Să mergem.

Un sfert de oră mai tîrziu, ei ajungeau în Piața Regală.

Pe drum, fiecare din ei își construise în minte minciuna pe care aveau s-o spună. La ușa Cardinalului, ei își aruncară cîte o privire de moarte și intrară amîndoi deodată.

CAP. VIII

LOCUINȚA FRUMOASEI ANNAIS

LĂSÎNDU-L PE CORIGNAN și pe Rascasse în fața Cardinalului de Richelieu, vom relua șirul de aventuri al lui Trencavel. Maestrul de scrimă o văzuse pe Annais de Lespars pe obișnuita-i bancă și lîngă ea, un tînăr Senior care părea foarte familiar cu tînăra și cîteodată îi lua mîna în mîinile lui, cu un aer drăgăstos. Acest gentilom îi era necunoscut, dar remarcă foarte bine, că avea - cum se spunea pe atunci - un aer de lume mare. Ceva mai mult, era un bărbat foarte frumos și afară de aceasta, era plin de bijuterii care scînteiau ca stelele pe degetele și pe hainele lui.

- Bogat, nobil, frumos, murmură Trencavel, ce aș putea face eu, împotriva acestor trei calități adunate la un loc? E cel puțin un Marchiz sau un Duce. Eu, mă numesc Trencavel, pur și simplu. Dacă aș fi fost măcar Conte de Mauluys! Ah ciuma să mă ia! Seniorul ăsta e o splendoare. Scînteiază la fiecare mișcare. Eu, nu am decît inelul ăsta de fier, cizelat de tatăl meu. (Și îl sărută pios) Și e frumos flăcăul, nu pot să spun că nu.

În momentul acesta, tînăra și Seniorul necunoscut se ridicară.

- Discuția lor s-a terminat, spuse cu amărăciune Trencavel.

Într-adevăr, Annais și gentilomul mai vorbiră cîteva cuvinte, apoi necunoscutul o sărută pe tînăra fată pe amîndoi obrajii. Trencavel se dădu un pas înapoi. Era palid. Ceva se sfîșiase în inima lui. Era prima lui dragoste care se sfărîma.

El se apropie din nou de fereastră și văzu că Annais dispăruse, ca și tînărul Senior.

- E logodnicul ei... Atunci el trebuie să o apere... Ce rost aș avea eu să mai mă amestec?... Da, dar dacă el nu știe?... Cu toate acestea trebuie s-o previn... Fiica lui Henric al IV-lea!... Atunci cum să fie de mirare că este iubită de vreun mare Senior? Dar ce am auzit eu la Cardinal și ce am auzit în capela Capucinilor, trebuie să i-o spun imediat.

Se îndreptă repede spre ușă. Acolo se opri scurt și se lovi în frunte.

- Dacă am să bat la poarta ei, are să se întîmple ca azi-noapte. Evident că familiarii casei,... logodnicul,... trebuiau să aibă un fel anumit de a ciocăni, pe care eu nu-l cunosc... Ce să fac?... Ah!... drace!... Dar ce are să se spună despre mine în cazul ăsta?... Pe legea mea, nu pot sta acum să-mi aleg mijloacele și apoi dacă am să fiu arestat ca hoț... asta are să fie nostim!

Și spunîndu-și acestea, el dădu fuga la un dulap și luă dinăuntru o frînghie lungă, pe care o legă repede de unul din fiarele ce împodobeau pe dinafară pervazul ferestrei de la mansardă. El se aplecă:

- Mai lipsesc vre-o cîteva picioare, dar un salt mai mult sau mai puțin...

Atunci încălecă și începu să coboare spre grădină, în mîini. Ajunsese aproape de capătul frînghiei, cînd se simți căzînd... Nu se rupse frînghia, dar afurisitul de nod se desfăcuse de sus. Trencavel căzu în picioare. Frînghia căzu și ea moale, dispărînd în frunzișul unui arbust peste care căzuse.

- Nimic? Nu mi-am făcut nimic? Atunci, ce a fost mai greu s-a făcut!

Dar numaidecît își dădu seama că făcuse tocmai ce fusese mai ușor, gîndindu-se că acest mod de a se introduce în curtea unor oameni, cît de onorabil ar fi fost motivul, putea să-i aducă foarte bine o oarecare încăierare. Se repezi spre cel mai apropiat tufiș și se ascunse în el ca un hoț, apoi ridică privirea, măsurînd de jos în sus distanța pînă la fereastra lui.

- Sînt vreo șaptesprezece metri, se gîndi el. Un altul și-ar fi rupt picioarele de acolo de unde am căzut eu. Audaces fortuna juvat, cum ar spune turbatul de Corignan, duhovnicul meu. Blestematul ăsta de Corignan e totuși amuzant cu latineasca lui... Poftim!... el!... dar asta nu-i posibil!... Ba da!... el e! Ăsta-i Corignan. La geamul meu!... Așteaptă un pic pungașule!

Dar Corignan, terminînd cercetarea grădinii și nevăzînd nimic, tocmai se retrăsese în momentul acela și un zgomot teribil de mobile răsturnate și sparte ajunse pînă la Trencavel.

- Oh! se răsti maestrul de scrimă, îmi devastează casa?

El făcu o mișcare să se repeadă înspre clădirea din grădină și să iasă, fie ce-o fi, pentru a da fuga la el acasă. În aceeași clipă auzi un vacarm înfricoșător, chiar din direcția acelei clădiri. Era Rascasse, care, așa cum l-am auzit povestind, bătea ca un nebun în ușă.

- Iată-mă pus între două furtuni, se gîndi Trencavel.

El trase cu urechea îngrijorat. Dintr-odată, toate zgomotele acestea încetară și în tăcerea bruscă care îl înconjură, Trencavel avu o stranie intuiție, că de două zile, se găsea pe un drum al nenorocirilor... Avu presimțirea că o catastrofă avea să-l înghită...Foarte liniștit, el își spuse:

- Nu știu ce nenorocire mă pîndește și nici cînd o să mă lovească... Dar știu că o să fie oribil.

Trencavel ridică din umeri.

- Bine! spuse el. Academia mea e pierdută, atunci mi se pare că pot și eu prea bine să...

Deodată se întrerupse și ieși din tufișul în care se ascunse după coborîrea lui, sau mai bine zis după căderea lui. Porni spre o răspîntie a mai multor alei, nu departe de fericita bancă, pe care o contemplase de atîtea ori. Pe una din aceste alei văzu îndreptîndu-se spre el un gentilom, care ajuns la trei pași de el, îl salută cu ironie.

- Bună ziua, domnule dansator pe frînghie!

- Bună ziua domnule, spuse Trencavel, salutîndu-l foarte grav.

- Domnul se pricepe la salturi periculoase! spuse o altă voce.

Și Trencavel văzu un al doilea gentilom care sosise pe o altă alee.

- Domnul ar trebui să ne învețe și pe noi maniera de a coborî în curțile oamenilor, prin fereastră.

Și un al treilea apăru în acelaș fel.

- Domnul nu va putea să-l ajungă din urmă pe șeful său, care a fost adineauri așa de nobil ciomăgit în stradă, spuse un al patrulea gentilom, salutîndu-l la fel ca și ceilalți.

Maestrul de scrimă răspunsese celor patru asalturi, fără a părea surprins. Era, în felul lui de a se purta, un fel de indiferență.

- Domnule, reluă primul gentilom, trebuie să vă previn că tovarășii Dvs. care atacau dinspre stradă, în timp ce dumneata atacai pe la spate, au fugit. Șeful bandei Dvs., țesălat cum se cuvine, a plecat. Așa că Dvs. nu vă mai puteți aștepta la nici un fel de ajutor.

- Nici nu aștept vreun ajutor, decît de la mine însumi, spuse Trencavel.

Cei patru se înclinară, ca niște oameni care apreciau acest răspuns.

- Domnule, reluă primul gentilom, nu fără un fel de emoție, după aspectul Dvs., după atitudinea Dvs., după felul Dvs. de a vorbi, se vede destul de bine că sînteți superior acoliților Dvs. Dar prin aceasta, sînteți mult mai periculos. Așadar, am regretul de a vă anunța că, din clipa cînd v-am văzut coborînd de la ferestruica aceea, domnii aceștia și cu mine, ne-am hotărît să vă ucidem.

Cei patru se înclinară din nou. Trencavel își îndreptă corpul.

- Domnilor, spuse el după o clipă de tăcere, vă rog să-mi spuneți cine sînteți Dvs. și cu ce drept vorbiți Dvs. aici ca niște stăpîni ? Singură Domnișoara Annais de Lespars ar putea să-mi ceară socoteală...

Cei patru tresăriră.

- Ceeace ați spus Dvs. acuma, se răsti unul din ei, ne înlătură orice srupule. Fiindcă știți numele aceleia care locuiește aici, nu vă mai puteți aștepta la nici un fel de milă din partea noastră. Însă, e drept că trebuie să vă spunem numele noastre, pentru ca să știți că nu aveți de-aface cu niște asasini. Mă numesc Domnul de Bussière și iată-i pe Domnii de Chevers, de Fontrailles și de Liverdan, gentilomi de angevini.

Trencavel salută la fiecare nume.

- Domnilor, spuse el, înainte de a mă ucide, dacă totuși veți reuși aceasta, e drept să știți și Dvs. cine sînt și eu și că vă înșelați asupra intențiilor mele. Singur numele meu, e de ajuns să vă probeze, că eu nu am nimic comun cu oamenii de care mi-ați vorbit, eu sînt maestrul de scrimă Trencavel.

- Trencavel! Trencavel! urlă Bussière.

- Drace! Totul e clar acum! strigă Fontrailles.

- Aceasta e urmarea întîlnirii noastre din noaptea trecută!

- Poftim, domnule, poftim! mugiră toți patru.

- Mii de tunete! strigă Trencavel, căruia i se urcase sîngele la cap. Nici nu mă mișc măcar, dacă nu-mi spuneți ce voiți de la mine, acum cînd îmi cunoașteți numele!

- Să ne batem în duel cu Dvs.!

- Toți patru?

- Toți patru! Unul după altul. Unul din noi tot o să reușească să vă omoare!

- Ei bine, primesc! Pe cînd?

- Chiar acum! Sînteți prea prețios pentru a vă mai lăsa să plecați.

- Fie! Și unde va avea loc acest împătrit duel?

- În grădina aceasta, pe platforma care se află în dosul casei. Poftiți! Toți cinci porniră într-acolo și ajunseseră numaidecît pe platforma de care fusese vorba și care se întindea de-alungul întregii clădiri. Trencavel aruncă o privire spre casa în care, fără îndoială, se afla Annais și observă că se găseau în fața unei uși și că toate ferestrele de la parter erau deschise. Într-o viziune de fulger, i se păru că o perdea se mișcase ușor. Inima lui bătu cu furie, strigîndu-i:

- Ea e acolo! În spatele acestei perdele!... Să încercăm să murim frumos!...

Atunci, privirea lui scînteie și își scoase spada care șueră prin aer, scînteind în soare.

- Domnilor, spuse el cu o voce calmă, puteți să mă atacați și toți patru odată. Dvs îmi oferiți patru dueluri. Eu vă mulțumesc și vreau să vă asigur că vă consider ca niște gentilomi demni și loaiali.Acum, vă aștept.

Cei patru gentilomi se înțeleseseră ca să lupte cu el în ordinea alfabetică a numelor lor: Bussière, Chevers, Fontrailles și Liverdan.

Erau la Paris o mulțime de maeștri de scrimă și mare parte din ei aveau o reputație strălucită. Dar cei mai buni din ei, erau considerați ca niște spadasini foarte îndemînateci în sală, însă incapabili pe teren. Din cauza aceasta Chevers, Fontraillies și Liverdan ridicau din umeri spunînd:

- După Bussière, nu vom mai avea nimic de făcut; domnul acesta va fi ucis.

După ce își angajară spadele, Bussière schiță o fentă splendidă și apoi îi dădu o lovitură teribilă fandînd pînă în fund, repezindu-și spada pînă ce mînerul ajunse în dreptul pieptului lui Trencavel.

- E mort! strigară ceilalți.

- Nu încă, făcu Trencavel. Parase extraordinara lovitură, fără a-i răspunde, deși ar fi putut și l-ar fi ucis pe loc pe adversar.

- Domnule de Bussière, sînteți și stîngaci? continuă Trencavel luptînd cu eleganță.

- Nu domnule, dar dreapta îmi e de ajuns, răspunse gentilomul dînd o nouă lovitură de grație, care fu parată la fel. Dar pentru ce această întrebare?

- Fiindcă mi-ar fi părut rău, să fiu nevoit să vă rănesc la amîndouă mîinile. Deoarece nu știți să duelați și cu mîna stîngă, va fi de ajuns să vă scot mîna dreaptă din luptă. Poftiți domnule!

Deabia isprăvi de vorbit și Bussière scăpă spada din mînă. Terminînd printr-o lovitură ca de bici o serie de fente strînse, așa de apropiate că părea că spada i se învîrtea într-un inel, Trencavel îi înfipse spada la încheietura mîinii, deasupra pumnului drept.

- Așa! spuse el. Acum, timp de opt zile nu vă veți mai putea bate în duel. Regretele și scuzele mele!

- Acum să vă bateți cu mine! spuse Chevers cu nerăbdare. Țineți-vă bine!

Trencavel se puse în gardă și începu lupta spunînd:

- Dumneavoastră sînteți cel care nu se ține bine domnule. Vîrful spadei Dvs. e prea jos. Aș putea să vă ating la gît.

- Mii de tunete! scrîșni Chevers fandînd una după alta, repezindu-și spada, mereu cu impresia că l-a străpuns la fiecare lovitură și din ce în ce mai uimit că nu-l vede căzînd.

- Mă voi mulțumi să vă fac o mănușă, ca și Domnului de Bussière... o mănușă roșie!

Chevers scoase un strigăt. Vîrful spadei lui Trencavel se înfipse, fără nici un efort, în acelaș loc unde i se înfipse și lui Bussière, iar degete crispate ale gentilomului, scăpară jos spada.

- Opt zile cu brațul în eșarfă, spuse Trencavel cu cel mai amabil surîs. Domnilor, la dispoziția Dvs.!

Fontrailles își luă poziția și după cîteva angajări rapide, pase, fente, fandări, fu și el atins tot deasupra pumnului. Liverdan, cel mai bun spadasin din toți patru, își angajă și el spada cu Trencavel și fu rănit și el, în același loc. Toți patru! Aceeași rană! O înțepătură puțin periculoasă, dar care îi scotea din luptă. Rană disprețuitoare, prin care le arăta că îi grațiase, deși ar fi putut dispune de ei, după plac.

Cei patru gentilomi se adunară mai de-o parte, cu mîinile rănite înfășurate în batiste, pentru a ține un mic sfat. Erau palizi nu de frică, nici de furie și nici de rușine... erau palizi de gîndul teribil care le venise tuturor. În murmure nedistincte și răgușite, acest gînd apăru deodată pe buzele lor albe ca varul:

- E imposibil să-l mai lăsăm să iasă viu de aici!

- Tocmai fiindcă e prea curajos și prea îndemînatic, e prea periculos!

- E drept că vom fi asasini, dar fie! Pentru ea! Nu se poate să dăm înapoi!

- Cu pumnalul! Scoateți pumnalele!...

- Domnule, strigă unul din ei cu glas înecat - noi ne-am decis să vă ucidem. Apărați-vă, dacă vă mai e posibil. Vă vom ataca toți patru!

Fiecare din ei își apucă pumnalul cu mîna stîngă. Trencavel nu spuse nici un cuvînt. Își strînse mai bine spada în mînă și cu ochii dilatați de un fel de oroare, îi privi cum veneau spre el, cu sudoarea pe frunte, înspăimîntați ei înșiși de ceea ce aveau să facă, îngroziți de faptul că aveau să devină niște criminali, dar cu o neclintită hotărîre care le împietrea trăsăturile și sufletele... căci dacă era o cinste, o glorie, o onoare să lupți în duel, era o rușine, o crimă chiar, de a ataca toți patru cu pumnalele, un singur om, care nu se putea apăra împotriva acestui atac perfid... Asasini?... Fie! Pentru ea!...

Se apropiau de el, fără grabă, toți patru în linie, cu pași siguri, calmi, teribili, cu pumnalele în mîini. Cînd ajunseseră la trei pași de el, Trencavel scoase un suspin și își luă poziția de apărare, cu spada în mînă. Cînd aveau să se repeadă spre el toți patru odată, el putea să-și înfigă spada într-unul, dar ceilalți trei l-ar fi dărîmat cu pumnalele. Se pregătiră să se arunce asupra lui... Dar în acel moment ușa în fața căreia se petrecea această scenă se deschise și apăru cineva care făcu un semn. Și la acest gest, cei patru răniți se opriră brusc, dîndu-se înapoi...

Era un gentilom, care după talia și alura lui părea foarte tînăr. Capul îi era acoperit de o pălărie mare de fetru, fața îi era mascată și avea spadă în mînă... O spadă goală, nu avea nici teaca la centură. El coborî cele patru trepte ale peronului din fața ușii și înaintă spre Trencavel, care rămăsese împietrit de uimire. Și cînd ajunse la trei pași, fără un cuvînt, tînărul gentilom se așeză în gardă.

- Atenție! Atenție! strigară cei patru.

Gentilomul mascat făcu un gest care le impunea tăcere. Părea a le spune: "E rîndul meu acum". Ei dădură înapoi, palizi. Necunoscutul îi prezentă arma lui Trencavel. Trencavel salută cu spada și oțelurile își începură clinchetul.

Ambii adversari erau spadasini de valoare și imediat se recunoscuseră demni unul de altul. Urmă o emoționantă partidă de scrimă, pe viață și pe moarte. Sclipitorul vîrtej al armelor ce se încolăceau, părea ca un nor de oțel din care săreau scîntei și suna moartea. Atacuri degajări, fante, fandări, parări, de toată frumusețea, care ar fi scos strigăte de admirație și celor mai bătrîni maeștri ai Academiilor Regale de scrimă... Numai că toate atacurile veneau din partea tăcutului necunoscut. Trencavel nu făcea decît să pareze, fără a riposta niciodată.

El fremăta ca un armăsar de rasă și își mînca din ochi adversarul. Și în timp ce spada îi zbura prin aer făcînd terțe, secunde, cuarte și tot felul de figuri savante și elegante de apărare, el își vorbea singur, lăsîndu-și gîndurile să salte și să se zbată:

"Sfinte Dumnezeule! dar știi că puiul ăsta de leu are ghiare, nu glumă! Dar cine să fie? Cine? Aha! Pe Bachus, pentru lovitura asta dreaptă, cu o fentă în linie joasă, Barvillars l-ar fi sărutat de entuziasm! Dar cine să fie? Pentru ce o fi mascat? De ce o fi purtînd pălăria asta așa de mare care îi ascunde fruntea și ochii? Oh! Dar... e... nu... ba da, mii de tunete! E o femeie!"

Deodată făcu un salt înapoi, în timp ce din fundul inimii lui se urca un strigăt teribil:

- Ea e!...

Annais! Contra iubitei lui, Annais, lupta spada lui!... El își simți mintea goală, sufletul rătăcit și murmura: S-a sfîrșit! Fata asta cu ochii aprinși, cu inima înflăcărată, această femeie războinică cu un destin așa de straniu, această nobilă și castă copilă pentru care el și-ar fi vărsat și sîngele, picătură cu picătură... da... Annais voia să-l ucidă!... S-a sfîrșit.

Pas cu pas el da înapoi, îi ceda terenul și îi studia cu atenție toate eforturile pe care le făcea ca să-l ajungă și să-l culce plin de sînge pe aleea aceea, pe care ar fi sărutat nisipul în urma pașilor ei... Inima i se zbătea, să-i spargă pieptul.

Ea înainta, el da înapoi. Ea ataca mereu, din ce în ce mai des, se înfierbînta, îl presa, îl împinse pînă la un stejar bătrîn de care-l

rezemă, iar el își întrebuința toată prodigioasa lui îndemîare, toată știința lui adîncă a armelor, ca să nu o atingă...

Și fiindcă așa cum era rezemat de trunchiul stejarului, nu mai putea da înapoi, trebuia să lovească, sau să fie lovit, un gînd îi lumină fața cu o lucire funebră: să moară, să moară acolo, ucis de ea! Uitînd că putea să fie recunoscută după voce, Annais, scoasă din fire strigă:

- Apărați-vă! Dar apărați-vă odată domnule, căci altfel vă omor!

- Nu aveți decît! începu să rîdă Trencavel. Dar pentru asta trebuie să vă învăț eu cum!... Repetați lovitura, bateți o cuartă, fandați... mai ușor! Ei, mii de tunete!... Degajați, bateți pe terță, înfigeți! Înfigeți Domnule!

Annais, exasperată execută lovitura mortală pe care însuși Trencavel și-o pregătise și fandînd, își înfipse spada pînă în fund strigînd:

- Am să te țintuiesc de stejar!

Ca fulgerul, Trencavel își dădu deoparte brațul și-și descoperi pieptul, cu un surîs ce-i înflorea buzele, cu o sublimă licărire răutăcioasă în ochii-i plini de lacrimi, strigînd vesel:

- Poftiți Domnișoară!

O picătură de sînge lăcrimă pe pieptul lui Trencavel. El rămase în picioare, salută cu spada și o vîrî în teacă. Era foarte ușor rănit. Cum de și-a putut opri Annais spada în ultima fracțiune de secundă? Ce miracol îndeplinise cuvîntul Domnișoară aruncat din întîmplare de Trencavel? Cert e că lovitura era groaznică, decisivă, spada fusese repezită înainte cu toată puterea, drept spre inima lui Trencavel și el nu o parase. Vîrful ei străpunsese pieptarul și se înfipse în piele... dar nu a pătruns pînă în fund! Fusese oprită fulgerător, chiar în ultima sutime de secundă! Din toată lupta aceea, această oprire ar fi adus cea mai mare admirație a maestrului Barvillars, cel mai celebru spadasin al timpului.

Annais își scosese masca, și o lăsă să-i cadă jos și își aruncă spada. El, stătea drept, foarte palid, cu un orgoliu ciudat ce-i lumina fruntea, pe care i se reflecta un vag dispreț. Ea, își apăsă mîinile pe pieptu-i agitat, cu ochii țintă pe acele picături de sînge care împurpurau una cîte una pieptul adversarului care voise să se lase ucis. Și între ei, spada aruncată pe jos, trase o linie de netrecut. În jurul lor, Fontrailles, Bussiere, Chevers, Liverdan, cu pumnalele în mînă. Ea îi întreba cu privirea. Și el, simțea cum toată mîndria lui i se revolta. Să le explice de ce se găsea acolo? Să le arate că el nu era un spion? Să se înjosească la

vreo discuție odioasă? Haida de!... În orice caz, trebuia să o prevină de cele ce aveau să se întîmple, fiindcă pentru aceasta venise acolo. Și s-o salveze, fără să-i mărturisească că el o salva! Și fiindcă totul îi despărțea, naștere, avere și mai ales că ea iubea pe un altul, să-i spună după aceea adio.

- Domnișoară, surîse el, vă sînt recunoscător că m-ați învățat această lovitură de spadă, pe mine, maestrul de scrimă. N-am să uit în viața mea, că am fost atins de Annais de Lespars.

- Cum? știi cine sînt? tresări Annais, în timp ce, cei patru își ridicară convulsiv pumnalele.

- Da, spuse Trencavel. Știu și că veniți de la Angers, unde Doamna, mama Dv. a fost ucisă de aceia care vor să vă ucidă și pe Dv. Știu și ura pe care Luiza de Lespars v-a transmis-o odată cu viața ce v-a dat-o. Știu și pe ce documente trebuie să pună mîna Domnul Baron de Saint-Priac, mai curînd sau mai tîrziu. Știu și ce luptă întreprindeți împotriva unui om, care vă va sfărîma...

Era imposibil să o informeze pe Annais de cele ce se urzeau împotriva ei, fără a spune totuși nici un cuvînt despre el însuși. Annais, albă ca varul, se întreba dacă trebuie să-l urască pe omul acesta, sau să-i mulțumească. Un strigăt îi scăpă:

- Un cuvînt, domnule! Un cuvînt! De la cine știți aceste secrete?

Și Trencavel răspunse foarte simplu:

- De la Domnul de Richelieu!

Trencavel se gîndise: Louis de Richelieu, Arhiepiscopul. Dar Annais înțelesese: Armand de Richelieu, cardinalul.

- Blestem! strigară cei patru, ca și cînd ar fi zis: Richelieu e stăpînul lui.

- Domnule, spuse Annais cu voce tremurătoare, așadar refuzați să vă apărați. Atunci, am să vă ating altfel decît cu spada! Plecați! Sînteți liber... Domnilor, nici un cuvînt!

Cei patru care voiseră să protesteze, amuțiră. Trencavel era galben ca un mort. Annais se descoperi:

- Domnule, spuse ea, eu salut vitejia Dvs. și sîngele acela vărsat de mine. Poftiți, domnule Trencavel!

Ea porni îngîndurată, emoționată pînă în fundul sufletului, gîndindu-se: Îmi cunoaște întreaga viață. Desigur e un servitor de-al lui Richelieu. Și cu toate acestea... această noblețe a privirii lui, această

distinsă generozitate, voința lui de a se lăsa mai bine ucis decît să atingă o femeie. Nu, nu, acesta nu poate fi un spion.

Ea traversă clădirea, ajunse în vestibul și deschise ea singură ușa care dădea în stradă. Lîngă ușa deschisă, ei se priviră o clipă. Ea era mai tulburată decît fusese vreodată. El simțea că i se învîrtește capul și toată dragostea disperată pe care o simțea inima lui, era să i se urce pe buze...

- Ce imprudență, draga mea Annais! spuse în clipa aceea o voce batjocoritoare. Îi dai drumul unui astfel de spion!...

Trencavel tresări brusc. El se întoarse și văzu pe prima treaptă a scării un gentilom splendid îmbrăcat, care îl privea cu un dispreț feroce, mai teribil ca o palmă. Trencavel îl recunoscu în aceeași clipă și un val de amară bucurie, înspăimîntătoare chiar, îi încercă inima... Era acela care pe banca din grădină o sărutase pe Annais pe amîndoi obrajii!

Și Trencavel se îndreptă spre el!

Gentilomul cu somptuosul costum privi cum se apropia Trencavel de el, fără a face nici o mișcare. Însă pălise. De furie? De frică?... Annais îi privi pe amîndoi cu un vădit interes. În clipa cînd maestrul de scrimă ajunse la scară, măreţul Senior se urcă o treaptă mai sus. Annais își mușcă buzele, iar Trencavel izbucni în rîs.

- Cine dracu e turbatul ăsta? se răsti superbul necunoscut.

- Domnule, spuse Trencavel, dacă vă veți da încă cu o treaptă înapoi, veți părea și mai mare. Dvs. sînteți unul dintre aceia care au nevoie de un piedestal, ca să poată fi văzuți.

- Știi dumneata cu cine vorbești? se răsti tînărul Senior urcîndu-se mai sus.

- Iarăși? hohoti Trencavel. O să ajungeți în nori... sau în pod. Văzîndu-vă cocoțat așa de sus, aș jura că vorbesc cu o barză. Dar judecînd după sclipitoarele Dvs. pene, văd că vorbesc cu un papagal.

- Caraghiosule, scoateți pălăria! Vorbești cu un prinț.*

Trencavel se întoarse spre Annais și își scoase pălăria în fața ei. Apoi întorcîndu-se spre gentilomul necunoscut își puse pălăria la loc și cu un gest obraznic o îndesă pe cap, spunînd:

- Dvs. m-ați insultat. Vă aflați acum într-un loc care vă protejează, dar aflați... Chiar de ați fi un prinț de sînge regal, în orice loc v-ași mai întîlni vreodată, afară de această casă, îmi veți cere iertare sau vă voi ucide!

Și ieși fără a-și mai întoarce capul. Tînăra privi lung după el, cum se depărta... Îl privi pînă ce trecu dincolo de colțul străzii.

- Am să-i cer fratelui meu să-l închidă la Bastillia pe mizerabilul ăsta. Numele lui, vă rog, fiindcă vi l-a spus...

Annais tresări. Ea închise încetișor ușa și își fixă privirile asupra prințului:

- Numele lui?... L-am uitat.

Gentilomul păstră un moment de tăcere. Apoi clătinînd din cap:

- Îl voi găsi eu. Adio. Contez pe promisiunea voastră, că veți veni la întîlnirea noastră din palatul de Guise. Dvs. aveți niște drepturi pe care trebuie să le puneți în valoare. Documentele pe care mi le-ați arătat, arată formal că Regele Henric v-a recunoscut drept fiica lui. Faceți parte din familie, surioară.

Ochii negri ai frumoasei Annais aruncau flăcări. Ea se înțepeni într-o revoltă a înaltei curățenii de suflet:

- Sora voastră? Și adineaori m-ați sărutat ca pe o soră! Ei bine Monseniore, eu nu fac parte din familie. Eu nu-mi recunosc părintele. Pentru voi, pentru toți, eu sînt Annais de Lespars. Pentru mine, Regele e Rege și voi Monseniore, sînteți Monsieur, sînteți fratele lui Ludovic al XIII-lea, sînteți Gaston, Duce de Anjou... Da, am deschis în fața voastră caseta aceea, dar ea nu-i decît un mormînt. Nu vreau să mai dezgrop din ea rușinea mamei mele...

Gaston de Anjou se cutremură. Accentul cu care vorbea Annais era implacabil.

- Atunci ce doriți? murmură el.

- Să-l omor pe Richelieu, spuse războinica fată. Puțin îmi pasă de puterea lui, însă viața lui este un oprobiu pentru a mea. Așa că am să vin la întîlnire, însă nu cu intenția de a mă amesteca într-o conspirație politică. Între Richelieu și mine, e un duel în plină zi, față în față, pe viață și pe moarte. Asta din cauză că încă de la nașterea mea, mama, aplecată deasupra leagănului meu, nu a găsit să reverse pe fruntea mea decît lacrimi, o rouă arzătoare de ură. Recolta stropită cu astfel de rouă, va fi roșie, Monseniore!

Fratele lui Ludovic al XIII-lea păli și aruncă repede în jurul lui o privire. Liniștit de tăcerea ce domnea, el întredeschise ușa și spuse din prag, gata de plecare:

- În orice caz, nu uitați! Peste opt zile, în palatul de Guise. În cele din urmă ne vom putea înțelege, noi voim să-l distrugem pe Richelieu,

ca o forță politică și Dvs. voiți să vă răzbunați pe el, de moartea mamei Dvs...

Annais de Lespars se înălță, ca un geniu al mîndriei filiale:

- Vă înșelați, Monseniore. Vreau să o răzbun pe mama mea de nenorocirea de a mă fi adus pe lume!...

CAP. IX

HANUL "FRUMOASA DIADEMĂ"

LA PRÎNZ, sala cea mare a hanului era plină de hohote de rîs, de exclamații zgomotoase, de clinchetul cănilor și ulcelelor de tablă. Școlari, ofițeri, mușchetari, călugări, toată haita de băutori ocupa mesele de stejar cu picioarele curbate, pe care vinul vărsat întindea pete luminoase de băltoace albe și ruginii printre străchinile fumegînde, pateurile proaspete, omletele aurii, fripturile rumenite de Sena. Servitoarele cu fuste scurte, cu brațele goale alergau cu pași ușori, răspunzînd unora cu un zîmbet, altora cu o palmă. Cănile de aramă scînteiau, iar pe rafturi, faianțele smălțuite și înflorate luceau voios.

Aceasta se petrecea la opt zile după duelul lui Trencavel cu Annais de Lespars în grădina din strada Courteau adică chiar în ziua cînd trebuia să aibă loc în palatul de Guise misterioasa reuniune despre care vorbise Gaston de Anjou și la care reuniune promisese și Annais că va asista.

Așadar pe la prînz, un gentilom intră în sală, cu pelerina ridicată în partea stîngă de teaca spadei, cu pălăria pe o ureche, cu colțul buzelor ridicat dispretuitor și cu o privire obraznică. El căuta cu privirea un loc de unde să poată vedea bine ușa de intrare și găsindu-l, se duse să se așeze acolo mormăind:

- Să-l ia dracu pe Cardinal, că mă pune să supraveghez astfel de mîrlani. Mă întreb ce poate avea comun un Saint-Priac, cu un Rascasse și cu un Corignan!...

Puțin cam palid din cauza rănii sale, dar mai arogant ca oricînd, de cînd era sigur de favoarea lui Richelieu, Baronul de Saint- Priac se instală, își răsuci mustața-i roșcată și bătu cu pumnul în masă:

- Hei, fetițo! Vino-ncoace! Ia să văd și eu cum arată de aproape fața ta...

Fata căreia i se adresase acest discurs azvîrli asupra lui Saint-Priac o privire rece și chemînd o servitoare, spuse:

- Madelon, ia vezi ce vrea să bea domnul.

- Da, domnișoară Roza, spuse servitoarea grăbindu-se într-acolo.

- Pe Bachus! vociferă Saint-Priac, domnul vrea să bea o ulcică de vin de Anjou, dar înțelege ca să-i fie turnat în cană, nu de Madelon, ci de Roza, fiindcă e o Roză pe-aici!

Unica fiică a văduvei Houdart, patroana hanului, acea frumoasă fată pe care am mai întîlnit-o, Roza, reluă cu o voce foarte calmă:

- Madelon, vin de Anjou pentru domnul și după aceea vezi ce vor mușchetarii de colo. Repede!

- Cap și burtă! strigă Saint-Priac cu furie. Și eu spun că vinul are să-mi fie turnat de dumneata!

Roza nu-i răspunse. Ea privea spre cel care intra în sală în momentul acela. Acesta era contele de Mauluys. În spatele lui Mauluys, un om mic, bortos, urcă treptele peronului. Dădu bunăziua în sală și se cățără pe un scăunel ca într-un observator, de unde privi pe deasupra mulțimii de băutori. Numaidecît îl zări pe Saint-Priac și sărind de pe scăunelul pe care se cocoțase, se strecură spre baron murmurînd:

- Bun! Blestematul de Corignan nu a venit încă. Eu am sosit cel dintîi. Am să caut să-mi ocup un loc de seamă în spiritul acestui josnic Saint-Priac, pe care i-a plăcut Eminenței Sale să mi-l dea ca șef.

Și cu pălăria în mînă, măturînd cu penele-i pămîntul, Rascasse se apropie cu plecăciuni adînci de masa la care înjura și făcea scandal Baronul de Saint-Priac.

Contele de Mauluys traversînd sala cu ușurința lui obișnuită, ajunse lîngă Roza pe care o salută cu un aer de pronunțată politețe, cum ar fi salutat o doamnă nobilă, deși salutul lui se adresa unei fete de cîrciumăreasă, cîrciumăreasă și ea. Răspunsul la salutul gentilomului fu sobru și demn. În momentul acesta, Rascasse care avea o privire de spion genial, văzu cum pieptul tinerei fete tresărise de o palpitație imperceptibilă și culoarea mată a frumoșilor săi obraji, se colorase cu o nuanță ușoară.

Pe vremea aceea, Mauluys avea patruzeci de ani. Trencavel, care era în plină tinerețe, îi invidia totuși vigoarea lui liniștită, grația lui înăscută, eleganța lui lipsită de orice afectare. Era de talie potrivită,

vorbea puțin, nu gesticula vorbind, avea o înfățișare foarte rece și părea a-și ascunde cu o grijă desăvîrșită, secretul bucuriilor și al durerilor sale, dacă cumva le avea.

Era un mare Senior, al cărui suflet înalt și-a cărui nobilă atitudine nu se datorau titlurilor pe care i le dăduse întîmplarea că se născuse nobil. Roza era fiica hangiței... Însă văzîndu-i unul în fața altuia, ar fi fost imposibil să distingi care din doi era nobil sau om din popor. Amîndoi aveau în ei acea magnifică noblețe pe care o dă mîndria de suflet și frumusețea de gîndire.

- Trencavel și Montariol au venit? întrebă Mauluys cu voce înceată.

- Vă așteaptă în salonaș, Domnule Conte, spuse Roza.

- Mulțumesc, domnișoară, spuse Mauluys tare de tot.

- Domnișoară!... rînji Saint-Priac. Cuvîntul e prea glumeț, pe onoarea mea. Atunci să ne strigăm și noi fetele noastre, Safta, Marița sau Frusina. Ei bine domnișoară, o să vii imediat...

Saint-Priac nu isprăvi. Privirea lui furioasă, care pînă atunci rămăsese fixată pe Roza, se întoarse spre Mauluys. Ura și groaza, înlocuiră în aceeași clipă furia din privirile lui Saint-Priac. Deveni alb ca varul și rămase nemișcat, împietrit, cu sudori de teamă pe frunte. Mauluys ridică ușor din umeri și spuse cu vocea lui rece:

- Cred că mă recunoști... și că asta e de ajuns... Poftiți domnișoară. Baronul de Saint-Priac vă cere scuze și vă promite să-și ascundă așa de bine obrăznicia, încît să nu mai aveți nevoie nicodată să vă mai apărați de ea.

El se întoarse cu spatele și se îndreptă spre salonaș. Roza plecă și ea. Saint-Priac, pierdut, cu fața contractată, cu mîna tremurăndă, îl apucă pe Rascasse de braț și bîlbîi:

- Pe viața ta, află unde se duce omul acesta și nu-l pierde din ochi!

Rascasse cunoștea hanul "Frumoasa Diademă" cu toate colțișoarele lui și știa că salonașul în care intrase Mauluys, era luminat de o mică ferestruică care dădea într-o curte strîmtă. El dădu fuga în curticica aceea, închizînd ușa în spatele lui. Acolo se opri întrebîndu-se cum să facă să nu fie văzut și totuși să vadă. Fereastra se afla la doi pași de el și era închisă. După cîteva minute de așteptare, Rascasse tocmai se pregătea să plece, cînd fu țintuit pe loc de aceste cuvinte care erau spuse de cineva, dincolo de ușa prin care intrase în curte și care răspundea într-un culoar.

- Lubin, ești sigur că mai e în curte?

- Poftim Cuvioșia ta, desigur că e acolo; duceți-vă și faceți-i de petrecanie!

Lubin era un băiat de prăvălie, de-al hanului, un vlăjgan solid, care cu cîteva zile mai înainte se certase cu Rascasse și-l amenințase că-i va face de petrecanie!... Iar "Cuvioșia" căruia îi răspunse Lubin și care Rascasse îl recunoscuse imediat după voce, era fratele Corignan.

- Ți-ai ascuțit bine cuțitul? reluă Corignan.

Rascasse păli. Simțea că inima îi înceta de a mai bate și sîngele îi îngheța în vine. Auzea cum ridica cineva clanța de la ușă, cu multă precauție!... El se dădu înapoi, îngrozit, cu părul zbîrlit și gemăt de agonie îi scăpă, cînd îl auzi pe Corignan repetînd, cu o voce hidos de batjocoritoare, aceste cuvinte teribile:

- Ah! scumpul Rascasse, cu ce poftă am să-i fac eu de petrecanie!...

Rascasse, în această clipă supremă, cînd își dădu seama că Corignan venea să-i facă de petrecanie, adică să-l înjunghie cu cuțitul bine ascuțit al lui Lubin, aruncă în jurul lui o privire pierdută, tulburată de apropierea morții și zări în fund două cotețe cu niște ușițe mici, închise. Să sară pînă la unul din cotețele acelea, să se arunce tremurînd în el și să tragă ușița după el, fu pentru nenorocitul cocoșat una din acțiunile fulgerătoare, pe care numai în visurile cu coșmar le avea. Printr-o găurice mică, ce servea să intre aerul și lumina în coteț, îl văzu pe Corignan însoțit de Lubin, cum intrau în curte. Și atunci, Rascasse simți ultimul fior dinaintea morții, trecîndu-i prin spinare.

- Aha! spunea Corignan cu un rîs hidos. Aha! micul meu Rascasse! cum o să-ți facem noi de petrecanie acum!...

Călugărul își scoase anteriul și apăru în fața nefericitului Rascasse, ca o viziune de apocalips, așa lung cum era și cu cuțitul tăios în mînă. Băiatul de prăvălie venea după el, rîzînd și el. Era ceva înspăimîntător.

Rascasse, năucit de groază, rămăsese nemișcat, stînd în patru labe pe dușumeaua cotețului. Începu să nu-și mai dea seama de cele ce se petreceau în jurul lui, urechile îi vîjîiau de spaimă, gîndurile i se învîrteau ca într-un vîrtej nebun și căzu într-un abis, în fundul căruia se afla nebunia... Aceasta dură cîteva clipe...

Apoi, se auzi deodată un răcnet îngrozitor, un țipăt sfîșietor, asurzitor, un vaet de moarte care se repeta, se reînnoia, apoi scădea în

intensitate, devenea mai jalnic, se transforma într-un răget din ce în ce mai înăbușit... și apoi nu se mai auzi nimic.

Rascasse deschise niște ochi rătăciți. Un minut, rămase înțepenit într-o dureroasă uimire. Apoi se ridică deodată și își lipi ochiul cu aviditate de mica deschizătură a cotețului. Atunci, puțin cîte puțin, furia, rușinea, turbarea chiar, luară locul spaimei ce o simțise, văzîndu-l pe Corignan și pe Lubin, ocupați cu o ciudată treabă. El văzu și auzi! Da, da, îl auzi pe Corignan spunînd:

- Jumătate din el să-l pui la sare, pentru mînăstire, iar restul va fi pentru nevoile hanului. Eu am să mă mulțumesc cu un sfert de cot de tobă și cu o halcă solidă la grătar. Dar să mi-o faci acum, fiindcă vreau să mănînc cît mai curînd din grăsunul meu de Rascasse.

- Pe sîngele și pe mațele lui Bachus! mormăi Rascasse, a botezat cu numele meu un porc!

În paroxismul furiei, Rascasse, uitînd și de cuțitul așa de bine ascuțit, era să se repeadă; cu intenția de a se răzbuna pe Corignan, care tăiase un porc de al hangiței, dîndu-i fiori de groază și voia să-l bage pe Corignan cu nasul în ciubărul în care strînsese acesta sîngele, cînd ridicîndu-și privirea spre fereastra salonașului în care intrase Mauluys, văzu că ridicaseră perdeaua de dinăuntru. În semiîntunericul camerei, în spatele Contelui, el distinse două figuri pe care le recunoscu imediat.

- Blestematul de Trencavel și Secundul lui! murmură Rascasse, palpitînd de bucurie.

Perdeaua căzu la loc. Aceasta durase doar două secunde, cît priviseră cei din odaie, ce se petrecea în curte. Rascasse nu mai mișcă, ci așteptă să iasă Corignan și cu Lubin. Deabia după aceea ieși din coteț, străbătu curticica cu acea iuțeală pe care le-o dă unor oameni siguranța că au ceva rău de făcut, intră iar în han și se apropie de Saint-Priac.

- Domnule Baron, îi șopti el la ureche, ați pus mîna pe cel care v-a insultat. În momentul acesta se află în salonașul din dos, împreună cu doi rebeli periculoși, pe care noi sîntem însărcinați să-i prindem pentru a fi spînzurat la un loc cu ei.

- Oho! spuse Saint-Priac tresărind. Și cine sînt cei doi rebeli?

- Unul este un Secund de maestru de scrimă, care în strada Bons-Enfants a bătut agenții Procurorului-Criminalist, și celălalt, adăugă Rascasse fremătînd de efectul pe care avea să-l producă, celălalt... este omul căruia îi datorați frumoasa lovitură de spadă ce ați primit-o! Acela care s-a împodobit cu numele Dvs. pentru a pătrunde la Eminența Sa!

- Trencavel!...

Saint-Priac se ridică dintr-odată, palpitînd, cu mîna pe mînerul spadei. Era un om viteaz, dar ceeace îl țintuise zdrobit pe scaun, mai înainte, era teama de cele ce ar fi putut să spună, în gura mare, Mauluys despre el. Dar așa, încolțit într-o sală din fund! și încă împreună cu Trencavel... Să-i omoare pe amîndoi!... Asta era o lovitură a hazardului!...

El făcu un pas, dar Rascasse îl opri.

- Sînt trei, gîndiți-vă la asta!

- Pot să fie și zece! scrîșni Saint-Priac.

- Da, numai că Trencavel face cît doisprezece. Dvs. nu-l cunoașteți decît prin lovitura aceea de spadă. Însă ar fi rău să-l cunoașteți mai deaproape. E mai moțat decît toți moțații pe care i-ați cunoscut vreodată. Ehe! Vedeți Dvs., cînd vrea cineva să spună "de neînvins" spune "Trencavel"!

Saint-Priac rămase un minut, cam întunecat, cu inima zdrobită de acest splendid renume, căruia spionul îi aducea, fără să vrea, un astfel de omagiu. El scoase un suspin de necaz și își vîrî la loc spada, pe care o scosese pe jumătate:

- Mă duc să caut întăriri, cinci-șase gărzi...

- Douăzeci, domnule Baron! Cel puțin douăzeci!

- Să nu te miști de aici. Tu și Corignan aveți să rămîneți de pază. Dacă rebelii vor ieși, vă luați după ei și unul din voi să se întoarcă aici, ca să-mi spună în ce loc au intrat...

- Eu și Corignan? întrebă mașinal Rascasse.

Dar Saint-Priac fugise afară.

CAP. X

HANUL "FRUMOASA DIADEMĂ" (II)

- EI BINE! Ce s-aude cu friptura la grătar?

- Peste cîteva minute, Cuvioșia voastră. Pînă atunci, gustați din peștișorii ăștia fripți!

Rascasse se întoarse cu vioiciune și îl zări pe Corignan la masa de alături. Acesta, după ce își îmbrăcase iar anteriul, se tolănise pe un scaun, cu cuțitul în mînă și cu o ulcică înaintea lui. Lubin, tocmai îi așeza pe masă o strachină cu peștișori firpți. Corignan, cu gura întinsă de un imens surîs ștrengăresc, îi făcu loc lui Rascasse să se așeze în fața lui. Rascasse, zăpăcit, ascultă fără să-și dea prea bine seama de ce face, înfuriat pe adversarul lui, dar adulmecînd cu respectul unui adevărat mîncăcios, plăcuta aromă a peștilor prăjiți.

- Am auzit totul, spuse călugărul cu accentul lui ipocrit. Trebuie să pîndim pînă ce iese Trencavel, în timp ce Seniorul de Saint-Priac are să aducă ajutoare. Pînă atunci să atacăm mîncărica asta.

- Astăzi fac eu cinste, spuse călugărul. Păcat că toate fetițele sînt ocupate la bucătărie. În orice caz, așa îmi place-și mie să stau de pîndă! Hei, Lubin, caraghiosule!

La numele de Lubin, Rascasse se întunecă la față.

- Ce se aude cu friptura? strigă Corignan.

Rascasse păli și se zburli. Corignan se lăsă pe spate cu un aer satisfăcut, făcînd cu ochiul.

- Ce noutăți mai ai, micul meu Rascasse!

Lubin așeză în fața celor doi cumetri o friptură la grătar, a cărei aromă i-ar fi făcut poftă și unui mort. Apoi vlăjganul se așeză în așa fel, ca să nu-l piardă din ochi pe Rascasse. Corignan, pierdut de bucurie, trînti o halcă solidă de carne în farfuria invitatului său și o alta în farfuria lui și începu imediat să îmbuce din ea.

- Excelentă! Mm... o minune! mormăia el înfigîndu-și dinții cu frenezie în ea. Gustă, bunul și micul meu Rascasse. Gustă, ce naiba, și pe urmă să-mi spui din ce e carnea asta...

Lubin se îneca de rîs. Călugărul îi făcea cu ochiul, nerăbdător.

- Aha! Vrei să-ți spun ce fel de carne e asta? Ei bine, făcu cu hotărîre Rascasse, plimbîndu-și farfuria pe sub nas. N-am să gust din ea. E prea scîrboasă.

- Scîrboasă! exclamă Lubin cu indignare.

- Scîrboasă! protestă călugărul uimit.

- Oribilă! spuse Rascasse. Mi-e de ajuns s-o miros și să-mi dau seama din ce animal este.

- Ei, din ce animal?

- E din Corignan!...

Și în timp ce călugărul năucit se îneca cu îmbucătura, cocoșatul triumfa. Lui Corignan îi venea rău de uimire și de furie. Înebunit aproape de mînie, apucă ulicica de pe masă și era gata să i-o spargă în cap inamicului său care-l învinsese, cînd ușa salonașului se deschise și Mauluys, Trencavel și Montariol, apărură în prag.

- Alarmă! spuse Rascasse strecurîndu-se sub masă, în timp ce călugărul își trăgea gluga pînă peste nas.

Trencavel cu Secundul lui, întovărășiți de Contele de Mauluys, străbătură sala, fără a părea să-i fi observat pe cei doi spioni și ajunseră în stradă.

- După ei! țipară deodată și călugărul și cocoșatul.

Și imediat dădură buzna afară, tocmai cînd Mauluys, Trencavel și Montariol, o luau spre strada Saint-Avoye. În același timp, pe strada Verrerie, se vedea sosind Baronul de Saint-Priac care alerga în fruntea a vreo douăzeci de gărzi. În urma semnelor disperate pe care i le făceau cei doi spioni, Saint-Priac își grăbi fuga, mai ales că-i zărise din departare și pe cei trei inamici.

- Am pus mîna pe ei! răcni el. Înainte, băieți!

Toată banda de spadasini plătiți se repezi.

Fără a-și întoarce capul, Trencavel, Montariol și Mauluys își continuau drumul. Ei își măriră pasul, însă fără a alerga. Din distanță în distanță, Montariol își întorcea capul și spunea:

- Sînt la cinci sute de pași... la trei sute... la două sute...

Mauluys conducea manevra liniștit:

- Acest Saint-Priac, este în mod hotărît, o bestie. Ceva mai repede Montariol. E sigur că mai mult contra ta este pornit, Trencavel. Cînd vom ajunge în dreptul străzii Quatre Fils, tu să o iei spre dreapta și în cîteva salturi ai să ajungi la mine acasă. Montariol și cu mine o să ținem puțin în loc zbirii Cardinalului și o să ne distrăm cu ei.

- Dragul meu Conte... vru să protesteze Trencavel.

- Trencavel, spuse rece Mauluys, dacă nu mă asculți, am să mă întorc, am să-i șarjez și am să mă las ucis de ei...

- Și eu la fel, spuse Montariol.

- Am să vă ascult, spuse Trencavel. Dar vă jur, că dacă veți fi uciși, asigurîndu-mi mie fuga, mă duc la Richelieu și-i spun: "Fiindcă prietenii mei sînt morți, iată și capul meu".

Ei se priviră lung... era ca o strîngere de mînă. Erau într- adevăr trei prieteni

Aici e neapărată nevoie să facem o mică descriere topografică: palatul de Guise, pe atunci nelocuit de nimeni, ocupa un vast patrulater neregulat, mărginit la nord de strada Quatre Fils, la sud de strada Barlette, la răsărit de strada Vieille-du-Temple, la apus de strada Chaume, pe care se afla și fațada palatului. Restul patrulaterului era ocupat de o grădină foarte mare, cu o portiță ce da în strada Quatre Fils și o alta în strada Vieille-du-Temple.

În prelungirea străzii Quatre Fils în fața grădinii palatului de Guise, foarte aproape de portița de care am vorbit pe partea cealaltă a străzii, se afla o casă elegantă cu un singur etaj, ceva cam veche însă. Clădirea data de pe vremea lui Francisc I-ul și era locuința Contelui de Mauluys; tot ce mai rămăsese dintr-o avere, care de o jumătate de secol de-abia ajungea să mai arunce o mică strălucire ultimului ei moștenitor.

Acolo își trăia, acest domn Senior, viața lui retrasă. Un singur servitor, ce răspundea la numele de Verdure, era de ajuns să aibă grijă de acea locuință. Contele locuia acolo singur, ne mai avînd nici o rudă și necunoscînd pe lume un alt prieten, decît pe maestrul de scrimă Trencavel. E adevărat că acesta valora în schimb cît doisprezece, așa cum spusese și Rascasse.

Cei trei urmăriți nu erau decît la vreo douăzeci de pași de strada Vieilles-Haudriettes. În spatele lor, Saint-Priac și cu banda lui, veneau în fuga mare.

- Opriți! Opriți! urlă Saint-Priac.

Ei nici nu-și întoarseră capul. Ajunseră aproape de colțul străzii.

Mauluys, fără a spune un cuvînt, își apucă spada și o scoase drept în fața lui Saint-Priac.

- Fugi Trencavel! fugi! spuse Mauluys.

- Haida de, dragă conte, ce credeai că am luat în serios gluma de adineauri?

- Fugi maestre! Fugi! mugi Montariol.

Într-o clipă gărzile se repeziră asupra lor. În stradă se lăsă o tăcere de moarte. La toate geamurile apărură capete înspăimîntate. Atitudinea celor trei prieteni cu spada în mînă, furia care îi crispa trăsăturile lui Saint-Priac, numărul mare de gărzi, toate acestea făcură să se înfierbînte capetele, să palpite inimile și puneau o licărire de milă, poate și de

admirație, în miile de priviri ce se fixau asupra celor ce aveau să fie prinși.

- În numele Regelui, predați-vă spada! strigă Saint-Priac, oprindu-și cu un gest banda, ce se aranjase în ordine.

- Domnule de Saint-Priac, spuse Mauluys, pentru ce schimbîndu-vă localitatea, va-ți schimbat și meseria? La Anjou opreați oamenii la drumul mare; cred că asta vă renta mai bine decît să-i opriți pe străzi!.

- Prindeți-i! scrîșni Saint-Priac.

- E mai ușor de zis decît de făcut! strigă Montariol cu un aer ștrengăresc.

Cei trei, aliniați, lăsîndu-și o distanță suficientă pentru a manevra, se puse în gardă. Strigăte izbucniră, femeile fugeau, gărzile înaintau. Montariol începu o moriscă teribilă cu spada. Mauluys era impasibil. Trencavel încerca pămîntul cu vîrful spadei, spunînd:

- Calmează-te Secund! Păstrează-ți o ținută demnă! Gîndește-te că noi reprezentăm aici Academia noastră de scrimă!

Dacă am să fiu ucis, spuse Mauluys netulburat și dacă tu ai să scapi, Trencavel, du-te la mine acasă, deschide dulapul din camera mea de dormit și în sertarul din stînga ai să găsești scrisoarea...

- Scrisoarea? făcu Trencavel uimit.

Mauluys nu mai avea timp să-i răspundă, căci gărzile, după o clipă de ezitare se repeziră asupra lor. Fu o ciocnire, grozavă și strada se umplu de strigăte de groază și de furie.

- Fandează și degajează! făcu Trencavel doborînd pe cel ce îl atacase.

- Pentru maestru! Pentru Secund! Pentru Academie! urlă Montariol îmbătat de focul luptei.

Și la fiecare strigăt, el fanda adînc; trei oameni căzură pe pavaj.

Mauluys nu spuse nimic, însă spada îi fu în curînd roșie.

Aceste gesturi, aceste exclamații răgușite, răcnetele, gemetele surde, morții, băltoacele de sînge, această viziune roșie se petrecu într-un spațiu de două secunde. Și în același timp, cei trei făcură un salt înapoi și se retraseră în fugă pînă la colțul străzii Vieilles-Haudriettes, unde își refăcură linia de bătaie. Nici unul din ei nu era rănit. Gărzile, uimite de această rebeliune pe față, înspăimîntate de rezistența celor trei, se luară după ei în dezordine, privindu-se între ei foarte palizi.

Saint- Priac, alb ca varul de furie, bătea furios din picioare. În spatele bandei se auzea o voce de bas și una ca o hîrîitoare.

- În numele Regelui și al Cardinalului! tuna Corignan.

- La asalt! cotcodăcea Rascasse.

- Înainte! mugi Saint-Priac.

Și toate aceste strigăte care se amestecau, se întretăiau, formînd un surd vacarm de moarte, fură acoperite deodată de un strigăt teribil care izbucni ca o lovitură de tunet. Strada întreagă striga, lumea din Paris, lumea de pe stradă care-i aplauda pe rebeli și răcnea: Moarte gărzilor!...

Urmă atunci un moment de uimire și o tăcere grea, produsă de groaza ce înmărmurise gărzile, care vedeau în fața lor vreo cincizeci de vlăjgani, gata a se arunca între ei și rebeli; o tăcere înfricoșătoare prevestitoare de furtună. Apoi, deodată, începu o rumoare, care creștea și umplea strada de la un capăt la celălalt. Rebeliunea își făcea curs și se pregătea să izbucnească.

Deodată, o voce acră, pătrunzătoare, amenințătoare, îl acoperi:

- Vin Elvețienii de la Luvru!

Și Rascasse se ridică pe vîrful picioarelor pentru a judeca efectul alarmei pe care o lansase. Corignan înțelese că Rascasse avusese o idee minunată, superbă, cu atît mai mult, cu cît Saint-Priac, trimițînd un surîs lui Rascasse, repetă și el același lucru. Și Corignan, ros de invidie, răcni:

- Nu e adevărat! Minte! El nu...

Dar nu mai continuă, căci în clipa aceea simți ceva agățîndu-i-se de anteriu și cățărîndu-i-se pe umeri. Era Rascasse care neputînd să vadă pe deasupra gărzilor, se agățase de el și cu agilitatea lui de maimuță, se cățărase pe el și se instalase pe umerii solizi ai lui Corignan, de unde răcnea cu frenezie:

- Elvețienii! Uite că vin Elvețienii în marș forțat!...

Rascasse cotcodăcea ca un nebun. Corignan se zbătea ca să se debaraseze de cocoșatul ce i se cramponase pe umeri și scotea niște urlete amestecate cu blesteme. Saint-Priac vocifera: Vin întăriri!

Acest temut trio de voci, semănă panica printre voluntarii care se așezaseră în fața lui Trencavel și a prietenilor săi. Elvețienii, gărzile palatului, niște uriași războinici erau teroarea străzilor. Într-o clipită ferestrele se închiseră, ușile prăvăliilor și caselor se trîntiră, pe stradă

fu o debandadă teribilă și în răspîntia rămasă liberă, gărzile se repeziră spre cei trei care îi așteptau în linie.

Sub puterea loviturii, Mauluys și Montariol fură împinși spre stînga, pe strada Saint-Martin, iar Trencavel, aruncat spre dreapta, pe strada Quatre Fils.

Saint-Priac nu ezită, Trencavel nu avea decît spada ca să-l combată, pe cînd Mauluys, era înarmat și cu teribilul secret. Pe Mauluys trebuia să-l omoare!... De aceea, Baronul își antrenă grosul atacatorilor spre stînga. Trençavel fu urmărit numai de un sergent și patru gărzi, dar cu grupul acesta, mergea și Corignan cu Rascasse, care pînă în cele din urmă fusese trîntit jos de pe observatorul lui. Cei doi spioni se sfidau reciproc cu privirea. Prinderea lui Trencavel, însemna o avere pentru acela din ei doi care ar fi putut spune Cardinalului: Eu l-am prins!

Cu un pas rapid și suplu, cu spada înroșită de sînge în mînă, maestrul de scrimă se depărta de răspîntie, presat de aproape de urmăritori. El fugi pe strada Quatre Fils și înconjurînd grădinile palatului de Guise, gîfîind, cu hainele sfîșiate, rănit, plin de sînge, cu privirea înfricoșătoare, porni pe strada Vieille-du-Temple... În momentul acela o nouă trupă apăru prin strada Barbette!... Rascasse și Corignan scoaseră un urlet de triumf... Trencavel era prins între două bande! Mort sau viu, era al lor acum!

Trencavel văzu îndreptîndu-se spre el noua trupă care avansa acum pe strada Vieille-du-Temple, pe care se afla el; erau Elvețieni, probabil că vreo patrulă chemată de cineva. Astfel, avea în fața lui pe Elvețienii în număr de opt și în spatele lui, gărzile conduse sau mai bine zis împinse de Corignan și de Rascasse. La dreapta lui se afla zidul ce împrejmuia grădina palatului de Guise și la cîțiva pași de el, una din cele două potițe de care am mai vorbit, într-o scobitură a gardului celui gros. Maestrul de scrimă sări pînă la portiță și se așeză cu spatele la ea.

Ca două brațe ale unui clește distrugător și sigur de putera lui, cele două trupe se apropiau... Rascasse și Corignan, începuseră deja să-și dispute pielea ursului din pădure...

- Al, meu e! se răsti Rascasse, stacojiu de furie.

- Ba eu am să-l conduc la Cardinal! mugi Corignan, alb de turbare.

- Popă scîrbos, am să fac să te spînzure ca seducător de minore!

- Cocoșat mizerabil, am să te strivesc ca pe un bob de grîu între două pietre de moară!

Cei doi rivali se opriseră: Corignan aplecat deasupra cocoşatului, Rascasse ridicat în vîrful picioarelor. Corignan suflă în vîrful degetelor cu un suflu nedefinit de dispreţ şi îi spuse: Ptiu!... Rascasse scuipă jos şi-i strigă: Zît!...

Ptiu!... Zît!... Era prea mult! Corignan îşi ridică enormu-i pumn osos şi descriind o curbă pe deasupra umerilor cocoşatului i-l trînti în spinare cu sete: "Na!" Rascasse, se dădu înapoi fulgerător de repede şi destinzîndu-se se repezi ca un proiectil enorm, cu capul în burta inamicului său. Lovitura de pumn în spinarea lui Rascasse şi lovitura de cap în burta lui Corignan fură simultane. Corignan făcu "Uf!" şi se dădu înapoi trei paşi. Rascasse scoase un "Hîc!" din fundul inimii şi se lungi cu nasul în ţărînă.

Aproape imediat, călugărul revenea la atac, iar cocoşatul se scula să-şi reînnoiască lovitura, cînd... aruncînd o privire spre portiţa de care se rezemase Trencavel, cei doi spioni tresăriră şi se priviră uimiţi. Această privire fu ca un act de armistiţiu între ei.

- Au să ni-l ia gărzile! gemu Corignan. Să dăm fuga dragul meu!...

- Fuga, demnul meu frate! strigă Rascasse. Şi să fim uniţi pînă la moarte!...

Ei se repeziră amîndoi.

Însă se întîmplă că, graţie picioarelor sale lungi, Corignan îl lăsă imediat pe Rascasse în urmă. Rascasse, încercă la început să se agaţe de anteriul lui, dar cu o smucitură, Corignan se debarasă de el şi se repezi vesel strigînd:

- Să vezi şi tu cum am să împart cu tine!

Rascasse rămase o clipă năuc de uimire şi îşi văzu rivalul cum ajungea năbădăios în mijlocul gărzilor, chiar în clipa cînd maestrul de scrimă era să se prăbuşească sub numărul mare al atacatorilor. Îl văzu pe călugăr cum întindea mîna să-l apuce pe Trencavel şi furia lui nu mai cunoscu margini. O idee rapidă îi fulgeră prin minte şi scîrbit de invidie şi de răutate scrîşni: Aha! popă blestemat, o să împărţim, nu!? Da, da, ai să vezi tu acum!...

Şi în clipa cînd Corignan îşi întoarse capul, ca să-i arunce o privire de triumf rivalului său, el nu îl mai văzu în stradă, Rascasse dispăruse!...

Cele două trupe de atacatori, Elveţienii şi gărzile se uniseră în faţa porţii. Sergentul care venise cu gărzile, luase comanda întregului grup şi îşi aşezase oamenii în semicerc. Trencavel aştepta cu spada în

mînă. Uimit că un om singur avea curajul să țină piept la doisprezece vlăjgani încercați, sergentul își ridicase politicos pălăria și îi aruncase lui Trencavel o privire plină de admirație.

- Haideți, domnule! spusese el, ați făcut de ajuns pentru onoarea dumneavoastră. Faceți acum un efort ca să vă păstrați și pielea, predați-vă spada, sau șarjăm.

- Regret din toată inima, spuse Trencavel, însă maestrul meu Barvillars mi-a interzis să-mi predau vreodată spada cuiva, în afară de Regele Franței. Și lui chiar!...

Sergentul făcu un semn și gărzile, împreună cu Elvețienii șarjară, strigînd:

- Pentru Rege! Pentru Rege!

Maestrul de scrimă răspunsese cu strigătul său de luptă:

- Trencavel! Trencavel!

- Trencavel! mormăiră înăbușit gărzile, Elvețienii și sergentul.

Se opriră!... Toți la un loc erau patrusprezece iar el era singur!... Însă era Trencavel!...

Ezitarea luptătorilor durase cît lumina unui fulger, însă imediat după aceea se aruncaseră asupra lui Trencavel. Atunci în mijlocul înjurăturilor grozave, răsună un clincănit teribil de spade ce se ciocneau. Fu o învălmășeală formidabilă. Două dintre gărzi și un Elvețian, se retraseră din grămadă, plini de sînge. Timp de cîteva secunde tragice, se văzu zburînd prin aer o spadă care se răsucea, se înfigea, tăia, para la dreapta, para la stînga și răspundea la zece spade dintr-o dată. Dar la un moment dat, se văzu această spadă miraculoasă rupîndu-se și oțelul zburînd în aer. Trencavel era pierdut. Un strigăt de victorie izbucni. Douăzeci de brațe se ridicară ca să-l înhațe pe rebel și tocmai în clipa aceasta năvăli Corignan dîndu-i în lături, străbătînd năvalnic grămada de soldați, lăsînd să-i cadă mîna pe umărul lui Trencavel și urlînd: E al meu! Numai al meu!

În acest moment, poarta pe care se rezema Trencavel se deschise brusc! Maestrul de scrimă sub presiunea celor ce tăbărîseră pe el, fu aruncat în grădină. Corignan, a cărui bruscă intervenție îl protejase o clipă pe Trencavel de furia soldaților, Corignan care pretindea că prizonierul e numai al lui, acoperindu-l cu corpul său, agățîndu-se chiar de el, Corignan, deci, fu tîrît și el în grădină.

Gărzile se repeziră să treacă și ei dincolo... dar se opriră brusc, plini de uimire; poarta li se închise în nas, iar de dincolo se auzea cum

se trăgea zăvorul. Ei strigară: "Să spargem poarta!"... "Stați!" făcu sergentul. Să spargeți poarta palatului Guise! Ce dracu, sînteți nebuni! Eu nu vreau să-mi risc capul". Așa că lăsînd trei oameni de pază la ușă, sergentul plecă cu ceilalți, mai mult sau mai puțin ciuntiți, ajunse în strada Chaume și se duse să bată la ușa cea mare a palatului, pentru a cere permisiunea de a supraveghea grădina.

Sergentul ciocăni zadarnic, căci nimeni nu răspundea... Palatul de Guise era gol!... Paza palatului dură pînă seara. Cînd se făcu întuneric, bănuiră - pe drept cuvînt - că încă de multă vreme Trencavel și complicii lui săriră zidul, în vreun punct oarecare al vastei grădini și ajunseseră la loc sigur.

Complicii lui!... Aceștia erau, după părerea sergentului, mai întîi necunoscutul care deschisese portița și după aceea călugărul care îi împiedicase în ultima clipă pe soldați să pună mîna pe rebel. Corignan și Rascasse, complicii lui Trencavel!...

Rascasse? Care era trăsnaia? Rascasse, aprins de invidie se repezise la unul din numeroșii spectatori, care căscau gura din depărtare și îl rezemase de zid strigîndu-i: "În numele Regelui, prietene, în numele Cardinalului!" Burghezul, zăpăcit se lăsase și îi servise de scară vie spionului, care se cățărase pe el, apoi încălecase pe zid și își dăduse drumul de partea cealaltă, unde într-o fugă, se repezi la portiță și trase zăvorul... Văzîndu-l pe Trencavel rostogolindu-se în grădină cocoșatul mormăi:

- Popă al dracului, vino acum să mai pui mîna pe el.

În grabă închise poarta la loc, trase zăvorul și întorcîndu-se... scoase un strigăt de furie; Corignan era acolo!...

CAP. XI

O PARANTEZĂ

E NECESAR SĂ SPUNEM , ce se întîmplase în acest timp cu Mauluys și Montariol. Am văzut că în momentul cînd Trencavel fu despărțit de tovarășii lui, Contele și Secundul fură împinși în luptă pe strada Saint-Martin, de grosul bandei comandată de Saint-Priac. Era un moment teribil. Montariol suspină: Singur! A rămas singur! Au să-l omoare!... Să încercăm să-l ajutăm! spuse Mauluys, mereu la fel de calm, numai că privirea pe care i-o aruncă lui Saint-Priac, era ca o lovitură de pumnal.

Și cei doi, singuri, încercară nesăbuita manevră de a străbate rîndurile gărzilor, pentru a-l ajunge pe Trencavel...

- Dacă n-am să-l omor eu pe omul acesta, are să mă ucidă el! mormăi Saint-Priac.

Asaltul fu înspăimîntător. Un vînt de oroare trecu pe deasupra acestui grup dezlanțuit, disperat, pierdut în norul de lovituri de spadă, din care țîșneau sclipiri de fulgere și ale căror scurte înjurături și icnete, nu făceau decît să accentueze și mai mult grozăvia. În cîteva minute Montariol și Mauluys, fură acoperiți de sînge. Nu mai aveau mult pînă să fie doborîți. Cu toate acestea, Montariol nici nu băga de seamă; el voia să se lase ucis. Mauluys îl apucă de braț și îl luă după el. Nu, nu! mugi Secundul. Ca să-l ajungem, vino încoace! spuse Mauluys. Apoi răcni: La revedere Saint-Priac! Ne mai întîlnim noi!

Saint-Priac se-nfioră. Vocea aceasta îi suna ca un glas de pe altă lume. Dintr-un salt, Mauluys și Montariol ieșiseră afară din vîrtejul luptei.

- Fug! Fug! urlară gărzile.

- Înainte! vociferă Saint-Priac. După ei!

Toată banda o rupse la fugă. Cei doi urmăriți, ocoliră grupul de clădiri din care făcea parte și casa familiei Lespars și dădură în strada Courteau și de acolo în strada Sainte-Avoye. Cînd ajunseră în același loc de unde plecaseră, adică la răspîntia cu strada Vieilles-Haudriettes, grupul lui Saint-Priac era mult în urma lor, însă nu-l mai vedeau pe Trencavel...

Atunci fugiră drept pe strada Quatre Fils. Cartierul întreg era în fierbere; ici și colo grupuri de oameni discutau, copii chiuiau. Mauluys și Montariol, cu spada vîrîtă în teacă, mergînd cu pași liniștiți, se pierdură în mulțime. Saint-Priac și trupa lui răscoliră împrejurimile, scotociră prin case și în cele din urmă se retraseră; ziua aceea îl costa trei morți și cinci grav răniți, pe Eminența Sa și pe Rege, fără a mai socoti că Saint- Priac, înebunit de mînie era să aibă un atac de apoplexie. Trecînd prin dreptul locuinței sale, Mauluys îl apucase pe Montariol de braț și îl trăsese cu iuțeală, înăuntru. Secundul se trînti într-un fotoliu, cu capul în podul palmelor; lacrimi mari i se rostogoleau pe obraji. Mauluys rămăsese tot rece. Ar fi fost imposibil să-și dea cineva seama dacă inima lui măcar bătea ceva mai repede ca de obicei. Numai că, deschise un dulap și din sertarul din stînga scoase un plic mare, sigilat cu ceară roșie... Scrisoarea!... scrisoarea despre care îi vorbise Trencavel!... Ce scrisoare putea să fi fost aceea?...

Mauluys, nemișcat, privea cu atenție plicul. Privirile lui rămaseră fixate pe enormul sigiliu roșu, ca o pată de sînge, sub care se afla scrisoarea; și pe aceste cuvinte se fixau privirile Contelui. Mauluys părea împietrit în contemplația lui. La un moment dat murmură:

- Aș da cinci ani din viața mea, ca să știu ce o fi scris aici.

Aceasta dură un timp destul de lung, fără îndoială. Poate chiar o oră. Deodată se întoarse, ca și cînd ar fi luat o hotărîre și ceea ce decisese, vroia fără îndoială să-i spună și lui Montariol, poate chiar să-i ceară părerea. Dar nu-l mai văzu pe Secund... Montariol nu mai era acolo.

Contele de Mauluys lăsă scrisoarea și începu să se plimbe încet prin cameră.

- Ați face mai bine să o deschideți spuse o voce acră.

Contele se întoarse și văzu în pragul ușii ce da în anticameră, un om de vreo cincizeci de ani, uscat ca un vrej, cu fața suptă, cu ochii scînteind de șiretenie, cu nasul stacojiu.

- Domnule Verdure, spuse liniștit Contele, te rog să observi că eu nu-ți dau niciodată sfaturi și că nu te deranjez niciodată cu prezența mea, în camera ta.

- Bine, bine! spuse ciudatul servitor care răspundea la numele de Verdure. Mă duc.

- Mai ai cumva prin camera ta, peacolo, un pic din vinul meu Muscat de Spania? spuse Contele fără ce mai mică ironie.

- Da, domnule și mă duc să-l isprăvesc, răspunse liniștit valetul.

Mauluys făcu un semn aprobator din cap. Verdure se retrase, dar imediat se întoarse.

- Tot una e, într-o zi sau alta, tot o să deschideți scrisoarea! Mai bine deschideți-o chiar acum!

Și fără să mai aștepte răspuns, Verdure dispăru. Contele își reluă plimbarea. Nici nu privea spre scrisoare, dar la fiecare întoarcere, pata însîngerată a sigiliului roșu îl chema spre ea. O clipită, tot o zărea el cu coada ochiului.

- Cum de a ajuns la mine? se gîndea Mauluys. Cum și de ce am luat-o? Cînd l-am scăpat pe călugăr din mîinile celor ce îl atacaseră și cînd m-am aplecat asupra lui să văd de e mort sau nu, primul lucru de care dădu mîna mea, a fost scrisoarea asta. Am luat-o, am pus-o în pieptarul meu și iat-o. De ce am luat-o? De ce impulsiune ascunsă am ascultat? Ce-ar gîndi ea despre mine, da, ce-ar putea să gîndească ea despre mine, dacă ar auzi că am luat o scrisoare? Și ce gîndesc eu însumi despre mine?

Ea! Deci exista o femeie a cărei părere îl interesa foarte mult pe Mauluys, pe el, căruia puțin îi păsa de părerile și sentimentele oricărei ființe din lume, în ceea ce privea gîndurile și faptele lui.

"După atitudinea și cuvintele călugărului, atunci cînd a fost la Bastillia, scrisoarea asta e de o importanță capitală. Trencavel m-a asigurat de zeci de ori că blestematul de Corignan îi oferise viața și libertatea în schimbul ei. Ce să fie? Un secret se stat? Pentru ce e adresată reginei?.. și nu regelui?.."

Mauluys se apropie de dulap, luă iar scrisoarea și îi contemplă sigiliul.

- Stema lui Richelieu, murmură el.

Vremea se scurgea încet, ziua scădea spre asfințit și lupta sfîșietoare continua în această minte lucidă, în acest suflet nobil.

Mauluys nu voia să se scadă în fața lui însuși. Acest mare suflet nu cunoștea ura și poftele, în schimb cunoștea adînc spiritul de prietenie. El avea un prieten. Pentru acest prieten își riscase pînă acum de mai multe ori viața. În acest moment era vorba să riște pentru el și magnifica lui mîndrie și însuși orgoliul lui, care erau viața sufletului său. Acest prieten era Trencavel.

"Această scrisoare, reluă Mauluys nemișcat în semiîntunericul serii ce se lăsase, această scrisoare a fost furată de mine. Eu aș fi fost dator s-o duc Cardinalului de Richeliu și totuși am păstrat-o."

- Vreți să vă aduc lumină? se auzi iar vocea acră a lui Verdure.

- Nu, spuse domol Contele. Dacă aș avea nevoie de lumină, aș aprinde această făclie.

- Nu mai vedeți bine scrisoarea, totuși o ve-ți deschide, spuse Verdure, retrăgîndu-se.

Nici un semn de nerăbdare nu-i scăpă Contelui. El continuă să-și vorbească:

- Iată cum stă chestiunea acum: scrisoarea asta pe care am furat-o eu, o fi conținînd vreun secret care să valoreze cît viața unui om? S-ar putea ca Richelieu, în schimbul ei, să mi-l redea pe Trencavel? Pentru ca să știu aceasta ar trebui să citesc o scrisoare care nu îmi aparține, adică să violez gîndurile altuia. - Pentru ca să o citesc, trebuie să o deschid, adică să o forțez, așa cum ar forța un tîlhar o broască, cu deosebire că tîlharul își riscă viața, pe cînd eu nu risc nimic, nimic decît propriul meu dispreț...

Acesta era zbuciumul ce îl agita pe nobilul Senior. Mauluys stătea nemișcat în mijlocul camerei sale. Se făcea întuneric de tot. Deodată se ridică din fotoliul în care ședea și aprinse făclia. Apoi ascultă. După aceea se îndreptă spre camera pe care o ocupa Verdure și îl văzu că dormea sforăind, cu nasul roșu, cu un aer de fericire răspîndit pe față, înaintea unei butelii goale și a unor foi de pergament, pe care valetul trăsese niște semne bizare.

Fără grabă el se întoarse la dulap și aruncă scrisoarea. Voia să o deschidă! Era tocmai să-i rupă sigiliul cînd în clipa aceea auzi un zgomot de pași repezi și ușa se deschise. Montariol apăru cu ochii strălucind de bucurie.

- Trencavel n-a fost ucis! spuse Secundul căzînd pe un scaun.

- Ei! făcu liniștit Contele și puse la loc scrisoarea intactă în sertar.

- Nici nu a fost măcar arestat, adăugă Secundul suflînd din greu.
- Bănuiam eu! spuse Mauluys și încuie dulapul.

CAP. XII

PALATUL DE GUISE

RASCASSE, după ce încuie portița grădinii de Guise în nasul gărzilor, se întoarse spre Trencavel, cum am mai spus, scoase un strigăt de furie, văzîndu-l pe Corignan. Se lăsă atunci între acestei trei personaje o tăcere teribilă, de uimire. Trencavel rănit la braț, gîfîind, istovit, mai găsi puterea să izbucnească în rîs, recunoscîndu-l pe călugăr. Corignan își întorcea pe rînd capul de la Trencavel spre Rascasse.

- Ei asta e! spuse Trencavel. Nu dau decît de dumneata, peste tot, stimabile călugăr. Ai umplut tot Parisul!

- Ei asta e! vociferă și Rascasse, te ții scai după mine, popă scîrbos!

- Ei asta e! se răsti și Corignan, cum se face că nu te mai afli în stradă?

- Dar tu? reluă Rascasse spumegînd, ce cauți aici?

Corignan avu un moment de candidă nerușinare. Întinzdu-și lungu-i braț spre Trencavel, grăi:

- Vroiam să-l previn pe acest domn gentilom că soldații voiau să-l aresteze!

- Eu, spuse Rascase, eu l-am salvat din mîinile lor, sărind peste zid și deschizîndu-i portița!

- E al meu! Fără mine ar fi fost acum în mîinile gărzilor!

- Ba e al meu, burtă de capră! Întreabă-l și pe el!

Atunci, cei doi spioni, în culmea furiei, se repeziră unul asupra celuilalt. Urmară niște icnete, se auziră niște lovituri înăbușite și în cele din urmă, amîndoi se rostogoliră pe jos, înfășurați în antiriul călugărului. Cînd se ridicară din nou, Corignan văzu cu satisfacție că

obrazul stîng al adversarului său se umfla văzînd cu ochii, iar Rascasse constată cu bucurie că ochiul drept al capucinului începuse să ia nuanțele curcubeului. Dar imediat, fiecare din ei simți că e apucat de ceafă, de o mînă ca de fier și-l auziră pe Trencavel spunînd cu o voce care îi făcu să se înfioare:

- Ba voi amîndoi sînteți ai mei!

Cu o smucitură ei încercară să scape, dar aveau de-a face cu un om prea tare pentru ei.

- Voi amîndoi sînteți niște tîlhari în solda Eminenței Sale, reluă Trencavel. Stimabile călugăr, te-am mai ștrangulat eu pe jumătate la Bastillia, însă acuma trebuie să te ștrangulez de tot. Ce zici de asta?

El le dădu drumu, dar în aceeași clipă apucă de mîner spada lui Rascasse și o trase din teacă.

- Amîndoi sînteți prizonierii mei. Mergeți, sau de nu vă iau în țeapă pe amîndoi!

Rascasse și Corignan își aruncară cîte o uitătură întunecată. Trencavel era rănit, însă ușor și tocmai simțiseră pe cefele lor că această rană, nu-i lua din puterea-i de Hercule. În această uitătură pe care și-o aruncaseră, ei căzuseră de acord că ei doi nu puteau să pună mîna pe maestrul de scrimă și își ziseră:

- Sîntem prizonieri. Să mergem!

Trencavel știa că palatul de Guise era nelocuit? Sau, mai degrabă, trăia unul din acele momente nesăbuite, în care spiritul nu mai ține seamă de nici un calcul și de nici o prudență, dînd buzna înaintea lui?...

În capătul celălalt al grădinii se înălța clădirea palatului de Guise. Se vedea o ușă deschisă. Și fără să-și dea seama, în prada unei grozave mînii, Trencavel îi împinse pe cei doi spioni spre ușa aceea. Toți trei intrară și se găsiră într-o sală joasă. Năuciți de furie, mai mult decît de teamă, ei merseră mai departe, traversară trei odăi și ajunseră în cele din urmă într-o sală mare, în care praful îngrămădit pe canpele, singura mobilă ce se vedea, arăta că de multă vreme nimeni nu mai intrase pe acolo. Stați! spuse Trencavel văzînd că nu mai era altă ieșire și închizînd ușa prin care intraseră. Acum ne omoară! se gîndiră cei doi spioni.

Amîndoi erau albi ca varul. Dar ca să fim drepți, trebuie să adăugam că priveau cu destul curaj situația lor. În periculoasa lor carieră de spioni, ei știau bine că mai curînd sau mai tîrziu, din norul de ură ce și-l îngrămădeau deasupra capetelor lor, avea să țîșnească trăsnetul.

Acum se temeau, dar nu tremurau. Rascasse își pipăia cămașa de zale ce o avea pe sub pieptar și Corignan strîngea cu îndîrjire mînerul unui pumnal ce-l avea pe sub antiriu. Amîndoi erau deciși să-și vîndă scump pielea.

Dar cînd ridicau ochii spre Trencavel, un tremur îi scutura. Figura acestui om, sfîșiat de sus pînă jos, plin de sînge, care îi privea fix fără a spune un cuvînt, această înfățișare de mînie concentrată, de o neclintită hotărîre, le dădea puțin cîte puțin amețeli de moarte... Și cînd Trencavel, rece, teribil, se îndreptă spre ei, amîndoi scoaseră acelși suspin de agonie, al condamnatului care se lasă pe mîna călăului în clipa cînd își ridică securea și capetele le căzură în piept.

Trencavel îi măsură din cap pînă în picioare; ei se dădură înapoi. El își azvîrli spada într-un colț; ei se înfiorară gîndindu-se că vrea să-i strîngă de gît, în loc de a-i străpunge cu spada.

- Maestre Corignan, spuse Trencavel, îmi pare foarte rău că am lăsat acasă un oarecare cnut, cu curelele împodobite la capăt cu cuie și care face cel mai de seamă ornament din capela voastră! Știi de care e vorba?

- Biciul Sfîntului Labru! bîlbîi călugărul înspăimîntat.

Corignan, care se stăpînise destul de frumos în fața spadei, făcu o strîmbătură de groază, numai la amintirea instrumentului de tortură. Trencavel izbucni într-un hohot de rîs, nestăvilit.

- La naiba, Cuvioșia ta, angajează-te la Tabarin, pe Pont-Neuf!

- Sîntem salvați! se gîndi Rascasse.

Cert e că Trencavel era dezarmat și se potolise. Cu toate acestea, el se căzni să ia o mină aspră și se adresă cocoșatului.

- Și dumneata, bravul meu salvator, căci socotind bine îți datorez într-adevăr viața, cum te numești?

- Rascasse, Monseniore, sluga dumneavoastră atîta timp cît binevoiți să vă serviți de mine.

De data aceasta, Trencavel se ținu de burtă de atîta rîs.

- Rascasse! Rascasse! dar ăsta-i un nume de pește.

Și Rascasse înclinîndu-se pînă la pămînt spuse:

- E o aluzie la dexteritatea mea de a înota prin mijlocul valurilor agitate ale politicii.

- Sînteți o comoară, amîndoi, făcu Trencavel. Ascultați, Rascasse și Corignan. Eu îl detest din toată inima pe Monseniorul Cardinal, stăpînul vostru. Dar în fine, oricît de mult rău i-ași dori lui, ura mea nu

are să ajungă pînă acolo, încît să-l lipsesc de două pocitanii așa de desăvîrșite ca voi. Că amîndoi sînteți niște pocitanii cum n-am mai văzut în viața mea. Hai plecați, vitejilor. Plecați în liniște. Plecați odată!

El îi împingea afară din sală, complet năuciți și rîsul îl scutura cu putere. Ajunși în camera vecină, Rascasse și Corignan se priviră și mai palizi, alarmați și zăpăciți de rîsul acela așa din inimă, care răsuna ca un ecou al bucuriei și iertării, în sala în care rămăsese Trencavel.

- Se cuvenea să ne omoare, spuse Corignan.

- Cînd colo ne dă drumul, fără un bobîrnac măcar, spuse Rascasse.

Ei se îndreptară spre ușa ce dădea în grădină, îngîndurați...

- Acum să ieșim de aici, murmură Trencavel, rămas singur. Bieții de ei! Au tras destulă spaimă! Ce s-o fi întîmplat cu Contele și cu viteazul său Secund? Ah, Monseniore, dacă s-a întîmplat cumva vreo nenorocire bunilor mei prieteni, nenorocire ție! Să vedem! adăugă el, devenind mai îngrijorat, la acest gînd. Hai să ieșim de aici...

- Iarăși voi? exclamă Trencavel cu sprîncenele încruntate.

- Ah, Monseniore, spuse dîrdîind Rascasse. Ușa... ușa prin care am intrat în palatul acesta... ușa pe care am lăsat-o deschisă...

- Ei bine! Mii de trăsnete! Ce are ușa?

- Are... spuse Corignan cu un aer lugubru, are că e încuiată de trei ori!...

Trencavel se repezi urmat de cei doi nemernici care voiseră să-l aresteze și pe care împrejurările îi făcuse aliații săi. El străbătu cele trei-patru încăperi pe care le parcursese în sens invers atunci cînd intrase în palatul pustiu și ajuns în aceea care dădea în grădină, constată că ușa fusese încuiată pe dinafară. Și era solidă afurisita de ușă. Avea o broască monstruoasă, cum se punea la uși, atunci cînd fiecare palat din acesta se putea transforma în fortăreață asediată. Fără a mai pierde timp Trencavel străbătu parterul clădirii. Nu exista nici o posibilitate de ieșire; ușile erau încuiate, ferestrele puternic zăvorîte. În mod mașinal, el se întoarse iar la ușa cea misterioasă.

- Cine dracu să fi închis ușa asta? murmură el.

- Da, spuse Corignan făcîndu-și cruce. Diavolul trebuie să fi fost.

- Dracu să te ia cu presupunerile tale! se răsti Rascasse. Eu gîndesc, Monseniore...

- Da cu cine naiba crezi tu că ai de-a face? strigă Trencavel. Monseniore în sus, Monseniore în jos... Da ce crezi că eu sînt Cardinal?...

- Ooh! se gîndi Rascasse, ca trăznit... Da ce fel de om o fi ăsta, că nici nu-i place măcar să-i spui Monseniore?...

Și asta, mai mult decît mărinimia lui Trencavel, îl lăsă perplex.

De fapt, cine închisese ușa? În timpul cînd Trencavel, conducîndu-și cei doi prizonieri, intrase în palatul lui Guise, trei oameni se strecurau în grădină, prin portița din strada Quatre Fils.

Unul din ei ținea în mînă o trusă de chei. Acesta purta livreaua de valet al familiei de Guise și mergea respectos la șase pași în urma celor doi, care erau niște gentilomi. Aceste două personaje ajunseră, discutînd cu voce înceată, în fața ușii ce fusese lăsată larg deschisă de Trencavel și atunci, unul din ei se întoarse spre valetul ce purta cheile:

- Bourgogne, ai căutat bine înăuntrul palatului?

- De sus pînă jos, Domnule Conte. Nu am decît să închid ușa asta și vom fi siguri că nimeni nu are să vină să-i deranjeze în noaptea asta pe nobilii Seniori, cărora le oferă ilustrul meu stăpîn ospitalitate.

Împodobindu-și așa de pompos discursul, Bourgogne, mărețul valet care părea a duce în mîini niște relicve sfinte, închise ușa și o încuie.

- Iată cheia, adăugă el. Și iat-o și pe cea de la grădină. Nu îmi mai rămîne altceva de făcut, decît să sper că Domnul Duce și Domnul Conte, vor avea bunăvoința să aprobe dispozițiile pe care le-am luat. Fotoliile sînt aranjate frumos în sala de onoare și am pregătit în camera vecină o masă satisfăcătoare, pentru cazul cînd musafirii Monseniorului, stăpînul meu, ar simți oarecare poftă de mîncare. Îmi pare rău numai la gîndul că acești Seniori vor fi obligați să se servească cu propriile lor mîini, fiindcă servitorii au fost concediați și că mie însumi îmi este interzis să intru în palat pînă mîine.

După ce pronunță acestea, nu fără o urmă de părere de rău, Bourgogne se înclină cu o majestuoasă încetineală și se retrase. Cei doi gentilomi făcură un rond prin grădină, pentru a se asigura că orice surpriză este imposibilă și ieșiră și ei prin portița din strada Quatre Fils.

Unul din seniori părea de treizeci și doi de ani, avea o figură îngrijorată, tulburată de ambiții ascunse și purta o barbă fină a la Henric al IV-lea, cu care semăna mult mai mult decît Ludovic al XIII-lea -

Regele și Gaston de Anjou - fratele lui. Era unul din cei doi fii ai Regelui-Galant, cu Gabriella de Estrées. El era Cavaler al mai multor ordine, guvernator al Bretagnei și se numea Cesar de Bourbon, Duce de Vendôme.

Celălalt, ceva mai mare de douzeci și șase de ani, cu o figură foarte frumoasă, cu un costum foarte elegant și cu o atitudine distinsă, purta în privirea-i voalată și genele-i lungi, umbra unei mari dureri din dragoste. Se numea Henry de Talleyrand, Conte de Chalais.

- Ei bine, constată Trencavel, acum sîntem toți trei prizonieri. Nu mai avem altceva de făcut, decît să așteptăm pînă ne-or deschide ușa. În cazul cînd n-au să ne-o deschidă decît peste cincisprezece zile și cînd noi nu vom fi putut sparge ușile, sau să smulgem barele de la ferestre, atunci vom muri de foame, pur și simplu.

Această simplicitate îl făcu să se cutremure pe Rascasse care era un mare mîncăcios. Corignan se văita și el.

Cu toate acestea, Trencavel se plimba în lung și în lat, căutînd vreun mijloc să iasă din capcană, fără a fi văzut de cineva. Fiindcă pentru el, problema nu era cum să coboare de la vreuna din ferestrele etajelor superioare care nu aveau gratii, și să nu cadă în mîinile zbirilor care îl urmăreau.

- Desigur, își spunea el, că soldații au sărit și ei în grădină și că m-au văzut intrînd aici; ei au închis ușa și acum, palatul tot e înconjurat de gărzi. Trebuie să așteptăm să se lase noaptea.

După ce luă această hotărîre, el se întinse pe o canapea și închise ochii.

- Da ce faceți domnule? exclamară cei doi tovarăși. Renunțați așadar la orice încercare?

- Să ies? Pe legea mea renunț fiindcă e imposibil. Eu unul aștept să vină moartea. Faceți și voi ca mine.

- Ah! nenorocită idee am mai avut și eu să intru în serviciul Cardinalului! gemu Rascasse.

Cînd se făcu întuneric, Trencavel obervă cu surprindere că sala rămînea luminată foarte slab, e drept, însă îndeajuns ca să-l vadă pe Rascasse îngenunchiat în fața lui Corignan. Rascasse, pentru orice eventualitate se spovedea. Trencavel observă că această lumină vagă, cădea de la o lămpiță agățată sus.

- Păi asta, raționă el, trebuie să fi fost aprinsă încă din timpul zilei cu puțin înainte de intrarea noastră în această nobilă locuință. Așadar,

aceasta s-a făcut în vederea unei vizite ce trebuia să aibă loc aici, în noaptea aceasta. Și fiindcă nu știu cam cine ar putea fi acest vizitator nocturn, trebuie s-o șterg imediat. Hei! stimate domn pește și dumneata stimabile adept al Biciului Sfîntului Labru, opriți-vă rugăciunile, fiindcă e timpul să plecăm.

- Să plecăm! strigară cei doi nemernici, dînd fuga spre ei.

Trencavel aprinse o făclie de la lămpița aceea și spuse:

- Veniți după mine! Docili, plini de încredere, ei ascultară. L-ar fi urmat acum, oriunde ar fi vrut el să-i ducă. Trencavel se urcă la primul etaj și văzînd că toate ușile sînt deschise, intră într-o sală imensă, magnific împodobită cu covoare de Flandra, cu armuri strălucitoare, cu panoplii de spade. La dreapta și la stînga, cam pe la mijlocul încăperii, se aflau două uși mari, acoperite cu covoare care comunicau fără îndoială cu două saloane. În fund, pe o estradă, se afla un tron.

- Hm, locuința asta mi se pare ceva mai bogată decît mansarda mea din strada Sainte-Avoye, spuse Trencavel.

Și trecînd în salonul de alături, el se opri deodată, mult mai uimit de spectacolul ce se oferea privirilor sale, decît de toate minunățiile din sala de onoare. În spatele lui, Rascasse căsca niște ochi teribili, iar Corignan surîdea cu gura de la o ureche la alta.

Era o masă lungă, plină de pateuri, fripturi reci de pasăre, bucăți mari de vînat, pîinișoare mici aurii, butelii prăfuite de vechi ce erau, cu tot felul de vinuri... Cum? Pentru ce? Pentru cine? Așa ceva nu și-ar fi putut închipui să găsească. Într-o clipită tăbărîseră pe ele. Trancavel devora, Rascasse înghițea bucățile întregi, Corignan făcea o adevărată devastare printre aceste alimente suculente și venerabilele butelii, mormăind:

- Tare mi-e poftă să ies din Mînăstire, fiindcă acolo nu se mănîncă decît fasole, mazăre uscată și alte mizerabile legume.

- Și mie mi-e poftă să las casca și spada, ripostă Rascasse și să nu mai mișc de aici.

- Tăcere! strigă deodată Trencavel.

Toți trei își ciuliră urechile. De la parter se auzea un zgomot de voci numeroase, apoi un clinchet de spade și de pinteni, răsună pe scară.

Mi se pare, spuse Trencavel, că vom avea de plătit o taxă cam [illegible]

Credeți? spuseră Corignan și Rascasse, amîndoi cam beți.

- Da, și mie mi se pare că va trebui să o plătim nu cu parale, ci cu sînge. Fuga, fuga...

Zgomotul de pași răsuna de acum în sala de onoare.

CAP. XIII

CHALAIS SAU LOUVIGNI?

TRENCAVEL STINSE FĂCLIA, îi apucă pe Rascasse și pe Corignan de cîte un braț și îi împinse într-o cameră vecină. Toți trei rămaseră nemișcați, fără să sufle. Cine să fi fost acești necunoscuți care invadaseră Palatul de Guise? Desigur că aceia pentru care se se pregătise minunata masă, asupra căreia cei trei aliați dezlănțuiseră un atac atît de grozav. Da, însă cine erau? Și ce voiau să facă acolo, în mijlocul nopții, adunați în bandă? Treziți din beție de apropierea pericolului și prinși din nou de instinctul lor de cîini de vînătoare, cei doi spioni își ciuleau urechile. În sala de onoare, zgomotul mai scăzu. Apoi o voce se ridică în tăcerea apăsătoare, o voce tînără, curată, puțin cam batjocoritoare care spunea rîzînd:

- Fiindcă am intrat în sanctuar, să ne începem rugăciunile...

- Doamnă, reluă o altă voce gravă, bărbătească, vibrînd de acea pasiune reținută, care la amorezații sinceri dramatizează și cele mai banale cuvinte - doamnă, poate că ar fi mai bine să-i așteptăm pe cei absenți!...

- De altfel iată-i că vin! spuse o altă voce.

Cei doi spioni, uitîndu-și rivalitatea și pericolul în care se aflau, se apucară de mînă și șoptiră înfierbîntați:

- Asta are aerul unei frumoase conspirații, murmură Corignan.

- E o lovitură a norocului pentru noi! gîfîi Rascasse.

- Să ne ținem bine și să împărțim. S-a făcut?

- S-a făcut! Să ne ținem bine! În acest moment vocea proaspătă și veselă aruncă un strigăt de bucurie:

Ah! iat-o și pe Domnișoara de Lespars, eroina noastră! Veniți să vă îmbrățișez, scumpa mea frumoasă...

Cei doi nemernici fură zguduiți de același tremur de bucurie furioasă.

- Să deschidem ochii și urechile! mormăi Corignan.

- Să ne apropiem! ripostă Rascasse. Să nu pierdem un cuvințel!

Un geamăt surd le scăpă și se sufocă imediat în gîtlejurile lor: Trencavel, de care uitaseră, fiind captivați de pasiunea lor de a spiona, Trencavel care auzise numele lui Annais de Lespars și care se înfiora de spaimă, închipuindu-și acest cap încîntător, rostogolindu-se sub securea călăului!

Dacă spionii auzeau cele ce aveau să fie spuse în sala de onoare, era o dovadă că Annais conspira. După aceea, nu mai urma decît să fie prinsă și judecată; mărturia lui Rascasse și a lui Corignan ar fi trimis-o la eșafod. Ca un fulger roșu ce spinteca noaptea, gîndul unei duble ucideri trecu prin mintea rătăcită a lui Trencavel; degetele lui se încrustară convulsiv în cele două gîtlejuri.

Sub puternica strînsoare, Rascasse și Corignan se dădură înapoi și tîrîți de Trencavel, trecură în altă cameră, apoi iar în alta și cînd Trencavel le dădu drumul, sigur că nu vor putea auzi nimic de acolo, ei suflau din greu. Fiecare din ei gîndea: trebuie să-l ucid pe omul acesta!... Dar era Trencavel. Numai la gîndul că trebuiau să înceapă o luptă cu el, se simțeau cu șira spinării înghețată.

- Să o revăd! se gîndea Trencavel. Ah! să o revăd, măcar o secundă, chiar cu prețul vieții mele! Cum de am putu crede că aș putea trăi fără a o mai putea revedea? E acolo și n-am decît cîțiva pași de făcut...

Da, însă pentru a face acești pași, trebuia să-i părăsească pe cei doi spioni! Aceasta însemna ca să le lase posibilitatea de a se apropia și ei de sala de onoare și de a pregăti condamnarea lui Annais!

- Ascultați, spuse el - și vocea lui avea un astfel de accent amenințător, rece și hotărît încît ei înțeleseră numaidecît că era chestiune de viață și de moarte. Eu sînt hotărît să intru în serviciul Eminenței Sale (cei doi tresăriră). Pentru aceasta vreau să-i aduc unul din acele servicii de seamă, pe care Cardinalul știe așa de bine să le răsplătească. Așa dar, vreau ca eu să ascult singur cele ce se vorbesc acolo. În consecință, primul dintre voi doi, care va face un singur pas afară din odaia aceasta, îl omor numaidecît.

Și fără a se mai ocupa de ei, el se îndreptă, sau crezu că se îndreptă spre salonul în care se afla întinsă masa. În realitate, prin întunericul

odăilor și fiindcă nu cunoștea încăperile, trecu printr-o altă ușă, străbătu mai multe odăi și însfîrșit, condus de zgomotul vocilor ce se auzeau, ajunse la unul din acele salonașe care comunicau cu sala de onoare printr-o mare deschizătură acoperită de perdele grele de catifea. Prin deschizătura perdelelor străbătea lumina.

Trencavel, palid, cu inima zbătîndu-i-se, se apropie și se cutremură. Annais de Lespars era acolo, în fața lui, la patru pași.

Era o adunare de mare noblețe, foarte seducătoare prin tinerețea și ardoarea tuturor asistenților. Vorbeau rîzînd, despre lucruri importante. Și scena era foarte tragică și fiecare din cei ce se aflau acolo, își risca chiar capul.

Era Gaston de Anjou, fratele lui Ludovic al XIII-lea, singura figură mai șireată din toată adunarea aceea.

Era Mareșalul d'Ornano; o pasiune tardivă îl arunca la vîrsta de cincizeci de ani la picioarele Prințesei de Condé.

Era Alexandru de Bourbon, acela care era numit Marele-Stareț, cel de al doilea fiu al Gabriellei de Estrées, mult mai furtunatic decît fratele său mai în vîrstă, Cesar de Vendôme, care era mult mai accesibil lucrurilor frumoase ale vieții.

Era și Contele de Chalais și Ducele de Vendôme.

Se aflau acolo și cei patru cavaleri ai lui Annais: Fontrailles, Chevers, Bussière, Liverdan, care reprezentau în această adunare noblețea provincială, revoltată contra lui Richelieu.

Se mai afla și Cavalerul de Louvigni, un tînăr Senior cu figura fină și ochii mari plini de ardoare.

Mai era și Montmorecy-Bouteville împreună cu Marchizul de Beuvron, amîndoi nepăsători, veseli, încîntători, amîndoi niște anti-cardinaliști turbați și neavînd amîndoi la un loc cincizeci de ani.

Apoi era și Annais de Lespars...

Prințesa de Condé, atunci în toată strălucirea ambiției și frumuseții ei, Ducesa de Chevreuse, vioaie, delicată, rîzînd mereu, un fraged porțelan de Saxa - plină de viață!

Maria de Rohan-Montbazon, Ducesă de Chevreuse, pe atunci în vîrstă de douzeci și cinci de ani, conspira pentru tot și pentru nimic, pentru Regina pe care o adora, împotriva lui Richelieu pe care nu-l putea suferi și mai ales pentru plăcerea de a conspira, de a atinge pericolul de aproape, de a căuta fiorii voluptăților multiple, în cutremurul morții ce se întrezărea.

În fine, se mai afla în această adunare o a patra doamnă, pe care nimeni nu o cunoştea, a cărei figură nu o putea vedea nimeni, fiind ascunsă cu grijă sub un văl de dantele şi care şedea modestă de-o parte. Ducesa de Chevreuse, fără a o prezenta nimănui, garantase de ea, ca de sine însăşi.

Era o femeie înaltă, cu o statură majestuoasă, minunată prin armonia liniilor şi prin bogăţia formelor sale. Ea era îmbrăcată în negru. Fără să spună un cuvînt, ea asculta cu o adîncă emoţie, aşa împietrită cum era în rigida ei imobilitate.

Pe aceşti tineri, Trencavel îi privea cu un fel de teamă misterioasă de care nu se putea stăpîni şi care îi venea din adîncul sufletului.

El se apropie repede de crăpătura perdelelor şi aruncă în sala de onoare o privire plină de o teribilă îngrijorare. Precis în momentul cînd Trencavel se apropia de perdelele de catifea, Cesar de Vendone, spunea cu o voce rece:

- Domnilor şi Dumneavoastră Monseniore, vreau înainte de toate să vă pun o întrebare. Noi ne angajăm aici vieţile noastre şi ştim toţi ce dorim. Dacă vom pierde partida, vom plăti cu bravură, aruncîndu-ne capetele la picioarele Cardinalului. (Ducele de Anjou deveni alb ca varul). Dar dacă vom cîştiga, cine ne va garanta răsplata?...

Toţi priviră spre Gaston de Anjou. El singur, într-adevăr, putea să-şi ia angajamente, pentru cazul cînd aveau să reuşească. Dar Gaston îşi întoarse capul şi tăcu. Acest copilandru de optsprezece ani, avea în unele momente prudenţa unui om bătrîn.

- Vă întreb, reluă Cesar şi mai rece, vă întreb cine are să ne răsplătească, dacă vom cîştiga?

Doamna în negru, care şedea deoparte, se ridică încet şi cu o voce înăbuşită răspunse:

- Eu!...

Toţi cei care asistau la această stranie scenă, în care se dezbătea soarta lui Richelieu, a Regelui şi a Regatului, se ridicară într-o singură mişcare şi, împinşi toţi de o curiozitate pasionantă, făcură un pas spre doamna îmbrăcată în negru. Această mişcare unanimă, voia să spună:

- Cine sînteţi dumneavoastră, dumneavoastră care vă luaţi aici angajamente atît de mari, în faţa cărora se dă înapoi chiar fratele regelui?

Fu un moment de tăcere grea... Poate că necunoscuta regreta că vorbise. Însă numaidecît, cu un gest rapid, asemănător cu acele hotărîri

irevocabile care se iau într-o clipită, ea lăsă să-i cadă dantelele care îi voalau figura și se ridică într-o atitudine de nespusă măreție. Toți se înclinară, pînă a îngenunchea și un murmur de bucurie nebună, de orgoliu triumfător și de mirare, se ridică din grupul conjuraților:

- Regina!...

Anna de Austria avea pe atunci douăzeci și cinci de ani. Toți scriitorii din acele vremuri, proclamară majestuoasa ei frumusețe. Înflăcărată ca o Spaniolă de pur sînge, cum era, orgoliul de femeie îi servea să o învăluiască mai mult decît mantia ei de regină. Totoul în ea, fruntea ei mată și pură, privirea ei scînteetoare, nasul ei acvilin, felul cum își ținea capul, gesturile ei, vocea ei, pînă și buzele ei pe care poeții le declarară ca fără pereche în întreaga lume, totul arăta în ea orgoliul împins pînă la ultimele lui limite. Nevăzînd în ea decît măreața statuie de marmură, ea era mai mult decît o regină, era zeiță.

Și acest orgoliu, de unsprezece ani de cînd era Regină a Franței, suferise îngrozitor. Adevărul e că Ludovic al XIII-lea și Anna așteptau cu nerăbdare și cu grijă, nașterea unui moștenitor care să perpetueze domnia Bourbonilor și fiindcă acest moștenitor încă nu venise pe lume după unsprezece ani, se agita în mod foarte vag problema de a o repudia pe Spaniolă și ea avea inima ulcerată din această cauză.

De cînd Richelieu era stăpîn, menajul regal, care pînă atunci fusese un purgatoriu de insinuări, deveni un iad de acuzații, de bănuieli, de supravegheri. Richelieu o iubea pe Anna de Austria și i-o dovedea în felul lui; devenise pentru ea un tigru, un polițist.

Regina își plimba privirea asupra conjuraților prosternați în fața sa:

- Dacă am părăsit Val-de-Grâce[1] ca să viu aici, dacă am derutat armata de spioni care îmi invadează castelul, în fine, dacă eu, Regina, am venit în toiul nopții într-un loc unde știam că se complotează împotriva Regelui, am făcut-o fiindcă am voit să fac prin prezența mea aici, o promisiune pentru viitor, un consimțămînt decisiv pentru prezent. Umilită, insultată, copleșită de amărăciuni pe care nu le cunoștea nici cea mai vinovată dintre supusele mele, de șase luni îmi întreb conștiința

1 La această epocă a vieții sale, rămînea aproape întotdeauna închisă în castelul ei din Val-de-Grâce.

și îi cer să-m spună daca am și eu dreptul la viață. Domnilor, eu simt că mor. Sînt ucisă de cei din jurul meu, în fiecare minut al vieții mele. De aceea, mă ridic împotriva celor care joacă împotriva mea, rolul pe care îl juca odinioară Torquemada, în țara mea. Am venit pentru a vă striga: Salvați-mă! Și cît despre viitor, Anna de Austria, Regina Franței, contrasemnează toate speranțele voastre. Acest cuvînt vă e de ajuns?

La început fu o tăcere teribilă. Apoi un murmur de imprecații furioase împotriva lui Ludovic al XIII-lea și lui Richelieu, pentru ca după acesta să se adreseze Reginei astfel de aclamații, o astfel de delirantă explozie de devotament, încît Anna de Austria, care nu plînsese niciodată în fața Regelui, își plecă încet capul și lăsă să-i curgă două lacrimi, care se topiră în focul obrajilor ei încinși.

- Trăiască! Trăiască Regina! urlară conjurații.

- Moarte Cardinalului! adăugară cei mai mulți.

- Domnilor, domnilor, îi implora Gaston de Anjou, gîndiți-vă că putem fi acuzați de afară. Și tăcerea restabilindu-se din nou, adăugă: Ei! Pe burta lu Scaraoțchi, cum spunea tatăl meu Regele Henric, dacă mai e nevoie și de alt cuvînt, Regina îmi va permite să adaug la al său și pe acela al Ducelui de Anjou!...

- Ducele de Anjou! mormăi Trencavel, nebun de bucurie.

Asta însemna că tînărul senior pe care el îl devora cu o privire de furioasă gelozie, era fratele lui Ludovic al XIII-lea, fiul lui Henric al IV-lea, deci fratele lui Annais!... Astfel că acum se explicau și sărutările care i le dădea în grădină și prezența lui în clădirea din strada Courteau.

- Nu e logdnicul ei! bîlbîia Trencavel îmbătat de fericire. E fratele ei!... Îmi e totuna Monseniore, mi-ai pricinuit teamă pînă acum, așa că pentru teama de a nu-i fi fost logodnic și mai ales pentru insulta ce mi-ai adus, va trebui să-mi ceri iertare. Eu mi-am făgăduit asta și nu-mi retrag cuvîntul.

Regina își lăsase iar vălul pe față șI își reluase locul, ceva mai de-o parte, arătînd astfel că ceilalți conjurați nu trebuiau să țină seamă de prezența ei, în afară de aprobarea celor ce aveau să se spună... Atunci urmă un fel de foc de artificii de acuzații împotriva Cardinalului.

Bogățiile Doamnei de Combalet, nepoata Cardinalului, sînt un scandal public! Tirania sa devine insuportabilă! Nobilimea Franței este dezonorată dacă mai suportă un asemenea stăpîn!...

- Mii de pipe! strigă Marchizul de Beuvron, uite și ultima lui ordonanță; duelul este interzis sub pedeapsa cu moartea!

- Marchize, spuse Montmorency-Bouteville, să facem prinsoare!

Toți deveniră foarte atenți, fiindcă toți cunoșteau vechea ură care îi despărțea pe Beuvron de Bouteville.

- Marchize, reluă Bouteville, este adevărat că mă detestați din toată inima?

- Foarte adevărat, scumpul meu Conte, spuse Beuvron salutînd foarte galant. Dar nu-i așa că și Dvs. mă urîți din toate puterile?

- Exact. Și e tot așa de adevărat că vom face un armistițiu, numai atîta timp cît va dura această campanie?

- Desigur. Și după aceea va trebui neapărat să ne tăiem gîtul cu spada, cît mai curînd posibil.

- Cel puțin dacă vom mai trăi încă, spuse Bouteville rîzînd. Așadar iată care e prinsoarea pe care ți-o propun, dragul meu Marchiz. Eu pariez pe o mie de pistoli, că o să mă bat în duel cu Dumneavoastră, chiar în mijlocul Pieții Regale și că o să vă omor sub nasul lui Richelieu.

- La naiba, asta îmi place! Ideea Dumneavoastră e adorabilă, Conte! Ne vom lupta chiar sub ferestrele lui Richelieu și o să te străpung cu spada, chiar sub ochii lui. Țin prinsoarea pe o mie de pistoli.

- Foarte bine. Mîine vom depune sumele de gaj, în mîinile D-lui de Ornano. Cele două mii de pistoli vor aparține celui care va supraviețui, care își ia angajamentul să facă un parastas cu șampanie în onoarea celui decedat...

Cei doi adversari izbucniră în rîs și își semnară înțelegerea strîngîndu-și mîinile. Un suflu de ghiață trecu pe deasupra tuturor... Se făcu o mare tăcere. Era suflul misterului și îngerul morții înregistră prinsoarea. Cei doi tineri decretară condamnarea lor la moarte, cu un hohot de rîs.

- Drace! murmură Trencavel. Cei mai buni elevi ai Academiei mele. Beuvron are ochiul ager, glezne de oțel, o mînă care nu obosește niciodată. Dar Bouteville e de talia lui și știe o lovitură secretă, care după cum mi s-a spus, i-a fost arătată de Domnul de Capestang. Coste-cît o costa, vreau să asist și eu la acest duel și o să încerc să împac una cu alta, aceste două lame de-o înaltă valoare.

- Domnilor, spuse Bussière, iată ce am onoarea a vă propune în numele prietenilor mei; Domnul de Richelieu va fi rugat să dejuneze la unul dintre noi, de preferință în vreunul din castelele de la țară.

- Ofer eu domeniul meu de la Chatou, se repezi Cavalerul de Louvigni, privind spre Ducesa de Chevreuse.

Ducesa îi surîse. Louvigni păli de bucurie. Contele de Chalais surprinse acest surîs și spuse, pe un ton scurt:

- Ofer eu casa mea din spatele mînăstirii Saint-Lazare.

Ducesa îi aruncă același surîs încîntîtor ca și lui Louvigni, care își mușcă buzele de furie, în timp ce Chalais simțea inima topindu-i-se. Ei erau așezați unul la dreapta și celălalt la stînga Ducesei și își supravegheau unul altuia, pînă și cea mai mică privire. Între aceste două sincere și violente pasiuni frumoasa sirenă manvra cu o artă nespusă. Ce contau pentru ea, aceste două tinere capete, încîntătoare prin dragostea și entuziasmul lor?...

- Iată că Domnul Conte și Domnul Cavaler, își dispută iarăși laurii, spuse ea.

Și privirea ei îl îmbătă pe Cavaler. Și Contele primi un surîs care ar fi afurisit și un sfînt. Laurii... ea era!... ea singură se arăta pe față, răsplată a gloriei lor.

- Vă ador! bîlbîi la urechea ei, Cavalerul de Louvigni, îmbătat.

- Voi muri pentru Dumneavoastră! murmură aprins Contele de Chalais.

Cuvîntul, acel cuvînt de dragoste, sunase foarte straniu. Ducesa tresări, păli și privi spre Chalais. Și cuvîntul banal care vine pe buzele tuturor îndrăgostiților, acest frumos cuvînt de tandrețe, răsunase cu un astfel de accent funebru, încît ea îl și văzu mort...

Călăul, în fața, ținea un cap livid în mîna lui aspră.

Era capul lui Chalais!... Ducesa de Chevreuse scoase un strigăt ușor. Și strigătul puse pe fugă viziunea sinistră.

- Ah! murmură ea la urechea lui Chalais, mi-a fost teamă. Veniți mîine în locuința mea.

Chalais înăbuși un răcnet de bucurie fără margini... Ducesa lăsase capul în jos, gînditoare, surîzînd și palpitînd. Viziunea aceea însîngerată, făcuse în ea ceea ce nu putuse să facă trei ani de mărturisiri de amor... Louvigni era alb ca varul și gîndea:

- Trebuie să-l ucid pe acest om.

CAP. XIV

COMPLOTUL

- EI BINE, SPUSE CESAR DE VENDOME, fiindcă ne-au fost propuse două case pentru această acțiune să le tragem la sorți. În felul acesta, adăugă el cu o rece ironie, nu va mai fi nici unul gelos.

Principesa de Condé rupse două foi din carnetul ei. Pe una scrise Chatou, iar pe cealaltă Saint-Lazare. Apoi îndoi hîrtiile de mai multe ori, Liverdan se apropie cu pălăria în mînă. Cele două hîrtiuțe fură introduse în pălărie și Liverdan îndoi un genunchi în fața lui Annais, căreia îi întinse pălăria.

- Da, da, spuse Principesa de Condé, gingașa voastră mînă, frumoasa mea, îl va arăta pe cîștigător.

- Annais de Lespars, clătină din cap; ea nu voia. Liverdan se ridică. Atunci, Ducele de Anjou se apropie și spuse:

- În cazul acesta să trag eu sorții. Mie nu mi-e frică! El apucă unul din cele două bilete, îl desfăcu și citi:

- Saint-Lazare!

Contele de Chalais cîștigase! El se simți amețit de fericire. Louvigni amețise de furie. Cei doi tineri își aruncară o privire pe deasupra căpșorului blond al sirenei. Era o sfidare de moarte.

- Așadar, la Saint-Lazare, în conacul lui Chalais, va avea loc acțiunea, reluă Cesar de Vendôme.

- Dacă Cardinalul are să consimtă să vină acolo, spuse fratele său, Alexandru.

- Mă însărcinez eu cu asta, spuse Chalais, cu accentul lucrurilor inevitabile.

Atunci se priviră toți palizi. Venise momentul de a se decide, în ce trebuia să constea acțiunea. O răpire a Cardinalului? Să i se smulgă promisiuni semnate, așa cum propuneau frații Verdome? Să fie ținut prizonier o lună, așa cum propunea Ornano și astfel să aibă timp să răstoarne Sfatul Tronului? Toți, în fond, aveau însă același gînd: moartea! dar nici unul nu îndrăznea să o exprime. Ducele de Anjou se dăduse mult înapoi, cu buzele strînse, înegrit la față - nici nu se mai vedea. Annais de Lespars nu spusese încă nici un cuvînt. Ea se ridică. Conjurații o priveau uimiți și un lung fior îi cutremură...

- Domnilor, spuse ea, eu îl voi omorî pe Cardinalul de Richelieu!...

Annais de Lespars era în picioare. Pălăria îi umbrea fruntea. Pe figura ei palidă, ochii negri aruncau o lumină funestă. Și frumusețea ei, sub năvala blondă a părului său, forma un straniu contrast cu această energie războinică. Se simțea că e curată pînă în fundul gîndurilor sale. Ea singură, din toată adunarea aceea, purta în inimă unul din acele sentimente, care - ca și diamantele - pot să braveze flăcările unui incendiu, fără să se înegrească. Trencavel, cu mîinile împreunate, aproape în genunchi, gîfîia...

- Domnilor, continuă ea în tăcerea tragică a vastei săli cu armurile lucitoare, iată ce va trebui să facem: Domnul de Chalais îmi va anunța ziua în care Cardinalul va trebui să vină la conacul Saint-Lazare. Eu voi fi atunci acolo singură - singură, cu cei patru prieteni ai mei, Domnii de Fontrailles, de Bussière, de Leverdan și de Chevers.

- E imposibil! se răsti Chalais. Sorții m-au desemnat pe mine și...

- Sorții au arătat pur și simplu casa Dumneavoastră, spuse Ducesa de Chevreuse privind spre Chalais.

Și Chalais tăcu... O privire a Ducesei îl potolise. Unanimitatea celor prezenți o aproba pe Annais. Dacă ea va avea să reușească, fără ca ei să fi trebuit să se amestece, cu atît mai bine!

- Prietenii mei, reluă Annais de Lespars, nu vor avea altă misiune decît să îndepărteze persoanele care îl vor întovărăși pe Domnul Cardinal, sau de a-l împiedica chiar pe el să scape. I se va da o spadă Cardinalului și eu voi avea una. Și atunci, voi lăsa ca Dumnezeu să ne judece!

Ea își ridică mîndră capul. În spatele ei, cei patru Cavaleri se aliniară, palizi, hotărîți:

- Dacă îl voi omorî pe Cardinal, spuse ea, eu nu voi mai cere nimic, nici lui Dumnezeu, nici oamenilor. Și dacă voi fi eu ucisă...

- Noi vă vom răzbuna! strigară cei patru.

Era un grup teribil. Conjurații se priviră și văzură unii în ochii altora lucind o flacără... Richelieu era condamnat. Nimic nu-l mai putea salva...

Annais scînteia și toți o salutară cu o privire lungă ca o aclamație. Gaston strigă vesel: Domnul de Richelieu, e un om mort! Dar imediat adăugă: La naiba! Asta rezolvă toate problemele! Dar nu îndrăzni să completeze: Fără nici un pericol pentru mine. Cu toate acestea, toți înțeleseră și cei care erau mai viteji dintre cei de față, își întoarseră capetele gîndind: Acesta, pentru a-și salva capul, ne va trăda!

Regina se ridicase. Ea merse drept spre Annais și spuse:

- Dacă eu n-aș fi Regina Franței, aș vrea să fiu în locul Dumneavoastră!

În mijlocul conspiratorilor se lăsă o mare tăcere, încărcată de o puternică emoție. Anna de Austria continuă:

- Regele dă acolada celor pe care el îi înarmează cavaleri, Dumneavoastră sînteți cavalera noastră. Sînteți vitează, de valoare și fidelă. În cinstea acestora, primiți aici accolada Reginei Dumneavoasră.

Un vînt de eroism trecu prin încăpere. Apoi, se auzi un strigăt în timp ce Regina Franței îi dădea lui Annais cele două săruturi, un strigăt asemănător cu acele descărcări meteorologice, care țîșnesc din nori la începerea furtunii.

Acest fel de tumult surd, care agitase adunarea, scăzu. Regina își reluase locul și își lăsase iar vălul. Annais și cei patru cavaleri ai săi se dădură înapoi, ca pentru a le arăta că ei nu voiau să ia parte și la restul complotului. Acest rest era ciudat. Trebuie să ținem seama de extrema libertate de morală a epocii aceleia, pentru a înțelege cele ce vor urma.

- Acum, spuse liniștită Ducesa de Hegreuse, acum cînd soarta Cardinalului este aranjată, trebuie să aranjăm și soarta Monseniorului de Anjou, șeful nostru...

- Soarta mea? făcu Gaston, îngrijorat.

- Da, Monseniore, spuse Ducesa cu o voce clară și îndrăzneață. Dumneavoastră aveți optsprezece ani. Așadar sînteți la vîrsta cînd trebuie să vă alegeți o femeie. Aceasta interesează toată nobilimea Franței.

- Fără îndoială! întări și Principesa de Condé.

Ornano se înfioră și se apropie de Principesă. Chalais și Louvigni aruncară asupra Ducesei de Chevreuse niște priviri arzătoare, în care luceau flăcările unei întunecate gelozii. Vendôme, Bourbon, Bouteville și Beuvron rămaseră calmi. Maria de Chevreuse izbucni într-un hohot de rîs cristalin. Cu un gest de cavaler, pe care nu l-ar fi putut dezaproba niciunul din acei rafinați ai onorurilor, care erau modele ale impertinenței, Ducesa își trase pălăria pe frumosul ei căpșor și continuă:

- Maria de Montpensier nu poate fi Regina Franței!...

Aceasta fu o lovitură de trăsnet. O răbufneală de groază trecu prin antica sală de onoare a familiei de Guise. Doar Anna de Austria nu avu nici un fior. Palid, ca și cum moartea l-ar fi atins cu degetul pe frunte, fratele lui Ludovic al XIII-lea bîlbîi:

- Dar admițînd că mă căsătoresc cu Domnișoara de Montpensier, așa cum vrea Cardinalul, cum are să fie Regină... fiindcă...

- Fiindcă Dumneavoastră înșivă nu sînteți încă Regele Franței, nu e așa? Răbdare Monseniore!

Nu sînteți încă! Așadar fusesem prevăzut și se contase pe momentul în care Gaston avea să devină Rege, în locul fratelui său Ludovic ?... De data aceasta Principesa de Condé vorbise. În aparență, mult mai rece decît Ducesa de Chevreuse, în atitudinea ei se vedea o hotărîre întunecată. Și de data aceasta, de la Ornano pînă la Louvigni, acești oameni de spadă, oameni de aventuri înalte, înțeleseră că aveau să se spună lucruri grave... Trencavel, din spatele perdelelor, tresări; cu privirea pierdută, ațintită asupra lui Annais, murmura:

- Cine oare s-o mai salveze, din această înspăimîntătoare învălmășală... cine oare, dacă nu eu?

Gaston căzuse în fotoliul lui, gîfîind, orbit de strălucirea acestei coroane pe care o făcuseră să-i lumineze ochii imaginației sale. Din această clipă, în fundul gîndurilor sale, deveni fratricid. Numai frica mai putea, pentru un timp oarecare, să-i îndepărteze imaginile de moarte și de splendoare, care se învolburau în bietul lui creier. Domnilor, reluă Ducesa de Chevreuse și Dumneavoastră, Monseniore, ascultați-mă: Cardinalul de Richelieu urmărește un scop pe care îl cunoașteți: El vrea să aibă dominația supremă, puterea absolută, cu întreg cortegiul ei de glorie fabuloasă, de plăceri nelimitate. El vrea să domnească fără titluri de domn. Ba eu nici nu cred măcar, așa cum cred unii, ca să aibă gîndul ascuns de a se instala într-o zi pe tron. Nu. Rasa lui roșie îi e deajuns

și îi pare la fel de frumoasă ca o mantie regală. Dar ambiția lui este și mai de temut prin aceasta, fiindcă în curînd Ludovic al XIII-lea nu va fi decît o fantomă de Rege, în timp ce adevăratul Monarh, se va numi Richeileu.

Maria de Chevreuse se opri. Se auzeau și respirațiile gîfîitoare ale conspiratorilor și în privirile teribil de fixe, se putea citi ura care se dezlănțuia în mințile lor.

- El are niște arme puternice, - continuă ea, - aceleași care au servit și lui Ludovic al XI-lea și Caterinei de Medicis și care vor servi în veci, celor care rîvnesc subjugarea unui popor întreg. El spuse poporului: "Ajutați-mă să distrug nobilimea, care vă ține într-un iad". Și îi spuse nobilimii: "Ajutați-mă să țin în frîu poporul, care voiește să se răzvrătească contra voastră". El îi spune Regelui: "Ajută-mă să decapitez nobilimea, care vrea să-ți ia tronul și să amuțesc poporul, care vrea să te hulească". El răspîndește mîngîieri și sentințe, edicte și făgăduieli. El organizează, sub pretextul de a-l proteja pe Rege, o armată întreagă de spioni, care intră în casele și în conștiința oamenilor, și sub scutul cărora, nu se poate spune nimic despre el. Domnilor, el ne are în mînă - dacă nu punem noi mîna pe el.

- Vom pune noi mîna pe el! spuse Principesa de Condé.

- Richelieu e condamnat! strigară bărbații cu voce surdă.

- Iată care este planul lui de luptă, continuă Ducesa, stăpînindu-i cu un gest, al mîinii sale fine. Întîi vrea să amorțească complet forțele vii ale nobilimii. Apoi vrea să-l subjuge pe Ludovic al XIII-lea și din acest Rege morocănos, gelos, bîlbîit, cu spiritul întunecat, cu corpul slab, vrea să facă creatura lui, o mașină care să-i semneze ordonanțele care îl vor îmbogăți sau sentințele de moarte care îl vor debarasa de inamicii lui. Aici se prezintă un obstacol. Obstacolul domnilor, e o femeie...

Ducesa de Chevreuse se înclină adînc înspre Anna de Austria, care rămăsese mereu nemișcată, acoperită cu vălul ei... Toate privirile se fixau asupra Reginei. Ducesa urmă:

- Așadar, trebuie să distrugă obstacolul, nu numai în prezent, ci și în viitor. În prezent, Cardinalul întîi să pună stăpînire pe inima femeii și fiindcă o găsește așezată prea sus pentru ca să poată ajunge, atunci are curs la minciună, arma cea mai sigură care poate fi plasată în mîinile unui despot. Minciuna și-a făcut opera și Regina noastră domnilor, nu mai e Regină decît cu numele!

Statura impasibilă a Reginei, păru agitată de un fior și ceva ca un suspin, se auzi discret, sub vălul mîndru al Spaniolei. Înjurături surde și un murmur de revoltă răscoliră adunarea. Maria de Chevreuse ridică mîna. Tăcură.

Mîna aceea micuță, conducea atît de ușor pe acei aspri oameni de război... ea îi conducea spre glorie sau spre eșafod. Pentru viitor, continuă Ducesa, Regina noastră trebuie să fie distrusă cu desăvîrșire, mai rău chiar ca acum. Presupuneți că Regele va muri peste șase lun sau un an. MONSIEUR, aici de față va urca pe tron. (Ducele de Anjou tresări). Și atunci ce are să se întîmple? MONSIEUR este un prieten foarte atașat al Reginei noastre. Ei se unesc... și Cardinalul este doborît, colosul se prăbușește. Și iată care e visul Cardinalului: să-l separe încă de acum pe Monseniorul de Anjou, de Regina Anna. Pentru aceasta, caută să pună stăpînire cît mai curînd pe gîndurile Monseniorului Duce de Anjou. Pentru aceasta, vrea să plaseze lîngă el o creatură de a lui: asta e rațiunea căsătoriei ce a proiectat-o între MONSIEUR și Domnișoara de Montpensier.

În acest moment, tăcerea deveni grea de îngrijorarea și amenințările care pluteau în această atmosferă de dramă. Fiecare își dădu seama, că acum aveau să se spună cuvinte decisive - și că acestea trebuiau să fie formidabile. Ducesa devenise puțin cam palidă, însă zîmbi, clătină încîntătoru-i căpșor și spuse privind spre Chalais:

- Această presupunere pe care am făcut-o, asupra morții unui Rege slab, trist, bolnav, dușman al nobilimii... dacă s-ar realiza în curînd...

Chalais deveni livid și întreaga lui fire se cutremură, înțelesese!

- Dacă Regele moare, continuă Maria de Chevreuse surîzînd mereu, și dacă Monseniorul Gaston nu este înlănțuit de creatura lui Richelieu, va avea loc domnilor, o căsătorie care va da Franței un rege tînăr, prieten al plăcerilor care nu va avea altceva de făcut decît să trăiască fără griji, în bucurii și splendoare (ea privea spre Gaston, extaziat, îmbătat) și o Regină, domnilor, o Regină demnă de noi, mai frumoasă decît cea mai frumoasă femeie, hotărîtă să respecte drepturile și privilegiile nostre și mai hotărîtă încă, să facă din această tristă Curte a Franței un lăcaș de glorie, de frumusețe, de măreție, așa cum a fost sub Francisc I-ul... Această Regină, domnilor, această viitoare soție a viitorului Rege al Franței...

Ea era să o arate pe Anna de Austria! Soția lui Ludovic al XIII-lea! Ea era să spună: "Iat-o!" Și toți înțeleseseră! Toți făceau deja o mișcare

înspre Regină... Însă în același moment toți săriră în sus, trăzniți de uimire și de teamă... Era cineva în palat! Cineva auzise totul!... Un zgomot surd răsunase, departe, în unul din acele saloane pustii... apoi se auziră cuvinte confuze, mormăituri nedistincte și o voce care se răstea:

- Ah! pentru lovitura asta, o să-ți fac de petrecanie!... Conspiratorii, cu spada în mînă, se repeziră într-acolo...

CAP. XV

EU RĂSPUND DE EL!

CE SE PETRECUSE? Acoperișul acela adăpostea și tragedie și comedie: în sala de onoare plana moartea; acolo se hotărîse duelul lui Annais cu Richelieu, dispariția lui Ludovic al XIII-lea, căsătoria Annei de Austria cu Gaston, cumnatul ei. Aceste piese ale dramei înfiorătoare, aceste extraordinare aventuri, erau decretate de niște oameni pe care îi escorta fantoma călăului...

La douăzeci de pași de acolo, Corignan își făcea de cap și Rascasse, natural, îi dădea replica.

Trencavel îi lăsase într-o sală îndepărtată și fiindcă luase cu el spada lui Rascasse și îl deposedase și pe Corignan de pumnalul lui, amîndoi erau neînarmați. În întunericimea camerei, învinși, umiliți, îngroziți la gîndul că ar putea fi găsiți acolo, lucru care l-ar fi lipsit pe Cardinal pentru totdeauna de serviciile lor, ei erau la început foarte liniștiți. Doar din cînd în cînd, unul sau celălalt scotea cîte un suspin.

După un timp, palidul reflex al luminii de lună ce se răsfrîngea asupra copacilor din grădină, le permise să se vadă puțin prin întuneric. Ciulindu-și urechile, auziră vocile conspiratorilor, care ajungeau pînă la ei ca un vag murmur confuz. Imediat instinctele lor de ogari se redeșteptară. Pe șoptite, ei își schimbară părerile lor, de cîini de vînătoare.

- Mi se pare, spuse Corignan, că nici nu se gîndesc să mai caute prin palat; oamenii care au venit nici nu-și închipuie măcar că am putea fi noi pe aici.

- Dar ia spune, cumetre, nu mai facem o încercare de a pune mîna pe maestrul de scrimă în noaptea asta?

- Ba da! ah! am o idee.

- Tu?...

- Doamne, sigur că da, spuse Corignan cu un aer ștrengăresc. Și ca dovadă iat-o! Vom aștepta să plece necunoscuții care ne-au deranjat de la o masă atît de copioasă, îl vom aduce pe Trencavel din nou și îi vom da să bea, pînă cînd va cădea jos. Atunci o să-l legăm și al nostru e! Nae bea, Solomon bea și el, Scriptura ridică imnuri de laudă. Toatea acestea sînt în prevederea serviciilor pe care delicoasa zeamă de struguri poate să aducă, credincioșilor servitori ai Cardinalului.

Ideea nu era așa rea. Rascasse simți numaidecît cum invidia îi înfigea ghiarele în inimă.

- Da, spuse el, însă pentru a-l face pe Trencavel să bea, va trebui să bei și tu, cumetre!

- E adevărat și mă voi sacrifica cu plăcere.

- Însă pentru ca să bei, reluă din ce în ce mai furios Rascasse, va trebui să te înfrupți și din mîncare.

- Și asta e drept, fiindcă Sfintele cărți opresc ca să mănînci fără a bea și invers.

Pînă în momentul acela conversația avusese loc pe șoptite. Însă puțin cîte puțin, cei doi nemernici ajunseră să uite de prezența necunoscuților din sala de onoare. Rascasse, hotărît să pună el singur mîna pe Trencavel, împins de invidie, de furie și de reaua lui credință, mîrîi printre dinți:

- Bine. Atunci tu ai dreptul să faci un chef a la Sardanapal. Dar eu am să-l previn pe Trencavel că tu vrei să-l îmbeți, nici mai mult, nici mai puțin, ca pe un călugăr care doarme în șanț.

Corignan își strînse enormii săi pumni osoși. Celălalt continuă:

- Trencavel mi-a salvat viața aseară, așa că nu vreau să fie arestat în noaptea asta. Mîine, nu zic nu.

Și ridicîndu-se în vîrful picioarelor, Rascasse îl sfidă cu privirea.

- Dacă ai să-i spui un cuvînt, să știi că te omor! scrîșni călugărul ridicîndu-și pumnu-i, ca o măciucă.

- Da! Însă n-o să-mi poți omorî și recunoștința pe care i-o datorez astă seară lui Trencavel!

- Ah! pentru asta am să-ți fac de petrecanie! răcni Corignan.

Şi pumnul lui se abătu cu toată puterea. Dar, reînnoindu-şi cu mai multă rapiditate manevra pe care o mai întrebuinţase în bătaia de pe stradă, Rascasse se ghemui şi apoi se destinse ca o vijelie, repezindu-se cu capul în burta inamicului său. Corignan se clătină şi se prăbuşi greoi pe duşumea: manevra reuşise, cu singura diferenţă că Rascasse, graţie iuţelii cu care se repezise, nu fusese atins de pumnul lunganului.

- Bun! mormăi el. Acum ştiu cum trebuie luat caraghiosul ăsta.

- M-a omorît! gemu Corignan. Mi-a găurit burta. Ai să plăteşti tu trădarea asta, fii liniştit! eu... aoleo! aaa!... dar ce este zgomotul ăsta?

- Să fugim! Vin spre noi! Fuga în picioare!

Rascasse îşi întinse mîna, de care Corignan se agăţă, ca să se ridice. În apropiere, se auzea un teribil clinchet de spade. Strigăte, înjurături, răsunau ca nişte salve de muschete. Cei doi caraghioşi o rupseră la fugă ca nişte păsări de noapte, drept înaintea lor, la întîmplare. Întîmplarea îi duse pînă în sala de mîncare, pe care o străbătură în două salturi, apoi în sala de onoare... Aceasta era goală.

La stînga lor, strigătele, insultele, exclamaţiile, făceau un vacarm îngrozitor. Erau zăpăciţi, orbiţi de lumina din sala în care dădeau buzna, neştiind unde să-şi vîre capul, înspăimîntaţi de gîndul de a nu cădea tocmai în mijlocul ce-i asurzea. Aruncînd în jurul lor priviri pierdute, zăriră în fund un fel de tron pe o estradă şi la cîţiva paşi, o masă mare, acoperită de un covor care cădea pînă la pămînt.

- Acolo! spuse Corignan. Să ne ascundem acolo!

Ei se repeziră, căzură pe brînci şi ca doi şobolani ce fug în gaura lor, se tîrîră, dispărînd sub covor.

În acest timp, după cum am văzut, conspiratorii se repeziră spre locul de unde se auzise zgomotul suspect; strigătul lui Corignan şi căderea lui sub lovitura de căpăţînă a lui Rascasse. Şi natural, ei se repeziră tocmai spre perdeaua în dosul căreia se ascundea Trencavel. Bouteville era în cap. El era unul dintre cei mai asidui elevi ai Academiei de scrimă din strada Bons-Entants. De la prima privire, el îl recunoscu cu uimire, pe maestrul său de scrimă şi strigă:

- Domnule Trencavel!

- Trencavel! murmură Annais pălind! Oh! atunci înseamnă că e adevărat...

- Trencavel! Trencavel! Spionul! mugiră Chevers, Fontrailles, Liverdan şi Bussière.

Într-o clipă Trencavel fu înconjurat de un cerc de spade ce scînteiau...

Toți erau acolo: Ducele de Anjou, Regina, Annais, Ducesa, Principesa, Bouteville și Beuvron, Chalais și Louvigni. Ornano, Bussiere, Fontrailles, Chevers, Liverdan, Vendôme și Bourbon, ceea ce însemna unsprezece spade contra uneia singură, unsprezece lame fine și încercate, care fuseseră botezate toate - botezate în sînge.

Aceasta se petrecea chiar în clipa cînd Corignan și Rascasse înebuniți, pătrunseseră în sala de onoare, acum goală.

Gaston de Anjou și Doamna de Condé se adunară în fundul odăii unde se petrecea aceasta, lîngă o ușă întredeschisă, privind cele ce se petreceau. În mijlocul salonului, era Trencavel și în jurul lui, cercul de oțel.

- E spionul Cardinalului! strigă de departe Ducele de Anjou. Omorîți-l!

- Să vedem cum știe să moară, spuse Ducesa de Chevreuse cu un surîs.

Annais se înfioră și întorcîndu-se din nou în sala de onoare, se trînti într-un fotoliu de lîngă masa sub care erau ascunși cei doi nemernici. Cu ochii închiși, cu mîinile pe urechi, ea se forța să nu vadă nimic, să nu audă nimic...

Ea voia să nu vadă și să nu audă nimic, dar de ce? Ce o interesa pe ea moartea unui spion? Și în timp ce își spunea și își repeta mereu: "Ce mă interesează pe mine moartea unui spion?"... simți cu spaimă cum o durere îi înjunghia inima și își dădu seama cu groază, că în inima ei, cuvîntul de spion nu evoca imagini hidoase și atunci își crispă mîinile de masă murmurînd:

- Sau eu am un suflet de curtezană, sau tînărul acesta nu e un spion...

O clipă rămase pierdută, ascultînd de data aceasta cu toată ființa ei și spunîndu-și:

- Trebuie să-l salvez!...

Atunci ea se ridică și cu un pas hotărît se îndreptă spre perdeaua de catifea pe care o dădu de-o parte...

Trencavel cu pumnalul lui Corignan în mîna stîngă și cu spada lui Rascasse în mîna dreaptă, se apăra, cu ochii țintă la Annais. Deodată văzu fugind în sala de onoare și scoase un suspin. El se apăra numai, fără a ataca. Nici nu-i dăduse prin gînd să strige: "Vă înșelați, eu nu

sînt spion!". Morișca vertiginoasă pe care o executa cu spada și care era celebră în toate Academiile din Paris, îi făcea o centură scînteietoare din cele unsprezece spade, care nu ajungeau să-l străpungă. Drept în fața lui, se afla Bouteville și Cezar de Vendôme.

- Secretul nostru nu poate să iasă de aici, spunea cu răceală Cesar, încercînd să-l atingă pe Trencavel.

- Vai domnule Trencavel, spunea Bouteville, n-aș fi crezut în viața mea așa ceva din partea Dumneavoastră și îi dădea puternice lovituri.

Ceilalți, în dreapta, în stînga, atacau cu furie și gîndeau:

Dacă omul acesta nu moare, sîntem pierduți. Aici trebuie să fie mormîntul secretului nostru!

Ori, Trencavel nu-i răspundea nici lui Vendôme, nici lui Bouteville, nici la insultele celorlalți, nici ureletelor de moarte care, biciuiau aerul. Odată ce dispăruse Annais, el nu mai vedea în fața lui, pe deasupra cercului de spade, la zece pași decît pe Gaston de Anjou, între Ducesă și Principesă, stînd în picioare lîngă ușa întredeschisă din fund, așa cum am mai spus-o. Cu o mișcare imperceptibilă, el își executa cu spada grozava lui moriscă de care nimeni nu se putea apropia și îl mînca din ochi pe Gaston, mormăind:

- Aha! Uite-l pe omul care m-a insultat! La naiba! Înainte de a cădea, trebuie să-i spun două cuvinte prințișorului ăsta, cu toate că e fratele Regelui...

El nici nu-și mai termină gîndul. Fără îndoială că ocazia pe care pîndise i se oferea acum așa cum i se poate oferi fulgerului ocazia de a se porni, atunci cînd se apropie de nori. El se ghemui, morișca încetă... cu un salt furios se repezi înainte. Bouteville și Vendôme văzură moartea venind spre ei. Un salt în lături îi salvă; dar aceasta fusese spărtura cercului de oțel.

Trencavel trecu printre ei ca un uragan și se repezi spre grupul de femei, trecu prin el și luă pe Gaston, pe care-l tîrî de guler... Grămada celorlalți le închise ușa în nas încuind-o cu cheia!

O clipă, ei se priviră foarte palizi. Singur Cesar de Vendôme avea un surîs straniu în colțul buzelor. Ornano mugi o înjurătură teribilă. Gaston era elevul lui și îl iubea ca pe un fiu. Aceasta dură numai cît lumina unui fulger și aproape numaidecît, toți laolaltă, începură să lovească ușa cu umerii.

Ducele de Anjou, nu tremurase nici o clipă măcar atunci cînd Ducesa de Chevreuse vorbise de moartea apropiată a lui Ludovic al

XIII-lea, fratele lui, și de căsătoria lui Gaston cu cumnata sa Anna de Austria. Dar cînd se văzu singur cu Trencavel, o sudoare rece îi îmbrobodi fruntea.

- Domnule, spuse el cu o voce pe care groaza o făcea răgușită, ai fost trimis de Cardinal ca să mă asasinezi?

Trencavel surîse. Acest surîs livid făcu să străbată un fior prin șira spinării prințului, care începu să se dea înapoi, pe măsură ce maestrul de scrimă se îndrepta spre el. În ușă se auzeau răbufnind loviturile celor de dincolo, care voiau să o sfărîme.

- Curaj, Monseniore, țineți-vă bine! Venim în ajutor!...

- Monseniore, spuse Trencavel, auziți că Domnul de Ornano vă strigă să vă țineți bine. Dumneavoastră preferați să dați înapoi, să refuzați lupta? Fie! De altfel știți să vă dați de minune înapoi. Așa! Acum ați ajuns la perete. Nu mai aveți cum da înapoi.

- Ce voiați de la mine? bîlbîi principele, care dintr-un rest de demnitate făcu o mișcare pentru a-și trage spada.

- Nu! adăugă el îndreptîndu-se. Nu se va putea spune că m-am luptat împotriva unui ucigaș plătit. Fiindcă v-a trimis Cardinalul să mă uciteți, făceți-vă datoria, Domnule Trencavel.

În timpul acesta însă, dinții îi clănțăneau și scoase suspinul dinaintea morții, al condamnatului la moarte. Auzind cuvintele lui Gaston, Trencavel se simți cutremurat. El făcu un gest convulsiv, ca și cînd gîndul aprins al unei crime i-ar fi întunecat vederile. Dar în aceeași clipită, resortul furiei sale se frînse brusc. În privirea lui, complet însîngerată mai înainte nu mai era decît o flacără pîlpîitoare, răutăcioasă.

- Monseniore, spuse el, eu nu am fost trimis de ilustrul Cardinal.

- Atunci de cine? întrebă setos Gaston.

- Și nu am venit nici ca să vă omor, adăugă Trencavel.

- De ce? Atunci de ce? gîfîi Gaston.

- E foarte necesar s-o știți, fiindcă numai pentru ca să v-o pot aduce la cunoștință, am înfruntat moartea.

- Vorbiți! Vorbiți odată! Hei domnilor, o clipă vă rog! (Zgomotul încetă). Vorbiți repede domnule! Un cuvînt mai întîi: sînteți de multă vreme aici?

- De abia atunci veneam, cînd v-ați repezit, Monseniore.

- Bine, spuse Ducele cu un suspin de ușurare. Vorbiți.

- Păi sigur că trebuie să vorbesc, spuse Trencavel ridicîndu-şi încet capul, căci dacă aş tăcea, e foarte probabil să fiţi închis în Bastilia, Monseniore, mîine de dimineaţă şi să înceapă procesul Dumneavoastră numaidecît; un proces capital, Monseniore!

Liniştit la început asupra intenţiilor lui Trencavel, prin atitudinea lui, Ducele fu mai înspăimîntat acum prin această ameninţare, decît fusese speriat la început de spada maestrului de scrimă. Un tremur convulsiv îl cuprinse, privirea lui se voală şi murmură: "Sînt pierdut!"

- Da, spuse Trencavel, sînteţi pierdut dacă nu voi vorbi!

- Ei bine! horcăi prinţul, îndepliniţi-vă atunci misiunea!...

Trencavel, cu un surîs batjocoritor pe buze, se înclină.

- Monseniore, spuse el cu răceală, eu nu voi spune nimic, dacă nu veţi consimţi să-mi cereţi iertare.

- Eu? spuse prinţul cu emfază. Sînteţi nebun, bravul meu domn. Să cer iertare unui Trencavel?!

Privirea lui Trencavel scînteie, mîna i se crispă pe mînerul spadei şi vocea îi dîrdîia.

- Monseniore, atunci veţi muri. Purtaţi spadă, deci scoateţi-o. Eu nici nu am nevoie de a mea (şi şi-o aruncă deoparte). Pentru ca să fac să vă intre insultele înapoi pe gît, nu am nevoie decît de această mică sculă a milei (şi arătă pumnalul). Aceasta e arma cu care sînt achitaţi fugarii dintr-o bătălie; ea se potriveşte mai mult pentru Dumneavoastră.

Făcu un pas spre Gaston. Ducele se simţi clătinîndu-se. Rezemat dde perete, el făcu un gest să-şi tragă spada. Însă mîna îi tremura prea tare. Cu un accent de nespusă furie, el murmură:

- Mi-e frică!...

Henric al IV-lea, al cărui fiu era el, îşi petrecuse şi el toată viaţa tremurînd de frică. Numai înşelîndu-şi slăbiciunile stîrvului său, Regele gascon îşi transformase totdeauna frica în bravură. La Gaston, frica era ca şi cămaşa aceea otrăvită, pe care Dejamira o trimisese lui Hercule şi care lipindu-se de piele, de nu mai putea fi scoasă cu nimic, descompunea sîngele...

- Hotărîţi-vă odată! gîfîi Trencavel. Or vă scoateţi spada, ori îmi cereţi iertare...

Gaston îşi acoperi cu palmele ochii, ca şi cînd nu ar fi vrut să-şi vadă umilirea şi bîlbîi:

- Vă cer iertare...

- Pentru amîndouă insultele ce mi le-ați adus? Cea pe care mi-ați strigat-o la Domnișoara de Lespars și aceea de astă seară? Spuneți!...
- Vă cer iertare pentru amîndouă insultele...
- Poftiți, Monseniore, vă iert, spuse Trencavel cu o simplicitate înspăimîntătoare.
El se dădu cîțiva pași înapoi. Atunci Gaston își ridică încet capul și Trencavel văzu în ochii Ducelui de Anjou, că el era un om condamnat la moarte. Dar reluîndu-și hohotul de furie și de ură care îi clocotea în gît Gaston reluă:
- Acum vorbiți. Cine v-a trimis la mine? Ce aveați să-mi spuneți?
Așteaptă tu, se gîndea Trencavel, o să te fac eu acum să-mi plătești privirea pe care mi-ai aruncat-o adineauri și să-ți torn de pe acum puțină fiere în bucuria pe care o vei avea, cînd o să ceri să mi se taie capul.
- Monseniore, spuse el, eu sînt trimis de Majestatea sa Ludovic al XIII-lea, augustul vostru frate...
- Regele?... Regele v-a trimis la mine?!... Cum?... De ce?...
- Știind că o să vă găsesc aici, în noaptea aceasta, Majestatea Sa m-a însărcinat să vă aduc o propunere. E foarte grabnic Monseniore... Regele așteaptă răspunsul Dumneavoastră.
Gaston simțea cum i se învîrtește capul și se întreba dacă nu cumva visa. Ochii lui Trencavel scînteiau de bucurie...
- Ce propunere?... bîlbîi Gaston.
- Iat-o: Regele a obosit de domnie. El vrea să se retragă într-o mînăstire și vă roagă să binevoiți a-i lua tronul, coroana, sceptrul, regatul, supușii, averea și soția sa, cu care să vă căsătoriți. Ce trebuie să-i răspund Regelui, Monseniore?
- A auzit totul, murmură Ducele, înebunit de spaimă, sînt pierdut, sînt un om mort!
Și cu privirele, căuta o ușă prin care să fugă, o gaură în care să se ascundă, convins că palatul era împresurat și că avea să fie invadat în curînd. Trencavel se duse să-și ridice spada și alergă să deschidă ușa, în care Ornano începuse iar, în clipa aceea, să bată cu mînerul spadei sale. Maestrul de scrimă deschise larg ușa strigînd:
- Domnilor, iată-l pe Monseniorul Duce de Anjou, care vrea să plece numaidecît spre Luvru. Lăsați-l să plece, domnilor, faceți-i loc, fiindcă Remușcarea, trece prin fața Dumneavoastră!

Spaima, uimirea, îndoiala, bănuiala, teroarea, toate trecură într-o clipă tulburînd fețele conspiratorilor. Ei îl priviră o clipă pe Gaston, care rămăsese livid, amuțit, tremurînd. Vendôme și Bourbon își aruncară o privire disperată. Ornano singur alergă spre prinț și îi vorbi repede, cu o voce înecată:

- Sîntem trădați! mîrîiră Chalais și Bouteville.

Ducesa de Chevreuse se aruncase în fața Reginei, ca pentru a o proteja de călău.

- Nu, nu, domnilor! urlă Ornano. Monseniorul e cu noi pînă la moarte!

Se făcu un vacarm înspăimîntător, o exlpozie de strigăte înfuriate:

La moarte! La moarte! Și de data aceasta, cu toată teribila morișcă a lui Trencavel, ei se repeziră asupra lui... Însă în clipa aceea, Annais de Lespars, se aruncă dintr-un salt în fața lui Trencavel și ordonă: Armele jos!... Ea avea atitudinea și accentului unui șef. Spadele se aplecară. Fontrailles, Bussière, Chevers și Liverdan se înfiorară. Alexandru de Bourbon rosti în tăcerea ce se făcuse:

- Domnișoară, dumneavoastră v-ați cîștigat astă seară dreptul de a comanda unor oameni ca noi, fiindcă Dumneavoastră singură vă veți risca viața pentru noi toți și fiindcă noi bărbații, am acceptat ca o femeie să ne dea exemplu. Noi trebuie să considerăm această femeie ca șefa noastră, pînă cînd va fi triumfat sau va fi sucombat. Cu toate acestea, luați seama. Acest om...

Annais ridică mîna și spuse:

- Eu răspund de el!

Toți laolaltă salutară cu spada și o vîrîră în teacă. Trencavel își lăsă capul în piept. Două lacrimi arzătoare îi apărură între ploape și dispărură imediat, evaporîndu-se de fierbințeala obrajilor săi încinși; lacrimi de puternică bucurie, de orgoliu suprem...

- Veniți domnule, spuse Annais.

Și intră în sala de onoare, urmată de tînărul care mergea ca într-un vis de glorie. Cei patru cavaleri ai lui Annais, palizi și întunecați, se grupară și Fontrailles spuse:

- Care dintre noi îl va omorî pe acest om?

CAP. XVI

ÎNTÎLNIREA

ANNAIS DE LESPARS se rezemă de masa cea mare acoperită cu covorul. Ea era încă înspăimîntată de ceea ce făcuse sub impulsul unui sentiment nerațional. Trencavel stătea în picioare în fața ei, tăcut, cu ochii plecați.

- Domnule, spuse ea, mie mi se pare imposibil să fiți ceea ce se spune despre Dumneavoastră...

- Da, domnișoară, e imposibil, răspunse simplu Trencavel.

- Ei bine! ascultați. Dumneavoastră ați auzit totul: poimîine la prînz, eu trebuie să mă găsesc în spatele Mînăstirii Saint- Lazare, în casa despre care s-a vorbit. Știți că trebuie să mă bat în duel acolo și știți și împotriva cui...

- Da, spuse Trencavel cu o voce tremurătoare.

- Vă cer să vă găsiți și Dumneavoastră în casa aceea, poimîine la prînz și să veniți acolo singur. Consimțiți?

- Voi fi acolo domnișoară... voi fi acolo exact la prînz... și voi veni singur.

- Jurați!

- Jur, spuse Trencavel, întinzînd mîna.

Privirea lui Annais străluci o clipă. Apoi această strălucire se stinse și ea relua:

- Jurați-mi să fiți martorul duelului care va avea loc.

- Jur, repetă Trencavel.

- Pe onoarea Dumneavoastră pe numele Dumneavoastră jurați că dacă voi fi învinsă, veți lua locul meu și veți lupta împotriva omului pe care îl știți, pînă ce moartea, îl va doborî pe el sau pe Dumneavoastră.

- Pe onoarea acestui nume pe care îl vreau respectat de toți, pe numele meu de Trencavel, jur să asist la duelul Dumneavoastră și dacă veți sucomba, jur că omul de care e vorba, nu va ieși viu din casa din dosul Mînăstirii Saint-Lazare...

Annais își lăsă grelele-i pleoape pe frumoșii ei ochi negri; poate că se temea să nu lase să citească în ei bucuria pe care o simțea. Însă pieptul îi palpita, iar buzele îi tremurau...

- Domnule, spuse ea, după acțiunea aceea, eu voi intra din nou în Paris, dacă nu voi fi ucisă. Mă voi întoarce fie prin poarta Montmartre, fie prin poarta Saint-Denis. Vă cer ca atunci să mă urmați de la distanță, pînă la locuința mea, unde o să vă vorbesc.

- Vă voi urma la o sută de pași depărtare și credeți-mă, nenorocire aceluia, care va îndrăzni să se apropie de Dumeavoastră atîta timp cît voi avea onoarea să vă escortez...

Trencavel își mușcă buzele pînă la sînge, pentru a-și opri cuvintele de dragoste care voiau să-i scape. Annais făcu un gest de mulțumire cu mîna... și cu toatea acestea, un ultim gînd de îndoială mai stăruia încă în mintea ei, însă ca o dîră de fum, gata de a se risipi.

- Domnule, reluă ea, veți rămîne aici, pînă cînd toate persoanele care au asistat la această reuniune vor fi plecat. După aceia veți ieși și Dumneavoastră din palat...

Trencavel, așa de fericit cu o clipă înainte, așa de fericit încît se simța gata-gata, să-i cadă în genunchi, Trencavel simți în inimă una din acele sfîșietoare dureri, care cîteodată sfîșie brusc o dragoste; el înțelese că încă îl mai suspecta și se înclină, retrăgîndu-se cu un gest de furie. Cînd se îndepărtă iar, o văzu pe Annais mergînd spre grupul de conspiratori care erau adunați toți în salonul vecin.

"Mauluys, tu mai anunțat dinainte că o să mă îndrept spre catastrofă, murmură el. Oare să fi avut tu dreptate, Mauluys?..."

Zece minute mai tărziu, numai rămăsese decît Trencavel în palat. Regina, Ducesa de Chevreuse și Principesa de Condé ieșiseră cele dintîi, escortate de Cesar de Vendôme și de Alexandru de Bourbon. Apoi plecase Gaston de Anjou, sprijinit de brațul lui Ornano. Apoi Annais de Lespars, urmată de Fontrailles, Chevers, Bussière și Liverdan.

In cele din urmă ieșiră Bouteville și Beuvron, făcîndu-și schimb de politețe în așteptarea ceasului cînd aveau să-și taie gîturile în duel. Ultimii, ieșiră Chevers și Louvigni.

Trencavel mai așteptă zece minute și așa cum promisese ieși ultimul.

În momentul plecării, Ducesa de Chevreuse se apropiase de Contele de Chalais.

- Vă aștept poimîine, la prînz, în locuința mea, îi murmură ea la ureche.

Poate că voia prin aceasta să-l împiedice să se găsească în ziua aceea la conacul din Saint-Lazare. Chalais, îmbătat, răspunse: "Voi fi... fericit dacă îmi veți cere atunci să mor pentru Dumneavoastră..."

Și Ducesa, cam palidă, se retrăsese murmurînd: "Să moară pentru mine!... Cine știe?..."

Louvigni văzuse. Cu clarviziunea pe care i-o dăduse gelozia, acea rapidă și întunecată sfătuitoare, ghicise ceea ce se petrecuse între ei. Atunci simți în inimă acea răceală, care este preludiul dușmăniilor furioase. Fără un cuvînt, el îl urmă pe Contele de Chalais. Pe stradă, amîndoi merseră unul lîngă altul, fără să-și vorbească, Chalais gîndindu-se la întîlnirea lui, Louvigni luptînd împotriva suferinței care îl sufoca. Ei ajunseră astfel la răspîntia străzii Sainte-Croix-de-la-Bretonnerie și Chalais se pregătea să pornească spre stînga, spre strada Vieille-du-Temple, cînd Louvigni îi puse pe umăr mîna lui tremurătoare.

- Ce dorești Cavalere? întrebă cu răceală Chalais.

- Să vă fac una din acele propuneri, pe care le acceptă dintr-odată oamenii care au o spadă la șold și o inimă de bărbat în piept.

- Adaugă Cavalere, că acest fel de propuneri se fac în general, în termeni împodobiți de oarecare politețe, care pare că vă lipsește.

- Conte, îndrugă repede Louvigni care începuse să-și piardă capul, în această seară, nu-mi face plăcere să fiu politicos, mă înțelegi?

- Pe onoarea mea, cu toate că nici nu ne-am atins de minunatele vinuri, pe care bravul Bourgogne ni le-a pregătit, dumneata ești beat, dragul meu.

- Beat, se răsti Louvigni livid, beat de furie, da! Dacă nu am băut vin am băut fiere și pînă la urmă o să mi se îmbete și sîngele. Scoate-ți spada! Numaidecît!...

- Haide, haide, ți-ai pierdut capul, Cavalere! spuse Contele.

- Oh! scrîșni Louvigni între dinți, tu o să ți-l pierzi înaintea mea! Așa, reluă el ridicînd tonul, refuzi să te bați în duel? Ia seama Conte!

- Eu nu refuz. Vreau pur și simplu să-mi aleg ora.

- Ei bine, mîine?

- Nici mîine și nici poimîine, spuse Contele stăpînindu-se. Însă joi de dimineață, o să vă aștept la marginea conacului meu, în spatele terenului de luptă, de la Saint-Lazare. Voi fi acolo la ora opt. Încearcă să nu mă faci să aștept, căci atunci, o să vin și eu să te caut. Du-te Cavalere și crede-mă, ferește-te de aceste atitudini de fanfaron care face pe viteazul și care te-ar scădea mult în fața prietenilor noștri... și a prietenelor noastre!

Acestea spuse, Contele de Chalais salută și se retrase. Louvigni, scuturat de un tremur convulsiv, își întinse în întuneric pumnul strîns și un suspin îi umflă pieptul... el rămase nemișcat în același loc, unde îl vom găsi mai tîrziu. De atunci, se născuse între acești doi oameni una din acele uri care trebuiesc înecate numai în sînge. În timpul acela, cînd Louvigni suspina și gemea de durere și cînd Chalais își mîngîia visul lui de dragoste, Ducesa de Chevreuse se lăsase în grija cameristei sale, care îi spunea:

- Nu știu ce are în astă seară Doamna Ducesă, însă nicodată nu a fost așa frumoasă ca acum.

Și Maria de Chevreuse, surîzînd oglinzii care îi răsfrîngea imaginea încîntătorului său căpșor, a bustului său pe jumătate gol, care părea durat din piatră, din crini și din roze, răspunse:

- Da... cred că se mai pot risca destul de multe lucruri pentru unul din aceste surîsuri...

- Ah! doamnă, bărbații și-ar risca și viața pentru el.

Ieșind din palatul de Guise prin portița ce da în strada Quatre- Fils, Domnișoara de Lespars se îndreptă repede spre locuința ei, urmată de cei patru cavaleri ai ei. Din strada Quatre-Fils pînă în strada Courtean, nu durau mai mult de patru minute. Tot drumul fu parcurs în tăcere. Ajungînd la ușa casei sale, Annais se întoarse spre cei patru și le spuse:

- Domnilor, vreți să veniți aici poimîine dimineață, la ora opt?

- Vom veni, spuse Fontrailles răspunzînd pentru toți. Sîntem ai Dumeavoastră și nimic nu ne va putea împiedica să răspundem la chemarea Dumneavoastră, ori de cîte ori vă va plăcea să ne chemați... în afară de moarte! adăugă el cu o voce înăbușită.

Annais tresări, însă își reveni numaidecît.

- Mulțumesc domnilor. Atunci duceți-vă. Dumnezeu să vă aibă în paza Sa!...

Ei se înclinară adînc, apoi de îndată ce ea intră în casă, Fontrailles spuse:

- Mai e timp...

- Să dăm fuga! răspunseră ceilalți cu un accent de teribilă amenințare.

În cîteva clipe, ei ajunseră în strada Quatre-Fils și îl zăriră pe Bourgogne care sta de pază înaintea portiței.

- Cine a mai ieșit în ultimul timp? întrebă Liverdan.

- Domnul Conte de Bouteville și Domnul Marchiz de Beuvron întîi, Domnii de Chalais și de Louvigni după aceea. Cred că acuma pot să încui.

- Așteaptă, spuse Chevers, mai e încă cineva...

- Iată-l! se răsti Bussière. Poți să intri la loc bravul meu, să închizi și să nu te mai interesezi de rest.

Trencavel apăru. Bourgogne ascultă, intră în grădină și trase zăvoarele murmurînd:

- Oho! mi se pare că o să se întîmple niște lucruri foarte ciudate pe stradă... să ascultăm!

Cei patru aveau spada îm mînă. Ei se îndreptară spre Trencavel. El își aruncase spada, sau mai bine zis spada lui Rascasse, în momentul cînd Annais intervenise. Nu mai avea asupra lui decît pumnalul - cel al lui Corignan.

- Domnilor, spuse el, ce doriți?

- Să vă omorîm! răspunseră Fontrailles.

Trencavel, cu ochii dilatați de apropierea morții inevitabile, cercetă întunericul și văzu strălucind cele patru spade și distinse siluetele amenințătoare ale celor patru. Și în această secundă în care el studia aceste atitudini înțepenite de ură și în care ascultă acele respirații pe care furia le făcea să gîfîie, crezu că ghicește un fel de ezitare supremă în cei ce aveau să devină criminali. El înțelese că aceștia erau ca niște fiare care așteaptă o mișcare a victimei, pentru a sări asupra ei și că la primul lui gest aveau să-l omoare. Așadar, la rîndul lui, se înțepeni, își comandă mușchilor săi să nu tresară și vocii să rămînă calmă.

- Domnilor, spuse el, am de-a face cu niște gentilomi, sau cu niște zbiri?... Vă cunosc. Oh! luați seama, vă recunosc. Eu m-am bătut în duel cu fiecare dintre Dumneavoastră. Dați-mi așadar o spadă și după aceea șarjați asupra mea, sau altfel voi crede domnilor, voi crede că fiind prea slabi pentru a vă bate patru conta unul, a-ți avea nevoie să așteptați să mă găsiți dezarmat, pentru a îndrăzni să mă atacați. Dar dacă vă purtați titlutile de noblețe și în altă parte decît pe blazoanele voastre, vă veți aminti pînă la ultima voastră suflare, că murind, eu v-am pălmuit cu numele de lași.

Ori fi auzit ei? Puțin probabil. Ei veniseră acolo nu ca să se lupte, ci ca să ucidă. Chiar dacă l-au auzit, nu l-au înțles. Fu o clipă de oroare. Ei voiau să-și ucidă adversarul mișelește și numai strania imobilitate în care el se împietrise, îi mai reținea. Și el știa asta, de aceea nu mai spunea nimic. Situația aceasta dură una din cele lungi și înspăimîntătoare clipe, pe care nu le uiți toată viața. În sfîrșit, Liverdan scoase un fel de mormăit care ar fi însemnat: "Să sfîrșim odată!" și ridică brațul. În clipa aceea farmecul fu rupt. Toți patru, cu acel urlet pe care omul îl regăsește atunci cînd spoiala lui de umanitate îi cade și redevine fiară, ei loviră... Trencavel căzu...

Hohotul lor de rîs, fu un răcnet...

- E mort! - Să-i mai dăm una!

Cele patru spade se ridicară pentru a lovi omul întins pe jos...

Dar omul se ridică și dintr-un salt fu la trei pași. Trencavel nu murise. Nici nu era rănit. El nu căzuse, ci se aruncase pe burtă. În aceeași clipă ei se repeziră din nou asupra lui și-l rezemară de zidul grădinii.

- O spadă! O spadă! striga Trencavel.

- Îți vom da patru!

- O spadă! mugi Trencavel. Oh! o spadă!...

- Iată una! tună o voce...

Liverdan și Chevers se prăbușiră în genunchi. Frontrailles și Bussière se restogoliră spre dreapta. Trencavel simți o spadă în mînă, o spadă lungă, solidă. El scoase un urlet și atacă. Lîngă el se aliniaseră doi oameni.

- Ți-am mai spus eu, dragul meu, că o să ajungi o dată să fii însăilat, spuse unul din ei, cu o voce liniștită.

- Lovitură dreaptă, bătaie de primă! vocifera celălalt. Maestre, dumneata m-ai învățat lovitura asta!

- Mauluys! Montariol! Înainte! strigă Trencavel cu o voce ce delira de bucurie.

Toți trei șarjară.

- Blestem! urlă Bussière.

Și fugi! Liverdan fugi și el. Chevers și Fontrailles fugiră după ei. La trei sute de pași de acolo, se opriră. Bussière își frînse spada pe genunchi și spuse:

- Am atacat toți patru un singur om și acela neînarmat; sîntem dezonorați.

- E adevărat, spuseră Chevers și Liverdan.

- E adevărat, spuse și Fontrailles, din cauza aceasta nici unul din noi nu are dreptul să-și rupă spada. Domnilor, acum se află pe lume, un om care este dezonoarea noastră vie. Domnilor întindeți mîna.

Cei trei își întinseră mîinile și le puseră peste a lui. Și această atingere îi făcu să se înfioare, simțind că, cu toată lupta, cu toată fuga lor, cu toată febra ce îi mistuia, cele patru mîini erau reci ca ghiața. Iadul era în inima lor.

- Domnilor, să jurăm astfel: cu începere din acest moment, noi vom refuza orice duel, orice luptă, orice pericol... chiar pentru ea! adăugă el cu un suspin adînc, pînă cînd nu vom fi omorît pe cel ce reprezintă dezonoarea noastră vie...

Și toți patru într-un glas:

- Jur!...

- Noi eram rivali, spuse Bussière și trebuia să ne exterminăm unul pe altul. Să jurăm domnilor, să jurăm să fim prieteni... tovarăși în infamie, făcu el într-un suspin, pînă ce vom putea să ne privim față în față și să ne spunem unul altuia: fiindcă nu ești un infam, putem să ne batem în duel.

Și toți laolaltă strigară:

- Jur...

În sala de onoare a palatului de Guise, după plecarea lui Trencavel, sub covorul ce acoperea masa cea mare, se mișcă ceva, apoi două capete apărură speriate printre cutele covorului, apoi două ființe începură să se tîrască și însfîrșit, se ridicară în picioare.

- Crezi că or fi plecat toți? întrebă Rascasse aruncînd în jurul lui o privire bănuitoare.

- E sigur spuse Corignan. Dar cine erau oamenii aceia? Și ce făceau ei aici?

- Puțin interesează cumetre, dar cine era femeia care venise să se așeze lîngă masa noastră și care i-a vorbit apoi lui Trencavel?

- Puțin interesează. Esențialul e că eu unul am auzit ce a spus!

- Și ce crezi că eu sînt surd?... Am auzit și eu și am auzit și răspunsul lui Trencavel.

- Ah! spuse Corignan dezamăgit. Ai auzit și tu totul? Te credeam ocupat cu rugăciunile de iertare.

Cei doi inamici își aruncară priviri amenințătoare. În fond își căutau ceartă, pentru a se putea înșela unul pe altul, în minunata afacere pe care o mirosea amîndoi. Dar fiindcă recunoscură fără îndoială că era o imposibilitate să ajungă la acest rezultat, ei trecură fără nici o tranziție de la amenințări la cea mai frățească atitudine.

- Dragă frate, dacă nu mă înșel, mi se pare că de data aceasta am pus ghiara pe infernalul de Trencavel.

- Am pus mîna pe el, cumetre și-l vom prinde împreună. O să-l ducem împreună Eminenței Sale, pe sub nasul și sub barba lui Saint-Priac, lua-l-ar dracu!

- Amin. Și vom împărți amîndoi cinstea cuvenită.

- Și banii.

- Și banii, asta de la sine, spuse Corignan cu o strîmbătură. Așadar, să ne înțelegem: poimîine la prînz, Trencavel trebuie să se găsească la conacul din spatele Mînăstirii Saint-Lazare.

După aceea, trebuie să se întoarcă în Paris fie prin poarta Montmartre, fie prin poarta Saint-Denis. Ai vreun plan în această privință?

- Da. Mai întîi, fără ai spune Cardinalului despre ce e vorba, promițîndu-i numai că îl vom prinde pe Trencavel, îi vom cere să întărească puternic, posturile de gardă de la Porțile Montmartre și Saint-Denis.

- Foarte just. Unul dintre noi se instalează la Poarta Montmartre.

- Admirabil! Și celălalt la Poarta Saint-Denis.

- Îți curge aur din gură, micul meu Rascasse. Așadar unul din noi doi, o să-l prindă pe demonul ăsta.

- Și imediat îl va anunța și pe celălalt, nu-i așa? spuse Rascasse, cu aer de bună credință. Eu mă instalez la Poarta Montmartre și dacă omul nostru are să fie prins acolo, îți trimit imediat o ștafetă, ca să intrăm

împreună la Cardinal, ținînd fiecare din noi de cîte o ureche de-a lui Trencavel.

- Da. Și eu o să mă instalez așadar la Poarta Saint-Denis și dacă o să fie prins acolo, poți conta pe mine!

Și Corignan, lucru care nu i se mai întîmplase de multă vreme, întinse laba lui osoasă lui Rascasse, pentru a sigila pactul de înțelegere.

O fi sincer? se gîndea Rascasse uimit și își puse mîna, în laba călugărului.

O să-mi plătești tu lovitura care mi-ai dat-o cu capul în burtă adineauri! se gîndea Corignan, a cărui gură se întinsese într-un surîs, de la o ureche la alta. Ah! spuse el strîngînd mîna adversarului, ce frumos e, să poți da o călduroasă strîngere de mînă, unui prieten adevărat! (Au! Au!) Ah! micul meu Rascasse, am în sfîrșit plăcerea să-ți strîng din toată inima mîna! (La naiba! îmi sfărîmi oasele!) Nu, nu, Rascasse, nu-ți retrage mîna ta loială. (Pe capul lui Scaraoschi, mi-ai strivit degetele!) Așadar, nu mai e nici o rivalitate între noi doi, ci o veșnică prietenie, reprezentată prin această frățească strîngere de mînă! (Călugăre, urla Rascasse, dă-mi drumul, că te mușc!)

Urmă o ultimă și formidabilă strînsoare a mîinii osoase, cu degete de oțel a lui Corignan. Și în sfîrșit, Rascasse putu să-și scoată mîna care se umflase, se învinețise, cu carnea pe jumătate zdrobită.

- Acum o s-o porți opt zile în eșarfă, se gîndea Corignan.

- Mutumesc, scumpul meu frate, spuse eroic Rascasse oprindu-și cu greu lacrimile de durere. Am simțit toată prietenia ta și nu o s-o mai uit niciodată, fii liniștit.

Și în timp ce ajungeau în grădină, fiecare din ei gîndea:

- Așteaptă tu, mizerabile, o să vezi tu cum o să împart cu tine cinstea și banii! Trencavel are întîlnire la prînz. Încă de dimineață o să pătrund în conac, o să-l pîndesc, o să-l urmăresc și o să pun să-l prindă la o poartă, sau la cealaltă, după care o să-l duc eu singur la Cardinal!

Cinci minute mai tîrziu, cei doi tovarăși, după ce săriră peste zidul grădinii, dispărură în întuneric.

CAP. XVII

DE LA DRAGOSTE LA TRĂDARE

AM SPUS LA UN MOMENT DAT, că îl vom relua pe Cavalerul de Louvigni, din același loc unde fusese lăsat de Chalais, adică de la răspîntia Sainte-Croix-de-la-Bretonnerie. Un timp îndelungat, el rămase nemișcat, cu privirile îndreptate în direcția în care plecase Contele de Chalais. El suferea îngrozitor. În sfîrșit, porni și el, dar nu spre casa lui, ci așa, la întîmplare.

Era îndrăgostit și dragostea lui pentru Ducesa de Chevreuse, zăcuse - ca să spunem așa - într-un fel de somnolență în fundul inimii lui, atîta timp cît Ducesa părea că nu acorda nici o preferință, vreunui rival. Acum căpătase convingerea că Ducesa îl iubea pe Contele de Chalais. De atunci, dragostea aceea mocnită, se dezlănțuise. Și atunci, gelozia începu să insufle acestui spirit, pînă atunci atît de generos și de curat, gînduri otrăvite. El visa să-l tortureze pe Chalais, să o facă pe Ducesă să sufere, tot ceea ce sufere el acum. Sentimentele, educația, noțiunile convenționale ale lucrurilor drepte și nedrepte, se prăbușiră în sufletul lui. El simți că aceea ce gîndea cu toate că era încă destul de vag, era îngrozitor. Și atunci, se sperie de el însuși și-și spuse:

- N-o să mă duc!...

Unde nu voia să se ducă? Pe cînd își spunea aceste cuvinte, la o biserică din apropiere se auzi bătînd ora trei dimineața. Se opri și de abia atunci observă că se afla în fața palatului Saint- Paul. Se uită înapoi cu un gest de spaimă și începu să fugă. Dar în curînd se opri. Spumega de furie... Și nu se întoarse înapoi, spre Saint-Paul... trecu de el!... și merse mai departe... coti după colț. Acolo, se opri mai mult timp și cînd

plecă din nou, se făcea ziuă. În momentul acela văzu că degetele îi erau murdare de sînge, era sîngele lui. Unghiile lui, sub pieptarul desfăcut îi sfîșiase pieptul. Era palid și se clătina. Și iarăși își spuse:

- N-o să mă duc!...

Dar de data aceasta se afla în Piața Regală! În fața palatului Cardinalului de Richelieu!...

Se făcu lumină. Louvigni se depărtă de Piața Regală și intră în prima cîrciumă pe care o găsise deschisă. Aici bău o ulicică de vin și își îndreptă dezordinea veșmintelor. Părea că nu mai suferă. Fizionomia i se înăsprise, iar trăsăturile îi deveniseră rigide. În colțul ochilor avea o mică lucire roșie. La un moment dat, cîrciumăreasa trecînd pe lîngă el, îl auzi murmurînd:

- La drept vorbind, pot să fac asta, fără a fi un infam.

Pe la ora nouă dimineața, cu un pas liniștit și sigur, el se îndreptă spre Piața Regală. Grupuri de gentilomi se aflau ici și colo, adunați la ora aceea matinală pe sub ferestrele Cardinalului, plimbîndu-se de colo pînă colo, vorbind și rîzînd tare cîte odată, ridicîndu-și ochii spre cele două ferestre ale cabinetului în care primea prea puternicul ministru, fiecare avînd speranța că va fi zărit de el... Louvigni trecu printre grupuri, răspunzînd la saluturile unora și la urările altora.

- Ei, Louvigni, îi strigă unul, de unde ai ieșit în halul ăsta de istovit și de palid? De la vreo amantă?

- La naiba! Nici nu am amantă și nici nu voi avea vreodată.

- Oho!... Atunci ai ieșit din iad?

- Nu, mă duc acolo.

Și intră în palatul lui Richelieu. Louvigni merse drept spre un ușier și-i spuse:

- Prietene, iată doi pistoli pe care te rog să-i bei în sănătatea Regelui. Acum, fă în așa fel ca să pot vorbi Eminenței Sale.

Ușierul băgă în buzunar banii, făcu cu ochiul și spuse:

- Am să-i fac o deosebită favoare Domnului Cavaler de Louvigni.

Cîteva minute mai tîrziu, trecînd pe sub nasul a douăzeci de solicitatori, Louvigni intra în anticamera celui ce subjugase nobilimea.

El era palid, slăbit, înfierbîntat. Deși sub dogoarea jăratecului aprins, tot îi era frig. Ședea lîngă un cămin imens, cît un salonaș și purpură pe purpură, reflexul flăcărilor făcea să-i pîlpîie ape fugare, pe rasa lui de Cardinal. Richelieu se gîndea:

"Ea nu mă iubește. Niciodată nu are să mă iubească, Regina asta orgolioasă. Cu toatea acestea trebuie s-o fac să mă iubească, sau... sau să mă urască! Nu știu încotro mă îndrept. Dacă scrisoarea aceea ar fi fost furată, acum aș fi fost deja la Bastilia, sau poate chiar într-o groapă. Nu! Scrisoarea nu a fost furată. Pierdută, asta e totul! (El tremură și își întinse mîna spre foc). Pierdută? Dar pot fi sigur oare de aceasta?... Trebuie neapărat ca această Annais să dispară. Și Trencavel trebuie să dispară... Pînă atunci, are să-mi fie mereu teamă. Doamna Chevreuse, gîndindu-mă bine, ar putea foarte bine... Oh! asta m-ar omorî... dacă m-ași lăsa omorît încă. Ea are o armă teribilă: frumusețea ei. Cu frumusețea ei ar putea să răscoale o armată întreagă. Ceea ce visează împotriva mea Epernon, Soissons și atîția alții, ea ar putea-o face numai surîzînd. Ultimul raport al lui Saint-Priac, spune că Vendôme și Bourbon sînt ai ei. Poate că și Ornano! Ultimul raport al lui Rascasse îmi spune că și Chalais e al ei. Ultimul raport al lui Corignan, îmi spune că și Louvigni e al ei! Louvigni! O natură întu- necată, un suflet indescifrabil. Într-o zi, am să-l văd pe omul acesta, ridicîndu-se împotriva mea."

- Monseniore, murmurî ușierul. Domnul Cavaler de Louvigni e aici, cerînd favoarea de a fi primit de Eminența Voastră.

Richelieu se lăsă pe spate în fotoliul său, sub presiunea fricii cel cuprinse brusc, cu mîinile crispate, cu ochii dilatați. Apoi nervii lui se destinseră și un surîs îi apăru pe buze:

- Poftește-l înăuntru!

El dădu fuga spre o perdea pe care o ridică. Acolo se afla Saint-Priac.

- Omul care are să intre, murmură repede Richelieu, dacă am să strig: Dumnezeule!...

- Ei bine Monseniore?

- Ei bine, atunci nu trebuie să mai iasă viu de aici.

Saint-Priac își scoase pumnalul.

Cînd fu introdus Louvigni, el îl găsi pe Cardinal așezat în fața unei mese mari, aplecat deasupra unor hîrtii pe care le adnota. Timp de cinci minute Cavalerul rămase nemișcat, în tăcere și Ministrul își continuă lucrul, fără a-și ridica privirea. Dar semenele pe care le făcea pe marginea hîrtiilor, nu însemnau nimic. Cu toatea acestea el nu-l pierdea din ochi pe Louvigni. În cele din urmă își ridică privirea:

- Vă ascult, domnule.

- Monseniore, spuse Louvigni cu o voce seacă, am venit să vă spun că Dumneavoastră nu trebuie să ieșiți din casă sub nici un chip, toată ziua de mîine.

Richelieu nici nu tresări. Timp de două secunde îl studie pe omul din fața lui. Atîta îi fu de ajuns. El se ridică alene, se îndreptă spre perdea și spuse cu glas tare:

- Ei bine, prietene, vă puteți retrage. Nu mai am nevoie în dimineața aceasta. (El ridică draperia și se asigură că Saint- Priac plecase). Vedeți, am dat drumul unuia din secretarii mei care lucra acolo, în cabinetul de alături, fiindcă bănuiesc că ceea ce aveți să-mi spuneți, nu trebuie să cadă în alte urechi decît ale mele. Așadar, vorbiți cum a-ți vorbi unui prieten.

Louvigni tăcea. Tremura.

- Haideți, făcu Richelieu ceva mai aspru, descărcați-vă conștiința. Știți că eu vă pot da absolvirea, în calitate de cel mai mare prelat. Vorbiți deci, așa cum i-ați vorbi lui Dumnezeu.

Louvigni tăcu. Era palid ca un mort.

- Ei bine? reluă Richelieu cu o voce mîngîietoare. Nu îndrăzniți? Trebuie să îndrăznești, dragul meu. Secretele pe care voiți să mi le încredințați, vor fi mult mai fidel păstrate de mine, decît perna căreia i le puteți bolborosi într-o oră de drăgăstoasă abandonare. Vorbiți dar, așa cum i-ați vorbi amantei Dumneavoastră.

Un tremur convulsiv îl scutură pe Louvigni.

- Monseniore, spuse el, eu nu am nici prieteni și nici amantă și Dumnezeu e prea departe de mine. Eu nu am altceva să vă spun, decît acestea: Să nu ieșiți mîine de aici. Asta e tot!

Pe trăsăturile răvășite ale acestui om, Richelieu citi o hotărîre pe care nimic nu o putea sfărîma.

- Încă nu e copt, își spuse el. Cavalere, am fost înștiințat că avea Dumneavoastră, e puțin cam zdruncinată...

- Monseniore, îl întrerupse Louvigni cu un aer de demnitate, eu sînt bogat. Dar chiar de aș fi fost sărac, nu aș permite nimănui, în afara de Rege, să se interezeze de punga mea.

- Această dezinteresare, îmi răscolește inima, spuse Richelieu cu înțepătoarea ironie a unui om care știe că nimeni nu face nimic, pentru nimic. În orice caz îmi plăceți și atunci cine m-ar putea împiedica să ridic domeniul Dumneavoastră la rangul de Ducat?

- Eu, Eminență! spuse Louvigni cu un fel de furie. Eu urăsc onorurile.

Da, vă e deajuns cîtă onoare aveți!

Louvigni se clătină. Îi venea amețeală. Putea să-l acopere cu aur, să-l facă Duce, să-i dea "Ordinul Sfîntului-Duh"... numai că Richelieu găsise cei trebuia, găsise cuvîntul, cuvîntul acela crud care îl pălmuise.

- Copil ce sînteți, murmură Richelieu îndreptîndu-se repede spre el și luîndu-i mîna. Sînteți cu adevărat un copil. Suferiți mult, nu e așa? Ea nu vă iubește și atunci v-ați spus: Pentru ca s-o pot poseda, mă voi duce să-mi vînd sufletul diavolului!... Și atunci ați venit să mă găsiți. Eu nu sînt un diavol. Eu sînt un om care a văzut multe, a suferit multe și care dispune de oarecare putere pentru prietenii săi... Louvigni, eu vă credeam dușmanul meu. Acum, mi-ați făcut, probabil, unul din acele servicii care nu se pot uita niciodată, poate că mi-ați salvat chiar viața... eu nu vă mai întreb nimic. Îmi veți vorbi, cînd veți voi, însă vă spun: cu începere din ziua aceasta, faceți parte dintre prietenii mei și puteți încerca să obțineți de la mine să realizăm chiar și imposibilul...

- Monseniore, Monseniore! bîlbîi Louvigni care simțea cum i se umfla pieptul de suspine.

- Duceți-vă, credeți și sperați, continuă Richelieu cu o voce plină de arzătoare sugestii. Aveți s-o vedeți la picioarele Dumneavoastră, învinsă, implorîndu-vă. Și atunci are să vă iubească, fiindcă femeile îi iubesc pe cei puternici, pe cei curajoși și care le toarnă în fier ei singuri, instrumentul cu care să le chinuiască.

Louvigni orbit, scoase un geamăt de îngrijorare...

- Ea are să vă iubească, v-o spun eu. Și numai datorită mie. Însă...

În timp ce vorbeau îl condusese cu blîndețe pe Cavaler pînă la ușa anticamerei. Aici continuă:

- Însă va trebui să mă ajutați să înlătur obstacolele care se ridică între Dumneavoastră și ea!...

Louvigni se văzu afară, fără să știe măcar cum ieșise din palat. El traversă oblic Piața Regală, evitînd fără să știe de ce, figurile cunoscuților.

Încă nu e copt! spusese Richelieu. Ar fi dat orice, să se găsească acum acasă la el, cu toate ușile încuiate. O voce striga în el: Să îndepărtez toate obstacolele care mă separă de ea! Să-l îndepărtez pe Chalais! Oh! cum l-aș mai omorî Joi în dosul terenului de lupte Saint-Lazare! Dar dacă nu-l voi putea omorî?...

El scrîşni din dinţi şi începu să alerge, ca şi cum ar fi vrut să fugă de vocea care îi striga:

- Dacă tu nu-l poţi omorî, arată-l acelui care ştie să îndepărteze obstacolele..., lui Richelieu! Dacă Chalais nu poate muri de o lovitură de spadă, poate să moară de o lovitură de secure!

Cînd ieşea din Piaţa Regală, se lovi de doi bărbaţi care se îndreptau într-acolo cu paşi repezi: un călugăr uriaş, cu pieptul descfăcut şi un individ mărunt, cu spada în mînă, gata de bătaie.

CAP. XVIII

SE PREPARĂ CAPCANA

RĂMAS SINGUR, Richelieu dădu ordin să fie îndepărtaţi toţi cei ce solicitau audienţe şi umpleau anticamerele, să se închidă porţile palatului şi să nu fie primiţi înăuntru decît cei ce aprţineau casei, gărzile, ofiţerii, secretarii şi spionii. Liniştit de aceste măsuri pe care le luase şi de impunătoarea înfăţişare a fortăreţei ce o reprezenta palatul său, el puse să-i fie adus Domnul de Bertonville, secretarul său intim - atîta cît putea să fie cineva un secretar al Cardinalului. Era mai mult un fel de agendă vie a lui.

- Domnule, îi spuse el, ce drumuri şi ce demersuri am de făcut neapărat?

- Monseniore, spuse secretarul cercetînd într-un carneţel, pentru azi aţi notat...

- Nu, îl întrerupse Cardinalul, să vedem pentru ziua de mîine.

- Mîine. Bine... Eminenţa Voastră tebuie să asiste la sularea Majestăţii Sale, care doreşte să-i vorbească.

- Pune să i se comunice Regelui, că am să mă duc poimîine. După aceea?

- Eminenţa Voastră tebuie să se întîlnească la Doamna de Givray, cu Domnul Consilier Laubardemont, să asiste la jocurile de la Domnul de La Trémoille. Să-l vadă pe Domnul de Epernon, în trecere prin Paris. Să-l onoreze cu o vizită pe Domnul Guvernator de Vincennes.

- Toate acestea trebuiesc amînate pentru zilele următoare. După aceea?

- Mai e și promisiunea făcută Domnului de Chalais. Banchet la prînz. Conacul Saint-Lazare. Destăinuiri promise de Domnul de Chalais. Eminența Voastră a spus că se va duce singur... dar...

- Scrieți-i Domnului de Chalais că mă voi duce! îl întrerupse aspru Cardinalul. Că mă voi duce singur!... După ce secretarul intim pleacă, Richelieu începu să rîdă așa cum rîdea el cînd era singur și acesta ar fi fost pentru mulți oameni, un spectacol uimitor. El bombăni:

- Așa dar, acum am să știu și eu ce se petrece la Madam de Chevreuse. Îl am în mînă pe Louvigni. Mîine am să aflu și secretul îndrăgostitului ăsta. Da, am să mă duc, chiar dacă cîteva pumnale solide m-ar aștepta la conacul Saint-Lazare. Cel puțin am să trimit efigia mea.

Și puse să fie chemat Saint-Priac. Acum nu mai rîdea.

- I-a ascultă, spuse el dintr-odată, aveai cu dumneata soldați în număr destul de suficient pentr a aresta doisprezece oameni și totuși Trencavel și cei doi prieteni ai lui, te-au învins. Afacerea asta din strada Sainte-Avoye e cît se poate de proastă. Mie nu-mi plac eșecurile.

- Monseniore, bîlbîi Saint-Priac pălind.

- Trebuie să-ți ei revanșa. Și repede de tot, altfel nu mai ești omul meu. Asta înseamnă că Annais de Lespards nu mai e a dumitale.

- Porunciți, Monseniore, spuse Saint-Priac înveninat de promisiunea pe care o implica această amenințare, mai mult decît de amenințarea propriu zisă.

- Mîine de dimineață, pe la orele unsprezece, te vei duce la conacul Contelui de Chalais, în spatele lui Saint-Lazare. Vei fi singur. După ce vei trece de porțile Parisului, ai să faci în așa fel ca oamenii ce se află în conac să te poată vedea venind, încă de departe. Ai să mergi călare, la pas. Acolo, ai să intri în casa unde îl vei găsi pe Domnul de Chalais. Dacă e singur - mă auzi? - dacă e singur în casă, ai să-i spui că eu te-am trimis ca să-l informezi că nu pot, cu toată părerea de rău, să răspund invitației sale. Și după aceea ai să te întorci.

Saint-Priac ridică spre Cardinal o privire uimită.

- Așteaptă, reluă Richelieu. E posibil ca Domnul de Chalais să nu fie singur.

- Bun, mormăi Saint-Priac în gînd. M-ar mira asta...

- Și de lucrul ăsta trebuie să te asiguri cu orice preț. Trebuie să afli cîți erau, cum erau înarmați și cine făcea parte din bandă.

Privirea lui Saint-Priac scînteiă, nările i se dilatau. Adulmecau aerul ca și cum ar fi respirat bătălia.

- După ce vei afla toate acestea, ai să vii pur și simplu să mi le comunici. Vezi că e destul de ușor și totuși, în schimb, te iert de înfrîngerea ce ai suferit-o ieri.

- Și dacă mă atacă? mormăi Saint-Priac.

- Ei bine, ai să încerci să găurești și dumneata cît mai mulți și să mi te întorci cît se poate de întreg.

De data aceasta el înțelesese totul. Nu la o bătălie era trimis, ci la un măcel.

"Mă trimite să mor în locul lui!" se gîndi el, fixîndu-l pe Cardinal cu privirele rătăcite.

O clipă, ei se sfruntară cu privirea, fiara și îmblînzitorul, față în față. În cele din urmă Saint-Priac murmură:

- Mă voi duce!...

Se va duce! se gîndea Richelieu. Dar are să se mai întoarcă? Dacă oțelul își va face datoria, în cele din urmă ce are să fie schimbat? Prea puțin lucru. Un piept în loc de altul. Dar atunci am să știu la ce fel de banchet mă invita Chalais. Hm, Saint- Priac ăsta, era un servitor bun. Ei și! S-au dus atîția oameni la groapă, totul e să știi să-i pălești.

- Monseniore, Cuvioșia Sa Părintele Iosef e aici. Călugărul Corignan și micul Rascasse așteaptă și ei ordinele Dumneavoastră, spuse un valet.

Un moment mai tîrziu, în urma ordinului Eminenței Sale, cei doi cumetri intrau în cabinet.

- Monseniore, spuse Corignan năvalnic, dacă îmi dați mîine comanda Porții Montmartre, vi-l aduc pe Trencavel cu picioarele și mîinile legate!

- Monseniore, strigă trubat Rascasse, dați-mi mîine în pază Poarta Saint-Denis și Trencavel va cădea în sfîrșit în puterea Voastră!

Cele două exclamații fuseseră făcute lolaltă și Rascasse se și zburlise, iar Corignan rostogolea niște ochi teribili.

- Explicați-mi, spuse cu asprime Cardinalul, ce ați făcut voi în timpul încăerării de ieri. Domnul de Saint-Priac se plînge că l- ați părăsit în momentul decisiv.

Acest detaliu fusese inventat char atunci de Richelieu care nu disprețuia și acest fel de a face investigații.

- Domnul de Saint-Priac tocmai a ieșit acum de aici, spuse Cardinalul cu și mai multă asprime.

- E drept, l-am întîlnit și noi, dar dacă aș fi știut că acest gentilom este în stare să mă calomnieze în felul acesta nici nu i-ași mai fi dat binecuvîntarea mea în trecere.

- Și eu, nici nu mi-ași fi scos pălăria în fața lui. Să mintă în halul ăsta! Un gentilom!...

- Așa! spuse Richelieu, atunci voi n-ați fugit din fața bătăliei?

Corignan se îndreptă și păru a se lungi fără măsură. Cu o mișcare din cap, făcu să-i cadă gluga pe spate și cu pumnul în șold, spuse:

- Monseniorul să binevoiască să mă privească. Atunci va vedea în fața sa, figura unui om pe care inamicii Eminenței Sale, nu se pot lăuda că l-au văzut din spate! Să fug eu? Monseniorul vrea să rîdă!

Cardinalul își apăsă privirea asupra lor și amîndoi se înclinară murmurînd:

- Am făcut și noi ce am putut.

- Ei bine, acum spuneți-mi cum credeți voi că-l veți putea prinde pe omul acela?

Corignan și Rascasse schimbară o privire și se înțeleseră. Ei deveniseră din nou aliați.

- Monseniore, spuse călugărul, Rascasse e de față și vă poate spune că amîndoi am petrecut o noapte teribilă și ne-am riscat și azi noapte de zeci de ori pielea, pentru a spiona, a pîndi și a-l supraveghea pe Trencavel.

- Voi l-ați văzut? întrebă repede Cardinalul.

- Sigur! strigă Rascasse tăindu-i vorba tovarășului său.

- Povestiți-mi!

Rascasse privi pe Corignan. Corignan înțelese că povestea era gata și spuse:

- Vorbește Rascasse. La fapte, eu țin să fiu primul, dar la vorbe, mă dau cu plăcere de-o parte în fața ta... De altfel, dacă memoria te va trăda la un moment dat...

- Fii fără grijă, spuse Rascasse. Memoria mea valorează cît și brațul meu. Știi bine că am capul foarte solid. Iată care sînt faptele, Monesniore. Oamenii domnului Baron de Saint-Priac, fură așadar puși în derută de maestru de scrimă, împreună cu Secundul său Montariol și cu un al treilea, al cărui nume nu îl știm.

- Îl știu eu, spuse Richelieu. Treci peste asta.

- Monseniorul este a tot știutor, spuse Rascasse cu o sinceră admirație. Așadar, acești trei demoni se luptară cu o adevărată furie și cu un curaj extraordinar; niște diavoli împieliţaţi. Mai mulţi dintre noi mușcară țărîna. Și eu însumi, am primit o împunsătură în braț.

- Ah! mormăi ștrengărește Corignan.

- Iat-o, spuse foarte simpul Rascasse.

Și răsfrîngîndu-și repede mîneca, arătă o rană lung, încă sîngerîndă. Corignan rămase trăznit de uimire și poate și de admirație. Arătarea acestei răni era o capodoperă. Cît despre modul cum și-o făcuse și cînd, asta era un mister.

- Rascasse, spuse Richelieu, iată un balsam pentru rana ta. Acum continuă prietene.

Spionul umflă cei zece pistoli pe care îi întindea Cardinalul, își lăsă mîneca în jos și sigur că de aici înainte va fi crezut pe cuvînt, continuă:

- Ar fi trebuit ca acum să stau la pat fiindcă am călduri, dar serviciul nu poate să sufere, fiindcă servitorul suferă... Așadar, cum spuneam, am făcut și noi tot ce-am putut. Și iată că Corignan e aici și vă va spune pentru ce a fost nevoit el însuși să întrerupă lupta. Hai, fără modestie Corignan, spune.

- Dar, bîlbîi călugărul îngrozit, eu nu știu dacă...

- E prea modest Monseniore! El a primit în burtă o lovitură dată cu capul...

- Ah! Ah!... da, pe legea mea e adevărat! spuse Corignan pe un ton amenințător.

- O lovitură de cap Monseniore, din care a rămas zăpăcit vreo zece minute! termină Rascasse.

- Două lovituri de cap! Două, Rascasse! mormăi călugărul strîngînd din pumni de necaz.

- Pe legea mea, așa e! spuse și micul spion la rîndul lui. Uitasem de cea de a doua. Monseniore, trebuie să aibă un stomac foarte solid, nu-i așa? Nici nu-mi pot da seama cum are să le poată mistui pe amîndouă!

- Eu unul știu, repetă Richelieu. Uite, Corignan, ia asta ca să- ți ușureze digestia. La rîndul său Corignan înhăță banii și din clipa aceea necazul începu să se lupte în el cu recunoștința. Rascasse reluă:

- Așadar, totul se sfîrși prin înfrîngerea domnului de Saint- Priac, un om frumos desigur și dintre cei mai iuți, pe care i-am văzut vreodată,

la fugă. În clipa aceea, îl văzui pe Corignan care își revenea din năuceală și îi făcui semn. Amîndoi au luat-o la fugă și puturăm să-l ajungem pe Trencavel, în momentul cînd trecea de Poarta Saint-Denis. Avea pe conștiință încăierarea aceea și se cam temea de Paris. Monseniorul cunoaște Stăncuța albă? E o cîrciumioară drăguță, la marginea drumului spre Franța-Nouă, la cinci sute de pași de Poarta Saint-Denis, cu un vin minunat de Montreuil și cu o cîrciumăreasă pe care Corignan a spovedit-o...

- Rascasse, mugi călugărul, această insinuare...

- Ce insinuare Corignan?... Trebuic să-i ascund Eminenței Sale lovitura de maestru, grație căreia Trencavel va fi în mîinile noastre mîine ? Grație lui Corignan Monseniore și frumoasei cîrciumărese, cei doi băieți de la Stăncuța albă au putut azi noapte, pe la miezul nopții, să asculte ce vorbea Trencavel și banda lui compusă din șase oameni. Așadar, în timp ce le turna de băut, cei doi băieți au auzit totul!

- Așa! Trencavel se refugiase în cîrciuma aceea?

- Da, Monseniore, spuse Rascasse înclinîndu-se adînc.

- Și băieții v-au repetat tot ce spuneau ei?

Rascasse se îndreptă și în timp ce Corignan căsca niște ochi enormi, afirmă:

- Monseniore, băieții nu au avut nimic să ne repete. Noi am auzit singuri tot, Corignan și cu mine! Fiindcă cei doi băieți de prăvălie Monseniore, ei bine... eram noi! Eram eu! Și Corignan!...

Întreg geniul lui Rascasse era în invenția asta. Richelieu exclamă:

- Viclenie de război... Strașnică viclenie!

Corignan tremura de invidie și era nevoit să-și spună:

- Asta nu mi-aș fi putut-o eu închipui în veci vecilor!... Rana de adineauri a fost o capodoperă, e drept. Dar cei doi băieți de prăvălie de la Stăncuța albă, e pur și simpul sublim. Trebuie să-mi iau revanșa.

În timpul acesta Rascasse continua:

- Monseniore, iată rezultatul: Trencavel își va petrece ziua de azi afară din Paris și se va înapoia mîine, fie prin Poarta Saint-Denis, fie prin Poarta Montmartre. Am auzit asta cu propriile noastre urechi.

- E adevărat! confirmă Corignan.

Richelieu nu mai asculta și începuse să scrie cu iuțeală două ordine pentru Comandanții de Gardă, de la cele două Porți. Celui de la Poarta Saint-Denis, ordin să asculte de Corignan; celui de la Poarta Montmartre, ordin să asculte de Rascasse.

- Duceți-vă, spuse el. Sînt mulțumit de voi. Mîine, deîndată ce omul acela va fi prins, veți împărți între voi două sute de pistoli.

- Unde va trebui să-l conducem? întrebă Corignan îndoindu-se pînă la pămînt.

- Aduceți-mi-l aici. Acum plecați.

Trencavel prins! se gîndea Richelieu după plecarea celor doi tovarăși. Oh! Acești doi oameni nici nu-și dau seama că probabil îmi salvează viața!...

Și apoi dădu ordin să fie introdus Părintele Josef.

Ajunși afară, Corignan și Rascasse își numărară piesele de aur pe care le înhățaseră și își îndoiră cu grijă cele două prețioase ordine, apoi intrară împreună într-o cîrciumă, pentru a-și celebra acolo triumful și a se învoi asupra celor ce aveau să facă a doua zi. Rascasse, însetat, ceru două butelii cu vin de Anjou și Corignan sărută servitoarea care le aducea, sub pretext că o binecuvîntează.

- Acum, spuse călăgărul, după ce se așeză, spune-mi și mie unde ai primit rana aia la braț?

- Poftim, făcu Rascasse. Bine că mi-ai adus aminte.

El își sumese mîneca și cu o cîrpă muiată în apă, începu să frece plaga. În cîteva secunde, rana dispăru... era falsă, vopsită cu roșu. Corignan rămase năucit: Rascasse era și mai "tare" decît își putuse închipui.

Acum, dacă Rascasse nu ezitase să-și dea pe față înscenarea față de un rival, un adversar, un dușman chiar, care putea să-l piardă cu un cuvînt, era din cauză că deși Corignan era capabil să-l doboare pe Rascasse, iar Rascasse în stare să-l strîpungă cu frigarea lui de spadă și deși la nevoie puteau încerca să se calomnieze unul pe celălalt, niciodată însă, nu ar fi fost în stare să spună Cardinalului micile lor secrete ale meseriei. Asta era altceva. Și nu din cinste, sau din scrupule; doar din interes. Să-l denunțe pe celălalt, însemna să se denunțe pe el singur. Ei se urau, însă erau aliați.

Cînd cele două butelii cu vin fură golite pînă la ultima picătură și după ce Corignan binecuvîntă în felul lui, pentru ultima oară, servitoarea, cei doi cumetri ieșiră, pentru a se duce fiecare acasă.

- Așa, spuse Rascasse, mîine tu vei lua comanda Porții Saint-Denis?

- Da. Și tu pe a Porții Montmartre. Și dacă ai să-l prinzi tu pe Trencavel, ai să pui să mă anunțe imediat?

- Vai de mine! păi m-am jurat! Și tu ai să mă chemi de asemeni, dacă diavolul ăla are să cadă în cursa ta. Adio cumetre, eu mă duc acasă la mine, ca să mă prepar pentru ziua de mîine.

- Și eu, spuse Corignan, mă întorc la mînăstire, ca să încep să mă rog.

- Mîine dimineață în zori, eu am să fiu în dosul terenului de lupte Saint-Lazare, se gîndea Rascasse.

- Cînd s-o crăpa de ziuă mîine dimineață, își zicea Corignan, eu am să dau tîrcoale în jurul conacului în chestie.

- Pînă atunci, continuă primul să se gîndească, pistolii Eminenței Sale mi se par cam greu de purtat.

- Și cu toatea acestea, continuă și cel de-al doilea să-și spună, tot aurul acesta ar putea să-mi fie luat de fratele vistiernic al mînăstirii, dacă nu aș avea grijă să las vreo cîteva piese în locuința aceea minunată, unde am spovedit odată pe o servitoare. Mă duc să văd dacă nu cumva mai e vreo altă servitoare, pe care s-o smulg din flăcările iadului.

Nas în nas, cei doi derbedei se ciocniră la ușa aceleiași case, un fel de tavernă rău famată, așezată pe o străduță și mai rău famată.

- Aha! asta spui tu că se numește că te prepari acasă la tine pentru luptele de mîine!

- Aha! asta spui tu că se numește că te rogi în mînăstirea ta!

Și intrară amîndoi.

CAP. XIX

CONACUL SAINT-LAZARE

CURSA ERA GATA. Richelieu puse să se închidă toate Porțile Parisului, în afară de cele două unde trebuia să se posteze Rascasse și Corignan, ca șefi de capcane. Toate aceste preparative enorme, ca să fie prins un singur om, aveau ceva hidos în ele.

A doua zi, după ce își petrecuse o parte din noapte ca să-i povestească lui Mauluys și lui Montariol, acel vis, pe care deși treaz, i se desfășura înaintea ochilor în palatul de Guise, Trencavel ieși din Paris prin Poarta Montmartre și se îndreptă spre conacul Saint-Lazare. El mergea călare, la pas. Era aproape de prînz. Un soare frumos de primăvară rîdea de sus, pe un cer senin, de mătase gri-bleu, cu cîteva eșarfe de voal. O bucurie ciudată făcea să-i bată inima tînărului. O spadă solidă lovea coastele calului și cîteodată, el o mîngîia cu mîna: spada aceea, avea să-i cucerească prietenia frumoasei Annais. Restul avea să-i vie pe urmă. Restul!... Dragostea!

Din depărtare bătea douăprezece, cînd descălecă în fața casei ce îi fusese semnalată. Venise la timp...

Saint-Priac pornise și el spre casa care, după ce trecea Poarta Saint-Denis, se putea vedea din depărtare, în spatele clădirilor Mînăstirii Saint-Lazare, fiind așezată ceva mai sus. Numai că el plecase pe la orele douăsprezece la drum spre moarte; cel puțin așa credea el. Nu puțin curaj îi trebuia, să înainteze așa la pas, descoperit, prin ținutul acela mlăștinos și plin de tufișuri. Saint-Priac înțelesese foarte bine că era sortit să primească vreun atac perfid cu spadele, sau vreo salvă de arhebuze, destinate Cardinalului. El încălecase și se îmbrăcase cu

costumul cu care Richelieu avea obiceiul să se arate Parizienilor. Calul era negru; costumul: un pieptar violet presărat cu aur, pălărie mare de fetru cu pană violetă, cizme înalte roșcate și o manta mare, roșie.

De la Poarta Saint-Denis pînă la conacul Saint-Lazare, fură pentru Saint-Priac clipe groaznice. Fiecare din aceste momente putea să-i aducă moartea. Ordinul era să meargă la pas. Saint-Priac își învinse cu foarte mare greutate pofta nesăbuită pe care o simțea de a-și înfige pintenii în burta calului. Ordinul era să se lase văzut din depărtare. La fiecare accident de teren capabil să-l ascundă de privirile altora, el închidea ochii, ca să nu mai vadă. Din dosul fiecărui copac, fiecărui tufiș, el aștepta glonțul de muschetă care avea să-l doboare. Pînă să ajungă la zidurile Mînăstirii, era alb ca varul și trebui să se încleșteze de șa ca să nu cadă. Numai cînd ajunse acolo, scoase un suspin și spuse: sînt salvat.

De ce era salvat? Din dosul zidurilor mînăstirii, din fundul unui intrînd plin de urzici, apărură cîteva figuri. Privind mai bine s-ar fi putut vedea acolo vreo zece vlăjgani și caii lor legați ceva mai departe. Saint-Priac făcu un ocol ușor și trecu pe lîngă ei. Ei se ridicară și se așezară în rînd.

- Nu uitați șuieratul meu, spuse Saint-Priac cu voce scăzută.

Și părînd că nici nu-i văzuse își continuă drumul spre casa lui Chalais. Saint-Priac voia să se bată și să-și riște pielea, dar nu voia să se lase masacrat fără luptă.

- Ar fi o mare cinste să mă las binișor ucis în locul Eminenței Sale a cărei ținută o port. Dar la urma urmei, dacă pot face în așa fel ca să scap din capcana aceasta, aproape zdravăn, voi avea și cinstea - și profitul pe deasupra. Acest Chalais trebuie să fi ascuns înăuntru doi trei cumetri solizi, care îl vor ajuta la momentul oportun.

Și fiindcă Saint-Priac știa să calculeze, el se hotărîse să opună oamenilor lui Chalais un număr egal de spade. Ca să nu se înșele, el ascunsese acolo în apropiere zece; era o socoteală bună.

De fapt, aveau să fie destul de mulți musafiri în casa aceea în care ar fi trebuit să se întîlnească numai două persoane: Trencavel venea acolo, Saint-Priac venea și el; Montariol venise deja, Rascasse și Corignan erau și ei deja ascunși acolo, cei zece tîlhari angajați de Saint-Priac erau gata să alerge acolo și în fine, în sala de la parter, se afla o persoană care aștepta de la ora zece dimineața; era Annais de Lespars.

În dimineața aceea ea primise un călăreț trimis de Ducesa de Chevreuse. Și cavalerul îi spusese: " Am primit ieri o depeșă de la secretarul său; are să vină și va fi singur". La ora zece, Annais intră în casa singuratică cocoțată pe o înălțime care domina mînăstirea. Aici se înstală în sala cea mare. La dreapta și la stînga se aflau două uși mari, pe care ea le deschise pe rînd; amîndouă dădeau în cîte o odăiță și nu se afla nimeni în ele.

Asigurîndu-se că era singură, ea își scoase spada, o încercă îndoind-o în mîini și o așeză pe masă. Era palidă; ochii ei negri îi reflectau hotărîrea neclintită... Costumul de cavaler pe care îl îmbrăcase, îi lăsa toată libertatea mișcărilor pentru luptă. și în picioare, în pragul ușii, luminată în plin de soarele cald de primăvară, cu silueta ei fină și mîndră ea aștepta bătălia, cu privirile ațintite asupra intensei regiuni pustii și mlăștinoase. Un moment, o tresărire o zgudui. Richelieu venea la pas.

- Uite-l!...

Dar nu era Richelieu. Era numai costumul lui. Și în costumul acela, Saint-Priac!

Cîteva minute Annais rămase să-l contemple pe cel care venea la ea, o mică imagine pierdută în radiațiile soarelui, în partea de jos a cîmpiei; după un timp distinse și detalii: calul negru, catifea violetă și manta roșie a călărețului. Privirea ei părea că vrea să-l atragă... de acum înainte, nimic nu-l mai putea împiedica pe Richelieu să ajungă pînă la ea. Ciocnirea era inevitabilă. Ea intră din nou în salon și deschizînd ușile din dreapta și din stînga, ea se asigură că odăile de alături erau goale. Și luîndu-și iar spada se jucă cu ea, apoi o privi un minut cu o ciudată privire fixă și o puse la loc pe masă. Ea își încrucișă brațele și așteptă.

Buzele îi erau întredeschise; pieptul i se ridica în tremurături scurte; aspira răzbunarea și inima îi bătea chemarea morții.

- Să-l ucid, murmură ea, sau să fiu ucisă de el. Dacă eu voi cădea, Trencavel are să vină și va continua el lupta, tot cu spada asta... (Ea se înfioră) Va veni oare?... Unde o fi acum?... De ce oi fi avînd eu încredere în el cînd totul îl învinuiește de a fi spionul Cardinalului?... Va veni oare?... Oh! dar de ce o fi venind Richelieu așa de devreme?... Cînd Trencavel nici nu e aici?

O îndoială teribilă se abătu asupra ei. În acelaşi moment, ea auzi paşii calului, apoi cum cavalerul descăleca zgomotos şi îşi lega animalul. Ea îşi lăsă capul în piept:

- Iată-l! Richelieu a şi venit! Dar de ce aşa de vreme?...

Ia palpita. Intrarea luminată de soare, fu întunecată de o umbră. Annais puse încetişor mîna pe mînerul spadei ce se afla pe masă şi îşi ridică ochii. Şi ochii ei frumoşi se dilatară într-un fel de spaimă groaznică şi ceva ca un strigăt slab i se stinse pe buzele-i albite: Saint-Priac!...

Spaima era în ea şi nu venea nici din uimire şi nici din frică. Venea de la gîndul înfiorător: Richelieu a fost prevenit!... Prevenit de Trencavel!

Saint-Priac încremenise. De la prima privire, el recunoscuse pe Annais, în acel tînăr cavaler ce sta în picioare lîngă masă, cu mîna pe o spadă goală. Îl împietrise uimirea şi îngrijorarea de ceea ce putea să fie dedesuptul acestei întîlniri... Cardinalul îl trimesese la Chalais... şi acolo o găsise pe Annais de Lespars. De ce? Ce voise Richelieu? Dar aproape imediat pasiunea începu să vorbească în el cu o voce autoritară ce acoperea pe toate celelalte. Saint-Priac scrîşni:

- Drace! Orice ar fi vrut Eminenţa Sa, eu am să fac să se întoarcă asta în profitul meu! Fiindcă e aici, am s-o iau pentru mine, pentru mine singur!

Cu un şuierat strident, el sfîşie tăcerea întinsă a mlaştinilor. Ascunşi acolo pentru a-l apăra, cei zece tîlhari angajaţi aveau să-i servească pentru alt lucru. Asta era totul! Şi după aceea, intră.

Annais, cu spada în mînă, se îndreptă spre uşa din dreapta, pe care o deschisese cu o clipă mai înainte; de data aceasta ea nu se mai deschise!... Şi pe cea din dreapta, o găsi la fel, încuiată!... În cele două camere, goale cu un minut mai înainte, acum se aflau oameni. Intenţia de a o prinde în cursă, era evidentă.

Părăsind intrarea, Saint-Priac se aşeză între Annais şi scara din fund care i-ar fi oferit posibilitatea de a se retrage în partea de sus a casei. Ea aruncă în jurul ei o privire sălbatică, de antilopă prinsă în cursă. Uşa cea mare de la intrare era deschisă, iar Saint-Priac, la picioarele scării, rînja. În timp ce ea se repezi cu iuţeală spre dreptunghiul de lumină aurie al uşii, auzi galopul grăbit al mai multor cai şi dintr-o dată, cei zece tîlhari plătiţi, ai lui Saint-Priac, apărură cu pumnalele în mînă, urlînd:

- Pe ei! Pe ei! Săriţi! La moarte! Ucideţi! pe cine să ucidem?...

- Afară de aici caraghioșilor! comandă Saint-Priac. Păziți intrarea și așteptați să vă chem!

Annais, cu un gest de dispreț își vîrî spada în teacă și cu un rîs amarnic grăi:

- Trencavel a organizat de minune cursa asta.

Saint-Priac nu înțelesese, dar se apropie de ea și-i răspunse cu o voce tremurătoare:

- Cu spada aceea în mînă, erați superbă. Niciodată nu v-am văzut așa de strălucitoare. Pe cine credeați că-l veți găsi aici? Pe cine sperați să-l ucideți?

Ea își întinse mîna și atinse mantia roșie cu vîrful degetului:

- Pentru ce te-ai îmbrăcat cu hainele Cardinalului de Richelieu? Stăpînul duimitale îți face prea multă cinste.

El se cutremură, smulse de pe umeri pelerina pe care o aruncă într-un colț și spuse:

- Pe el vroiați să-l ucideți, nu-i așa? Voiați să vă bateți în duel cu Richelieu! Oh! ce frumoasă sînteți! Ei bine, iată pieptul meu. Dacă vă trebuie o spadă de care să v-o ciocniți pe a Dumneavoastră, iat-o pe a mea!

Ea îl dezaprobă cu dispreț.

- E foarte adevărat! rosti el într-un șuierat arzător. Mă disprețuiți prea mult pentru așa ceva. Eu sînt mai prejos și decît ura Dumneavoastră. Cine sînt eu?

Gîfîia. Mustața lui roșcată se zbîrlise.

- Eu sînt omul care vă iubește. Nimeni nu are să vă iubească vreodată ca mine.

- Haide, spuse ea cu răceală, fă-ți odată datoria: Cardinalul așteaptă să-i dai raportul.

Saint-Priac, sub lovitura ca de bici ce o primise, rămase o clipă amuțit de disperare. Apoi furia lui ajunse la maximum. Sfidarea liniștită a lui Annais îi devenise singurul lucru pe lume pe care nu-l putea suporta. Și într-un ultim efort de dragoste, el își ușură ura:

- Am să vă forțez eu să mă urîți, bîlbîi el.

Ea clătină din cap cu un calm teribil.

- Oh! mugi el. Am să vă forțez eu să scoateți spada aia pe care o purtați și să o ridicați spre mine! Vreau să-mi vedeți culoarea acestui sînge, care arde de dragoste pentru Dumneavoastră...

Annais își scoase spada și o rupse pe genunchi, apoi azvîrli bucățile pe jos.

Saint-Priac își acoperi fața cu palmele crispate. Un suspin i se înecă în gîtlej. Apoi se îndreptă, spumegînd. Ochii lui aruncau lumini însîngerate. Și într-un spasm spuse:

- Ei bine, nu! N-am să mor de rușine sub disprețul dumitale. Vreau să mor de durere, sub ura dumitale. Doar dacă, în curînd, n-am să-mi pot bate joc chiar de ura asta.

- Să terminăm odată cu asta. Eu n-am să te urăsc.

- Ba ai să mă urăști, mugi Saint-Priac. Și asta are să fie bucuria mea. Ei bine, mama dumitale...

El se opri, gîfîind, poate ezitînd. Ea tresări cu putere și strigă:

- Mama mea!... Ce vrei să spui?...

La această întorsătură a înspăimîntătorului duel, Saint-Priac simți că Annais fusese atinsă. Acum trebuia să-i dea lovitura de grație. Și atunci, îngrozitorul secret se ridică din fundul acestui suflet tulburat și făcu explozie:

- Mama dumitale! Era marele obstacol dintre dumneata și mine! Chiar înainte de a fi voit s-o omoare Richelieu, eu am voit-o!

Annais asculta cu atenția încordată. Saint-Priac gîfîia:

- A venit la Angers un om... un om trimis de Cardinal. El mi-a spus tot. Atunci am aflat că voința lui Richelieu se confunda cu dorința mea. Ne-am înțeles atunci ca prichindelul acela să se laude cu treaba asta...

Saint-Priac se aplecă spre Annais, cu aer de cruzime, cu o mutră îngrozitoare și continuă;

- Dar eu am adus-o la îndeplinire. Eu i-am dat otrava. Eu am ucis-o pe mama dumitale. Ah! tună el îndreptîndu-se, prichindelul acela n-ar fi îndrăznit s-o facă! Eu! eu am îndrăznit! Încearcă acum să mai spui că nu merit ura dumitale!

Annais aruncă niște priviri rătăcite spre fragmentele spadei sale rupte.

- Ruptă! urlă Saint-Priac. Și de altfel acum e prea tîrziu! Acum cînd știi asta, nu am să mă mai las ucis de dumneata! Simt că acuma eu te urăsc, cu toată ura pe care mi-o porți dumneata. Nici-o mască. Nici-o dragoste. Acum eu sînt stăpîn aici. Acum ești a mea. Hei! băieți! Veniți încoace!

Într-o clipită sala fu invadată de cei zece tîlhari. Annais era ca moartă. În mod vag simți că era tîrîtă afară și-l auzi pe Saint-Priac

aruncînd ordine cu un ton scurt. Și deodată se văzu pe un cal în mijlocul unor oameni. Saint-Priac se așeză în capul trupei și strigă: - Urmați-mă!

Banda porni spre Nord, trasînd un mare semicerc în jurul Parisului. Era tocmai momentul cînd Trencavel ieșea pe poarta Montmartre.

Trei ore mai tîrziu, Saint-Priac îl părăsea pe Contele de Chalais. Apoi, în goana mare, sosea în Piața Regală și își făcea imediat intrarea în cabinetul Cardinalului, care îl privea cu uimire. Brigandul înțelese și surîse:

- Nici o zgîrietură pe costumul Dumneavoastră, Monseniore. Nici cea mai mică lovitură a soartei. Mă întorc cît se poate de simplu, onorat de saluturile unei mulțimi de oameni, care m-au luat drept Eminența Voastră.

Cardinalul privi atent spre fața aceea lividă, ale cărei trăsături păreau înăsprite și se gîndi: "S-a întîmplat ceva. De ce?"

- Contele de Chalais? întrebă el.

- M-a primit foarte galant. Era singur, Monseniore, absolut singur și mi-a explicat că ar fi avut onoarea să-l servească el însuși pe Eminența Voastră. banchetul era gata pregătit.

- Oh! se gîndi Richelieu pălind. Otravă? Da! Trebuia să mă fi gîndit la asta.

Dar ca și cum ar fi ghicit acest gînd, Saint-Priac continuă liniștit:

- Mă simt forțat să mărturisesc Eminenței Voastre, că mi-era tare foame. Domnul Conte a insistat așa de frumos... Pe scurt, ne-am așezat amîndoi la masă și am devorat tot ce a fost pregătit pentru Dumneavoastră și am epuizat pînă la ultima butelie de vin, cinstind în sănătatea Voastră.

La un gest al Cardinalului, Saint-Priac se retrase. El gîndea:

Acum e a mea. Numai a mea. Eu am cucerit-o, eu o păstrez!

S-a întîmplat ceva, își spunea Richelieu, ceva care trebuie totuși s-o aflu!

Trencavel luase vesel un trap destins, cu ochii ațintiți acolo sus, pe eleganta construcție de cărămizi, garnisită pe margini cu piatră albă. Cînd ajunse lîngă zidul mînăstirii se opri scurt și se ridică în scări. În depărtare, în direcția Mînăstirii Temple, un nor de praf gonea, ras cu pămîntul. Trencavel, nemișcat, simți o îngrijorare năpădindu-i în

suflet, fără să-și poată explica de unde îi venea. El privi înflăcărat norul de praf ce se depărta și murmură:

- Ce o fi asta?...

Coloana de praf roșiatic, luminată de soare, scădea repede. În curînd dispăru în depărtare. Trencavel simți un fel de lovitură în inimă. Dar clătinînd din cap, el porni din nou la drum. În curînd descălecă în fața conacului. Ușa era larg deschisă. De ce? Cu buzele strînse, el intră înăuntru. Totul era calm, liniștit, în ordine. El surîse vesel:

- Bun. Am sosit primul.

În acest moment, toate porțile Parisului se închideau, în afară de cele două lăsate deschise, ca niște curse de șoareci. Și la una și la cealaltă, se aflau cîte douăzeci de soldați și un ofițer. Și fiecare din ei își spunea:

- Acum poate să vină omul. Totul e gata să-l primească.

Într-adevăr totul era gata, chiar și spînzurătoarea.

CAP. XX

SECUNDUL MONTARIOL

TRÈBUIE CA CITITORUL să ne permită a ne da înapoi cu cîteva ore, pentru a urmări trei personaje care joacă un rol improtant în această avenură. Primul e Rascasse. Apoi Corignan și după aceea Montariol.

În ajun, Rascasse părăsise taverna, prost dispus, mormăind tot felul de înjurături. Vinul bun al cărui strălucit admirator era, îl ușurase la început de doi-trei pistoli. După aceea zarurile, la barbut, deschiseseră o breșă și mai mare în punga lui. Pe la ora zece seara Rascasse plecă, cu inima plină de necaz, cu creierul plin de fumurile vinului, dar cu punga goală.

El locuia în strada Saint-Antoine, în apropiere de Palatul Saint-Paul adică aproape de Piața Regală, unde locuia Richelieu. Își făcuse și el pe-acolo, într-o căsuuță izolată, un cuibuleț: cotețul ogarului. Era o cocioabă, în care Rascasse locuia singur, fiind burlac. Ideea de a avea o soție, copii, o familie, nu putea să-i dea prin cap acestei ființe perfect nesociabile. Odată încercase și el să ia o servitoare, dar se

pare că i se întîmpla cîteodată să vorbească în somn și ea i-o spusese îm mod foarte naiv, iar Rascasse o dădu imediat afară, jurînd să trăiască totdeauna singur, pentru a nu-și da pe față micile-i secrete.

În afară de faptul că era jucător, băutor, mincinos, invidios și lăudăros, nu avea alte defecte. În fond, în adîncul lui, poate că nu era un om așa de rău, numai că trebuie să subliniem că era mic, foarte mic și știindu-se așa de rău construit fizicește, el avea un necaz teribil pe mama lui și pe toată lumea. Din cauza asta avea el atîta plăcere, cînd putea să pună cuiva mîna în ceafă.

Cînd spunem că trăia absolut singur, facem o greșală. Rascasse avea un cîine cu care se înțelegea de minune. Și aceasta nu fiindcă omul ar fi iubit cine știe ce mult animalul, sau animalul ar fi avut prea multă afecțiune pentru stăpînul lui. Dimpotrivă, Rascasse își detesta cîinele în așa grad, încît îi dăduse numele omului pe care îl ura mai mult decît orice pe lume, îl botezase Corignan-Întîiul. Cît despre cîine, el nici nu-l putea vedea vreodată pe stăpînul lui fără să mîrîie și să simtă irezistibila nevoie de a-și arăta dinții. Dealtfel era un cîine foarte puțin sociabil, cu urdori la ochi și cu un caracter detestabil. Poate că din cauza asta se țineau ei unul de altul.

Acum, să vedem de ce păstra Rascasse cățelul acela și pentru ce cățelul nu fugea de acolo. Corignan-Întîiul în tinerețea lui își perduse o labă și o ureche, așa că era un animal grotesc; șchiop, de-abia alerga, cu singura și lunga lui ureche atîrnîndu-i pe stînga, era pur și simplu hidos. Aceste detalii erau mai mult decît trebuia ca să-și atragă huiduielile copiilor. Corignan- Întîiul, era bătut cu pietre și cu ciomege de fiecare dată cînd își scotea nasul afară. De aci, necesitatea pentru el, de a rămîne credincios colibei lui Rascasse, unde mai primea cîteodată de la stăpîn o lovitură de picior, dar unde cu puțină filozofie, viața era în definitiv suportabilă.

Cît despre Rascasse, iată de ce ținea el cățelușul. Rascasse ca și toți singuraticii, dormea greu și mult. Somnul era marea lui bucurie și plăcere; cînd se culca, dormea buștean. Însă trebuia să fie foarte matinal și n-ar fi reușit niciodată să se scoale așa de dimineață, dacă n-ar fi avut pe lîngă el pe cineva care să-i facă acest serviciu. Și acest cineva, era nenorocitul cățeluș. El avusese răbdarea să-l dreseze. De altfel, sistemul lui era dintre cele mai simple; el nu-i dădea de mîncare lui Corignan-Întîiul, decît o singură dată pe zi, la ora șapte dimineața. Așadar, în fiecare dimineață, cam la aceeași oră, cîinele înfometat,

începea să schelălăie, să mîrîie; să sară în patul celui ce dormea și în cele din urmă, izbucnea în lătrături sonore...

Așadar, Rascasse se întoarse în seara aceea foarte prost dispus acasă, îl gratifică pe nenorocitul Corignan-Întîiul cu o abundentă porție de picioare și după ce își cercetă comoara, constată că nu-i mai rămăsese decît cîțiva bieți gologani în fundul unei cutii de fier, ascunsă cu grijă într-un dulap.

- Din fericire, se gîndea el strîmbîndu-se în toate chipurile, din fericire, o să avem mîine două sute de pistoli de împărțit, pentru prinderea lui Trencavel. Ce spun eu: de împărțit! Eu singur am să pun mîna pe cele două mii de lire, fiindcă eu singur am să-l duc pe Trencavel Cardinalului!

Zicîndu-și acestea, el se culcă și imediat căzu într-un somn greu, din care fu scos abia a doua zi de dimineață, de reclamațiile energice ale cîinelui. Imediat, Rascasse se grăbi să-i de o abundentă porție de mîncare apoi se echipă ca pentru război, adică își scoase din grajd calul, își puse în unul din coburi, un pistol de război și o butelie cu vin de cea mai bună calitate. În cobul celălalt puse un pateu și o pîine; era un om foarte precaut. Înarmat, pe lîngă o spadă solidă și cu un pumnal mare, se cățără pe cal și se îndreptă spre Poarta Montmartre. În paranteză, vom spune că acel glorios cal, era un căluț destul de frumușel, de culoare porumbacă.

La poarta Montmartre, după ce constată că postul fusese dublat, Rascasse își arătă ordinul semnat de Cardinal, care îi punea la dispoziție pentru ziua aceea ofițerul de gardă și oamenii lui. Ofițerul citi ordinul, făcu un "E-n regulă!" răstit și disprețuitor, apoi îi întoarse spatele.

Rascasse ridică din umeri și urmîndu-și drumul, ajunse la casa care, după conversația ce o surprinsese în palatul de Guise, bănuia a fi goală. Și era sau cel puțin, așa părea. Rascasse procedă ca într-un teritoriu cucerit: își vîrî căluțul într-un grajd, îi dădu de mîncare din ce găsi pe acolo, intră în casă, vizită parterul, fluierînd, cu un are de vitejie și în cele din urmă se instală în camera ce se afla în dreapta sălii celei mari și își aduse acolo mîncarea din coburi.

De aici, mormăi el, am să supraveghez toate evenimentele. N-am decît să-i las să vină și atunci... ai mei au să fie cei două sute de pistoli ai Eminenței Sale!... Păcat! adăugă el reflectînd. Trencavel ăsta e un băiat tare de treabă și mi-a cruțat viața... Eh! La naiba! Așa-i războiul!

Acum sîntem nevoiți să consacrăm cîteva rînduri și lui Corignan. Corignan era un om vanitos și cu o minte destul de greoaie. El făcuse cîte puțin din toate meseriile de derbedeu, înainte da a eșua în Mînăstirea Capucinilor, unde fususe cules de pe drumuri. Era unul din acei călugări hrăpăreți, golani, leneși și mincinoși, care forfoteau la epoca aceea. Tocmai din cauza acestor vicii, Părintele Josef se gîndise să facă din el un spion, pe care după aceea i-l oferise lui Richelieu. Rasa lui și mai ales fizionomia lui, cu fruntea îngustă și nasul plin de coșuri, aerul lui de om care nu prea înțelege, făceau ca nimeni să nu-l bănuiască și să nu se ferească de el. În schimb, avea o ureche foarte fină.

Era foarte mîndru de antiriul lui, de talia lui gigantică, de pumnii lui uriași și de latineasca lui. În plus, mai poseda acel fel de istețime, care este arma defensivă a țăranului șiret.

Corignan ducea existența cea mai independentă, din cîte i-ar fi fost posibil să viseze. El nu avea nici locuință, nici cîine, nici cal. Dar asta nu însemna că nu avea nici un domiciliu. El locuia de fapt la Mînăstirea Capucinilor, de care avea o adevărată oroare de altfel, fiindcă de cîte ori nimerea acolo, era condus în general, direct la in pace, un fel de celulă, de care avea pe drept motiv, o frică teribilă.

Cît despre mania pe care o avea Părintele Josef să-l încarcereze de îndată ce îl vedea sosind, ea se explică prin două motive: trebuia să dea exemplu celorlalți călugări și apoi, mai ales trebuia să-l țină pe Corignan atunci cînd puneau mîna pe el, pentru a-i putea da drumul la timp, pe vreo urmă.

În afara mînăstirii, Corignan mai avea vreo sută de locuințe, în care era sigur de a fi bine primit, fiindcă avea întotdeauna punga bine garnisită. Eminența Sa era foarte generoasă. Părintele Josef, el însuși cînd era nevoie nu ezita să-și deschidă punga.

Astfel era Corignan: un naiv cinic, a cărui existență se desfășura între haimanalîc și temniță.

Am văzut că Rascasse, mult mai prudent, mult mai stăpîn pe sine, părăsise tavrena pe la ora zece seara. Corignan rămase acolo toată noaptea, după ce convinsese o servitoare de necesitatea ce se prezenta pentru ea, de a i se spovedi lui; convingere pe care o căpătă de îndată ce azvîrli o privire în punga lui Corignan. A doua zi de dimineață, adică în ziua în care Trencavel trebuia să fie arestat, el se deșteptă cu capul greu și întrebă întîi ce oră din zi era.

- Nouă, i se răspunse.

- Doamne Dumnezeule! mugi Corignan sărind în sus.

Corignan se repezi, alergă într-un suflet la mînăstire, puse o șa pe un măgar, își încinse o spadă solidă pe sub anteriu, încălecă și porni repede spre Poarta Saint-Denis. Și aci postul era întărit. Și aci ofițerul știa că era vorba de arestarea unui conspirator, un criminal de Stat, un anume Trencavel. În sfîrșit și aci acel demn militar făcu o strîmbătură, cînd văzu ordinul ce-l făcea subordonatul acelui călugăr. Însă, neavînd nici o posibilitate de a se împotrivi unei dispoziții venită din partea Eminenței Sale, ofițerul mormăi:

- Bine, jupîne popă, o să fii ascultat așadar. Pînă atunci șterge-o din fața mea.

Corignan nici nu mai așteptase această invitație, ci o și luase la trap, inspectînd ămprejurimile cu o privire bănuitoare, înspăimîntat la gîndul că Rascasse avusese poate și el aceeași idee și că va trebui să împartă cu el cele două sute de pistoli ai Cardinalului. În sfîrșit, ajungînd cam pe la ora zece la capătul drumului, el îșI legă măgarul în spatele unei șuri, intră și constată cu satisfacție că era singur în toată casa.

- Lăudat fie Domnul, pistolii vor fi ai mei. Să vedem! acum trebuie să luăm o poziție din care să vedem totul și să nu putem fi văzuți.

El se îndreptă spre ușa din dreapta a salonului și o găsi închisă. Rascasse era acolo! Atunci se duse la ușa din stînga, care era deschisă. Intrînd în cameră, înaintă cîțiva pași în semi-întuneric obloanele fiind închise, cînd... deodată auzi ușa pe care o lăsase deschisă, închizîndu-se cu zgomot. El se întoarse și rămase trăznit de uimire, cînd se găsi nas în nas cu un om pe care îl recunoscu numaidecît:

- Sfinte Dumnezeule! Secundul lui Trencavel!...

- Aha! spuse Montariol. Călugărul Corignan!... Ei! bonjour cuviosule capucin!

Rascasse fusese matinal, dar Montariol și mai matinal decît el. Trencavel îi povestise lui și lui Mauluys, ciudatele întîlniri pe care le avusese în palatul de Guise și promisiunea pe care i-o făcuse lui Annais.

- Așa! spuse flegmatic Mauluys, e vorba să-l ucidă pe Cardinalul de Richelieu?

Montariol, pălise insă, în timp ce Trencavel era înfierbîntat. Contele de Mauluys, continuase cu răceală:

- Domnul de Chalais speră ca Monseniorul Cardinal să vină la conacul lui de la Saint-Lazare. Acolo, în loc de Chalais, Cardinalul o s-o găsească pe domnișoara de Lespars, care îi va propune să-și măsoare puterile cu spada în mînă...

- Drace, minunată fată! mormăise Montariol.

- Și tu, continuase Contele, tu o să fii acolo numai pentru a-i demonstra că nu ești în slujba lui. Și dacă Domnișoara de Lespars va cădea, vei continua lupta, nu-i așa?

- Da, aprobase Trencavel cu dinții strînși, cu capul înfierbîntat.

- Ei bine, vrei să-ți spun eu ce cred? N-o să se întîmple nimic din toate astea. Cardinalul n-o să vină. În locul lui Richelieu, o să găsești cîteva bande de zbiri, care o să te tîrască la Bastilia...

- Mii de tunete! răcni Montariol.

- Și de acolo, la eșafod, continuase Mauluys. De ce te amesteci în treaba asta?...

- Mă amestec, fiindcă o iubesc! spuse Trencavel cu vocea lui arzătoare. Și fiindcă vreau s-o cuceresc! eu mi-am angajat în asta viața; dacă voi cîștiga, îmi cîștig fericirea. Dacă voi pierde, nu-mi pierd decît viața.

Mauluys, aruncînd o privire adîncă spre Trencavel, murmurase:

- Poate că ai dreptate. Totul depinde de ideea pe care și-o face fiecare, despre fericire. Tu ai ideia ta, așa că... n-ai decît să ți-o urmezi pînă la capăt.

- Dar asta nu-i totul Mauluys și tu Secund. Discuția pe care am avut-o eu cu ea, trebuie să rămînă un secret. Dacă ve-ți veni și voi acolo, ca să mă ajutați, mă ve-ți dezonora în ochii lui Annais. Îmi dați cuvîntul vostru, că n-o să vă văd peacolo, la conacul lui Chalais?

- Cum vrei! spuseră ceilalți doi.

Atîta fusese de ajuns, fiindcă Trencavel știa că Mauluys și Montariol ar fi consimțit să moară, mai curînd, decît să-și calce cuvîntul odată dat. Însă de îndată ce ei găsiră prilejul să schimbe două cuvinte pe șoptite, Mauluys spusese:

- Pe la prînz, o să fim prin preajma Mînăstirii Saint-Lazare.

- Și eu, spuse Montariol, o să fiu chiar în conac. Totul e ca să nu mă vadă el, așa cum mi-am dat cuvîntul.

Din cauza aceasta, Montariol ieșise din Paris, chiar în momentul cînd se închideau porțile. Din cauza aceasta, el ajunsese cu mult înainte, în casa singuratică, căreia fără nici o clipă de ezitare el îi spărsese ușa

și intrase. Și pentru aceasta, postîndu-se în odaia ce se afla în stînga sălii celei mari, îl văzuse mai întîi pe Rascasse, venind.

- Mauluys avea dreptate, mormăi Secundul. Iată avangarda zbirilor. Eh trăsnaie, ăsta se instalează ca la el acasă!

După cîteva momente, Montariol simțise clocotind în el una din acele mînii furioase, pe care el nu și-o putea potoli, decît exersîndu-și puterea pe tot ceea ce-l înconjura. În curînd el ieși din observatorul lui și se îndreptă cu pași mari spre odaia din dreapta, unde îl găsi pe Rascasse instalat la o masă, cu pateul, pîinea și butelia de vin înainte. Micul om rămase cu gura căscată, cu butelia în mînă și cu ochii holbați.

- Domnul Montariol! bîlbîi el.

- Nu te deranja, spuse Secundul închizînd ușa. De altfel, ceea ce am cu de gînd să fac, nu o să dureze decît cîteva secunde. După asta, nu ai decît să-ți continui masa.

- Păi ce vreți să-mi faceți? spuse Rascasse înspăimîntat.

- Să te omor, pur și simplu, spuse Montariol scoțîndu-și spada.

Rascasse, alb ca varul, se ridică. O clipă, el își duse mîna la mînerul spadei, dar ridică din umeri, ca și cînd numai ideea de a se măsura cu teribilul Secund i s-ar fi părut fără sens. Montariol era întunecat la față. Rascasse văzu în ochii lui lucind o luminiță roșie și se simți pierdut. Din instinct, el se așeză pe după masă, în așa fel încît să aibă masa între el și Secund. În aceeași clipă, masa împinsă cu putere zbură la perete și Montariol, cu fața crispată, sări asupra spionului și-l apucă de gît...

Rascasse văzu spada ridicîndu-se și... cu o voce calmă grăi:

- Dacă mă omorîți, Trencavel e pierdut.

Era și timpul, căci vîrful spadei îi ajunsese la gît și o picătură purpurie îi înroură gulerul. Brațul Secundului recăzu.

- Explică-te! se răsti Montariol cu glas răgușit, nedistinct.

- O secundă! răsuflă Rascasse. Nu mai pot.

Și atunci, un fel de disperare ciudată pătrunse în sufletul micului spion. Venit pentru a-l aresta pe Trencavel, acum avea să-l salveze!... Era sfîrșitul carierei sale.

- Să-l salvez! mugi în el însuși. De-o mie de ori nu!... Oh! ce idee minunată!... Să mă salvez pe mine, da! Și să-mi asigur mai bine ca oricînd premiul!... Da, însă... Cu atît mai rău, ori tot, ori nimic! Ascultați, spuse el. Trencavel o să iasă pe la prînz din Paris, ca să vină încoace...

- De unde o știi?

Și Montariol începu să tremure și un gînd sinistru îi lumină mintea:

"Oare nu cumva Annais a?... Da, da, drace!... Ea crede că Trencavel, e dușmanul ei... și atunci a imaginat întîlnirea asta... și l-a prevenit pe Cardinal!"

- De unde o știu, puțin interesează, reulă Rascasse. Credeți-mă, Cardinalul e bine informat. (Asta e! Oh! asta e infamie) Vă luptați împotriva cuiva mult mai puternic decît voi. V-o spun eu, o să vă sfărîme. Pînă atunci, Dumneavoastră vreți să mă ucideți. Ei bine, viață contra viață! Lăsați-mi viața și eu o asigur pe aceia a lui Trencavel.

- Vorbește atunci!

- E bine! Cardinalul este informat că Trencavel o să se întoarcă în Paris prin Poarta Saint-Denis. (Montariol tresări. Asta coincidea cu cele spuse de maestrul de scrimă). Anunțați-l să se ferească de Poarta Saint-Denis, unde este pîndit. Să intre în oraș prin Poarta Montmartre! Prin Poarta Montmartre, mă auziți? Și atunci, va fi salvat.

Montariol își puse spada la loc, în teacă, aruncă o privire în jurul lui prin odae și văzu că nu avea decît o fereastră.

- Nu te teme, că n-o să plec, spuse Rascasse cu o voce ciudat de sigură. Vreu să-l văd pe Trencavel, trecînd prin poarta orașului. O să-mi mulțumești.

Toatea acestea erau mai mult decît plauzibile. Dealtfel Montariol se gîndea că tot o să-l supravegheze și atunci ieși brusc. Rascasse își înăbuși o înjurătură de bucurie și alergă să încuie ușa cu cheia. Da la cel mai mic zgomot, el descuia, apoi încuia din nou. Din cauza aceasta ceva mai tîrziu, Annais găsea ușa, cînd descuiată, cînd încuiată.

- Trencavel o să treacă prin Poarta Montmartre, pe la Poarta mea! jubila micul Rascasse. Am pus mîna pe Trencavel și odată cu el și pe Secund; dublă captură din care imbecilul de Corignan nu va avea nici o fărîmiță. Ce o să spună Cardinalul? Ah, aș vrea să fiu...

"Ce noroc că am venit încoace, se gîndea Montariol. E clar că tot ce a spus cocoșatul ăsta e adevărat. Groaza l-a făcut să dea pe față tot planul Eminenței Roșii. O să ne întoarcem prin Poarta Montmartre. Drace! știu că o să-i dejucăm toate planurile."

Secundul începu să rîdă. Cu toate acestea, timpul se scurgea. La un moment dat, lui Montariol i se păru că vine cineva spre camera în care se găsea. El se ascunse după ușă. Într-adevăr, cineva intră

numaidecît în cameră. Secundul închise imediat ușa în urma lui și la zgomotul făcut, noul venit se întoarse speriat. Era Corignan.

- Ah! Bună ziua! bună ziua Cuviioșia ta, spuse Montariol. Ai venit la timp pentru a-mi da binecuvîntarea dumitale!

Corignan, revenindu-și din sperietură, făcu pe curajosul și ridică două degete:

- Îngenunchează frate! Îngenunchează pentru a primi binecuvîntarea pe care ai venit s-o cauți aici!

Aproape în aceeași clipă el își desfăcu antiriul și scoțînd spada cu o mișcare furioasă continuă:

- Na! păgînule! Uite binecuvîntarea mea!

Și se repezi spre el. Dar avea de-a face cu un adversar prea tare. La fel de repede ca și el, Montariol își scoase spada. Cele două oțeluri se ciocniră. Corignan nu era viteaz decît atunci cînd nu-și dădea seama de pericol, însă era un spadasin de temut. Montariol da înapoi și murmură gîfîind:

- Ei blestemăție! ăsta vrea să mă omoare! Ăsta nu-i călugăr, e un spadasin!

- Călugăr! spunea Corignan dînd lovitură după lovitură. Dar călugăr al bisericii luptătoare!

Secundul fu rezemat de perete, lîngă fereastră. Corignan fandă odată adînc, răstindu-se:

- Ține sceleratule! cu aceste trei degete în chip de binecuvîntare în burtă, o să fii sigur...

În clipa cînd călugărul fanda, repezindu-și spada într-un elan furios drept spre burta adversarului, arma îi zbură din mînă. Din cauza elanului ce și-l făcuse, Corignan căzu în genunchi și în aceeași secundă îl văzu pe Montariol aplecîndu-se deaspura lui, scrîșnind:

- Așa, popă scîrbos, credeai că poți să-l tragi în frigare așa de simplu pe un Secund al Academiei Trencavel? Ridică-te și să-mi spui sincer tot ce știi, căci altfel, astăzi o să fie ultima zi cînd vei mai fi privit o față de om cinstit.

Corignan rămăsese trăznit de uimire văzînd că lovitura îi dăduse greș... El se ridică tremurînd; acum, vedea foarte clar pericolul în care se afla și-și dădea seama că risca foarte mult să fie străpuns de spada turbatului acela.

- Vorbește fără ocoluri și fără latină, reluă secundul. Ai venit aici ca să-l spionezi pe Trencavel? Cum aveai intenția să-l arestezi?

- Prin gărzile de la una din Porțile Parisului, pe unde are să treacă în curînd.

- Poarta Saint-Denis, hai?

- Ba nu, făcu repede călugărul, la Poarta Montmartre! Vă jur că nobilul Trencavel poate să intre cu toată siguranța prin Poarta Saint-Denis.

- Aha! făcu Montariol gînditor. Ei bine, vom vedea noi dacă ai spus adevărul, pungaș de popă și ne vom întoarce în Paris prin Poarta Saint-Denis și tu o să mergi cu noi. Așa că, dacă cumva o să încerci să fugi pînă atunci, să te ferești de binecuvîntarea mea!

Montariol îl lăsă pe Corignan complet zăpăcit de încăierare și tremurînd de întorsătura pe care o luaseră lucrurile.

- Ei trăznaie! dar știi că merge bine! se gîndea el. O să-i întovărășim pe amîndoi caraghioșii ăștia pînă la Poarta Saint- Denis, pe care o comand eu. Acolo o să pun să-i aresteze și o să-i arunc la picioarele Monseniorului, care o să mă acopere atunci de aur și mîrlanul de Rascasse n-o să primească nici cea mai mică băncuță!

În timpul acesta Montariol se instalase la pîndă în capul scării ce dădea în sala cea mare. De acolo, el putea să supravegheze ce se petrecea jos. El se gîndea:

- Rascasse spune că s-a pregătit cursa la Poarta Saint-Denis. Corignan spune că Poarta Montmartre trebuie să-i servească de capcană lui Trencavel, cel mai mare maestru de scrimă, însă cel mai nebun dintre toți îndrăgostiții din lume. Amîndoi mint..., dacă nu cumva amîndoi au dreptate! Ce-i de făcut?

În momentul acela, mînați de același sentiment de teamă și de curiozitate, Rascasse și Corignan, fără zgomot, crăpaseră puțin ușile și aruncau cîte o privire furișă în sala cea mare. În partea cealaltă a sălii, în semiîntuneric, Corignan zări mutra îngrijorată a lui Rascasse și închise repede ușa. Rascasse întrezărise și el fața pe care o detesta, a lui Corignan, și se retrase cu iuțeală.

- M-o fi văzut? Dar Montariol, l-o fi văzut și pe el? se întreba Rascasse. Ah! popă blestemat. Vrei să-mi furi partea mea de cîștig!? Așteaptă tu puțin!

- Tîlharul de Rascasse e aici! își spunea Corignan. Ah! Mizerabile oi fi vrînd să iei pentru tine singur tot beneficiul, nu? Lasă imbecilule! Montariol a crezut tot ce i-am spus.

Aproape imediat sosi și Annais, apoi Saint-Priac. Și însfîrșit, exact la prînz, își făcu și Trencavel apariția. Montariol asistase la toată scena dramatică ce avusese loc în salon, fără ca părerea lui despre Annais să se fi schimbat întru nimic. Cînd văzu că Saint-Priac pusese mîna pe Annais și o răpise, el se mulțumi să murmure cu furie:

- Hm! Amîndoi sînt demni unul de altul. N-au decît să se mănînce între ei, că asta ne va scăpa pe noi de grijă.

Trencave, intrînd în sala cea mare, se oprise în fața celor două frînturi ale spadei lui Annais. Și aceeași surdă neliniște care îl cuprinsese atunci cînd zărise norul roșiatic de praf care dispărea în direcția Mînăstirii Temple, i se urcă din nou în creieri, în valuri aprinse:

- Aici s-au bătut în duel... Dar cine?... Ce înseamnă asta?... Cine o fi venit aici?... De abia acum e prînzul... Cardinalul trebuia să fie aici... și ea trebuia să fie aici. Pentru ce am venit numai eu singur la întîlnire?

În clipa aceea o spadă căzu dintr-odată, cu mare zgomot, la picioarele lui. Trencavel tresări și ridicîndu-și capul, îl văzu pe Montariol. Maestrul de scrimă se îndreptă și luă o înfățișare glacială. Secundul coborî încet scara, pălind, din treaptă în treaptă mai tare. Cînd ajunse lîngă Trencavel, acesta îl privi aspru:

- Un Secund care își calcă cuvîntul dat... făcu el cu o voce surdă.

- Maestre, spuse Montariol, pentru asta v-am oferit spada mea.

- Domnule, reluă Trencavel!...Era să spună: "Dumneavoastră nu mai faceți parte de aici înainte din Academia mea."

Aceste cuvinte el nu le mai pronunță, însă Montariol le citi în ochii lui Trencavel. El întinse mîna pentru a le opri înainte de a deveni irevocabile și alb ca varul spuse, foarte blînd:

- Maestre, dacă mă vei goni din Academie, o să mă întorc înapoi chiar fără voia dumitale, în ziua în care va trebui să-mi dau viața, pentru a o salva din nou pe a dumitale.

Acestea fură spuse cu atîta demnitate, cu atîta umanitate, încît un fior îl cutremură pe maestrul de scrimă. Montariol își încrucișase brațele, așteptînd să audă hotărîrea lui Trencavel. Maestrul își desprinse spada și spuse cu un aer, ca și cînd ar fi continuat cele spuse mai înainte.

- Domnule, un Secund al Academiei mele, nu-și predă spada nimănui, nici chiar Regelui și nici chiar mie! Iat-o în schimb pe a mea! Secund, îmbrățișează-mă!

Montariol primi cutremurîndu-se îmbrățișarea maestrului său și cu un gest de mîndrie, puse în teaca lui, spada lui Trencavel. Maestrul de scrimă ridică apoi pe a Secundului său și o puse în locul celei pe care o oferise lui Montariol:

- Să nu mai fie vorba niciodată de asta, reluă Trencavel. Acum să vedem: ea nu a venit încă?

- Ea nici nu o să mai vină, spuse Montariol.

Trencavel primi aceasta ca o lovitură puternică în inimă. El făcu de două ori înconjurul sălii, cu capul plecat în piept, apoi se opri în fața secundului.

- Nici el nu o să vină, răspunse Montariol cu acel ton straniu.

Trencavel păli. Avea convingerea că dacă l-ar întreba pe Montariol, avea să afle lucruri care i-ar sfărîma inima. Dar ce? Ce era? El se simți îngrozit numai la gîndul că voia s-o știe, și că avea s-o știe!

- Să plecăm! spuse el cu un ton scurt.

- Nu, spuse Montariol.

Trencavel îl privi cu acea privire sfidătoare, pe care o ai în fața unui aducător de vești proaste.

- Uite ce e, maestre, reluă dintr-odată Montariol. Eu am venit aici de azi dimineață. O să-ți spun tot ce s-a petrecut, ți-o jur, însă nu aici...

- Ei bine, atunci să plecăm.

- Nu încă. (Montariol arătă pe rînd cele două uși din dreapta și din stînga salonului) Știi cine se află aici?... Rascasse!... Și știi cine e dincolo?... Corignan!

- Rascasse! Corignan! mîrîi înăbușit Trencavel și păli. Același gînd îngrozitor care stăbătuse prin mintea lui Montariol, îi apăru și lui, într-o lumină orbitoare: Numai Annais singură știa că o să vin azi la prînz, aici. Cine l-a prevenit pe Cardinal? Oh? dar cine oare?...

Însă lumina aceasta i se stinse aproape în aceeași clipă și gîndul înfiorător se risipi în întunericul din care se născuse. Cardinalul fusese prevenit, acestea erau faptele. De restul nici nu mai voia să se intereseze. Și atunci un fel de bucurie chiar, se coborî în el: Annais prevenită cu întîrziere că Richelieu trimisese spioni la conacul Saint-Lazare, nu mai venise. Montariol spusese: ea nu o să vină!

Atunci suspină și surîse:

- Dar ce fac aici derbedeii ăștia? reluă el.

- Așteaptă arestarea dumitale. Cursa e gata organizată. Se știe deja că trebuie să te întorci la Paris fie prin Poarta Montmartre, fie prin Poarta Saint-Denis. I-am spovedit eu pe caraghioși numai că nu am putut ghici dacă Richelieu, neîncrezîndu-se în spionii lui, i-a trimis separat, sau amîndoi s-au înțeles între ei să mă mintă. Uite cum stă socoteala: după Rascasse trebuie să fii prins în cursă la Poarta Saint-Denis. Și după Corignan, capcana a fost organizată la Poarta Montmartre.

- Asta ar însemna că, după Rascasse Poarta Montmartre e liberă pentru mine și după Corignan, numai Poarta Saint-Denis e fără pericol?

- Da. Și e foarte clar că și una și cealaltă sînt gata pregătite ca să te prindă cînd vei trece pe acolo.

- Exact, Secund. Mai mult decît asta, adineauri, cînd am ieșit, am auzit vorbindu-se că toate porțile Parisului au fost închise, afară de două. Acum cred și eu că Mauluys a avut dreptate și că o să-mi las pielea în aventura asta. Cardinalul este un jucător teribil. Ei! mai știm noi niște locușoare de trecere, pe care el nici nu le cunoște!

Montariol ridică repede capul. Situația îi apărea, așa și cum era, înfricoșătoare. În jurul lui Trencavel ochiurile de lat se strîngeau, ieșirile se închideau... În curînd nu avea să mai rămînă decît una: aceea care conducea la eșafod.

CAP. XXI

DUBLA ARESTARE A LUI TRENCAVEL

AVEA DREPTATE, spuse Trencavel. Înainte de a ieși de aici, trebuie să ne debarasăm de caraghioșii ăștia doi. La fiecare în parte, sau la amîndoi la un loc, le-am mai iertat de două - trei ori că se țin scai de capul meu. Ar părea că eu aș fi destinat să... ce zici Secund?

- Sînt de părerea dumitale, spuse cu răceală Montariol.

- Bun. Pe care-l iei tu?

- Ei Doamne! puțin interesează.

- Ei bine, tu du-te la stînga și eu la dreapta și să-i aducem aici. E loc destul. Amîndoi au spade și noi la fel. Două bătăi din picior și în gardă!

Amîndoi se îndreptară, unul spre Rascasse și unul spre Corignan. Amîndoi erau foarte calmi și aveau ceva teribil în mersul lor. Moartea le servea de escortă.

În momentul cînd Montariol ajungea la ușa din stînga, în spatele căreia se afla Corignan, maestrul de scrimă se întoarse repede spre el, traversă în fugă sala cea mare și-l opri pe Secund, tocmai cînd punea mîna pe mînerul ușii.

- Care e aici? întreabă el într-un suflet.

- Corignan, răspunse el pe șoptite și-l examină pe Trencavel cu uimire.

Ochii maestrului de scrimă scînteiau. Fața lui luase acea expresie de bucurie batjocoritoare, caracteristică puștanilor din Paris. Montariol se înfioră și se gîndi: iar își pregătește vreuna din farsele lui, dar care? Numai să nu aibă la sfîrșitul ei o funie de spînzurătoare! Cu toate

aceastea, Trencavel - fără altă explicație - începu să vorbească destul de tare ca să fie auzit de Corignan, însă numai de Corignan, nu și de Rascasse. El spunea:

- Bunul meu Secund, fiindcă l-ai omorît pe blesatematul ăla de Rascasse, atunci să-mi servească pielea lui la ceva. Nu mă înțelegi? Eu o să mă întorc la Paris, intrînd prin Poarta Saint-Denis, fiindcă aceasta e singura care nu e supravegheată. Însă, întrucît aș putea fi recunoscut, o să mă deghizez în Rascasse, îmbrăcîndu-mă cu hinele lui!

Montariol scoase o exclamație. El tot nu înțelesese nimic.

- Mă înțelegi? Rascasse era mic, e drept, însă tu știi că eu pot să fac din corpul meu tot ce vreau. O să mă cocoșez și pe urmă, pelerina lui, pălăria și calul lui... vor fi de ajuns. În cinci minute voi fi Rascasse, defunctul Rascasse înviat din morți și voi da fuga la Poarta Saint-Denis.

Trencavel puse mîna pe gura lui Montariol, care se pregătea să-i ceară lămuriri și, aplecîndu-se, își lipi urechea de gaura broaștei. După o clipă auzi un zgomot de fereastră care se deschidea ușurel. Atunci, îl luă pe Montariol - uimit - de mînă și-l duse la ușa de intrare, de unde, după un minut îl văzură pe Corignan, cocoțat pe măgarul lui, galopînd disperat spre Poarta Saint-Denis!

- Unu! făcu Trencavel.

În fața ușii în spatele căruia se afla Rascasse, Trencavel îl opri pe Secund și spuse:

- Bravul meu Montariol. I-ai dat blestematului ăsta de popă, o lovitură de spadă, de care el a binevoit să se lase ucis. Ei bine, fiindcă eu sînt pîndit și fiindcă Poarta Montmartre, care e singura ce mi-a mai rămas liberă, ar putea să fie și ea periculoasă pentru mine, mi-a venit o idee. Eu o să mă îmbrac cu hainele lui Corignan și să încalec pe măgarul lui. Crezi tu că soldații de la Poarta Montmartre o să mă recunoască sub gluga bietului călugăr Corignan, azi decedat? În timpul acesta tu o să treci prin Poarta Saint-Denis. Haide, repede, la treabă! Adu-mi antiriul de pe cadavru.

Trencavel nu mai spuse nimic. Și aci, ca și la cealaltă cameră, fereastra se deschise și cîteva secunde mai tîrziu, îl putură vedea pe micul Rascasse, care își înfundase pintenii în burta calului său porumbac și gonea spre Poarta Montmartre!

- Să-i omorîm pe bivolii ăștia doi, spuse atunci maestrul de scrimă, ar fi fost o prea mare cinste pentru ei...

- Dar eu nu înțeleg nimic din toate astea, pe coarnele diavolului!

- O să înțelegi tu, ceva mai tîrziu. Pedeapsa pe care le-o dau prin asta, mi se pare suficientă și sper că o să ne debaraseze de ei. În orice caz e foarte nostimă. În timpul acesta Corignan alerga mîncînd pămîntul spre Poarta Saint-Denis, cu figura despicată dintr-o parte în alta, de un rînjet de o intensă bucurie.

- Da, da, bravul meu Trencavel, deghizează-te tu în Rascasse!... Ehei! Pe fratele Corignan nu-l prinzi așa de ușor cu o viclenie așa de grosolană. - Hm! Și bunul Rascasse, care a rămas acolo, spintecat! Mare noroc! Ofițerul! Unde e ofițerul? strigă el ajungînd la Poarta Saint-Denis.

- Aha! făcu gornistul, uite-l pe comandantul nostru, popa. Ei bine? Ce se aude cu musiu Trencavel?

- O să sosească peste cîteva minute, spuse grăbit Corignan. Atenție! E deghizat. E călare pe un căluț de culoare porumbacă, îmbrăcat cu un pieptar din piele de bizon și o pălărie de culoare liliachie. O să pretindă că-l cheamă Rascasse... Să nu-l ascultați și să-i puneți mîna în gît. Dacă n-o să fiu aici, îl ve-ți duce la Cardinal fără a mai pierde o clipă.

În timpul acesta, Rascasse ajungea cu sufletul la gură la Poarta Montmartre și-i dădea ordin ofițerului:

- Omul nostru o să sosească aici dintr-un moment într-altul. O să fie îmbrăcat ca un călugăr capucin și o să jure că se numește Corignan. Arestați-l în numele Regelui și duceți-l imediat la palatul Eminenței Sale. Eei! adaugă în sinea lui, dar ce noroc teribil am avut că am fost în sfîrșit scăpat de Corignan. Cînd va fi arestat și Montariol, înainte de a-l duce la spînzurătoare, vreau să-i fac cinste cu o ulcică de vin. Dar... de ce să nu încerc eu să-l arestez și pe ăsta tot acum? În timp ce maestrul de scrimă o să fie arestat aici, eu o să-i pun pe cei de la Poarta Saint-Denis, să-l aresteze și pe Secundul lui și o să-i ofer pe amîndoi Eminenței Sale.

Deci, după ce reînnoi gărzilor o descriere exactă a lui Corignan și își reînnoi ordinele, Rascasse, fierbînd de entuziasm plin de bucurie frenetică, se repezi spre Poarta Saint-Denis de-a lungul șanțului de din afara zidurilor Parisului...

În timpul acesta fratele Corignan dîrdîia de nerăbdare și căsca ochii mari în direcția conacului Saint-Lazare. Trencavel, cam întîrzie să vină, pentru a fi spînzurat!

- Ei drăcie! dar ce-o fi așteptînd?

Fratele Corignan, apucat de o vagă neliniște, porni înapoi pe coastă, spre conacul lui Chalais... Dar ajungînd în dreptul Mînăstririi, îngrijorarea lui se dublă: nu se vedea nimic venind. La un moment dat, inspectînd cîmpia în spatele lui i se păru că recunoaște din depărtare, spre Poarta Montmartre, siluieta lui Trencavel și a lui Montariol. Atunci, fratele Corignan, își trînti un pumn în cap și strigă:

- A fost o înscenare!... Ah, bou ce sînt! Or să-mi scape!

Și Corignan se repezi spre Poarta Montmartre, la care ajunse chiar în clipa cînd cele două siluiete ce le văzuse treceau în liniște.

- Arestați-i! Arestați-i! urlă fratele Corignan. Ce? Ce-i? Hei! Ce, sînteți nebuni?

Un soldat îi oprise măgarul de căpăstru. Doi-trei îl apucaseră pe călugăr de picioare și-l trăgeau jos de pe măgar. Într-o clipită, el fu luat pe sus și tîrît în camera de gardă.

- Dar eu sînt Corignan! răcnea călugărul.

- Ei ăsta e, la naiba!... Țineți-l bine!

- Dar eu aparțin Eminenței Sale!...

- Bine, bine! O să te conducem chiar la el!

Și Rascasse?... Ah! acolo se petrecu și mai repede. De-abia ajunse, cînd ofițerul îl întrebă pe un ton ștrengăresc:

- Nu cumva din întîmplare, ești dumneata un oarecare Rascasse?

- Da și iată ce trebuie să faceți, din ordinul Eminenței Sale...

- Hei, băieți! i-a puneți mîna pe caraghiosul ăsta! El e! Chiar el!

Bietul Rascasse, fu luat de pe cal, rostogolit în pumni, legat, i se puse un căluș în gură și fu aruncat într-un cărucior, înainte chiar de a fi putut măcar să-și dea seama ce nenorocire i se abătuse pe cap.

Cei doi spioni fură conduși, sau mai bine zis, duși pe sus în Piața Regală, fiecare pe alt drum.

CAP. XXII

DUBLA ARESTARE A LUI TRENCAVEL (II)

ÎN VASTUL LUI CABINET, Richelieu se plimba de colo pînă colo, trăgînd cu urechea la cel mai mic zgomot, nervos, agitat, murmurînd cîteodată:

- Să vezi că şi de data asta o să-mi scape Trencavel...

Înfundat într-un fotoliu, un om nepăsător, părînd - în rasa lui de capucin - ca una din împietritele statui ale catedralelor gotice: Părintele Josef. El spuse:

- De data aceasta Trencavel nu o să ne mai scape. Asta ar fi împotriva ordinii lucrurilor absolut necesare ce le aveam de făcut. Numai că nerăbdarea Voastră mă uimeşte. Ca lumea să fie obişnuită a-şi traduce sentimentele prin atitudinea lor, e foarte justificat, dar un Stăpîn absolut, trebuie să rămînă de nepătruns.

Eminenţa Roşie aprobă această teorie cu un semn din cap; Eminenţa Cenuşie urmă:

- Un dominator, un stăpîn, un şef suprem, trebuie să fie un artist de teatru genial. Ştiinţa atitudinilor, e un lucru foarte important. Philippe de Champagne a pictat portretul Dumneavoastă, dar gîndeşte-te că miile de oameni şi-l imaginează. După ce nu vei mai fi, se va face un nou portret scris şi acesta se va numi: Istoria. Portretul şi-l face modelul, nu pictorul lui.

Eminenţa Roşie aprobă din nou. Apoi spuse brusc:

- Auzi!... De data aceasta, e el!

De afară se auzea o gălăgie înăbușită, ceva ca niște strigăte de oameni care se zbat. Richelieu alergă la fereastră și văzu un grup de gărzi, care se înghesuiau la intrarea în palat.

- Am pus mîna pe el, spuse întorcîndu-se.

- Prinderea lui ne salvează, spuse Părintele Josef, care nu-și putu înăbuși un suspin de ușurare.

- O să le dau o mie de poli de aur, celor doi bravi...

- E prea mult. Prin asta îl vei strica pe Rascasse și pe Corignan la fel, care sînt niște servitori îndemînatici... Dar, întrucît Trencavel e prins, să ne gîndim la scrisoarea furată. Trebuie să dăm de ea cu orice preț. Omul acesta trebuie să vorbească. Gîndește-te, că dacă această teribilă scrisoare nu va fi distrusă, arsă în fața mea, voi avea întotdeauna impresia că viața noastră nu atîrnă decît de un singur fir. Voi avea tot timpul impresia că opera noastră care e așa de aproape de a fi desăvîrșită, - e amenințată să se prăbușească în ruine.

- Fii liniștit, spuse Richelieu cu un aer de sălbatică răceală. Dacă nu am învățat complet să tac, cel puțin știu să-i fac pe alții să vorbească!

În antecameră era un zgomot teribil, un fel de murmur surd, ca un zgomot de luptă. Apoi izbucniră glasuri puternice. Richelieu asculta și surîdea.

- Hai! mînă!... repede, repede... ofițer... Poarta Saint- Denis...

- ... Eminenței sale că omul...

- ... Nici pe teren, nici în Academia lui de scrimă...

Aceste frînturi de discuții ajunseră pînă la urechea Părintelui Josef, care se ridică atunci și spuse:

- El e! L-au prins.

Richelieu se așeză în dosul mesei lui mari și cu un suspin repetă:

- L-au prins.

- Unde îl vei trimite, întrebă Eminența Cenușie. La Bastilia?

- La spînzuătoare! răspunse Eminența Roșie.

Ușa se deschise. Prin deschizătura ei, se vedea o grămadă de pieptare de bivol și de centuri, curele, o învălmășală de pălării cu pene, un amestec de oameni, care împingeu, tîrau după ei și în sfîrșit aurncau pe covor, un individ care se rostogoli pînă la picioarele Părintelui Josef, în timp ce ofițerul trîmbiță:

- Iată-l Eminența Voastră! Iată-l pe Trencavel!

Individul se ridică, înădușit, suflînd din greu, salutînd, bombănind cuvinte sfîrtecate, el însuși sfîrtecat, sfîșiat, zgîriat, cu

nasul sîngerînd - probabil că se zbătuse rău de tot! Și în sfîrșit, el se înfipse pe amîndouă picioarele, desfăcute, în fața ofițerului și-i strigă:

- Imbecilule!...

- Oh! pe capul lui...

- Să taci! Unde e Trencavel?...

- Trencavel? Ah! Ah! omul ăsta te înebunește Eminență! El pretinde...

- Tăcere Rascasse!... Vorbește ofițer!

- Rascasse? bîlbîi ofițerul îngrozit de uimire. Oh!... Rascasse... Trencavel... dar...

- Unde e Trencavel? repetă Richelieu cu calmul care precede furii ce se aglomerează în suflet și așteaptă să se reverse.

Deasupra grupului de oameni se lăsă o tăcere stranie. Cei care îl cunoșteau bine pe Cardinal începură să se apropie pe nesimțite de ușă. Ofițerul, palid, luase atitudinea ostilă, a omului care protestează de dinainte. El își dădu raportul în cîteva cuvinte. Rascasse, terminînd cu tamponatul nasului ce sîngera, completă explicațiile. Din acestea rezulta: 1) că Trencavel - fără îndoială - căzuse în cursă la Poarta Montmartre și că avea să fie adus imediat; 2) că bietul Corignan fusese ucis de Secundul maestrului de scrimă...

Încheierea fu că nenorocitul ofițer primi ordinul de a se duce la închisoare. Rascasse, tremura și aștepta să fie trimis la Bastilia. El se gîndea:

- Din fericire Corignan e mort. Din fericire!...

Într-adevăr, Cardinalul scria ceva, iar Părintele Josef, scria și el separat. Rascasse arunca niște priviri furișe spre ambele hîrtii.

- La Angers, mi-ai adus un serviciu important, spuse Richelieu fixînd asupra spionului, privirea lui ce îngheța.

- Oh! murmură Rascasse înclinîndu-se. Oare nemernicul ăla de Saint-Priac...

- Și de atunci încoace, ai făcut tot ce ai putut... Din cauza asta, capul tău va mai rămîne pe umeri, însă...

El făcu gestul de a chema pe cineva, însă Părintele Josef îi opri mîna. El îi întinse lui Rascasse hîrtia pe care o scrisese și o făcuse plic sigilînd-o și spuse:

- Prietene, ai fost iertat pentru faptul că ai lăsat ca fratele Corignan să fie ucis și ca Trencavel să scape. Eminența Sa ți-a spus că datorită serviciilor ce le-ai adus pînă acum... Însă tu trebuie să meriți iertarea ce

ți se acordă. De aceea, du scrisoarea asta substarețului de la Mînăstirea Capucinilor și execută ordinul pe care el ți-l va da.

În entuziasmul bucuriei sale, Rascasse sărută mîna Eminenței Cenușii și plecă în pas alergător. Richelieu, uimit, îl întrebă cu privirea pe stareț, care se mulțumi să zîmbească.

- Să-l așteptăm pe Trencavel, spuse Eminența Cenușie. Mai trecu un sfert de oră. Apoi, deodată, din anticameră se auzi o nouă gălăgie, chiar în momentul cînd Părintele Josef spunea: Bietul frate Corignan! O să se facă rugăciuni în astă seară, pentru sufletul lui...

- De data asta e el! întrerupse Richelieu.

- La dracu! vocifera o voce, în paroxismul indignării. La dracu!

- Vocea asta... murmură starețul capucinilor, sărind dintr-o dată în picioare.

- Trencavel ăsta, are să ne plătească acum toate neplăcerile pe care ni le-a făcut adineauri...

Și deodată Corignan dădu năvală, făcîndu-și o intrare tumultuoasă, însă prea puțin triumfală, fiindcă era încadrat de două gărzi, care îl tîrau, trăgîndu-l de cîte o ureche.

- Un astfel de tratament, mie! mugi Corignan. La dracu! O implor pe Eminența Voastră...

Noua explicație fu scurtă, furtunoasă. Rezultatul: Corignan primi ordin să se ducă imediat la Mînăstire, iar ofițerul, zăpăcit, înspăimîntat, se duse după camaradul său, la închisoare.

Și astfel, Trencavel rămase în libertate - pentru un moment - cu toate că fusese arestat de două ori în același timp, sub înfățișarea lui Rascasse și a lui Corignan.

- Și-a bătut joc de mine! M-a batjocorit! scrîșnea Cardinalul izbucnind într-un rîs amar.

- Acest Trencavel e mult mai de temut decît îmi închipuiam, spuse Părintele Josef, îngrijorat. Posedă o armă care poate deveni mortală.

- E maestru de scrimă, spuse Richelieu îngîndurat.

- Da, însă mînuiește mult mai bine altă armă: rîsul. Ferește-te de omul ăsta. Dintr-o lovitură de pumnal îți mai revii, dar e foarte greu să-ți revii după un hohot de rîs: Franța nu trebuie să rîdă, căci în ziua cînd ar rîde, stăpînii ei sînt pierduți, Monseniore!

Richelieu, în picioare, rezemat cu amîndouă mîinile de masă, asculta. După un timp, răspunse:

- Liniștește-te. Cît voi fi eu în viață, lumea nu are să rîdă.

Rascasse dădu fuga la mînăstirea de pe strada Saint-Honoré. Era de două ori bucuros: întîi din cauza morții lui Corignan, apoi din cauza iertării, acordată cu atîta generozitate de Eminența Sa. În timp ce alerga, își spunea:

- E drept că fapta scelerată a lui Trencavel mă face să pierd cele două sute de pistoli pe care mi i-ar fi adus arestarea lui, așa că acum sînt fără un ban, dar scrisoarea asta pe care o duc substarețului, are să-mi dea desigur ocazia să-mi umplu punga.

Ajungînd la mînăstire, se prezentă substarețului, căruia îi înmînă scrisoarea. Călugărul o citi și începu să zîmbească.

- E în regulă! se gîndea Rascasse radios.

Surîzînd mereu, substarețul îi făcu semn spionului să-l urmeze. Porniră printr-o serie de ganguri lungi și întunecoase și coborîră niște scări interminabile. La un moment dat Rascasse văzu că era urmat de doi călugări, vlăjgani, solizi. El continuă să meargă în urma substarețului, care în sfîrșit, ajungînd în fundul unui subsol umed, deschise o ușă blindată și mai zîmbitor decît oricînd, se întoarse spre Rascasse, spunîndu-i cu un ton amabil:

- Poftim!...

Rascasse văzu acolo o gaură neagră. Spaima îi holbă ochii și avu o mișcare bruscă de retragere. Dar cei doi călugări uriași îl înhățară, și cu o precizie care denota o îndelungată experiență, îl aruncară în groapa neagră, căscată în fața lor. În aceeași clipă, întunericul îl înghiți, apoi ușa sună puternic, lugubru: se afla în *in pace*...

Rascasse îl auzise pe Corignan vorbind de celula aceea în care numeroasele lui nebunii tinerești îl conduseseră adeseori pe haimanaua de călugăr. Deși era așa de furios, el se liniști destul de repede și începu să-și depene prin minte, cele povestite de Corignan. Se liniștise, sau mai bine zis, credea că se liniștise. Cîteodată un rîs nervos îl scutura: opt zile, cincisprezece zile, o lună chiar sau două în temnița aia ! Frumoasă afacere! Eh! o să iasă el, ce dracu! Și odată afară, o să se însărcineze să-l facă pe Cardinal să-i redea încrederea, fiindcă știe destule lucruri...

Deodată își dădu seama, că sub pojghița subțire de siguranță, pe care și-o făcea, groaza își făcea opera ei mistuitoare. El observă că dinții începură să-i clănțăne și că o sudoare de groază îi uda rădăcina părului. Fiindcă celula asta semăna prea puțin cu aceea pe care i-o descrisese de atîtea ori Corignan! *in pace*, după cum spunea călugărul, era o temniță desigur destul de incomodă, dar în definitiv tolerabilă, luminată foarte

puțin, e drept, dar luminată de o ferestruică și era destul de încăpătoare încît să se poată plimba prin ea, meditînd. Aici, întunericul era absolut! Aici spațiul era infim! Doi pași și se lovea de pereți. Aici nu pătrundea nici un zgomot, nici unul din acele zgomote îndepărtate, care îl mai leagă încă pe un deținut, de lumea celor vii... Aici era un mormînt!... Ghemuit într-un colț, cu capul pe genunchi, Rascasse încercă să lupte contra groazei... O clipă, o clipă fulgerător de scurtă, mai puțin de o secundă, el crezu că ușa se deschidea din nou și că ceva se rostogolea peste cele trei trepte, pe care se rostogolise el însuși. Își ridică repede capul, dar nu văzu nimic; nimic decît întunericul opac, visare. Începuseră deja visurile de groază, cu sugestiile lor de zgomote ireale, cu viziunile lor ireale... Zgomote ireale?... Nu, nu!... Lîngă el, o suflare șuierătoare îl făcu să se înfioare și... deodată părul i se zbîrli și se simți alunecînd, amețit... O voce! da, o voce! acolo lîngă el, spusese:

- Rascasse e mort...

- Mort? dîrdîi Rascasse. Eu sînt mort?...

Un rîs de oroare, deșteptă ecouri nedefinite în mormîntul acela și vocea continuă:

- Rascasse e mort; el, a avut noroc întotdeauna; intrigantul... a murit destul de frumos, de o lovitură de spadă... dar eu, nenorocitul, ce suferințe groaznice o să am, pînă la moartea care mă așteaptă aici?... Fiindcă aici, în mod precis, e celula condamnaților pe vecie, este acel *in pace* din care nu mai iese nimeni, decît pentru a fi dus la osuar!...

Rascasse, înebunit de înspăimîntătoarea evocare a morții ce îl aștepta în fundul acelor întunecimi, se ridică cu un strigăt teribil.

Rascasse în picioare, întinse mîinile și urlă:

- Cine e acolo?...

În același timp, el își simți mîinile apucate de niște mîini mari, reci ca ghiața, umede, care îl strîngeau și vocea necunoscută răcni:

- Cine vorbește aici?...

În întuneric două corpuri se loviră și din amîndouă părțile se auzi o exclamație de teroare. Urmă o ploaie de lovituri de pumni și de picioare, cele două corpuri se apucară de brațe și se rostogoliră. Vocea necunoscută tună:

- Sfîntul Labru să te strîngă de gît! Care e numele tău?...

- Corignan!

- Nu e adevărat! Corignan e mort! Garantez de asta, eu, Rascasse, mîna dreaptă a Cardinalului!

- Rascasse? tu? Ohoho! Rascasse e mort!

- Dovadă că trăiesc...

- Și eu, dovadă că nu sînt mort...

Cele două dovezi se prăbușiră într-o grindină de pumni, lovituri de picioare, lovituri de cap; încăierarea deveni frenetică, nasurile sîngerară și în cele din urmă, cei doi *morți*, după ce se rostogoliseră, se poticniseră, se zgîriaseră pe tăcute, recunoscuseră că sînt vii. O tăcere domni un timp, întreruptă de fîșîitul antirului și ale hainelor care erau repuse în ordine. Corignan grăi:

- Ia spune-mi cumetre, cum se face că te încăpățînezi să rămîi în viață?

- Și tu, spuse Rascasse, ia explică-mi pentru ce nu consimți să fii mort?

Schimbul de explicații se făcu numaidecît și ajunseră la o concluzie, asupra căreaia, pentru prima oară, amîndoi căzură de acord.

- Trencavel ăsta s-a purtat în mod nedemn, spuse Corignan. E un șmecher.

- Da, foarte șmecher, spuse Rascasse, cu admirație. Dar ia spune-mi, cuvioșia ta, nu te-am auzit eu oare gemînd, că temnița asta este un *in pace* din care nu mai iese nimeni viu?

- E prea adevărat, se cutremură Corignan. Fiindcă sîntem aici, înseamnă că Eminența Sa ne-a condamnat la închisoare pe viață.

- Ah! Cardinalul dracului! se răsti Rascasse. Cuvioșia ta, trebuie să căutăm să scăpăm de aici...

Corignan nu mai asculta. Cu o voce de bas profund, începuse să intoneze litanii.

CAP. XXIII

DUCESA DE CHEVREUSE

ÎN TIMP CE ÎN CONACUL de la Saint-Lazare, aceste multiple episoade își desfășurau urzeala lor țesută cu tragedie și cu comedie, ducesa de Chevreuse și Contele de Chalais, așteptau rezultatul întrevederii, care chiar în momentele acelea, punea față în față pe Annais de Lespars și pe Cardinalul de Richelieu. Cel puțin așa credeau ei.

Așadar, la ora aceea, spadele trebuiau să sclipească în lumina zilei și soarta Regatului să se hotărască... Ceasul acela, fu pentru cele două ființe un vis straniu, vis de ambiții nebune, vis de sînge, vis de dragoste.

În sala de arme a palatului, douăzeci de ștafete erau adunate. Ele trebuiau să răspîndească vestea morții Cardinalului, anunțînd-o Reginei, lui Gaston și fiilor Gabriellei de Estrée. Mai mult de trei sute de gentilomi știau că se juca o partidă de temut și așteptau în casele lor, gata a alerga la Luvru, dacă vestea era bună.

La fel de înfrigurată ca și Richelieu, Maria de Chevreuse trăgea cu urechea la zgomotele de afară. Ea era să meargă la luptă, gata - desigur - să-și dea și viața. Femeile cînd se sacrifică, merg întotdeauna mai departe decît bărbații.

Surescitată, cu mintea pierdută de nerăbdare, cu inima bătînd, Ducesa era încîntătoare, dar în mintea ei se rostogoleau numai gînduri dramatice. În inima ei se ciocneau numai pasiuni. Ea se gîndea:

- Dacă Annais va fi învinsă, atunci am să continui eu lupta... am aici instrumentul sigur și credincios...

Atunci aruncă o privire furișă spre Contele de Chalais și văzu că fața aceea așa de tînără, așa de frumoasă, așa de mîndră, era iluminată de un astfel de reflex de dragoste, încît tresări...

- Instrumentul!... își repetă ea, în timp ce pieptul îi palpita. Oare, într-adevăr, el nu va fi pentru mine decît o spadă pe care s-o pot conduce după fantezia mea?... sau...

Ea se simți pălind, tulburată pînă în ascunzișurile sufletului.

- Eu am mai avut amanți, continuă ea. L-am iubit pe lordul Holland pînă la nebunie, sau cel puțin așa am crezut. Acesta nici nu e măcar amantul meu. Atunci de unde îmi vine emoția asta, pe care am mai avut-o și pe care credeam că am înlăturat-o pentru totdeauna? Eu am mai iubit, da, am iubit. Cred că am iubit într-adevăr. Nu-mi amintesc să fi avut vreodată ocazie să roșesc... decît atunci cînd era prea tîrziu... Și acum... oh! așadar, e o nouă inocență a sufletului, pe care o regăsesc?... Oare îl iubesc? Oare am început iar să iubesc, ca la prima mea dragoste?

Atunci ea îi luă mîna lui Chalais și șopti dulce:

- Conte, la ce te gîndești? La marea faptă care - poate că s-a și îndeplinit oare? Sau la gesturile mai definitive care au să survină de azi înainte? Mîine, azi, astă seară... cine știe?... Va trebui ca niște inimi neclintite și brațe robuste, să se strîngă în jurul Reginei... Condé, nu se gîndește decît să intre iar în grații. Epernon vîră intrigi pe contul lui. Vendôme visează să instaleze în Bretagne o domnie de talia lui. Dacă sînt destule inimi brave, sînt în schimb prea puțini devotați cu adevărat. Conte!, vrei să fii unul din aceștia din urmă? Regina poate fi sigură că va găsi în dumneata un reazem pe care poate că nu-l va găsi în Gaston! Și eu însămi, în mijlocul pericolelor, pot să contez pe dumneata?

Tînărul tremura. Vocea fermecătoare, vocea ce-l vrăjea, tăcuse și cu ochii pe jumătate închiși, el mai ascultă încă, palid de tot. În sfîrșit, spuse cu un accent, de o teribilă pasiune:

- Doamnă, mă gîndeam că vă iubesc. Pe toate puterile cerului, jur că vă iubesc și că sînt al Dvs. Mă gîndeam Doamnă, că Richelieu m-a copleșit cu favorurile sale și că Regele Ludovic al XIII-lea m-a numit primul gentilom al Curții sale și că îmi arată un fel de afecțiune, destul de rară la el. Mă gîndeam așadar Doamnă, că îi datoresc toată recunoștința Cardinalului și tot devotamentul meu Regelui. Mă gîndeam că, fără îndoială, e o infamie să-l trădez pe unul și o crimă să-l trădez și pe celălalt. Mă gîndeam că trădător față de Cardinal - binefăcătorul meu - sperjur al credinței de gentilom, ce i-am jurat-o

Regelui, totuși mă prezint cu o frunte senină în fiecare dimineață, la palatul din Piața Regală și cu o față calmă mă duc în fiecare seară la Luvru. Așadar Doamnă, sînt un om perfid, o știu. Ori, mă gîndeam Doamnă, că dacă ar exista - pentru un om pînă acum fără pată - un grad de infamie mai jos decît trădarea, sperjurul și hipocrizia și acolo aș coborî...nu! acolo m-aș urca Doamnă, dacă acest grad m-ar apropia de Dvs... Printre toți gentilomii aceștia care conspiră, eu sînt singurul care nu are dreptul să conspire și totuși, nici unul nu e mai arzător ca mine ca să conspire. Alții Doamnă, au putut să vă ofere inima lor, sufletul lor, viața lor. Eu nu v-am oferit nimic. Însă v-am dat tot ce era în inima mea: onoare, mîndrie, cinste, înainte chiar ca Dvs. s-o fi știut. Acum caut ce aș putea să vă mai dau încă și nu mi-a mai rămas decît viața. E a Dvs.. Luați-o cînd voiți. Acestea toate le gîndeam, Doamnă.

Ducesa de Chevreuse rămase tăcută cîteva minute. Contelui de Chalais i se păru că o oră întreagă se scursese. Ea se-nfioră. Ceva ce nu mai simțise încă niciodată, dăduse năvală în ea. Ea se îndreptă, se revoltă. Contele de Chalais nu era decît un instrument. Ea jucase teatru, cu dragostea aceea ce făcea să pară reală. Ea îl împingea și la moarte. Comedia asta de dragoste... oh! asta nu putea fi oare chiar capcana în care să fie prinsă și ea, la rîndul ei?!

- Strigătul acesta de pasiune mă îmbată și-mi face rău. Această sinceritate, această dragoste adevărată, pe care eu am căutat-o în zadar atîta vreme, iat-o acum! Și mă orbește... mă amețește... Să iubesc?... Nu! ah! nu! Dacă Annais reușește, nici n-am să-l mai văd măcar pe omul acesta! Am să-l uit! Vreau să-l uit!

Chalais își plecase capul șI își împreunase mîinile.

- Conte, spuse ea cu gravitate, mi-ai spus niște lucruri înfricoșătoare. Ar însemna, așadar, că eu am făcut din dumneata un gentilom sperjur și dezonorat! Față de o dragoste exprimată astfel, o femeie de rangul meu, de numele meu, și - îndrăznesc să spun, - o femeie care poartă inima pe care eu o simt că bate în pieptul meu, nu poate da decît două răspunsuri!

Chalais era alb ca varul...

- Primul, reluă Ducesa cu un fel de spaimă, este un adio pe veșnicie, însă un adio de așa natură, încît niciodată și nicăieri să nu mă pot întîlni cu dumneata, care reprezinți remușcările și rușinea mea... Acest răspuns, eu nu vi-l dau!

Contele de Chalais căzu în genunchi ca într-o prosternare. Ducesa era așezată pe un fotoliu; ea n-ar fi avut decît să se aplece ușor pentru ca buzele ei trandafirii să înfioare cu o atingere diafană urechea contelui și - ca o sirenă ce-și calcula efectul - cu privirile ațintite în același timp pe un vis de ambiție și pe un vis de dragoste, ea murmură:

- Cel de al doilea răspuns, singurul posibil, singurul demn de dumneata și de mine, am să ți-l dau...

Ea tăcu oscilînd între dragoste și ambiție... Chalais, orbit subjugat întinse spre ea mîinile-i tremurătoare și horcăi:

- Cînd?...

Îmbătată și ea, învăluită de valurile de pasiune pe care le degaja sufletul lui Chalais, ea era să-i răspundă... cînd, ușa se deschise și o subretă delicioasă intră și spuse:

- Mesagerul de la conacul Saint-Lazare!

Ducesa și Contele săriră în picioare, gîfîind, împietriți de teamă, gîndindu-se la cele ce aveau să audă... Subreta se retrase... un om intră... Chalais și Ducesa își înăbușiră un strigăt de groază; omul acela care se apropie de ei... era Richelieu!

Dar nu era Richelieu! Era Saint-Priac! Ducesa de Chevreuse și Contele de Chalais, la vederea Baronului de Saint-Priac îmbrăcat cu hainele Cardinalului, simțiră acel fel de uimire care formează drum teroarei. Chalais făcu repede doi pași spre el și spuse cu o voce amenințătoare:

- Cine sînteți Dvs. domnule? Ce căutați Dvs. aici? Și pentru ce vă anunțați ca venind de la conacul Saint-Lazare?

- Fiindcă de acolo viu, spuse cu răceală Saint-Priac. Dacă voiți să mă ascultați, domnule Conte și dvs. la fel doamnă. Fără îndoială că nu pe mine mă așteptați. Mai mult încă, vă apar într-un costum, pe care l-ați văzut purtat de altcineva. Și din toate astea Dvs. nu înțelegeți nimic, însă aveți să înțelegeți imediat. Înainte de toate aflați că venind aici, eu îmi risc capul, așa cum vi l-ați riscat și Dvs. domnule conte, cerînd o întîlnire secretă Monseniorului Cardinal și cum vi l-ați riscat și Dvs. doamnă, contînd pe rezultatele acestei întîlniri.

- Vă provoc... se răsti Chalais cu dinții strînși. Saint-Priac îl opri cu un gest și cu un cuvînt:

- Ascultați!...

Ei se înfiorară. Omul acela era alb ca varul și avea accentul și gesturile disperării care nu mai cunoaște nici un obstacol. Atitudinea lui provoca spaimă. Chalais repetă:

- Cine sînteți Dvs.?

- Baronul de Saint-Priac, gentilom angevin, partizan și servitor credincios al Eminenței Sale.

Chalais și Ducesa schimbară o privire. Și privirea aceasta voia să spună:

- Călăul e în anticameră.

O mișcare impulsivă îl aruncă pe Chalais în fața Ducesei, cu spada jumătate scoasă. Maria de Chevreuse văzu în mișcarea aceasta nu un gest de om galant, ci un omagiu definitiv al vieții lui, pe care i-o oferea... visul de dragoste se desfășura. Dar de data aceasta, moartea plutea pe deasupra lor.

- Domnule Conte, reluă Saint-Priac, vin acum de la locuința Dvs., de unde - din fericire - am putut afla că am să vă găsesc aici. Iată ce am să vă spun: Eminența Sa m-a însărcinat să mă duc eu la întîlnirea pe care Dvs. i-ați solicitat-o și pe care el a aprobat-o. Eminența Sa a voit ca pentru această expediție eu să mă îmbrac cu costumul de cavaler sub care a fost văzut de atîtea ori. În felul acesta, dacă vreo cursă ar fi fost pregătită de Dvs. să-l lovească, să creadă că eu eram Cardinalul.

Chalais se înfioră. Saint-Priac reluă:

- Dacă mi s-ar fi întîmplat vreo nenorocire, proba era făcută că ați vrut să-l atrageți pe Eminența Sa într-o capcană... scuzați-mă, sînt foarte grăbit și întrebuințez cuvintele care sînt necesare pentru a fi repede înțeles. Ori, domnule Conte, eu m-am dus la conacul Dvs. de la Saint-Lazare și am stat acolo o oră întreagă. Acuma mă întorc de acolo. Ieșind din palatul acesta, eu mă voi duce drept în Piața Regală, unde îmi voi da raportul... cuvîntul acesta, adăugă el cu un surîs de moarte, îl șterge pe acela de capcană, care v-a scandalizat atîta.

- Raportul! se gîndiră Chalais și Ducesa în tăcerea îngrijorătoare.

În aceeași clipă, un alt gînd se năștea în mintea lui Chalais și în ochii lui apăru o lumină roșie: Saint-Priac nu are să-i raporteze nimic Cardinalului! Saint-Priac nu are să iasă viu din Palatul de Chevreuse! Spionul avu înspăimîntătoarea viziune a morții ce venea spre el și întinzînd brațul, repetă:

- Ascultați!

Accentul pe care el îl pusese în aceste cuvinte, îl salvă.

Chalais termină printr-un semn vag, gestul ucigaş pe care îl începuse. Ducesa scoase un suspin de destindere nervoasă. Saint-Priac continuă:

- Iată ce am să-i spun Cardinalului: că v-am găsit la conacul Dvs. de la Saint-Lazare (Chalais tresări); că am ajuns pînă acolo fără nici un accident şi că v-am găsit acolo singur. (O fi vreo cursă în asta? îşi spunea Chalais); că Dvs. aţi fost mîhnit de moarte fiindcă Eminenţa Sa nu a putut să răspundă invitaţiei Dvs. (uimirea îl paraliză pe Chalais) şi în sfîrşit, că am luat împreună masa care îi fusese destinată Eminenţei Sale. Ori eu nu am murit nici în timpul călătoriei şi nici din cauza mîncărurilor...

- Pentru ce?... pentru ce?... bîlbîi Chalais.

- Pentru ce vă salvez? Asta mă priveşte numai pe mine. Un ultim cuvînt, domnule Conte. Atunci cînd îl veţi vedea din nou pe Eminenţa Sa, Dvs. sînteţi liber de a restabili adevărul. Dar eu, jur pe sîngele lui Christos, că am să-mi dau raportul aşa cum l-aţi auzit acum.

- Eu n-am să vă dezmint! spuse repede Chalais. Sînt sigur de asta! se gîndi Saint-Priac, în timp ce se înclina în faţa Ducesei.

El făcu doi paşi pentru a se retrage. Ducesa de Chevreuse alergă spre el:

- Aşadar, Dvs. nu aţi întîlnit pe nimeni la conac?

- Nu doamnă.

- Insist totuşi: în timpul acelei ore pe care aţi petrecut-o acolo, nu aţi văzut vreo tînără domnişoară?

- Nu doamnă.

Acest ultim nu, fu ca un mîrîit de fiară carnivoră, care îşi apără prada. Saint-Priac dispăru... Ducesa rămase pe gînduri. Chalais o contempla. Ea se gîndea:

- Totul e pierdut? Nu, fiindcă Richelieu nu o va şti. Trebuie s-o luăm de la început, asta e tot...

Ea aruncă o privire furişe spre Chalais şi se-nfioră. Fără îndoială, o ultimă luptă se angajă între ea, între ambiţia ei aşa de puternic înrădăcinată şi dragostea ei, încă plăpîndă. Însă fără îndoială că ambiţia ei învinse dragostea, realitatea dragostei, şi nu mai rămase în ea decît comedia ei, simulacrul de pasiune, de care avea nevoie.

- Conte, ţi-am spus că-ţi sînt datoare un răspuns...

- Doamnă...

-Astă seară, la ora zece, aici. Marina are să te introducă. Astă seară conte, ai să primești răspunsul.

Chalais, orbit de dragoste și de fericire, se simți clătinîndu- se. El închise ochii. Cînd îi deschise din nou, o văzu pe Ducesă ieșind, adresîndu-i unul din acele surîsuri care păreau să-i promită un paradis de voluptate...

CAP. XXIV

DESTINUL LUI CHALAIS SE CONTUREAZĂ

SAINT-PRIAC, din palatul de Chevreuse, se dusese în Piața Regală. Acolo, își ținuse cu rigurozitate cuvîntul dat lu Chalais și îi dăduse Cardinalului raportul, așa cum convenise mai înainte, în locuința Ducesei. Într-un interogatoriu pe care el îl avusese de suferit, mult mai tîrziu, cu privire la raportul acesta, Saint-Priac a pretins că, de fapt încercase să-l salveze pe Contele de Chalais printr-o generoasă minciună. Însă nouă ni se pare că el a voit pur și simplu să-i ascundă Cardinalului că a răpit-o pe Annais.

În Palatul din Piața Regală Saint-Priac își luă costumul lui, însă de calul lui Richelieu mai avea încă nevoie și îi ceru Șefului grajdurilor permisiunea de a lua calul pentru toată ziua aceea și atunci, Șeful grajdurilor îi răspunse că tocmai primise un ordin în privința acelui minunat cal: Eminența Sa i-l dăruise domnului Baron, cu harnașamentul și cu coburii, în care se aflau două pistoale cu mînerele damaschinate.

Saint-Priac încălecă superbul animal și cu gîtlejul strîns de îngrijorare și de o bucurie teribilă totodată, ieși prin Poarta Saint-Antoine și alergă în goană nebună pînă la castelul Vincennes. În spatele castelului (pe atunci închisoare de Stat) se ridica un han mizerabil, care, în mod natural, purta deasupra unui buchet de frunze de stejar, o deviză naivă: Mai bine aici decît în față! Acolo, o duzină de tîlhari cu mustăți mari și cu niște spade și mai mari, făceau o gălăgie groaznică în jurul ceștilor lor de tablă; erau spadasinii angajați de Saint-Priac. Fără a mai descăleca, el strigă: Hei, caraghioșilor! Cu o zarvă teribilă, ei dădură buzna pe ușă, pentru a da fuga la caii lor, așezați

în semicerc în jurul unui țăruș de care erau legați dîrlogii. Numai doi din ei, însă intrară într-o odaie încuiată cu cheia.

Acolo se afla Annais. Cînd ei făcură un gest, ca să o apuce de braț, ea îi dădu în lături și cu un fel de bunăvoință sălbatecă, porni înaintea lor. Afară, ea sări pe calul care i se adusese, tîlharii o înconjurară, Saint-Priac se așeză în capul trupei, ridică mîna și toată banda porni la trap. După un timp, trecură rîul Marna pe bacul de la Charenton și pe o distanță de o leghe, merseră de-a lungul malului drept al Senei, după care o luară drept spre pădurea Senart.

Saint-Priac nu-și întorsese măcar odată capul ca s-o privească pe Annais, dar nici ea nu-și aruncă privirile asupra lui, vreodată. Sufletul ei era absent, iar învingătorului îi era frică.

Dincolo de pădurea Senart, pe malul Senei, se afla cătunul Etioles.

La un sfert de leghe de sat, la marginea pădurii se înălța o clădire pătrată, grosolană, cu o înfățișare hidoasă; ușa ei principală era de o construcție solidă și cu un aspect sever, iar puținele-i ferestre, înguste erau garnisite cu zăbrele de fier ornamentate. Cu toate acestea nu se aflau acolo nici paznici, nici portar. Un fel de guvernantă, ajutată de o micuță Pariziană, păzea casa aceea în care nu intra nimeni. În regiune, construcția aceea purta un nume. Oamenii din Etioles făceau cu ochiul și îi spuneau cu aer misterios: Riche-Liesse.

Liesse, e un cuvînt arhaic ce însemna bucurie, plăceri, așa că această ciudată numire, ascundea un joc de cuvinte, întrucît clădirea îi aparținea lui Richelieu!... Cardinalul venea aici la răstimpuri, să se închidă pentru două-trei zile și oamenii, adăugau că în aceste rare ocazii, Eminența Sa nu era niciodată singur. Printre altele ei, pretindeau să fi văzut odată și splendida figură a lui Marion Delorme, pe atunci celebră.

Acolo o conduse Saint-Priac pe Annais. Era o capo-d'operă de îndrăzneală.

- Din ordinul Cardinalului! spuse Saint-Priac sosind acolo.

Și cu voce înceată dădu dispoziții. Poate că aceasta nu era prima aventură de acest fel, care a îmbogățit analele de la Richeliesse, căci guvernanta, fără a fi cît de puțin surprinsă, o conduse pe Annais într-o cameră de sus. Tîlharii își luară drumul înapoi spre Paris. Saint-Priac rămase acolo.

Annais după vreo oră, își reveni din golul sufletesc care o ținuse amorțită și văzu că rămăsese nemișcată în picioare, în același loc unde

fusese lăsată, în camera aceea în care intrase neforțată de nimeni, cu sălbateca docilitate pe care am mai semnalat-o... ea ridică privirea și se cutremură: Saint-Priac se afla în fața ei!...

Baronul se înclină adînc în fața ei și în înclinarea lui, nu era nici afectarea unei curtoazii și nici umilința pasiunii, el nu îndrăznea să o privească în față. Totuși, în timpul acestei atitudini înclinate pe care o păstră pînă la sfîrșitul convorbirii lor, el nu încetă de a o supraveghea pe Annais și mai ales, mîinile ei.

Ea nu făcu nici un gest atît timp cît stătu el acolo, însă privirile ei, făcură ocolul camerei. Dacă ar fi fost vreo armă pe acolo. Saint-Priac ar fi fost un om mort... dar ea nu văzu decît fotolii și perne de mătase; o clipă întrezări măsuța de toaletă cu arsenalul ei de perii, piepteni și cutiuțe; apoi o oglindă mare susținută de niște amorași de bronz aurit; apoi, privirea ei se umplu de viziunea unui pat cu coloane înalte, răsucite, la colțurile lui. Din această inspecție nu-i mai rămase nimic și întreaga ei gîndire se agăță de un covor trandafiriu, în timp ce el, înclinat, amenințător, cu ochii în jos, mormăia ceva.

Cînd ea încetă a mai privi covorul tradafiriu, observă că era singură. Saint-Priac plecase de două ore...

Atunci dintr-o dată, un fel de șoc al amintirii îi aduse iar în minte vocea lui Saint-Priac și niște cuvinte, risipite în neantul tăcerii de mai multe ore, îi răsunau în craniu; bucăți de fraze se construiau; punctele culminante ale amenințării ce i-o aruncase, îi reapăreau în minte...

... opt zile ca să reflectați... opt zile, numai atît... mă veți revedea numai peste opt zile, nu mai-nainte... bogăția și răzbunarea asigurate, dacă acceptați numele meu... moartea lui Richelieu..., ori vă omor... dar mai înainte am să vă adorm...

Ea fu apucată de un tremur convulsiv și repetă:

- Înainte înțelese și ea, că acolo, în cuvîntul acela mai feroce decît cuvîntul vă omor, zăcea amenințarea oribilă. Baronul voia s-o adoarmă pentru a profita de ea, înaintea de a o ucide. Privirile ei rătăcite, căzură asupra guvernantei și a subretei: ele îi aduceau o măsuță, ce strălucea prin argintăriile și cristalurile de pe ea.

Și privirea ei tristă, întunecată, se aprinse deodată...

Un salt și Annais ajunse la măsuță și, înainte ca cele două femei să fi putut schița vreun gest, înșfăcă... o armă!... un cuțit!... singurul cuțit ce fusese adus de guvernantă, pentru a tăia pîinea și carnea care, după instrucțiunile precise ale lui Saint-Priac, trebuia să fie luat înapoi

de ea după ce termina, fără a-l lăsa o clipă în mîinile prizonierei. Guvernanta și subreta rămaseră amuțite de uimire și de teamă.

Recîștigîndu-și toată luciditatea, iar toată vigoarea ei morală năvălindu-i în inimă și în creier, Annais, cu cuțitul strîns în mînă, se retrase scrîșnind:

- Pentru asasin!...

În seara acelei zile, la ora nouă, Ducesa de Chevreuse se pregătea să-l primească pe Contele de Chalais. S-ar fi putut ca el să aibă vreun ultim scrupul... așa că ea se înarma, pentru a doborî orice gînd ce ar fi fost în stare să-l salveze pe Cardinal. Chalais trebuia să fie în mîinile ei micuțe un instrument al morții... Acest instrument trebuia să-i fie foarte docil și pasiv... Așadar, Marina isprăvi găteala stăpînei sale. Era o minunăție. Ducesa se duse să-și ia poziția pe cîmpul de bătaie, un mic salon mobilat cu o încîntătoare sobrietate.De abia ajunse acolo, că ușa se deschise larg și un ușier anunță solemn:

- Măria Sa Arhiepiscopul de Lyon!

Ducesa păli ușor sub fardul de pe față. Prea era ciudată această sosire neprevăzută a fratelui lui Richelieu, tocmai în ceasul cînd ea se pregătea să înarmeze brațul ce trebuia să-l lovească pe Cardinal. Ea își ascunse tulburarea înclinîndu-se sub binecuvîntarea înaltului prelat. Apoi, luînd-i mîna, cu o mișcare de delicată flaterie, ea îl conduse pînă la un fotoliu, pe care el se așeză. Și deodată, un zîmbet ieși de pe buzele ei. O idee nebună îi venise în minte, ca un fluturaș: să-l cucerească pe fratele Cardinalului! Toate detaliile pe care le pregătise pentru seducerea lui Chalais, voia să le desfășoare în fața ochilor uimiți ai Arhiepiscopului! Louis de Richelieu era frumos.

Cutele hierarldice ale costumului său, nu făceau decît să pună în valoare eleganța robustă a taliei sale.

- Monseniore, spuse ea, tocmai mă gîndeam la Dvs., în clipa cînd am avut frumoasa surpriză de a vă vedea intrînd și îmi spuneam că un om ca Dvs. lipsește din strălucirea Curții.

- Doamnă, spuse Arhiepiscopul, nu numai că eu n-am să merg niciodată la Curte, dar sper ca în curînd să mă retrag și din funcțiunile la care am fost chemat, fără ca eu să le fi dorit și să-mi reiau la Mînăstirea Grande-Chartreuse, locul meu printre cei care sînt morți pentru restul lumii.

Vocea îi era gravă, accentul de o vădită sinceritate, Ducesa îngheţă. Louis Richelieu reluă:

- Există în Paris - ah! de ar fi vrut Dumnezeu ca să nu fi venit aici niciodată! - o tînără fată, a cărei fericire eu o doresc din toată inima. Şi iată doamnă, obiectul acestei vizite tardive, de care vă rog să mă iertaţi.

- Pentru Louis de Richelieu, palatul lui Claude, Duce de Chevreuse este deschis la orice oră. Monseniore, eu consider vizita Dvs., ca o dovadă de o deosebită cinste. Dar acea tînără fată...

- Se numeşte Annais de Lespars...

Ducesa, într-o clipită se tulbură. Drama începuse să-şi facă apariţia în cochetul salonaş.

- Monseniore, spuse ea cu o puternică emoţie, fiindcă Dvs. doriţi fericirea lui Annais, duceţi-vă atunci la fratele Dvs. Cardinalul şi spuneţi-i să-i dea mama înapoi! Şi mai ales spuneţi-i...

Arhiepiscopul făcu un gest de nespusă demnitate.

- Iertaţi-mă, bîlbîi Maria de Chevreuse.

- Le ştiu doamnă. Cunosc sentimentele Dvs. pentru Cardinal. Şi cunosc şi sentimentele Cardinalului pentru această nenorocită copilă. Cît despre mine, oricare ar fi gîndurile mele, Cardinalul e fratele meu şi nu pot lua nici o măsură contra lui!

- Ei bine! ce aş putea face eu atunci? Dacă Dvs. ştiţi că fratele Dvs. îi doreşte moartea lui Annais, ce aş putea face eu împotriva prea puternicului ministru, care o va trimite pe această fată la eşafod, fiindcă a avut nenorocirea să fie recunoscută pe ascuns de tatăl său şi fiindcă-i jenează calculele lui politice!

- Nu, murmură înăbuşit Arhiepiscopul, nu pentru aceasta!

- Ah! exclamă Ducesa. Mai e şi altceva! Atunci are s-o otrăvească... Louis de Richelieu ridică mîna şi spuse:

- Eu am venit la Paris ca s-o apăr, doamnă!... Şi iată ce am venit să vă rog...

- Să vă ajut? Oh! din toată inima! spuse Ducesa care întrevăzu o posibilitate de a-l antrena pe Arhiepiscopul de Lyon, în lupta aceea mortală împotriva Cardinalului.

- Nu, spuse Louis de Richelieu. Cu foarte mare greutate am reuşit prin mijloacele de care dispun, să aflu unde locuieşte Annais de Lespars. Vrînd s-o văd m-am dus astăzi la prînz la ea acasă, dar n-am găsit-o. După patru ore încă nu venise. În sfîrşit, pe la ora opt, oamenii casei,

alarmați, - mi-au mărturisit că poate numai Dvs. ați putea să-mi spuneți unde aș putea s-o întîlnesc.

Ducesa păli. Ea crezuse că Annais, pentru vreun motiv necunoscut, renunțase la groaznica, întîlnire de la conacul Saint-Lazare. Annais însă, plecase la ora convenită, și desigur, pentru a se duce la întîlnirea cu Richelieu!... Ori, după cele spuse de Saint-Priac, ea nu fusese văzută la conacul Saint-Lazare!... Concluziile, erau înspăimîntătoare.

Sau că Annais fusese răpită la ieșirea ei din casa de pe strada Courteau, sau că fusese arestată chiar la locul întîlnirii. În ambele cazuri, Richelieu pusese ghearele pe ea... Annais era pierdută... și odată cu ea și ceilalți cu care ea conspirase...

Din clipa aceea, ea se blindă într-o mantie de prudență. Omul acesta din fața ei era fratele Cardinalului! Un cuvînt prea mult, putea s-o ucidă. Ea nu știa nimic și nu o văzuse pe Annais decît o singură dată. Ba chiar nici nu știe unde locuiește... Arhiepiscopul o părăsi disperat... De îndată ce el o părăsi, subreta intră anunțîndu-l pe Contele de Chalais care aștepta.

- Oh! se gîndi Ducesa înfiorîndu-se, acesta are să acționeze! Numai el mă poate apăra la nevoie! Trebuie să fie al meu, cu corp și suflet...

- Doamnă, să-l poftesc aici?...

- Da, spuse decisă Ducesa. Și să se încuie porțile palatului!

A doua zi, dimineață, la ora convenită cu Cavalerul de Louvigni, Chalais ieșea călare din Paris. Cu toate că se ducea la un duel, unde avea să-și găsească poate moartea, el era radios. Răspunsul ducesei de Chevreuse, întrecuse toate speranțele sale...

Ajungînd pe la jumătatea dealului, îl zări pe Louvigni, care-l aștepta, neclintit, ca o statuie ecvestră ce se profila pe cerul palid. El porni la galop. Louvigni îl imită. În cîteva clipe, cei doi aventurieri se întîlniră și oprindu-se scurt, unul în fața altuia, se salutară.

Louvigni, cu un gest, arătă un grup de ulmi și de stejari, amestecați cu castani sălbateci, la vreo două sute de pași depărtare: Chalais, aprobă cu un semn din cap și se îndreptară într-acolo; după ce își legară caii de trunchiurile copacilor, intrară sub umbra funzișului. Locul era bine ales; nu puteau fi văzuți de nicăieri, în schimb, ei puteau să vadă de la distanță orice inoportun sau spion, care i-ar fi putut denunța Cardinalului.

- Nu avem martori, observă Chalais.

- Pentru un duel pe viață și pe moarte, nici nu e nevoie! spuse Louvigni.

Ei își aruncară pe jos pelerinele și se priviră. Sau mai bine zis Louvigni își privi adversarul cu un aer funest, de îndrăgostit nenorocos. Fără îndoială, că el putuse citi pe figura însorită de fericire a adversarului său, o realitate - îngrozitoare pentru el... Și atunci, se înfioră, își smulse cu furie spada și scrîșni: "În gardă"!...

Cele două spade se ciocniră cu un mic zgomot sec...

Urmară două-trei pase repezi și șerpii de oțel se încolăciră de cîteva ori. Și aceasta nu dură nici o jumătate de minut, cînd una din spade sări prin aer,la șase pași depărtare... era a lui Louvigni. Cavalerul se repezi și-și apucă arma chiar în clipa cînd atingea pămîntul. El reveni din nou asupra adversarului. Era palid, desigur, nu mai avea în el decît o poftă nebună de a ucide.

- Un moment, spuse Chalais. Te-am făcut să remarci adineaori, că nici unul și nici celălalt, nu avem martori. Iar dumneata mi-ai răspuns că vrei să fii singurul martor al morții mele...

- E adevărat! se răsti Louvigni. Deci, în gardă!...

- Un moment, reluă Chalais. Trebuie să-ți spun, pentru ce nu am adus nici un martor cu mine.

- Ce mă interesează! mugi Louvigni. În gardă, în gardă!...

- Mă interesează pe mine! Așadar, află Cavalere, că n-am adus pe nimeni cu mine, fiindcă am vrut să-ți evit rușinea, de a fi dezarmat de mine, în fața unor martori...

- Iadule! N-ai să mă mai dezarmezi dumneata încă odată, ți-o jur!

- Ba da. Trebuie. Fiindcă o persoană care se interesează de noi amîndoi, mi-a atras atenția azi noapte, că sîntem amîndoi tovarăși de complot și că nu am dreptul să te omor. Cavalere, eu sînt prea fericit în dimineața asta, pentru a mai fi supărat pe dumneata. Noi ne-am angajat în aceeași luptă camarade, așa că nu vrei să ne vîrîm amîndoi săbiile în teacă și să mergem să ne terminăm partida la hanul Diadema Frumoasă?

Louvigni asculta cu gura întredeschisă, cu dinții dezgoliți și cu ochii holbați.

- O persoană? horcăi el. O persoană v-a poruncit să mă menajați?

- Nu, nu, bravul meu camarad, ea m-a făcut numai să înțeleg că noi avem dreptul de a ne spinteca unul pe altul, că amîndoi sîntem

necesari unei opere comune și că pericole destule au să ne înlănțuiască de aici înainte... ca și pe ea!...

Louvigni suferea îngrozitor și un hohot de plîns îl îneca. Ochii i se injectară de sînge și insulte, amenințări, îi veniră pe buze. Cu un ultim efort se stăpîni și bîlbîi:

- Conte, eu nu accept propunerea dumitale. Acela care va supraviețui dintre noi doi, va fi de ajuns ca s-o apere pe aceea de care vorbiți. În gardă!

Cîteva clipe mai tîrziu, spada lui Louvigni sări pentru a doua oară în aer. Încă odată, Louvigni, spumegînd de furie, se repezi asupra lui Chalais și pentru a treia oară spada îi sări la pămînt. De data aceasta, el nu o mai ridică și mîrîi ceva neînțeles. Lui Chalais i se păru că spune: "Omoară-mă! Omoară-mă!..." Dar nu era prea sigur și atunci, rămăsese tăcut, supraveghindu-și cu atenție adversarul. El șovăia de nădușeală. Louvigni își întoarse brusc spatele. Chalais crezu că-l aude plîngînd și aceasta îi făcea rău. Încetișor, el își vîrî spada în teacă, își reluă pelerina și retrăgîndu-se pas cu pas, ajunse pînă la calul lui, pe care îl dezlegă. Se aștepta să audă vreun strigăt, o chemare, o provocare, sau vreun cuvînt de împăcare... dar nu auzi nimic. Nici pe Louvigni nu-l mai putu vedea, fiindcă dispăruse printre copaci. Atunci, el încălecă și porni la pas, spre Paris.

Chalais îi povesti Ducesei de Chevreuse rezultatul duelului, dar nu-i spuse decît că, în urma a mai multor asalturi inutile, din partea amîndurora, Louvigni și cu el se retrăseseră, fiecare de partea lui, fără a-și fi făcut nici un rău și fără a se împăca.

- Cavalerul e un bun sfetnic, spuse Ducesa. Trebuie menajat. Și apoi, adăugă ea privindu-l pe Chalais drept în ochi, știu că mă iubește și am o deosebită stimă pentru el.

Chalais păli și simți inima palpitîndu-i cu putere. Atunci înțelese și el suferința lui Louvigni și deabia atunci regretă amar că nu-l omorîse.

- Hm, bărbați! se gîndea Ducesa. Bărbați! Ce ușor vă conducem cu dragostea. Ei bine! Fie! Și fiindcă mă iubește și Louvigni...

Ea își aruncă brațele în jurul gîtului lui Chalais și cu o voce care îl înnebunea șopti pătimaș:

- Ascultă... vreau să fiu iubită pînă la moarte!

În mica pădurice Louvigni nu mai plîngea; se așezase pe jos. Fața i se împietrise și în ochii lui luceau lumini răutăcioase. O întreagă revoluție se petrecea în sufletul acela. Ultimele scrupule de om cinstit cădeau unul după altul, doborîte de ură. Crima care deabia începuse să ia ființă în palatul din Piața Regală, înspăimîntătoarea crimă de denunțare, își construia acum un eșafod în mintea lui. Cînd Louvigni se ridică de acolo, era un alt om.

- Astă seară are loc o adunare generală, se gîndea el. Metresa lui Chalais are să le propună un nou plan de acțiune...

Și cu un surîs teribil, adăugă:

- Voi fi și eu acolo...

CAP. XXV

CORIGNAN ȘI RASCASSE ÎN CAMPANIE

DE CÎT TIMP ERAU ÎNCHIȘI Rascasse și Corignan acolo, în jalnicul *in pace* "din care nu mai ieșea nimeni viu"? Se scurseseră poate cinci-șase zile, fără mijloc de a măsura fuga timpului și de altfel prea puțin se preocupau ei de asta. Doar rareori, cîte unul din ei ridica și problema asta, atunci cînd tăcerea devenea insuportabilă.

- Sîntem aici de cel puțin două zile, spunea Rascasse.

- Ba eu am ținut socoteala, protestă Corignan: sînt aproape două luni de cînd ne-au închis aici.

- Cuvioșia ta, ești nebun!

- Rascasse, ești prea obraznic!

În clipa aceea, zăgazul ocărilor era deschis. Așa se întîmpla mereu și după o serie de adjective și de atribute, cei doi prizonieri recurgeau la pumni. Din aceste bătălii în fundul întunericului și al tăcerii, Rascasse ieșise întotdeauna învingător. Talia lui măruntă era cauza directă a acestor trimfuri. Rascasse, nu avea decît să-și îndese puțin genunchii și apoi să se repeadă; capul lui devenit proiectil, își atingea întotdeauna ținta. Corignan medita asupra neșansei de necrezut, care făcea ca și în fundul unui mormînt chiar, să fie urmărit de loviturile de cap ale inamicului său.

Din cînd în cînd, se deschidea - nu ușa, ci un fel de ghișeu, prin care li se introducea porția lor de pîine și de apă. Pîine neagră și uscată, apă stătută. Cei doi nenorociți scoteau suspine din adîncul pieptului și-și mîncau mizerabila hrană, căreia căutau să-i dea un oarecare gust, povestindu-și agapele și chefurile trecute.

Odată, au rămas mai mult timp fără să-și vorbească, ghemuiți fiecare în colțul lui. În sfîrșit, Corignan, copleșit de dubla greutate a tăcerii și a întunericului de nepătruns murmură:

- Ai murit frate?...

- Nu încă, răspunse Rascasse, care în clipa aceea izbucni în rîs.

Și rîsetul acela, îi păru lui Corignan că are ceva fantastic în el. Poate că era vreun rîs de nebunie.

- De ce rîzi, întrebă capucinul, cu un ton împăciuitor.

- Fiindcă mă gîndesc la un lucru, spuse Rascasse: Corignan I-ul are și el acum aceeași soartă ca și stăpînul lui. La ora actuală, trebuie să fie, fără îndoială, mort de foame.

- Mort de foame! repetă mașinal Corignan.

- Da. E încuiat înăuntru și trebuie să fi murit. Mort de foame, fiindcă nimeni nu poate intra ca să-i dea de mîncare. Bietul Corignan!

- Dar, urlă Corignan, nu ne dă mîncare prin ghișeu?...

- Ho! ce, ești nebun? Cine vorbește de tine? făcu disprețuitor Rascasse. Eu vorbeam de cîinele meu. Ei, dar tare ești de cap!

- Tu!... Nu eu! spuse Corignan. Așa! zi pe cîinele tău îl numești...

- Corignan I-ul? Fără îndoială. Tu cum ai botezat cu numele meu porcul din care n-am vrut să mănînc!

- Ah! de data asta te-ai întrecut! vociferă Corignan în culmea indignării. Pe toți diavolii din iad! Pe capul lui Scaraoschi!...

Corignan se repezi. Rascasse își pregăti lovitura de cap. În clipa aceea ușa se deschise și în lumina neclară a unui felinar, ei distinseră figura severă a Părintelui Josef. De data aceasta stomacul lui Corignan fu cruțat. Cei doi prizonieri căzură în genunchi, în timp ce Părintele Josef cobora spre ei.

- Iertare Monseniore, am să vă spun tot ce știu! strigă Rascasse.

- Și eu de asemenea! hohoti Corignan. Iertare prea înalte părinte!

- Voi ați mințit amîndoi, spuse cu răceală starețul capucinilor! Domnul de Saint-Priac ne-a povestit ce s-a petrecut la conacul Saint-Lazare. Capul vostru, de abia se mai ține pe umerii voștri, caraghioșilor!

- Ah! Ah! făcu Rascasse ridicîndu-se. Domnul de Saint-Priac a vorbit despre conacul Saint-Lazare?

- Desigur! Și ne-a asigurat că nici nu l-ați văzut măcar pe Trencavel: v-ați lăudat numai.Ochii lui Rascasse scînteiară de șiretenie.

- Monseniore, spuse el, mărturisesc că nu l-am văzut pe Trencavel. Mărturisesc că am făcut - în mod perfid - ca să fie arestat Corignan. Și el mărturisește de asemeni, că a vrut și el să fiu prins în locul maestrului de scrimă.

- Eu? protestă Corignan. Dar eu...

- Da, și el mărturisește, Monseniore. Eu mărturisesc, amîndoi mărturisim, îl întrerupse Rascasse. Dar îmi permit să-i pun o simplă întrebare Prea Milostivei voastre Înălțimi: Eminența Sa Cardinalul, mai ține să pună mîna pe o nobilă domnișoară Annais de Lespars, venită de curînd din Angers?

Părintele Josef tresări atît de puternic încît Rascasse se gîndi numaidecît: "Sînt salvat! Las' că mă răzbun eu pe Saint-Priac!"

- Și cînd se va întîmpla asta? spuse stareţul simulînd o perfectă indiferență.

- Monseniore, spuse Rascasse, dacă e așa, eu sînt sigur că voi repara din plin o greșeală pe care n-am comis-o decît dintr-un exces de zel, v-o jur! Într-un cuvînt, sînt sigur că am s-o găsesc pe această teribilă dușmancă a Cardinalului, mai teribilă decît mama ei!...

- Vorbește! spuse Părintele Josef cu o voce pe care nu reuși să o facă destul de sigură.

- Am o idee! făcu Rascasse.

- Și eu! spuse imediat Corignan.

Părintele Josef simți în minutul acela una din cele mai puternice emoţii din viața sa. Da, Annais era un pericol viu pentru Cardinalul de Richelieu - opera lui capo-d'opera lui!... Dar asta nu era totul. El era convins că scrisoarea, înspăimîntătoarea scrisoare furată era în mîinile lui Annais... Capturarea tinerei fete însemna liberarea, scăparea din coșmarul de groază în care trăia. Ori, Părintele Josef avea o reală încredere în instictul lui Rascasse - în flerul lui, de ogar.

- Ei, atunci explică-mi ce idee ai, spuse el cu mai mult calm. Într-adevăr, cred că Monseniorul Cardinal are oarecare interes ca s-o supună pe fata aceea la un interogatoriu. Așa că, dacă voi puteți să ne ajutați să urgentăm și să ușurăm acest interogatoriu, cred... și sper că am să obțin de la Eminența Sa să vi se mai îndulcească soarta.

- O hrană mai bună și puțin vin... insinuă Corignan.

- Monseniore, spuse cu hotărîre Rascasse, vă implor să binevoiți a mă înțelege. Eu vreau să vă spun că aș putea s-o salvez chiar acum pe Annais de Lespars. Vreau să vă mai spun că aș putea să-i descopăr ascunzătoarea și s-o aduc cu mîinile și picioarele legate, în fața Cardinalului. Și mai vreau să vă spun că nu vă pot explica ideea ce o am și că trebuie să mă credeți pe cuvînt. În fine, mai am de spus că pentru ca s-o arestez pe Annais de Lespars, eu nu am nevoie nici de îmbunătățirea hranei, nici de vin și nici de îndulcirea soartei, ci numai de imediata liberare și de bani.

Părintele Josef îl sondă pe Rascasse cu privirea lui pătrunzătoare.

- Monseniore, spuse Rascasse, puteți pune să fiu însoțit de fratele Corignan, care nu are nici un interes să mă menajeze. Dacă am mințit cumva sau dacă nu voi reuși veți putea oricînd să mă vîrîți la loc în celulă.

- Veniți, spuse Părintele Josef.

Corignan rămase trăznit "Cum naiba a putut să reușească cocoșatul ăsta să ne scape de aici?..." - Cu toate acestea urmă și el cu o grabă ușor de înțeles pe superiorul lui și pe Rascasse, care și ieșiseră din celulă. Urmă o scurtă consfătuire în cabinetul Eminenței Cenușii, după care ei ieșiră afară din mînăstire, răsuflînd de bucurie. Prima lor grijă fu să se repeadă în cea dintîi cîrciumă ce găsiră în cale, unde uimiră pe cîrciumar prin enorma cantitate de lucruri solide și lichide pe care o înghițiră.

- Ce idee bună am avut noi! spuse Corignan mestecînd de zor. Faimoasă idee!

- Cumetre, îi spuse Rascasse, pot să contez pe tine?

- La viață și la moarte, micul meu Rascasse. Mie mi-ai fost întotdeauna foarte drag.

După ce se săturară din belșug, Rascase își antrenă tovarășul la hala de vechituri și se echipă pe de-a-ntregul, fără a uita să se înarmeze și cu o spadă solidă de război. În urma sfatului, sau mai bine zis a ordinului lui Rascasse, devenit șeful asociației, Corignan, după un suspin de regret își lepădă antiriul și în cîteva minute se transformă într-un temut laic. Mirosea a brigand de la o leghe depărtare...

După aceasta, Rascasse se îndepărtă spre locuința lui, ca să-și lase acolo restul de piese de aur care i le smulsese Părintelui Josef. Era un individ plin de prudență. Corignan mergea în urma lui și debarasat de

antiriul lui, arunca ochiade feroce la toate fetele pe care le întîlnea în drum...

Cînd intră în casă, Rascasse auzi un mîrîit.

- Ia uite! făcu el. Corignan Întîiul n-a murit? Caraghiosul trebuie că are șapte vieți în corpul lui!

Adevărul era că o vecină auzise lătrăturile disperate ale cîinelui și reușise să intre în cocioabă, unde văzîndu-l pe nenorocitul animal, îi adusese în fiecare dimineață de mîncare.

- Vino aici Corignan! strigă Rascasse.

Cățelul se apropie în trei labe, încercînd să-și ciulească singura-i ureche.

- Ah! făcu călugărul. Ăsta-i animalul care își permite să se numească ca și mine? Ei bine...

Și îi trînti o lovitură de picior. Cîinele, așa șchiop cum era, se feri în lături și ripostă înfingîndu-și dinții în piciorul capucinului, apoi se refugie sub o mobilă. Acestea fură primele relații ale celor doi Corignan...

- Acum ne vom procura amîndoi cîte un cal, spuse Rascasse. Trebuie să ne pregătim de toate, înlocuindu-ne animalele, tu măgarul tău și eu bietul meu căluț, pe care l-am pierdut în încăierare, din vina ta.

De data aceasta Corignan nu mai ripostă la acuzația ce i se făcuse, și reluă:

- Dar, în definitiv, ce avem de făcut? Explică-mi și mie puțin, în ce constă frumoasa idee pe care noi am avut-o...

- Păi la ce ți-ai pierdut tu tot timpul, cît ai stat în Conacul Saint-Lazare?

- Ei! răspunse Corignan cu ingeniozitate. Am privit prin gaura cheii. Și am văzut-o și eu pe acea Annais, frumoasă fată de altfel, discutînd cu... Ah! se întrerupse el deodată. Drace! Fiu al lui Scaraoschi! Cum de n-am înțeles eu asta nuumaidecît! Ah! dobitoc ce sînt!

- Haide! făcu Rascasse ștrengar. Văd că acum ai înțeles și tu ideea noastră.

- Ba eu am avut-o cel dîntîi! strigă cu nerușinare Corignan. Eu ți-am insuflat-o și ție!

- Da? Atunci spune-mi ce ai înțeles?

- Cu multă plăcere. Văd că e absolut necesar să te pun și eu pe tine în curent cu lucrurile. Ei bine, ascultă, micul meu Rascasse: cu cine se

află acolo Annais? Cu Saint-Priac! Din ordinul lui Saint-Priac! Din ordinul lui Saint-Priac a dat buzna banda aia îndrăcită. Deci, Saint-Priac a răpit-o pe Annais. Ori, noi am fost trimiși pe urmele lui Annais! Ergo, nu în contul Cardinalului, așa cum crezusem eu, ci numai pe propriul său cont, a comis Saint-Priac această răpire infamă, mizerabilul! Ergo, noi nu avem decît să-l urmărim pe Saint-Priac, Ergo...

- Bine, raționat, îl întrerupse Rascasse. Atunci, la drum. Întîi să ne procurăm cai, fiindcă bănuiesc că va trebui să stăm în fața casei lui Saint-Priac, la pîndă.

Și plecară amîndoi, în grabă.

O oră mai tîrziu, doi cai, gata înșeuați, erau instalați în grajdul lui Rascasse. Amîndoi erau de aceeași talie. Unul era prea mic pentru Corignan și celălalt prea mare pentru Rascasse. Dar așa cum erau, erau niște buni trăpași și le puteau satisface nevoile celor doi spioni. După aceasta, porniră spre palatul din Piața-Regală, unde, după cinci minute, aflară, unde se afla locuința lui Saint-Priac - era pe strada Saint-Antoine, aproape de cocioaba lui Rascasse, la hotelul "Marele Cardinal".

Așadar, caraghioșii noștri, avură decît să stea acasă la Rascasse, ca să-l supravegheze pe Saint-Priac. Unul din ei ședea de pază și din oră în oră, era schimbat de celălalt. Spre seară, Corignan se instală în fața hotelului și pe la ora opt, avu satisfacția de a-l vedea sosind pe Saint-Priac, care aruncînd dîrlogii calului, unui servitor, intră în hotel.

- Bun! făcu Rascasse cînd află aceasta, pentru noaptea asta, vom fi liniștiți. Mîine dimineață, în zori, ne vom relua pînda. Dacă va ieși, ne vom lua după el...

- Și cine are să ne scoale în zori?...

- Corignan, la naiba! Nu ți-am spus că e dresat la așa ceva?

- Corignan! mugi călugărul exasperat. Corignan! Ah!...

Dar gîndindu-se deodată că nu trebuia să-și demaște încă ura:

- Corignan?... Ah, da, patrupedul ăsta!

- Nu, spuse blînd Rascasse, nu e patruped. Nici biped și nici patruped: Corignan are trei labe.

Călugărul se întunecă la față, dar Rascasse adăugă împăciuitor:

- Liniștește-te, popă. Hai, nu vrei să cinăm?

- Ba vreau, mormăi capucinul.

Se așezară la masă. Rascasse își revărsă verva lui burlescă. Corignan mînca în tăcere, rumegînd proiecte de răzbunare cruntă și în așteptare, îi trîntea mereu cîte-o lovitură puternică bietului cățeluș

unit. După masă, Rascasse, cu un aer autoritar, ocupă singurul pat din încăpere, pe care se lungi așa îmbrăcat, lăsîndu-l pe călugăr să doarmă pe scaun, cu brațele încrucișate pe masă și cu capul pe ele. În zori, grație lătrăturilor lui Corignan Întîiul, ei săriră în picioare și-și reluară pînda pe rînd, în fața porții hotelului "Marele Cardinal".

- Pe cai! comandă Rascasse.

Cîteva minute mai tîrziu, cei doi caraghioși erau în șa; Saint-Priac părăsise hanul. Ei îl urmăriră de la două-trei sute de pași. După ce trecură de zidurile Parisului, ajunseră la Bourg-la-Reine, apoi la Longjoumeau fără a fi fost văzuți de Baron - lucru ușor, dealtfel, în acel decor încîntător, plin de delușoare și vîlcele. La Longjoumeau, Rascasse lăsă caii la pas și spuse cu ochii lucind de o istețime strengărească:

- Acum e inutil să mai riscăm a ne lăsa spintecați: știu unde se duce!

- În cazul ăsta, uite o cîrciumioară. Caii noștri au scos limba de sete. Să ne oprim.

- Ba nu. Fiindcă cailor le e sete, să nu pierdem timpul.

După ce trecură Sena pe bacul de la Etioles, intrară în sat și se opriră în fața unui han ce se afla pe marginea șoselei.

- De data aceasta, spuse Rascasse, o să bem și noi, fiindcă mie mi-e sete și pe tine nu vreau să te văd scoțînd limba.

Delicatețǎ pe care o risipi în van, căci Corignan nu-și lepădă nici o fărîmă din planurile lui de răzbunare. Ba acum, își rumega proiectele mai mult ca oricînd. După ce băgară caii într-o remiză, ei se instalară într-un salonaș mai mic de unde puteau supraveghea drumul printre jaluzelele ferestrei. După două ore, Corignan scotea dopul la cea de a patra butelie cu vin alb, cînd Rascasse, sări deodată înapoi. Și Saint-Priac se oprise și el în fața hanului și acum descăleca. Apoi intră!...

Rascase își înăbuși o înjurătură. Corignan se gîndea că nu avea decît să scoată un strigăt, ca să-l facă pe Saint-Priac să vină în fugă acolo să i-l denunțe pe Rascasse: parcă-l și vedea pe rivalul lui, căzînd cu o spadă înfiptă în piept. Da, însă și el călugărul, ar fi spînzurat în cazul ăsta de Eminența Sa.

- Dacă ne vede, murmură Rascasse, sîntem pierduți.

- Ei așî! făcu Corignan, pe care vinul și setea de răzbunare îl amețiseră, ce-ar putea să ne facă?

- Taci din gură! se răsti Rascasse apucîndu-l de mînă pe călugăr. Omul acesta nu mai are nimic de menajat de aci înainte. Să taci, auzi tu! fiindcă Saint-Priac nu amenință niciodată!.. el omoară direct!..

Corignan își simți spinarea înghețată. Prin geamurile ușii, acoperite de perdeluțe subțiri, el văzu pe Saint-Priac așezat la o masă, cu capul în mîini; era întunecat la față și nici nu se atinsese de sticla pe care hangița i-o pusese în față..

- Drace! murmură capucinul, mi se pare că ai dreptate cumetre. Eu cred că sînt la fel de viteaz ca oricare altul, dar omul ăsta îmi inspiră teamă..

- E un asasin! se gîndi Rascasse îngălbenindu-se.

El era un spion. Era un spion pur și simplu. Poate că nu reușise să fie altceva în viață. Unele gînduri, care aveau în mod vag aparența unor gînduri de om cinstit, tot se mai profilau în noaptea creierului său. Și acei embrioni de moralitate, acele larve de cinste, îl uimeau și pe el. Acolo, în fața lui, se afla asasinul. Și fica celei ucise de el se afla în puterea lui, a asasinului. Dacă Rascasse ar fi putut să-și formuleze mai clar ideile întunecate care se deșteptau așa de greu în el, iată ce ar fi fost el surprins că gîndește: Eu sînt însărcinat să o aduc pe D-ra de Lespars în mîinile Cardinalului. Și ce avea să facă cu ea Cardinalul? Să o omoare ca și pe mama ei? Nu. El mi-a spus-o doar: să se debaraseze de ea. Și cum? Prin Saint-Priac! Ei bine, dar cum? Mi-a spus-o și pe asta: o va forța să se căsătorească cu omul care a ucis-o pe mama ei..

Corignan îl auzi pe Rascasse murmurînd:

- Atunci ar însemna că eu sînt acela care a ușurat această înspăimîntătoare căsătorie?

Călugărul își privi cu uimire tovarășul, care rămăsese nemișcat, cu gura întredeschisă, cu ochii tulburați. Rascasse se cutremură și-și încleștă pumnii.. Apoi Corignan îl auzi deodată mormăind cu un accent straniu:

- Și cine sînt oamenii ăștia, care se cațără în mijlocul atîtor orori, pentru ca să ajungă cît mai sus?

- A înnebunit! spuse Corignan tare. Hai! Cumetre! omul nostru pleacă spre Paris!

Rascasse sări în picioare și făcu o mișcare cu capul, ca și cînd ar fi vrut să se scuture de imaginile și gîndurile care începuseră să-l asalteze și foarte sincer, repetă:

- Am înnebunit!

Amîndoi porniră pe jos, lăsîndu-şi caii la han. Douăzeci de minute mai tîrziu se afla în fața casei izolate, pe jumătate înfundată în pădure, casa în care Saint-Priac stătuse cele două ore.

- Știi cum se numește castelul ăsta? făcu Rascasse cu un aer pişicher.

- După aspectul ei ciudat, s-ar putea numi casa dracului, spuse Corignan. Casa dracului, sau casa călăului, în orice caz, casa păcatelor.

- Prea bine, popă. Am să-i spun asta Eminenței Sale! jubilă Rascasse. Castelul ăsta aparține Cardinalului. E Riche Liesse.

- Rascasse, scumpul și micul meu Rascasse! Asta-i Riche Liesse! Dar unde mi-au fost ochii, Doamne! Ce castel minunat, ce înfățișare plăcută și atrăgătoare! Ce atmosferă veselă în jurul ei! Ah! Ia ascultă Rascasse, să nu faci pe dobitocul cu mine, sau te spun eu pe tine, că ai vorbit de o căsătorie înspăimîntătoare!

La rîndul său, începu și Rascasse să tremure. Cei doi spioni se priviră și se înțeleseră; era încheierea unui armistițiu!

- Să intrăm aici, reluă Rascasse.

Rascasse lovi cu ciocanul în ușă, cu o lovitură autoritară. În poarta solidă se deschise un oblonaș, în care se încadră un obraz zbîrcit și îmbătrînit de femeie.

- Mesagerii Eminenței Sale! spuse Rascasse ca răspuns la privirea întrebătoare din dosul oblonului.

- Da, spuse și Corignan, mesagerii Marelui Cardinal.

Poate că fuseseră văzuți pe la curtea Cardinalului, dar fără îndoială că fuseseră recunoscuți, fiindcă poartea se întredeschise, lăsîndu-le doar un locșor îngust de trecere și apoi se închise imediat. Înăuntru, cu un ton care nu mai da loc la nici un fel de replică, Rascasse spuse:

- Avem o depeșă pentru nobila domnișoară Annais de Lespars.

- Dați-mi-o! făcu guvernanta.

Rascasse îi aruncă lui Corignan o privire de triumf. Cuvîntul aceala era o mărturisire: Annais era acolo!

- Nu, spuse el. Trebuie să i-o dau chiar eu în mînă. Ia spune-mi, mai adăugă el, Domnul de Saint-Priac a ieșit adineaori de aici, nu e așa! A avut întrevederea sperată de Eminența Sa, cu D-ra de Lespars?

- Din păcate, nu, domnule Rascasse.

- A, mă cunoști?

- Dar cine nu vă cunoaşte? Dar ca să revenim la Domnul Baron, nici azi, nici ieri şi nici în zilele precedente, n-a reuşit să-i spună două cuvinte. Credeţi că Dvs. aveţi să reuşiţi mai bine decît Baronul de Saint-Priac? Am să mă duc să o previn. Pînă atunci, am să pun să vă servească o masă.

Rascasse radia. Corignan rumega un gînd; îşi elabora un nou proiect de răzbunare. Guvernanta deschisese o uşă cu zăvoare puternice, pe care Corignan le recunoscu imediat. Ei intrară într-o cameră joasă, a cărei fereastră, ca toate celelalte ale casei, era prevăzută cu bare solide. Rascasse se-nfioră de mîndrie. Nu exista spion care să fie în stare să îndeplinească aşa de prompt, o expediţie aşa de delicată. El luă o poziţie în faţa capucinului:

- Ei, ce mai spui, popă?

- Nu mai avem decît să alergăm la Paris într-un suflet şi să-l prevenim pe Excelenţa Sa. Şi asta am să şi fac.

Şi zicînd aceasta, dintr-un salt ieşi pe uşă, o închise cu putere, trase zăvoarele şi izbucni în rîs:

- Ei, ce mai spui Rascasse?

Guvernanta, care venea cu o tavă încărcată de pateuri, scoase un strigăt. Corignan îl lăsă pe Rascasse să bată în uşă şi să urle pînă i-o ieşi sufletul şi se aplecă amenintător deasupra ei:

- Dumneata l-ai recunoscut pe Rascasse, trădătorul. Dar pe mine, femeie, mă recunoşti?

- Nu... adică... da. Dvs, sînteţi fratele Corignan.

- Da, madam şi faci bine că mă recunoşti, căci altfel eu n-aş mai răspunde de capul dumitale. Cardinalul, ar fi putut să creadă atunci, că dumneata eşti complice cu Rascasse trădătorul.

- Dar ce s-a întîmplat? făcu guvernanta cu un ton scurt, fără a se fi intimidat.

- S-a întîmplat că omul acesta - linişteşte-te Rascasse! - cocoşatul ăsta, spun - a! dar ne-ai împuiat urechile Rascasse! - acest Rascasse spun - plătit, subordonat, pus la cale de un oarecare Trencavel, a venit aici ca să ne răpească pe tînăra prizonieră. Eu, m-am făcut că sînt de acord cu el şi l-am prins în cursă. Adio. Peste trei ore, Cardinalul va fi aici.

- Un cuvînt, un singur cuvînt! spuse guvenanta care începuse să tremure.

- Un singur cuvînt! o întrerupse Corignan, Iată-l: priveşte ştrengarul acela frumos de colo. Dacă ai s-o laşi să fugă pe D-ra de

Lespars și mai ales, dacă ai să-l lași să scape pe Rascasse, de astă seară, dumneata ai să fii cel mai frumos fruct care are să atîrne de ramura aceea solidă a stejarului, ce pare că a crescut acolo, tocmai pentru asta. Acum... adio!

Corignan se repezi afară. Rascasse făcea un tămbălău infernal. Guvernanta se apropie de ușă, se asigură că zăvoarele erau bine trase și printr-un surplus de precauție, mai răsuci și cheia.

- Spînzurată? Aida de, Eminența Sa știe că înainte de a muri, eu aș mai avea timp să și vorbesc... și știu mult, nu glumă!

Lungile picioare ale lui Corignan măsurară în fugă pămîntul pînă la hanul Etioles. Acolo, el încălecă pe cal și cu alura cea mai vie se întoarse la Paris, unde cobora strada Saint-Jaques în galop întins fără să-i pese de blestemele care îl întovărășau, trecu Sena și în sfîrșit se opri în fața palatului Cardinalului. Acolo, calul i se prăbuși la pămînt; bietul animal era scos din serviciu pentru totdeauna. În aceeași clipă, un alt călăreț descăleca în curtea palatului. Corignan îl zări și roșindu-se de bucurie se repezi spre el:

- Servitorul Dvs. domnule Baron! Umilul Dvs. servitor și devotat Dvs.! Ah, de ați ști cît vă sînt de devotat...

- Corignan! murmură Saint-Priac uimit. Te credeam mort, demnul meu popă.

- Sînt în viață domnule Baron! În viață, spre norocul Dvs. Și foarte devotat, vă asigur, așa de devotat, încît pentru Dvs. am făcut să crape acum un cal, care m-a costat patruzeci de pistoli...

Saint-Priac își scoase punga - o pungă foarte umflată de piesele de aur din ea. Corignan surîse cu larghețe și își întinse mîna cu mai multă larghețe. Saint-Priac, foarte rece, își puse însă punga la loc în buzunar și spuse:

- Ia să faci bine, caraghiosule și să-mi explici purtarea ta și a prietenului tău Rascasse din timpul afacerii de la...

- Domnul Baron, îl întrerupse Corignan, acum vin direct de la Riche-Liesse!

O paloare cadaverică apăru pe fața lui Saint-Priac. De fapt, timp de o secundă, baronul văzuse eșafodul în fața lui.

Dar aproape imediat el se dădu un pas înapoi, ca și cînd s-ar fi pregătit o luptă fără cruțare. El îl apucă apoi pe Corignan de guler și-l tîrî într-un colț al curții.

- Ce-ai căutat acolo? Cine te-a trimis? Vorbește, sau ești un om mort!

- Mort! spuse Corignan. Mort ca și calul meu! Un cal de șaizeci de pistoli! Crăpat în serviciul dumneavoastră!

Punga apăru numaidecît, din nou, în scenă. Corignan își duse amîndouă mîinila la spate, refuzînd punga și spuse:

- Domnule Baron, să vă explic purtarea mea în timpul afacerii de pe strada Saint-Avoye...

- Ia-o mizerabile, ia-o nu te spintec!

- Ca să vă servesc, o iau, făcu Corignan înhățînd punga. Iată: Rascasse, domnule Baron, Rascasse a voit să se răzbune pe Dvs. și v-a urmărit azi dimineață. Și acum, el știe că ați avut uimitoarea idee de a-i răpi Cardinalului pe frumoasa și nobila rafinată... Annais de Lespars, că ați închis-o chiar în castelul Eminenței Sale!

- Rascasse știe asta! murmură Saint-Priac cu o voce așa de înceată încît Corignan de abia putu s-o audă și așa de ciudat de calmă încît călugărul simți că i se înmuiau picioarele.

- Da! Însă fratele Corignan veghea! Fratele Corignan a reușit să-l închidă pe trădătorul acela într-o odaie scundă de la Riche-Liesse. Dați fuga, domnule! Dați fuga! Dar vă implor să nu-l omorîți pe bietul meu prieten, știți!

Saint-Priac se și azvîrli în șa. În clipa următoare se auzi galopul furios al calului său, în timp ce Corignan mai striga: Îmi e prieten, cum vă spun!

Și după ce Saint-Priac nu se mai văzu:

- Bun! Acum să mergem la Emineța Sa! Pe legea mea, vreau să urmez și eu cavalcada ce are să se pornească peste cîteva minute spre Riche-Liesse. Vreau să-l văd pe amicul meu Rascasse spintecat și pe Saint-Priac spînzurat de ștreagul acela frumos. Doi amici doborîți cu aceeași lovitură! Da, știu că am lucrat bine!

Și întorcîndu-se spre palat, se repezi ca o furtună spre cabinetul Cardinalului.

CAP. XXVI

ANNAIS CAPTURATĂ

PE LA ACEEAȘI ORĂ, Contele de Mauluys, maestrul de scrimă Trencavel și secundul său Montariol stăteau la o masă, în hanul Frumoasa Diademă, în micul salon, retras.

Verdure, valetul idilic și bețiv al Contelui de Mauluys, servea la masă și golea fundul ulcelelor. Doamna Rozalia, văduvă Houdart, preparase chiar cu mîinile ei unul din acele delicate și minunate dineuri, care se făceau în vremurile vechi.

Le servise niște pateuri mici cu ciocîrlii, a căror rețetă de preparare, mama D-nei Rozalia Houdart o primise de la D-na Huguette Gregoire, ultima patroană a celebrului han Villers- Cotterets, alături de o duzină de potîrnichi; plăcinte italienești; o spinare de iepure friptă la cuptor; și asta în afară de alte fripturi și de vinurile de pe Coasta-de-Azur, adevărate rubine topite în alcool; în afară de vinurile de Saumur și de Epernoy, zeamă de veselie închisă în flacoane frumoase și de vinurile de Spania.

Și această masă regală, fusese o idee a Rozei Houdart.

Între Mauluys și Roza, între marele Senior și fata hangiței, era o ciudată afinitate de spirit și niște secrete înrudiri de gusturi. Nici el, nici ea, nu se gîndeau la dragoste. Aceste stări sufletești, la ei luau forma unei încrederi instinctive și unei mutuale nevoi de a se îngriji unul de fericirea celuilalt. Cînd, din întîmplare, Roza avea vreo amărăciune, i-o încredința lui Mauluys și cînd gentilomul simțea că i se întunecă mintea de griji, venea lîngă Roza să-și caute limpezimea lor...

Mauluys nu pierdea o zi ca să nu intre cel puțin odată la Frumoasa Diademă. Dar, cea mai mare parte a timpului, el nu-i vorbea nimic Rozei, ci se mulțumea s-o salute cînd trecea prin salon. Atunci, ea se apropia și se interesa ce dorește, iar el, cu aerul lui liniștit și mîndru îi răspundea în puține cuvinte; și asta era tot. În timpul ultimelor zile, îl văzuse pe conte mai preocupat, sau mai curînd ghicise din instinct că e îngrijorat, că se întîmpla foarte rar ca Mauluys să-și traducă prin semne exterioare sentimentele penibile, care ar fi fost în stare să-l întristeze. Și atunci, Roza, după o lungă ezitare, îi spunea cu obișnuita-i indiferență:

- Domnule Conte, eu cred că Dvs. sînteți stăpînit de vreun gînd penibil...

- Într-adevăr, domnișoară. Trencavel e nenorocit. S-a închis în casă la mine și s-a lăsat pradă disperării. Caut vreun mijloc de a-l smulge din singurătatea aceea, care îl va ucide și sînt iritat fiindcă nu-l găsesc.

- Îmi pot permite să vă întreb, domnule Conte, de ce e așa de nenorocit prietenul Dvs.?

- De dragoste, răspunse Mauluys, ca și cum ar fi spus: de friguri intermitente.

Roza nici nu tresări măcar. Ea rămase tăcută timp de un minut și ar fi fost nevoie de o ureche prea fină, ca să poată observa că vocea îi cam tremura puțin, atunci cînd spuse:

- Atunci, înseamnă că el nu e iubit de aceea pe care o iubește?

Mauluys răspunse blînd:

- Asta ar fi prea puțin, fiindcă nu se poate ca o dragoste sinceră, să nu reușească pînă în cele din urmă să facă să se nască o dragoste și în inima cele iubite. Dar Trencavel se crede despărțit de ea, prin ceva peste care nu se poate trece... un zid. Ea e nobilă... era să spun ca o regină... și Trencavel nu e.

Roza se întoarse foarte repede și merse în întîmpinarea a cîțiva ofițeri care intrau. Pălise puțin așa de puțin că nimeni nu ar fi putut observa. Și se gîndea:

- E adevărat! o domnișoară din înalta nobilime nu se poate căsători cu un burghez. Între o fată din burghezime și un Senior, zidul există, la fel de netrecut...

În ziua cînd Rascasse și Corignan ieșeau din *in pace*, Roza îl văzu spre seară pe Contele Mauluys întrînd și după ce o salută, se așeză la

locul lui obișnuit. Ea, căutase în timpul acesta un mijloc de a-l scoate din singurătatea lui, pe amicul Mauluys. Întîi supraveghe ca Mauluys să fie servit și apoi spuse:

- Domnule Conte, știți eu am împlinit azi douăzeci și cinci de ani?

O știu domnișoară, fiindcă cunosc și ziua în care v-ați născut.

Frumoasa figură calină a Rozei, se coloră de o fugară lucire de bucurie. Mauluys o știa. Așadar se ocupa de ea. Răspunsul lui rece, era poate cel mai curat dintre complimente.

- Mîine, va fi aici o mică sărbătoare, reluă Roza, după o clipă. Dacă Domnul Trencavel ar voi să accepte să ia parte la masa pe care o vom oferi prietenilor casei, va fi fără îndoială o cinste pentru Frumoasa Diademă...

- Îmi iau eu obligația, de a accepta pentru el, domnișoară! spuse Mauluys cu o oarecare iuțeală.

- Mulțumesc Domnule Conte, spuse Roza foarte blînd.

Așadar, a doua zi, cam pe la ora cînd fratele Corignan se repezea la Cardinal, la Frumoasa Diademă, se termina minunatul dineu despre care v-am dat cîteva detalii.

- Pe Bachus! strigă Montariol cu un pahar de șampanie în mînă. Pe tronul lui Irod! Pe moartea dracilor! Pe capul lui Scaraoschi! Pe sîngele lui Iuda!

Și își goli paharul dintr-odată.

- Ce înseamnă asta Secund! spuse cu asprime Trencavel.

- E beat, bîlbîi musiu Verdure, care de abia se mai ținea pe picioare.

- De bucurie, maestre, spuse Montariol. Ieri vă vedeam așa de disperat... Și umpleai toată casa Contelui, cu tunetul înjurăturilor tale.

- Era de durere, maestre. Ce vreți, puneți-mă pe planșa de scrimă sau pe terenul de lupte și acolo, spada mea va vorbi în locul meu. Dar limba mea e neîndemînatică; nu știu să fac paseuri, riposte, dubleuri, șarje, fente și fandări. Atunci înjur și eu. Ca un păgîn, e drept. (El se ridică și își umplu paharul). Înjurătura e elocvența noastră, a celor care nu avem alta.

Își goli din nou paharul și se așeză la loc.

- Secund, spuse Contele Mauluys, bine ai vorbit!

- Dar dumneata de ce nu înjuri niciodată, dragul meu Conte? făcu Trencavel.

- Fiindcă eu nici nu mă gîndesc la asta. Dar ăsta nu-i un motiv ca să nu se gîndească Montariol la așa ceva.

- Fără a mai ține socoteala, bîlbîi Verdure, că înjurăturile produc sete și asta e foarte prețios, nu poți bea oricînd fără sete.

- Conte, îi dai voie caraghiosului ăsta să se amestece în conversațiile Dvs.?

- E drept, Trencavel, spuse cu răceală Contele de Mauluys, cîteodată ai niște idei ciudate. Dacă aș avea să-ți spun lucruri secrete, m-aș închide într-o odaie cu dumneata, singuri. Dar întrucît îl lăsăm pe Verdure să asiste și el la discuția noastră, atunci de ce să-și țină limba?

- Da! De ce! făcu Verdure înfingîndu-se pe picioare într-o poză de toreador. Din ziua în care, nu departe de Saumur, domnule Conte...

- Tăcere Verdure! îl întrerupse Mauluys.

- Distanța, dragul meu Conte, distanța...

- Una din cele mai sărmane invenții ale sărmanei omeniri, murmură Contele. De altfel, Verdure e prea puțin valetul meu. Lui i-a plăcut mult să se atașeze extraordinar de mine, dintr-o anumită zi, în care tocmai i-am făcut cunoștința Baronului de Saint- Priac...

- Ce ciudat mare Senior ești! exclamă Trencavel surprins. Nu mergi nici la Curte, nici prin oraș, totdeauna îmbrăcat simplu, fără a te vedea cu nimeni... Uite Conte, eu cred că ești un mizantrop. Ah! dacă eu aș fi avut vreun titlu... un nume.

- Dar ai un nume. Și cît despre titlu, eu ți l-aș ceda pe al meu. Dacă ai vedea în asta vreun folos. Prin asta crezi că ai mînui mai bine spada? Ai fi mîncat fazanul ăsta cu mai multă poftă? În plus, poate că dumneata ești coborîtor din faimosul Trencavel, viconte de Beziers, care i-a ținut piept lui Ludovic al VIII-lea pe la 1230, a asediat Carcassone și în cele din urmă a fost deposedat.

- Dacă aș fi avut vreun titlu, reluă Trencavel a cărui voce tremura, ea nu m-ar fi luat drept un mizerabil spion; nu mi-ar fi făcut acest afront care mă ucide, de a-mi da o întîlnire, numai pentru a-mi arăta disprețul ei, nevenind acolo? Nu s-ar ascunde de mine ca de ciumă! Aș ști atunci unde se află! și dacă vreun pericol ar amenința-o aș avea dreptul să mor pentru ea!...

În momentul acela, ușa se deschise cu violență și un individ cu hainele în dezordine, plin de praf, se rostogoli pînă între picioarele lui Montariol, apoi se ridică:

- Săriți domnilor! strigă Rascasse. Săriți domnule Trencavel! Domnișoara de Lespars e în mîinile Domnului de Saint-Priac! Poate peste două ore va fi în mîinile Cardinalului!

Efectul acestor cuvinte fu prodigios. Montariol se ridică și cu o smucitură răsturnă masa. Trencavel deveni galben ca un mort și deschise niște ochi năuciți. Mauluys singur rămase calm și își luă spada dintr-un cui, agățînd-o la centură. În aceeași clipă Trencavel și Montariol îl recunoscuseră pe Rascasse.

- Spionul Cardinalului! se răsti maestrul de scrimă.

- E o cursă, urlă Secundul ridicînd pumnul.

- Nu! spuse cu răceală Mauluys apucîndu-i mîna lui Montariol. Omul acesta spune adevărul.

- Ah, domnule Conte, vă mulțumesc! strigă Rascasse. Am fost spion ieri, poate că voi fi și mîine. Dar astăzi sînt doar un om care se răzbună.

- Pe cine? întrebă Trencavel pierdut de bucurie, de teamă și de bănuială.

- Pe Corignan! Pe Saint-Priac. Urmați-mă dacă voiți s-o mai salvați!

- La drum! spuse Mauluys.

- La drum! repetă Trencavel tremurînd.

Și Montariol, cu un accent și cu un gest care ar fi făcut să dea înapoi douăzeci de zbiri, tună:

- La drum!

Ieșind din micul salon, Mauluys se văzu în fața Rozei în timp ce Montariol și Trencavel alergau la grajd, ca să-și înșeuze caii. Roza auzise cele ce se spusese la venirea lui Rascasse.

- Domnule Conte, spuse ea cu o voce tremurîndă, caii dumneavoastră au avut rație dublă. Azi a fost sărbătoare pentru tot hanul. Fără îndoială că veți avea de făcut o cursă lungă și...

Și-ar fi dat cinci ani din viață ca să îndrăznească să întrebe: Unde vă duceți?... ca să îndrăznească să adauge: A fost sărbătoare pentru toți, afară de mine!

O voce scrîșni din umbră:

- Se duce să-și riște viața... Ehe! cursa va fi destul de lungă, încît să nu se mai isprăvească niciodată!

Și capul încărunțit al lui Verdure, schimonosi un surîs sarcastic. De data aceasta, Roza deveni albă ca varul și îndrăzni:

- E adevărat, întrebă ea într-un suflet.

- E adevărat, spuse foarte simplu Mauluys. Pentru Trencavel. Așa cum și-ar risca și el viața pentru mine.

O clipă rămaseră toți în tăcere. Roza se ținea tare ca să-și stăpînească lacrimile care îi izvorau sub pleoape, iar el, îngîndurat, puțin cam palid de situația neprevăzută în care se găsea.

- Domnișoară, spuse el cu blîndețe, dacă n-am să mă mai întorc...

Ea își ridică iute capul și îl privi în fața, cu trăsăturile împietrite, cu figura și mai albă...

- Dacă nu mă voi mai întoarce, vă rog să vă duceți în locuința mea și să luați de acolo un plic, pe care veți vedea numele dvs. Vredure are să vi-l arate.

- Și dacă ea nu va voi să vină, rînji Verdure, am să-i aduc eu plicul... scrisoarea aceea care zace lîngă cealaltă misterioasă depeșă, sigilată cu armoriile Eminenței Sale.

- Domnule Conte, murmură Roza, cu o voce nedistinctă, dacă nu vă veți mai întoarce...

- Ei bine? făcu Mauluys cu un accent în care tremura un fel de emoție puternică.

Ea își acoperi ochii cu palmele și rămase nemișcată. Cuvîntul... cuvîntul care plîngea în inima ei, nu se putu urca pînă la buzele acelea mîndre.

- Pe cai! Pe cai! urlă Trencavel de afară.

Mauluys se înclină adînc murmurînd: Adio!... și strîngîndu-și spada, ieși cu un pas liniștit.

- Pe cai? strigă Verdure cu un hohot de rîs. Ei bine, pe cai! Pentru ce n-aș merge și eu, să mă las spintecat! Hait!

Și o rupse la fugă. Roza, nemișcată, înțepenită, cu palmele pe ochi, plîngea fără zgomot.

Rascasse, închis de Corignan, se lăsase la început în prada unui acces de turbare furioasă, înjurase, blestemase, spumegase, făcuse tămbălău, bătuse cu pumnii și cu picioarele în ușă. Constatînd că acest infernal vacarm nu reușea să-i deschidă ușa, el se opri, respiră adînc, își repară dezordinea veștmintelor și cu o voce mai moderată, o strigă pe guvenantă.

- Deschide-mi! spuse Rascasse cu o voce imperioasă.

- Domnule, sînt servitoarea Dvs. însă deoarece nu vreau să fiu spînzurată, n-am să vă deschid.

- Doamnă, spuse Rascasse, eu sînt sluga Dvs. și vă anunț că veți fi spînzurată dacă aveți nenorocirea să ascultați de ordinele lui Corignan, care e vîndut unui oarecare Trencavel, pentru a împiedica să ajungă scrisoare pe care o port, pînă la d-ra de Lespars.

- Scrisoarea? făcu guvernanta, îngrijorată, aducîndu-și aminte că Iunesc vorba de așa ceva mai înainte.

- Fără îndoială! Depeșa Eminenței Sale. Ascultați. Eu trebuie să încredințez scrisoarea asta, chiar în mîinile D-rei de Lespars. Dar aceasta trebuie să se întîmple înainte de sosirea Cardinalului. Acesta era esențialul. Uite, eu consimt să rămîn închis aici. În curînd are să vină Eminența Sa și are să vă spună dacă ați făcut bine, ținîndu-mă sechestrat. Dar pentru Dumnezeu, duceți dumneavoastră scrisoarea asta domnișoarei, dar repede!

- Și veți rămîne acolo?

- Sigur că da, fiindcă Eminența Sa mi-a ordonat să-l aștept aici, după ce voi preda scrisoarea.

Aceste cuvinte reușiră s-o convingă pe paznică. Ea spuse:

- Dați-mi-o!

Și întredeschise ușa pentru a primi scrisoarea. În aceeași clipă, o vijelie o azvîrli cu putere înapoi, trîntind-o tocmai de peretele opus al coridorului și Rascasse sări în fața ei, cu un strigăt triumfător.

- Da, ai să fii spînzurată, vrăjitoareo!

Să zboare pînă la Etioles, să dea buzna în grajd, să sară în șa și să alerge într-un suflet pînă la Paris, totul fu făcut cu iuțeala pe care numai setea de răzbunare i-o dădea. Rascasse galopă pînă la Bourg-la-Reine. În momentul acela, problema ce se punea pentru el, era să ajungă la Cardinal, înaintea lui Corignan.

Dar cînd intră în Bourg-la-Reine, văzu în depărtare un vîrtej de praf ce se apropia, un călăreț într-o goană nebună. Dintr-o mișcare instinctivă, el sări cu calul într-o curte și se ascunse după un grajd. Cîteva secunde mai tîrziu călărețul trecu...

- Saint-Priac! se răsti Rascasse. Se întoarce ca vîntul la Riche-Liesse! Oh! Am ghicit! Aha! popă mizerabil! Ai vrut să-l faci pe Saint-Priac să mă omoare!... Iute! La Cardinal!

Își înfipse pintenii în burta calului și-și continuă galopul pînă la vreun sfert de leghe de porțile Parisului. Acolo, se opri scurt. Un alt nor

de praf venea spre el, dar de data aceasta mult mai des; erau mai mulți călăreți ce ieșeau din Paris! Rascasse sări din nou șanțul în cîmp și trecu în dosul unor arbuști. Aprope imediat sosi și cavalcada în goana mare. Rascasse păli de furie și de groază totodată. Patru călăreți treceau prin fața lui... În capul trupei alerga Cardinalul de Richeliu! Și în coadă, bîțîia Corignan, cu un aer triumfător și cu figura obraznică!...

- Dacă aș mai fi rămas acolo, își spuse Rascasse n-aș fi scăpat decît printr-o minune de Saint-Priac, pentru a cădea în laba de tigru a Eminenței Sale. Fiindcă e sigur că răutăciosul ăla de popă, trebuie să fi inventat pe socoteala mea, tot ce a vrut. Am pierdut partida. Corignan a triumfat.

O idee luminoasă îi trecu prin minte.

- Ei bine, nu! Ei sînt numai patru! Partida nu e încă pierdută, dacă pot să pun mîna pe Trencavel!

Intrînd în Paris, primul lui gînd fu să alerge pînă la Frumoasa Diademă... Ajuns la han, al doilea gînd fu să se repeadă spre salonașul ascuns, unde îl zărise pe Trencavel, în faimoasa zi cînd fusese tăiat porcul cel gras. El împinse de-o parte servitoarea, sări pînă în salonaș și zărindu-i pe cei trei prieteni adunați, mugi în el:

- Corignan! Corignan! Ah, cum am să te strîng de gît, cu mîinile mele!

I se dăduse și lui Rascasse un alt cal, odihnit, al lui n-ar mai fi fost în stare să facă drumul înapoi. Ieșind din Paris, Trencavel se întoarse spre spion și cu un ton scurt spuse:

- Unde e?

- La Etioles, răspunse Rascasse.

- Încotro e Etioles?

- Drept spre Longjoumeau și de acolo spre stînga, drept spre Sena.

Trupa lor porni, ca și cînd caii ar fi fost goniți de streche. În timp ce mîncau pămîntul în fugă, Mauluys îi cerea detalii lui Rascasse și acesta obișnuit cu rapoartele, răspundea în termeni scurți, preciși: - Casa Cardinalului, dincolo de Etioles, la marginea pădurii. Două femei în toată casa, în afară de Annais. Cardinalul plecase într-acolo, numai cu trei oameni, din care făcea parte și Corignan. dar vor avea de-a face acolo și cu Saint-Priac. Cu totul, patru spade: nu contați pe Corignan, că ăsta îmi aparține mie. Și Rascasse scrîșni din dinți.

Bine, spuse Mouluys flegmatic. Trei contra patru. Sîntem egali. Ia asta.

El întinse o pungă lui Rascasse. Era o pungă cu cinci sute de livre, în poli de aur și în pistoli. Spionul dădu din cap și spuse:

De data aceasta lucrez pentru mine, nu e nevoie să mă plătiți.

Cu toate acestea, trebuie să fii plătit, spuse blînd Mauluys. Ia-o!...

Pentru prima oară în viața lui, Rascasse simți acel sentiment neplăcut, care se numește umilirea. El păli. Un suspin teribil îi hîrîi în piept. Mauluys îl examină cu atenție... și apoi își puse punga la loc.

- Calul pe care îl călărești, nu e chiar așa de rău, reluă el cu un accent schimbat. Vrei să-l primești, în amintirea acestei întîlniri?

Rascasse se descoperi și spuse cu o voce tremurătoare:

- Mulțumesc! Oh, vă mulțumes, Monseniore!

Ca un vîrtej ajunseră la bac, trecură Sena și intrară în Etioles. Acolo Rascasse se opri și spuse:

- Domnilor, aici trebuie să vă părăsesc.

Mauluys îi aruncă spionului o privire pătrunzătoare și văzu că era sincer.

- Adineaori, continuă Rascasse, mi-ați făcut cinstea să mă înțelgeți. Vă rog să mă înțelegeți și acum. Eu sînt în serviciul Cardinalului și Dvs. sînteți inamicii lui. Eu nu v-am condus pînă aici pentru a vă ajuta să luptați împotriva celui care mă plătește, ci pentru a mă răzbuna pe Corignan.

- Fie, spuse Mauluys. Poți să te retragi.

Rascasse își scoase pălăria și spuse:

- Dumnezeu să vă păzească!...

Mauluys, Montariol și Trencavel, urmăriți mereu din depăratare de Verdure își reluară galopul și cîteva secunde mai tîrziu ajunseră în fața castelului... Atunci, Trencavel scoase un strigăt teribil, Montariol se răsti înjurînd de disperare și Mauluys însuși păli și murmură:

- Prea tîrziu!...

Da, Richelieu se afla acolo! Da, și lîngă el se afla Annais de Lespars, calmă și semeață! Și în spatele Cardinalului, apărea figura lividă a lui Saint-Priac!... Tot ceea ce le spusese și Rascasse! Numai că în jurul acestui grup, aștepta o escortă de cincizeci de cavaleri înarmați!...

Aici, trebuie să adăugăm cîteva rînduri, pentru a povesti ce se petrecuse între Richelieu și Corignan. Cardinalul se afla cu Părintele Josef, cînd Corignan fu anunțat. Starețul îi povesti tocmai, cum le dăduse drumul în ajun seara, celor doi spioni și că Rascasse, jurase că o va găsi pe Annais de Lespars.

- Caraghiosul ăla, te-a jucat, mormăi Richelieu.

- Judeci prea îndrăzneț și dovedești prin asta că nu știi să citești încă pe fața oamenilor!

- Ei, nu-i nimic! vom avea oricînd timp să punem să-l spînzure...

- Monseniore, spuse Corignan care fu introdus în clipa aceea, am pus mîna pe ea!

Richelieu se cutremură. Eminența Cenușie închise ochii pentru a stinge un fulger de triumf.

- Unde e? făcu Richelieu cu un ton scurt.

- La Etioles! răspunse Corignan. Ținută închisă de Domnul Baron de Saint-Priac...

Eminența Roșie sări...

- Chiar în vila Dvs. de recreație! continuă Corignan.

Fu un moment de stupoare. Dar Părintele Josef își reveni numaidecît, lovi clopoțelul și-i spuse ușierului care apăruse:

- Ordin căpitanului de gardă al Eminenței Sale, să alerge imediat la Longjoumeau cu o escortă puternică. La Longjoumeau, escorta va aștepta în curtea hanului "Fazanul auriu". Du-te.

- Da, spuse Cardinalul cu voce înceată, ducîndu-l pe Părintele Iosef într-un intrînd al peretului. Ai dreptate. Am să alerg la Etioles și am să pun să fie executat Saint-Priac!

- Nu, spuse Eminența Cenușie. Ai să i-o dai pe Annais de Lespars în căsătorie lui Saint-Priac!

- Da, da! Și în noaptea nunții, Saint-Priac înebunit de ura lui Annais...

- Are să o omoare și are să ne scape de ea. Și atunci procesul lui Saint-Priac, va fi repede făcut.

- Plec! spuse Richelieu fremătînd de nerăbdare.

- Intîi interoghează-l pe omul ăsta.

Corignan, în timpul acesta reflectase. Rascasse, nu mai era acum rivalul lui, pentru supremul motiv că Rascasse, la ora aceasta era mort - ucis de Saint-Priac. Inamicul de temut era acum, chiar Saint-Priac. Așadar, Corignan se decise să-l acopere cu elogii pe defunctul Rascasse

şi să arunce asupra lui toată cinstea acestei descoperiri, ceea ce nu avea să îl împiedice totuşi, să se pună şi el într-o lumină convenabilă.

- Unde e Rascasse? întrebă Părintele Josef.

- Cînd am reuşit să intrăm în vilă şi cînd am căpătat siguranţa că nobila domnişoară se afla închisă acolo, Rascasse comise imprudenţa de a-şi da pe faţă bucuria. Guvernanta se temu atunci şi folosindu-se de viclenie, ne invită să intrăm într-o cameră scundă. Fratele Corignan, cunoaşte femeile şi se poate lăuda cu aceasta! El evită cursa şi fugi. Rascasse, mai naiv, îndrăznesc să spun, intrase şi am auzit-o pe guvernantă cum trăgea zăvoarele strigînd că nu are să-i mai dea drumul de acolo, decît cu ordinul scris al Eminenţei Sale.

- Bine, murmură Richelieu, am să-i dublez leafa femeii aceleia.

Corignan auzi şi se îndoi la pămînt, ca şi cînd el ar fi beneficiat de această mărinimie.

- Dar, reluă Părintele Josef, cum de aţi ajuns voi pînă la Etioles?

- Rascasse a făcut toate astea, el a imaginat totul, pînă şi costumul acesta de pe mine, pe care de abia aştept să-l schimb cu bunul şi vechiul meu antiriu.

Corignan începu să povestească toată expediţia, chiar de la ieşirea lor din mînăstire, poveste care îl puse pe Richelieu într-o aureolă de deosebită stimă, în mintea Cardinalului. Şi ca să-l acopere de glorie pe inamicul lui, trecut în rîndul celor morţi, Corignan nu avu decît să povestească totul aşa cum se petrecuse. Povestirea lui fu sinceră şi adevărată.

După ce se sfătui cu Părintele Josef, Cardinalul porni la drum escortat de doi dintre gentilomii lui şi urmat de Corignan. La Longjoumeau, Richelieu îl găsi pe căpitanul gărzilor, cu trupa lui, care descălecase în curtea din spate, a hanului Fazanul auriu şi pe care, din cauza aceasta nu o văzuse Rascasse cînd trecuse în goană prin sat. Toată trupa aceasta, în loc să se îndrepte spre Etioles, merse ca să treacă Sena printr-un vad care se afla la o leghe şi jumătate mai la deal de bac. După aceea, ca se îndreptă direct spre pădure şi ajungînd la Riche-Liesse prin spate, o înconjură.

- Să nu mişte nimeni! spuse Cardinalul descălecînd.Şi intră singur în casă. În vestibulul cel mare de la parter, se afla un bărbat, la picioarele scării... figura lui albă ca varul, se distingea pe fondul întunecat... stătea nemişcat, ca lovit de o uimire nemărginită. Richelieu merse drept spre el şi îi puse, mîna pe umăr. Şi cele ce îi spuse, fură groaznice:

- Saint-Priac, așadar am făcut rău că am avut încredere într-un hoț de drumul mare...

Omul începu să tremure convulsiv.

- M-ai trădat; e foarte natural. Un furt în plus sau în minus...

- Omorîți-mă, horcăi omul.

- Asta am să și fac, spuse Richelieu. Mi-ai adus cîteva servicii pe care nu le pot uita. De aceea, am să te cruț de infamia eșafodului. - Saint-Priac, ai un pumnal solid la centură. Saint-Priac, eu sînt un înalt preot: te iert de crimele ce le-ai făcut. Scoate-ți pumnalul Saint-Priac și mori în pace!

Cardinalul de Richelieu se dădu un pas înapoi, ridică mîna dreaptă ca pentru o binecuvîntare dată unui om în agonie cu voce calmă, începu să recite rugăciunea morților. Saint-Priac aruncă în jurul lui niște priviri sălbatece. Ridică privirea spre înaltul scării și bîlbîi: "Adio!..."

Apoi își smulse brusc pumnalul, îl ridică în sus și cu o mișcare fulgerătoare îl repezi spre pieptul lui. Dar arma nu-și atinse ținta: cu un gest la fel de rapid ca al lui Saint-Priac, Richelieu îi apucase mîna și i-o oprise. Pumnalul căzu pe lespezi, cu un zgomot argintiu.

- Saint-Priac, spuse Richelieu, te iert!

- Eminență! Eminență! bîlbîi pierdut omul, îndoindu-se de cele ce vedea și auzea.

- Te iert și îți asigur viitorul...

Richelieu se aplecă spre Saint-Priac. Poate că simțea și el ce oribil era, ceea ce voia să-i spună. Atunci spuse cu voce înceată:

- Fata aceasta pe care voiai să mi-o furi...

- Monseniore!...

- Ei bine! ți-o dau!

Saint-Priac căzu în genunchi și se prosternă. Richelieu îl privi un moment și se gîndi:

- Omul acesta, de aci înainte, îmi aparține cu trup și suflet. Scoală Saint-Priac!... Așteaptă un minut ca să-ți liniștești această inutilă emoție care se vede în atitudinea dumitale.

- Du-te să mă aștepți cu gărzile mele. Și tăcere!

Cardinalul de Richelieu se urcă pe scară. Avea mersul acela aspru al unui îmblînzitor, care iese din cușca unei fiare. Ajungînd sus, Richelieu o găsi pe paznică care aștepta, pierdută în reverențe. El știa că ea ascultase și auzise totul; dar asta nu conta. Fără ca el să-i fi spus un cuvînt, ea se repezi, răsuci cheia, trase niște zăvoare, ca o temniceră

expertă și se dădu înapoi. Cardinalul trecu pragul ușii ce îi fusese deschisă și o văzu pe Annais.

El o văzu la fel cum o văzuse și în dimineața cînd el inaugurase capela din Palatul Cardinal, cu același farmec de frumusețe pură, cu aceeași privire autoritară iluminată de demnitate. Și ca și în capela palatului, Annais îl privi pe Cardinal în față. Richelieu încercă s-o facă să își plece privirile. Apoi făcu un gest de mînie și spuse cu o voce seacă:

- Domnișoară, am părerea de rău de a vă spune că sînteți acuzată de înaltă trădare.

- Ba eu, domnule, spuse ea cu calm, eu vă acuz de trădare...

Richelieu păli puțin, apoi ridică din umeri:

- Vă arestez!

- O faceți poate în numele Regelui, fratele meu?

- În numele meu! spuse cu asprime Cardinalul.

- Dacă mama mea ar fi aici, spuse Annais, ea ar fi destul de răzbunată, numai văzîndu-vă că ați ajuns la rangul de zbir.

- Ah! se răsti el, luați seama!... eu nu voi suferi...

- Luați-o înainte domnule! întrerupse ea cu un accent de-o nespusă putere. Vă urmez!...

- Saint-Priac! tună Cardinalul privind-o.

Tînăra fată păli, se clătină și se duse doi pași înapoi...

- Aha! Am prins-o! se gîndi Richelieu. Saint-Priac, adăugă el fără să se întoarcă, trimite-mi patru soldați.

Saint-Priac era pămîntiu la față, cu ochii plecați. El ascultă. Cîteva clipe mai tîrziu, patru gărzi pătrundeau în cameră. Și Cardinalul spuse cu vocea aceea rece, care pătrundea în carne ca oțelul:

- Încadrați-o pe fata aceasta și conduceți-o pînă la Paris. Răspundeți de ea, cu capetele voastre...

Corignan aștepta cu nerăbdare. Iată cum își aranjase el lucrurile în minte: întîi, avea să-l vadă ieșind pe Saint-Priac pe care ar fi urmat să-l ducă imediat la Bastilia, nu la Grand-Chatelet, sau la Vincennes. După aceea, trebuia să apară Cardinalul, ducîndu-o de mînă pe Annais, speriată și roșie la față. În fine, el Corignan, ar fi intrat după aceea în odaia în care Saint-Priac trebuie să-l fi ucis pe Rascasse, pentru a-i arunca un ultim adio emoționant, vechiului său tovarăș.

Uimirea lui Corignan fu mare, cînd o văzu pe Annais ieșind între patru gărzi, cu spadele în mîini. Și uimirea aceasta se schimbă în stupoare și în îngrijorare, cînd îl văzu sosind pe Cardinalul Richelieu,

care îi vorbea cu familiaritate lui Saint-Priac şi cînd îl văzu pe acesta - complet liber - urcîndu-se pe cal şi luîndu-şi locul în spatele lui Richelieu.

- Oho! făcu Corignan. Mi se pare că s-au petrecut lucruri foarte ciudate! Şi Rascasse? Eu vreau să-l văd pe Rascasse!

- Hei! strigă în clipa aceea căpitanul gărzilor. Ce vor turbaţii ăştia?

Erau trei călăreţi care soseau în goana nebună a cailor. Ei şarjau cu spadele în mîini... Ei trei, atacau un escadron! O secundă se văzură spadele lor aruncînd scîntei prin norul de praf care îi învăluia şi un întreit urlet, răsună ca un bubuit de tunet:

- Loc! Loc! Loc!

CAP. XXVII

SCURTA APARIŢIE A LUI VERDURE

ERA O ADEVĂRATĂ NEBUNIE. Unul din actele nesăbuite care sînt eroice atunci cînd reuşesc şi criminale, atunci cînd dau greş.- Să fugim maestre, spuse Montariol atunci cînd văzuse cei cincizeci de cavaleri din escortă.

Şi Trencavel, fără a răspunde îşi scoase spada.

- Trencavel, spuse Mauluys liniştit. Ce vrei să faci?

- Să o scap, spuse Trencavel cu un fel de furie, sau să mor sub ochii ei. Du-te, dragă Conte. Dumneata nu eşti acuzat de a fi spion. Du-te.

- Glumeşti! făcu Mauluys, care cu un gest liniştit îşi scosese şi el spada.

- Moarte diavolilor! mugi Montariol. Fiindcă Academia e moartă, nu văd la ce aş mai trăi!

- Atunci înainte! urlă Trencavel ai cărui ochi se injectară de sînge.

Dar se prăbuşi lovit în cap. În aceeaşi secundă, două gărzi fură răsturnate de pe cal. Sîngele ţîşni. Un urlet sălbatec ca un vaiet, se ridică din zeci de piepturi. Lovitura fusese teribilă. Ceea ce urmă, era doar o viziune de învălmăşeală şi deodată, cei trei, se desprinseră din vîrtej. Vîrtejul de soldaţi înnebuniţi se lărgi. Brusc, ciclonul trecu din nou printre ei. Al doilea atac, fu şi mai năvalnic ca primul. Toţi trei erau plini

de sînge. Într-un timp mai scurt de o secundă, ei putură fi văzuți sfîșiați, cu ochii rătăciți, cu mîinile roșii de sînge, cu flăcări în priviri, apoi deodată fură înghițiți în vîrtej cu un zgomot de berbec ce sparge o poartă de fier.

În jurul lui Annais se îngrămădise o duzină de gărzi, ce stau nemișcate. Saint-Priac îl văzu pe Trencavel. El scoase un strigăt de funestă bucurie și strînse dîrlogii calului pregătindu-se să sară.

- Rămîi aici, spuse cu răceală Cardinalul. Te păstrez pentru alte însărcinări.

Saint-Priac își plecă frunte și plînse de necaz... Cardinalul îl recunoscuse și el pe Trencavel.

- Scrisoarea! se gîndi el. Oh! dacă aș putea pune mîna pe scrisoare! Ce zi!... Omorîți-i pe ceilalți doi! strigă el. Dar prindeți-l pe acesta viu!...

Și cu vîrful spadei arătă spre Trencavel, care venea spre el, înflăcărat și roșu. Annais, îl recunoscuse pe Trencavel. Ea îl văzu din nou la cea de a doua șarje, în secunda aceea de vis tragic, cînd dăduse năvală. Atunci, avu o viziune neclară a unei siluete fine, trasată în linii ușoare pe fondul de praf - un praf din care îi surîdea în mod ciudat cu un aer de copilărie batjocoritoare, printre petele roșii de sînge, - un cap cu părul fluturînd în valuri, un braț ridicat spre cer, aruncînd scînteirile oțelului, - era o viziune de nedescris. Și aceasta, se fixă pentru vecie în sufletul ei. Și din năvala fantastică, dinspre figura aceea palidă, roșie și batjocoritoare, țîșni deodată un strigăt, care urma ca să răsune mereu de aici înainte, în inima ei ca un reproș - strigătul unei voci tinere și ironice:

- Domnișoară, iar am venit să vă spionez!...

Annais privea. Toată viața ei, îi era în priviri. Gîndurile ei erau confuze. Inima de abia îi mai bătea, cu lovituri surde și lung distanțate... Ea privea!... Năvala gărzilor se restrînse în jurul lui Montariol și a lui Mauluys... Trencavel lipsea!... Unde era?...

Deodată îl văzu aruncat de-a curmezișul șeii lui Montariol, fără viață. Montariol, îl ducea cu el galopînd spre pădure, iar Mauluys, ținea piept mulțimii. Era ceva sublim. Timp de vreo zece secunde, Mauluys fu pretutindeni, înfigîndu-se, dînd înapoi, tăind cu spada, împlîntînd-o, cabrîndu-și calul, năvălind - el și calul lui erau una - spada, calul și omul, erau trei ființe contopite într-o minunată și formidabilă mașinărie de război. Și numai cînd îl văzu pe Montariol

înfundîndu-se printre copaci, Mauluys o porni într-un ultim efort, o ultimă năvală și goni spre pădure, în care se pierdu și el.

Gărzile se repeziră, după el. În fața lizierii de arbori, locotenentul strigă:

- Stați!... Atacul acesta nebun, ar putea să fie vreum șiretlic care să ne atragă în pădure, în vreo cursă. Ofițerul se întoarse spre Cardinal pentru a-i cere ordine... Richelieu merse spre el; deodată, un tip apăru în fața lui: o figură bizară, schimonosită și brăzdată de riduri, cu ochii încrețiți, cu buzele subțiri sucite într-un rînjet - și acesta îi spuse:

- Nu-i mai urmăriți!

Richelieu, se opri uimit în fața slabului călăreț, care, lucru ciudat, făcea acum niște semne prietenești lui Saint-Priac, care păli și își întoarse capul.

- Cine e caraghiosul ăsta? făcu Richelieu.

- Caraghiosul ăsta e aici pentru a o salva pe Emineța Voastră, de aceea, nu-i mai urmăriți!

Omul își îndemnă calul și se apropie de Cardinal. Schimonositura figurei sale, veselă și fantastică, se accentuă în sute de zbîrcituri, așa că toată figura lui nu era decît un hohot de rîs. Richelieu era să strige un ordin...

- Scrisoarea! făcu omul cu iuțeală. Gîndiți-vă la scrisoarea aceea Monseniore!

- Scrisoarea! bîlbîi Cardinalul ca lovit de trăznet.

- Scrisoarea voastră Monseniore. Nobila depeșă adresată Majestății Sale Regina. Cu ce drept, să o citească Regele, cînd nici nu-i era adresată lui, vă întreb.

Richelieu, asculta cu un fel de oroare, cu ochii holbați.

- Regele nu are s-o citească, continuă scrîșnind monoton. Nu are acest drept. Adio Monseniore, și nu-i mai urmăriți pe gentilomii aceștia, fiindcă numai ei singuri pot să pună scrisoarea la loc sigur și să împiedice ca să ajungă în mîinile Regelui!

Omul salută cu un adînc respect pe Cardinal, salută degajat și cu emfază soldații din escortă, apoi, din depărtare, îl salută cu o impertinentă familiaritate pe Saint-Priac. Și în trap mic, fără să se grăbească, el se înfundă în pădure.

- Blestem! mugi în el însuși Cardinalul. Locotenentul se apropie de el.

- Monseniore, să intrăm în pădure?

Richelieu își trecu mîna peste frunte. Mîna îi era ca gheața, iar fruntea îi ardea.

- Ce spui? făcu el. Ah... rebelii aceia?... Lasă că îi vom găsi noi. E inutil să mai riscăm și alte vieți, prin tufișurile astea. Adună-ți oamenii...

Trecuseră deja cîteva secunde, de cînd figura schimonosită care îl uimise, dispăruse din ochii lor. De-abia acum, omul o luă la galop și ajunse în curînd din urmă pe contele Mauluys și pe Montariol care îl ducea pe Trencavel de-a curmezișul șeii.

- Cum se face că ai stat de vorbă cu Cardinalul? spuse Mauluys. Ce i-ai putut spune tu? Ia spune Verdure!

- M-am oprit cîteva clipe ca să-i spun Eminenței Sale, că Dvs. nu îndrăzniți să-i citiți scrisoarea!

- Aha!... făcu Mauluys, îngîndurat. Și ce ți-a răspuns?

Verdure surîse și scrîșnind printre dinți:

- Eminența Sa spune că faceți rău că nu o citiți!

CAP. XXVIII

SAINT-PRIAC

GĂRZILE SE ADUNARĂ în fața vilei. Se făcu socoteala: erau cinci morți și opt răniți, printre care și căpitanul gărzilor, care începuse să-și revină din lovitura ca de măciucă pe care o primise în țeastă. Morții fură duși în vilă împreună cu doi dintre răniții care erau așa de grav încît nu se mai puteau urca pe cal.

- La drum! făcu Richelieu.

- Oh! se gîndi Corignan, să nu-l văd pe bietul Rascasse spintecat?

- Corignan! Corignan! urlă în momentul acela o voce ce venea dinspre interiorul casei. Corignan! scump prieten! Vino să mă scapi!...

- Rascasse! se sufocă Corignan, căruia i se zbîrlise părul.

- Ajutor Corignan! Dragul meu Corignan! continuă vocea.

- Ce e? întrebă Cardinalul.

- Rascasse! bîlbîi Corignan. Dar nu... asta e imposibil!...

- A! uitasem de bravul Rascasse, făcu Richelieu. Să fie eliberat numaidecît!

Corignan, năucit îl întrebă cu privirea pe Saint-Priac; Saint-Priac, căruia guvernanta îi povestise fuga lui Rascasse, fu apucat de o uimire dincolo de limite. Amîndoi, cu o aceeași mișcare, descălecară și se repeziră spre vilă intrînd, ei o văzură pe paznica vilei cum deschidea tocmai ușa camerei în care fusese închis Rascasse și ale cărei zăvoare, de altfel, fuseseră date la o parte! Și toți trei, călugăr, guvernantă, și spadasin, rămaseră năuciți, văzîndu-l ieșind pe micul Rascasse, care saluta cu un aer ștrengar, pe toată lumea.

- Oh! bîlbîi paznica, ce făceați acolo?

- Întrebarea asta e glumeață, făcu Rascasse. După ce ai refuzat cu încăpățînare să-mi deschizi...

- Zi n-ai murit așadar? dîrdîi Corignan zăpăcit.

- A, așa stau lucrurile Corignan? Știam eu că mori de necaz de un timp încoace că nu mă vezi mort! Dar cine să mă fi ucis?

Rascasse, cînd îl părăsise pe Mauluys, intrase în pădure și de acolo, asistase la șarja celor trei eroi. Atunci își spusese:

- La drept vorbind, eu am regăsit-o pe D-ra de Lespars, așa că Emineța Sa nu are ce să-mi reproșeze, ci dimpotrivă. Așa că am putea să aranjăm oarecum lucrurile. Și legîndu-și calul de un copac, el profită de încăierarea ce avea loc și se strecură nevăzut de nimeni, pînă în casă, unde intră la loc, în odaia în care fusese închis.

Cînd fu dus în fața Cardinalului, Rascasse își dădu numaidecît seama că el se afla într-o postură excelentă. Richelieu nu-i spuse decît vreo cîteva cuvinte, dar care valorau cît zeci de elogii:

- Rascasse, să treci astă seară pe la vistiernicul meu!

- Și cînd te gîndești, gemu Corignan, cînd te gîndești că eu, eu Corignan, eu l-am îmbogățit pe Rascasse, prin laudele ce i le-am adus!

Porniră cu toții. Rascasse alergă să-și dezlege calul pe care i-l dăduse Mauluys și urmă și el întreaga cavalcadă care ajunse în Paris pe la ora șase seara. Annais fu închisă într-un salonaș al palatului din Piața Regală. O oră se scurse într-o așteptare de moarte.

- Pentru ce, se întreba ea, pentru ce mă țin prizonieră în palatul Cardinalului și nu într-o celulă oarecare?

Deodată se cutremură: ușa se deschise... și Cardinalul de Richelieu intră.

În timpul acelui ceas ce se scursese de la venirea lor, Eminența Roșie stătuse de vorbă cu Eminența Cenușie, povestindu-i cele spuse

de Verdure și toate cele ce se petrecuseră. Părintele Josef, nu era omul care să-și piardă timpul ca să-i demonstreze din nou, ce nebunie făcuse ministrul scriind acea grozavă scrisoare. Și Richelieu, pe de altă parte, era destul de stăpîn pe sine, pentru a nu-l considera pe Corignan vinovat de pierderea ei; spionul se apărase cu vitejie și de altfel - Richelieu o știa - el s-ar fi lăsat mai curînd tăiat în bucăți, decît să dezvăluiască vreodată un astfel de secret. Cele două eminențe judecară, așadar, situația cu sîngele rece îndrăzneț, al acelor jucători cutezători, care nu au nici cea mai mică tresărire atunci cînd își aruncă pe masă ultima lor carte. Și văzură situația foarte clar, așa cum era de fapt: înspăimîntătoare.

- Mai întîi, trebuie să ne cunoaștem inamicii, spuse Părintele Josef. Îl știm pe Trencavel și pe Secundul lui. Mai rămîne să aflăm numele celui de la doilea răzvrătit și al omului care v-a vorbit. Trebuie să-l asmuțim pe Saint-Priac pe urmele lor.

Cardinalul lovi de trei ori în clopoțel. Cîteva secunde mai tîrziu, Saint-Priac intră.

- Știi, ce ți-am spus astăzi, spuse Richelieu. Ca revanșă, îți cer...

- Orice, Monseniore! Viața mea e a Dvs., îl întrerupse Saint- Priac cu o sălbatecă sinceritate.

- Bine. Mîna lui Annais de Lespars se află la capătul devotamentului dumitale. Și înțeleg să-ți dau o Annais supusă complet, adăugă Cardinalul cu un surîs sinistru.

Saint-Priac se înclină tremurînd pînă la pămînt.

- Bine, repetă Richelieu. Așadar trebuie să pornești imediat la lucru. Și ca un început, adu-mi numele rebelului care îl întovărășea pe maestrul de scrimă și pe Secundul lui. Trebuie să-l aflu cel mai tîrziu pînă în două zile.

- Monseniore, spuse Saint-Priac cu un accent de ură feroce, eu vi-l dau chiar acum: e Contele de Mauluys.

Cardinalul și Starețul tresăriră de bucurie. Saint-Priac era un om prețios.

- Mauluys? făcu Richelieu. Eu am auzit vorbindu-se de un Mauluys de Anjou...

- Un hughenot blestemat, se răsti Părintele Josef.

- Tatăl Contelui, spuse Saint-Priac. Acesta nu e nici hughenot și nici catolic. În Anjou nu mergea în vizită absolut la nimeni. La Paris,

trăiește singur cuc. Într-o zi m-am întîlnit față în față cu el, între Saumur și...

Saint-Priac se opri scurt. El se îngălbeni și bîlbîi cîteva cuvinte de neînțeles.

- Ei bine, treci peste asta. Unde locuiește la Paris?

- Asta am s-o aflu eu Monseniore. Dar pot să mai adaug un detaliu, care are probabil și el oarecare importanță. Omul care... a cerșit așa de neîndemînatic... un dar Eminenței Voastre... chiar în clipa cînd doreați să dați ordin să fie urmăriți rebelii...

- Ei bine? făcu aspru Richelieu, căruia nu-i scăpaseră insinuările lui Saint-Priac.

- Ei bine Monseniore, e valetul Contelui de Mauluys! Se numește Verdure. L-am cunoscut acum cîțiva ani, cînd...

Saint-Priac se opri scurt, foarte tulburat.

- Atunci, acest Mauluys are scrisoarea! strigă Richelieu înfiorîndu-se. (Saint-Priac rămase înclinat)Scrisoarea care ar fi așa de necesar s-o restituim Regelui! adăugă Cardinalul, pe care o privire a Părintelui Josef îl fulgerase. Du-te Saint-Priac și... nici un scandal, nici o încăierare; află numai unde locuiește omul.

Saint-Priac își îndreptă trupul:

- Binevoiește Eminența Voastră să-mi permită încă un cuvînt? Și Dvs. asemeni, cuvioșia Voastră, vă cer toată atenția și toată încrederea Dvs.

- Vorbește, făcu Richelieu, uimit, în timp ce Părintele Josef studia fizionomia spadasinului.

- Aș dori să știu de ce scrisoare e vorba, spuse Saint-Priac cu hotărîre.

- O scrisoare în care domnul Cardinal, indică Majestății Sale un nou plan de campanie contra hughenoților, se grăbi Părintele Josef. E absolut necesar ca ea să nu mai rămînă în mîinile dușmanilor noștri.

- Prea Înalte Părinte e inutil ce conține scrisoarea aceea. Monseniore, eu am să descopăr locuința Contelui de Mauluys. Atunci, Dvs, veți trimite prefectul sau procurorul la Conte. Sau chiar, veți putea face să fie invadată pe ascuns locuința, de oameni de-ai Dvs. Ei bine, eu spun că în oricare din aceste cazuri scrisoarea riscă să se rătăcească. Sau cel puțin, să fie văzută de ochi răi voitori. Notați, Monseniore, că nu vorbesc de cazul cel mai probabil, în care nu se va găsi nimic în casa Contelui, care trebuie să fi ascuns această scrisoare în altă parte...

Cele două Eminențe se priviră înfiorîndu-se. Saint-Priac puse un genunchi la pămînt, își plecă în piept capul și spuse:

- Monseniore, descrieți-mi această scrisoare și în trei zile eu v-o aduc. E o probă de încredere nelimitată ce vă cer. Dar trebuie, vedeți Dvs., trebuie să vă aduc unul din acele servicii, care să fie în stare să ridice în ochii Dvs. un mizerabil ca mine. Monseniore, fiți acum mai generos decît ați fost astăzi la prînz.

Eminența Roșie și Eminența Cenușie, schimbară o privire lungă. În sfîrșit, Părintele Josef aprobă cu capul. Atunci, cu un fel de emoție care îl strîngea de gît, Richelieu, palid de tot, se aplecă spre urechea spionului, a hoțului, de drumul mare și murmură:

- Scrisoarea e un plic mare, sigilat pe roșu cu stema mea și iată ce scrie pe ea:

Richelieu fu scuturat de un tremur. Paloarea i se accentuase Saint-Priac împietri. Și Cardinalul, într-un suflet continuă:

- Majestății Sale Regina...

Saint-Priac se ridică scînteind de bucurie, transfigurat.

- Monseniore, spuse el, în trei zile această scrisoare va fi în mîinile voastre, sau eu voi fi mort!

- Omul acesta e în stare să vă salveze, spuse atunci Părintele Josef.

- Da, murmură Richelieu îngîndurat. Dragostea îl împinge. Și dragostea poate inspira lucruri mari..., acum să ne ocupăm de treburi de stat; fiindcă acest Trencavel și Secundul său s-au arătat pe față, în stare de rebeliune înarmată, au devenit criminali de Stat. Introdu-i pe Corignan și pe Rascasse, ordonă el ușierului care veni în urma loviturii dată de el în clopoțel.

Cei doi spioni, ajunși la palat odată cu Cardinalul, așteptau la bunul lui plac, într-un salonaș vecin. Ei intrară amîndoi deodată. Corignan se ținea de burtă cu amîndouă mîinile, iar Rascasse avea un ochi învinețit. Desigur că avusese loc o mică explicație între cei doi cumetri.

- Ce e? făcu Richelieu încruntîndu-și sprîncenele.

- Nimic, Monseniore, mai puțin decît nimic, grăi Corignan.

Dar Cardinalul nici nu-l asculta. Se plimba de colo-colo cu un pas inegal, întunecat la față și în sfîrșit se opri în fața lor. Imediat ei își dădură seama că era ceva grav. Ei se îndreptară și se atinseră cu cotul. Asta însemna: Atenție!

- Astăzi mi-ați fost foarte folositori, spuse Cardinalul; vă iert încurcătura aceea prostească ce mi-ați făcut-o acum cîteva zile.

Rascasse și Corignan se înclinară, apoi se ridicară, cu niște mișcări automate.

- Corignan, continuă Richelieu, ai să te duci să ridici douăzeci și cinci de pistoli de la vistieria mea.

Corignan îi aruncă confratelui său o privire piezișe de triumf. Rascasse rămase nepăsător.

- Tu, Rascasse, fiindcă după cele spuse de Corignan, tu ești acela care...

- Dar!... exclamă capucinul.

- Tăcere Corignan! Așadar, fiindcă tu ai imaginat îndemînateca operație de astăzi, ai să ridici o sută de pistoli. (Corignan scoase un suspin răgușit de disperare, Rascasse rămase nepăsător). Acum ascultați-mă. Trebuie să mi-i regăsiți pe Trencavel și pe Montariol.

- Mă însărcinez eu să fie arestați! făcu Corignan năvalnic. Mi- au scăpat ei acum cîteva zile, dar...

- Eminența Sa nu spune că trebuiesc arestați, ci a spus că doar trebuie să-i găsim.

- Așa Rascasse! Nici o arestare. Nici un zgomot. Vreau să știu numai unde locuiesc. Restul mă privește. Să lucrați în bună înțelegere, cu blîndețe și repede. Plecați acum. O mie de pistoli dacă reușiți. V-au mai fost ei promiși, dar dacă mizerabilii îmi vor scăpa, spînzurătoarea vă așteaptă.Cei doi spioni ieșiră de-a-ndăratelea. Odată ajunși afară Corignan exclamă cu entuziasm:

- O mie de pistoli!

- Sau spînzurătoarea! se înfioră Rascasse îngîndurat.

- Acum să vedem de ea! mormăi Cardinalul.

- O ai în mînă, asta e principalul. Restul e un joc de copii. Adio. Fără milă, asta e totul. Eu mă duc să mă rog domnului, pentru voi.

Richelieu, cu un respect, în fundul căruia se afla o revoltă înăbușită, se înclină sub binecuvîntarea Părintelui Josef și îl conduse pînă la ușa anticamerelor. Starețul își trase gluga pe ochi și se urcă în litiera lui, care îl aștepta în Piața Regală. În momentul cînd litiera lui pornea, un cavaler înalt intra în palat.

CAP. XXIX

EROINA

RICHELIEU SE ASIGURĂ cu un gest că avea pe el cămașa de zale și că pumnalul îi ieșea ușor din teaca lui de catifea. Apoi, cu un fel de asprime, deschise ușa și merse drept spre Annais spunîndu-i:

- Îmi închipui că nu mai sperați că are să aibă loc vreun proces. Trădarea dumneavoastră e una dintre acelea care cer o pedeapsă pe ascuns. Cu începere din momentul acesta nu veți mai vorbi cu nimeni și nimeni nu va ști ce s-a făcut cu dumneavoastră.

Annais stătea în picioare, cu mîna înmănușată rezemată pe spătarul unui fotoliu. Ea îl privi pe Richelieu drept în ochi.

- Vă înșelați, spuse ea. Va mai fi cineva care va ști ce s-a făcut cu mine: Dumneavoastră!

Richelieu se scutură și spuse cu un zîmbet:

- Acuzații prea puțin de temut. Dacă eu sînt singurul care va ști ce am făcut cu dumneavoastră, credeți-mă domnișoară, o veșnică uitare va învălui foarte curînd, pînă și ultima urmă a aceleia care a fost Annais de Lespars.

- Vă înșelați iar, spuse ea fără să ridice glasul. Vă cunosc destul de bine, ca să știu că Dumneavoastră nu negați că ar exista și remușcări. Și cu toate acestea, amintiți-vă de asta: după moartea mea, mama mea va vorbi pentru mine!...

- Fie! făcu Richelieu. De altfel n-am venit aici ca să mă cert cu Dumneavoastră. Atîta timp cît se mai poate încă, am venit să vă ofer o posibilitate de salvare. Și fiindcă nimeni nu ne aude, vreau să vă vorbesc cu toată sinceritatea.

- Vă înşelaţi, repetă Annais. Cineva vă aude!...

Fie din întîmplare, fie dintr-o inspiraţie ascunsă, ea întinse mîna spre uşă. Şi gestul ei fu făcut cu o astfel de convingere, vocea ei răsună de data aceasta cu o astfel de vibraţie, încît Cardinalul, sub impulsul unei puteri neraţionale, se îndreptă repede spre uşă şi cu o mişcare nervoasă o deschise de perete. Uşa dădea în cabinetul său. El aruncă înăuntru o privire rapidă: cabinetul era gol...

Richelieu se întoarse spre Annais. Era galben ca ceara şi trebui să facă un efort puternic ca să se stăpînească.

- Am vrut să vă dovedesc că nu mai aveţi nimic de sperat. Nu e nimeni acolo. Şi chiar dacă ar fi fost cineva, eu sînt stăpîn aici. Dumneavoastră sînteţi complet în puterea mea. Atitudinea mea vă dovedeşte că n-am intenţia să uzez cu rigurozitate de această putere. Domnişoară, Dumneavoastră sînteţi acuzată de înaltă trădare. E o crimă capitală. Şi cu toate acestea, eu voi fi singurul Dumneavoastră judecător, fără posibilitate de apel, însă voi judeca imparţial. Dacă aş fi vrut să uit - cu privire la Dumneavoastră - regulile de judecată aş fi putut şi aş mai putea-o încă, căutînd să vă evit lunga şi dureroasa agonie care v-ar aştepta într-o celulă înfundată, condamnîndu-vă în mod sumar şi punînd să fiţi executată pe ascuns, chiar în noaptea aceasta...

- Făceţi-o! spuse Annais cu hotărîrea disperării.

- E inutil să bravaţi, spuse Richelieu. Mi-a fost milă de tinereţea dumneavoastră, de frumuseţea dumneavoastră şi mi-am spus că poate v-aş putea salva, că justiţia poate primi sfaturi cîteodată şi de la o inimă şi că în sfîrşit, nu sînteţi vinovată poate, decît de o excesivă pietate filială. De aceea, vă rog să-mi răspundeţi cu precizie, la întrebările precise pe care am să vi le pun. Pentru a permite să vă apăraţi, am să vă definesc mai întîi crima: Domnişoară, dumneavoastră sînteţi acuzată de a fi venit la Paris cu scopul de a conspira împotriva Primului Ministru al Statului, adică împotriva mea.

Annais, o clipă îşi plecă fruntea, apoi ridică încet capul, fixă asupra Cardinalului privirea ei curată şi limpede şi spuse:

- Scutiţi-mă de acuzaţiile şi întrebările Dumneavoastră. Am să vă spun eu în puţine cuvinte, ce am venit să fac la Paris. Ştiu că lucrul acesta îl ştiţi şi Dumneavoastră, dar e mai bine ca Annais de Lespars să-şi precizeze ea însăşi faptele. Domnule Duce, eu am venit la Paris ca să mi se stabilească drepturile care mi-au fost recunoscute de tatăl meu

Henric al IV-lea. "Da, fată blestemată, se gîndi Cardinalul, știu că nu in asta constă pericolul pentru mine!"

- Domnișoară, reluă el cu vioiciune, recunoaș- terea acestor drepturi, ar fi un grav incovenient pentru Coroană, dar dacă nu depinde decît de asta, Regele, în urma insistențelor mele, are să vă cheme alături de el, chiar pe treptele acestui frumos tron, de care nu mă pot apropia nici eu, stăpînul tuturor!... Dacă un Ducat dotat cu o rentă anuală de două sute mii de lire...

Un gest sălbatic al lui Annais îl opri. Ea lăsă să cadă aceste cuvinte grele:

- Domnule Duce, ați intrat aici ca acuzator și acum vorbiți ca unul care se roagă de mine!

- Vorbesc ca un stăpîn, murmură Richelieu cu un accent de teribil dispreț. Ca un stăpîn destul de puternic și destul de mare pentru a vă ierta insultele Dumneavoastră. Credeți-mă acceptați numaidecît cele ce vă ofer peste o secundă va fi prea tîrziu.

- Prea tîrziu pentru Dumneavoastră, Duce de Richelieu. (Ea se înălță; talia ei zveltă, păru că se mărește; frumoșii ei ochi negri scînteiară) Dumneavoastră îmi oferiți să mă cumpărați, ca și cînd eu m-aș numi Saint-Priac! Haida de domnule! Așadar un Ducat și o rentă de două sute de mii de lire, ar plăti dezonoarea publică a mamei mele... Destul domnule, nici un cuvînt în plus despre asta. Dumneavoastră m-ați întrebat, eu trebuie să vă răspund. (Ea se apropie de Richelieu care se făcu alb ca varul). Iată conspirația mea: și mie mi-a fost de asemeni milă, dar nu de Dumneavoastră, ci de numele Dumneavoastră pe care îl mai poartă și altcineva... Altcineva, pe care mama mea cînd a murit mi-a poruncit să-l venerez! (Ea îl atinse pe Richelieu cu degetul in piept). Fiindu-mi milă, m-am gîndit atunci să vă ofer o luptă loială. Femeie, copilă încă, eu mi-aș fi măsurat spada cu a Dumneavoastră și Dumnezeu, domnule, Dumnezeu ar fi judecat atunci între noi doi! V-aș fi ucis domnule Duce și după aceea aș fi înfășurat infamia Dumneavoastră în tăcerea retragerii mele. (Richelieu făcu un gest violent). Ah! lăsați-mă să vorbesc! strigă ea cu o voce în care răsunau hohotele reținute. Lăsați-o pe mama mea să vorbească! Lăsați să vorbească moartea care vă acuză!... Acuzația există Monseniore! Întîmplarea e scrisă toată de mîna mamei mele! E povestea hidoasei conspirații a lui Richelieu, valetul lui Henric al IV-lea! Tot ce ați făcut în noaptea aceea oribilă pentru a vă cîștiga favoarea Regelui, tot ce ați făcut pentru a-l

dispera pe fratele Dvs., pentru a-l împinge în mormînt și a-i lua locul, toate acestea le știți și de aceea tremurați! Aceasta v-ar acoperi de oprobiul lumii, dacă aș putea să execut ordinul mamei mele, ucisă de Dvs.! Dacă aș putea să ajung liberă pînă la Regele Franței și acolo, în fața Curții adunate, să citesc tare istoria înșelătoriei și mîrșăviei Dvs.!... paginile înflăcărate pe care le-a scris mama mea!... dacă aș face să se audă în tot regatul acuzația moartei!...

Richelieu, cu fața descompusă, se da înapoi, îndoit, aruncînd în jurul lui priviri rătăcite. Ea mergea spre el și cu accent de un dispreț înspăimîntător continuă:

- Vă e frică! Vă e frică să nu mă audă cineva! Tremurați Duce! Ei bine! puneți să mă arunce în temnițele Dvs., sau să mă ucidă ca și pe mama mea. Dar acuzația există, moarta va vorbi!...

- Hîrtiile astea! horcăi Richelieu.

- Există! Există! Moarta vorbește Monseniore!...

- Hîrtiile astea! bîlbîi Cardinalul cu o voce înspăimîntată. Îmi trebuiesc. Te las liberă, te fac puternică onorată, glorioasă!...

- Hîrtiile acestea nu sînt la mine, spuse Annais cu o solemnitate funebră. Cereți-le moartei!...

- Ei bine! mugi Richelieu ajuns în acel grad de groază în care gîndurile amorțesc, ei bine! am să le caut! Am să le găsesc! Toți prietenii tăi pe care îi știu pe toți, au să piară, pînă ce voi ști unde ți-ai ascuns infernala calomnie! Și tu, tu nu vei mai spune nici un cuvînt!...

Richelieu își scoase pumnalul. Ea își încrucișă brațele. El se îndreptă spre ea, alb la față, cu ochii scoși din orbite...

- Atunci să mori tu întîi! Eu sînt stăpîn aici, stăpîn pe viața ta ! (El scoase un hohot de rîs înfiorător) Haide, cheamă în ajutor !... Cine te-a auzit?... Cine are să vină să oprească această mînă care va omorî secretul tău, odată cu tine?...

- Eu! spuse o voce puternică.

Cardinalul se întoarse tresărind și din cabinetul acela pe care adineauri îl văzuse gol, pe ușa aceea pe care el însuși o închisese, văzu intrînd un om, care aruncîndu-și pălăria și pelerina pe un fotoliu, îi apăru în plină lumină. Era cavalerul acela înalt, care intrase în palat în momentul cînd Părintele Josef părăsea Piața Regală.

- Louis de Richelieu! murmură Annais.

- Fratele meu! horcăi Cardinalul.

- Fratele meu! repetă Richelieu recăpătîndu-și stăpînirea de sine. Dvs.! Aici!... Domnule Arhiepiscop de Lyon, cum de v-ați părăsit fără ordin, reședința Dvs.?

- Am primit ordin, spuse Arhiepiscopul cu un calm suprem.

- De la cine? făcu cu dispreț Cardinalul. De la Rege?

- De la Dumnezeu! răspunse Arhiepiscopul.

Richelieu fără a răspunde, se îndreptă repede spre o masă pe care se afla un clopot și lovi cu putere cu ciocănelul de argint. Valetul lui de cameră apăru.

-Șeful ușierilor! făcu el cu asprime. Ofițerul de serviciu!

Annais își înăbuși un strigăt și cu o mișcare de încîntătoare cutezare, se așeză lîngă Arhiepiscop, ca și cînd ar fi vrut să-l apere.

- Nu vă temeți de nimic, spuse Louis de Richelieu cu un surîs palid, nici pentru Dvs. și nici pentru mine. Fratele meu e un politician prea îndemînatec pentru a nu-și da seama că dacă morții pot uneori să fie reduși la tăcere, cei vii pot să vorbească și să se facă auziți chiar și din fundul celei mai ascunse temnițe.

Cardinalul scoase un fel de muget de furie și se lovi cu palma în frunte.

- Prins! mormăi el. Prins în cursă!...

Și modificîndu-și prima hotărîre ce o luase, cu iuțeala cu care îl făcea așa de temut, spuse către șeful ușierilor care intra:

- Domnule, de aici înainte nu mai sînteți în serviciul meu.

- Monseniore! bîlbîi nenorocitul bătrîn lovit de uimire și de durere.

- Plecați și luați-vă toți subordonații cu Dvs. Mîine dimineață nu vreau să mai văd niciunul.

- Represalii nedrepte! spuse Louis de Richelieu. Bieții oameni nici n-au știut că am intrat aici.

Bătrînul servitor ieși clătinîndu-se. Locotenentul care comanda gărzile de serviciu, apăru atunci.

- Să pui sentinele la toate ușile! ordonă Cardinalul. Nimeni să nu iasă de aici fără ordin scris! Să-mi fie adus aici D-l procuror-criminalist. Domnule Arhiepiscop, adăugă el întorcîndu-se spre fratele său, cu toate că venirea Dvs. aici s-a produs în afară de orice reguli de etichetă sau de simplă bună cuviință, avînd în vedere legăturile de familie care ne unesc, sînt gata să ascult. Ce aveți să-mi spuneți?

Arhiepiscopul de Lyon răspunse:

- Că i-am cerut o audiență Regelui Franței! Că această audiență mi-a fost acordată pentru mîine dimineață! Și că dacă nu voi fi la Luvru la ora indicată, un prieten credincios se va duce să-i spună Majestății Sale unde trebuie să pună să fiu căutat și cui trebuie să mă ceară!...

Cardinalul rămase o clipă lovit de amețeală. Apoi se clătină și cu un geamăt slab, se trînti într-un fotoliu.

Cînd își reveni în fire, îl văzu pe Arhiepiscopul de Lyon și pe Annais în același loc. Nici nu se mișcaseră. Atunci Louis de Richelieu se apropie de fratele său, se aplecă spre el și se răsti:

- Poate că aș muri de rușine, de asta totuși îți jur pe Dumnezeu, Stăpînul meu, că dacă am cerut audiență Regelui, am făcut-o pentru a povesti în fața tuturor, pentru ce - renunțînd la drepturile mele de mai vîrstnic - am consimțit să mă îngrop în Mînăstirea Grande-Chartreuse!

Cardinalul de Richelieu, stăpînul regatului și al Regelui, ridică spre fratele lui, niște priviri stinse, în care licăreau în mod confuz gînduri înspăimîntate și murmură:

- Iartă-mă!

Arhiepiscopul se îndreptă și spuse cu o solemnitate aspră.

- Te iert. Dar nu uita că fac parte din familie... Atît timp cît trăiesc, îți interzic să te mai atingi de această copilă, dacă nu vrei ca sîngele de Richelieu să se deștepte încă o dată în mine. Adio. Mîine dimineață îl voi ruga pe Rege să mă desărcineze de postul pe care a avut plăcerea să mi-l încredințeze și să-mi permită să-mi reiau locul printre cei de la Chartreuse... Cred că nu mai avem nimic ce să ne spunem... Acum binevoiește și semnează ordinul care ne va permite să ieșim de aici, D-ra de Lespars și cu mine.

Cardinalul, fără un cuvînt, se așeză la masa pe care se aflau pergamentele de piele și pene de scris și scrise repede:

"Să fie lăsați să iasă purtătorii prezentei".

Semnă și întinse pergamentul Arhiepiscopului.

- Domnule, spuse el cu voce înceată, față în față. Roagă-te lui Dumnezeu să pot uita noaptea aceasta!...

- Sînt nouăsprezece ani de cînd mă rog lui Dumnezeu să mă facă să uit o altă noapte!...

- Plecați, scrîșni Cardinalul la capătul puterilor. Dvs. nu mai sînteți fratele meu!

- Sînt nouăsprezece ani de cînd Dvs. nu mai sînteți fratele meu, spuse Arhiepiscopul cu o tristețe întunecată.

Atunci, Louis de Richelieu întinse mîna lui Annais, care palpita în fața acestei scene înfricoșătoare, care făcea din doi frați, niște dușmani de moarte. Cardinalul îi privi cum se îndepărtau și îi urmări din depărtare. Îi văzu cum coborau încet scara, intrau în vestibul și în sfîrșit dispăreau... Atunci, el intră din nou în cabinet, spumegînd, luptîndu-se împotriva unuia din acele accese de furie tăcută, care pot să ucidă un om. În momentul acela, ușa se deschise și bătrînul șef al ușierilor, voind fără îndoială - pentru ultima oară - să îndeplinească el însuși funcția pe care de obicei o lăsa unuia din subalternii lui, apăru foarte rigid:

- Domnul procuror-criminalist! anunță el cu o voce al cărui calm aparent ar fi trebuit să fie admirat.

- Procurorul-criminalist? tresări Richelieu. Să intre! Să intre!

O bucurie ce-l albea, îi năpădi pe față. El se repezi.

- Domnule, aveți cu Dvs. cîțiva spioni?

- Un procuror-criminalist merge vreodată singur Monseniore?

- Ați văzut coborînd un gentilom înalt, adineauri?

- Monseniorul Arhiepiscop de Lyon! făcu șeful polițiștilor cu respect.

- Da. Întovărășit de un alt gentilom foarte tînăr...

- O tînără, Monseniore! rectifică procurorul-criminalist.

- Da, da. Cred că ea nu o fi ajuns așa departe... Caut-o...Un joc de copii. În zece minute, oamenii mei o vor fi ajuns.

- Să nu o pierdeți din vedere o clipă! Pe capul Dvs.! După ce va intra în locuința ei, veniți și spuneți-mi... Fuga!...

Procurorul criminalist ieși fără grabă, ca un om sigur de cele ce avea de făcut.

- Ah! mugi Richelieu, nu s-a sfîrșit încă totul!... Hei! Să mi se pregătească calul! Opt oameni escortă!

Se făcuse noapte...

În timp ce iscoadele procurorului-criminalist zburau pe urmele lui Annais, în timp ce Baronul de Saint-Priac căuta cu sete urmele contelui de Mauluys sau mai curînd, așa cum vom vedea, pe cele ale valetului său Verdure, și în sfîrșit, în timp ce Rascasse și Corignan discutau într-o cîrciumă un plan de campanie contra lui Trencavel și a lui

Montariol, Cardinalul de Richelieu se îndrepta spre Mînăstirea Capucinilor de pe strada Saint-Honoré.

E miezul nopții.

De trei ceasuri Eminența Roșie și Eminența Cenușie sînt unul în fața altuia. Cardinalul i-a povestit Părintelui Josef lupta ce o avusese cu Annais de Lespars și înfrîngerea lui, prin loviturile date de fratele său. Eminența Cenușie a ascultat cu buzele strînse, cu fața palidă, cu ochii pe jumătate închiși, apoi spuse:

- Sînteți pierdut, dacă nu găsim vreun mijloc de a-l reduce la tăcere pe Arhiepiscop. Fratele Dvs. nu va pleca din Paris. Eu îl cunosc. Dacă îi va cere mîine Regelui să-l lase să se întoarcă la mînăstire, o face ca să-și recapete libertatea. Însă trebuie să plece. Pentru aceasta, trebuie ca să primească un ordin formal din partea Regelui, care să-l forțeze să plece...

Timp de o oră, Părintele Josef rămăsese pe gînduri. După aceea continuă:

- Am găsit. Numărul de Cardinali ai Coroanei, este incomplet. Mîine dimineață, căutați să obțineți de la Rege o pălărie roșie de Cardinal, pentru fratele Dvs. Și cînd îl veți vedea, spuneți-i: - Frate, iată răspunsul la amenințările ce mi le faci!... Atunci, Louis de Richelieu are să plece, asigurat cu privire la intențiile Dvs...

Cardinalul, atent, mut, cu mintea încordată a aprobat cu un semn din cap. Și Eminența Cenușie și-a reluat meditația. Părintele Josef, văzuse imediat, tot ce avea de făcut. Ceea ce discuta acum cu el însuși, Nu era actul în sinea lui, ci posibilitatea de a-i prezenta acest act lui Richelieu.

Timp de două ore, starețul se plimbă de colo-colo prin bibliotecă, unde se desfășura această scenă, schimbînd cîteodată două trei cuvinte cu Cardinalul, supraveghindu-l, cîntărindu-l cu colțul ochilor. Și acum, e miezul nopții... Deodată, Părintele Josef apucă mîna Ministrului. Simțea că trebuie să-i spună!...

- Așadar, mîine, fratele Dvs. va fi Cardinal. Și atunci are să plece. Peste opt zile, un om de-al meu îl va ajunge la Lyon...

Richelieu tresări pînă în fundul sufletului și alb ca varul, spuse într-o ultimă tresărire de conștiință:

- E fratele meu!

Și Părintele Josef aplecat deasupra Ministrului, insinuă cu o voce înceată și aspră:

- E un dușman! Trebuie să cadă! Dumnezeu ni-l arată, așa cum l-a arătat pe Goliath, lui David... Peste o lună, ne vom ruga pentru sufletul lui Louis de Richelieu, Cardinal de Lyon!...

Noaptea se scurse încet. De multă vreme Richelieu s-a întors în palatul lui.

A început să se facă ziuă... Și ziua a început să crească...

Puțin cîte puțin, anticamerele palatului s-au umplut de lume.

Cu toate acestea, audiențele au început. Ora la care Cardinalul suna ca să fie îmbrăcat, a trecut de multă vreme... și valetul, ce sta atent în fața ușii camerei de culcat, nu a auzit încă nici un zgomot. În sfîrșit, foarte îngrijorat, el ciocăni ușor în ușă... Nimic ! Atunci se hotărăște să deschidă... intră... și se oprește uimit:

Perdelele de la fereastră erau trase. Patul nu era desfăcut. Cardinalul nici nu se culcase. Pe o masă ardea o lampă. Și Richelieu era acolo, cu capul în mîini; figura lui în întuneric era o pată pămîntie. Era așa de palid că valetul de cameră se apropie repede...

Dar cînd să-l atingă pe Cardinal, se opri... Se opri și se dădu înapoi, cu ochii holbați de groază... Un murmur nedistinct ieșea de pe buzele albe ale Cardinalului și în murmurul acesta, omul crezu că distinge un cuvînt teribil: "Fratricid... fratricid..."

- Ah! tu ești... Dezbracă-mă, făcu Richelieu ridicîndu-și capul greu. M-am întors la ora unu; acum trebuie să fie cel puțin două?... mă cuprinde somnul.

- Monseniore, spuse valetul, s-a făcut de mult ziuă, e aproape ora nouă.

Cardinalul tresări. Un moment rămase în tăcere, zbătîndu-se împotriva gîndurilor funebre care îi asaltează mintea. O ultimă luptă... și deodată, cu o voce înghețată spuse:

- Ei bine, atunci îmbracă-mă ca să merg la Luvru!...

Douăzeci de minute mai tîrziu, valul de solicitatori din anticameră se dădu în lături. Și toate capetele se închinară sub binecuvîntarea Eminenței Sale care trecu grav și sever, în rasa de Cardinal!... Azi nu vor avea loc audiențe: Monseniorul de Richelieu se duce la Luvru!...

CAP. XXX

TRĂDAREA LUI VERDURE

SAINT-PRIAC PLECASE din palatul lui Richelieu, cu inima plină de bucurie, gata să izbucnească. Viitorul lui și averea lui erau de aici înainte asigurate. Cardinalul îi dăduse o astfel de dovadă de încredere, că de aici înainte nu mai putea fi vorba niciodată de trecutul lui, care îl îngrijora cîteodată pe fostul tîlhar. De aici înainte era în siguranță. Cucerirea acelei scrisori făcea pentru el poate un marchizat bine dotat. Așa că averea era asigurată. Acum își dădea și el seama că nu avea puterea ca s-o facă pe Annais să capituleze și Cardinalul îi promisese nu numai mîna tinerei fete, ci și supunerea ei. Deci și fericirea îi era asigurată.

Saint-Priac era un om care nu dădea înapoi nici în fața unui furt și nici în fața unei crime.

Acest ultim reprezentant al unei nobile familii din Perigord, după ce și-a mîncat din cîteva mestecături de măsele toată averea, se stabilise la Anjou. Acolo, în acea frumoasă provincie, Hector de Saint-Priac găsi în sfîrșit o demnă întrebuințare a talentelor și aptitudinilor sale, pe care Providența i le împărțise cu generozitate. El profită de amabilitatea Angevinilor pentru a-și crea o încîntătoare companie de prieteni, puțin numeroși, dar care știau să trăiască bine; e drept că aceștia proveneau din neam mai de jos, dar compensau nașterea lor lipsită de strălucire cu alte merite substanțiale. Totdeauna plini de bun simț, el profita de

splendoarea cerului angevin pentru a se plimba pe drumurile de țară cu tovarășii săi, toți amatori ca și el de curățenia aerului liber. În sfîrșit, tot în virtutea acelui bun simț natural, el profită de bogăția burghezilor angevini care treceau pe acolo pentru a-și umple buzunarele de la ei, ori de cîte ori avea nevoie de așa ceva. Trebuie să mai adăugăm, ca să fim drepți, că binevoia de asemeni, să se adreseze în acest scop și la simpli țărani care se întorceau de la tîrg, cu punga de piele plină cu bani. Și fiindcă nici unii nici alții nu voiau să-i dea bani sub fomă de împrumut și nici în dar, el îi lua cu forța, sub amenințarea armelor.

În afară de aceste plimbări sentimentale pe care le făcea pe șosele, adunîndu-și fondurile împreună cu veselii săi tovarăși, înarmați cu puști din acelea scurte, cu trombon și mascați cu grijă ca și el, Hector de Saint-Priac frecventa și academiile de jocuri de noroc, care se aflau la Angers. Acolo, el se legase cu cîțiva gentilomi, care îl primiseră foarte bine de altfel, grație numelui său onorabil, foarte cunoscut și grație spadei sale foarte temute.

Duelurile lui Saint-Priac făcură mult zgomot; cît de rău organizată era poliția pe vremea aceea, rapoartele ajunseseră la Paris. Ori, una din marile calități ale lui Richelieu era că se interesa cu amănunțime de rapoartele poliției. Cardinalul căuta oameni: Saint-Priac îi apăru de departe ca o figură foarte originală. El îi trimise la Angers pe micul Rascasse, cu o dublă misiune: să-l scape de Luiza de Lespars, care în epoca aceea devenise supărătoare, și să i-l aducă pe Saint-Priac.

Încă de la sosirea lui la Angers, Rascasse avu o conversație interesantă cu Hector de Saint-Priac. Acesta îl ascultă pe Rascasse cu multă atenție: de fapt era grozav de îndrăgostit!

Era îndrăgostit de o frumoasă fată, pe care o iubea tot Angers- ul: ea se numea Annais de Lespars. Îndepărtat cu dispreț de D-na de Lespars, el se adresă direct lui Annais. Aceasta, mereu călare prin munți și prin văi probabil că știa la ce să se aștepte în ceea ce priveau resursele care îi permiteau Baronului să trăiască pe picior mare și să fie gentilomul cel mai bine echipat, cel mai bogat îmbrăcat din toată regiunea: Saint-Priac fu respins și de Annais, care se mulțumi să-i arate cea mai vie repulsie, fără a-i spune și motivele ei.

Saint-Priac socoti că această repulsie îl atingea în onoarea lui și jură să spele cît mai curînd zisa lui onoare.

Așadar, atunci cînd Saint-Priac primi propunerile Cardinalului și cînd află că Richelieu dorea să-i impună D-nei de Lespars o tăcere care

să se prelungească pînă la sfîrşitul veacurilor, el tremură de plăcere la gîndul că putea să-şi îndeplinească nepedepsit, răzbunarea lui.Trei zile după aceea, Luiza de Lespars murea de o boală bruscă şi misterioasă. Dar atunci, Saint-Priac simţi o puternică decepţie: Annais dispăru şi rămase de negăsit. Timp de cincisprezece zile, el o căută ajutat de Rascasse, şi în sfîrşit, lăsînd pentru mai tîrziu cercetările sale, porni spre Paris. În aceeaşi zi părăsi şi Rascasse bunul oraş Angers. Dar despărţindu-se de Saint-Priac, el avu grijă să-i strecoare aceste cuvinte:
- Moartea inopinată a D-nei de Lespars e o mare bucurie pentru Eminenţa Sa, care desigur v-ar fi recunoscătoare - în adîncul inimii - de a-i anunţa această decedare... dar...

- Ei bine? spuse Saint-Priac privind pieziş pe micul spion.

- Dar Eminenţa Sa... eu îl cunosc... ar plînge de aceasta în inima lui - însă faţă de lume, înţelegeţi?... ar pune să-l spînzure pe acela care s-ar lăuda... că a asistat prea de aproape la moartea acestei nobile doamne.

Saint-Priac ţinu socoteală de acestea.

Refugiat în camera pe care o ocupa în hotelul Marele Cardinal, Saint-Priac îşi reamintea această perioadă a aventuroasei sale existenţe, pe care am trasat-o în linii mari. Şi adăugînd la aceasta şi diversele evenimente în care se găsise amestecat în ultimul timp, el ajunse la această concluzie:

- Cardinalul e convins că reuşita acestei scrisori de care se teme aşa de mult, este legată de obstacole de netrecut. Dacă îi aduc scrisoarea asta, atunci devin marele său favorit. Asta înseamnă fericirea, dragostea, averea şi onorurile pe care le voi găsi în calea mea. Ori, Eminenţa Sa greşeşte cînd îşi închipuie că e îngrozitor de greu ca să-i aduc acea fericită scrisoare. Îl cunosc eu pe Verdure!...

Spunînd acestea - sau mai bine zis, gîndindu-se astfel, - Hector de Saint-Priac fierbînd ca în friguri de bucurie şi de speranţă, se îmbrăcă cu o cămaşă de zale, cu un pieptar din piele de bivol pe care o lovitură de pumnal, greu l-ar fi putut străpunge, aruncă o plerină pe umeri şi bine înarmat cu arme ofensive şi defensive adăugă:

- Aşadar, toată chestiunea constă în a pune mîna pe Verdure!... Atît cît îmi aduc aminte, acest domn Verdure spunea că e bolnav. Pretindea că gîtlejul lui e atins de uscăciune. Boală gravă, mă asigura el şi în stare să devină mortală, din lipsă de îngrijiri asidue. Aceste griji

constau în a combate uscăciunea printr-o frecventă udătură. "Dacă nu e ploaie, spunea el, nu e nici verdeață"[1] .Dintre toate ploile pe care el le considera bune contra acelui flagel, aceea care o recolta de pe dealurile de la Saumur, era cea preferată de el. Dacă nu mă înșel, Verdure nu cred să se fi vindecat pînă acum. Ori, la Frumoasa Diademă se găsește cel mai bun vin de Saumur din Paris, fără a mai ține seama că l-am mai văzut cu odată pe Verdure acolo. Așadar, trebuie să-mi stabilesc cartierul general la Frumoasa Diademă.

Atunci, Saint-Priac se instală la Frumoasa Diademă timp de trei zile, de la deschiderea localului pînă la ora cînd băieții de prăvălie dădeau afară pe cheflii. În prima zi el fu vesel; a doua zi fu grav; a treia zi fu nervos, înfierbîntat. Spre seară, fața i se întunecă, o albeață de moarte i se întinse pe frunte. Cu dinții strînși, cu mintea înebunită, cu ochii ficși, el aștepta repetîndu-și aceste cuvinte, pe care - în siguranța că va triumfa - el le spusese Cardinalului: Peste trei zile, scrisoarea aceasta va fi în mîinile Dvs., sau eu voi fi mort!

Richelieu nu glumea. Era pus într-o dilemă: scrisoarea sau moartea. Pe la ora stingerii din cazarme, Saint-Priac începu să tremure convulsiv. Deodată scoase un suspin înspăimîntător: îl văzuse pe Verdure la trei pași de masa lui!...

Verdure sta la o masă cu spatele întors spre Saint-Priac. În fața lui era o cană de zinc și o sticlă, golită pe trei sferturi.

- Cum de nu l-am văzut pînă acum? murmură Saint-Priac înspăimîntat de mirare și pămîntiu la față, de bucurie.

- A sunat stingerea! strigă în momentul acela unul din servitorii din salon. La revedere, nobili seniori! Vă rog să plecați, domnilor studenți! Ieșiți afară, burghezilor!

Verdure se ridică odată cu cea mai mare parte din clienți și se îndreptă clătinîndu-se spre ușă. Saint-Priac porni pe urmele lui, spunîndu-și:

- Caraghiosul și-a păstrat bunele obiceiuri. E pe jumătate beat. Deci, jumătate de treabă e făcută.

Ieșind afară, Verdure se înfundă în direcția opusă străzii Saint-Avoye; se clătina din ce în ce mai tare. Saint-Priac îl auzi cum rîdea, cu rîsul lui subțire și spunea: - Minunat Saumur! Păcat că Parisul

1 Ca un joc de cuvinte la numele lui "Verdeață" (Verdure).

ăsta e un oraș așa de ciudat. Sună stingerea tocmai în momentul cînd oamenii cinstiți de-abia au început să-și stingă focul din gîtlej!

Ținîndu-și, cu o voce behăită, astfel de discursuri de bețiv, Verdure mergea cu o prudență extraordinară, care dovedește adevărata beție. Cînd ajunse la colțul străzii Tissanderie, Saint-Priac îi puse brusc mîna pe umăr.

- Ce e? bîlbîi bețivul. Cine?... Ce?... Hei, da cine ești tu, amice?...

- Sss! taci, Verdure! Urmează-mă...

Bețivul își puse mîna streașină la ochi, ca și cînd ar fi vrut să vadă prin întuneric.

- Hei! spuse el. Dar a cui e vocea asta?... Să te urmez?... Pe coarnele diavolului... dar cine ești tu?... încotro să merg?...

- Spre o drăguță cîrciumioară pe care o știu eu la capătul străzii acesteia și unde se bea un vin de Saumur, pe lîngă care cel de la Frumoasa Diademă nu e decît o poșircă.

- Ei!... Atunci te urmez, prietene...

Taverna exista. Se putea intra înăuntru printr-un culoar, după ce făceai un semnal convenit de mai înainte. Saint-Priac ceru patru sticle de Saumur și-l conduse pe tovarășul său într-o odăiță mai retrasă. Acolo, la lumina lumînărilor de ceară, Verdure aruncă o privire năucă lui Saint-Priac. Fără îndoială că-l recunoscuse în sfîrșit, printre fumurile beției și fără îndoială că aceasta îl mai trezi.

- Ho! exclamă el. Domnul Baron!...

Verdure, care se trîntise pe un scaun fără spătar, se ridică, își îndoi slaba lui spinare și spuse pe nas, printre sughițuri...

- Așadar, tot pe Dvs. v-am recunoscut eu acum patru zile la Etioles? Ah! domnule Baron, puteți să mă credeți, că bucuria mea este foarte mare că vă revăd în plină prosperitate...

- Și eu sînt mulțumit că te revăd. Hai să bem!

- Mulțumit că mă vedeți! se pițigăi Verdure. Dvs. găsiți totdeauna cîte un cuvințel ca să rîdeți de mine. Să bem! Asta vreau și eu. Dvs. nici nu aveți idee ce mult usucă gîtlejurile praful de pe drumul mare și asta, pentru mulți ani. Știți, domnule, că acuma simt pe gîtlej praful acela cenușiu de pe drumurile din jurul Angers-ului?...

- Și eu la fel. Din cauza asta, vezi tu, beau și eu aproape la fel de mult ca tine.

- Atunci să bem! spuse Verdure destupînd a doua sticlă. Nu-i rău. Am băut noi și mai bun, da în sfîrșit și acesta e demn de laudă. Așadar,

iată-vă la Paris... Și încă introdus la curte! Ah! domnule Baron, de cîte ori nu v-am regretat eu! De cîte ori nu m-am gîndit eu la pînda noastră, din dosul vreunui tufiș sau vreunui colț de pădure! Ce timpuri frumoase erau alea! Cum ne mai băteau inimile cînd vedeam sosind din depărtare vreun călăreț burtos, așa, pe pofta noastră! Ehe! parcă mai era cineva ca Dvs., cînd dintr-un salt îi apucați dîrlogii, și...

- Taci din gură și bea...

- Dvs. nici nu aveați pereche cînd trebuia să le strigați oamenilor: "Descălecați domnule, și descărcați-vă pungile; sau descărcăm noi pușcoacele. Hait, repede." Și bietul om se grăbea să-și deznoade punga. După asta urma îmbulzeala între...

- Mai taci odată, animalule...

- Tac, tac. În sănătatea Dvs. domnule Baron! - Oh! mi-a venit o idee!... Oare nu cumva Dvs. ați venit la Paris ca să lucrați pe un teatru de operații mai demn de Dvs.?... În cazul ăsta...

- În cazul ăsta? făcu Baronul ștergîndu-și fruntea plină de sudoare.

Verdure își trînti cu putere cana pe masă.

- În cazul ăsta, domnule, fie ce-o fi, cer să-mi reiau serviciul!

Saint-Priac tresări. O bănuială rapidă trecu prin mintea lui. El azvîrli asupra bețivului o privire fulgerătoare. Dar Verdure își umplea paharul cu o mînă tremurătoare; fața lui era acoperită cu mii de cute de bucurie; gîtul sticlei clănțănea ciocnindu-se de marginea cănii.

- Să vedem, spuse atunci Saint-Priac. Ce faci tu aici, la Paris?

- Mă prăpădesc, slăbesc, turbez. Uite, domnule Baron, sînt într-un hal de plîns...

- Atunci înseamnă că ți-ai pierdut stăpînul?... Un stăpîn așa de bun!

- Contele de Mauluys este un om galant, spuse cu gravitate Verdure. Mi-aș jertfi și un deget de la mînă ca să-i evit vreo nemulțumire. Numai că...

- Numai că?... Haide, vorbește...

- Ei bine! el nu bea deloc, asta e! Vă mai amintiți întîmplarea aceea? reluă Verdure cu coatele pe masă. Într-o zi, aproape de Saumur Dvs. m-ați legat de un copac ca să-mi trageți douăzeci de lovituri de curea. Era drept: greșisem față de regulament. Douăzeci de lovituri de curea pe spinarea goală, era maniera Dvs. de a ne învăța bunele principii. Bună manieră, la dracu! Pe scurt, tocmai în momentul acela a apărut și domnul de Mauluys. Parcă-l văd și acuma cum a sărit de pe cal și și-a

tras spada. Mi se pare că v-a cam lăsat puțin sînge... în sfîrșit, după ce m-a dezlegat, m-a întrebat dacă vreau să merg cu el. Mărturisesc că atunci mi-a fost frică de cele douăzeci de lovituri de curea ce trebuia să mi le dați și - pe legea mea - v-am făcut o plecăciune și am șters-o...

- Treci peste asta! se răsti Saint-Priac de data aceasta, și goli cu adevărat cana de vin.

- Trec. Cînd ajunse la Angers, contele de Mauluys, îmi puse o piesă de aur în mînă și-mi dădu drumul. Eu m-am aruncat la picioarele lui și l-am implorat să mă ia în serviciul lui. El a consimțit. Și de atunci nu am mai avut nimic să-i reproșez acestui gentilom, în afară de faptul că nu știe să bea; în afară de faptul că nici nu-i place ca cineva să bea; în afară de faptul că nu are pivniță; în afară de faptul că eu am nostalgia frumoaselor escapade de altădată și că domnul Conte trăiește ca un veritabil mare senior.

Verdure își goli cu răceală cana cu vin.

- Un veritabil monsenior! scrîșni Saint-Priac.

- Da. Și asta nu-i pe placul meu. Cu atît mai bine: mă ofer să primesc loviturile de curea, numai să mă luați din nou cu Dvs.

Saint-Priac se aplecă spre Verdure și cu o voce grăbită îi spuse:

- Și eu însumi am renunțat la aventurile de pe drumul mare, pentru niște aventuri mult mai fructuoase și mai puțin periculoase. Curtea e un cîmp de luptă ca și oricare altul. Eu m-am atașat de cel mai mare personaj din tot regatul. Dacă vrei să mă asculți am să te îmbogățesc.

- Porunciți! spuse Verdure.

Saint-Priac avu o scurtă ezitare apoi spuse:

- Stăpînul tău posedă o scrisoare care îmi trebuie... vreau să ți-o descriu.

- Inutil, domnule Baron, scrisoarea nu e la contele de Mauluys.

- Atunci la cine? Spune-mi la cine e scrisoarea?

- La mine!...

Aceeași bănuială trecu ca o vijelie prin mintea lui Saint-Priac; o lumină ucigașă se aprinse în pupilele lui. Mîna se crispă pe mînerul pumnalului. Verdure nu vedea nimic: era beat.

- De unde știi tu de care scrisoare vreau să vorbesc, întrebă Saint-Priac cu gîtul uscat.

Verdure imită zgomotul unei uși vechi, care se mișcă pe niște balamale ruginite: era felul lui de a rîde. El își clătină capu-i încărunțit,

ridică spre tavan un deget tremurînd și cu mutra aceea caracteristică oamenilor beți, spuse:

- Dacă aș fi fost beat, v-aș fi scuzat întrebarea asta. Dar am băut exact atîta vin încît să pot despărți insinuarea de stupiditatea pe care o cuprindea în ea. - În sănătatea Dvs., domnule Baron! Eu nu sînt beat și raționez. Așadar, îmi spuneți că sînteți în serviciul celui mai mare personaj din Regat, trei zile după ce v-am văzut călărind seară de seară cu Eminența Sa, Cardinalul - și nu vreți ca să fi ghicit prin aceasta că sînteți în serviciul Eminenței Sale!

- Și pe urmă? mîrîi Saint-Priac cu un ton scurt și aspru.

- Hîc!... Îmi vorbiți și de o scrisoare pierdută sau furată, pe care doriți să o recăpătați. Asta înseamnă, cu alte cuvinte, o depeșă pe care Eminența Sa regretă de moarte că a pierdut-o. Și tot nu voiți să ghicesc? Frumoasă șiretenie. E vorba de scrisoarea pe care i-am luat-o fratelui Corignan.

- Pe care tu... tu! Tu ești acela...

- Eu!... Am fost elevul Dvs., domnule Baron!

- Oh! Oh! Dacă tu spui drept!...

- Drept? Ha! Pe Scaraoschi! Păi credeți Dvs. că Verdure rimează cu înșelăciune?... nu vedeți că nu se termină la fel?...

- Taci din gură! murmură Saint-Priac. Douăzeci de poli de aur dacă ai spus drept!

- Exact atîția cît loviturile de trăgătoare de care am scăpat grație d-lui Conte! Ehe, asta înseamnă mulți bani!

Și Verdure deschise niște ochi holbați de admirație și poftă.

- Povestește-mi cum ai luat tu scrisoarea asta. Povestește, povestește!

- Douăzeci de poli de aur!

- Se poate să fie și mai mulți! Povestește, povestește.

- Povestea nu-i deloc uimitoare, spuse Verdure cu modestie. Știți, eu speram mereu că am să vă văd, domnule Baron. Mereu am regretat viața noastră veselă. Gîndindu-mă mereu că mai curînd sau mai tîrziu, îmi voi relua serviciul alături de Dvs., ieșeam și eu seară, ca să-mi antrenez mîna, cu cîțiva oameni viteji ca și mine, amatori de lumina lunii. Ca să punem pe urme false curiozitatea răuvoitorilor, noi ne strigam unul pe altul cu nume împrumutate, domnule Baron, așa cum ne împrumutam și banii care ne împodobeau pungile. Unul din noi, în cinstea Dvs., se numea Saint-Priac.

Saint-Priac nu se clinti. El asculta cu o atenție avidă.

- Un altul se numea Trencavel. Un altul se numea Mauluys: eu eram acela! Într-o noapte cînd dam tîrcoale prin jurul Pieței Regale, dădurăm peste un demn călugăr pe care l-am devalizat cu sfințenie. Rămas ultimul lîngă capucinul leșinat, eu i-am desfăcut bluza, ca să-i dau voie să respire: sînt și eu creștin, domnule. Tot scotocindu-l, mîna mea dădu peste o hîrtie. Am luat- o din obișnuință... A doua zi, la lumină, văzui că era o scrisoare sigilată cu stema Eminenței Sale.

- Ce scria pe ea? gîfîi Saint-Priac.

- Hm, ciudat!... Scria: Majestății Sale Regina...

Figura aprinsă a lui Saint-Priac se împietri. El fu năpădit de acel calm teribil, care cîteodată ajunge să facă să-i plesnească inima cuiva, așa cum sare capacul la o oală ce fierbe pe foc.

- Și scrisoarea asta, spuse el cu răceală, i-ai arătat-o stăpînului tău?

- Haida de! M-ar fi ciomăgit... Ehe, acest domn Conte are niște idei foarte ciudate: cu totul opuse celor ale Dvs., ale noastre. În sănătatea Dvs., domnule Baron! - Eu mi-am arătat-o mie și asta e de-ajuns.

- Scrisoarea asta, reluă Saint-Priac cu vinele de la tîmplă umflate, ai păstrat-o tu?

- Intactă. În perfectă stare. Nimic nu-i lipsește. - În sănătatea Dvs.!

- Și scrisoarea asta... spuse pentru a treia oară Saint-Priac, de data aceasta cu un horcăit.

Dinții i se strînseră. Inima îi sărea din piept. El nu mai îndrăzni să continue. Dar ca și cum ar fi înțeles ce i se cerea, bețivul căută pe sub bluză, cu gesturi stîngace. Și deodată, în timp ce Saint-Priac simțea o sudoare de ghiață udîndu-i rădăcina părului...

- Iat-o, spuse Verdure.

Și aruncă pe masă scrisoarea. Mîna lui Saint-Priac se abătu. Degetele i se încleștară pe document.

Fu un moment de tăcere, în care Saint-Priac, cu mîna înțepenită pe scrisoare, își privi viitorul în față. El scoase un hohot de rîs nervos.

Apoi, îl revăzu pe Verdure în fața lui făcînd puternice eforturi ca să se țină pe scaunul lui fără spătar. Ridică mîna și fixă scrisoarea cu o privire sălbatecă. Adresa era acolo: Majestății Sale Regina... și sigiliul acela mare, roșu, atîrna într-o parte.

Scrisul! Oh! era scrisul Cardinalului. El îl cunoștea prea bine. Îl recunoscu imediat. Și sigiliul de la capătul panglicii, cu liniile lui ciudat încrucișate în relief: stema Cardinalului. El recunoscu și pe acestea din

prima ochire. Verdure își întinse brațul, degetul lui subțire atinse sigiliul și scrîșni:

- Mare!... Mare ca un pol de aur!... Priviți... cum se întinde... mare ca masa... Oh! mare ca Parisul... mare ca întreg regatul!... și roșu... roșu ca...

- Ca ce? Spune! se răsti Saint-Priac.

Verdure scoase un hohot strident de rîs și spuse:

- Ca... vinul!

Capul îi căzu greu pe masă și adormi imediat.

- Ca sîngele; asta a vrut să spună, zise Saint-Priac. Bețivule, te-ai dus!

El examină scrisoarea care îi tremura între degetele înfiorate.

- Intactă, murmură el. Bețivul a spus-o: intactă și în perfectă stare. S-a terminat. Acum nu mă voi mai sinucide domnule Cardinal. Acum e rîndul Dvs. să vă țineți făgăduiala.

Ascunse documentul sub pieptar și simți sub mîna lui cum inima i se zbătea cu lovituri puternice. Era bucuria. Atunci se ridică, își luă pelerina din cui, se înfășură cu ea din cap pînă în picioare - și privirea lui se abătu din nou asupra bețivului adormit. Bețivul sforăia, cu capul pe mînă, cu un ochi întors spre Saint-Priac - un ochi aproape întredeschis, probabil din cauza tensiunii nervoase a pleoapei.

- Eh! o lovitură solidă, bine aplicată... El nici nu are să-și dea seama măcar. E un trădător. Și-a trădat stăpînul. Ar putea prea bine să mă trădeze și pe mine la rîndul meu - oh! Și apoi, ce!... Trebuie s-o fac!

Saint-Priac se aplecă. Verdure nu mișca. El rămase cu capul pe masă Cu ochiul acela întors spre asasin, cu ochiul acela aproape întredeschis, din care se strecurase o discretă, aproape invizibilă privire. Doar un sforăit ceva mai răgușit și murmură:

- Polii mei... polii mei de aur... scrisoarea...

Deodată, pofta de ucidere se dezlănțui în mintea lui Saint-Priac. Brațul lui făcu doar o singură mișcare rapidă, puternică. Verdure se prăbuși, se rostogoli sub masă.

Se prăbuși - sinistră coincidență - în aceeași clipă cînd brațul înarmat se repezea spre el; așa că, dacă Saint-Priac ar fi fost în stare să reflecteze, i s-ar fi părut că moartea i-o luase înaintea loviturii de pumnal - și că Verdure murise de un val de sînge în creier, de o congestie, chiar în clipa cînd era lovit.

CAP. XXXI

EMINENȚA CENUȘIE

SAINT-PRIAC ASCULTĂ acea stranie tăcere care se lăsase în mica odăiță a cîrciumii. Se aplecă și văzu cadavrul - o formă obscură într-o băltoacă care se întindea încetișor; și deasupra acestei forme, ceva care lucea în mod vag, spre subsuoară: era pumnalul pe care el îl lăsase în rană. Se dădu înapoi, trecu pragul și închise ușa cu grijă și spuse cîrciumarului care veni repede înainte:

- E acolo înăuntru un bețiv care a adormit. Nu-l deranjați. Lăsați-l să sforăie pînă mîine dimineață. Pentru cheltuială, poftim doi pistoli. Și ca să-l lăsați pe tovarășul meu liniștit, poftim doi poli de aur.

- La prețul ăsta, spuse cîrciumarul vesel, am să-l las să doarmă pînă ce l-o deștepta trompeta de apoi.

Saint-Priac tresări. Azvîrli o privire piezișe spre ușa odăiței, apoi, clătinînd din cap, se repezi afară.

La palatul Cardinalului, de trei zile, Saint-Priac era așteptat la orice oră din zi sau noapte. El fu introdus imediat în cabinetul pe care Richelieu nu-l părăsea niciodată, decît foarte tîrziu în miezul nopții.

Saint-Priac, fără un cuvînt, se îndreptă spre Cardinal, puse un genunchi pe covor și îi întinse scrisoarea. El simți cum îi fu luată cu un gest furiș - dar nu se ridică numaidecît. Și cînd se sculă în sfîrșit, văzu că Richelieu era galben ca și cînd ar fi fost pe moarte. El se gîndi:

- Dumnezeu să mă bată, bucuria are să-l omoare. Trebuie că i-a fost grozav de mult teamă! Monseniore...

Cardinalul nu răspunse. Privirile lui rămăseseră ațintite pe bucata aceea de hîrtie căreia îi datora atîtea clipe de groază, atîtea nopți de insomnie și în timpul puținelor lui ore de somn, atîtea visuri sîngeroase.

Scrisoarea, teribila scrisoare, era acolo, în mîinile lui... Era salvat! Puțin cîte puțin, culoarea îi reveni în obraji; el lăsă să-i cadă neglijent scrisoarea pe masă și spuse rece:

- Cît te-a costat asta?

- O viață de om? Monseniore!

Richelieu nu se putu opri să nu tremure și aruncă asupra acelui servitor impecabil, o privire întunecată, de admirație. Admirația față de sine însuși poate. Aceasta ar fi vrut să însemne: știu să-mi aleg oamenii!

- Ai omorît un om, întrebă el cu o voce înceată.

Saint-Priac se înclină în tăcere, își desfăcu pelerina și cu degetul, arătă teaca goală a pumnalului său. Gestul era de o sălbatică elocvență. Richelieu se duse la panòplia lui de arme și desprinse de acolo un stilet, al cărui mîner valora două mii de poli de aur.

- Ia-l, spuse el simplu. L-ai omorît pe omul care avea acest document, Trencavel?

- Nu, Monseniore, spuse Saint-Priac care dintr-o privire sigură și rapidă apreciase valorosul pumnal.

- Cu toate acestea, cînd a fost atacat, Corignan a auzit pronunțîndu-se acest nume...

- Aha! se gîndi Saint-Priac. Erau numele împrumutate de tîlharii lui Verdure!... - Monseniore, nici Trencavel, nici Contele de Mauluys nu au văzut această scrisoare. Asta pot să vă asigur. Un singur om a avut-o în mîna lui - și omul acesta e mort.

- Cine era acesta?

- E mort, Monseniore!

Richelieu privi o clipă spre ucigaș, uimit fără îndoială că se mai găsea în el un sentiment de delicatețe. Pur și simplu, Saint- Priac își spuse: Nu pot să-i spun că am avut de-a face cu un valet, pe care mi-a fost de-ajuns să-l îmbăt și să-i iau scrisoarea!

- Fie, spuse Cardinalul. Dar vei răspunde dacă nimeni din anturajul acestui om...

- Monseniore, gentilomul a fost singurul care a văzut această hîrtie. El n-are nici familie măcar. Și acum e mort...

- Bine! spuse Richelieu. Era așadar un gentilom. Numele am să i-l aflu mai tîrziu. Du-te, Saint-Priac. Nu vreau să-ți ascund că sînt foarte

mulțumit de dumneata. Acum ți-am plătit doar o armă pe care ai pierdut-o în serviciul meu. Mîine am să-ți spun ce recompensă îți rezerv.

Saint-Priac se depărtă cu inima umflată de mîndrie, cu capul plin de visuri delirante.

Afară, în timp ce mergea cu pași mari ca să-și calmeze fierbințeala, imaginea bietului Verdure îi apăru deodată. El îl văzu ca o formă obscură, grămădit sub masă, cu sclipirea rece a oțelului, înfipt în sus aproape de subțioară. Începu să rîdă și spuse:

- Eh! Gentilomul e mort!

De-abia rămas singur, Richelieu alergă și puse zăvoarele la uși, se asigură că perdelele de la ferestre erau bine trase și că nimeni pe lume nu-l putea vedea. Atunci puse mîna pe scrisoare - scrisoarea lui! El o citi și o reciti. Apoi bîlbîi: cum de am putut scrie așa ceva? Eu! Oare eu sînt acela care am putut să scriu asta?...

În clipa următoare scrisoarea era pe foc. Sigiliul cel mare se topi; documentul se scoroji, se răsuci, se strîmbă, apoi se desfăcu larg, înnegrindu-se în mijlocul flăcărilor... Apoi nu mai rămase decît jăratecul lemnelor încrucișate și scrumul negru, ușor...

Atunci Richelieu scoase din piept un lung și jalnic suspin de condamnat grațiat și se lăsă pe spate în fotoliul său, aproape leșinat, doborît de ecoul spaimei ce o avusese...

A doua zi, cînd Părintele Josef veni la zilnicul și matinalul consiliu ce îl țineau amîndoi; cînd își azvîrli în dimineața aceea, asupra penitentului său, privirea lui ascuțită ca o sondă a sufletelor, el îl văzu zglobiu, viguros, cu privirea scînteietoare, cu capul semeț. "Nu îi mai e frică! își spuse Eminența Cenușie.

- Quid? întrebă el. Ce?...

- De data aceasta, spuse Richelieu într-o izbucnire, ea are să tremure, nu eu. Capul ei orgolios, am să-l văd și eu la rîndul meu cum se pleacă. Anna de Austria are să-mi plătească de aici înainte disprețul și groaza ce am îndurat-o pînă acum.

- Scrisoarea, întrebă Părintele Josef.

- Regăsită! triumfă Richelieu.

- Arătați-mi-o...

- Cereți-o focului!

Eminența Cenușie încruntă sprîncenele. O clipă, el bănui că Richelieu voia să păstreze teribila scrisoare. Dar nu. La ce bun?...

Ați ars-o. Bine. Așadar, iată-vă liberat de grija asta. Și acum pot să v-o spun: în timpul acestei înfricoșătoare perioade ați fost admirabil de calm, ați avut un sînge rece și o prudență extraordinare. Și eu, care v-am văzut agonizînd de groază, am fost mîndru de masca de vitejească indiferență pe care ați adoptat-o. Richelieu, ați fost mare. Acum e vorba să fiți puternic. Ne reluăm lupta, din punctul în care am întrerupt-o. Lanțul e sfărîmat. Armați-vă și loviți.

- Da! spuse Richelieu cu o exaltare întunecată.

- De mîine vă veți instala la Palatul Cardinal?

- Da! Repetă Richelieu cu un suspin.

- De mîine, vă veți reîncepe atacul împotriva Annei de Austria?

- Da! spuse din nou Richelieu, dar într-un strigăt de pasiune disperată.

Părintele Josef îi luă mîna:

- Poate că acesta e cel mai bun mijloc de a o aduce la discreția voastră, mă auziți? Dovediți-i că o puteți zdrobi, și cine știe dacă n-are să-l iubească pe îmblînzitor; ea care pînă acum l-a disprețuit pe cel ce o adora? Fiți prompt. Fiți aspru. Fiți neclintit. O voiți? E timpul.

- V-am spus-o, murmură Cardinalul cu un fel de furie. Vreau s-o umilesc, s-o dobor, vrea s-o văd la picioarele mele cerîndu-mi grație și iertare...

- Curaj! șopti Eminența Cenușie. Anna de Austria învinsă, veți fi stăpînul Regelui. Atunci va fi posibilă opera uriașă pe care am hotărît-o noi. Întîi să decapităm nobilimea; apoi să-i distrugem pe hughenoți. Atunci veți fi stăpînul regatului. Atunci vom ataca Anglia și Austria. Atunci vom fi stăpînii Europei... Și atunci, ce plăcere supraomenească să privești trecînd prin fața ta puternicii pămîntului, monarhi, miniștri, mareșali, cardinali, mari seniori și să spui: iată niște simulacre; realitatea sînt eu! Iată niște spectre; viu e numai acest umil capucin pe care nimeni nu-l vede și care din fundul chiliei sale domina lumea în fața căreia el vrea să rămînă nevăzut.

Brusc, Părintele Josef tăcu.

- Să revenim la Regină, reluă el cu răceală. Trebuie să începem prin a atinge în operele ei vii, adică: întîi Principesa de Condé. După aceea Ducesa de Chevreuse. Apoi Bourbon și Vendôme. La urmă Ducele de Anjou. Prima e Principesa de Condé. Așadar, să începem cu

ea, - nu, nu prin exil și nici prin persecuții care ar răscula Curtea - trebuie pur și simplu să-i smulgem principesei pumnalul pe care îl ține în mînă și pe care îl mînuiește cum vrea ea: Aceasta are un nume. Îl știți. Se numește Ornano. Obțineți mîine arestarea lui Ornano. Și Principesa va fi dezarmată. Și Regina se va și clătina...

- Ornano conspiră, spuse Richelieu. Acest om era pe lista mea roșie.

- Conspiră sau nu, puțin interesează. Trebuie să dispară. Mîine, Mareșalul de Ornano se va culca la Vincennes sau la Bastilia.

Eminența Cenușie avu un ușor zîmbet de satisfacție și ridică mîna, ca pentru o rapidă binecuvîntare, sub care Richelieu se înclină.

"Și tu să te închini de asemenea, se gîndea Părintele Josef. Pleacă-te! Nici nu vei ști cît de mult trebuie să te pleci în fața creatorului tău, care sînt eu!"

"Omul acesta mă înspăimîntă, se gîndi Richelieu cînd rămase singur. Căile lui sînt întortocheate... Dar ce interesează, dacă în cele din urmă ele duc la scopul lor! Da, însă cînd politica acestui om va triumfa, cine mă va scăpa pe mine de Părintele Josef? Eh! cine l-a scăpat pe Ludovic al XI-lea de Cardinalul de La Balne? Haide, haide, orizontul se luminează. Scăpat de obsedanta amenințare a acelei scrisori scrisă într-o noapte de nebunie, respir, trăiesc, simt că puterile mi se dezlănțuie. Cît despre Annais, ea are să fie recompensa lui Saint-Priac. Și Saint-Priac, are să fie cauza morții lui Annais. - Cît despre acest Trencavel și acel Mauluys...

Hei! spuse el chemîndu-l pe ușier. Caută prin anticameră; și dacă-i găsești pe Rascasse și pe Corignan, adu-mi-i aici.

CAP. XXXII

RASCASSE ȘI CORIGNAN SÎNT DESPĂRȚIȚI

EI SE AFLAU ACOLO de vreo oră. Corignan își reluase rasa călugărească și anteriul. Fără îndoială că asociația Corignan- Rascasse, fondată de trei zile, cu scopul de a descoperi locuința lui Trencavel și a lui Mauluys, nu dăduse nici un rezultat, căci cei doi cumetri aveau o

mutră jalnică. De asemeni, fără îndoială că în timpul celor trei zile, sentimentele lor de afecțiune se desfășuraseră peste orice măsură, căci amîndoi aveau fața bandajată cu fîșii de pînză care acopereau răni sau umflături.

- Atunci, spunea Rascasse cu furie, ne-am înțeles: tu ești pe urmele lui Trencavel și ai întrebuințat pentru asta geniul tău. Tu ești singurul copoi în stare să pîndească și să-l descopere pe maestrul de scrimă și pe tovarășii lui. E bine așa, popă mizerabil?

- Da, cîine nenorocit cu trei labe! se răstea cu furie Corignan. Și tu, pe de altă parte, tu ai un minunat talent fiindcă ai luat urma tinerei rafinate, pe care ai descoperit-o la Etoiles și pe care oamenii procurorului-criminalist au lăsat-o seara trecută să le scape printre degete. E bine așa, javră scîrboasă?

- Da, însă acum taci! Ne cheamă la Cardinal, trădătorule!

- Să mergem, sceleratule!

Intrară amîndoi deodată și se înclinară dintr-o singură mișcare, supraveghiindu-se cu colțul ochilor.

- Oho! spuse Cardinalul. Răniți?...

- În serviciul Eminenței Voastre! spuseră amîndoi deodată.

- Și cum asta? spuse Cardinalul cu un fel de afecțiune. Vorbește, Rascasse.

- Îți las ție cinstea asta, Corignan! ciripi Rascasse. Tu știi că te consider un mare om.

- Fie! mormăi Corignan. Am să vorbesc eu cel dintîi, dacă Eminența Sa mă autorizează.

Și la un gest al Cardinalului începu:

- Așadar, Monseniore, de două zile eu am supravegheat o oarecare cîrciumă de pe strada Franc Bourgeois, în care îl văzusem intrînd pe Montariol, secundul lui Trencavel. Azi noapte am intrat în curticica din dos a tavernei aceleia rău famate. Observînd la etajul întîi o fereastră luminată, mă uit cu atenție și văd desemnîndu-se pe geamurile colorate, o umbră în care am recunoscut silueta Secundului. Atunci, mă cațăr pe un butoi și ajutîndu-mă de ciubucăriile zidului mă cațăr, pun mîna pe marginea ferestrei, mă ridic în sus și-mi arunc o privire înăuntru. Dar... chiar în clipa aceea, fereastra se deschide... și emoția mă face să-mi dau drumul... și am căzut. În cădere, barba mi s-a lovit cu putere de marginea ferestrei. Cînd am ajuns la pămînt, n-am mai pățit altceva și atunci am șters-o. Asta e cu rana mea Monseniore. E rîndul tău, Rascasse.

Micul om se înălță, fierbînd de pofta de a-l întrece.

- O clipă! spuse Richelieu. Așadar, Corignan, atunci i-ai pierdut urma?

- Monseniore, nu e frumos să-mi fac eu singur elogii. Ascultați-l pe Rascasse, Monseniore. El are să vă spună în ce stadiu mă aflu. Spune, Rascasse!

- Fie! aprobă Cardinalul. Te ascult, Rascasse.

- Monseniore, povestea mea e simplă, dar cu toate acestea îndrăznesc să spun că are să vă intereseze întrucîtva. Așadar, Eminența Voastră ne-a făcut onoarea să ne informeze că D-ra de Lespars i-a scăpat și că oamenii procurorului-criminalist i-au pierdut urma... Atunci, am gîndit, Monseniore, că expediția de la Etioles devenise inutilă; cînd deodată, azi-noapte, ducîndu-mă cu Corignan spre cîrciuma din strada Franc-Bourgeois și trecînd cu el prin strada Verrerie, văd trecînd trei gentilomi și un călugăr. De abia am avut timp să-i văd cînd coteau spre strada Poterie, însă mi s-a părut mie ceva nelalocul lui... Pe scurt, îl las acolo pe Corignan, mă reped și ajung din urmă pe cei trei inși și pe capucinul meu...

- Un capucin? întrebă Richelieu, în timp ce Corignan ciulea urechile.

- Cel puțin purta un costun de capucin. Așadar, trec pe lîngă ei și scot un strigăt de bucurie: printre gentilomii aceia se afla D-ra de Lespars, în același costum de cavaler pe care îl purta și la Etioles!...

- Annais de Lespars! murmură înăbușit Cardinalul.

- Da, Monseniore. Dvs. ați avut-o în mînă și totuși ați lăsat-o să scape. Ați făcut rău... Monseniore, Dvs. nu voiți să mă credeți, totuși vă jur din nou, că fata asta face cît zece seniori revoltați.

- Continuă, Rascasse, continuă!... reluă Cardinalul cu nervozitate.

- Termin acum, Monseniore. La strigătul pe care l-am scos, călugărul care o însoțea pe nobila aventurieră se repezi asupra mea: era un vlăjgan de popă (Corignan scrîșni din dinți), care îmi dădu ca un trădător (Corignan strînse pumnii) o lovitură în cap, nu știu de ce. Atins în frunte, m-am prăbușit, însă m-am sculat imediat. Din nenorocire, gentilomii dispăruseră.

- Ai pierdut-o! nu se putu împiedica Richelieu să exclame.

- Da, însă călugărul era încă acolo! Începuse să fugă rupînd pămîntul. Eu l-am urmărit de departe... și acuma știu unde șade. Prin el, Monseniore, am s-o regăsesc pe D-ra de Lespars. Cînd veți voi...

- Nu, nu, spuse repede Cardinalul. Asta îl privește pe Domnul de Saint-Priac. Voi să vă ocupați numai de rebelii de la Etioles, fiindcă Corignan afirmă...

Corignan aruncă o privire spre Rascasse, ca și cînd ar fi vrut să-i spună:

"Acum e momentul!"

- Monseniore, spuse Rascasse, lăsați-i lui Corignan gloria de a-l regăsi pe Trençavel. El e pe urma lui. El a inventat chestia cu cîrciuma de pe strada Francs-Bourgeois. El va fi de ajuns pentru treaba asta.

- Monseniore, spuse Corignan. Domnul de Saint-Priac nu are să reușească. Lăsați-i lui Rascasse cinstea de a o găsi pe D-ra de Lespars. El a inventat chestia cu Etioles. Saint-Priac? E bun pentru vînat, dar nu pentru căutarea vînatului.

- E bine, spuse Richelieu pe care aprecierea lui Corignan cu privire la Saint-Priac îl atinsese și care căpătase o mare admirație pentru Rascasse, în urma aventurii de la Etioles. Haide, e bine, faceți cum vreți și mai ales, continuați să vă iubiți ca frații, fiindcă întrezăresc în curînd niște expediții periculoase, unde amîndoi aveți de acționat de comun acord.

- A! Monseniore, eu îl îngrijesc pe Corignan ca pe un frate: eu i-am făcut bandajul ăsta în jurul bărbii.

- Și eu, spuse Corignan, i-am aranjat lui Rascasse fruntea, așa cum o vedeți, Monseniore!

Iar afară:

- În sfîrșit, spuse Rascasse, iată-ne liberați unul de altul, cel puțin pentru un timp. Să faci bine, popă, să nu te mai arăți în drumul meu...

- Da, da, muscoiule, să mai îndrăznești tu să-mi apari în cale...

După ce și-au adresat aceste ultime drăgălășenii în chip de salutare de adio, își întoarseră spatele și porniră în direcții opuse. Cele trei zile care se scurseră, ei nu le petrecuseră în căutarea rebelilor, ci supraveghiindu-se și certîndu-se. Rascasse avusese ideea să se despartă. Așadar, asigurîndu-și astfel divorțul și cîștigînd și timp prin minciunile pe care le debitaseră cu îndemînare, ei porniră plini de ardoare: Rascasse o alesese pe Annais de Lespars ca țintă a spionajului său, iar Corignan și-l rezervase pe Trencavel și pe tovarășii lui.

"Bine! își spunea Rascasse. Acum am să pot să-mi fac și eu o carieră. Atenție, Rascasse: e vorba să evităm spînzurătoarea, fiindcă Richelieu nu glumește. Pe urmă, e vorba să reușesc înaintea

blestematului de popă. Ori pentru asta, mi se pare că înainte de toate, trebuie să mă duc să văd ce se mai petrece pe la casa din strada Courteau, unde am mai fost. Dar ca să vezi mai bine înăuntru, ce ai spune tu, Rascasse de o mică raită prin fosta locuință a lui Trencavel?_ Pe legea mea, vreau să am inima liniștită, așa că am să mă duc în strada Sainte-Avoye."

"Foarte bine! își spunea Corignan pe de altă parte. Acum am scăpat și eu de infernalul cocoșat. Acum să-i arăt eu lui că îi sînt stăpîn și să-l fac să crape de gelozie. Vreau să-l aduc pe Trencavel în mai puțin de două zile. Și ca să pot face asta, îmi închipui că aș putea găsi probabil vreo urmă, dacă mă voi duce astă-seară - așa, la noroc - să scotocesc puțin prin locuința maestrului de scrimă.

Astfel - era destul de natural - același gînd le venise la amîndurora.

CAP. XXXIII

TRENCAVEL ȘI ANNAIS

ÎN ACEEAȘI DIMINEAȚĂ, într-o cameră de la Frumoasa Diademă, Secundul Montariol tocmai termina de uns cu o plăcere specială, cele trei-patru răni pe care Trencavel le primise în timpul luptei de la Etioles. Era o rețetă pe care o avea de la o țigancă și care cicatriza o rană în cîteva zile. Vechile scrieri vorbesc adesea despre aceste minunate unsori, ale căror rețete nu se cunosc azi, dar care erau miraculoase. În orice caz, în dimineața aceea Trencavel se simțea ca Samson. Toți trei se adăpostiseră acolo. Mauluys spusese:

- Dacă există vreun loc sigur pentru noi în Paris, după o astfel de ispravă, e numai la Frumoasa Diademă.

Și judecase foarte bine. Nimeni nu putea avea ideea de a-i căuta în unul din hanurile cele mai frecventate din Paris. Și Roza îi păzea strașnic. Așadar, în dimineața celei de a patra zi, Trencavel se îmbrăcase complet și anunță că vrea să plece. Pretindea că se sufocă acolo.

- Sînt momente, spuse el, în care îmi face impresia că ne-am întemnițat singuri, pentru a-i evita această sarcină Eminenței Sale.

- Da, numai că aici e o temniță voluntară, spuse Mauluys. Și pe urmă, uiți că riști să fii văzut de Saint-Priac, care de trei zile s-a instalat în salonul cel mare?

- La naiba! ai dreptate, Conte! spuse Trencavel. Uitasem de caraghiosul ăla. Dacă ar fi vorba numai de a-l expedia *ad patres*... dar el nu caută numai un duel.

- Vezi bine, reluă Mauluys. Trebuie să stai aici, măcar pînă cînd omul ăsta are să renunțe la...

- A și renunțat! spuse Verdure intrînd în clipa aceea.

- Cum?

- Spun că salonul cel mare e liber, și că Saint-Priac nu are să mai vină.

- De ce?

- Fiindcă, spuse Verdure, acum are ceea ce căuta.

Verdure!... Era Verdure în carne și oase... Era ciudat de palid. Poate fiindcă băuse prea mult aseară, în intimitatea ce o avusese cu Saint-Priac, sau poate fiindcă pierduse sînge. Dar micii lui ochi de șiretenie și buzele-i pămîntii rînjeau.

- Explică-te, domnule Verdure, spuse Mauluys. Și mai întîi să ne spui de unde vii?

- De pe lumea cealaltă, spuse Verdure, care luînd din mîinile lui Montariol un pahar mare de vin pe care Secundul îl umpluse tocmai, îl goli spunînd: În sănătatea dumitale, Secund! De pe lumea cealaltă, reluă el. Sau, cel puțin, de acolo trebuia să vin.

- Pe moartea Dracilor! înjură Montariol. Tu ești beat ca un călugăr îndrăcit...

- Lasă-l, îl întrerupse cu blîndețe Mauluys. Unde ți-ai petrecut noaptea, domnule Verdure?

- Într-o cîrciumă! spuse Verdure care plescăi din limbă, amintindu-și de minunatul vin ce-l băuse.

- Pe toți dracii! spuse Montariol, aș fi vru să fiu și eu acolo!

- M-ai fi deranjat, Secund, spuse Verdure cu un ton acru.

- Da; ca să bei mai bine, preferi să fii singur.

- Eram cu cineva, spuse Verdure clătinînd din cap; cu cineva care făcea cinste, sticlă după sticlă și încă din cel mai bun vin. Ah! Domnul de Saint-Priac e într-adevăr un comesean generos!

Trencavel și Montariol făcură o mișcare de uimire. Mauluys rămase rece. Verdure își turnă încă un pahar și îl goli spunînd:

- În sănătatea dumitale, Domnule Saint-Priac!

- Ne-a trădat! mugi Montariol îngălbenindu-se.

Trencavel se duse să încuie ușa, dar își scoase spada, o puse pe masă și spuse liniștit:

- Verdure, eu cred că ai o oarecare șansă să te întorci pe lumea cealaltă, de unde pretindeai adineauri că vii.

Verdure se schimonosi și spuse:

- Ucis pe la spate azi noapte de Saint-Priac, ucis și în dimineața asta de Dvs.; e într-adevăr o oarecare șansă ca să mor de-a binelea...

- Domnule Verdure, spuse Mauluys fără să ridice glasul, e timpul să te explici odată.

Tonul era de o asemenea manieră, că Verdure, care fără îndoială îl cunoștea bine pe Conte, repetă:

- Da, cred.și eu că e timpul! Iată: în timp ce noi ne luasem reședința la acest etaj, nobilul Baron se instalase și el în sala cea mare. Prima zi mi-am petrecut-o supravegiindu-l și am putut să mă conving că nu vă căuta pe Dvs. domnilor. A doua zi, fiind eu printre servitorii acestui han, am putut să mă apropii de sugătorul bunurilor altora și să-i surprind cîteva cuvinte pe care i le smulgea nerăbdarea lui și atunci mi-am dat seama că pe mine mă căuta. - Pe mine, domnilor! Și ce voia de la mine?... scrisoarea...

Mauluys rămase calm. Trencavel tresări și strigă:

- Scrisoarea!...

- Da: aceea de care ți-am vorbit ca s-o iei, în cazul cînd aș fi fost ucis, spuse Contele.

- O scrisoare care aparținea Eminenței Sale Cardinalului de Richelieu! spuse Verdure.

- Ah! mormăi Montariol. Atunci vom ști și noi...

- O scrisoare pe care Dvs. nu ați citit-o niciodată, domnule Conte! continuă Verdure. O scrisoare care nu era a Dvs.! O scrisoare a cărei prezență în casa Dvs. devenea un chin! O scrisoare pe care legitimul ei proprietar a pus să-mi fie cerută, trimițîndu-mi-l pe Seniorul de Saint-Priac ca ambasador extraordinar!... În sănătatea Dvs., domnilor.

- Pe sîngele lui Iuda! Și ce-ai făcut cu scrisoarea, exclamă Trencavel.

- Așteptați. Așadar, ieri, pe la ora stingerii, Domnul de Saint- Priac zărindu-mă din întîmplare, mă acostă cu galanterie, mă conduse într-o prea cinstită tavernă și acolo acest domn Baron mă adăpă cu vinurile

cele mai minunate, sau cel puțin adăpă dușumeaua cu ele, fiindcă eu eram așa de emoționat că mi-am regăsit vechiul meu șef de bandă, că nu știu cum vinul, în loc să-mi curgă pe gîtlej, curgea pe sub masă... În sănătatea Dvs., domnule Trencavel!

Mauluys, care urmărea cu multă atenție cotiturile și ocolurile acestei povestiri, îi făcu semn lui Trencavel să-și bage spada în teacă. Trencavel ascultă. Verdure zîmbi.

- Cînd m-am îmbătat bine, continuă el, mă îmbătasem că nici nu mai puteam să mă țin pe scaunul acela fără spătar...

- Dar, spuse Montariol, nu băuse dușumeaua în locul tău?...

- Ba da, spuse Verdure. Dușumeaua se îmbătase și dînsa ca puntea unei corăbii; din cauza asta, și eu și scaunul de sub mine... Acum ai înțeles, bravul meu Secund? Pe scurt, în clipa aceea, Domnul de Saint-Priac îmi promise douăzeci de poli de aur dacă voiam să-i predau scrisoarea care într-o seară, prin apropierea Pieței Regale, o furasem fratelui Corignan...

Mauluys tresări. Ochii lui Verdure scînteiau.

- O furasem, reluă el, cu ajutorul unui caraghios ca și mine, pe care îl împodobisem cu numele onorabil al Domnului Trencavel, cu scopul ca el să nu fie recunoscut și să se poată crede că Dvs. erați printre acei hoți, domnule maestru de scrimă...

- Mizerabile! mugi Montariol ridicînd pumnul.

- Verdure, spuse Mauluys, ai fost sublim.

Montariol rămase trăznit de uimire - cu atît mai mult, cu cît Trancavel însuși îi luase mîna lui Verdure și spunea:

- Mulțumesc, Verdure. Am să-ți răsplătesc asta. Continuă, prietene, continuă...

- Ei bine! spuse Verdure, eu am acceptat cei douăzeci de poli de aur.

- Și scrisoarea? palpită Trencavel.

- O aveam la mine... Verdure îl privi pe Mauluys în față și adăugă: fiindcă Dvs. nu ați fi citit-o niciodată, fiindcă vă împiedica să dormiți, fiindcă nu era a Dvs., eu i-am aruncat-o pe masă și Saint-Priac se repezi la ea.

Fu o tăcere apăsătoare. Trencavel era transpirat, Mauluys îngîndurat. În lupta aceea împotriva celui mai formidabil adversar, li se păru deodată, că ei cîștigaseră una din acele victorii care se plătesc numai cu viața...

- Ai făcut bine, spuse în sfîrșit Contele de Mauluys.

- Și cei douăzeci de poli de aur? exclamă Montariol.

- Baronul de Saint-Priac e generos, spuse Verdure. Douăzeci de poli de aur i s-aupărut prea puțin...

- Aha! spuse Montariol încîntat.

- Da. Și atunci mi-a plătit ucigîndu-mă pe la spate, cu o singură lovitură bine aplicată aici, unde vedeți că mi-e bluza sfîșiată. Așadar, atunci am căzut mort, într-o băltoacă de sînge... sau de vin... nu prea știu bine... și generosul Baron plecă. Astfel că, la ora aceasta, Eminența Sa e absolut sigur că nimeni pe lume nu a citit scrisoarea aceea, fiindcă acela care a furat-o a înapoiat-o intactă și fiindcă e mort! În sănătatea Dvs., domnilor!

- Și cum ai înviat?

- Ridicîndu-mă de jos, demnul meu Secund. Numai că am pierdut o oră întreagă în noaptea asta, ca să-mi cos bine de tot dubla cuirasă din piele de bivol pe care am obiceiul să o port pe sub bluza asta.

- Mauluys, spuse Trencavel, eu nu știu ce era cu acea faimoasă scrisoare de care mi-ai vorbit de două-trei ori! Nu știu nici ce conținea și nici nu pot să spun că dacă ar fi fost folositor sau primejdios să o fi păstrat. Dar întrucît dumneata spui că Verdure a făcut bine că a înapoiat-o...

- Scrisoarea am dat-o, s-a terminat! spuse Verdure.

La sunetul acestei voci ciudat de batjocoritoare, Trencavel tresări și se întoarse repede spre valetul Contelui. Dar Verdure, în momentul acela își golea al șaptelea sau al optulea pahar, cu o strîmbătură de nespusă fericire.

- Dragul meu Conte, reluă Trencavel, eu știu că ceea ce spui dumneata e bine spus întotdeauna. Acum să nu mai vorbim de asta. Și fiindcă acum drumul e liber, nimic nu mă va mai putea împiedica să ies. Mă sufoc aici.

- Și pe urmă, spuse Mauluys, vrei să afli și ce a făcut Cardinalul cu ea...

- Ei bine, da! Mă ucide gîndul că e în mîinile nemiloase ale Cardinalului. Trebuie să o scăpăm, dacă e prizonieră, să-i asigurăm fuga, dacă vrea să părăsească Parisul... trebuie! Chiar de ar fi să intru în bîrlogul fiarei și față în față...

Trencavel făcu un gest furios. Mauluys își puse mîna pe umărul maestrului de scrimă:

- Mai mi-a rămas oarecare avere, pe care o pot face bani. Ți-o ofer. În Italia, cu tinerețea ta, cu vitejia ta, ai să-ți reîncepi viața. (Trencavel clătină din cap). Ia seama: Annais de Lespars este destinată pentru catastrofă. Nenorocirea celor care merg pe drumul ei, fiindcă la capătul acestui drum, eu văd ridicîndu-se un eșafod și pe acest eșafod, văd lucind o secure...

- Ei bine, spuse Trencavel într-un suspin atunci voi muri cu ea și odată cu ea.

- Biet copil, murmură Mauluys.

- Și apoi, ascultați. Nu ar fi asta o glorie pentru mine, de a fi smuls pe fata lui Henric al IV-lea, din ghearele fiarei? - Ceea ce faci tu prin asta, e demn de Academia mea, mi-ar fi zis bătrânul Barvillars. - O fiică de rege, adăugă el cu un hohot de rîs, salvată de acest mic maestru de scrimă, drace!... Secund!...

- Prezent! mugi Montariol bătînd dublu apel cu piciorul, ca la lecția de scrimă.

- Tu ai să încerci să pui mîna pe acel Corignan, sau pe Rascasse, care trebuie să știe în ce temniță a trimis-o Cardinalul. Îndată ce vei fi găsit pe vreunul din ei, adu-mi-l de urechi în locuința Contelui, care va deveni cartierul nostru general.

CAP. XXXIV

TRENCAVEL ȘI ANNAIS (II)

- AU PLECAT! spuse Montariol.

Și ieși însoțit de Verdure, care, la un semn al Contelui, se ridicase să-l însoțească pe Secund.

- Eu am cîțiva prieteni prin Paris, spuse atunci Contele de Mauluys. Aș putea să aflu prin ei, ceva... Adio, Trencavel. Pe mîine, la mine acasă.

Contele, cu excesiva lui sensibilitate, înțelesese că Trencavel, în starea lui sufletească, nu putea să fie inspirat sau mîngîiat decît de el însuși; singurătatea e cîteodată o otravă, dar alteori un balsam. El ieși în salonul cel mare, se întîlni cu Roza, pe care o salută. Afară, în

momentul cînd să ocolească colțul străzii, se întoarse și o văzu pe treptele din fața hanului, cum îl urmărea cu privirea.

Cîteva minute mai tîrziu, Trencavel ieșea și el. Toată ziua el rătăci prin Paris, cu acea nepăsare a oamenilor care își sacrifică viața.

Doamna Brighitta este un personaj atît de puțin important în povestea noastră, încît cititorii au dreptul de-a o fi uitat-o. Sîntem datori să-i facem o vizită venerabilei proprietare a casei aceleia, a cărei bogate grădini aparțineau locuinței din strada Courteau. În casa ei, sus de tot, se afla locuința lui Trencavel.

În ziua aceea, pe la ora trei, doamna Brighitta îl văzu intrînd pe Rascasse, tot salutînd cu zeci de plecăciuni. Rascasse aducea cu el o frînghie lungă și solidă, înfășurată în cruciș și-n curmeziș peste piept. El intră pierzîndu-se în politețe și spunînd cu vocea cea mai mieroasă:

- Bună ziua, doamnă Brighitta, bună ziua. Am venit să vă întreb dacă dvs. știți ce e aceea Casa Femeilor de la Madelene, care prin popor se mai numește și Madelonette?

Bătrîna, înspăimîntată, privi cu emoție pe acest omuleț așa de politicos și ciudat, în care se putea vedea destulă teamă.

- Dar eu nici nu vă cunosc, spuse ea la întîmplare.

- Nu e vorba de asta, răspunse Rascasse, care jubila. Și de altfel e de ajuns că vă cunosc eu. Așadar, văd că dvs. nu știți ce e Madelonette! Foarte rău, doamnă Brighitta. O femeie cu experiența dvs., trebuia să știe că Madelonette este o casă foarte plăcută, fondată de vreo cincisprezece ani de un negustor de treabă, pentru a fi adunate acolo fete ale plăcerilor, care regretă că au avut prea multe bucurii în viața asta păcătoasă!

Doamna Brighitta își acoperi fața cu basmaua și reuși astfel să privească.

- Ori, Eminența Sa Cardinalul, în mărinimia sa, continuă Rascasse, a socotit că nu trebuie să se aștepte ca aceste fete să regrete ele singure, fiindcă de multe ori aceste regrete durează mult pînă să se manifeste. Atunci, a hotărît să depășească dorințele lor, ale acelora care trebuie să ispășească pentru aceasta. Și pentru aceasta el a instituit în casa aceea, cîteva scene care, vă asigur sînt pe drept cuvînt îngrozitoare: acolo se poate muri cu încetul.

- Dar, domnule, bîlbîi bătrîna tremurînd, ce mă privește asta pe mine? Ce, eu sînt o fată a plăcerilor?

- Oh, nu!... nu și nu, pe toți diavolii, dvs. nu sînteți; asta se poate vedea destul de bine!

Acum, fenomenul acesta să fie explicat de cine va putea: ei bine, doamna Brighitta se simțea foarte ofensată:

- Asta nu înseamnă, mulțumesc lui Dumnezeu!, începu ea, că în tinerețea mea...

- Da, o întrerupse Rascasee, cu autoritate. Numai că uite ce e: Eminența Sa nu vîră în celulele acestea de la Madelonette numai fetele frumoase, pocăite sau nu, ci ilustrul Cardinal bagă în ele pe bătrînele burgheze foarte urîte, așa ca dvs., dar a căror urîțenie nu poate să le scuze revolta...

- Revoltă! Eu? gemu bătrîna clănțănind din dinți...

- Doamnă, spuse Rascasse cu multă indulgență, dvs. veți fi acuzată de revoltă dacă nu îmi veți preda imediat cheia pe care Eminența Sa mi-a ordonat s-o iau de la dvs.

- Ce cheie, bunule Isuse? Ce cheie?

- De o oră de cînd mă omor aici să v-o spun: cheia de la locuința lui Trencavel!

- Uite-o! spuse bătrîna dîndu-i cheia. Și mai ales, spuneți-i Eminenței Sale...

- Ascultați, o întrerupse Rascasse, încercați să-i spuneți cuiva că am venit pe aici, încercați, bună și bătrînă Madelonettă, și o să vedeți atunci cum e făcută cheia de la acele celule în care se moare în pucioasă...

Acestea fiind spuse, Rascasse dispăru, lăsînd-o pe doamna Brighitta zdrobită.

Deci, Rascasse intră în locuința lui Trencavel; și fără a mai pierde timpul ca s-o cotrobăiască, alergă spre fereastra care dădea în grădina casei din strada Courteau.

- Mii de tunete: iată tocmai la ce mă gîndeam și eu! De aicea văd toată casa nobilei domnișoare. Nu îmi mai rămîne decît să mă las în această frumoasă grădină și atunci nu merit, eu Rascasse, să fiu primul spion al Cardinalului, dacă nu voi reuși să dau cu nasul în vreun indiciu oarecare... - Hm, ce ciudat, continuă el îngîndurat. Acum cîteva zile eu am salvat-o, sau cel puțin am făcut totul ca să fie salvată; și astăzi am să risc să-mi rup oasele, ca s-o pot duce la pierzanie. - Ei, asta e!, de unde îmi vin toate șovăielile astea?...

Își scutură capul și se descărcă de greutatea ideilor pe care le socotea periculoase.

- Toate ferestrele să fie închise cu grijă - cu foarte multă grijă. Hm... asta-i șiretenie veche.

Și gîndind astfel, Rascasse făcu la un capăt al frînghiei sale un nod de ștreang, care urma să-i fie îmbrăcat pe la subsuori. Apoi, funia să atîrne pînă jos, iar ochiul de laț pe care îl vîrîse sub subsuori îl trecu pe deasupra unei bare de fier ce se afla de-a curmezișul ferestrei, făcînd astfel un fel de scripete: el atîrna de frînghie pe o parte, iar celălalt capăt al frînghiei, trecut peste bară, atîrna pe lîngă el în jos, iar Rascasse o ținea strîns cu mîinile. În felul acesta, Rascasse avea să coboare ușor, moderîndu-și viteza după plac, lăsînd fringhia liberă să-i treacă mai încet sau mai repede prin mînă.

Ajunsese astfel la cîteva picioare sub fereastră, cînd își opri brusc coborîrea: cineva intrase în locuința lui Trencavel și vorbea cu glas tare... Rascasse își ciuli urechile și ascultă...

De-abia închisese ușa de cîteva minute, de-abia își revenise din emoția și din indignarea ei, cînd ușa se deschise din nou și doamna Brighitta văzu intrînd un personaj pe care, de data aceasta, îl recunoscu imediat:

- Dvs., Cuvioase părinte!

- Eu însumi. Fratele Corignan vă salută, buna mea doamnă. Am venit, ca și acum cîteva zile, să fac o mică vizită în locuința acelui trădător, a acelui răzvrătit, a acelui eretic de Trencavel.

- Și dvs.? strigă, pierdută, bătrîna.

- Ce, a mai venit cineva, întrebă repede Corignan.

- Nu, nu, nimeni, o jur, eu nu știu nimic, vă rog să-i spuneți asta Eminenței Sale, Cuvioșenia ta!

- Și bine faci că nu știi nimic și mai ales dacă n-ai să spui nimănui nimic, fiindcă dacă ai să destăinui cuiva vizita pe care o voi face eu acum, să nu uiți că există la închisoarea Temple și la Chatelet, niște gropi și niște celule pentru oamenii acuzați de înaltă trădare. Asta ar fi păcat, adăugă fratele Corignan, fiindcă la drept vorbind nu ești așa de trecută și eu am cinstea de a proteja sexul frumos. Adio - și primește binecuvîntarea mea.

Spunînd acestea, fratele Corignan o ciupi ștrengărește de braț și doamna Brighitta se căzni din tot sufletul să pară rușinată - eforturi zadarnice, căci spionul și dispăruse.

- Doamne, murmură ea, parcă i-ar fi apucat pe toți turbarea! Cel mic vrea să mă închidă la Madelonette, cel mare la Temple. Barem ăsta se poartă mai politicos, adăugă ea frecîndu-și brațul.

Corignan intră în camera lui Trencavel, ținîndu-și singur niște discursuri vesele, prin care se felicita de istețimea, de valoarea și de geniul lui.

- Pe capul și pe burta lui Scaraoschi, strigă, cu vocea lui de bas, asta a fost învîrtită, după cum gîndesc eu! Sau găsesc vreun indiciu sau nu mai găsesc nimic! Și cum Trencavel tot are să se întoarcă aici, mai curînd sau mai tîrziu, eu am să instalez în propria lui locuință o cursă, o capcană, sau mai știu eu ce, în care să se prindă caraghiosul ăla, cînd o veni...

Foarte activ, începu să cerceteze dulapurile, lăzile.

- Excelentă idee să mă instalez aici, pe Bachus! Cu atît mai mult cu cît această doamnă Brighitta, nu arată așa rău; am văzut-o eu cu neatenție, prima oară cînd am fost pe aici. Da, da, nu mă contrazic, nu e chiar așa de trecută... Oh! se întrerupse el, dar ce e asta?... Mi se pare că recunosc acest obiect; parcă l-am mai văzut eu pe undeva, pe umerii mei mi se pare...

Scotocise într-o cameră și intrînd în aceea în care era faimoasa fereastră, rămăsese trăznit în fața unui obiect ce se afla agățat pe perete... Corignan își ridică nasul mare spre obiectul în cauză și-l mirosi, ca și cînd ar fi vrut să-l recunoască astfel.

- Da, el e, spuse în cele din urmă, clătinînd cu durere din cap, el e, el e...

- Biciul Sfîntului Labru! strigă o voce.

În același timp, o mînă se lungi pe deasupra umărului lui Corignan, care rămase împietrit și apucă cnutul cu curelele plumbuite la capăt. Corignan se întoarse și rămase năucit de uimire, cu ochii scoși din orbite, cu gura deschisă.

- Domnule Trencavel! murmură el în sfîrșit.

- Chiar el! spuse Trencavel izbucnind în rîs. Bună ziua, popă. Ce căutai aici?

- Domnule Trencavel, vă jur... trecusem... mi-a venit o idee... întîmplarea...

Fratele Corignan se furișa încetișor spre ușă, iar Trencavel îl lăsă s-o facă.

- Voiam, continuă spionul, să vă spun... ha!... strigă el ajungînd la ușă printr-un salt, vom vedea noi... ho!... blestem!

Ușa era încuiată cu cheia pe care Trencavel o luase la el! Fratele Corignan lovi cu umerii lui voinici în ușă, cu toată puterea, în speranța că o va dărîma. Dar simți o durere grozavă în umăr, care îl făcu să scoată un urlet. Biciul Sfîntului Labru intrase în acțiune!

- Îl recunoști? strigă Trencavel pocnindu-l.

Corignan îl recunoștea prea bine. Biciul Sfîntului Labru avea unul din acele mușcătoare limbaje pe care ar fi fost foarte greu să-l uite. În orice caz, fratele Corignan făcu din nou o intimă cunoștință cu el.

Corignan se văzu rezemat de fereastră. Trencavel, cu o mișcare rapidă, îl apucă de picioare și-l făcu să se legene pe deasupra barei transversale de la mijlocul ferestrei.

Să spunem drept, nu voia să-l arunce în grădină, ci numai să-i tragă o sperietură grozavă, atîrnîndu-l nițeluș în gol. Numai că, exact în clipa aceea, privirile lui Trencavel căzură în mijlocul grădinei - și scoase o exclamație: Annais era acolo.

Maestrul de scrimă simți o puternică emoție... mîinile i se descleștară... și-i dădu drumul lui Corignan. Călugărul căzu în gol, cu capul în jos.

Ea era... Se afla în spatele unui boschet întunecat de arbuști, în dosul căruia tocmai dispăruse atunci cînd o zărise Trencavel. La cîțiva pași de Annais, în grup: Fontrailles, Liverdan, Chevers și Bussière. Lîngă ea, un cavaler înalt, îmbrăcat de călătorie: era Louis de Richelieu. În momentul acela, ei terminau o discuție ce fusese începută de multă vreme - fără îndoială - și cu pași înceți se îndreptau spre casă...

- Adio, copila mea, spunea în momentul acela Louis de Richelieu. Conferindu-mi demnitatea de Cardinal, Regele mi-a poruncit să mă întorc la Lyon și trebuia să fiu pe drum de trei zile. Așadar mă desparte de dumneata, dar îmi dă în același timp o nouă autoritate, care îmi va permite să-l combat cu arme regale pe acela care e fratele meu, dacă... însă sper că nu va mai îndrăzni nimic contra dumitale. Cu toate acestea, luați asta.

Şi îi oferi tinerei un inel de argint, în formă de şarpe, care se încolăcea în jurul lui însuşi.

- Îndată ce vei avea vreo îndoială serioasă asupra intenţiilor fratelui meu, trimite-mi inelul acesta; atunci am să alerg în ajutor. Şi dacă va trebui, am să apelez la justiţia fiului lui Henric al IV-lea. Adio, copila mea şi fii binecuvîntată...

Noul Cardinal ridică mîna şi începu gestul hieratic de binecuvîntare. Dar ea, întrerupîndu-i mişcarea, îşi întinse fruntea spre Louis de Richelieu şi murmură...

- Adio, tată.

Aşa de încîntător a fost elanul ei, aşa de neprevăzut fusese cuvîntul de la urmă, încît înaltul prelat simţi inima palpitîndu-i. Un minut, el îşi retrăi din nou credincioasa lui dragoste şi prin lacrimile care îi năvăliră în ochi, îşi revăzu trecutul tinereţii, plin de credinţă şi de speranţă. Richelieu o strînse în braţe pe fiica Louizei de Lespars cu o mişcare convulsivă şi repetă: Adio, copila mea. Apoi, întorcîndu-se brusc, se depărtă cu paşi mari.

Annais se apropie repede de grupul celor patru cavaleri care asistaseră la această scenă.

- Domnilor, spuse ea, această demnitate de Cardinal poate să fie momeală. Această nevoie a întoarcerii în mare grabă poate să fie o cursă. Pot să contez pe dvs.?

- Doamnă, spuse Bussière, noi ne-am înţeles demult, ca să veghem asupra Domnului de Richelieu: dacă e vreo cursă, trebuie să fie organizată pe undeva prin împrejurimile Parisului. Fără a ne lăsa văzuţi, de la distanţă, noi îl vom escorta pe drum pînă la Sens. Apoi, adăugă tînărul cu un suspin, ne vom întoarce la dispoziţia ordinelor dvs... dacă ne mai faceţi cinstea de a apela la ajutorul nostru.

Annais păstră un moment de tăcere. Şi ea scoase de asemeni un suspin, care îi umflă pieptul. Dar imediat, ridicîndu-şi capul fin şi nobil, peste care trecea o rază de cinste curată, spuse:

- Domnilor, dvs. sînteţi nişte gentilomi curajoşi şi cinstiţi. Lupta pe care eu am întreprins-o, am s-o continui pînă la capăt cu dvs. Noi vom învinge sau vom muri împreună. Orice s-ar întîmpla, pactul care mă leagă de dvs. nu-mi va dispare niciodată din viaţa mea.

Feţele celor patru tineri sclipiră de bucurie. Toţi patru, în semn de credinţă întinseră mîna, apoi înclinîndu-se, plecară.

- Am bănuit-o pe nedrept, spuse Liverdan. Ar fi trebuit să-i cerem iertare în genunchi.

- E încă a noastră, murmură Chevers, îmbătat.

- Da! spuse Bussière cu o sclipire în ochi. Această fată nobilă își va ține cuvîntul. Dar eu vă declar, domnilor, că nu sînt sigur de nimic atîta timp cît Trencavel e în viață.

- Trencavel! murmurară și ceilalți, îngălbenindu-se. Ce vreți să spuneți cu asta?

- Pentru moment, nimic decît atît: Trencavel ne-a înșelat și noi i-am jurat moartea. Cu toate acestea el e încă în viață!

- În viață!

- L-am văzut eu astă seară în împrejurimile Frumoasei Diademe.

Fontrailles, Liverdan și Chevers se priviră uimiți. După afacerea de la Etioles, ei căpătaseră siguranța că Trencavel fusese omorît.

- Ei bine! se răsti Fontrailles. Atunci să nu plecăm. Să-l căutăm și să-l ucidem.

- Am promis că vom pleca, reluă Bussière. În ceea ce mă privește pe mine, nimic nu mă va împiedica să-l întovărășesc pe Cardinalul de Lyon pînă la Sens, fiindcă așa i-am promis ei.

- Nici eu! Nici pe mine! exclamară și ceilalți. Să mergem!

- Și la întoarcere îl omorîm pe Trencavel, spuse Fontrailles cu un accent de aprigă hotărîre.

Chibzuind astfel lucrurile, cei patru cavaleri se duseră să se posteze afară din Paris, nu departe de Poarta Bordet, prin care trebuia să iasă Louis de Richelieu. O oră mai tîrziu, noul Cardinal, întovărășit de un singur servitor, trecea prin acea Poartă și își începea călătoria spre Lyon, fără a bănui că era escortat și de cei patru tovarăși - cele patru spade de seamă.

Rascasse, cu funia trecută pe sub subțiori, își începuse coborîrea, grație ingeniosului sistem de scripete pe care îl imaginase. N-avea decît să dea drumul, puțin cîte puțin, la restul frînghiei care atîrna spre pămînt și această parte de frînghie se ridica, în timp ce cealaltă, de care era el legat cobora. În felul acesta coborîse vreo douăsprezece picioare, adică aproape jumătate din drumul frînghiei și se opri: o voce veselă de haz, deștepta ecouri fanteziste în locuința lui Trencavel.

- Cine să fie ăsta? mîrîi Rascasse. Un rival? Un amic?

În timp ce asculta și încerca să-l recunoască după glas pe intrus, auzi încă o voce. Urmară cîteva hohote de rîs, apoi țipete, gemete, urlete, o cursă furioasă.

- Ce-o fi însemnînd tărăboiul ăsta îndrăcit?

Apoi iar se auziră zgomote de mobile răsturnate, urlete, o învălmășeală nebună, vociferări și deodată, pe cînd Rascasse năucit ridicase capul, văzu un corp mare, negru, trecînd peste fereastră și căzînd în gol. Și corpul acela, printr-o mișcare instinctivă, se agăță de partea frînghiei care atîrna pînă la picioarele zidului și Rascasse, luat pe sus de această contragreutate, mai grea ca el, se simți zburînd în aer, și urcîndu-se din nou maiestuos, spre fereastră. Veni un moment, cînd Rascasse urcînd, se găsi față în față cu acel corp mare, negru, care cobora agățat cu disperare de frînghie. Rascasse îl prinse cu mîinile pe necunoscut. Mișcarea lor de ascensiune-coborîre, se opri.

- Hei, cumetre, urlă Rascasse, ce, ai turbat de te arunci așa pe fereastră?

- Și tu, se răsti vocea de bas, ești nebun de te arunci prin aer?

- Drace! e Corignan!

- Drace! e Rascasse!

Ei schimbară o privire exasperată, în care era tot atîta uimire cît și furie. Apoi:

- Oh! așadar n-am să scap niciodată de acest popă!

- A! dar toată viața mea am să-l găsesc pe muscoiul ăsta, înaintea nasului meu!

- Muscoi! mugi Rascasse. Ah! de data asta, ai să-mi plătești această insultă!

Și Rascasse remarcă imediat că el avea avantaj de poziție. Așa cum era susținut de subțiori de ochiul frînghiei, el se balansa în aer cu mîinile libere. Corignan, dimpotrivă, nu se putea menține decît strîngînd cu energie din mîini, cealaltă jumătate de funie. Văzîndu-se mai tare, Rascasse se hotărî să-i aplice o corecție inamicului său. Atunci ridică amîndoi pumnii deodată.

- Rascasse, spuse Corignan, dacă nu mă lovești, am să-ți spun unde este cheia pe care tu o cauți...

- Oh! oh! Dacă...

Poate că Rascasse ar fi fost foarte grăbit să afle unde ar fi putut să o găsească pe Annais, dar i se păru un fapt caraghios ca să piardă o astfel

de ocazie de a-i pocni țeasta rivalului său. Atunci, cu toată puterea, își trînti amîndoi pumnii în capul lui Corignan, în timp ce îi striga:

- Dacă e adevărat, popo (o nouă lovitură ca de măciucă) îți promit... na!... dar unde e?... a fugit lașul!

Corignan nu fugise: pur și simplu, luînd mîinile de pe funie ca să dea cu pumnii, mișcarea de leagăn se reîncepuse: Corignan cobora - și Rascasse, natural, se urca în aer.

- Duce-te-ai în fundul iadului! vociferă el.

- Răzbunarea mea mă așteaptă acolo sus! urlă Corignan. Urcă, urcă, pînă la Biciul Sfîntului Labru!

- Bietul om, și-a pierdut capul! se gîndi Rascasse. Poate că l- am lovit prea tare.

Așadar, Trencavel hipnotizat de vederea Annaisei, îi dădu drumul lui Corignan în gol. Și în aceiași clipă și uită de el. El îl văzu plecînd pe Louis de Richelieu. Apoi pe cei patru cavaleri ai războinicei fete, care se depărtară și ei.

Trebuie să notăm aici că aceste diferite personaje, fie în urma poziției pe care o ocupau printre tufișurile și copacii din grădină - fie pur și simplu datorită preocupărilor care îl obsedau, nu văzuseră nimic din cele ce se petreceau la fereastră.

Rămasă singură, Annais, foarte îngîndurată, se așeză pe o bancă și astfel dispăru din ochii lui Trencavel. Atunci se produse în mintea lui năvala unui irezistibil sentiment. Își dădu seama că disprețul Annaisei față de el, devenise de neîngăduit.

Ea îl considera ca un spion. După afacerea de la Etoiles, ce putea să mai creadă despre el? Aceasta voi el s-o afle cu orice preț. Să știe asta! S-o audă declarîndu-i că se înșeală asupra lui!... Și pe urmă, să se depărteze de ea!

- Dar cum să cobor? murmură el înfierbîntat. O frînghie! Oh! Dacă aș avea acum frînghia care mi-a servit dimineață!...

În clipa aceea, privirea îi căzu pe frînghia ce era trecută peste bară (Fereastra fiind la mansardă, deci construită în acoperiș, era ceva mai retrasă și nu putea vedea ce se petrece dedesubt, decît aplecîndu-se mult). Izbucni în rîs.

- Mulțumesc, prietene Noroc! spuse el vesel. Noroc! Oare norocul o fi! Nu cumva o fi musiu Corignan?... Da, pe legea mea! adăugă el aplecîndu-se. Așa nu mă mai pot mira de ușurința cu care a zburat peste

fereastră... S-a agățat de frînghie... Uite-l că urcă din nou... Hei, cuviosule pungaș, grăbește-te...

- Cine-mi vorbește? spuse individul care era urcat pe funie, ajungînd la marginea ferestrei.

- Ho! făcu el. Corignan și-a schimbat fața!... La naiba! nu mai înțeleg nimic... ăsta-i Rascasse!

- Domnule Trencavel! exclamă Rascasse înspăimîntat.

- Pe toți dracii, Corignan a coborît și Rascasse urcă! Ce înseamnă...

- Să vă explic eu, domnule, bîlbîi Rascasse sărind în cameră. Dar vă rog să lăsați în pace Biciul Sfîntului Labru. Vedeți dvs. domnule, cînd Rascasse se urcă, e foarte natural ca și Corignan să... ca, ei bine; dar ce ați făcut?...

Trencavel încălecase pe fereastră și se lăsase repede pe funie în jos. O clipă Rascasse rămase înspăimîntat, apoi își reveni:

- Trencavel! se gîndi el. Și Annais!... Ce lovitură de maestru, ca să-i prind împreună! Infernalul popă s-a gîndit la asta! Aha, acum înțeleg. Are să triumfe el! Pe coarnele diavolului, asta n-are să se întîmple! Acum, între noi doi, Corignan!

Și repezindu-se din nou, Rascasse își reîncepu coborîrea... Corignan ajunsese jos de două minute. Atingînd pămîntul, primul lui gînd a fost să se strecoare pînă într-un tufiș, unde se ghemui. Fratele Corignan își apucă apoi cu amîndouă mîinile fruntea largă și se gîndi:

- Să cercetăm împrejurimile, ar spune Evanghelia. Acolo, se află locuința aventurierei. Bun!... Acum să vedem, colo în fundul grădinii, se vede o portiță, care trebuie că răspunde în strada Courteau. Pe acolo am să plec. Bun!... Rămîne să știu, dacă afurisitele mele de iscoade, se află la postul lor! Pe capul și burta lui Iuda! Mi se pare că viitorul mi-e asigurat acum. Am pus mîna pe aventurieră șI pe maestrul de scrimă. Ei, ei! uite că mai coboară unul pe scară... Aha, e nelegiuitul de Trencavel! făcu el tresărind de bucurie. Uite că a ajuns jos... Uite-l că se îndreaptă spre casă... Să știi că afurisitul are să se întîlnească cu mamzelle... mai am timp de o oră, i-am prins!...

Trencavel trecu la zece pași de Corignan și dispăru după cotitura unei alei. Atunci, fratele Corignan, îndoindu-se, mergînd în patru labe, se repezi spre portița pe care o văzuse. Era închisă cu cheia. Dar Corignan cunoștea arta de a îndupleca o broască și a o convinge să-i

cedeze. Grație pumnalului său, condus cu îndemînarea unei vechi practici, în cîteva clipe, a fost afară.

- Fie-ți milă Cuvioșenia ta, pentru dragostea lui Dumnezeu, a Fecioarei și a Sfinților! Fie-ți milă! îngînă pe nas un cerșetor, care instalat pe partea cealaltă a străzii, arăta pe piciorul gol, niște bube hidoase, sîngerînde.

Corignan se apropie, aruncă o băncuță în pălăria cerșetorului și murmură:

- Să se înconjoare casa asta. Oricine va ieși să fie urmărit. Mă întorc peste o jumătate de oră. Funia vă așteaptă dacă ar scăpa păsărelele!

Fratele Corignan ajunse numaidecît în strada Saint-Avoye și, deschizîndu-și pe cît putea marele compas al picioarelor, o rupse la fugă spre Piața Regală. Cît despre cerșetor, el își jupui ca o pieliță pielea cu bube de pe picior, o îndoi cu grije, o puse în buzunar și dădu porunci celor șase sau șapte iscoade pe care îi comanda el. Banda se despărți, se risipi ca un roi de albine... în cîteva clipite, casa a fost înconjurată. Noaptea se apropie; o mare tăcere se lăsa asupra cartierului îndepărtat, pustiu... atmosfera era foarte tragică.

Rascasse, la rîndul lui, ajunse jos la două minute după Trencavel, cam prin timpul cînd Corignan forța broasca portiței.

- Și mai întîi, să vedem ce s-a făcut popa... Dacă Trencavel și Annais trebuie să fie prinși în cursă, se cuvine ca eu să fiu singurul care să profite de asta...

Un fel de fior îl întrerupse pe omuleț. Îi pornise de la ceafă și se scurse de-a lungul șirei spinării.

- De frig! murmură el și își șterse fruntea acoperită de sudoare.

Adevărul e că nu-i era deloc frig; era o seară foarte caldă; cîteva stele palide se arătau la zenit, pe un cer fără nori și priveau cu gravitate la ființa asta, la micuța ființă umană ce sta nemișcată într-un colț de grădină, micuța formă ce tremura și se scufunda încetișor în întunericul care creștea.

Rascasse se gîndea aprig la ce trebuia să facă pentru ca să-l poată urmări pe Corignan, să-i stînjenească acțiunile, să-l arunce pe ultimul plan și să pună mîna el singur pe tot beneficiul ce l-ar fi putut aduce arestarea lui Trencavel și a Annaisei. El se gîndea la aceasta foarte sincer, cu o puternică dorință de a reuși, adică, să trimită la moarte, pe

cele două ființe pe care le urmărea. Și atunci, iar se gîndi mai adînc și socoti că Trencavel îi crutase viata, că Mauluys îl făcuse să cunoască o mîndrie nouă de om cinstit, că Annais de Lespars îi inspira un fel de admiratie...

Erau două gînduri cu totul distincte, potrivnice, unul excluzîndu-l pe celălalt. Și cu toate acestea ele nu-și dădeau nici o replică în creierul lui. Nici nu le punea față în față. Existau laolaltă și atît. Erau două gînduri simultane, sau mai bine zis, suprapuse. Instinctul de copoi, făcea ca gîndul salvator să stea dedesubt, în fundul gîndurilor celorlalte: primul gînd, cel de a-i prinde, era singurul - în aparanță, - pentru Rascasse, iar de al doilea - aproape neluat în seamă de el, dar foarte puternic, ca un zăcămînt nevăzut de granit, sub un zăcămînt subțire de nisip.

Din Piața Regală porni un grup de vreo douăzeci de gărzi. În fruntea lor alerga Saint-Priac. Corignan se afla aproape de el. Călugărul tocmai isprăvea să-i dea Baronului explicațiile pe care le începuse în fața Cardinalului de Richelieu. O bucurie teribilă clocotea în inima lui Saint-Priac, a cărui fată întunecată, sub fluxurile și refluxurile sîngelui, se împurpura și se îngălbenea pe rînd. Era înarmat cu o spadă puternică de luptă, căreia îi strîngea nervos mînerul, murmurînd numele Annaisei.

- E a dumitale! îi spuse Cardinalul. Du-te s-o cucerești...

- Cu oamenii pe care i-am lăsat eu acolo, vom fi mai mult decît treizeci. Nu aveți înaintea dvs. decît o tînără fată și pe maestrul de scrimă. Dacă de data aceasta nu reușiți, mă auziți, domnule Baron...

- Și spui că Trencavel e cu ea?... îl întrerupse Saint-Priac.

- În grădină, da! spuse Corignan... Nu avem decît să intrăm pe portiță.

Saint-Priac scrîșni din dinți. Fuga lor deveni mai rapidă. Corignan, cu nasul în vînt, desfăcîndu-și picioarele, cu privirea aprinsă, era aidoma unui ogar care aleargă după un animal. Ceilalți cîini veneau în urma lor nerăbdători să lovească, să sfîșie, să muște... să ucidă: erau oameni, la vînătoare de oameni. Prin umbra ce se lăsă, era un grup formidabil și sinistru.

Trencavel se apropie îndrăzneț de Annais. Cu pălăria în mînă, el merse pînă la banca de pe care ea îl privea cum se apropie, fără nici o uimire... Fără nici o uimire... De ce să fi fost surprinsă că-l vede, cînd

ea îl aștepta?... Ea știa că are să vină. De cînd cu atacul de la Etioles, ea îl aștepta din oră în oră.

- Dacă nu are să vină, înseamnă că a murit din rănile ce le-a căpătat... Bietul tînăr...

Dacă era bucuroasă cînd îl văzu, nici ea singură nu ar fi putut s-o spună. Cît despre el, cu toate eforturile de a părea calm, cu mîna stîngă pe garda spadei, cu mersul sigur și cu înfățișarea semeață, totuși își simțea bătăile nebune ale inimii.

El se opri în fața băncii și se înclină într-un salut cavaleresc, aproape dușmănos. Ea ridică ochii spre el, examină o clipă silueta aceea fină, de o eleganță distinsă în atitudine - apoi spuse:

- Cum ați intrat?

El se aștepta așa de puțin la întrebarea aceasta, cu toate că era așa de naturală, încît se dădu un pas înapoi. Apoi izbucni în rîs.

- Pe fereastră, spuse el. Oh! liniștiți-vă, nu prin vreuna din ferestrele dumneavoastră. Eu nu mi-aș permite să escaladez o fereastră regală... Ci printr-a mea, acolo, care se vede pe acoperiș. V-am văzut. Am simțit atunci o mare nevoie de a vă vorbi. Și, pe legea mea, m-am lăsat să alunec încet în jos. E un drum pe care îl cunosc...

Annais ridică ușor capul și spuse:

- Sînteți maestru de scrimă?

- Eram, spuse Trencavel suspinînd. Dar pot să spun și acum că mai sînt, cînd Academia mea de scrimă mi-a fost închisă? Era o Academie frumoasă, doamnă, cea mai frumoasă din Paris. Ați auzit vorbindu-se de Barvillars? El a fost maestrul meu. El mi-a fost și tată și mi-a pus și spada în mînă. Îmi amintesc că la primul asalt de scrimă, în care i-am atins cu butonul spadei plastronul, m-a sărutat și mi-a spus: "Trencavel a ta va fi Academia mea și vei fi un om mare." E drept că i-am moștenit Academia, o sală măreață de scrimă cu asalturi de toată noblețea, dar nu am devenit un om mare...

Ridică privirea spre stele și ochii îi clipiră. După aceea adăugă încet:

- Dar, în schimb, nu sînt nici un om rău. Cum spune prietenul meu Mauluys, cea mai valoroasă și în același timp, cea mai curată bucurie, este de a-ți putea spune singur, atunci cînd îți vezi fața într-o oglindă: "Figura aceasta, nu e o figură nici de trădător și nici de nemernic." Mauluys spune asta, doamnă.

Annais asculta distrată. Inima îi bătea. Și mîndră cum era, căuta să-și dea seama de ce. Cîteva clipe, rămăsese în tăcere, ea așezată pe bancă, el în picioare în fața ei, cu pălăria în mînă, amîndoi cu atitudini rigide. De fapt, erau doi dușmani. La un moment dat, cu o voce puțin cam acră, ea îi aruncă:

- Bine, știu acum ce spunea Barvillars și ce spunea Mauluys. Dar întrucît dvs. ați vrut să-mi vorbiți și întrucît ați venit aici, aș vrea să știu acum și ce spuneți Dvs.

Trencavel se îndreptă semeț. O mînie surdă făcea să i se bată tîmplele. El ripostă.

- Pardon, doamnă, Dvs. aveți să-mi spuneți ceva. Și ca să aud aceasta, am coborît aici. Pe fereastră, e drept: știu că asta poate fi demn de luat în rîs, dar cînd ușile sînt închise, eu unul, intru pe unde pot. Acuma ascultați: tatăl meu era fabricant de arme; eu sînt maestru de scrimă; nu există vreun parizian mai sărac decît mine. În plus, mă numesc Trencavel și nimic mai mult: nici cel mai mic domeniu, nici cea mai mică urmă de noblețe. Dvs. sînteți fiica unui Rege. Dacă Dvs ați fi fost un bărbat, chiar de ați fi fost rege, eu, așa sărac, om sărman și burghez de rînd cum sînt, v-aș fi vorbit acum cu spada în mînă. Dar Dvs. sînteți doamnă și de aceea vă spun: Doamnă, eu am vrut să mă las omorît sub privirile Dvs., pentru că Dvs. m-ați crezut un spion. Acum am venit să vă rog... să vă cer, - adăugă el într-un mîrîit furios, - să vă cer să-mi spuneți, mie, Trencavel: "Ceea ce am crezut domnule, acum nu mai cred!". Spuneți-mi doamnă, spuneți-mi-o, pentru Dumnezeu, sau ceea ce nu s-a întîmplat la Etioles... acolo... acum are să...

Vocea i se sugrumă. Fața i se îngălbenise. Buzele îi tremurau. Atunci Annais se ridică. Amîndoi erau față în față. El repetă:

- Spuneți că acum nu o mai credeți! Spuneți-o!...

- Eu n-am crezut-o niciodată! spune Annais.

Și ea își dădu seama că ceea ce spusese era hotărîtor. I-ar fi fost ușor să repete numai cuvintele pe care le ceruse Trencavel: ar fi fost o reparație îndestulătoare. Pe cînd cele spuse de ea, constituiau un gest cu o semnificație adîncă, cu un răsunet îndepărtat. Cuvintele acelea însemnau: "Cu toate aparențele ce se adunau împotriva Dvs., eu nu v-am acuzat în inima mea. Cu toate cele ce se întîmplaseră, eu n-am încetat de a avea încredere în Dvs. deși nu vă cunoșteam, deși vă purtați ca un dușman. De ce ? De unde îmi venea această încredere?..."

Annais, sondîndu-și astfel inima la lumina acelor cuvinte care îi scăpaseră, ca lumina unui fulger, se înfioră - și în timp ce Trencavel se înclină pînă la pămînt, îmbătat ca de evocarea unui vis imposibil, ea se revoltă împotriva ei însăși... și împotriva lui.

- Doamnă, spuse Trencavel cu o voce tremurătoare, orice cuvînt de mulțumire ar fi nedemn de cuvintele generoase pe care le-ați pronunțat acum. Vă implor să mă iertați că vi le-am smuls prin violența mea.

- Pentru ce, întrebă Annais cu un accent de enervare înăbușită, pentru ce v-ați așezat în drumul meu?

- Pentru ce, doamnă? Nici eu singur nu știu. Eu nu am iubit pe nimeni în lume, decît Academia mea, pe Mauluys și pe Secundul meu, Montariol. Viața mi se părea frumoasă și veselă. Într-o zi, de la înălțimea acelei ferestre, v-am văzut pe Dvs. aici în grădină. Nu știam nimic despre Dvs., nici măcar numele Dvs. Și atunci, am văzut că în clipa aceea, eu nici nu trăisem. Am înțeles că de abia de atunci începeam să trăiesc, dar am înțeles că, pentru a putea trăi, aveam nevoie de aerul pe care Dvs. l-ați respirat. - Dvs. m-ați întrebat, așa că trebuie neapărat să vă răspund! Eu nu doream nimic, credeți-mă. Dar mi se părea, că atît timp cît eu eram în viață, dvs. nu puteați să fiți amenințată. În ziua cînd Baronul de Saint-Priac a îndrăznit să vă insulte și cînd mîna mea...

Annais tresări și își ridică cu vioiciune capul.

- În ziua în care Saint-Priac m-a acostat aici aproape, pe strada Saint-Avoye?

- În fața ușii mele, Doamnă. Vă e neplăcut că v-am reamintit obrăznicia acelui gentilom?

- Continuați, spuse ea. El era, murmură ea. Nu putea fi decît el.

- În ziua aceea, continuă Trencavel, am înțeles în parte și mai tîrziu am înțeles complet, că viața mea vă aparținea. Mi se strîngea inima la gîndul că sînteți amenințată, că puteți să pieriți în această luptă și nu știam dacă aceasta era o suferință, o milă, sau o durere, dar am văzut că era ceva grozav și ca să scap de aceste sentimente, m-am hotărît să veghez asupra Dvs... Oh! ascultați-mă pînă la capăt și nu vă întoarceți... (Într-adevăr, Annais se întoarse, dar aceasta o făcuse numai ca să nu-l lase să-i vadă lacrimile care îi licăreau în ochi). Am făcut rău, fără îndoială. Mereu îmi spuneam că nu aveam dreptul, fiind așa de neînsemnat, să mă așez în drumul Dvs. Mauluys mi-o spunea și el, la fel. Poate că vă ofensam prin aceasta dar aș fi fost prea nenorocit,

lăsîndu-vă în primejdie. Doamnă, adăugă Trencavel cu o adorabilă simplitate, lăsați-mă să-mi pun trupul meu, inima mea, sufletul meu între dușmani și Dvs. În ziua în care veți fi într-adevăr scăpată de ei, eu mă voi îndepărta... v-o jur.

Annais era tulburată ca orice femeie care printr-o mare întîmplare și un nespus noroc aude deodată vocea neprețuită a sincerității...

- Domnule Trencavel, începu ea.

Gîndul cu care adăugase acea particulă de noblețe, poate că fusese foarte delicat, dar Trencavel, cu o mișcare de inexprimabilă mîndrie spuse:

- Doamnă, vă rog să binevoiți a vă aminti că eu mă numesc Trencavel - și atîta tot!

Annais se îngălbeni ușor. Nici o umbră de mînie nu-i împurpură obrajii, dar aproape numaidecît, admirația îi învălui sufletul frumos.

- Domnule Trencavel, spuse ea cu blîndețe. Dvs. mi-ați dat aici într-o zi, o lecție de scrimă pe care n-am uitat-o și pe care nu o voi uita niciodată...

- Domnișoară... bîlbîi maestrul de scrimă, care se înfioră aducîndu-și aminte de asta.

- Mi-ați dat atunci, continuă ea, o lecție de generozitate de care îmi voi aminti toată viața... Lăsați-mă. E rîndul meu, domnule. Spada Dvs., sîngele Dvs., ajutorul pe care mi-l oferiți, eu le voi accepta dacă aș fi amenințată și atunci mă voi considera mai bine apărată decît ar putea fi chiar o Regină...

- Doamnă! Doamnă! fremătă Trencavel scos din fire. Vă jur, că Dvs. evaluați exact la valoarea sa un devotament demn de măreața recompensă pe care ați pronunțat-o.

- Dacă aș fi amenințată! reluă Annais. Dar intervenția Arhiepiscopului de Lyon, astăzi mai favorit ca oricînd, deoarece Regele l-a numit Cardinal - și insistențele acestui domn Senior pe lîngă fratele său și pe lîngă Majestatea Sa, au îndepărtat de mine orice pericol...

Ea ezită două secunde. Poate că în ea se deștepta un îndepărtat și inconștient regret.

- Ștergeți-vă amintirea precedentelor întîlniri și, ca și mine, păstrați-o numai pe aceea din seara aceasta.

Trencavel rămase doborît, înghețat, de răceala acestui adio. În felul acesta, totul era sfîrșit. Care tot? Nimic. O umbră. Un vis. Între Annais și el nu se afla decît distanța neprecisă de la vis la realitate.

Acum, era prăpastia care putea despărți o fiică de rege, de un biet maestru de scrimă.

- Adio, domnule Trencavel, spuse Annais.

Ea îi întinse mîna. Trencavel nu o luă...

CAP. XXXV

ASEDIUL DIN STRADA COURTEAU

FIICA REGELUI lăsă să-i cadă mîna, deasupra căreia, bietul om, refuza să se încline. Mînia făcu să-i bată inima mai tare. Aceeași revoltă, pe care o mai simțise ceva mai înainte, îi biciui mîndria. Se întoarse spre profilul întunecat al clădirii, care acum abia se mai distingea în întuneric, ca și cum ar fi vrut să-i arate maestrului de scrimă că audiența se terminase. Buzele îi tremurau. Poate că se pregătea tocmai să-i arunce un ultim cuvînt... cînd un geamăt, acolo în umbră... se auzi deodată... apoi un strigăt... apoi o formă neagră se desenă în întuneric, clătinîndu-se... O voce horcăi:

- Săriți!...

Annais tresări. Trencavel se îndreptă, cu urechile ațintite... Forma neagră se prăbuși repetînd:

- Săriți!...

- Tu, Lancelot! strigă Annais aplecîndu-se deasupra omului. Rănit!... De cine?... Vorbește!...

Era un bătrîn servitor, care îndeplinea singur serviciul casei, împreună cu o cameristă. Sîngele îi curgea valuri-valuri dintr-o rană largă care îi spintecase beregata.

- Sînt acolo...sînt foarte mulți... pronunță el într-un suflet. Fugiți... Saint-Priac... el.

Omul nu mai putu spune nimic, căzu țeapăn pe nisip și scoțînd un suspin, rămase nemișcat pentru totdeauna. O lacrimă fierbinte țîșni din ochii Annaisei: ea îl iubea pe bătrînul acela. Acest sfîrșit o tulbură adînc. Cu gesturi de o nesfîrșită blîndețe așeză cadavrul pe iarbă, sub frunzișul unei tufe și apoi se ridică cu brațele încrucișate... O lovitură puternică se auzi de departe.

- Dărîmă ușa, spuse Trencavel.

- Saint-Priac; murmură Annais, smulsă din visarea ei. Mai bine moartea!...

- Ah! strigă Trencavel, vedeți bine că mai am încă dreptul de a mă lăsa ucis pentru Dvs.!...

O nouă lovitură răsună înăbușit în ușa clădirii. Trencavel își scoase spada. Ochii îi luceau ca și oțelul din mîna lui. Fremătînd, se aplecă spre Annais.

- Spada aceasta, viața aceasta, sîngele acesta sînt ale Dvs., voiți să le primiți?

- Le primesc! spuse Annais, mai emoționată de cele ce spunea, decît de groaza situației lor.

- Ei bine, înainte! mugi Trencavel cu o voce stranie, pe care cîteodată crezi că o ai în acele visuri în care gîndurile, puterile, sufletul iau niște proporții supraomenești.

Trupa lui Saint-Priac ajunsese în strada Courteau. În cîteva clipe, dispozitivul lui de luptă a fost aranjat. De la zbirii pe care Corignan îi lăsase să supravegheze, Baronul află că nimeni nu ieșise din casă. Zece oameni fură așezați în fața ușii. Sub fiecare fereastră se află cîte un grup de trei gărzi. Apoi, condus de Corignan, Saint-Priac se îndreptă spre portița pe care călugărul capucin o lăsase întredeschisă, cînd plecase. Avea cu el opt din oamenii lui, dintre cei mai hotărîți și mai îndemînatici: era vorba să-l prindă pe Trencavel!...

În momentul acela, Lancelot, bătrînul servitor pe care Annais de Lespars îl adusese de la Angers, își începuse rondul pe care îl făcea în fiecare seară și luminîndu-și drumul cu un felinar, se îndrepta chiar spre portița aceea, singurul punct slab al cetățuii în care locuia ascunsă războinica fată.

Pe Rascasse l-am lăsat meditînd asupra mijloacelor pe care le-ar fi putut întrebuința ca să pună mîna singur pe Annais și pe Trencavel și în consecință, el să fie singurul beneficiar al acestei capturi, care pentru Richelieu devenise de o importanță capitală. În același timp, în fundul sufletului, el se întreba dacă nu cumva avea să încerce să-i salveze.

Orice-ar fi fost, acest fel de meditare dură mult timp. Cînd Rascasse reveni la realitate, se făcuse noapte. Să regăsească urma lui

Corignan, a fost primul lui gînd. Asta era o jucărie pentru el. Urma aceasta îl conduse pînă la mica portiță ce rămăsese deschisă.

- E clar că mizerabilul popă a trecut pe aici, mormăi Rascasse examinînd broasca. A tras zăvoarele și a forțat broasca. După asta, s-a repezit la Cardinal, caraghios infam! Parcă aud cum se laudă... Ori dacă el a ieșit prin portița asta, tot pe aici are să vrea să și intre... Deci aici trebuie să-l aștept și eu.

Și raționînd astfel, se ghemui într-un tufiș și așteptă. În curînd, urechea-i exersată auzi în adînca tăcere a străzii niște zgomote vagi, care pentru el aveau o semnificație. Se ridică și murmură:

- Așează posturi... Au să vină încoace... ei bine, să-i lăsăm să intre și vom vedea noi. Uite, ăsta cine-o mai fi?...

O luminiță se apropia prin grădină, tremurîndă și nehotărîtă în mersul ei. Deodată începu să se grăbească: bătrînul Lancelot auzise și el! Într-o clipă, a fost la portiță.

În stradă, Corignan mergea înainte. El împinsese portița cu genunchiul, ea rezistă; în același timp, auzi în dosul ei o respirație scurtă, gîfîitoare.

- E vreunul acolo, care nu vrea să ne primească! mîrîi călugărul.

Împinse și mai tare. Portița se întredeschise cam multișor. Saint-Priac, pe deasupra umărului lui Corignan, care era îndoit, împingînd în ușa de fier, își trecu brațul înarmat cu un pumnal și dădu o singură lovitură, puternică. Se auzi un strigăt înăbușit și apoi un zgomot de pași nesiguri.

- Victorie! exclamă călugărul, repezindu-se în grădină. Înainte! strigă el întorcîndu-se.

Dar rămase năuc. Nici Saint-Priac și nici oamenii lui nu-l urmaseră. Portița se închisese cu violență... Corignan auzi cum trăgea cineva zăvoarele. Dar nu vedea nimic!

Lovitura de pumnal pe care o dăduse Saint-Priac fusese aplicată de o mînă de maestru. Bietul bătrîn Lancelot, apăsîndu-și cu o mînă groaznica rană, se dădu înapoi poticnindu-se și își adună ultimele-i forțe, ca să se îndrepte acolo unde căzuse la picioarele Annaisei, dîndu-și sufletul într-un strigăt de alarmă...

- Deschide! strigă Saint-Priac. Grăbește-te, călugăre!...

- Ușa e îndrăcită, bîlbîi Corignan zbîrlindu-i-se părul. Zăvoarele sînt fermecate! Nu văd pe nimeni și totuși s-au închis singure.

- Deschide odată, capucin nemernic!

Corignan, înspăimîntat, se apropie de portiță. Dar în momentul cînd să ajungă la ea, fu azvîrlit la patru pași înapoi, de o lovitură puternică primită în burtă.

Ah! sînt blestemat, urlă Corignan. Domnule de Saint-Priac, dracu nu mă lasă să...

Dracu să te ia! vociferă Saint-Priac. Ai să plătești tu scump trădarea ta... La ușa principală, băieți!

Toată trupa se repezi spre ușa clădirii.

- În numele Regelui! tună Saint-Priac, manevrînd ciocanul de la poartă, cu putere.

Și fiindcă nimeni nu răspundea dinăuntru:

- Dărîmați ușa!

- Trădarea mea! răcni Corignan înspăimîntat. Ce? Prinderea lui Trencavel trebuia să fie capodopera mea și cînd colo, are să fie pierzania mea! Cardinalul are să creadă că i-am trădat planul! Înainte, pe prea fericitul Sfîntul Labru!

Și spunînd acestea, se îndreptă din nou spre ușa diabolică. Aceeași lovitură puternică, și în același loc, îl pocni cu toată forța. De data aceasta, Corignan a fost aruncat pe jos. Dar în aceeași clipă, toată frica superstițioasă i se risipi:

- Da! da, recunosc ghiuleaua asta de tun, strigă el cu furie. E capul lui Rascasse!

- El însuși, strigă Rascasse sărind deasupra lui Corignan care era întins pe spate, paralizîndu-i astfel toate mișcările. Ascultă bine, popo. Saint-Priac are să te denunțe Cardinalului, care are să creadă că tu l-ai trădat. Ești pierdut.

Corignan scoase un behăit care avea pretenția să se asemene cu un vaiet.

- Așa-i bine, spuse Rascasse. Atunci ai să fii spînzurat, demnul meu nemernic, numai dacă nu cumva ai să te duci să putrezești de viu "într-o senină pace!". Ți-aduci aminte, hai? Și bagă de seamă că eu te am în mînă și că aș putea cu o lovitură de pumnal să suprim inutila ta existență și după aceea să mă duc la Cardinal să-i spun că l-am pedepsit pe trădător, chiar pe locul trădării sale.

Corignan făcu un puternic efort ca să se scape de omulețul ce i se cocoțase pe piept. Dar atunci, simți vîrful pumnalului întepîndu-l la gît.

- Mă predau! spuse el.

- Bine. Și eu te iert. Nu numai atît, dar am să te salvez în ochii Cardinalului, dacă vrei să împarți cu mine beneficiul prinderii lui Trencavel.

- Aha! spuse Corignan. Așadar, asta îți roade ție inima!... Ei bine, accept!

- Da, spuse Rascasse ținîndu-l mereu sub amenințarea pumnalului, dar hoțul ăsta de Saint-Priac are să-și tragă plapuma numai pe el. Atunci trebuie să arătăm, cumetre, că noi avem geniu, să-l facem puțin să turbeze pe fanfaronul ăsta, să-i jucăm o festă de-a noastră și să apărem în fața Cardinalului, ca singurii autori ai ruinei lui Trencavel și a Lesparsei. Asta îți convine?

- Pe coarnele lui Scaraoțchi! Tu spui cuvinte de aur, micul meu Rascasse. Dacă îmi convine asta? Cum să nu? Poruncește, Rascasse, și eu voi asculta. Tu ai să fii șeful, ca în expediția de la Etoiles!

- Ei bine, să mergem! spuse Rascasse ridicîndu-se și punîndu-și pumnalul la loc în teacă.

În aceeași clipă, Corignan sări în picioare și, la întîmplare, își ridică brusc genunchiul, de care se servea la fel de bine ca și de pumn. Rascasse a fost atins în falcă.

- Cîți dinți de data asta? spuse capucinul.

- Doi! spuse cinstit Rascasse. Mai îmi rămîn douăzeci și patru, cu care am să-ți mănînc inima, popă, atunci cînd nu voi mai avea nevoie de tine. - Hai, vino: să mergem și să încercăm să-l închidem pe Saint-Priac în pivniță, apoi să-i arestăm și să-i conducem la Cardinal pe...

El se opri scurt.

- Să-i arestăm? murmură ștergîndu-și fruntea. Trebuie. Cu atît mai rău. Păcat!

Cîteva secunde mai tîrziu, erau înăuntru...

Ușa dinspre stradă dădea într-un vestibul. De acolo se începea scara ce urca la etajele superioare și pe treptele căreia se refugiase Ducele de Anjou, în prima lui întîlnire cu Trencavel. În fundul acestui vestibul se deschidea un coridor care, traversînd tot parterul, răspundea pe peronul din grădină. O ușă solidă de stejar închidea intrarea în clădire. Pe la mijlocul coridorului, o altă ușă se deschidea deasupra unei scări de piatră, care cobora în pivniță. Toate acestea erau luminate slab de niște felinare. În coridorul acesta pătrunseră Rascasse și Corignan.

De-abia ajunseseră acolo, că auziră în grădină zgomotul unor pași repezi și ușori. Erau Trencavel și Annais care veneau în fugă... La întîmplare, Rascasse deschise ușa de la mijlocul coridorului, îl împinse pe Corignan pe scări și se repezi și el, învîrtind clanța după el. În momentul acela, Trencavel și Annais intrau în coridor. Trencavel baricadă solid ușa care dădea în grădină.

- Mai e cineva în casă? o întrebă el pe Annais.

- Nenorocitul care a murit adineauri pentru mine, era aici singurul meu servitor. Marietta! strigă ea, acoperind cu vocea zgomotul din stradă.

Camerista nu răspunse; de la primele lovituri date de oamenii lui Saint-Priac, în ușă, ea își pusese nasul la fereastră; numărase asediatorii la lumina făcliilor pe care ei le aprinseră și apucată de panică se urcase tocmai în pod, unde se închise și căzu într-un colț, astupîndu-și urechile, ca să nu audă propriile ei strigăte de groază.

- Singur! murmură Trencavel. Eu sînt singurul care trebuie să o apere!...

Un fel de mîndrie îl copleșea. Se simți în momentul acela capabil să țină piept unei armate întregi. Trăia un fel de vis frumos și ființa întreagă îi era cuprinsă de exaltare...

Să învingă sau să moară sub ochii Annaisei! Să o salveze sau să cadă odată cu ea. Asta întrecea și speranțele lui. El se-nfioră, clătină din cap și se răsti:

- Ce-o să mai rîdem!... Ho! Turbaților! Ce vacarm!- Ușa are să mai țină încă o oră, spuse rece Annais.

Loviturile care răsunau, produceau în clădirea aceea niște ecouri înăbușite, prelungi. Se auzea vocea lui Saint-Priac, acră, răgușită, aruncînd ordine furioase... În momentul acela, cineva se rostogoli pe scări, o ființă înnebunită, împinsă de un vînt de groază.

- Marietta! strigă Annais.

Camerista nici nu o auzi. Poate că nici nu o văzuse. Fără îndoială că nu se socotise în siguranță în pod. Trecu în fugă pe lîngă ei și dispăru.

- Lăsați-o, spuse Trencavel către Annais, care se repezise după ea. Să ne alegem locul de luptă.

- De luptă, da! De luptă pe viață și pe moarte: mai bine mă las ucisă, decît să cad în mîinile lui Saint-Priac...

- Dvs. îl urîți, dar el vă iubește!

Trencavel o privi și se-nfioră cînd o văzu așa de frumoasă, așa de vitează, așa de sălbatică.

- Domnișoară, spuse el, dacă vom scăpa de aici cu viață, vă jur că omul acesta va muri de mîna mea.

- Vă opresc să faceți asta, spuse Annais cu o voce de semeață autoritate. Sant-Priac îmi aparține.

Trencavel păstră o clipă de tăcere, apoi:

- Atunci, am să vă ascult. Acum, urcați-vă, domnișoară. Sînt nevoit să vă rog să-mi arătați locuința Dvs...

La primul etaj se afla în capul scării o platformă mare, pe care Trencavel o examină dintr-o privire. El înțepă covorul cu vîrful spadei și spuse:

- Aici are să învingă sau o să moară Trencavel.

În stradă, gălăgia se dezlănțuia. La puținele ferestre ale caselor vecine, cîteva capete apăruseră. Dar nimeni nu îndrăznea să iasă. Burghezii înspăimîntați își spuneau: "Asta e justiția Domnului Cardinal". Apoi, tremurînd, își închiseseră la loc ferestrele.

Gărzile se înciudaseră. Rezistența acelei uși îi exaspera. Saint-Priac, cu buzele strînse, cu spada în mînă, în picioare lîngă ușă, aștepta, arătînd cu un gest locul în care trebuiau să dea o nouă lovitură de berbec. Soldații aduseseră de undeva un butuc mare, cu care loveau tăbliile. Pe jumătate spartă, ușa se mai ținea încă. Deodată, ea scoase un geamăt de agonie, pîrîi grozav și se prăbuși. Un urlet ieși din piepturile gărzilor. Zece, cincisprezece soldați se repeziră deodată.

Într-o clipită spațiosul vestibul se umplu de lumină și zgomot, făcliile agitate aruncau luciri de un roșu întunecat, gurile crispate aruncară strigăte cu care gărzile se îndemnau la asalt. Ei se îndreptară spre scară, urlînd:

- Sus! Sus!... Înainte!... Îna...

Strigătul nu se mai isprăvi, sau mai curînd, se transformă într- un vaiet grozav de spaimă și de disperare. De sus, o masă neagră, un lucru monstruos, cădea ca o avalanșă, și cu zgomot formidabil se rostogolea pe scări, sărea, și în cele din urmă, strivi sub el, trei dintre soldații cei mai înaintați, apoi lucrul se sfărîmă, se răspîndi în bucăți... Era un cufăr, un cufăr enorm, pe care Trencavel îl aruncase asupra celor ce îl asaltau. Urmă un reflux de oameni, pînă în stradă, apoi o tăcere de uimire, apoi un urlet de furie înnebunită și iar năvăliră pe scară.- Păzea! Păzea! răcnea Trencavel.

Devastase salonul și adunase pe platforma aceea, ce putuse găsi în chip de proiectil, un cufăr, un dulap, fotolii, scaune grele, masive, candelabre de bronz. Și cum mulțimea, pentru a doua oară se repezea la asalt, el apucă un fotoliu și cu toată puterea îl repezi în ei. Urmă un scaun și pe urmă altul. Un candelabru își descrise prin aer traiectoria. O grindină de proiectile. Unuia îi săriră creierii. Craniile altora fură zdrobite. Vaietele deveniră înspăimîntătoare, amestecate cu țipete, cu horcăieli, cu suspine de agonie, cu înjurături.

Vestibulul se goli... Trăznetul căzuse acolo. Nu mai rămăseseră pe jos decît morții și cei în agonie, printre lucrurile sfărîmate...

- Barvillars nu m-a învățat și duelul ăsta, spuse Trencavel, cu toate astea îl știu.

Gărzile adunate în jurul lui Saint-Priac pe stradă, se sfătuiau. Annais se aplecă deasupra balustradei, privind dezastrul din vestibul. Apoi se întoarse spre Trencavel și îi aruncă o privire stranie. Ținea o spadă în mînă și părea foarte calmă.

- Muschetele![1] spuse Saint-Priac.

Muschetele fură încărcate. El tremura de furie. Șapte din oamenii lui fură omorîți și cinci scoși din luptă. Muschetele! La început nu voise să le întrebuințeze. O voia pe Annais vie. Acum, furia îi întrecuse pasiunea. Spera în mod vag că ea are să se retragă, sau că n-are să fie atinsă.

- Ochiți numai bărbatul, ați auzit, cîinilor! Nenorocire vouă, dacă ea va fi rănită!...

Doisprezece soldați intrară în vestibul și se aranjară în front, cu fitilul aprins în mînă, aranjîndu-și muschetele pe furcile de fier. Trencavel păli: să sară dintr-un salt în salon, trăgînd-o și pe Annais după el, era foarte ușor, dar însemna să părăsească scara în mîinile asaltatorilor și asta ar fi însemnat prinderea Annaisei, după o rezistență mai mult sau mai puțin lungă... Trebuia să rămînă acolo!

- Domnule, spuse Saint-Priac, vă predați?

- Domnule de Saint-Priac, spuse Trencavel, o veți lăsa pe D-ra de Lespars să plece nestingherită; Dvs., veți rămîne aici, lîngă mine, timp

1 Muschetele erau puști primitive, foarte grele, cu țeava mare; se încărcau pe la gură cu pulbere și cu cîte un glonț mare de fier. Țeava se așeza pe o vergea de fier cu furcă. Pulberea se aprindea cu un fitil.

de o jumătate de oră. Și atunci, aveți cuvîntul meu că mă predau! Acceptați?

- Nu, se răsti Saint-Priac. Domnișoară, noi vom trage. Vă rog să vă dați deoparte.

- Domnule Trencavel, spuse Annais fără să arunce o privire lui Saint-Priac, dacă sînt ucisă împreună cu Dvs., voi muri cel puțin într-o nobilă tovărășie: domnule, vă mulțumesc din adîncul inimii.

Trencavel, se înclină, apucat de amețeală...

- Foc! urlă Saint-Priac, beat de furie.

Tunetul se rostogoli pe sub bolta vestibulului. Gloanțele șuierară. Un fum negru se desfășură în valuri largi, care se rostogoleau încet de-a lungul scării.

- Înainte! urlă Saint-Priac.

Toată banda se repezi, cu Saint-Priac în frunte.

Rascasse și Corignan coborîseră în grabă scara de piatră, la picioarele căreia o mică lampă de fier, agățată de un stîlp, lumina slab o încăpere rotundă, cu nisip pe jos.

- Oho! făcu Corignan aruncînd o privire triumfătoare asupra unei piramide de sticle, ridicată lîngă perete. Ei, cumetre, explică-mi planul tău; și ca să pot să te înțeleg mai bine, am să încep să destup vreo cîteva din micuțele astea.

Corignan se și apucase de treabă. Pentru început, goli prima sticlă care îi căzu în mînă.

- Faimos! spuse el. Ah! știu că Saint-Priac nu are să se plictisească, atunci cînd l-om închide aici. Aș vrea să fiu în locul lui.

- Păi nu ești, popă!

Corignan ataca o a doua sticlă.

- Vorbește, cumetre, te ascult, spuse el.

Și ca să-l asculte mai comod, el se așeză pe nisipul de pe jos, adună în jurul lui vreo jumătate de duzină de butelii aliniate și adăugă printre dinți:

- Eu unul, nu știu de ce, dar n-aș mai pleca de aici. Mă simt foarte bine în pivnița asta.

Sus, gălăgia continua. Rascasse asculta trasărind. El nu bea.

- Trebuie! murmură el. Uite ce avem de făcut.

- Bine! spuse Corignan, care smulse dopul celei de-a treia sticle. Micul meu Rascasse, ăsta-i vin de Bourgogne, pur sînge. Continuă. Să continuăm...

- Ei bine, eu am să mă urc sus, am să aştept să intre Saint-Priac şi am să susţin că Trencavel e aici, ascuns în pivniţa asta... el are să coboare... noi o să închidem uşa... o să luăm comanda gărzilor şi...

Sus în capul scării, uşa de la pivniţă se deschise brusc, apoi se închise imediat şi cei doi spioni uimiţi, dar nu intimidaţi, văzură coborînd cu toată viteza o femeie, o tînără fată, care scotea nişte ţipete nearticulate. Corignan se ridicase în picioare, cu ochii căscaţi. Camerista înnebunită, căzu în braţele călugărului plîngînd:

- Iertare, domnilor soldaţi ai Regelui, nu-mi faceţi nici un rău!

- Fata mea, spuse Corignan, trebuie să te spovedeşti!

Rascasse înţelese numaidecît că era vreo subretă de-a casei, pe care atacul lui Saint-Priac o speriase şi care căutase şi ea un refugiu, pe unde putuse. El încetă de a se mai ocupa de ea... Şi încetişor, cu mintea chinuită de două gînduri potrivnice, se urcă pe scara de piatră.

- Iertare, Monseniore! se ruga fierbinte Marietta.

- Spovedeşte-te, fata mea, mărturiseşte! spunea Corignan.

În timpul acesta, Marietta îşi revenea puţin cîte puţin din uimirea şi din panica ei. Începu să se liniştească, văzîndu-se lîngă un călugăr. Apoi se miră de prezenţa acestui cuvios în pivniţa casei. E drept că şi atitudinea venerabilului personaj, era dintre cele mai ciudate. Era îmbrăcat cu anteriu, însă pe sub anteriul deschis se vedea lucind o spadă lungă şi solidă; avea şi gluga aceea, care la nevoie putea să afirme autenticitatea cuvioşiei lui, dar de sub această glugă apărea unul din acele capete cum se văd în tablourile de groază; era slab şi numai oase, cu pielea lucitoare, cu ochii de jăratec, care apăreau ca o îndoită laudă a cinstirii vinului de Bourgogne. În orice caz, era un călugăr. Aceasta a fost concluzia liniştitoare la care se opri camerista.

Marietta era o pariziană pe care Ducesa de Chevreuse o dăduse D-nei de Lespars. Annais nu prea avea multă încredere în ea, dar nu avusese niciodată prilejul să se plîngă de ea. Era o iscoadă foarte fină, nervoasă, vaporoasă, foarte calculată şi liniştită. În orice caz, o fată bună şi cinstită, incapabilă de devotament, dar şi de trădare.

- Ce trebuie să vă mărturisesc? întrebă ea, cu o naivă şiretenie.

- Să mărturiseşti întîi unde sînt jamboanele, spuse Corignan.

- Jamboanele, domnule şi sfinţite părinte? Jamboanele?!

- Da, vinul e bun. Ar putea să fie și mai bun. Dar în fine, e bun. Și fiindcă am văzut întotdeauna că o pivniță demnă de acest nume conține și alimentele care sînt cel mai demn tovarăș al sticlelor, te rog, fata mea, să-mi spui unde sînt jamboanele.

- Dar, pentru Dumnezeu, cuvioșia ta, pentru ce au venit gărzile acolo sus? De ce sparg ușa de la casă? Ce vor de la noi?... Oh! ce zgomot îngrozitor...

- Gărzile? bîlbîi Corignan, cu o voce încîlcită. Aha! îl arestăm pe Trencavel.

Își trecu mîna peste ochi, încercînd să împrăștie beția care îl cuprindea amintindu-și vag misiunea lui. Dar imediat reveni la ceea ce-l preocupa:

- Jamboanele! spuse el pe un ton poruncitor.

Marietta zîmbi și-l conduse pe Corignan la o despărțitură, unde cu un gest drăguț, îi arătă o întreagă provizie de diverse alimente. Corignan nu mai spuse nimic. După mutra lui, ai fi spus că se întîmpla ceva foarte grav. El luă dintr-un cui un jambon, pe care începu să-l sfîșie cu ajutorul pumnalului, reluîndu-și locul pe nisip.

- Mulțumesc, fata mea, spuse el. M-ai ferit de un păcat...

- Eu, cuvioșia ta? Un păcat?

- Fără îndoială. Scripturile nu spun: Mîncați. Și nu spun nici: Beți. Ele spun: Beți și mîncați. Deci, înseamnă că este oprit să se bea fără a mînca și a mînca fără a bea. Ehe! eu îmi cunosc teologia, pe moartea dracilor!

- Ce învățat sînteți Dvs.! spuse Marietta fără ironie.

- Ehe! dar ce ar fi dacă m-ai auzi vorbind latinește? spuse capucinul.

Tînăra Marietta, din ce în ce mai liniștită de prezența acelui demn părinte, îl privea cu admirație cum înghițea hălci întregi din suculentul aliment și golea sticlele. Corignan, deși pe trei sferturi beat, remarcă această admirație și o atribui irezistibilului farmec al ansamblului formelor sale.

- Latinește, da, frumoasa mea copilă, reluă el rîzînd gros. Îți place latina?

- Nu știu, cuviosule părinte, spuse Marietta.

- Cu toate acestea, e frumoasă, spuse Corignan bălăbănindu-se pe jumătate. De exemplu, știi cum se spune jambon pe latinește?

- Vai, cuvioșia ta, de unde să știu?

Se spune "gambonus", spuse cu gravitate călugărul, scurgînd fundul unei sticle...Şi asta nu-i tot, frumoaso! continuă el, ridicîndu-se în picioare printr-un efort eroic, trebuie să termini spovedania ta.

Ce să mai mărturisesc la ora asta? zîmbi Marietta, convinsă că nu era vorba de alimente.

Haide, nu face pe proasta. Mărturiseşte-ţi amorurile, ce-oi vrea, numai mărturiseşte! Grăbeşte-te, fiindcă e timpul să mă urc sus, ca să-l prind pe Trencavel, pe nobila rafinată, pe tîlharul de Saint-Priac şi pe infamul de Rascasse. Pe toţi! Vino-ncoace!

In loc să se ducă spre el, Marietta se dădu înapoi cîţiva paşi, înspăimîntată de ochii înflăcăraţi ai spionului, de rîsul lui şi de mîinile tremurătoare pe care le întindea spre ea. Corignan înaintă spre ea mormăind. Marietta fugi înnebunită. Spionul o urmări lovindu-se de pereţi, suflînd, mormăind şi în sfîrşit, se auzi un zgomot de sticle ce se prăbuşeau, apoi un ţipăt al Mariettei înspăimîntată, apoi un răcnet al lui Corignan, care îşi abătu laba pe biata fată.

- Am prins-o!...

Inainte! urlă o voce de sus de pe scară.

Rascasse se urcase pe scara de piatră, lăsîndu-şi tovarăşul în luptă cu demonii nesaţiului şi ai poftelor. Micul spion închise uşa, fără a o încuia însă cu cheia aceea mare din broască. El înaintă de-a lungul coridorului, spre bătălia din vestibul. Ceea ce văzu acolo, îl înspăimîntă. Cadavrele şi răniţii împrăştiaţi pe lespezile încăperii, sfărîmăturile presărate peste ei, era ceva groaznic. Asaltul, teribilul asalt fusese o tragedie în afară de orice limite - şi acolo sus; Trencavel mai aduna proiectile. Rascasse tresări gîndindu-se:

- Leul îşi apără leoaica...

Atunci, făcu o mişcare furioasă, observînd că era nebun de admiraţie.

- Cu toate acestea, trebuie să-l arestez! se răsti el.

In momentul acela, văzu gărzile car îşi aranjau muschetele pentru salvă. Ridică privirile. Prin valurile de praf, văzu scara însîngerată, ca o fortăreaţă după bătălie, cu treptele acoperite de mobile sfărîmate, scaune rupte, covorul sfîşiat, rampa strîmbată; de-a curmezişul, pe treapta a treia, se afla întins un cadavru, cu capul zdrobit; ceva mai sus, un altul, părea viu, odihnindu-se şi surîzînd straniu, cu buzele-i îngheţate pe veşnicie. Ce gigant susţinuse nu astfel de asediu? Ce

luptător formidabil făcuse aceste ravagii?... Și deodată, el îl văzu, sus de tot, palid, subțire, cu pieptul umflat într-o atitudine de mortală mîndrie - și lîngă el, calmă, enigmatică, cu buzele disprețuitoare, ea...Annais...EROINA acestui tragic episod.

Ca și în hanul de la Etioles, ca și adineauri în grădină, micul Rascasse, spionul, simți un fior alergîndu-i - repede și înghețat - prin șira spinării. Muschetele își înălțau gurile ucigătoare spre cele două figuri de sus... Rascasse simți o înspăimîntătoare palpitație a inimii și strigătul pe care voi să-l scoată i se înnecă în gîtlej.

- Foc! mugi Saint-Priac.Cîteva minute de groaznică tăcere. Încetișor, perdeaua neagră întinsă de moarte, se risipea... Fumul se împrăștie. Saint-Priac aștepta nemișcat, învinețit. Trencavel și Annais dispăruseră.

Unde e Trencavel?... Unde e Annais?... Morți!... Nu!... Iată-i, acolo. În salon, lîngă ușă, în picioare, în viață, înspăimîntați de cele ce se petrecuseră, năuciți, el îmbătat de un sentiment în care se dezlănțuiau mii de sentimente, ea gravă și palpitantă, amîndoi uimiți de lucrul extraordinar, fabulos... care?...

Ea fusese!... Da, în clipa în care fitilurile aprinse s-au apropiat de muschete, în secunda în care tunetul focului a răsunat, ea, într-un elan teribil al forțelor ei dezlănțuite și înmiite ale sufletului ei zburat dincolo de realitate, l-a ridicat pe Trencavel în brațe și într-un salt, s-a aruncat cu el în salon...

Jos, Saint-Priac și cei doisprezece arhebuzieri, așteptau ca fumul să se risipească. Afară, pe strada pustie, în întuneric, nu mai erau decît cinci-șase oameni care păzeau ușa sfărîmată. Așadar, Saint-Priac aștepta. Poate că fumul nu era decît un pretext. Tremura la gîndul că are s-o găsească pe Annais moartă. Ochii lui rătăciți rămaseră fixați asupra misterului planșeului invizibil, de sus. Puțin cîte puțin, acesta începu să apară. După cîteva clipe, el se ivi complet din valul de fum care se ridica. Atunci, un suspin îngrozitor îi umflă pieptul. Buzele-i crispate refuzară să mai pronunțe vreun cuvînt. Apoi mîna i se ridică arătînd planșeul din capul scării și răcni:

-Înainte!

Gărzile se repeziră. Dar în momentul acela, cineva sări în fața lui Saint-Priac și strigă:

- Veniți iute! Ea fuge!...

Era Rascasse. Saint-Priac scoase un urlet de bucurie. Ea fuge! Deci e în viață!... Își abătu mîna pe umărul lui Rascasse, cu un răcnet scurt:

- Pe unde?

- Am văzut o femeie fugind pe acolo... Ea e... Cine vreți să fie?... Corignan s-a luat după ea... Fără îndoială că odată ce Trencavel a fost ucis, a coborît pe vreo altă scară... Veniți... Veniți odată!...

Saint-Priac se repezi în urma lui Rascasse și gărzile în urma lui Saint-Priac. Toți aceștia se înghesuiră în coridor. Rascasse deschise ușa pivniței. Saint-Priac intră un pas și atunci un strigăt urcă de jos:

- Am prins-o!...

- Înainte! răcni Saint-Priac. Ține-o bine, Corignan!...

Toată banda se repezi pe scările pivniței. Toată banda, afară de Rascasse!... După ce și ultimul soldat intră, Rascasse închise ușa și suci de două ori cheia în broască... Apoi se întoarse înapoi, în vestibul. La picioarele scării, începu să-și smulgă părul de necaz - totuși urcă repede treptele, gemînd:

- Ah, mizerabil ce sînt! Ah, trădător! Zi-i, așa! Am făcut eu, asta! eu! Rascasse! Cum să-i mai arestez acuma, cînd am rămas singur?... Cu atît mai rău. Am să încerc să-i prind și așa de unul singur.

Deodată se văzu în fața lui Trencavel și a Annaisei.

- Drumul e liber, spuse el. Fugiți!Și își dădu un pumn în cap, un pumn pe care și Corignan l-ar fi admirat.

- Drumul e liber! se-nfioră Trencavel. Și Saint-Priac?

- O arestează pe D-ra de Lespars în pivniță. Auziți ce scandal face?

Trencavel nu înțelese, dar se repezi spre platformă. Da! Drumul era liber!... Își smulse spada din teacă și gîfîi:

- Veniți!...

Annais înaintă cu spada în mînă. Trencavel aruncă o privire adîncă spre Rascasse și spuse:

- Cariera dumitale e spulberată acum. Vino cu mine. Am să-ți fac eu alta.

Rascasse clătină cu disperare din cap și răspunse:

- Eu aparțin Eminenței sale.

Maestrul de scrimă îl salută cu spada pe cocoșat și coborî. Annais îl urma. Li se părea că aceste lucruri erau naturale, că aceasta trebuie să se întîmple la urma urmei, că de foarte, foarte mult timp ar fi trebuit să fie așa, unul lîngă celălalt. Ei coborau printre sfărîmături, printre băltoace de sînge, printre ravagiile asaltului. Amîndoi trăiau un vis.

- Hola! Hola! La mine, camarazi!...

Era una din gărzile care rămăseseră la ușa de intrare, care urla. Într-o clipă, toți șase se repeziră.

Dintr-un salt, Trencavel și Annais fură în stradă. Dîra de lumină aruncată de făcliile din vestibul aureolă rapida viziune. Cei doi tineri, unul lîngă altul, cu spada în mînă - în jurul lor, figurile teribile, fulgerările oțelurilor. Lupta se încinse. Gărzile vociferau, printre ciocnirile și clinchetul spadelor. Trencavel duela fără cruțare. Și a fost superb. Această luptă a fost mai emoționantă decît o emoționantă declarație de dragoste. Fiindcă acele lovituri de parade, care veneau una după alta și îi zăpăceau pe cei ce îi atacau, acele parade sonore, ce clincăneau, repezi, ușoare, acele parade erau toate pentru protejarea Annaisei! Trencavel se lăsă să fie rănit. Pe Annais o apăra el cu spada lui. În curînd se sătură de apărare și voi să atace.

- Domnișoară, spuse el, dacă sînt profesor, să predau lecții. Eu asta știu. Vă convine și dvs.? Voiți să luați lecții? Asta ar fi o cinste pentru mine!

- Vă ascult! spuse Annais, continuîndu-și lupta.

- Ei bine, acoperiți-vă. Vîrful e prea jos. Brațul prea aproape de corp...

Dominînd zgomotul luptei, vocea calmă și puțin cam seacă a maestrului îi dădea lecții. Annais executa cu precizie, atentă - ca în sala de scrimă...

- Legați... bine! - Dublați terța, bateți, degajați adînc!

Un om căzu. Vocea maestrului acoperi vaietul:

- În gardă!... - Pe dvs., domnule, vă omor!... - Strîngeți, la naiba! Sînteți puțin cam laș. Mai de aproape! Una, două, tăiați, lovitură dreaptă și adînc!...

Doi oameni se prăbușiră: unul rănit de Annais, celălalt, ucis de Trencavel. Panica se abătu deodată asupra celor trei rămași; se auzi fuga lor pierdută în adîncul nopții. Lecția de scrimă era terminată. Annais salută cu spada roșie de sînge și spuse:

- Mulțumesc, domnilor... dar de ce rîdeți?

- Mă gîndesc la Secundul meu. Bietul Montariol are să fie furios. Nu-i mai rămîne decît să se spînzure, cum îi spunea lui Crillon, Lustrul...

Rîsul îi înghețǎ deodată pe buze; Henric al IV-lea... voise să spună... era tatăl Annaisei. Fiică de rege! El se simți mic, slab, sărac; din

instinct, se îndreptă și o salută cu un gest larg. Ea își ștergea spada, pe care apoi și-o puse în teacă; vocea îi tremura puțin:

- Vreți să mă conduceți, domnule, pînă la palatul de Chevreuse?

Amîndoi porniră la drum, fără un cuvînt. Lecția se isprăvise. Se isprăvise visul eroic.

Ea era fiica unui rege. El era un biet maestru de scrimă.

CAP. XXXVI

REGELE LUDOVIC AL XIII-LEA

ÎN ZORII ZILEI Cardinalul de Richelieu era în picioare. Regele trebuia să se ducă la Fontainebleu și îl chemase pentru ora opt dimineața; Eminența Sa toată noaptea așteptase întoarcerea lui Saint-Priac; la început cu bucuria surdă a triumfului apropiat, apoi cu nerăbdarea îngrijorări și în cele din urmă cu febra îndoielii. Nici Saint-Priac, nici Rascasse, nici Corignan. În zori, nimic. La ora șase nimic! Pe la ora șapte, Cardinalul plecă la Luvru și văzu în curte echipajul Reginei, care trebuia să-l întovărășească pe Ludovic, cu femeile sale.

Anna de Austria sosise, părăsind Val-de-Grace de la ora șase, ca să vină la ordinele regelui și tiranicului său soț.

Un număr de gentilomi defilau, călări pe cai frumoși. Dar sub pelerinele lor de satin sau de catifea, atît de mătăsoase, aproape toți cavalerii purtau cuirase din piele de bivol și gulerele înalte metalice, care le apărau gîtul, umerii și partea de sus a pieptului, de loviturile de spadă.

În anticamere, așteptau femeile Reginei. Una din aceste femei, tînără, frumoasă, pîndea sosirea Cardinalului. Era Doamna de Givray. Ea se apropie de el și în timp ce se înclina sub binecuvîntarea lui, spuse cu o voce înceată, grăbită:

- Regina a avut iar o întrevedere cu Delfinul.
- Delfinul era singur?
- Mareșalul de Ornano îl întovărășea.

Și spioana, cu un pas ușor, se duse lîngă celelalte doamne cu care începu să rîdă.

La trecerea Cardinalului se făcea tăcere. Toată lumea se înclina. Un vînt de groază și de respect pleca toate capetele. Escortat de doi-trei gentilomi ai casei sale, el mergea cu un pas suplu, fără să dea - în aparență - nici o atenție acestei venerații care îi făcea o atmosferă specială, dar în sufletul lui se desfăta.

Richelieu fu introdus în apartamentul Regelui. Cardinalul intră cu o înfățișare de stăpîn în cabinetul Regelui și văzu, stînd în picioare lîngă un fotoliu, un gentilom de douăzeci și șase de ani, îmbrăcat în catifea cenușie, cu o cravașă în mînă, într-o atitudine lenevoasă și bolnăvicioasă, cu ochi mînioși, cu fruntea morocănoasă sub părul lung, care îi cădea în bucle pînă pe umeri.

Era Regele Franței.

Anna de Austria intră în cabinet pe o ușă, exact în momentul cînd Richelieu își făcu apariția pe o alta. Cardinalul se opri scurt și se clătină. O paloare de moarte i se năpusti pe față, mîinile i se crispară și își înăbuși un suspin.

Și acestea, fiindcă Regina era frumoasă, avea acea frumusețe radioasă la care melancolia și lacrimile de curînd șterse nu făceau decît să adauge un farmec în plus. Fiindcă Richelieu o iubea cu mintea și cu inima lui. Fiindcă pentru un zîmbet de-al ei, el și-ar fi abandonat și puterea. Și în sfîrșit, fiindcă această femeie atît de frumoasă, atît de adorată aruncase asupra lui una din acele priviri de ghiață, care spun: Niciodată!

Atunci Richelieu, care văzuse toate capetele înclinîndu-se în fața lui, plecă și el capul, la rîndul lui.

- Sire, spuse el, am venit la ordinele Majestății Voastre și în același timp am onoarea de a vă anunța că eu mă voi instala chiar azi în noul meu palat...

Regina nici nu clinti.

- Sire, spuse ea cu răceală, eu venisem să-i cer Majestății Voastre permisiunea de a nu-l întovărăși la Fontainebleu și de a rămîne în biata mea locuință de la Val-de-Grace...

Mînia și începuse să se urce pe fruntea lui Ludovic al XIII-lea. Richelieu îi făcu un semn aproape imperceptibil. Regele rămase o clipă uimit, dar fiindcă Richelieu repetă semnul, spuse:

- Atunci faceți cum... doriți, doamnă. Eu am pretenția de... de a nu vă tulbura în... izolarea voastră.

Anna de Austria făcu o plecăciune adîncă în fața Regelui și ieși fără a-și întoarce măcar privirea spre Cardinal, care rămînea alb ca varul, de dragoste și de furie.

- Sire, spuse atunci Cardinalul, e mai bine să-i inspirați încrederea Reginei. Din cauza aceasta am rugat-o pe Majestatea Voastră de a-i lăsa toată libertatea. Dar eu sînt aici și veghez.

Ludovic al XIII-lea aruncă asupra ministrului său o privire neagră de ură și poate că și de disperare.

- Da, mormăi el, știu că dvs. vegheați, domnule. Bunurile mele, Coroana mea, pînă chiar și onoarea mea sînt în mîinile dvs. și persoana mea însăși se bucură și ea de această protecție de netăgăduit. Unde aș fi ajuns eu fără dvs.? Grație zelului dvs., eu plutesc pe deasupra... pericolelor regalității.

Regele izbucni într-un rîs amar. Această înțepătoare și întunecată ironie era caracteristică temperamentului său. Richelieu înțelesese prea bine. Ludovic se aruncă într-un fotoliu.

- Sînt obosit, spuse el cu acel ton morocănos, pe care îl pierdea foarte rar. Toate acestea îmi sfîșie inima și mă înspăimîntă. Așadar, Gaston... fratele meu! da, fratele meu, ar fi îndrăznit... Ah! domnule, ce paznic teribil sînteți!

Și foarte încet, ca pentru el însuși, adăugă:

- Aș fi preferat să nu știu asta!

Ludovic al XIII-lea, timp de cîteva minute, rămase tăcut. Richelieu era nepăsător.

- Să vedem, reluă Regele, așadar dvs. spuneți că e vorba să mă închidă într-o mînăstire, sau într-un mormînt și că atunci Regina are să-l ia în căsătorie pe fratele meu, devenit și el Rege la rîndul lui? Spuneți! Asta e, nu? Asta a descoperit prevederea și zelul Dvs.?

- Oh! sire, spuse în sfîrșit Richelieu, cu o liniște sinistră, să nu exagerăm nimic, vă implor, Majestate. Cerul să fie lăudat, nici Regina și nici Delfinul nu și-au formulat astfel de gînduri ofensatoare. S-a spus numai atît, că dacă Regele ar muri, fratele Său - în mod natural - s-ar urca pe tron și atunci ar fi aproape o datorie pentru el să n-o retrimită pe Regină în Spania...

- Asta-i tot!

- Da, Sire: dacă Majestatea Voastră ar muri... sau ar abdica.

- Să mor ca Henric al III-lea și Henric al IV-lea... sau să abdic ca și Carol Quintul, murmură Ludovic al XIII-lea...

O tăcere lungă, teribilă.

- În familia mea! continuă Ludovic al XIII-lea. Propriul meu frate!...

- Sire, spuse Richelieu înclinîndu-se, am onoarea a vă cere arestarea fratelui meu, Louis de Richelieu.

Ludovic al XII-lea, își ridică cu vioiciune capul. O cută disprețuitoare îi crispă buzele-i palide.

- Da, spuse el încet. Vă înțeleg, domnule. Nu mai există familie, nici frate, nici soție, nu e așa, atunci cînd e vorba de politică?

- Atunci cînd e vorba de siguranța Statului, Sire.

- Fie. Ce a făcut noul Cardinal împotriva siguranței Statului? Să vedem... spuneți-mi dvs. asta, dvs., care sînteți fratele lui!

- Sire, nu l-a ascultat pe Rege și nu a părăsit Parisul, decît azi poate de abia.

- Eh!...

- De fapt, asta nu-i nimic, cu toate că e necesar să se impună o ascultare oarbă tuturor ereților aceștia. Dar dacă eu v-am cerut pălăria de Cardinal pentru fratele meu, am făcut-o pentru a-l îndepărta de Paris. Și dacă am vrut să-l îndepărtez de Paris, am făcut-o deoarece el susține pretențiile acelei intrigante, acelei aventuriere...

- Fata bietei Lespars?

- Da, Sire. Ea a găsit în fratele meu cel mai înflăcărat apărător...

- Dar dacă totuși ar fi adevărat? Dacă D-ra de Lespars, adăugă Ludovic al XIII-lea roșindu-se, ar fi într-adevăr fiica tatălui meu?

- Prin aceasta ar fi și mai periculoasă. Dar e numai o închipuire a aceleia pe care binevoiți a o numi "biata Lespars" și care era de fapt cea mai temută aventurieră... Sire, aceste himerice pretenții, pot aduce tulburări în mijlocul nobilimii noastre, și așa prea puțin dispusă să asculte de disciplina pe care noi trebuie să le-o impunem. Vă cer arestarea fratelui meu...

Ludovic al XIII-lea a fost un om ciudat de slab. Adeseori a fost și crud. În el zăcea o boală și poate chiar și o mizantropie. Însă era un gentilom. În adîncul inimii era un perfect gentilom. Chiar atunci cînd nobilimea conspira împotriva regalității și cînd el îl lăsa pe Richelieu s-o decapiteze, în fundul inimii lui el conspira la un loc cu ei.

- Domnule Cardinal, spuse el, eu am o foarte mare prietenie față de fratele Dvs. Nu vreau...

- Dar Sire! îl întrerupse Richelieu.

- Cînd Regele a spus: *vreau, sau nu vreau,* nu mai rămîne decît să fie ascultat, spuse Ludovic al XIII-lea. Vreau ca noul meu Cardinal să ajungă în liniște în orașul său Lyon...

- Dorințele Regelui meu sînt ordine pentru mine.

- Puteți spune voința mea, Cardinale. Și acum, terminați-vă raportul.

Cuvîntul îl biciui pe Richelieu. El își dădu seama că dacă nu i se împotrivea, autoritatea lui era pierdută. El înțelese că Regele se afla într-unul din ceasurile lui de efemeră revoltă. Atunci, el își luă acea mască de mîndrie pe care Părintele Iosef îl învățase să o poarte.

- Sire, spuse el înălțîndu-se, palid de tot, un ministru discută afaceri de Stat, și nu dă raportul. Din momentul cînd Majestatea Voastră vede în mine un simplu locotenent de poliție, eu mă retrag. Sire, am onoarea a Vă cere concedierea mea.

Lovitura era îndemînatică. Îi reușea totdeauna... sau aproape totdeauna.

- Domnule, spuse Ludovic al XIII-lea cu demnitate, eu văd în Dvs. unul din supușii mei. Mi se pare că mai sînt Rege. Cam puțin, e drept, însă Dvs. îmi datorați ascultare pînă în ziua în care voi fi intrat în mînăstirea sau mormîntul pe care vor să mi le deschidă. Deci vă ordon să vegheați asupra noastră cu acel devotament care face din Dvs. primul din supușii noștri...

- Ah! Sire... murmură Richelieu, simulînd o împăcare.

- Eu spun primul dintre supușii mei și dacă sînt cuvinte pe care eu le șterg din inima mea de îndată ce gura le-a pronunțat, pe acesta, domnule, eu îl întăresc cu toată puterea. Așadar, vorbiți, domnule, vă ascult...

Și Ludovic al XIII-lea se lăsă pe spate în fotoliu și reluă cu o ascunsă nepăsare:

- Cerîndu-mi arestarea propriului vostru frate și indicîndu-mi prin aceasta că afecțiunea familială trebuie să se șteargă în fața intereselor de Stat, Dvs. ați pretins...

Regele se opri, jucîndu-se cu cravașa. Richelieu îl urmărea cu atenția încordată a jucătorului.

- Să vă cer arestarea d-lui Duce de Anjou? făcu el, sondînd terenul. Asta doreați să spuneți, Majestate?...

Ludovic al XIII-lea tăcu. Richelieu făcu un gest inperceptibil de mînie.

- Sire, spuse el. Și dacă v-aș cere această arestare?

- Ah! Ah! făcu Ludovic al XIII-lea, ridicîndu-se brusc.

Se priviră amîndoi, cu intensitate. Fiecare din ei dorea cu furie dispariția lui Gaston de Anjou, dar nici unul nu voia să-și ia responsabilitatea acestui înspăimîntător scandal. În cîteva clipe, Richelieu își făcu socoteala forțelor și chibzui că de bună seamă, arestarea Ducelui de Anjou putea să răscoale nobilimea și încă nu era în măsură să strivească o asemenea putere.

- Mai îmi lipsesc încă vreo cîteva capete! mormăi în sinea lui. Sire, reluă el, acesta e adevărul, eu aș vrea să-l întemnițez pe Monseniorul, fratele Vostru, dar închisoarea pe care intenționez eu să i-o dau, va fi foarte dulce: trebuie să-l căsătorim.

Ludovic l XIII-lea își reluă locul în fotoliu.

- Trebuie, continuă Cardinalul, trebuie să grăbim unirea Delfinului, cu D-ra de Montpensier. În felul acesta, zgomotele se vor înăbuși, presupunerile vor cădea și speranțele se vor prăbuși. În felul acesta, Delfinul va fi separat de Majestatea Sa Regina, mult mai bine chiar decît de zidurile unei temnițe. În felul acesta, îl vom smulge sfaturilor perfide ale acelora care îl înconjoară.

- Numiți-i, spuse Regele cu o voce schimbată.

- Ducesa de Chevreuse, Principesa de Condé, D-l de Vendôme, fratele său, Marele-Stareț-toți inamici de-ai Majestății Voastre! În curînd voi avea și dovezi împotriva lor.

- Și în așteptarea acestor dovezi?

- Să dăm o lovitură, pentru a-i avertiza pe îndrăzneți că trăznetul e aici, gata să-i spulbere! Să-l prindem pe cel mai activ dintre acești răi sfetnici, chiar pe acela care are cel mai mare ascendent asupra minții slabe a Ducelui de Anjou...

- Mareșalul de Ornano?

- Majestatea Voastră l-a numit. Da, Sire, acela care a fost instructorul principelui, acum a devenit sufletul blestemat care îl conduce. E timpul, Sire. Tocmai am aflat că Ornano a avut iar o întrevedere secretă cu...

Termină, Cardinale!

- Cu Regina, Sire!

Ludovic al XIII-lea era alb ca varul. Se ridică cu un efort, își duse mîna la frunte, făcu de două ori ocolul cabinetului și, întorcîndu-se spre Richelieu, spuse:

- Vă puteți retrage, domnule Cardinal.

Richelieu se înclină și fără zgomot părăsi apartamentul regal. În aceeași seară, Ornano era închis într-un cupeu care plecă numaidecît. În cursul nopții, închisoarea pe roți se opri în curtea castelului Vincennei și în curînd ușa se închise în urma prizonierului.

CAP. XXXVII

ALTEȚA SA DUCELE DE ANJOU

A DOUA ZI DE DIMINEAȚĂ, vestea arestării făcu mare vîlvă în oraș și la Curte. O mulțime de gentilomi își exprimau cu glas tare indignarea lor. Regina alergase la Luvru, întrebîndu-se dacă această lovitură de trăznet nu prevestea vreo furtună teribilă pentru ea. Delfinul era și el acolo, înjurînd, făcînd scandal, strigînd că el are să facă să i se dea drumul Mareșalului. Se aflau acolo și Contele de Chalais, enervat; Louvigni, palid de tot, Marchizul de la Valette, îngrijorat; Boutteville și Beuvron, neîmpăcați; Marele Stareț de Bourbon, alergînd de la un grup la altul; Cezar de Vendôme rece ca de obicei, calculînd de unde bătea vîntul; în sfîrșit, se aflau patru gentilomi Augevini noi veniți, pe care Gaston de Anjou urma să-i prezinte regelui său frate: Chevers, Liverdan, Fontrailles și Bussière...

Singură Principesa de Condé, pentru dragostea cărei Ornano își riscase liberatea și viața, lipsea.Din apartamentele sale, Regele auzea murmurul acestei mulțimi care înțesase camerele. Ducele de Anjou intră la fratele său, însoțit de cei patru tineri, pe care dorea să-i prezinte. În salonul particular, care se afla înaintea cabinetului regal, o întîlni pe Regină. În momentul acela ușa cabinetului se deschise și Cancelarul de Aligre ieși dinăuntru. Furios, Gaston se îndreptă spre el și îi strigă:

- Dvs. l-ați arestat pe bietul meu Ornano?

Regele apăru în ușa cabinetului. În același timp, în capătul celălalt al salonului, apărea Richelieu, care intrase fără zgomot. Gaston nu-l văzu nici pe unul, nici pe celălalt și urlă:

- Vorbiți odată, domnule! Dumneavoastră?...

- Monseniore, bîlbîi de Aligre, îndrăznesc să-i afirm Alteței Voastre Regale că eu nu am nici un amestec în acest penibil eveniment...

- Domnule de Aligre, spuse o voce seacă și tăioasă, de aici înainte nu mai sînteți păstrătorul sigiliilor...

- Monseniore! murmură Cancelarul întorcîndu-se spre Richelieu, care se apropia de ei.

- Pînă în două zile veți pleca din Paris și vă veți duce să vă odihniți la domeniile dvs. de pe Riviera.

- Exilat!...

- Da, făcu cu asprime îmblînzitorul. Exilat. Considerați-vă norocos că nu vi se întîmplă ceva mai rău. Cînd cineva are onoarea de a fi Cancelarul Regelui, nu se scuză de măsurile pe care le contrasemnează pentru binele Statului. Duceți-vă, domnule.

Aligre ieși clătinîndu-se, zdrobit de dizgrația neprevăzută care cu două minute mai înainte i s-ar fi părut un coșmar imposibil - înjunghiat pe la spate și de acest cuvînt aruncat de Rege:

- Foarte bine!...

Printre persoanele prezente, a fost o clipă de uimire. Richelieu juca o partidă supremă. Gaston, pămîntiu la față de furie, bîlbîindu-se, îmbătat de necaz, făcu doi pași spre Cardinal.

- Atunci, dumneavoastră ați făcut-o?... Spuneți! L-ați arestat pe prietenul meu, instructorul meu, părintele meu!

Richelieu se înălță, se întoarse pe jumătate spre Regină și spuse:

- Eu!

Gaston rămase o clipă tăcut, trăznit de îndrăzneala Cardinalului. Apoi răcni cu toată puterea:

- Iezuitule! Iezuit roșu!...

- Monseniore, spuse Richelieu foarte palid, Dvs. puteți fără teamă să încercați să mă umiliți, fiindcă știți că eu nu pot cere arestarea fratelui Regelui!

- Hei! Hei! strigă Regele apucîndu-l pe Gaston de braț. Intră aici, frate!

Și îl împinse în cabinet, unde intră și el, odată cu Regina, urmărită de privirea triumfătoare a lui Richelieu. Gaston se aruncă în fotoliu și începu să plîngă cu zgomot.

- Sire, spuse Regina, eu venisem s-o rog pe Majestatea Voastră să-și îndulcească asprimea ce a avut-o cu privire la un om care e unul dintre credincioșii mei. Dar după cele ce am auzit acum...

- Ei! doamnă, se răsti Ludovic al XIII-lea,veți mai auzi multe! Și îndreptîndu-se spre ea, cu brațul întins, cu mîna crispată, ca și cînd ar fi vrut s-o aresteze chiar și pe ea:

- Eu, doamnă, am pus să fie arestat Ornano al Dvs.! Înainte de a fi dintre credincioșii voștri, eu înțeleg ca să fie credincios Statului, Regelui! Și, pe moartea diavolilor! cîți trădători, atîția prizonieri, așteptînd ca justiția să se informeze și capetele să cadă, cît de sus ar fi așezate, chiar dacă ar trebui să fie căutate pînă lîngă tronul meu!

Gaston încetă din plîns, se ridică și se simți scuturat din cap pînă în picioare de un fior de groază.

- Credincioșii Dvs.! continuă Regele cu o ironie teribilă. Credincioșii Dvs. conspiră, doamnă, și fiindcă Dvs. îi susțineți, înseamnă că și Dvs...

- Sire, spuse Anna de Austria cu acel dispreț suprem care se potrivea atît de minunat semeței sale frumuseți, eu cred că vreți să o insultați pe Regina Franței. Eu vreau să-l scutesc de această rușine nu pe Rege, nici pe soț, ci pe gentilomul din Dvs., de aceea mă retrag la Val-de-Grace...

- Ba nu, pe moartea tuturor dracilor! mugi Ludovic al XIII-lea într-o furie frenetică. Se primește și se vede prea multă lume la Val-de-Grace. Veți rămîne la Luvru, doamnă! Intrați în apartamentele Dvs. și să nu mai ieșiți de acolo fără ordinul meu!...

- Adio, Sire! îl întrerupse mîndra spaniolă. E mai convenabil pentru demnitatea mea să nu ascult mai mult. Dar Europa va fi uimită cînd va afla cum este tratată la Curtea Franței o urmașă a Casei de Austria.

Și înainte ca Regele să poată răspunde la această amenințare, fără nici un fel de ascunziș, Anna părăsise cîmpul de bătaie. Gaston tremura din toate membrele. Ludovic al XIII-lea se plimba agitat, biciuindu-și cizma cu capătul cravașei.

- Să fie introdus domnul Cardinal! ordonă el cu o voce șovăitoare. Apoi, întorcîndu-se spre Delfin: Acum între noi doi, frate!

- Sire, spuse Richelieu intrînd și judecînd dintr-o privire în ce stare de spirit se află Gaston. Sire, voiți să-mi permiteți să-l întreb pe Alteța Sa întrucît am meritat eu mînia Sa?

- Mărturisesc, spuse Delfinul, că am venit la Luvru foarte furios contra Dvs., domnule Cardinal... Ei! continuă el văzînd gestul pe care îl schița fratele său, nu din cauza lui Ornano al vostru, Sire!

- Sublim! murmură Richelieu în sine.

Într-adevăr, acel "al vostru" era sublim sublim ca lașitate.

- Ei bine! făcu Regele mai potolit de această dare înapoi a fratelui său, care semăna mai mult a fugă. Atunci spune-ne adevăratul motiv al acestei nemărginite mînii.

- Sire, spuse Gaston, eu am fost insultat și încă nu sînt răzbunat.

Eu, fratele Vostru, eu, fiul lui Henric al IV-lea, eu nu pot să obțin scuzele pe care le-ar obține ultimul burghez din Paris!

Ludovic al XIII-lea încruntă din sprîncene și privi pieziș spre Richelieu, care își mușca buzele.

- Dacă eu aș fi știut, continuă Gaston triumfător, că mareșalul era acuzat de a fi întreprins ceva împotriva Statului, l-aș fi arestat eu însumi! În orice caz, m-aș fi ferit pe cît se poate să mă folosesc de un asemenea pretext, ca să las să-mi izbucnească legitima mea indignare. Căci Majestatea Voastră cred că ghicește că izbucnirea mea din salon nu a fost decît un pretext.

- Să binevoiască Alteța sa Regală să se explice mai clar, spuse Richelieu.

- Da, explică-te, Gaston, eu sînt convins că tu te înșeli în ceea ce-l privește pe bietul Cardinal.

- Veți vedea, Sire. Este adevărat, Cardinale, că în două rînduri diferite am depus cîte o plîngere împotriva unui maestru de scrimă numit Trencavel? Omul acesta, prin cuvintele lui, prin gesturile lui, prin atitudinea lui a comis împotriva mea o crimă de les-majestate, fiindcă știa cine sînt.

- La naiba, Cardinale. E adevărat? se răsti Ludovic al XIII- lea.

- Da, Sire. Și am primit plîngerile legitime de care vorbește Alteța Sa.

- Și Trencavel încă nu e arestat! strigă Gaston de sus.

- Sire, spuse Richelieu, am dat ordine Marelui Prefect. Dacă acest Trencavel încă nu e arestat, e din cauză că e un drac și jumătate...

- A! Vezi, Gaston, că d-l Cardinal se ocupă de răzbunarea ta?

- Da, Sire, făcu Delfinul, făcîndu-se că încă mai e îmbufnat. În cazul ăsta, îi mulțumesc Eminenței Sale.

- Monseniore, continuă Richelieu surîzînd, dacă Alteța Voastră Regală s-ar fi găsit ieri în strada Courteau...

- Strada Courteau? îl întrerupse Gaston, cu o tresărire de groază.

- Da, Monseniore. Ați fi numărat atunci nouă cadavre și vreo șase răniți grav: opera acestui blestemat de Trencavel împotriva propriilor mele gărzi, pe care eu le trimisesem să-l prindă.

- Oho! exclamă furios Regele. Păi atunci e cu adevărat un drac și jumătate, cum spuneați! Pe burta lui Iuda, trebuie să fi fost o bătălie cumplită! N-ați aflat?

- Omul e de temut, Sire, dar nu are să întîrzie să ne cadă în mîini. Alteța Sa e satisfăcută?

- Da-ți-mi mîna, domnule Cardinal, spuse Gaston, care se făcea că e încîntat. Nu știam de asta. Drace! Propriile voastre gărzi!... Ah! eu sînt cu atît mai mulțumit de cele ce-mi spuneți acum, cu cît eu însumi am avut ocazia să vă aduc un imens serviciu.

- Mie? făcu Richelieu cu neîncredere.

- Ce serviciu i-ai adus? Să vedem, zîmbi Ludovic al XIII-lea.

- Sire, patru gentilomi din Casa mea l-au salvat pe fratele său, pe noul Cardinal.

Richelieu se înclină, dar făcuse aceasta ca să-și ascundă tulburarea. De data asta a fost rîndul lui să tremure.

- Sire, continuă Gaston, aceasta îmi amintește adevăratul motiv al vizitei mele la Majestatea Voastră. Patru din Angevinii mei au îndeplinit isprava de care vorbesc; și pentru a-i recompensa, le-am promis să-i prezint Regelui.

- Ei bine, introdu-i... - Cardinale, adăugă Regele cu voce înceată, în timp ce Gaston alerga spre ușă, fratele meu v-a adus într-adevăr un serviciu, salvîndu-l pe al dvs...

- Sire, bîlbîi Cardinalul înspăimîntat, Majestatea Voastră nu bănuiește că... împotriva propriului meu frate...

- Tăcere Cardinale! Și să nu mai aud vreodată spunîndu-se că acest demn gentilom a fost amenințat...

- Sire, spuse în momentul acela Ducele de Anjou, iată-i pe domnii de Fontrailles, de Bussière, de Liverdan și de Chevers, toți niște buni gentilomi, care Vă vor povesti ei înșiși întîmplarea, dacă Veți binevoi a le permite.

La aceste asigurări de devotament, cei patru cavaleri tresăriră. Sub privirea limpede a Cardinalului, se simţiră îngălbenind. Erau foarte tineri şi se socoteau nişte nemernici făcînd acest demers pe care ei îl acceptaseră în interesul conspiraţiei - adică al Annisei... Ei nu ştiau încă, atunci, că viaţa e făcută numai din înşelăciuni.

- Domnilor, spuse Regele cu acea amabilitate pe care ştia s-o aibă faţă de lume, s-ar părea că l-aţi fi salvat pe Domnul Cardinal de Lyon de un oarecare pericol care l-ar fi ameninţat?

- Oh, Sire, de fapt e mult mai puţin, spuse Bussière.

- Totuşi, povestiţi-mi.

- Sire, spuse Fontrailles, care luă cuvîntul la un semn al camarazilor săi, fiindcă Majestatea Voastră ordonă, iată cum stau lucrurile: înainte de a părăsi Parisul, Eminenţa Sa a venit să-şi ia adio de la Alteţa Sa şi ne-a spus că împrejurimile Parisului sînt puţin sigure pentru cel ce voiaja şi ne-a rugat să-l escortăm pe Eminenţa Sa cîteva leghe. Asta am şi făcut, avînd grijă a ne menţine la o distanţă ce făcea să nu fim văzuţi de Cardinal, a cărui bravură fără îndoială că s-ar fi simţit jignită de această solicitudine pe care o îndreptam asupra persoanei Sale.

- Foarte bine! spuse Ludovic al XIII-lea cu un zîmbet şi cu un gest de aprobare.

- Pe drumul spre Sens, la trei leghe de Fontainbleu, s-a petrecut acţiunea ce vreau să v-o descriu. Se lăsase noaptea. La cinci sute de paşi înaintea noastră, auzirăm nişte strigăte. Era servitorul Eminenţei Sale, care striga în ajutor...

- Ha! spuse bucuros Regele. Şi afacerea a fost înfierbîntată? Povestiţi-mi puţin cum a fost.

- La primul strigăt, noi am dat pinteni, am galopat şi am ajuns la timp pentru a-l vedea pe Cardinal care îşi împinsese calul lîngă talazul drumului ca să nu mai poată da înapoi şi duela împotriva a patru nemernici care fără îndoială voiau să-l jefuiască. Noi am căzut asupra tîlharilor. Liverdan l-a doborît pe unul din ei cu mînerul spadei, Chevers l-a străpuns pe un altul, Bussière i-a zdrobit ţeasta celui de-al treilea cu o împuşcătură de pistol şi cel de al patrulea fugi în galop, urmărit în zadar de mine, timp de o jumătate de oră. După aceea, am însoţit pe Eminenţa Sa pînă la Sens, smulgîndu-i promisiunea că nu va mai călători decît ziua şi primind în schimb binecuvîntarea sa.

- Haide, spuse Regele, sînteți niște băieți de treabă. Drace, aș fi vrut și eu să văd cum i-ați bătut pe nemernici!

- Domnilor, spuse atunci Richelieu pe un ton prefăcut, puteți conta pe recunoștința mea. Mult iubitul meu frate vă datorează viața. N-am să uit aceasta. Vă consider prietenii mei şi cu începere de azi, porțile Palatului Cardinal vă sînt deschise.

- Și eu adaug: și cele ale Luvrului. Duceți-vă, domnilor. Rămîi, Gaston, spuse Regele.

Cei patru cavaleri ai Annaisei se retraseră. Cînd ajunseră afară, se priviră cu un aer întunecat, îngîndurați.

- Domnilor, spuse Chevers, ce credeți Dvs. despre asta?

- Eu spun că jucăm un rol urît, se răsti Fontrailles. L-am salvat pe Cardinalul de Lyon, e drept, dar nu pentru Delfin.

- Eu spun, mormăi Liverdan, că e cam trist din partea Delfinului că ne-a făcut să jucăm rolul acesta.

- Iar eu adaug, spuse Bussière, că acest Rege, pe care noi l-am înșelat, mi se pare un Rege foarte bun. Mai spun că noi conspirăm împotriva lui și că în consecință, n-ar fi trebuit să acceptăm mărturisirea favoarei sale. Domnilor, ne aflăm într-o situație penibilă.

- Dar e pentru ea! răspunse ceilalți trei.

Și Fontrailles adăugă:

- Ei bine, fiindcă ne-am angajat, să mergem pînă la capăt. Dar să începem prin a scăpa de Trencavel...

- El a salvat-o, spuse Chevers îngîndurat.

- Da, scrîșni Bussière, el a susținut atacul contra gărzilor lui Richelieu.

- El a salvat-o! repetă Chevers, cu un suspin.

- Motiv în plus ca să-l omorîm, se răsti Fontrailles. Noi am făcut un jurămînt: Trencavel ne-a insultat. Și iată că ne insultă din nou bătîndu-se pentru ea, lîngă ea! Domnilor, noi sîntem pierduți dacă-l lăsăm să trăiască pe acest om de nimic!

- Ei bine să-l căutăm! Să-l găsim.

- Și să-l omorîm!...

Cei patru tineri ieșiră din Luvru, palizi de gelozie. Pofta de ucis îi stăpîni.

Să ne mai întoarcem o clipă la Luvru.

Regele, Ducele de Anjou și Richelieu rămaseră singuri în cabinet. Cardinalul făcu un semn lui Ludovic al XIII-lea, care fără îndoială, îl înțelese.

- Domnule frate, spuse Regele bîlbîindu-se mai mult ca oricînd, ai luat în sfîrșit o hotărîre? Te-ai hotărît în sfîrșit să faci această căsătorie care ne convine din toate privințele? Mi se pare că v-am lăsat timp pentru a reflecta. Și fiindcă sînteți aici, vă spun: e timpul... credeți-mă, e timpul! continuă Ludovic a cărui privire se aprinse și a cărui voce se îneca. Altfel voi fi silit să mă gîndesc că aveți vreun motiv ascuns de a respinge nu numai pe D-ra de Montpensier, dar chiar însăși ideea unei căsătorii. Și acest motiv ascuns...

Regele se opri brusc. Adevărul era să-i scape de pe buze. El scoase un fel de geamăt de furie, la care Gaston răspunse cu un geamăt de spaimă. Richelieu, nepăsător, privea încăierarea celor doi frați.

"Totul e descoperit, urlă Gaston în sine. Totul e pierdut. Sînt un om mort!

- Sire spuse el făcînd un efort suprem ca să pară calm, cine vă spune că eu nu vreau să mă însor?

- Aha! făcu Ludovic al XIII-lea, agățîndu-se de această speranță.

- Majestatea Voastră să-mi aleagă o soție pe gustul meu, continuă Gaston, și atunci sînt gata să mă cunun.

Ludovic al XIII-lea merse spre fratele său și spuse pe un ton de nespusă rugăminte:

- Frate, spui adevărat?...

- Pe Dumnezeu și pe onoarea mea, spuse Gaston.

Ludovic al XIII-lea se clătină, se duse să se trîntească în fotoliul său, își puse capul în mîini și izbucni în suspine... Richelieu își încrucișase brațele. Acum privea spre ușa prin care ieșise ceva mai înainte Anna de Austria. Și privirea aceea era plină de ură și de amenințare. Gaston tremura: vedea eșafodul înaintea lui...

Ludovic al XIII-lea, după cîteva secunde se liniști. Se ridică și trecîndu-și brațul pe după gîtul fratelui său, spuse:

- Bunul meu frate, spuse el surîzînd. Așadar, vrei să te însori?

- Cît mai curînd! exclamă Delfinul, izbucnind în rîs. Și dacă Domnul Cardinal va veni să-mi binecuvînteze căsătoria, bucuria mea va fi completă. Găsiți-mi o soție, Sire! Cu adevărat, mă simt sătul...

- Cardinale, Cardinale, făcu Ludovic al XIII-lea rîzînd și el, plin de bucurie. Repede, o soție pentru acest bătrîn băiat de optsprezece ani!

- Ei bine, spuse Cardinalul zîmbind, eu nu văd decît pe d-ra de Montpensier...

Și zîmbetul acela era mortal; vocea-i părea că filtrează fierea, numai fiere.

- Ei bine, reluă Regele, ce zici tu de asta, Gaston?

Ducele de Anjou păru că se gîndește un moment. Apoi:

- Ei, bine Sire, fiindcă voiți părerea mea, n-o iubesc deloc pe D-ra de Montpensier...

- Ei! nu e vorba de dragoste. E vorba de politică. Tu nu știi ce e asta. Să vedem, bunul meu frate, fă asta pentru d-l Cardinal... și pentru mine!

- Ei bine! Sire, accept! Dar lăsați-mi două-trei luni ca să mă obișnuiesc puțin cîte puțin cu ideea de a mă însura cu politica!...

Ludovic al XIII-lea îl strînse pe fratele său în brațe. Apoi începu să meargă prin cameră cu pași mari, înșirînd imensele avantaje ale acestei uniri și serbările splendide pe care socotea să le dea, întinerit cu zece ani, cu ochii vioi, cu glasul sonor, cu vorbele curgătoare... era radios.

Gaston nu avea decît optsprezece ani, dar devenise maestru în prefăcătorie. El se făcu că se plînge de a fi forțat să se însoare cu politica și plîngerile lui fură așa de comice, că Regele începu să rîdă cu hohote.

- Domnule Cardinal, spuse deodată Gaston, fiindcă am făcut pace...

- Dar bine, Monseniore, nici nu a fost război vreodată între noi.

- Asta voiam să spun și eu. Dar în sfîrșit, fiindcă acum sîntem de acord, vreau să vă amintesc o promisiune pe care mi-ați făcut-o...

- Care, Monseniore?

- Aceea de a-mi arăta Castelul dvs. de la Fleury.

Richelieu aruncă repede o privire spre fratele Regelui. Dar îl văzu că pare atît de bucuros, atît de nevinovat, în dragoste, încît bănuielile îi căzură imediat. Se înclină.

- Alteța Voastră Regală, mă copleșește...

- Ba nu, pe burta lui Irod! Vreau ca să ne vadă toată lumea cît de prieteni sîntem amîndoi. În ce zi voiți să mă găzduiți în castelul vostru de la Fleury, cu cîțiva dintre prietenii mei?...

- Rog pe Alteța Voastră să fixeze ziua...

- Ei bine! spuse Gaston, astăzi e vineri. Voi veni luni.

- Gaston, spuse Ludovic al XIII-lea cu emoție, tu ești cu adevărat un frate bun!

"Luni, se gîndea Ducele de Anjou, luni Cardinalul are să cadă sub loviturile noastre! Luni, voi fi scăpat de acest predicator! Și atunci... Oh! atunci... cine știe ce se mai poate întîmpla?... Cine știe dacă a doua zi tronul Franței nu va fi vacant!... Va-cant!..."

CAP. XXXVIII

DIN PIVNIȚELE DE PE STRADA COURTEAU, ÎN PODUL DIN PIAȚA REGALĂ

CITITORUL POATE CĂ ÎNCĂ NU A UITAT că la un moment dat, anumite personaje se găseau închise în pivnițele casei din strada Courteau: fratele Corignan, Baronul de Saint-Priac, tînăra Marietta, plus o duzină de gărzi de-ale Eminenței Sale.

În clipa în care fratele Corignan, abătîndu-și laba-i păroasă asupra subretei, strigă: am prins-o! Baronul de Saint-Priac crezu - natural - că era vorba de Annais.

Atunci el coborî scările ca o furtună, se repezi asupra călugărului zăpăcit și înspăimîntat; cu o formidabilă lovitură de pumn, îl azvîrli la patru pași, urlînd:

- Mizerabile, tu îndrăznești să pui mîna pe ea? Tu?

Purtare foarte cavalerească... Și rezultatul acestui cavalerism fu că bietul Corignan, în cîteva clipe, avea un ochi galben; și că din galben, ochiul trecu la un frumos albastru închis; și că, în sfîrșit, această culoare se fixă la un negru catifelat...

În semiîntunericul din pivniță, Saint-Priac întrezări o formă femeiască. El se înclină și pronunță:

- Domnișoară, mă vedeți în fața dvs., fericit și mîndru de a fi putut să vă smulg din odioasa apropiere cu acest popă ordinar. Sînt la ordinele dvs., pentru a vă conduce la locul pe care dvs. mi-l veți indica.

- Ah! gentilomul meu, miorlăi subreta, sînteți prea bun, pe legea mea.

- Ce voce e asta? se răsti Saint-Priac, uimit! Ce cuvinte sînt astea? Asta nu-i ea! Și apucîndu-l pe călugăr de beregată: Unde e ea? Vorbește, caraghios infam, vorbește, sau ultimul tău ceas a sunat! Unde-i ea?...

- Dar, pe Bachus, uite-o! bîlbîi Corignan, arătînd-o pe Marietta.

- Pungașule! Tu ai strigat că ai prins-o. Așadar, e aici!...

- Destul! spuse călugărul majestuos. Am prins-o, asta-i sigur. Acum n-o mai țin. Dă-mi drumul, că-mi mototolești anteriul! dă-mi drumul sau te excomunic!

- Mizerabilul! E beat mort, strigă Saint-Priac, care începu să scotocească pivnițele.

- Beat? spuse Corignan. Poate! Dar de ce "mort"? Mie mi se pare că trăiesc încă și dacă n-ar fi ochiul stîng care mi se pare că e acoperit de nu știu ce, aș vedea foarte clar asta.

Saint-Priac, nebun de furie, răscolea și cerceta prin toate colțurile și despărțiturile acelei pivnițe uriașe cu coloane și bolți ca de catedrală și gonea de colo-colo, cu febrila activitate a disperării. Gărzile îl ajutau. În curînd își dădură seama că nu mai era nimeni într-însa, în afară de Corignan și de subretă. Furia lui Saint-Priac ajunse atunci la paroxism.

- Ah! Rascasse, urlă el. Rascasse al tuturor dracilor! Îți arăt eu ție! Am să-ți scot mațele, am să te spintec, am să-ți arunc inima și ficatul la cîini! Așteaptă, caraghiosule? așteaptă, trădătorule!

Saint-Priac se repezi ca să urce scările.

- Să-l spinteci pe Rascasse? strigă Corignan. Așteaptă-mă și pe mine! Am venit!

În momentul acela, Saint-Priac scotea un vaiet teribil: ajungînd la ușa din capul scării, el constatase că era încuiată. Saint- Priac coborî, se clătină și se prăbuși leșinat.

În timpul acesta, Rascasse, după ce asistase la plecarea lui Trancavel și a Annaisei, după ce a ascultat cîtva timp gălăgia pe care o făceau gărzile din pivniță, încercînd să spargă ușa, începu să mediteze asupra situației pe care și-o crease singur. Meditație foarte dureroasă, de altfel.

- Dacă nu voi fi spînzurat nici de data asta, își spuse el, înseamnă că nu mai există cînepă în toată Franța. În cazul acesta, am să fiu lichidat pe roata supliciilor sau pe estrapadă[1] .

---

1 Tortură utilizată în vremurile vechi. Un fel de spînzurătoare cu scripete - de care era legat condamnatul și izbit de pămînt, apoi ridicat iar, pînă ce-și da sufletul.

Îngrijorarea spionului era foarte adîncă, dar tot nu-și pierduse întreaga speranță. Noaptea se scurgea. Era urgentă nevoie să ia o hotărîre oarecare.

- Să încercăm! făcu deodată Rascasse.

Și începu să-și sfîșie hainele în așa hal, încît parcă primise douăzeci de lovituri de spadă sau de pumnal.

Apoi își rupse spada și vîrî numai crîmpeiul cu mînerul, în teaca-i de piele. Nemulțumit cu aceste preparative, șiretul Rascasse își înmuie mîna într-o băltoacă de sînge și își mîzgăli cu multă îndemînare, fața. Apoi se apropie de pivniță, în ușa căreia prizonierii băteau furioși și înaintea acelei uși începu să scoată o serie de urlete, care reprezentau zgomotele multiple ale unei lupte disperate, pe viață și pe moarte. La primele lui strigăte, scandalul din pivniță încetă.

- Bun! își spuse Rascasse. Musiu Saint-Priac și cu tovarășii lui mă ascultă. Ha! Secund mizerabil, am să te omor! Ha! golane! ha, nemernicule! Ha! pungașule! Aoleo! și Trencavel! Uite! Doamne! Trei contra mea! Ajutor! Aoleo! Drace! mi s-a rupt spada! Aoleo! Nu da. M-au prins! Ajutor, domnule Saint-Priac! Ajutor Corignan! Aoleo! m-au omorît. Aoleooo! aju... eu... ha!...

Binențeles că viteazul Rascasse însoțea aceste exclamații și cu o montare extraordinară, bătăi din picioare, vaiete, clincăniturí de spade, înjurături înfundate - nimic nu lipsea. La ultimul strigăt, pentru a completa iluzia, el se trînti greoi pe podea.

Liniștit în ceea ce privește efectul celor ce înscenase, se strecură fără zgomot în vestibul, trecu peste cadavrele și sfărîmăturile de pe jos și se repezi în stradă. Acolo observă că se făcea ziuă. Vreo douăzeci de burghezi înspăimîntați priveau spre clădire, însă de departe, fără a îndrăzni să se apropie. Rascasse trecu printre grupurile de oameni care se dădură deoparte la vederea acestui om plin tot de sînge.

Cînd ajunse în Piața Regală, Cardinalul plecase spre Luvru.

Rascasse nu pierdu vremea degeaba; înțelegea foarte bine că viața îi depindea acum numai de o promptă și îndrăzneață minciună. El alergă într-un suflet la procurorul-criminal. În urma celor raportate de spion, magistratul se repezi spre strada Courteau, însoțit de o impozantă escortă.

Cît despre Rascasse, el se duse la LuvruF, se convinse că Richelieu nu plecase încă și se așeză într-un colț, la pîndă. După vreo jumătate de oră, se produse o mare mișcare în curte și Richelieu apăru,

îndreptîndu-se spre cupeul lui, în mijlocul unei mulțimi de curtezani lingușitori. Rascasse, se apropie repede de gărzi, clătinîndu-se și spuse cu o voce stinsă:

- Camarazi, pentru numele lui Dumnezeu, un pahar de vin... Ah! nu mai pot... mooor!...

Și se trînti la pămînt. Gărzile se repeziră în jurul lui. Cîțiva gentilomi veniră să vadă despre ce era vorba.

Numaidecît, cupeul Cardinalului porni și se îndreptă spre poartă, ca să iasă din Luvru. Richelieu, văzînd oamenii aceia adunați, se apleacă și-l zări pe rănit, pe muribundul acela pe care cîțiva soldați îl duceau în camera de gardă.

- Rascasse! murmură el. Oho! afacerea se pare că a fost "caldă" de tot...

Cardinalul coborî din trăsură și intră în camera de gardă. Chiar în clipa aceea, printr-o fericită întîmplare, muribundul își revenea în fire și zărindu-l pe Eminența Sa reuși să se ridice printr-un vizibil efort, pe care i-l inspira fără îndoială respectul.

- Ei bine? făcu Richelieu pe un ton scurt și aspru.

- Ah! Monseniore. Vai!...

- Trencavel a fost prins? Dar d-ra de Lespars?...

- Oh! Monseniore, vai!...

- Unde e Saint-Priac? Unde e Corignan?...

- Vai, Monseniore, oh!...

Richelieu rămase un moment tăcut. Privirea-i clară scotoci în adîncul ochilor pe rănit. Și cu o voce stranie, cu un accent care suna într-un mod sinistru în urechea exersată a spionului:

- Ah! bietul Rascasse, are să moară!...

- Monseniore, spuse Rascasse regăsindu-și instantaneu toate facultățile, să vă spun ce s-a întîmplat.

Cardinalul puse ca spionul să fie luat în cupeul lui. Rascasse, mai înspăimîntat de acest exces de onoare, decît de amenințarea pe care i-o făcuse Cardinalul, se lăsă să cadă gemînd pe pernele de catifea. Richelieu lăsă perdelele în jos și trăsura luă drumul spre Piața Regală.

- Acum, povestește! spuse rece Cardinalul. Mai întîi, cine te-a adus în starea asta?

Rascasse se-nfioră de bucurie: era tocmai cuvîntul pe care îl aștepta cu teamă. Cuvîntul acesta era recunoașterea oficială a stării lui de rănit glorios, care își riscase viața în serviciul stăpînului său.

- Ei, Monseniore, cine voiați să fie, dacă nu blestematul de Trencavel? Omul acesta e diavolul dezlănțuit pe pămînt! Dar nu era singur, Secundul lui a sosit în ultimul timp și m-a croit și el Și asta nu-i tot, Monseniore, era și ea! adăugă Rascasse cu glas înăbușit.

- D-ra de Lespars?...

- A! Monseniore, n-ați voit să mă credeți! Pe ea ar fi trebuit s-o fi omorît! Secundul nu-i nimic. Trencavel merge și el. Dar ea! Cînd s-a repezit asupra mea, cu spada în mînă, m-am și văzut mort. Fata asta face cît zece din nobilii noștri! Am fost nevoit să fug, Monseniore! Și adaug: atîta timp cît va fi ea în Paris, nu voi fi liniștit în ceea ce privește odihna... - ce spun eu?- viața Eminenței Voastre.

- Așadar, și ea s-a luptat? făcu Richelieu, cu o voce mohorîtă.

- Și de-ați ști cum, Monseniore!

- Povestește...și să nu uiți nimic.

- Uitați cum stau lucrurile: domnul de Saint-Priac și cu oamenii săi, au spart ușa clădirii. În timpul acesta, Corignan și cu mine, ne-am introdus în grădină, sărind peste un zid. Eu aveam intenția să atac prin dos, în timp ce d-l de Saint-Priac avea să atace prin față. Așadar, în momentul cînd acțiunea se începea în vestibulul casei... oh! au! vai!... iertați-mă, Monseniore... rănile astea...

- Atunci, ești rănit serios?

- Nu știu dacă e serios sau nu, nici nu cred să fie prea grav, dar mă arde...

- Continuă, Rascasse.

- Ei bine! așadar, noi am intrat în casă și ne-am îndreptat spre vestibul, unde se dădea bătălia. Ne găseam pe un coridor care străbătea casa dintr-o parte în alta. În dreapta mea, văd o ușă deschisă: ușa de la pivnițe, Monseniore! Corignan începu să arunce niște ochiade spre ușa aceea. Știi, Monseniore, ce mult îi place lui vinul bun.

- Grăbește-te, spuse Cardinalul.

- Da. Atunci, tocmai mă pregăteam să-i fac o morală strașnică demnului meu tovarăș, cînd dintr-odată un bărbat și o femeie ne cad în spate, ne azvîrle în lături cu putere și se reped în pivniță. - Ei sînt! strigă Corignan. - Care ei? - Trencavel și Annais! răspunde Corignan. După ei! Și se repede în pivniță, fie împins de curaj, fie că nemaiputînd să reziste parfumului de vinațuri, care-i ajungea pînă la nas...

- Ai să sfîrșești odată?

- Da, Monseniore! Adevărul înainte de toate. Eu am închis ușa pivniței, convins că cei doi teribili dușmani ai Eminenței Voastre sînt prinși. Alergai în vestibul și acolo l-am văzut pe d-l de Saint-Priac care tocmai se întreba ce se făcuse Trencavel. Eu l-am adus în fața pivniței. D-l de Saint-Priac coboară înăuntru. Oamenii săi coboară. Tocmai mă pregăteam să cobor și eu, cînd am fost îmbrîncit deodată de un om care încuie cu cheia ușa de la pivniță și apoi se repede spre mine cu spada în mînă! Era Secundul, Montariol, Monseniore! Montariol în carne și oase!

- Dar Trencavel! Dar Annais! se răsti Cardinalul ros de neliniște.

- Ei bine, Monseniore, Corignan se înșelase. Ei nu erau în pivniță. Să vedeți, de-abia mi-am încrucișat spada cu Secundul, cînd deodată apare și maestrul de scrimă. Eu mă apăram cît puteam. Dar, așa sfîrșit și plin de sînge cum eram, simțeam cum forțele mă părăsesc, cînd un al treilea adversar se repede contra mea: era ea, Monseniore!

Aici Rascasse făcu o pauză și apoi reluă solemn:

- M-aș fi lăsat ucis acolo pe loc, dacă aș fi avut o armă. Dar a trebuit să fug Monseniore, da, să fug, - fiindcă spada mi se rupsese în luptă!

Și Rascasse își scoase din teacă frîntura de spadă, pe care o păstrase acolo cu grijă.

- Iată și dovada, spuse el.

Și lăsîndu-se pe spate, leșină.

Cupeul ajunse în Piața Regală. Așa leșinat cum era, Rascasse examina pe sub genele întredeschise, fața întunecată a Cardinalului. Înspăimîntat, el încerca să surprindă pe această figură furtunoasă un semn care să-i permită să-și întrezărească destinul.

- Desigur, își spunea nefericitul Rascasse, am vorbit bine, minciuna mea a fost o adevărată capodoperă, dar cine poate ști ce efect a produs această superbă minciună? Ah! biet Rascasse, mi se pare că de aici înainte nu o să mai ai ocazia să mai minți... Hm! Își încruntă sprîncenele...la ce s-o fi gîndind?... Poate că alege unde să mă trimită, la Bastillia sau la spînzurătoare!

- Rascasse, spuse Richelieu, ești un bun servitor; nu e vina ta că ai fost învins, copleșit de numărul adversarilor. Uite, ia punga asta și vino după mine în cabinetul meu.

Rascasse tresări de groază. Și de data aceasta aproape că leșină de-a binelea. Cu toate acestea, Cardinalul surîdea. Cu toate acestea

punga pe care i-o întindea nu era un vis! Dar Rascasse, spion și în sufletul lui, îl cunoștea de minune pe polițistul fără pereche care era stăpînul lui. El avu senzația înspăimîntătoare că Richelieu îl omora cu gîndul acela. Luă punga tremurînd și bîlbîi:

- Monseniore, orice mi s-ar întîmpla în urmă, nu voi uita niciodată generozitatea Eminenței Voastre. Vă rog să-mi luați chiar și viața, dacă aceasta trebuie să fie de folos gloriei Dvs.

Aceste umile cuvinte ale unui om, care în definitiv, îl servise pînă atunci cu credință și cîteodată îi fusese un bun sfetnic, făcură mai multă impresie asupra minții lui, decît vorbăria și minciunile lui Rascasse. Atunci, el renunță la ordinul pe care se pregătea să-l dea gărzilor și se mulțumi să repete:

- Bine, bine. Urmează-mă.

" Adio, se gîndi Rascasse, te pomenești că mai sînt încă în favoare!"

Cardinalul intră într-o sală în care lucra de obicei secretarul său intim.

- Bertouville, spuse Richelieu cu un ton de amărăciune, care nu scăpă urechii fine a lui Rascasse, lunea viitoare voi da o masă în Castelul meu de la Fleury..."Na, na, na! se gîndi Rascasse (care se făcu în colțul lui și mai mic decît era).

- Trimite de mîine oameni acolo, ca să aranjeze toate lucrurile. Luni la prînz să fie totul gata. Vreau să se facă toate cu măreție.

- Monseniorul binevoiește să-mi spună cîți oaspeți dorește să trateze?

- Să socotim vreo duzină, Bertouville, făcu Richelieu cu același ton amar.

- Încă un cuvînt, Monseniore, reluă secretarul. Știu cît de mult ține Eminența Voastră să se observe treptele ierarhice. Ați consimți Dvs. să-mi indicați și calitatea comesenilor?

Richelieu ezită o clipă, apoi cu un zîmbet care îl făcu pe Rascasse să se înfioare, spuse:

- Luni, în domeniul meu de la Fleury, voi fi onorat de vizita Delfinului, care a binevoit să-mi promită că își va aduce și prietenii...

- Fratele Regelui la Fleury! murmură Bertouville.

" Oho! se gîndi Rascasse. Oare nu cumva Eminența Sa se împacă în sfîrșit cu partidul Reginei... sau... oare nu cumva... bietul Delfin!..."

Rascasse nu mai îndrăzni să continue și își închise ochii ca și cum ar fi fost orbit de gîndurile care-i treceau prin minte. Cardinalul intră în cabinetul lui. Rascasse avusese ordin să-l urmeze; intră și el.

- D-l de Saint-Priac e aici și cere urgent favoarea de a fi primit în audiență, spuse ușierul. E însoțit de Cuviosul Corignan.

- Poftește-i înăuntru, spuse Richelieu.

- Oleoleo! tremură Rascasse.

Cardinalul se așeză la masă, aranjînd niște hîrtii; Saint-Priac, nemișcat, aștepta. Corignan îl amenința cu mutra și cu privirea, căci îl observase numaidecît.

- Domnule, spuse Richelieu ridicîndu-și deodată capul, explicați-mi cum de ați fost învins.

- E foarte simplu, Monseniore, spuse cu răceală Saint-Priac. Sînteți trădat de Corignan și de Rascasse.

- Eu! urlă Corignan. Eu să trădez! Ce! după atîtea servicii loiale pe car le-am adus Eminenței Sale!

- Dar sînt aici, Monseniore, făcu spionul. Eminența Voastră mi-a dat ordin să vin în cabionetul Dvs. și am intrat în același timp cu domnii aceștia.

- Tăcere! spuse Richelieu. Să fie adus Rascasse.

"Păstorul și turma", aprobă și Corignan în sinea lui.

Cei doi caraghioși își aruncaseră o privire și se înțeleseseră: erau aliați pe viață și pe moarte; acum era vorba de capetele lor.

- Explicați-vă, Saint-Priac! reluă Richelieu.

- Monseniore, eu am atacat casa din strada Courteau, în care se afla maestrul de scrimă Trencavel și - adăugă Saint-Priac cu un suspin de furie - aceea pe care o știți și Dvs. După ce am spart ușa, îl aveam în mînă, cînd au dispărut deodată. Atunci Rascasse mi-a afirmat că rebelii s-au ascuns în pivniță, unde am și coborît cu oamenii mei. De abia am intrat în pivniță, că ușa s-a închis în urma noastră și a fost încuiată pe dinafară. Și am rămas acolo pînă adineauri, cînd am fost eliberați de D-l procuror-criminal.

- Pe care l-am trimis eu, după lupta mea cu Trencavel și Annais de Lespars! triumfă Rascasse.

- Tu! te-ai luptat tu, cu ei? făcu Saint-Priac.

- Nu ați auzit zgomotul luptei?

- Eu l-am auzit! făcu Corignan. Am auzit chiar și un țipăt de al D-rei de Lespars, pe care probabil că ai atins-o tu, Rascasse.

Saint-Priac se îngălbeni... Se îngălbeni la gîndul că Annais era probabil rănită. Dar aproape imediat clătină din cap. Era sigur că cei doi spioni mințeau cu nerușinare.

- Monseniore, continuă el, acești doi oameni vă trădează. Dovadă că în pivnița în care am fost închis de Rascasse nu l-am găsit decît pe Corignan, beat...

- Beat! exclamă călugărul. Domnule Baron, Dvs. insultați Biserica!

- Haida-de! pungaș obraznic!... Te-am găsit beat, așa cum spun, și alergînd după o caraghioasă care se ascunsese acolo, nu știu nici cum și nici de ce...

- Cerule drept! strigă Corignan.

- Bine! spuse Richelieu cu acel ton tăios care oprea scurt și cele mai nobile valuri de elocvență. Intrați acolo amîndoi și așteptați.

Cardinalul se ridică, deschise el însuși o ușă, îi făcu pe cei doi spioni să treacă printr-o sală și-i introduse într-o cameră unde îi lăsă. Se priviră, pămîntii la față.

"Sîntem pierduți!" voia să spună privirea aceea.

Richelieu se întoarse în cabinetul său, unde Saint-Priac îl aștepta.

- Domnule, spuse el, să nu mai vorbim de afacerea asta. Am să însărcinez pe altcineva să-mi aducă hîrtiile pe care le deține D-ra de Lespars. Bine-nțeles, că ceea ce vă fusese destinat, adică mîna acelei nobile domnișoare, va fi dată acestuia. Duceți-vă, sînteți liber...

Saint-Priac își plecă umerii sub lovitură. Cîteva secunde rămase nemișcat, în prada unei astfel de spaime, încît fața îi șiroia de sudoare.

Dar deodată, se înălță:

- Monseniore, eu nu plec? spuse el.

Era alb ca un mort.

- Ce vrea să însemne asta? se răsti Richelieu.

- Înseamnă, Monseniore, că Dvs. m-ați cumpărat cu trup și suflet. Dvs., aveți dreptul să mă ucideți, nu să mă alungați.

- Ce vreți să fac cu Dvs.? Vă întreb. Ce serviciu mi-ați adus pînă acum?

- V-am adus scrisoarea pe care ați scris-o Reginei, spuse Saint-Priac.

Richelieu se-nvineți. Întinse mîna ca să sune. Monseniore, spuse Saint-Priac căzînd în genunchi, Dvs. care citiți în inimi ca în niște cărți deschise, citiți și în inima mea: nu veți găsi în ea intenția de reproș care

v-a ofensat, nu veți găsi în ea nici blestemul împotriva puterii Dvs., nu veți găsi în ea decît respectul orbit al insectei care se cațără sub razele de soare...

Richelieu lăsă să-i cadă o privire spre omul acela tînăr, viguros și care cu adevărat părea o insectă, încît se simți înălțat de toată umilirea învinsului prăbușit.

- Ridicați-vă, spuse el ceva mai blînd.

Saint-Priac ascultă și reluă, tremurînd:

- Monseniore, eu am mai prins-o odată. E drept că o făcusem pentru mine, dar v-am dat-o. Numai să mă mai apropii de ea odată și o voi prinde din nou. Și de data aceasta, adăugă el cu un accent de ură și de dragoste sălbatică, nu are să ne mai scape, chiar de ar trebui să o înjunghii cu mîinile mele și să mă omor și eu, după aceea, pe cadavrul ei!

"Ei! nici nu-ți cer altceva", se gîndi Richelieu.

- Nimeni nu ar fi putut să reușească acolo unde eu am dat greș. Nimeni nu vă va putea servi ca mine în această afacere, căci servindu-vă pe Dvs., mă servesc pe mine. Pasiunea mea răspunde pentru mine Monseniore!

Richelieu nu avea cîtuși de puțin intenția de a se lipsi de Saint-Priac, căuta să-l exaspereze și asta era tot. Părea că ține între degete o vergea de foc, cu care îl putea chinui după voie:

- Eu nu mă îndoiesc de fidelitatea și nici de curajul Dvs., spuse el rece. Dar nu-mi plac înfrîngerile, v-am mai spus-o. Neîndemînarea poate să fie o crimă, să știți.

- Monseniore, dar m-am lovit de Trencavel, scrîșni Saint-Priac.

- Ei! trebuia să iei zece soldați!...

- Eram treizeci, Monseniore!

Richelieu tăcu. Îl străbătu un fior grăbit. El se plimbă un timp, îngîndurat.

- Ah! asta e! reluă el, dar atunci trebuie să fie grozav, omul acesta? Ce e, un uriaș?

- L-ați văzut și Dvs; Monseniore.

- Și spuneți că a ținut piept la treizeci de oameni?

Saint-Priac povesti lupta ce avusese loc în vestibul, povestire exactă, grăbită, presărată cu exclamații de furie. Și în sfîrșit, înălțîndu-se:

- Nimeni altul decît mine nu v-o poate aduce pe Annais. Nimeni altul decît mine nu-l poate ucide pe Trencavel. Numai să-i găsesc...

- Asta e treaba dumitale, domnule, nu a mea.

Aceste cuvinte însemnau reintrarea lui în grațiile Cardinalului. Saint-Priac scoase un suspin lung și murmură:

- Voi pleca în căutarea lor chiar în dimineața aceasta.

- Nu, făcu cu voiciune Richelieu. Te vei ocupa de afacerea asta numai cu începere de marți încolo.

- Și pînă atunci ce să fac, Monseniore?

- Găsește-mi zece oameni hotărîți, pe cai buni. Trebuie să fie înarmați și gata la orice. Îndemînatici, tăcuți, iuți. Am nevoie de ei, luni de dimineață. Vor fi sub ordinele Dvs.

- Îi veți avea, Monseniore.

- Dvs. și cu oamenii Dvs... veți fi adunați luni dimineața, la ora opt, la Longjumeau. Acolo veți primi ordinele mele printr-un curier pe care vi-l voi trimite. Poftim un bon de cinci sute de pistoli pe care îi veți ridica de la vistiernicul meu. Duceți- vă... și, pînă luni, nici să nu vă mai arătați.

Corignan și Rascasse, rămași singuri în camera în care îi închisese Richelieu, se lăsară pradă unor lugubre și amare reflexiuni. Își dădură seama că Saint-Priac putea să-i dovedească lui Richelieu trădarea lor.Nu prea știau ei bine ce fel de moarte le era rezervată, dar trebuie să recunoaștem că acest amănunt îi lăsa destul de indiferenți. Funia, otrava, pumnalul și alte căi asemănătoare i-ar fi dus toate la aceeași răspîntie. Și această răspîntie a întunericului căutau ei s-o înlăture!

- Dar eu nu l-am trădat! urlă Corignan.

- Dar eu? După părerea ta, l-am trădat eu? strigă cu nerușinare Rascasse.

- Ce ai făcut tu, afară din pivniță?

- Și tu ce ai făcut acolo, în pivniță?

- Tu ai vrut să te înțelegi cu Trencavel! mugi Corignan.

- Haida de, și acum mai ești beat, spuse Rascasse tremurînd, fiindcă fusese ghicit.

Nu era nevoie să spună mai mult de atît. Călugărul se năpusti asupra dușmanului său. Rascasse văzu bolidul venind spre el. Prompt și cu îndemînare, el își reînoi manevra-i salvatoare și într-o secundă,

capul lui repezit ca un proiectil, îl atinse pe Corignan drept în stomac. Capucinul a fost trîntit pe jos, unde se așeză rezemat de perete și începu să plîngă, ținîndu-se cu amîndouă mîinile de partea atinsă. Rascasse, atît din cauza vitezei cît și a loviturii pe care o primise în cap, se lungi cu fața în jos. Din camera vecină se auzi un zgomot.

- Scoală! făcu Corignan liniștit, scoală odată! Hai, repede!

Ușa se deschise. Părintele Josef apăru. Rascasse, reuși să se ridice și rămase în picioare, clătinîndu-se. Își freca încetișor cu mîna, partea de sus a craniului. Corignan se freca la stomac.

- Ce faceți acolo? întrebă Părintele Josef surîzînd.

Surîsul acesta îi înspăimîntă pe cei doi nenorociți.

- Haideți, veniți-vă în fire, reluă Părintele Josef și să nu vă fie frică. Ascultați-mă. Voi avea o misiune de încredere să vă dau. Astă seară veți veni amîndoi la Mînăstire; să mă găsiți.

- La ce oră, Prea Sfinția Ta?

- Veți fi înștiințați. Acuma veți ieși prin ușa aceasta, o vedeți?

Stareţul, le arătă o ușă opusă aceleia prin care venise el.

- Și să nu uitați, adăugă el, asta numai dacă vreți ca să vi se ierte prostiile de azi-noapte.

Spunînd acestea, Părintele Josef se întoarse în interiorul apartamentului, după ce le schiță un semn din cele mai liniștitoare.

Cei doi bieți oameni se priviră cu un aer întunecat și se văzură slabi la față. Se pare că amîndoi cunoșteau destul de bine jocurile de fizionomie ale Eminenței Cenușii: vorba dulceagă, gesturile prietenești, promisiunile de încredere care le fuseseră strecurate, măriră și mai mult spaima. Imediat, se apropiară unul de altul și fără a căuta o inutilă tranziție între furia de adineauri și prietenia de acuma, se sfătuiră:

- Dragul și micul meu Rascasse, ce părere ai de minunea asta?

- Bunul meu Corignan, eu n-am să mă duc la întîlnire. Asta e părerea mea.

- Nici eu, la naiba! nici eu. N-am poftă să putrezesc "in pace eterno".

- Să ne ținem bine, Corignan. Să fim gata la orice. Cînd vom ieși de aici, o să vedem noi cum o să scăpăm din încurcătură, aducîndu-i Cardinalului vreun serviciu de seamă.- Da, însă de ce să nu ieșim noi de aici, imediat?

- Fiindcă ni s-a spus să așteptăm, Corignan! Și apoi, fiindcă domnul părinte, plecînd, a încuiat ușa cu cheia.

- Da, însă pe aici? făcu Corignan arătînd ușa pe care le-o arătase Părintele Josef.

- Pe aici e o scară secretă. Pot să fac prinsoare că ușa care răspunde în Piața Regală e solid baricadată.

Și Rascasse pătrunse imediat în întunericul scării. Două minute mai tîrziu, el apăru foarte palid. Era o scară în spirală, de piatră, ce răspundea la o ușă zidită în unul din colțurile palatului care se afla în Piața Regală. Așa cum și bănuise, Rascasse găsise ușa aceea încuiată.

- Sîntem în mîna Cardinalului, spuse el înăbușit. Nu ne vom putea salva pielea, decît dacă această grozavă mînă se înduplecă să se deschidă.

Timpul trecea. Ziua se scurgea încetișor. Una cîte una, orele se succedau ca niște pîlpîiri de agonie. Rascasse și Corignan nu mai spuneau acum nimic. Miile de zgomote ale palatului nu ajungeau pînă la ei, decît foarte slăbite. Foamea începuse să se facă simțită.

Spre seară, Corignan întrebă:

- Crezi că vor să ne lase să murim aici de foame și de sete?

- Asta nu cred, spuse Rascasse cu indiferența disperării.

Puțin cîte puțin, se făcu întuneric. Cei doi nefericiți se apropiară unul de altul. Acum orele se scurgeau și mai încete și mai lugubre. Putea să fie cam miezul nopții. O sete arzătoare le aprindea gîtul celor doi prizonieri. Cît despre foame, acum nu o mai simțeau. Situația lor groaznică, nu le mai lăsa decît conștiința acuzațiilor ce li se puteau aduce. Deodată ușa aceea din interior, spre apartamente, se deschise.

Un valet apăru ținînd o făclie în mînă. Corignan și Rascasse, care se trîntiseră în niște fotolii, se ridicară dintr-un salt, orbiți, speriați, ca niște bufnițe surprinse în adîncul nu știu cărui ascunziș. Cu toate acestea, îl recunoscură imediat pe valet. Era un om bătrîn și cumsecade, plin de blîndețe și căruia de sute de ori ei îi strecuraseră, sau unul sau celălalt, cîte un pol de aur în mînă. El surîdea fericit, cu aerul cel mai binevoitor din lume. Respirară ușurați: se simțeau renăscînd.

- E ora! spuse valetul.

Tresăriră, cuprinși din nou de o furie copleșitoare. Ora! Ora de a muri?...

- E ora? bîlbîi Rascasse.

- Ora cinci fără îndoială? insinuă Corignan cu un zîmbet eroic.

- Ora de a vă duce la Înalt Prea Sfințitul Părintele Josef, spuse valetul, nepăsător.

- Aha! făcu Corignan, uimit de acest nou titlu. La Înalt Prea Sfințitul...

- Doamne, desigur! zîmbi valetul din ce în ce mai ipocrit: are să vă încredințeze o misiune de încredere. Și veți cîștiga din gros. Hai, plecați, e ora!

El arătă ușa scării în spirală. Rascasse și Corignan deschiseră ușa aceea și îndată ce trecură dincolo, Rascasse o și trînti în nasul valetului care venea după ei. Corignan începuse să coboare: un felinar, într-o scobitură a zidului, le lumina foarte slab treptele. Rascasse îl apucă repede de gît și-l obligă să urce înapoi. Călugărul crezînd că era vorba de unul din acele nenumărate și mișelești atacuri ale cocoșatului se întoarse, furios. Dar îl văzu pe Rascasse cu o față așa de descompusă de spaimă, încît rămase nemișcat, cu ochii holbați.

- Oh! oh! făcu el într-un suflet, ce s-a întîmplat?

- Cumetre, murmură Rascasse, nu trebuie să coborîm, ci să ne urcăm cît mai sus.

- De ce așa, cînd Prea Înalt Sfințitul...

- Așteaptă-mă aici. Și să nu faci nici un zgomot; nici un cuvînt, nici o suflare...

Corignan împietri și își reținu răsuflarea. Rascasse începu să coboare îngusta scară în spirală. Să se facă una cu liniștea și cu noaptea, era o știință pe care Rascasse o studiase cu răbdare. Corignan admiră cu o invidie geloasă îndemnarea vicleană a lui Rascasse. Micul spion coborî, însă nimeni nu l-ar fi putut auzi. Cîteva secunde mai tîrziu, Corignan îi văzu reapărînd.

Rascasse puse un deget la buze și apucînd mîna lui Corignan, început să urce spre etajele superioare. Aproape imediat, scara se lumină. Corignan se aplecă și-i văzu pe valetul acela, care cu fața răvășită, tremurînd, cu făclia în mînă, ca un spectru, asculta...

Ei ajunseră la capătul scării.

- Pentru Dumnezeu! dîrdîi Corignan, ce se petrece?

- Nu înțelegi? E drept, uit mereu că tu ai cap de măgar! Ei bine, cumetre, știi pe cine am văzut la picioarele scării?

- Pe Trencavel și Montariol?

- Am văzut, spuse Rascasse ridicînd din umeri, am văzut opt zbiri cu pumnalele în mînă. Patru pentru tine, patru pentru mine. Frumoasă măsură, n-am ce zice!

Corignan clănţănea din dinţi. In momentul acela auziră vocea valetului lui Richelieu, care fără să ştie - fără îndoială -, repeta cuvintele grozave pe care de Guise i le spusese asasinului lui Coligny:

- Ei bine, voi de jos, s-a făcut?

Cei doi nenorociţi simţiră părul zburlindu-se. Totuşi, erau nişte oameni straşnici şi înfruntaseră de atîtea ori pericolele. Atunci aruncară în jurul lor priviri rătăcite.

- Hei, nici nu i-am văzut măcar! strigă o voce de la picioarele scării.

- Nu i-aţi văzut? se răsti valetul, care uită să-şi mai îndulcească glasul. Păi au coborît 'acuma!...

A fost o clipă de oribilă tăcere. Apoi Corignan bîlbîi:

- Se urcă!

Rascasse văzu o uşă şi o deschise. Unde se ducea? Nici el nu ştia. Singur un ultim instinct de viaţă îl mai făcea să execute nişte mişcări automate. El intră şi se văzu într-un pod mare de tot, pe care nişte dîre albe îl tăiau în fîşii de lumină, la distanţe egale. Era luna, care îşi arunca razele paralele prin cele trei sau patru tabachere de pe acoperiş.

Corignan nu l-ar fi părăsit acum pe Rascasse nici pentru o împărăţie: intrase şi el în urma lui Rascasse, îi făcu un semn şi amîndoi, baricadară uşa, cu două-trei cufere pline, pe care le găsiseră pe aproape. Era şi timpul. O lovitură puternică răsună.

- Cumetre, spuse Rascasse, dă-mi anteriul tău.

- Uite-l, spuse Corignan îmblînzit de groază. În podul acela se aflau tot felul de mobile vechi. Rascasse puse două-trei scaune, din acelea fără spătar, unul peste altul şi aruncă deasupra anteriul capucinului, pe care îl aranjă repede: cu capişonul aşezat deasupra, cu multă artă, părea o fantastică apariţie în palidele raze al lunii.

- Bun! murmură Rascasse. Spectrul ăsta tot are să-i oprească, îi spuse.

Loviturile plouau în uşa podului. Lui Corignan i se înmuiaseră picioarele. Rascasse îl împinse pînă sub luminatorul cel mai apropiat de ei.

- Cumetre, fă-mi palmele scară, ca să mă urc pe umerii tăi şi de acolo să mă caţăr pe acoperiş. După asta, am să te trag şi pe tine.

Într-o altă împrejurare, Corignan nu s-ar fi încrezut în el. Dar năucit de spaimă el se pregăti, unindu-şi palmele în poală; Rascasse îi puse piciorul în mîinile împreunate şi apoi se urcă pe umerii solizi ai

capucinului, de unde putu să ridice cu capul geamul și apoi să se cațăre pe acoperiș. După aceea, se aplecă deasupra deschizăturii și spuse:

- Cumetre, peste o clipă domnii aceia vor reuși să spargă ușa și se vor repezi asupra ta. Te las pe tine să-i primești cu lovituri de pumnal, de pumni, de picioare. Desigur că ai să-i pui pe fugă. Atunci nu ai decît să aștepți să se facă ziuă și ai să cobori liniștit și să vii să mă cauți acasă la mine, ca să-mi povestești cum a fost încăierarea. Adio, cumetre și ai răbdare...

- Ah, mizerabile! mugi Corignan.

Rascasse dispăru. Corignan își apucă cu amîndouă mîinile capul a disperare. Se întreba dacă nu ar fi fost mai bine să se ducă să deschidă singur ușa asaltatorilor și să se lase ucis imediat. Apoi începu să se învîrtească ca un nebun și după cîteva clipe o rupse la fugă prin pod, fără să știe încotro... În momentul acela, zbirii puși de Richelieu să-i aștepte terminau de spart ușa.

CAP. XXXIX

MASA DE LA FLEURY

TRECÎND PESTE ACEA ZI care începuse - sîmbătă - și peste cea următoare, ne vom găsi duminică seara, în ajunul zilei în care Gaston, fratele Regelui și Moștenitor al Tronului, trebuia să se ducă cu cîțiva prieteni la Fleury, unde Cardinalul de Richelieu promisese sau, mai curînd, acceptase să-i primească. Cele ce vom descrie acum se petreceau, deci, duminică seara, pe la ora unsprezece.

Să intrăm întîi în palatul din Piața Regală, în care Richelieu mai locuiește încă. De fapt, așa după cum îl și anunțase pe Rege și pe D-na de Austria, Richelieu începuse încă de sîmbătă să se instaleze în Palatul Cardinal. Gărzile lui ocupaseră porțile somptuosului palat. Funcționarii își luaseră în primire vastele birouri care le erau rezervate. Aici avea să vină Richelieu să-și petreacă două-trei ceasuri pe zi; și cu asta, se poate zice că Palatul Cardinal a început să trăiască.

Dar pentru un motiv ascuns, Richelieu nu a vrut să-și părăsească încă de tot palatul din Piața Regală, care pentru încă multă vreme avea

să-i servească de locuință intimă. Și aici îl găsim pe Cardinal duminică seara, așa cum am mai spus, pe la orele zece, în acel cabinet de lucru, lîngă uriașul șemineu unde l-am mai văzut adeseori. Cu toată ora tîrzie, Părintele Josef e acolo, ca la priveghereа din ajunul unei bătălii decisive, fiindcă ziua de mîine va fi o zi de temut.

- Da, repeta Richelieu cu acel ton de amărăciune pe care l-am mai semnalat noi; Delfinul pe care eu trebuia să-l strivesc îmi impune voința lui, m-a forțat să-l primesc la mine ca pe un prieten împreună cu prietenii lui, adică dușmanii mei.

- Fiule! spunea Părintele Josef ridicînd din umeri. Ceea ce se revoltă în D-vs. e numai vanitatea. Ei da! sînteți obligat să-i mai faceți încă o mutră prietenească acestui om fără demnitate, fiindcă întîmplarea a făcut să se nască pe treptele tronului. Dar gîndiți-vă că dacă Ludovic al XIII-lea moare, dacă Gaston devine Rege și dacă se căsătorește cu Anna de Austria, Dvs. sînteți pierdut. "Dvs. și opera Dvs. - opera noastră - opera mea!", continuă stareţul în gînd.

- Ah! dacă aș îndrăzni! se răsti Cardinalul.

- Trebuie să îndrăzniți, spuse Părintele Josef cu o liniște extraordinară. Vreți să vă spun care e gîndul Dvs. pe care nici nu îndrăzniți măcar să-l priviți în față? Iată ce ați dori să îndrăzniți; "Oh! dacă aș îndrăzni, aș asigura cu o singură lovitură puterea mea în prezent și în viitor. Dacă aș îndrăzni, aș strivi visul Annei de Austria. Dacă aș îndrăzni, nici nu aș mai avea nevoie să-i impun lui Gaston căsătoria cu D-ra de Montpensier. Dacă aș îndrăzni, Gaston de Anjou nu ar mai ieși în viață din casa mea de la Fleury!"...

Richelieu scoase un țipăt, păli și se ridică deodată:

- Taci, făcu el într-un suflu de groază. Taci...

"Dacă aș îndrăzni, continuă Părintele Josef ridicîndu-se și el, fără aș încetini glasul, dacă aș îndrăzni, chiar la masa mea aș pune să fie înjunghiați fratele Regelui și pretenii lui. Apoi, aș spune Regelui că am avut dovezile unui complot împotriva vieții Lui. I-aș spune că am vrut să pun să-i aresteze pe mizerabilii care visau să găsească pentru Ludovic al XIII-lea, un Ravaillac sau un Jacques Clement, cum s-a găsit pentru Henric al IV-lea și Henric al III-lea. I-aș spune că cei care complotaseră, siguri că aveau să fie uciși pe eșafod, se răsculaseră și că a fost o luptă, în care trădătorii au fost uciși. Iată ce i-aș spune Regelui și El m-ar îmbrățișa, numindu-mă Salvatorul său!... Iată ce aș face, dacă aș

îndrăzni"... Asta vă spuneți în gînd, Cardinale! Și eu, vă spun: Trebuie să îndrăzniți!

Richelieu, gîfîind, rămase un minut tăcut. În camera aceea se auzea numai suflul horcăitor al respirației... Richelieu se duse să deschidă ușile cabinetului, ridică perdelele, apoi se întoarse spre Părintele Josef, care îl privea zîmbind.

- Și cine vă spune că eu nu vreau să îndrăznesc! mormăi înăbușit Cardinalul.

- Știu ce voiți, spuse Părintele Josef. Dacă am spus cu glas tare gîndul Dvs., am făcut-o fiindcă vorba dă o formă decisivă visului. A vorbi este aproape a înfăptui. De la vorbă la faptă e mult mai mică distanță, - credeți-mă - decît de la vis la faptă. Să vedem ce aveți de făcut!

Atunci, în cuvinte repezi, scurte, de-abia terminate, construiră amîndoi temelia acțiunii de a doua zi.

- Voi avea la Longjumeau o duzină de oameni înarmați, spuse Richelieu. Saint-Priac îi comandă. Pînă în ultima clipă, ei nu vor ști despre ce e vorba.

- Știți care?

- Mi-a fost imposibil să aflu. Dar bănuiesc că Cezar de Vendôme și fratele lui, Marele Stareț, vor fi printre ei.

- Bine. Și la Fleury?

- Încrederea. Nimeni. Cîțiva valeți și majordomul meu.

- Foarte bine. La ce oră veți fi la masă?

- Pe la prînz. Saint-Priac va trebui să sosească la ora unu.

- Mă însărcinez eu să-l trimit. Cîți prieteni are să-și aducă Ducele?

- Toți prietenii.

- Facă cerul ca să fie și ei! Ziua ar fi atunci desăvîrșită; să ne înțelegem asupra celor ce vom face... Dvs. vă veți așeza la prînz la masă. La prînz, eu voi fi la Longjoumeau. Saint-Priac e un om sigur. Dvs. veți aranja în așa fel, încît el să poată să-și instaleze oamenii într-o odaie vecină cu aceea în care veți avea oaspeții la masă. Oamenii, se vor năpusti la un cuvînt pe care Dvs. îl veți striga și... vor lovi. Așadar, Dvs. nu aveți nimic de făcut decît să-i lăsați pe alții să facă și să strigați cuvîntul. Să ne alegem cuvîntul.

- Să-l alegem! spuse Richelieu.

- Veți aștepta ca să sune ora unu. Din clipa aceea, Saint-Priac va fi acolo și va aștepta. Să vedem... veți striga ceea ce strigau puternicii, cutezătorii care plecau să-l dezrobească pe Christos. Și Dvs. vă doriți dezrobirea Dvs. Veți striga: *Dumnezeu o vrea!...*

- Dumnezeu o vrea! repetă Cardinaul de Richelieu cu un accent de neclintită hotărîre.

În momentul acela, un valet de încredere ciocăni la ușă. Richelieu se făcu alb și se încordă ca pentru o luptă sălbatică. Josef se duse să deschidă și întrebă liniștit:

- Ce e, prietene?

- Un gentilom se află jos și voiește cu orice preț să vorbească imediat cu Eminența Sa.

Și în aceeași seară, o seamă de mișcări ciudate se făceau în strada Saint-Thoma-du-Louvre, unde se afla palatul Ducesei de Chevreuse.

Trebuie să spunem aici că această stradă îngustă era pe jumătate seniorală, prin cele cîteva locuințe nobile pe care le conținea și pe jumătate populară, printr-un mic număr de case mai deochiate, mai sărace. Una din aceste case sărmane, complet rușinată de o astfel de vecinătate, se afla drept în fața portalului cel mare al palatului de Chevreuse.

Pe la ora zece, așadar, doi bărbați ieșiră din palat și luîndu-se la braț ca doi prieteni vechi urcară spre strada Saint-Honoré.

- Marchize, spunea unul din ei, cred că nu ați uitat prinsoarea noastră!

- La naiba! dragul meu Conte, cum s-ar putea așa ceva, răspunse celălalt. Am pariat pe o mie de pistoli că am să vă omor în duel, sub ferestrele blestematului Cardinal.

- Sînteți încîntător. Și eu am pariat pe o mie de pistoli că am să vă străpung dintr-o parte în alta, în mijlocul Pieței Regale.

- Dacă ne-am înțelege asupra zilei în care să ne întîlnim?

- Așadar, sînteți sătul de-a binelea de viață, bietul meu Marchiz ?

- Nu, dar mărturisesc că mă grăbesc foarte mult să vă ucid, dragul meu Conte.

- Ei bine, dacă peste opt zile, blestematul de Cardinal, mai e pe lumea asta...

- Îl vom distra cu o superbă gală de arme și va putea să ne citească de sus, de la fereastra sa, edictul care pedepsește cu moartea, duelurile. Dar ia spune: mă gîndesc că, dacă vom face o figură în duel și trecînd

spadele pe alături și aproape ne vom străpunge unul pe altul, atunci Eminența Sa are să fie foarte încurcată căutînd să ordone executarea a doi morți!

Cei doi tineri pufniră în rîs; apoi, strîngîndu-și mîinile, se despărțiră. Cei doi oameni care își spuneau rîzînd lucruri așa de funebre erau Marchizul de Beuvron și Contele de Montmorency-Bouteville.

Trei minute după plecarea lor, ușa palatului de Chevreuse se întredeschise din nou, pentru a lăsa să treacă un alt grup, format din Marchizul de La Valette, Cesar de Vendôme și Antoniu de Bourbon care era numit Marele Stareț. Aceștia coborîră în tăcere spre Sena, ocoliră spre stînga și urcînd spre Piața LuvruF se despărțiră spunîndu-și acest singur cuvînt: •

- Pe mîine!

Dar acest cuvînt trebuie să fi avut o semnificație grozavă, căci La Valette era norocos, Cezar foarte palid și Marele Stareț tremura.

Cinci minute se mai scurseră și un alt grup ieși din palatul de Chevreuse. Acesta cuprinse patru tineri: Erau Chevers, Fontrailles, Liverdan și Bussière. Erau să se îndepărteze, cînd Bussière îi opri cu un gest:

- Domnilor, spuse el, am să vă spun ceva! Da să vorbim încet...

- Veți afla, domnilor; rețineți întîi aceastea: D-ra de Lespars locuiește acum în acest palat...

-...Unde Ducesa i-a cedat un etaj, asta știm și noi, făcu Liverdan.

- Răbdare, reluă Bussière. Veți înțelege pentru ce v-am reamintit acest amănunt. Acum permiteți-mi să vă spun că atunci cînd am hotărît să-l escortăm afară din Paris pe noul Cardinal de Lyon, noi am comis față de noi înșine, o crimă de care am și fost pedepsiți...

- Cum asta?! se răsti Chevers.

- Domnilor, noi făcusem un jurămînt. Am spus: Trencavel e dezonoarea noastră vie, fiindcă coborîndu-ne la un rol de bandiți, am încercat să-l asasinăm atunci cînd era neînarmat, într-o luptă necinstită...

Cîteva înjurături izbucniră înăbușite. Bussière continuă:

- Așadar, noi am vrut să-l asasinăm pe Trencavel și Trencavel ne-a pus pe fugă, astfel că el nu e numai dezonoarea noastră vie, ci și rușinea noastră!

- Unde vrei să ajungi cu asta? murmurară, furioși, ceilalți tineri.

- Vreau să ajung la asta, domnilor: că noi am jurat să nu mai facem nimic nici pentru D-ra de Lespars, nici pentru nimeni pe lume şi să nu ne mai avîntăm în nici un pericol, atîta timp cît Trencavel va fi în viață. Noi nu ne mai aparținem nouă, ci numai răzbunării noastre. E drept...

- Da, da, pe toți dracii!...

- Ei bine, așa cum aveam onoarea să vă spun, riscîndu-ne viața pentru a-l proteja pe Cardinalul de Lyon, noi am fost niște criminali față de noi înșine și am fost pedepsiți pentru asta, fiindcă după cele povestite de D-ra de Lespers, blestematul de Trencavel a profitat de lipsa noastră, pentru a se apropia de ea.

- E drept! E drept!

- El a salvat-o, domnilor!

Ceilalți scrîșniră din dinți.

- A însoțit-o pînă aici!... Domnilor, acum vă întreb: vom merge mîine la Fleury?

- Dacă va merge și ea! se răsti năvalnic Frontailes.

- Chiar dacă va merge și ea, noi nu vom merge! Vom merge numai dacă îl vom fi omorît pînă atunci pe Trencavel.

Cei trei care îl ascultau pe Bussière își aruncară o privire mohorîtă.

- Da, spuse în sfîrșit Liverdan, dar ca să-l ucidem, trebuie mai întîi să-l găsim...

- Domnilor, spuse atunci Bussière, eu l-am găsit!...

Se lăsă o tăcere bruscă, în care se auzi numai șuieratul de mînie al respirației lor - și mîinile pe sub pelerine căutară pumnalele și spadele.

- Unde e? spuse în cele din urmă Fontrailles, cu un horcăit de furie.

- Aici! spuse Bussière.

Și cu degetul, arătă casa aceea săracă, pe care am arătat-o și care se afla în fața palatului de Chevreuse. Tinerii făcură o mișcare ca și cînd ar fi vrut să se îndrepte într-acolo. Bussiere îi reținu.

- E acolo, spuse el. Să nu ne grăbim. Rămîneți liniștiți, că nu are să plece. Stă acolo ca s-o supravegheze pe D-ra de Lespars. Atîta timp cît ea va locui în palatul de Chevreuse, el are să stea în casa asta. Domnilor, mîine dimineață, la ora nouă, ne vom întîlni în piața Luvru și de acolo, toți patru, vom veni aici. Aceasta vă convine?

S-a auzit un singur murmur:

- Da, ne convine.

Şi ei se despărţiră la fel, spunîndu-şi acelaşi:

- Pe mîine!

În momentul cînd cei patru tineri se depărtau, uşa palatului se deschise încă o dată şi un singur om ieşi - întovărăşind de la distanţă pe doi servitori ai Ducesei de Chevreuse. El se repezi, cu pas iute, pe lîngă ziduri, făcîndu-se cît mai mic, cu înfăţişarea unui criminal care fuge. Cîteodată se întorcea, ca să se asigure că cei doi oameni înarmaţi se găseau destul de aproape ca să-i vină în ajutor la nevoie. Cîteodată se oprea ca să asculte în liniştea adîncă a Parisului adormit. Atunci îşi ştergea sudoarea de gheaţă de pe fruntea lui lividă. Apoi, cuprins de fiori, începea din nou să fugă. În palat nu mai rămăseseră decît doi conspiratori. Unul se numea Conte de Chalais, celălalt Cavaler de Louvigni. Această adunare istorică, în care se hotărîse ce trebuia să se întîmple la Fleury, a doua zi, luni, avusese loc în marea sală de arme a palatului, situată la parter.

Chalais, dispăru cel dintîi. Dar în loc să iasă din palat, el se îndreptă, condus de Marina, camerista Ducesei, spre apartamentele de la etajul întîi. Ceilalţi conjuraţi plecaseră pe grupe, în ordinea în care i-am văzut ieşind.

În sala cea mare, se mai afla un om care stătuse într-o scobitură a unei ferestre şi pe care Ducesa îl privea surîzînd. Şi surîsul acesta voia să-i spună: Haide, duceţi-vă, dar! Vedeţi bine că totul s-a sfîrşit.

Nu există în toată înlănţuirea creaţiei un animal mai crud decît femeia care nu iubeşte. Maria de Rohan Montbazon se vedea adorată nespus de mult de omul acela. Timp îndelungat se amuzase de această pasiune. Dar, iată, de cînd îl iubea pe Chalais - pasiunea lui Louvigni nu o mai amuza!

Louvingni se apropie de ea şi îi vorbi cu o voce răguşită. Tot ceea ce dragostea sinceră şi adîncă poate să spună se ruga stăruitor într-o privire de om, pîlpîia în ochii lui. Tot ceea ce tandreţea, furia, umilinţa şi mînia fără margini ar fi putut să pună într-un suspin reţinut şi toate strigătele sfîşietoare şi rugăminţile pe care le pot conţine un glas, se aflau în accentul lui Louvigni.

- Doamnă, spuse el, dvs. ştiţi că vă iubesc, nu e aşa? O ştiţi?

- Din păcate, da, bietul meu Cavaler. Vă plîng cu adevărat şi în mod cinstit.

- Doamnă, vă jur pe inima aceasta pe care dvs. o călcați în picioare, vă jur pe Dumnezeu și pe sufletul meu, că în momentul acesta vă fac un demers suprem. Ultimul. Mă credeți?

- Și de ce să nu te cred Louvigni, fiindcă mi-o spui!

- Da, însă mă înțelegeți?

- Cel puțin cred că vă înțeleg: vreți să-mi spuneți, că aveți să vă omorîți dacă nu mă apuc imediat să vă iubesc. Ascultați-mă, Cavalere, dacă ați fi pentru mine unul din cei treizeci sau patruzeci de gentilomi mai mult sau mai puțin indiferenți, care au vrut să mă iubească fără ca eu să-i fi rugat, atunci v-aș spune: omorîți-vă, dacă asta vă ușurează. Ce vreți să vă fac? Bărbații sînt foarte ciudați. De îndată ce și-au aruncat ochii pe o femeie, li se pare de necrezut ca femeia aceea să nu le cadă imediat în brațe! Ciudată fantezie... Așa ți-aș spune, Cavalere, dacă nu aș avea pentru dvs. o mare stimă, o prietenie sinceră și mai ales, dacă n-ați fi unul dintr-ai noștri. Dar în situația în care ne găsim, vă voi spune numai acestea: Cavalere, omorîndu-vă dezertați, comiteți o lașitate față de cei cărora le-ați jurat ajutor și reazim. Vă voi mai spune de asemeni: pentru ce și cu ce drept voiți să amestecați această mare durere în viața mea, ca să fiu involuntara cauză a morții unui astfel de om galant? Louvigni, eu nu vă iubesc vreodată. Dar dacă dvs., aveți inima aceea frumoasă, pe care cred că o aveți, veți renunța să mă mai întristați cu spectacolul unei iubiri pe care eu nu o împărtășesc și vă veți aștepta vindecarea printr-o altă dragoste și cu timpul... cu timpul, care omoară și cele mai violente pasiuni.

Louvigni, pe jumătate înclinat, ascultase aceste cuvinte într-o nemișcare de marmură. Numai cîteva picături mari de lacrimi i se rostogoleau din ochii închiși.

- Doamnă, spuse el, păstrîndu-și aceeași atitudine de înțepeneală în care se împietrise, vă mulțumesc pentru cruzimea dvs. Nu știu de fapt dacă am să mă omor. Am vrut să vă spun numai că vă fac acum un demers suprem. Ultimul. Niciodată, după aceasta, nu veți mai ști dacă Louvigni v-a iubit vreodată. Ceea ce trebuie să vă mai spun, deasemeni, e că nici o altă dragoste și nici timpul nu vor putea să mă vindece. Mîine, sau peste douăzeci de ani, voi muri adorîndu-vă și blestemîndu-vă că ați pricinuit nenorocirea vieții mele. Ah! iertați-mă, doamnă, și nu vă supărați! Mai ales, să nu uitați că e ultima oară că vă mai vorbesc de aceste lucruri. Acum, cînd știți tot ce era neapărat nevoie să știți, iată

ce aveam să vă spun: știți că vă iubesc, iar eu știu că nu mă veți iubi niciodată...

- Cum aș putea să vă iubesc dacă mă blestemați? încercă să rîdă Ducesa.

- Iată ultima mea rugăminte, doamnă. Iubiți-l pe cine veți dori în lume și eu am să vă servesc. Da. Chiar dacă ați iubi și un om nedemn, eu m-aș face infam, ca să vă servesc...

- Dumnezeu să vă ierte, spuse Ducesa cu o nespusă măreție, cred că dvs. încercați să mă insultați...

- Nu, Doamnă, v-o jur! Nici o intenție de ofensă în gîndul meu. Dar las jos barierele, arunc măștile. Dvs. sînteți pentru mine, numai femeia pe care o iubesc și atît. Și vă spun: doamnă, în genunchi, toată viața mea am să vă servesc, nu numai în dragoste dvs. dar și în ura dvs. Vei face din mine ce v-o plăcea. Nu vă cer decît o singură favoare, una singură, ultima. Dacă mi-o acordați, voi deveni un bun de-al dvs., un obiect. Dacă mi-o refuzați, amintiți-vă: eu n-am să vă mai cer nimic... niciodată, niciodată!...

- Ce favoare? bîlbîi Ducesa, tulburată de elocvența sălbatecă a acestui om.

- Iat-o, doamnă: îndepărtați, dar, departe de mine fierul roșu al înspăimîntătoarei gelozii care mă arde, îmi mănîncă sîngele picătură cu picătură... Îndepărtați-l de dvs. pe omul acesta!...

- Chalais! strigă Ducesa înfiorîndu-se.

- Da! horcăi Louvigni agonizant.

Ducesa de Chevreuse se înălță. Pînă atunci fusese numai femeia care nu iubea. Din clipa aceasta, deveni o femeia care iubește - femeia care-l iubește pe altul! Cu toate acestea șovăi timp de o secundă.

Apoi deodată spuse hotărîtă:

- Îl iubesc!

- Îl iubiți! horcăi Louvigni. Repetați-o, ca să fiu sigur de agonia mea.

- Îl iubesc, repetă fără milă femeia.

Louvigni trase cu putere aer în piept. Ochii îi erau însîngerați. Dar mai horcăi odată:

- Nu voiți să-l îndepărtați de dvs.?

- Îl iubesc, repetă Ducesa de Chevreuse.

- Cu toate cele ce v-am spus, cu toate rugămințile mele... uitați... îndepărtați-l de dvs. și atunci am să-l servesc, am să-l protejez, am să-l apăr... vă cer numai asta...

- Adio, Cavalere, spuse Ducesa, ridicîndu-se.

- Iertați-mă, doamnă. Dvs. nu vă dați seama ce faceți în momentul acesta. Fie-vă milă! Acordați-mi această favoare... o sclipire de milă mă poate salva... nu dragostea... nimic, decît milă...

- Adio! spuse Ducesa.

Louvigni ieși țeapăn. Nu știa nici ce face și nici încotro se duce. Știa numai că suferea... Marina îl luă de mînă și-l conduse pînă la ușă. Cînd ajunse în stradă, ușa se închise cu putere. Și ușa aceea trîntită i se păru că-i dă o lovitură necruțătoare în inimă.

În seara aceea de duminică Rascasse ședea la masă în locuința lui de pe strada Saint-Antonie, cu ușile închise. Avea o farfurie cu mazăre gătită cu slăninuță, al cărui parfum picant era de ajuns ca să provoace sete. Mai avea o bucată respectabilă de jambon. O căniță cu vin alb era așezată lîngă o pîine fragedă și aurită. Corignan-Întîiul privea aceste bunătăți cu niște ochi melancolici, mișcîndu-și vîrful nasului și ciulindu-și singura-i ureche cu resemnare, căci știa bine că din acest banchet el nu va avea nici o fărîmiță. Cu toate acestea, spre adînca lui surprindere, bietul animal nu a fost tratat în seara aceasta cu nici o lovitură de picior, cu nici o vorbă aspră. Chiar, Rascasse, din cînd în cînd, îi arunca cîte o bucată de pîine înmuiată în farfuria frumos mirositoare sau o bucățică mică de jambon.

"Ei nu, se gîndea cîinele, nu cumva o fi devenit mai bun, printr-o lovitură a soartei?".

Ceea ce este sigur, e că Rascasse, de cînd scăpase printr-o minune de la moarte, se simțea cu totul altfel construit. În el își făcuse loc și un pic de sentiment.

Rascasse, cum poate că vă amintiți, se servise de Corignan ca să se cațăre pe acoperiș, în momentul cînd zbirii Cardinalului năvăleau în podul în care cei doi spioni se refugiaseră. Dar nu era de ajuns că ajunsese acolo pe acoperiș, lăsîndu-și nenorocitul tovarăș expus singur loviturilor asediatorilor. Trebuia să se și coboare de acolo. Dar Rascasse, pe care din depărtare l-ai fi luat drept un burduf, avea o ușurință de balon umflat cu aer. Suplu, îndemînatic și curajos în diferite împrejurări, întreprinse pe acoperișuri o călătorie periculoasă fără îndoială, dar la

capătul căreia se afla libertatea. Trecu pe acoperișul casei vecine, pe care găsi un luminator căruia îi sparse geamul și nu avea decît să se lase să alunece în podul acelei case, unde așteptă cu răbdare să se facă ziuă. În zori, coborî scările fără să se întîlnească cu nimeni, se strecură afară, străbătu piața cu curaj și se duse să se încuie acasă la el, după ce își făcuse o bună provizie de alimente: am mai văzut noi, altădată, că era un om precaut.

Așadar, îl găsim duminică seara în locuința lui de pe strada Saint-Antoine, așezat la masă în fața ulcelei cu vin alb care mustea vesel, cu jambonul rumenit și cu mîncarea care răspîndea un parfum așa de încîntător. El aruncă o bucățică de pîine cîinelui ce sta lîngă el cu nasul în vînt. Corignan-Întîiul, mirat că are ca să mănînce în afară de unica și reglementara oră de dimineață, își privea stăpînul cu acea uimire și acea dragoste care se vede de obicei la animalele bătute.

"Dacă ai vrea numai să nu mă mai lovești cu piciorul, cu ciomagul, sau cu cureaua, te-aș iubi mai mult, chiar dacă nu mi-ai da mîncare!", spunea privirea uimită a lui Corignan-Întîiul.

- Ce-or fi făcut cu cadavrul popii? se gîndea bucuros Rascasse. Bietul Corignan! iată că acum am scăpat de el. - Hm! și după toate astea, poftim! acum îmi pare rău de el; m-ar fi putut ajuta în ce am de gînd să întreprind.

În momentul acela, cățelul se îndreptă șontîc-șontîc spre ușă, adulmecînd cu furie și încercînd să-și ciulească singura-i ureche, gata de luptă.

- Hm, ce-am mai rîs! continuă Rascasse. Și am să mai rîd încă multă vreme, pe legea mea! Ce mutră trebuie să fi făcut el, cînd l-am lăsat acolo, tablou, după ce mi-a împrumutat umerii lui solizi, să mă servesc de ei... Vin' aici! Taci din gură, Corignan!

Cîinele lătră cu furie.

- Să taci, n-auzi! urlă Rascasse. Corignan, vin' aici!...

- Iată-mă, scumpe frate! spuse o voce lugubră din dosul ușii.

Ceașca se opri pe la jumătatea drumului și lui Rascasse părul i se zbîrli în cap.

- Ce? făcu el. Ce, s-a întors vremea minunilor? Au început să vorbească morții?

Vocea jalnică de afară gemu:

- Deschide-mi, Rascasse; pentru numele Domnului, deschide ușa ta fratelui Corignan!

Rascasse alergă să-i deschidă și călugărul intră. Cîinele se aruncă spre picioarele lui, căutînd să-l muște și Rascasse trăsnit, exclamă:

- Chiar el e, pe legea mea!

- Și pentru ce n-aș fi eu? spuse Corignan.

- Dar, obiectă Rascasse, tu trebuia să fii la cimitir sau în Sena!

- Aha! făcu călugărul, aruncîndu-și privirea spre masă, poftește-mă să mănînc și o să-ți povestesc, în schimbul mîncării, cum de am scăpat și de cimitir și de Sena.

În același timp, Corignan scăpă de cîine, cu ajutorul a două-trei lovituri de picior. Rascasse încuie ușa la loc. Cînd se întoarse, îl văzu pe capucin la masă, tăindu-și deja o halcă de jambon și mormăind de satisfacție. Rascasse îl privi și rămase trăznit.

- Pe legea mea, spuse în cele din urmă, să-mi iau și eu cel puțin partea mea; căci altfel, ăsta are să înghită totul!

Imediat, cei doi cumetri se aflară față în față. Dar cine ar putea crede? Corignan era furios de mîrșăvia lui Rascasse și Rascasse era exasperat de încăpățînarea lui Corignan de a învia mereu. Și cu toate acestea, amîndoi aproape simțeau o mare bucurie că se găseau din nou la un loc. După ce se săturară și după ce ulcica goală, a fost înlocuită cu una plină, putură să-și dea drumul sentimentelor:

- Corignan, te iert că m-ai ruinat pe jumătate, topindu-mi toate proviziile.

- Rascasse, te iert că nu ai avut să-mi oferi decît o biată mîncare de mazăre! Mai ești și obraznic, popă, după ce mi-ai jucat renghiul acela acolo, în pod, renghiul pentru care ai merita să fii spînzurat!

- I-auzi! Și care renghi? Că nu m-am lăsat ucis? Fratele Corignan, cumetre, nu se lasă omorît așa, cu una cu două. Și așa, ca să te saturi, află că tu m-ai salvat.- Parcă eu nu știam! făcu Rascasse cu nerușinare.

- Da, spuse Corignan cu coatele pe masă, ideii tale cu manechinul, îi datorez eu viața. Caraghioșii s-au repezit asupra antiriului și-și înfipseseră săbiile în el și eu, care mă ascunsesem în timpul acesta după o grămadă de mobile vechi, am asistat la această bătălie, ținîndu-mi burta de rîs. Ce, nu înțelegi? Dar tare ești de cap!

Rascasse căscase niște ochi enormi.

- S-a întărit ajutîndu-te pe tine, spuse el. Ba înțeleg așa de bine că aș putea să-ți spun de aici ce s-a întîmplat. Eu prevăzusem asta, atunci cînd mi-a venit ideea cu manechinul. Ca să te salvez pe tine, Corignan, pentru asta l-am făcut!

- Eram sigur. Așadar, oamenii Cardinalului intrară. De îndată ce tu m-ai părăsit, eu m-am strecurat pînă la grămada aceea de mobile, m-am ghemuit în fundul unei lăzi mari mi-am pus capul deasupra și prin crăpătură, i-am văzut pe toți bărbații aceia, alergînd prin pod ca niște șobolani, după ce mi-au ciuruit antiriul. Cînd au văzut luminatorul deschis, au început să strige că am fugit amîndoi pe acolo şi în cele din urmă, au plecat. Dacă tu n-ai fi avut sublima idee de a face manechinul acela cu anteriul meu, caraghioșii nu s-ar fi oprit ca să-l zdrențuiască și nu aș mai fi avut timp ca să mă ascund și n-aș mai fi aici, ca să beau din poșirca asta a ta!

- Ah! ce bine e să-ți poți salva un prieten, răcni Rascasse. Ah! asta îți umflă inima!

- Ce bine e să-i datorezi viața unui prieten, scrîșni Corignan.

Dar amîndoi ajunseră la capătul răbdării. De o oră, de cînd se fulgerau cu privirile, și furia reținută de atîta vreme izbucni în amîndoi în aceeași clipă.

- Ah! Onorabile, răcni Corignan, fără nici o legătură. Ai voit să mă lași să mă omoare. Trebuie să mă răzbun!

- Ce neobrăzare? se rățoi Rascasse, ai să-mi plătești trădarea și jambonul!

Imediat se și luară la bătaie. Pumnii teribili ai lui Corignan descriseră ceva curbe furioase prin aer; capul lui Rascasse, repezit cu toată forța, lovi ca un berbec, de mai multe ori în șir. Nu muriră din asta nici unul, nici celălalt, dar după zece minute amîndoi erau scoși din luptă. Rascasse zăcea în pat cu capul făcut baniță și Corignan întins pe jos se ținea cu mîinile de burtă gemînd.

- Am o idee, spuse Rascasse după vreun sfert de oră, pe care o pierduse ca să-și revină în fire.

- Să-mpărțim! spuse Corignan, ridicîndu-se repede.

- Cei doi cumetri, mai mult sau mai puțin schilodiți, umflați, presărați cu zgîrieturi, cucuie și vînătăi, dar ușurați, își reluară locul în fața unei noi ulcele de vin, pe care Corignan o declară că "e de soi bun". Și aici schimbară o serie de vorbe de o prietenie extraordinară.

- Am o idee, reluă Rascasse, ca să putem intra din nou în grațiile Cardinalului.

Corignan se îngălbeni de bucurie și scoase un suspin adînc; făcea parte din acea rasă de cîini care mor de plictiseală și de mizerie cînd sînt departe de stăpînul care i-a dresat să facă rău.

- Sau dacă nu reușim, continuă Rascasse, ne vom găsi atunci un alt protector, care nu e altul decît Monseniorul Gaston.

- Oho! făcu Corignan, cu o strîmbătură de nemulțumire. Îmi place mai mult celălalt!

- Și mie, dar în lipsă de Cardinal...

- E drept că și Delfinul e un personaj demn de noi, la nevoie. Dar explică-mi, cum...

- Uite: Tu știi ca și mine, cumetre, ceea ce mai știu încă vreo cinci-șase: că Richelieu l-ar fi omorît de mult pe Moștenitorul Tronului.

- Da. Și că Delfinul și-ar da chiar și ultima picătură de sînge pentru ca să-l poată trimite pe Cardinal, într-o lume mai bună.

- Așa-i, cumetre. Acum ascultă aici: mîine, Cardinalul dă o masă fratelui Regelui...

- Drace!... Asta cam miroase a încăierare!

- În castelul lui de la Fleury...

- Oho! Asta miroase de departe a otravă sau a pumnal! se frămîntă Corignan.

- Așa zic și eu, spuse cu răceală Rascasse. Eu cred că mîine va fi ceva nou în țară. Bătălia are să aibă loc la Fleury. Ei bine! să mergem la Fleury! Să vedem de unde bate vîntul și să-l salvăm pe unul sau pe celălalt după cum unul sau celălalt, va fi mai tare. Ce zici de asta, popă?

- Spun că dacă aș fi eu Regele, te-aș face Marele Prefect, Rascasse...

Să-i lăsăm pe cei doi aliați să-și stabilească planul de luptă pentru a doua zi. Scena pe care vrem s-o schițăm acum a avut loc la Cardinal în cabinet. Cititorul a asistat la consfătuirea ce s-a ținut între cele două Eminențe. Sub însuflarea arzătoare a Părintelui Josef, gîndul lui Richelieu se înflăcărase și pentru el, ca și pentru Rascasse; întîlnirea de la Fleury însemna o întîlnire de luptă, iar Gaston de Anjou, după cum am văzut, fusese condamnat la moarte. Tocmai în momentul acela valetul anunță pe un gentilom care voia să vorbească cu Cardinalul. La un semn al lui Richelieu, gentilomul a introdus. Era Louvigni, care venea din palatul de Chevreuse, venea din mîinile Ducesei, învinețit, turbat de pasiune, de ură și de gelozie.

Richelieu și Louvigni schimbaseră o privire care a fost de ajuns.

"De data asta, e copt!" se gîndi Cardinalul.

Ricoșînd, privirea lui Louvigni se opri asupra Părintelui Josef, părînd a spune:

"Nu voi spune nimic, dacă e vreun martor la rușinea mea."

- Adio, Monseniore, spuse Părintele Josef, închinîndu-se cu respect în fața lui Richelieu. Mă întorc la Mînăstire, unde mă voi ruga lui Dumnezeu pentru Rege, pentru ministrul său și pentru dumneata, fiul meu, adăugă el întorcîndu-se spre Louvigni.

Eminența Cenușie dispăru numaidecît. Louvigni, auzi ușile cum se închideau unele după altele, în depărtare, și se gîndi: "sîntem singuri"...

- Acum vorbiți, spuse Richelieu.

Louvigni își ridică încet capul livid, golit de orice picătură de sînge.

- Monseniore, atunci cînd am venit să vă avertizez, ca să nu vă duceți la conacul din Saint-Lazare, mi-ați făcut o promisiune.

- Iat-o: v-am promis să îndepărtez sau să suprim obstacolele care vă despart de ea. Asta însemna să vă promit dacă nu dragostea ei, cel puțin supunerea ei. Nu tremurați, nu vă revoltați. Trebuie ca femeia asta să fie a Dvs. Asta vă va fi răzbunarea, mîngîierea mîndriei Dvs. de bărbat și poate mai tîrziu, cine știe?... cine știe dacă Maria de Montbazon nu va începe să vă iubească, fiindcă ați cucerit-o printr-o luptă așa de înaltă!

- Știți cine e? tremură Louvigni cu ochii rătăciți.

Richelieu ridică din umeri și continuă:

- Deci, eu vi-o dau pe Ducesa de Chevreuse. Pentru asta, însă, trebuie să mă ajutați. Sînt și piedici în cale. Eu nu le cunosc. Există cîțiva oameni de care Dvs. trebuie să-mi dați o listă. Nu vă revoltați deloc, vă spun și nu tremurați. Uite, Cavalere, să presupunem că nu e vorba de dragostea dumneavoastră. Atunci, dvs. ați spune, ați striga cu toată înfățișarea dvs. că sînteți un nemernic, un înșelător, un trădător, un spion, vă veți copleși cu toate acuzațiile posibile. Eu unul, aș spune că nu v-ați făcut decît pur și simplu datoria față de Rege. Eu spun că... ați fi un nemernic și un trădător dacă nu ați vorbi. Eu spun că...

- Tăceți, Monseniore! îl întrerupse Louvigni, cu o asprime disperată. O clipă domni tăcerea, în care clipă se minuna Richelieu că îndrăznea să i se vorbească așa. Louvigni, luptîndu-se poate împotriva unei ultime sclipiri de conștiință. Louvigni își întinse mîna crispată înspre Cardinal și fixa asupra lui niște ochi înflăcărați, în care luceau

fulgere de nebunie. Richelieu, își dădu seama că omul acesta ajunsese în acel punct de încordare în care mașina umană avea să crape poate, să se desfacă în mii de bucăți și că se putea ca să moară acolo, fulgerat de propria lui pasiune. Cardinalul rămase nemișcat, fără un cuvînt, fără un gest, punîndu-și numai în privire toată bunătatea și blîndețea de care era capabil.

Încetișor, brațul lui Louvigni căzu, își lăsă capul în piept și plînse... Atunci, Richelieu văzu ceva înspăimîntător.

Louvigni, continuînd să plîngă, se aplecă și unul după altul, își scoase pintenii de aur - pintenii lui de Cavaler! - apoi își scoase sabia și o puse pe masă...

Louvigni se degrada singur.

După ce termină, se îndreptă șiroind de o sudoare ce îi inunda fața învinețită și spuse:

- Acum, pot să vorbesc.

Richelieu făcu un semn din cap, care voia să spună: "ascult."

- Conspiratorii, spuse Louvigni cu o voce abia destinată, s-au adunat astă seară...

- Unde?

- Adunarea a avut loc la ea!

- Bine. Și ce trebuie să facă cu mine?

- Trebuie să vă omoare, spuse Louvigni cu un accent straniu.

Richelieu îngălbeni. Frica de lovitura de pumnal a fost coșmarul întregii sale vieți. Se îngălbeni și aruncă în jurul lui o privire înnebunită de teroare.

Această privire căzu asupra unei perdele, care deschizîndu-se, îl lăsă să vadă fața aspră și amenințătoare a Părintelui Josef. Eminența Cenușie era acolo, îl privea și asculta! Richelieu își reveni și cu o voce, pe care reuși să o stăpînească, spuse:

- Cînd trebuie să aibă loc acest lucru?

- Mîine, spuse Louvigni.

De data aceasta, Cardinalul se clătină. Omul acesta, care avusese curajul să trimită atîtea victime la eșafod, nu-și stăpînea decît cu foarte mare greutate groaza de moarte, groaza de stîrvul său, cum spunea Henric al IV-lea. El căzu in fotoliu, agitat de un tremur convulsiv. Louvigni făcu un pas spre el, cînd un om apăru deodată, îi apucă brațul lui Richelieu și cu o voce sălbatică îl biciui:

- Şi ce s-ar întîmpla, Monseniore, dacă asasinii ar fi aici, cu pumnalele ridicate -... Domnule de Louvigni, continuă Părintele Josef, puteţi şi trebuie chiar să vorbiţi în faţa mea. E prea tîrziu pentru a mai putea da înapoi. De altfel, dacă domnul Cardinal îl reprezintă aici pe Rege, eu îl reprezint pe Dumnezeu!...

După ce spuse aceste cuvinte, cu o măreţie care avea ceva înfricoşător în ea. Părintele Josef se aşeză aproape de Richelieu şi îi spuse:

- Continuaţi interogatoriul.

Richelieu nici nu se gîndi să mai tăgăduiască prin atitudinea şi spaima ce îi intrase în suflet.

- Aşadar, spuse el cu o voce stinsă, mîine trebuie să fiu...

- Omorît! termină cu asprime Părintele Josef. La Fleury, nu e aşa?

- Da, domnule, spuse Louvigni.

- Bine. Acum, care e numele asasinilor?

Louvigni, începu să dîrdîie. Richelieu reuşise să se calmeze.

- Gîndiţi-vă la asta, spuse el, aţi spus prea multe pînă acum, ca să mai puteţi da înapoi. Prăpastia se găseşte în spatele dvs. nu înainte Numele lor!

- Chalais! răcni Louvigni într-o nespusă izbucnire de ură.

- Ştiam eu bine! urlă Richelieu. Ah! îl...

Un gest de-al Părintelui Josef îl calmă.

- Apoi? spuse Eminenţa Cenuşie cu un ton scurt.

- Domnii de Chevers, de Liverdan, de Fontrailles şi de Bussière, spuse Louvigni fără să şovăie.

- Gentilomii angevini, care în timpul din urmă sînt aşa de bine cu Alteţa Sa Regală, observă Părintele Joseph cu o voce sinistră. După aceea?

- Domnul Duce de Vendôme, murmură Louvigni, ezitînd.

- Apoi?

- Domnul de La Valette.

- Ah! se răsti Richelieu. Lui Epernon îi e frică, îl pune pe fiul lui înainte.

- Apoi? scrîşni Părintele Joseph.

Louvigni gîfîia. Faţa i se descompunea...

- Apoi! Apoi! spuse părintele Josef. Spune, sau pe Dumnezeu cel Sfînt, o arestăm chiar în noaptea asta pe Ducesa de Chevreuse şi începem cu ea măcelul!

- Domnul de Beuvron, palpită cu greu Louvigni, domnul de Bouteville...

- Şi pe urmă! Loviţi, sau lovesc eu!

Louvigni îşi acoperi faţa şi horcăi:

- O femeie! oh! e cumplit... să denunţ o femeie!

- Ei şi! Numele! Numele conspiratoarei!

- D-ra de Lespars!...

- Aha! izbucni Richelieu bunul meu frate, de ce nu eşti acum aici?

- Tăcere! comandă Părintele Joseph, demonul acestei scene înfricoşătoare. Şi pe urmă?

- Aceştia-s toţi! spuse Louvigni.

- Minţi!

- Domnule!...

- Minţi!...

- Eu... oh!...

Louvigni izbucni în suspine şi se roşi:

- Aah! acum poate oricine să-mi spună că mint! Oricine poate să mă şi pălmuiască, chiar!...

Louvigni se zbătea. Era prea aproape de moarte. Numele îi era pe buze. Dar aceasta ar fi fost groaznic!

- Numele! spuse Eminenţa Cenuşie. Ultimul nume, sau infamia dvs. a fost zadarnică şi nu vă poate salva de eşaford nici pe dvs. şi nici pe aceea pe care o doriţi cu atîta patimă.

- Fratele Regelui! făcu Louvigni gemînd. Şi se prăbuşi ţeapăn pe covor, cu spume la gură.

- De data asta e adevărat ultimul, spuse Părintele Josef, ştergîndu-şi fruntea de năduşeală.

Şi atingînd cu vîrful piciorului pe Louvigni, întins fără cunoştinţă pe jos, spuse:

- Puneţi să se ridice de aici această zdreanţă. Avem de discutat.

Luni dimineaţa, pe la ora nouă, un capucin călare pe un măgar intră în Longjoumeau şi descălecă în faţa hanului "Fazanul Auriu". Era cald. Fără îndoială că setea îl obliga să facă acolo o haltă.

Hangiul, burtos şi roşcovan, cu şorţul alb ridicat la un colţ, cu boneta albă înfiptă de-a curmezişul pe un cap cu faţa roşie se apropie în persoană, pierdut în zîmbete, porunci servitorilor să conducă măgarul Cuvioşiei Sale la grajd şi o luă cu multe saluturi înaintea

călugărului, care, cu toată căldura, se încăpățîna să-și țină gluga trasă pe frunte.

- Pe aici, Cuvioșia Voastră, pe aici, spunea hangiul.

Dar Capucinul, care părea să cunoască foarte bine hanul, se duse drept spre o mică sală mai depărtată, ce răspundea într-o curte din dos.

- Cuvioșia Voastră, spuse hangiul, nu intrați aici; veți risca să auziți înjurăturile a vreo zece spadasini care mi-au căzut pe cap de vreo oră.

Capucinul, fără să-l asculte pe omul cel cumsecade, intră în sală.

- Fire-ai să fii spînzurată de căldură! reluă hangiul. Noroc că avem aici tot ce trebuie ca să-i venim de hac, vin rece și... of, iertați-mă, nu știam...

Capucinul, își lăsase să-i cadă pur și simplu gluga. Hangiul se înclina, se îndoia atît cît îl lăsa măreția burții. Călugărul, cu un gest poruncitor, îi arătă ușa. Hangiul, descoperindu-și țeasta, se îndreptă de-a-ndaratelea spre numita ușă; și în momentul cînd era să iasă:

- Spune-i d-lui de Saint-Priac să vină să mă afle aici, porunci călugărul pe un ton scurt.

Capucinul, rămas singur, se așezase pe un scaun; cu cotul pe masă și cu barba în podul palmei, se gîndea, fără să-i pese de vociferările răgușite ale vecinilor săi, poate chiar fără să le audă. Saint-Priac intră. El se înclină adînc și așteptă în tăcere ca să-i adreseze călugărul cuvîntul. Dar călugărul tăcea. Părea că nici nu l-a văzut pe Saint-Priac, așa încît acesta uimit în cele din urmă, făcu un pas și murmură:

- Aștept ordinele pe care Prea Cuviosul Părintele Josef trebuie să mi le comunice.

- Așteptați, domnule, spuse Eminența Cenușie.

Așteptarea se prelungi un sfert de oră. În sfîrșit, Saint-Priac auzi de afară, acel uruit surd pe care îl face o trupă de cavalerie în marș. În curînd, călăreții trecură prin poarta mare a hanului și se aliniară în curtea spațioasă. Atunci, Părintele Josef deschise fereastra și-i arătă lui Saint-Priac vreo cincizeci de oameni cu arme, care, descălecînd, rămaseră lîngă capetele cailor, gata a sări imediat în șa.

- Înțeleg, făcu Saint-Priac. Se repetă aici expediția de la Etioles.

- Da, spuse Părintele Josef. Domnul Cardinal s-a gîndit că misiunea pe care a voit să v-o încredințeze dumneavoastră, e mai bine să se facă pe față și în numele Regelui.

Stareţul capucinilor închise fereastra la loc şi-şi reluă locul pe scaun.

- Aceşti muşchetari, adăugă el atunci, se vor duce la castelul de Fleury, unde au să aresteze cîţiva gentilomi care au displăcut Majestăţii Sale. Înţelegeţi, aşadar, că, aşa cum spuneaţi şi dumneavoastră, nu mai avem nevoie de ceea ce numiţi oamenii dumneavoastră.

Saint-Priac se înclină enervat şi făcu un pas ca să se retragă.

- Aşteptaţi, spuse Părintele Josef. Dacă noi nu mai avem ce face cu spadasinii dumneavoastră e posibil să aveţi dumneavoastră nevoie de aceştia.

"Aha! se gîndi Saint-Priac acum de-abia vine ordinul - adevăratul ordin!"

- Muşchetarii, reluă Eminenţa Cenuşie după o clipă de tăcere, au să-şi vadă de treaba lor. Dumneavoastră nu vă veţi ocupa de asta. Numai că printre gentilomii care au să fie arestaţi se va afla şi o femeie.

Pe Saint-Priac îl agită un fior.

- Această femeie, această fată se numeşte Annais de Lespars...

- Annais! răcni Saint-Priac.

- Iată ce vă sfătuiesc eu, spuse Părintele Josef. Luaţi-vă oamenii, căutaţi ca să facă cît se poate de puţin zgomot şi duceţi-vă drept la Melun. Acolo, a-ţi aştepta să treacă muşchetarii; îi veţi urma de departe şi veţi ajunge odată cu ei la Fleury, unde vă veţi inspira după împrejurări. Eu nu mai am nimic să vă spun, decît atît: în cazul cînd domnişoara Lespars va fi arestată, nimic nu va putea împiedica justiţia Regelui şi nici să întrerupă procesul care va fi făcut...

"Da, se gîndi Saint-Priac, şi cum nimic nu o va împiedica pe ea să spună adevărul în timpul procesului şi ceea ce are de spus, şi cum Cardinalul vrea cu orice preţ, moartă sau vie, să o împiedice să vorbească... da, da, înţeleg"...

- Monseniore, vă mulţumesc, reluă el cu glas tare. Pot să vă asigur că domnişoara de Lespars nu are să fie arestată... decît de mine.

- Asta vă priveşte. Dar nu uitaţi că această nobilă fată vă e destinată dumneavoastră, că domnul Cardinal are vederi largi asupra ei şi a dumneavoastră şi că pentru aceasta e necesar ca noi să ştim ce s-a făcut cu ea. Atunci, astă-seară veniţi la palatul Cardinalului să spuneţi unde v-aţi condus logodnica. Duceţi-vă...

Saint-Priac se retrase, cu mintea-nfrigurată... bucuria îl înăbuşea.

- Încă un cuvînt, spuse Părintele Josef. E posibil, în noaptea asta, chiar, să aibă loc cununia dumneavoastră. Domnul Cardinal a și pregătit totul pentru asta. Acum duceți-vă.

Saint-Priac ieși clătinîndu-se. Cît despre Părintele Josef, el puse să i se cheme ofițerul care comanda mușchetarii și se închise cu el în odaie. Cîteva minute mai tîrziu, spadasinii din odaia vecină o ștergeau fără surle și tobe, ducîndu-și caii de căpăstru; ajunși în șosea, ei săriră în șa și înfricoșătoarea bandă se porni spre Melun. Saint-Priac galopa ca un nebun și striga:

- În sfîrșit! E a mea!...

În momentul cînd ultimul tîlhar plătit ieșea de la Fazanul Auriu, apăreau două siluete bizare, doi călăreți care veneau dinspre Paris și desenau pe ecranul cerului: unul, nesfîrșita și slaba lui statură; celălalt formele lui burtoase și în față și în dos: Corignan și Rascasse! Erau înarmați pînă în dinți. Rascasse văzuse de departe toate mișcările oamenilor lui Saint-Priac.

- Cumetre, spuse el, cred că asta e avangarda.

- Păi, făcu Corignan, ăștia sînt niște hoți de drumul mare.

- Exact, spuse Rascasse sărind de pe cal și dînd dîrlogii tovarășului său de drum. Trebuie să văd pe cine vor să jefuiască. Dacă am fi noi, hai? Așadar, așteaptă-mă aici.

Rascasse intră numaidecît în han; și fiindcă întîrzia să se întoarcă, Corignan mormăi:

- Mi se pare că individul s-a dus să se adape singur, sub pretextul că...

Rascasse apăru alergînd, se cățără pe cal grație unei manevre dintre cele mai delicate și gîfîi:

- La drum, cumetre! În curtea hanului e o jumătate de companie de mușchetari! Mi se pare că afacerea are să fie "caldă", spuse Corignan. Mă duc să verific și eu dacă nu sînt decît mușchetari în han. Ce dracu! să fi fost și o mie și tot mi-ar fi lăsat o ceșcuță.

Ajunseră în fața Fazanului Auriu.

- Foarte bine, spuse Rascasse. Oprește-te, bunul meu popă, și bea pînă te-oi sătura. Eu plec înainte, fiindcă nu țin să mă dau nas în nas cu un anume capucin pe care l-am întrezărit și care mi s-a părut că seamănă mult cu venerabilul tău superior, Părintele Josef...

- Părintele Josef! bîlbîi Corignan.

Și porni în goana mare, într-un galop așa de turbat, încît Rascasse nu-l putu ajunge decît de-abia după o leghe de goană. Ajungînd la primele case din Meldrun:

- Stai! făcu Rascasse. Să ne ducem caii în grajdul ăsta și să supraveghem drumul.

- Dar ce să facem acolo? spuse Corignan.

- Să-i întrebăm pe domnii mușchetari, cînd vor trece în curînd pe aici.

Fleury era un sătuc frumușel, așezat la vreo patru leghe dincolo de Melun și la o leghe mică de pădurea Fontainebleau. Domeniul lui Richelieu era întins și bine întreținut. Locuința seniorală putea să primească în ea și oaspeți regali.

Pe la ora unsprezece, masa era gata pregătită într-o mare și minunată sală, mobilată și împodobită cu o severă somptuozitate. Maeștrii de ceremonie aruncau încă o privire la alinierea farfuriilor de aur masiv, pe vremea aceea niște noutăți care arătau luxul orgolios al stăpînului acelei locuințe. Paharnicii potriveau în linie sticlele și cănile de aur. Pe scurt, totul era pregătit: stăpînul și invitații săi puteau să sosească. Un majordom solemn îi aștepta la ușa de intrare, întrebînd cu privirea orizontul însorit.

Părintele Josef, după plecarea lui Saint-Priac, se instală într-o odaie de la etajul întîi, de unde, printre perdelele de la fereastră, putea să supravegheze drumul.

"Toți cei care vor trebui să se ducă în dimineața aceasta la Fleury, vor trece pe sub ochii mei", se gîndi el.

O oră întreagă se scurse... și de abia atunci, o tresărire imperceptibilă agită cutele rigide ale rasei monahale. Cineva trecea pe șosea... Era ea!

Ea se ducea singură, îmbrăcată în costumul de cavaler, cu spada pe șold, cu mîna fină și nervoasă susținînd dîrlogii calului, cu pana albă a pălăriei fluturînd în vînt, călare pe un cal splendid negru, cu capul mîndru și fin.

Unde se ducea Annais?... La Fleury?... Dar la adunarea care avusese loc în palatul Chevreuse, ea declarase cu un fel de sălbatică sfidare, că ea nu înțelegea să acționeze decît singură, duelîndu-se cu Richelieu, și că nu îi convenea să ia parte la un asasinat.

Ea trecu... Privirea Părintelui Josef o urmărea... și acolo, în fața ei, Saint-Priac o aștepta.

- Ehe! murmură deodată Părintele Josef, cine sînt aceștia trei, pe care eu nu-i cunosc? Poate niște călători? Da... fără îndoială...

Cei trei erau Trencavel, Mauluys și Montariol. La douăzeci de pași în urma lor, se schimonosea figura lui Verdure.

- Ah! făcu Părintele Josef după cîteva minute, ăștia trebuie să fie, desigur. Da. Sînt cei patru gentilomi Angevini. Duceți-vă, duceți-vă, copiii mei!...

Erau Fontrailes, Chevers, Bussière și Liverdan. Toți patru erau foarte palizi. Ochii lor arzători priveau înainte, plini de ură: îl urmăreau pe Trencavel!

Trencavel după ce o condusese pe Annais pînă la palatul de Chevreuse, în urma bătăliei din strada Courteau, se instalase în căsuța aceea săracă, pe care cei patru cavaleri își promiseseră să o calce, după cum am văzut. Mauluys i-l împrumutase pe Verdure.

Și prin Verdure, care se ducea și venea mereu, Trencavel rămînea în legătură cu Mauluys și Montariol. Ce voia el? Pur și simplu, să o supravegheze pe Annais.

Duminică seara văzuse ieșind din palat diferitele grupuri pe care le-am semnalat la timp și își spusese: "Mi se pare că iar are să fie o încăierare. Ce are să se petreacă mîine?" Pentru orice eventualitate, el trimise să-l prevină pe Mauluys și pe Montariol, care, a doua zi de dimineață, la ora șapte, veniseră la locuința în care maestrul de scrimă își stabilise observatorul.

Caii înhămați erau adăpostiți într-o magazie vecină și ei ținură sfat în podul casei lui Trencavel, în timp ce Verdure postat la fereastră, căsca, ocăra și blestema împotriva corvezilor la care era supus de cîtva timp, jura că turba de sete și de plictiseală, dar arunca priviri pătrunzătoare spre palatul Chevreuse, pe care nu-l pierdea din ochi.

- Dragă Conte, spunea Trencavel, nici nu mă întrebi măcar de ce te-am deranjat așa de dimineață.

- Bine! făcu contele, nici nu sînt curios.

- Dar eu sînt! mormăi Montariol.

- Și eu, continuă Mauluys cu aerul lui rece; eu mi-am pus odată pentru totdeauna punga și spada mea în serviciul tău. Dacă ar trebui să te întreb care sînt motivele care te obligă să faci apel la una sau la alta, m-ai socoti plictisitor.

- Cu toate acestea... obiectă Montariol.

- Taci din gură, Secundule! Lasă-l să vorbească pe domnul Conte, care spune niște lucruri fără pereche.

- Și tu, Trencavel, tu spui lucruri prea sărace, spuse Mauluys ridicînd ușor din umeri. Tu ai văzut azi noapte ieșind mulți oameni din palatul de Chevreuse. Asta înseamnă că au complotat ceva acolo. Ori de aici ai tras concluzia că astăzi are să se desfășoare vreo încăierare în care s-ar putea găsi amestecat și idolul tău și în care, biet nebun, arzi de nerăbdare să te arunci și tu, cu capu-n jos! Pe legea mea, e destul de bine gîndit... Găsind că nu e de ajuns un singur nebun, mi-ai cerut să vin să mă las ucis poate și eu alături de tine. Ce e mai simplu? Te asigur că și eu te-aș chema imediat dacă vreun pericol oarecare ar amenința-o pe aceea pe care o iubesc eu și aș avea nevoie de viața ta...

- E a ta, Conte, spuse Trencavel cu ardoarea tinereții lui plină de viață. Binecuvîntată fie ziua în care mi-ai cerut să-ți arăt culoarea sîngelui! Dar ai pronunțat acum un cuvînt care mă uimește și mă încîntă. Ai spus: aceea pe care o iubesc eu...

- Ei bine? întrebă liniștit Mauluys.

- Așadar, iubești și tu, dragul meu Conte?

- Uimirea ta e surprinzătoare, Trencavel. De ce n-aș iubi și eu?

- Dar nu mi-ai spus-o pînă acum! exclamă cu naivitate Trencavel.

- Pentru ce să te fi copleșit și eu, cu dragostea mea? spuse cu răceală Mauluys.

La fereastră se auzi un fel de scîrțîit de balamale ruginite. Era Verdure care rînjea:

- Eu am știut-o. Și știu și pe cine iubește...

- Dar, reluă Trencavel, tu vorbești de dragostea ta, cu o liniște...

- Dar ce vrei, să bat din picioare ca Montariol? Ce ai fi vrut, să înspăimînt Parisul cu strigătele, vaietele și ocările mele, ca tine?

- Și ea... întrebă cu timiditate Trencavel, ea te iubește?

- Da, spuse Mauluys cu o admirabilă seninătate.

- Ți-a spus-o?... Ți-a spus-o chiar ea?

- Nu, răspunse Mauluys domol.

Trencavel era năuc de uimire. Îl privea pe Mauluys cu spaimă.

- Și tu, reluă el cu aceiași timiditate, tu i-ai spus-o?

- Că o iubesc? Nu. Dar ea o simte în fundul sufletului. Eu găsesc un fel de farmec în tăcerea asta. Am căutat-o de mult timp, Trencavel. Și cînd am găsit-o, mărturisesc că am avut un moment de nespusă

bucurie. Ea, de partea ei, mă aştepta poate, căci avînd sute de ocazii să se mărite cu unul mai tînăr, mai frumos, mai bogat ca mine, a rămas tot fată... Într-o zi, cînd visul nostru al amîndurora va fi fapt, am s-o iau de mînă şi am să-i spun: "Vrei să mă ai pe mine ca tovarăş al vieţii tale?..."

Montariol căscă nişte ochi imenşi. Trencavel asculta cu o emoţie nespusă vocea acelei nobile poezii care, aşa de senină şi aproape indiferentă, cînta cel mai frumos cîntec de dragoste. În sfîrşit, cu un accent de irezistibilă şi frăţească prietenie, spuse:

- Conte, fii generos. Spune-mi numele ei, ca s-o pot iubi şi pe ea cum te iubesc pe tine, să veghez asupra ei, cum veghezi şi tu asupra mea... ah! ce fată nobilă trebuie să fie!

- Da, spuse Mauluys cu o supremă gravitate.

- O Ducesă?... Spune?... poate prinţesă?...

Un surîs de magnific orgoliu ilumină figura Contelui de Mauluys.

- E..., spuse el liniştit, unica fată a doamnei Rozalia Houdart, hangiţa de la Frumoasa Diademă.

Şi cum Trencavel rămăsese trăsnit:

- Ţi-am spus asta, Trencavel, cu scopul ca, de mi s-ar întîmpla în vreo luptă să plec din viaţă mai repede decît îmi închipui, domnişoara Roze să aibă măcar sprijinul generoasei tale bravuri.

- Vom fi doi! spuse Montariol. Şi pe toţi dracii, dacă...

- Ho! făcu în momentul acela Verdure, uite că nobila domnişoară iese din palat. Da ce cal bun are, pe legea mea!

- Conte, bîlbîi Trencavel, nu vreau... nu mai vreau...

- Să mergem! spuse Mauluys.

În momentul acela, era trecut de ora opt.

Cam în acelaşi timp, o altă scenă se desfăşura în piaţa Luvru. Bussière sosise. Cîteva minute mai tîrziu apăru şi Fontrailles. Apoi Chevers şi Liverdan sosiră şi ei în piaţă. Cei patru cavaleri erau punctuali la întîlnirea ce şi-o dăduseră.

Trebuiau să ia parte şi ei la afacerea de la Fleury. Locul întîlnirii tuturor conspiratorilor era Melun, la ora unsprezece. Dar am văzut că, înainte de a se întîlni la Melun cu Ducele de Anjou şi cu credincioşii lui, cei patru juraseră să îndeplinească un lucru înspăimîntător: era vorba de o luptă, de un asasinat. Dragostea îi împingea... Pentru Chevers, Fontraille, Bussiere şi Liverdan, dragostea se numea: *crimă*.

Şase luni mai înainte, aceşti patru tineri la fel de viteji, de frumoşi, hărăziţi unei existenţe strălucitoare, sănătoşi la minte şi la suflet, ar fi

respins cu dezgust gîndul de a omorî pe cineva, întovărășiți toți patru laolaltă, ca să-l lovească.

- Domnilor, spuse Bussière cu o voce acrită de ură, cum vom face?

- Foarte simplu, spuse Fontrailles cu asprime, descălecăm toți patru înaintea casei lui. Intrăm de bună voie sau cu forța. Ne ducem drept la culcușul omului și lovim...

- Are să se apere, scrîșni Chevers.

- Asta e sigur, spuse Liverdan. Dar cu cele patru spade ale noastre și cu cele patru pumnale, îi venim noi de hac. Și dacă unul - doi din noi are să cadă...

- Cu atît mai bine pentru supraviețuitori!...

O porniră pe strada Saint-Thomas-du-Louvre, cînd Bussière care mergea în cap, răcni:

- Iadule! Ne scapă!...

Ceilalți trei se apropiară și-l văzură pe Trencavel la celălat capăt al străzii încadrat de Mauluys și de Montariol, urmați de Verdure, toți bine înarmați. Se priviră, apoi își întoarseră privirile unul de la altul. Își descoperiseră limpede același gînd: nu putem să-l atacăm; sînt patru. Noi voim să-l omorîm pe omul acesta și ca să-l omorîm pe omul acesta, trebuie să-l găsim singur și fără apărare...

Trencavel și tovarășii lui cotiseră spre stînga, spre malurile Senei.

- Să-l urmăm! spuse Fontrailles. Poate că vom avea vreo ocazie potrivită.

- Întîmplă-se orice s-o întîmpla, să-l urmăm!...

Coborîră strada ca niște lupi. La cinci sute de pași de Samaritaine, văzură grupul lui Trencavel.

Înaintea lor, cam la aceeași distanță, mergea Annais. Îi ducea pe toți după ea - fără să știe.

La Longjumeau, instalat la fereastra hanului Fazanul Auriu, Părintele Josef pîndea trecerea conjuraților. După banda lui Fontrailles, timp de o jumătate de oră nu văzu trecînd decît localnici. Deodată, un nor de praf și galopul sonor al mai multor cai îi trezi atenția Starețului. Norul trecu prin fața lui foarte curînd... Părintele Josef schiță un zîmbet teribil și murmură:

- De data asta el e! Acum sînt toți!

Norul era Chalais, care alerga spre destinul lui... împreună cu Borteville și Bouvron, cu La Velette, Vedome și fratele lui și în mijlocul lor, rîzînd foarte tare și gesticulînd, Ducele de Anjou, fratele Regelui!

Părintele Josef coborî în curte, unde așteptau mușchetarii și făcu un semn. Ofițerul veni la ordin.

- Peste zece minute veți pleca, spuse Eminența Cenușie. Veți ajunge la Melun la ora unsprezece și la Fleury, la prînz. Îndată ce casa va fi înconjurată, veți executa ordinele Regelui...

Zece minute mai tîrziu, escadronul porni la pas. După aceea, oamenii din Longjoumeau văzură același călugăr liniștit care se oprise să se odihnească și să se răcorească la Fazanul Auriu, încălecîndu-și din nou măgarul și cu capișonul tras pe ochi, pornind în trap mic liniștit, pe drumul plin de gropi și pe jumătate năpădit de ierburi sălbatice, care ducea la Melun.

Dincolo de Melun, la vre-un sfert de leghe de ultimele case, în direcția tîrgului Chailly, se înălța singuratică, pe marginea drumului, o casă cu acoperiș de paie, care arbora deasupra porții o tufă, ceea ce arăta călătorului că putea să intre acolo și să ceară o jumătate de vin din regiune.

Casa aceea fusese odinioară un han. Și acum mai era numită prin regiunea aceea *Adăpostul Măgarului* și locuitorii din Melun nu știau de unde îi venea această ciudată denumire. Puțin cîte puțin, hanul se transformase în fermă. Dar, printr-un rest de obișnuință, țăranii care locuiau acolo, continuau să ofere călătorilor atrași de firmă și de tufa de la poartă răcoritoare și alte lucruri. La *Adăpostul Măgarului* se instalase Saint-Priac. Ajungînd la Melun, el analizase numaidecît regiunea și ca un mare căpitan studiase cîmpul de luptă. Hotărîndu-se să se instaleze pe drumul ce ducea la Fleury, mai curînd decît chiar în Melun, el ieșise din oraș cu banda lui de tîlhari și văzînd casa singuratică își spusese că putea avea acolo un excelent post de observație. Așadar, banda descălecă în fața casei și năvăli în grajduri, unde își adăpostiră caii. Oamenii de acolo erau la cîmp. Nu mai rămăsese acasă decît un om care, complet zăpăcit, privea cu teamă acești străini care se purtau acolo ca și cînd ei ar fi fost stăpînii.

După ce își adăpostiră caii, spadasinii cu Saint-Priac în frunte pătrunseseră în salon.

- De băut! Repede! comandă Saint-Priac.

Omul, fără a spune un cuvînt, puse trei căni de zinc și două de lemn pe o masă. Apoi aduse o oală cu vin, spunînd simplu:

Costă două parale ocaua...

Saint-Priac aruncă un pistol pe masă. Omul îl luă cu un rîset de ușurare își scoase boneta și spuse:

- Mulțumesc, Monseniore.

- Mîrlane, spuse Saint-Priac, cînd au să se întoarcă oamenii de aici?

- Oh! nu înainte de a se face seară, Monseniore.

- Foarte bine. Unde te culci tu de obicei?

- În podul grajdului, spuse omul uimit, în trifoi și în lucernă.

- De minune, reluă Saint-Priac. Ei bine, țopîrlane, ascultă bine aici: ți-am dat un pistol pentru vin. Acum am să-ți trec cît ai clipi din ochi spada prin burtă dacă nu te duci imediat în lucerna și trifoiul tău și dacă ai să ai nenorocirea să deschizi un ochi sau să ciulești vreo ureche, ca să vezi și să auzi ce are să se întîmple aici, pînă la prînz. Hait! ieși afară și să nu te mai văd pînă la prînz.

- Afară! Ieși afară - se rățoiră și tîlharii.

Bietul om zăpăcit, împins din mînă în mînă, aruncat, îmbrîncit, înghioltit, a fost aruncat afară din salon, după toate regulile artei și, trezindu-se complet năucit, la picioarele unei scări, începu să urce treptele spre pod.

- Ce sălbatici și ăștia! Cine dracu mi i-o fi trimis pe cap!

Nemernicii, strigau "ura".

- Tăcere! spuse Saint-Priac. Nici un cuvînt, ați auzit?

Tăcerea se lăsă numaidecît, asupra bandei disciplinate. Saint-Priac numi pe unul de santinelă lîngă ușa întredeschisă și se așeză într-un colț mai întunecos al salonului, ca să-și rumege gîndurile...

- Ho! făcu deodată santinela de la ușă.

- Ce-i? spuse Saint-Priac.

- Un călăreț a ieșit din Meldrun și vine înspre noi. E singur.

- Cine-i? continuă Saint-Priac.

- Un gentilom cu pană albă. Acum îl văd mai bine. E tînăr, foarte tînăr.

Saint-Priac se ridică, se apropie de ușă, aruncă o privire leneșă spre călărețul ce-i fusese semnalat și care se apropia la trap.

Deodată, Saint-Priac scoase un mormăit de bucurie furioasă: recunoscuse pe tînărul călăreț semnalat de santinelă.Sala aceasta în care se găsea adunată trupa de nemernici avea o ușă în fund care dădea în curte; în fundul curții, o clădire neocupată; la dreapta, un cuptor de pîine, în care te coborai pe cinci-șase trepte; la stînga, grajdurile. Între

grajduri și clădirea centrală, o poartă care dădea în cîmp; dar, lucru ciudat, ea era încuiată pe dinafară. Saint-Priac studiase această așezare și știa că în caz de atac nu avea altă retragere decît spre șosea. Voise să pună să se deschidă poarta dinspre cîmp, dar omul din pod jurase că poarta aceea era totdeauna deschisă și nu înțelegea cum de se găsea acum încuiată. Dar Saint-Priac nu prevedea alt atac decît acela pe care îl putea da el însuși.

De îndată ce o recunoscu pe Annais, își recăpătă acel sînge rece care îi deosebește mai ales pe oamenii de acțiune în clipele decisive și împărți rolurile: trei oameni trebuiau să scoată caii din grajduri și să-i țină pregătiți, alți trei trebuiau să se așeze cu el în drum și să-i dea ajutor, dacă era nevoie; restul rămînea de rezervă în salon.

Toată lumea se pregăti. Ușa care dădea spre șosea rămase deschisă.

- Hei! strigă deodată santinela.

Era semnalul convenit. Aceasta voia să spună, că Annais ajunsese în fața casei. Saint-Priac se năpusti urmat de cei trei bandiți. După o clipă, el sărea la căpăstrul calului tinerei fete.

CAP. XL

AFACEREA DE LA FLEURY

AM VĂZUT CĂ RASCASSE și Corignan se opriră la intrarea în Melun.

Planul celor doi cumetri era simplu: aveau vorba să asiste ca spectatori imparțiali la inevitabila încăierare și să judece la momentul potrivit care dintre amîndoi, Richeliu sau Gaston, va fi învingătorul. Viitorul avea să se declare de partea Eminenței Sale? Rămîneau cardinaliști, ca și mai înainte. Dacă, dimpotrivă, triumfa Ducele de Anjou? Se transformau imediat în regaliști turbați.

În curînd, Rascasse văzu banda lui Saint-Priac care venea la pas.

- Corignan, spuse el, îi vezi, hai? Ce rol are să joace Saint- Priac? E o jumătate de companie de mușchetari care vor interveni, fără a-l mai socoti pe Părintele Josef, care el singur face cît o companie întreagă.

- Ei! cu o singură lovitură de pumn îl...

- Lucrurile se încîlcesc, continuă Rascasse. Corignan, sîntem pierduți dacă nu aducem azi, cuiva, un serviciu de viață și de moarte. Dar cui? Manevra lui Saint-Priac mă îngrijorează. Caraghiosul ăsta o să adune tot cîștigul. Să ne apropiem, Corignan, să ne apropiem cu prudență și să deschidem ochii...

- Da, spuse Corignan, "cu băgare de seamă și cu ochii", asta-i din scripturi.

Atunci, cei doi spioni, mînați în același timp de speranță și de teamă, se luară pe urmele trupei lui Saint-Priac și străbătură Melunul. Din depărtare, văzură banda intrînd toată în *Adăpostul Măgarului.*

- Aha! acolo și-au ales postul de observație, spuse Rascasse.

Și o luă prin cîmp. Urmat de Corignan care ocăra că-i era sete, Rascasse, executînd un mare ocol prin cîmp, ajunse în spatele casei izolate. Acolo, cei doi aventurieri își legară caii sub un grup de stejari, apoi Rascasse se apropie singur și dînd de poarta care dădea în cîmp, intră cu curaj în curtea de care am vorbit. Cînd ieși de acolo, cu un gest furat de obișnuință, sau dintr-un instinct de vulpe care își asigură spatele, încuie poarta în așa fel ca să nu poată fi deschisă pe dinăuntru.

- Am înțeles, spuse el întorcîndu-se lîngă Corignan.

- Ce fac acolo? spuse Corignan. Beau, nu?

- Corignan, spuse cu seriozitate Rascasse, notează bine că acum capetele noastre nu ne mai stau decît printr-o minune pe umeri; că domnul Cardinal a pus fără îndoială să ne caute; că azi trebuie să-i reintrăm în grații sau să-l salvăm pe Ducele de Anjou și să ne facem din el un protector; alt mijloc nu există. Ori, dacă într-o astfel de împrejurare, ție îți mai e sete, n-ai decît să te duci!

- Nu mai mi-e sete, spuse Corignan, înghițind în sec.

- Ei bine! oamenii lui Saint-Priac așteaptă; să așteptăm și noi ca ei; cînd îi vom vedea ieșind din casă, o să ne mișcăm și noi, ca ei.

Se scurse un timp, în care Rascasse reflectă asupra situației.

- Uite! făcu deodată Corignan, ce animal o fi ăsta?

De departe, urmînd semicercul pe care Rascasse îl descrisese prin cîmp, venea în fugă un animal ciudat, care sărea, sau, mai curînd, țopăia. Aproape imediat, animalul în chestie sosi agitîndu-și singura-i ureche, gîfîind, scoțînd o limbă de un cot și cu toate acestea mai găsind încă puterea să alerge de la Corignan la Rascasse, căutînd să-l muște pe primul și arătîndu-i celuilalt o bucuri ciudată.

- Corignan - Întîiul! exclamă Rascasse uimit.

- Cățel mizerabil! fulgeră capucinul.

Și era într-adevăr bietul cățel, care scăpînd din locuința lui Rascasse de pe strada Saint-Antoine - cum? - făcuse în trei labe tot drumul făcut călare de stăpînul lui. Rascasse, în ajun, seara, îi aruncase bucățele, supliment peste obișnuita mîncare pe care i-o da ceasului deșteptător. Cîinele ajunsese la concluzia că s-a îmbunat și căuta - în felul lui - să-i dovedească recunoștința ce i-o purta. Ceva ca un fel de zori de emoție se ridică în inima împietrită a lui Rascasse, în timp ce Corignan-Întîiul sărea de bucurie și de oboseală, iar celălalt Corignan tuna și fulgera.

- Dar cum o fi ieșit? se gîndea Rascasse. Trebuie să-i fi deschis cineva ușa, dar cine?... Oh!... Ce se petrece acolo, la cîrciumă?...

Dinspre casa izolată se auzea zgomot mare, clinchet de spade, răcnete, înjurături, care ajungeau izolate pînă la cei doi tovarăși.

- Auzi! Atacul! palpită Rascasse. Dar pe cine atacă?

Corignan-Întîiul lătra furios.

- Am înțeles, făcu deodată Rascasse.

- Ce-ai înțeles? spuse Corignan al II-lea, trîntindu-i un picior lui Corignan I-ul.

- Planul Cardinalului: l-a pus acolo pe Saint-Priac cu spadasinii lui, ca să-l atace pe Ducele de Anjou, care în felul acesta va muri într-o tîlhărie la drumul mare. În timplul acesta, Eminența Sa îl va aștepta pe Delfin la Fleury și va arăta o deosebită nerăbdare. Bine jucat!

- Da, făcu Corignan. Acum este rîndul nostru să jucăm bine...

- Oh! îl întrerupse Rascasse, uite că se bat în curte, în dreptul porții dinspre noi... Să dăm fuga, Corignan! Deschidem poarta și-l salvăm pe Delfim... Înainte!

Amîndoi se repeziră. Lupta se strînsese într-adevăr în dosul porții pe care Rascasse o încuiase. În cîteva salturi, cei doi ajunseră acolo și Rascasse răcni:

- Țineți-vă bine, Monseniore!

Annais, ajungînd în fața Adăpostului Măgarului, văzu aproape fără nici o surprindere pe Saint-Priac apărînd în fața ei și sărindu-i la căpăstrul calului. Erau trei oameni, care trăiau în visurile ei de tinerețe, sau în coșmarele-i de ură. Unul dintre acești oameni era Richelieu, celălalt Saint-Priac. Cît despre al treilea, de-abia îndrăznea să-și mărturisească în anumite clipe că era totdeauna prezent în gîndurile ei.

Așadar, Annais, din prima clipă, își păstră tot sîngele rece, sări jos și-și puse mîna pe spadă. Dar spada îi fu smulsă cu violență de bandiții care apăruseră și o înconjuraseră.

- La drum! strigă Saint-Priac beat de bucurie. Galopăm pînă la Chailly și de acolo, în loc să o luăm spre Fleury, vom ajunge pînă la Fontainbleu... Pe cai.

- Hei! făcu unul din spadasini. Uitați-vă, Monseniore!

Saint-Priac aruncă o privire spre drum și văzu un nor de praf care venea spre ei.

- E Delfinul, se gîndi el. Repede, strigă, toată lumea înăuntru și să-i lăsăm să treacă.

Toată banda dispăru în Adăpostul Măgarului, tîrînd-o și pe Annais. În aceiași clipă, norul de praf se opri în fața casei. Cîțiva călăreți săriră la pămînt.

- Trencavel! Trencavel! răcni Saint-Priac. Blestem!

- Iată-ne, iată-ne! strigă Trencavel spre Annais.

Ea zîmbi. Nici asta nu o mai uimea!

- Bună ziua, Baroane! spunea Mauluys. Noroc! Și, ia zi, te găsesc iarăși ca la Anjou, jefuind pe drumurile Regelui. Asta îți rentează mai mult ca afacerea din strada Sainte-Avoye.

- Ca la Anjou, scîrții o voce de cîrîitoare, nimic nu lipsește, nici chiar eu!

Și figura schimonosită apăru, spintecată dintr-o parte în alta, de un larg surîs.

- Verdure! murmură Saint-Priac, năucit de uimire.

- Un spectru, domnule Baron! Din fericire, oamenii pe care îi asasinați dumneavoastră sînt foarte sănătoși. În sănătatea dumneavoastră, domnule Baron!

Și Verdure, apucînd de pe masă una din cănile lăsate pline, de bandiți, în momentul alarmei, o goli cu un aer de triumf, în timp ce Montariol apucîndu-și spada-i enormă de lamă, trîntea niște lovituri formidabile cu mînerul. Trencavel se repezise lovind cu lama spadei ca un paloș și înfingîndu-i vîrful în ce îi ieșea înainte. Mauluys, scosese spada cu gesturi elegante, în timp ce-i făcea complimente lui Saint-Priac. Într-o clipită, încăierarea a fost generală. Tîlharii erau viteji. Erau din acei oameni care, neavînd ce pierde, își jucau viața pe o aruncătură de zaruri. Se luptau ca niște turbați și trebuie să recunoaștem că își mînuiau spadele ca niște experți. Formau ca un fel de arici cu țepii de

oțel. Saint-Priac, în spatele grupului, strîngea convulsiv mîna Annaisei și căuta s-o tîrască în curte.

- Curaj, leii mei! urla Saint-Priac.

- Înainte! Pe moartea dracilor! vocifera Montariol.

Dintr-un iureș, Trencavel făcu un gol în fața lui și sări în curte unde Saint-Priac o împinsese pe Annais chiar în clipa aceea.

- Nu vă fie teamă, domnișoară!

Se repezi asupra lui Saint-Priac, care căzu în gardă, dîndu-i drumul fetei.

- Atenție! răcni Trencavel, vă strîng!

A fost ceva fulgerător. Un vîrtej de oțel și Trencavel fandă adînc spre Saint-Priac, care era rezemat de poarta dinspre cîmp...

Fulgerător, spada lui Trecavel se ridică: Saint-Priac era neatins.

Dar era Annais... Ea își scoase spada și cu o lovitură scurtă, îi ridicase în sus lama lui Trencavel, în fracțiunea de secundă în care era să se înfigă în pieptul lui Saint-Priac. Trencavel aruncă asupra Annaisei o privire de uimire.

- E al meu! spuse ea și căzu în gardă.

În momentul acela, trecea pe șosea un grup de călăreți în galop. Erau Fontrailles, Chevers, Bussière și Liverdan, care de la Paris mergeau pe urmele lui Trencavel, așa cum acesta mergea pe urmele Annaisei. La început, fuseseră oarecum mirați că maestrul de scrimă părea că se îndreaptă spre același loc unde aveau și ei întîlnirea. Dar nu aveau timp să se mire. Ura îi stăpînea complet.

La intrarea în Melun, îl pierdură din vedere.

Asigurîndu-se prin cîteva întrebări puse oamenilor că Trencavel mergea în aceeași direcție pe care urmau s-o ia și ei, adică spre Chailly și Fleury, porniră în galop pe același drum. În timpul acela, ei treceau prin fața Adăpostului Măgarului. Ar fi auzit zgomotul luptei? Ar fi văzut măcar case? Foarte puțin probabil. Nu vedeau înaintea lor la orizont decît imaginea însîngerată și palidă a lui Trencavel răpus de lovituri, nu auzeau decît urletele urii lor!

În clipa în care Annais se așezase în gardă în fața lui Saint- Priac, curtea a fost năpădită de spadasinii lui, care fugeau în dezordine în fața unei șarje furioase a lui Montariol și a lui Mauluys. Cît despre musiu Verdure, el nu se lupta. El rămăsese în salon, unde golea metodic, una după alta, cănile încă pline și rînjea.

Saint-Priac, văzîndu-și sosind tîlharii în ajutor, izbucni în rîs; dintr-un salt ajunse lîngă ei și strigă:

- Pe ei! Pe ei! Serviți-i! Curaj! O sută de pistoli de cap.

- Caraghiosul ne pune capetele la preț, tună Montariol.

Voi să se repeadă asupra lor. Dar banda, care fusese o clipă răvășită, acum era beată de entuziasm: o sută de pistoli de cap!... Tîlharii atacau acum în rînduri strînse. Într-o clipă, Trencavel, Annais, Mauluys și Montariol se văzură împinși într-un spațiu restrîns, unde nu se puteau apăra prea multă vreme: cu Saint-Priac, mai aveau încă nouă lame în fața lor. Acest spațiu era un fel de gîtuitură între grajduri și clădirea centrală. În fundul acestei gîtuituri se afle poarta ce da spre cîmp.

Trencavel și Mauluys se așezară în fața Annaisei, dar ea îi dădu la o parte și-și încrucișă și ea imediat spada. În spatele lor, Montariol împingea cu puterea disperării, cu umerii în poartă. Dar poarta era solidă.

- Pe ei! pe ei! urlau nemernicii triumfători.

- Monseniore! Monseniore! Țineți-vă bine! strigă o voce de afară.

În același timp, poarta se deschise cu violență.

- Rascasse! urlă Saint-Priac. Rascasse și Corignan!

- Domnul Trencavel! bîlbîi Rascasse, ca trăznit.

Într-o clipită, Trencavel, Mauluys și Annais, se găsiră în cîmp. Rascasse și Corignan, erau cu spadele în mîini. Tîlharii rămăseseră numai șapte: avîntul li se spulberă; se sfătuiră dintr-o privire, și imediat toți își scoaseră caii în drum, săriră în șa și zburară ca un stol de vulturi. Saint-Priac, cu ochii însîngerați, cu spume la gură, ridică pumnul spre cer; apoi, sărind și el pe cal, fugi aruncînd înjurături de turbare. Trencavel făcu o mișcare

- Unde vă duceți? întrebă Annais atingîndu-i brațul.

- Să-l urmăresc, să-l ajung și să vă scap pentru totdeauna de acest nemernic.

Annais surîse ciudat, ca și adineauri:

- Rămîneți. V-am spus că omul acesta îmi aparține.

Acum trebuie să spunem aici, marea surpriză pe care o avu în ziua aceea Corignan. Am mai spus că spre dreapta, în curtea fostului han, se afla un cuptor mare de pîine, săpat în pămînt, la care se ajungea coborînd cam pe o jumătate de duzină de trepte. După fuga lui Saint-Priac, Annais, Trencavel și tovarășii lui intraseră la loc, în curte.

Rascasse și Corignan veniseră după ei, unul năucit de uimire că îl salvase pe Trencavel, atunci cînd se aștepta să-l scoată din încurcătură pe Ducele de Lyon, celălalt, rumegînd deja niște planuri pe care vederea lui Trencavel i le treziseră în minte. Astfel că în timp ce maestrul de scrimă și amicii lui se sfătuiau, Corignan îl trase pe Rascasse de-o parte:

- Cumetre, spuse el cu voce înceată, cerul ne-a trimis pe Trencavel, burtă de capră! Uite mijlocul de a reintra în grațiile Cardinalului.

În clipa aceea ajunseseră în dreptul cuptorului, care avea partea de sus dărîmată și își căsca deschizătura mare, neagră de funingine.

- Explică-te, popă, făcu Rascasse, ștrengărește.

- Foarte simplu, muscoiule! Eu rămîn aici ca să-l distrez pe Trencavel și pe complicii lui. Fiindcă Părintele Josef se află la Longjoumeau cu o companie de mușchetari, la ora asta trebuie să fie în drum spre noi. Tu ai să alergi în calea demnului meu superior și ai să-i povestești că eu am prins-o pe nobila rafinată și pe Trencavel și pe ceilalți! Vii încoace cu mușchetarii, prindem toată banda și o oferim Cardinalului. Ce zici de asta, muscoiule?

- Meștere Rascasse, vino puțin încoace, spuse în momentul acela Trencavel.

- Imediat, domnule gentilom. Corignan, tu ești un popă genial!

- Ei! Ai să vezi tu altele și mai și. Așadar, afacerea îți convine?

- Sigur! Dar fuga înaintea Părintelui Josef și a mușchetarilor! Oho, dar ce e aici?

- Unde dracu?

- Acolo în cuptor; ia uită-te, Corignan.

Corignan se întoarse spre cuptor, cu ochii zgîiți.

- Nu văd nimic, spuse el.

- Atunci du-te acolo să vezi! urlă Rascasse care se afla acum în spatele lui Corignan.

Și în același timp, el se destinse și repezindu-și capul ca un proiectil, îl atinse pe Corignan în spate, sau în anumite regiuni ale spatelui. Călugărul, azvîrlit cu violență, descrise o curbă în aer și se prăbuși în fundul cuptorului, unde rămase vreo cîteva clipe năucit, cu un aer jalnic.

In clipa aceasta se începu în fundul cuptorului un concert de ocări, de lătrături furioase și de vaiete latinești - sau aproape. Ce se întîmplase? Corignan - întîiul, văzuse gestul stăpînului său și-l văzuse și pe Corignan al doilea aruncat în groapa neagră. Dintr-un salt, cățelul

urmase și el același drum și aproape imediat, fălcile cîinelui și marile picioare ale capucinului, intrară în contact. După o serie de urlete și lătrături, deodată, apăru Corignan, care se repezi complet înspăimîntat, ca o bufniță din fundul întunericurilor și traversă curtea în salturi frenetice.

- Oh! murmură Rascasse, nu cumva popa are să-și pună proiectul în aplicare!

Îl urmă, intră în casă și aici se liniști. Corignan îl văzuse pe Verdure așezat la masă, în fața cănilor pe care nemernicii lui Saint-Priac le lăsaseră și pe care el le umplea cu foarte multă conștiinciozitate, pe măsură ce le golea. Acest spectacol, îl umpluse pe Corignan de admirație. Atunci, se instalase și el în fața lui Verdure și, cînd Rascasse își vîrî nasul în salon, îi văzu pe cei doi bețivi, cum își ciocneau cănile și-și repetau:

- În sănătatea, dumitale!... Ba a dumitale!...

De departe, Trencavel și prietenii lui priviseră la aruncarea lui Corignan în cuptor, prin lovitura dată cu capul de Rascasse.

- Domnule Rascasse, spuse Trencavel, e sigur că dumneavoastră ne-ați adus din nou un mare serviciu. Am să-mi amintesc de asta. Dar, ce făceați amîndoi aici? Hai, vorbește-mi sincer, Rascasse! Pe mine veniserăți să mă spionați, dumneata și tovarășul dumitale?

- Domnule, spuse Rascasse, eu nu mai aparțin Eminenței Sale, care a voit să mă ucidă, fiindcă în strada Courteau l-am înpiedicat pe Saint-Priac să vă prindă, viu sau mort.

- E drept. Ei bine! ceea ce ți-am spus atunci, ți-o repet și acuma, vino cu mine. Am să-ți fiu un stăpîn la fel de bun ca și Cardinalul, în afară de faptul că eu n-am să-ți poruncesc să faci nici o nelegiuire. Ceea ce ai făcut la palatul de Guise, în strada Courteau și chiar și aici, îmi dovedește că ai inimă. Crede-mă, părăsește-ți meseria asta. Acum ai devenit un spion prost, așa că poți să devii un om cinstit.

- Vă mulțumesc, spuse Rascasse, cu oarecare mîndrie. Vreau să încerc să mă împac cu Eminența Sa. Îi sînt dator multe Cardinalului.

- Dar... începu Trencavel.

L-am trădat pentru dumneavoastră, îi datorez o compensație...

- Lasă-l, îi spuse Mauluys. Acum, în mintea lui se dă o luptă, în care nimeni nu trebuie să se amestece.

- Domnule, reluă Rascasse după un moment de tăcere, cu un aer îngîndurat și aruncînd o privire spre Annais. Poate că am avut anumite

motive să acționez așa cum am făcut-o. Dar astăzi nici nu știam de prezența dumneavoastră în casa asta. Am crezut că-l salvez pe Delfin.

- Ducele de Anjou? făcu Annais tresărind.

- Fără îndoială. Eu mi-am închipuit că pentru a-l ataca pe Duce, s-a ascuns la pîndă Saint-Priac aici. Cu atît mai mult cu cît am văzut la Longjoumeau pe Părintele Josef pregătit de luptă, conducînd el însuși o companie de mușchetari de-ai Regelui...

Annais păli.

- Domnule Rascasse, spuse Mauluys, ce vă închipuiți dumneavoastră că trebuie să fie cu acești mușchetari?

- Ei, la naiba ce voiți să-mi închipui, dacă nu că la Fleury vor avea loc în curînd cîteva frumoase arestări?... Eminența Sa excelează în prepararea surprizelor vesele, mai ales spre sfîrșitul meselor. Acum domnilor, Dumnezeu să vă păzească.

Rascasse se depărtă repede, foarte înfuriat, ocărîndu-se singur. Alergă la Corignan și-l bătu pe umăr.

- La drum, cumetre!

- Caraghiosule! mitocane! mai îndrăznești încă, după trădarea ta...

- Ei! nu era vorba să-l arestăm pe Trencavel...

- Mi-ai dat cu capul, mizerabile! În spate!

- Am făcut-o ca să-ți ocrotesc stomacul, popă! Poftim! asta-i recunoștința cumetrilor! Dar dacă vrei, n-ai decît să rămîi. Eu dau fuga la Fleury, unde e ceva aur de cîștigat...

Și-ntr-adevăr, Rascasse se repezi spre grupul de stejari unde își legaseră caii. Corignan, se ridicase repede și zbura pe urmele lui.

- Domnilor, spuse Annais, primiți mulțumirile mele și permiteți să vă spun adio. Trebuie neapărat să-mi îndeplinesc o datorie...

Trencavel era palid, Mauluys rece, Montariol își rodea mustața-i groasă.

- Domnișoară, spuse Trencavel, iată care e datoria aceasta: Delfinul și prietenii săi au complotat să pună mîna pe Cardinal la Fleury. Prezența Părintelui Josef și a mușchetarilor Regelui, dovedește că totul e descoperit. Dumneavoastră doriți să alergați la Fleury și să le strigați cu curaj conspiratorilor...

- Asta-i adevărul, domnule. Mărturisesc că am venit pînă aici în speranța de a mă întîlni cu Richelieu. L-aș fi provocat, l-aș fi... dar el

nici nu are să vină, adăugă ea, liniștindu-se. Atunci, nu-mi rămîne decît să ajung la Fleury înaintea mușchetarilor...

- Dragul meu Conte, spuse Trencavel, voi aveți pe domnișoara Lespars pînă la Paris. Domnișoară, eu mă voi duce la Fleury. Mă însărcinez ca eu să-l previn pe Delfin...

Annais tresări.

- Cu toate astea, el v-a insultat! făcu ea privindu-l pe Trencavel drept în ochi.

- S-a șters: mi-a cerut iertare.

- Luați seama, reluă Annais cu o ciudată duioșie, atunci vă urăște.

Trencavel și încălecase. Annais nu mai spuse nici un cuvînt ca să-l rețină și nici nu mai insistă ca să îndeplinească singură această minune; ea, care n-ar fi permis nimănui în lume să o înlocuiască! Cu autoritatea lui, Trencavel o înlocuia. Nici n-am putea spune ce gîndea despre asta: îl lăsa să facă ce vrea el.

Cîteva secunde mai tîrziu, Annais, escortată de Mauluys și de Montariol, care erau urmați de Verdure, ce se ținea țeapăn pe calul lui, luau drumul spre Paris, dar ocolind șoseaua pe care veniseră. Cît despre Trencavel, el se repezise spre Fleury. Se apropia ora prînzului.

Într-o sală mare și frumoasă de la parterul castelului Fleury, erau adunate diverse personaje: Gaston, nervos, tremurînd, palid; Chelais, visător, zîmbind; Marchizul de La Valette, nepăsător și calm; Bouteville și Beuvron, care discutau liniștiți despre o lovitură de scrimă, mereu de neîmpăcat și mereu de nedespărțit; Ducele de Vendôme, la fel de palid ca și Gaston, dar rece; fratele lui, Marele Stareț, Antoine de Bourbon; în sfîrșit, cei patru angevini ai noștri, care întîlnindu-se cu La Valette, în goana lor, au fost nevoiți să-l urmeze la Fleury, înfuriați că pierduseră urma lui Trencavel.

Iată ce se hotărîse: încă de la intrarea lui Richelieu, cei doisprezece, fără a se așeza măcar la masă și chiar fără a mai trece în sala de mîncare, să-și îndeplinească atacul...

Am spus *cei doisprezece,* cu toate că, numărîndu-i, nu erau decît unsprezece. Unul din conspiratori lipsea la apel. Era Louvigni.

Bouteville, Beuvron, La Valette, Chevers, Fontrailles, Liverdan și Bussière trebuiau să păzească ușile cu spada în mînă și să împiedice pe oricine să intre. Ducele de Anjou trebuia să se așeze pe un fotoliu. Ducele de Vendôme și Marele Stareț urmau să ia loc la dreapta și la

stînga Delfinului, dar în picioare și cu spada în teacă: ei erau tribunalul tribunalul de familie! Aceasta era Chalais!... Ducele de Anjou; trebuia să spună: "Domnule Cardinal, în numele nobilimii Franței, pe care dumneavoastră o oprimați, eu am hotărît că trebuie să muriți. În consecință, făceți-vă o rugăciune și resemnați-vă".

Atunci, Chalais trebuia să-l lovească... Toate acestea fuseseră aranjate dinainte.

Ori, toată lumea era la postul său, cu excepția lui Louvigni. În sala de mîncare se auzea un ușor clincănit de tacîmuri, pe care șambelanii le tot aranjau. Totul era gata. Toți erau acolo. Lipsea doar acela pe care trebuiau să-l omoare... Gaston era alb ca varul.

- Uite, are să se facă ora prînzului murmură nervos Vendôme.

- Cred... bîlbîi Gaston.

Ce credea el? Ce voia să mai spună? Chailais, în mijlocul sălii, zîmbea. Fruntea îi șiroia de sudoare. Inima-i bătea să-i spargă pieptul. Surîdea potolit spre frumosul cap blond, pe care-l revedea în minte.

- N-are să vină! mormăi Marele Stareț cu o înjurătură.

În curte răsună galopul unui cal.

Iată-l!...

Într-o clipă, toți fură la posturile lor. O tăcere formidabilă se lăsă. Ei se priviră și se văzură ca niște spectre. Deodată un strigăt ieși din toate gîtlejurile sufocate de teamă... Un strigăt de groază... Un om intrase în sală, acoperit complet de praf. Și acesta nu era Cardinalul. Era Trencavel.

- Trencavel! - Dumneavoastră! - Ce doriți! - Cine vă trimite! Sîntem trădați!

Aceste exclamații se încrucișară, se ciocniră. Toți se îndreptau spre Trencavel, cu figuri ucigașe. Ducele de Anjon căzuse în fotoliul lui, bîlbîind:

- Sînt pierdut!

Trencavel, se duse pînă la Delfin și se înclină în fața lui. Vendôme își ridicase pumnalul.

- Monseniore, spuse Trencavel, am fost trimis la dumneavoastră de domnișoara de Lespars, ca să vă strig: Alarmă! Alarmă, domnilor, reluă Trencavel, ridicîndu-se. Proiectul dumneavoastră a fost surprins, o sută de mușchetari de-ai Regelui vin. I-am văzut pe drum. În cîteva minute, toată casa va fi împresurată.

Vendome și Marele Stareț apucară fiecare cîte un braț al lui Gaston de Anjou, care bîlbîi:

- Domnule Trencavel, pentru a doua oară vă cer iertare că m-am purtat urît, dar de data aceasta o fac din toată inima!

Acestea au fost poate cele mai frumoase cuvinte ale acelui principe și i-au fost smulse nu din inimă - ci de frică.

Cîteva secunde mai tîrziu, Gaston fugea mîncînd pămîntul, între Cezar de Vendôme și Antoine de Bourbon. La Valette, Beuvron și Bouteville ieșiseră în liniște din sală și încălecaseră pe cai, fără grabă. Dar cît de repede ar fi alergat Delfinul, era unul care gonea mai repede decît el. Era Chailais... Era vînăt la față. Sfîșia cu pintenii burta calului și mugea:

- Fiindcă totul e descoperit, palatul de Chevreuse trebuie să fie năpădit la ora asta. Doamne, tot ce-ți cer, e să ajung la timp.

Printre maeștrii de ceremonie, chelneri, lachei, valeți, a fost o adevărată uimire generală. Ultimii patru invitați ai Eminenței Sale încălecau și ei pe cai și se depărtau. Trencavel era cu ei. Toți aveau aerul foarte liniștit. În timp ce dispăreau în depărtare, un zvon de copite răsuna pe șosea. Erau mușchetarii... Trencavel și cei patru Angevini se opriră la o leghe de acolo.

- Domnilor, spuse maestrul de scrimă, ce voiți de la mine?

- Să vă omorîm! răspunseră ei.

Trencavel descălecă liniștit și-și legă calul de un arbore, cu multă grijă. O clipă, mîngîie gîtul fumegînd al animalului, apoi întorcîndu-se, văzu că cei patru își legau și ei caii. Trencavel izbucni în rîs.

- Așadar, spuse el, în lipsa prînzului Eminenței Sale, vreți să mă mîncați pe mine? Aveți neapărată nevoie să ucideți pe cineva azi. Dar știți destul de bine că nu pot fi omorît chiar cu o așa de mare ușurință. Mai ales că acum am și spadă și pumnal. Domnilor, trebuia să mă fi omorît în seara cînd m-ați găsit fără arme și cînd v-am aruncat numele care vi se potrivește, vă amintiți?

- Da, spuse Fontrailles cu o liniște înfricoșătoare, ne-ați numit niște lași. Uite ce e, domnule, e mai bine s-o știți de acum. Ei bine, da, sîntem hotărîți să comitem și acuma o lașitate, ca să vă facem să dispăreți. Vă atacăm toți patru, ca să vă putem ucide. Ne-am uni și zece

odată, dacă am fi zece inși care să avem același sentiment. Înțelegeți acum?

- Ei! la naiba! cred și eu că vă înțeleg. Cu toate acestea, un cuvînt, unul singur: de ce dracu sînteți așa de înverșunați contra mea, încît să vă coborîți chiar pînă la mîrșevie? Mărturisesc că asta întrece puterile mele de gîndire.

- Am să v-o spun, fiindcă peste cinci minute veți fi mort și atunci nimeni nu are s-o mai afle. Voim să vă omorîm...

Fontrailles se opri gîfîind.

- Haideți dar! făcu Trencavel biciuind aerul cu spada.

Și Fontrailles, cu un răget:

- *Fiindcă ea vă iubește!...*

Trencavel păru orbit de un fulger. O clipă își închise ochii. O bucurie furtunoasă i se dezlănțui în inimă. Dar totul nu dură decît o secundă.

Cei patru își repeziră în tăcere spadele spre pieptul lui - patru spade solide, ce sclipeau în soare. Dacă Trencavel n-ar fi făcut un salt înapoi, s-ar fi dus de-a dreptul într-o lume mai bună. Dar, în același timp cît sărise înapoi, spada lui biciuise cu o lovitură solidă pe toate celelalte patru spade, care se clătinară.

- Haideți, dar, domnilor, v-am mai spus că nu mă omoară pe mine nimeni chiar așa de ușor!

Și în aceeași clipă dădu o lovitură de sus în jos cu spada! Chevers căzu ca un mal, cu capul despicat.

- Unul! spuse Trencavel!

Ceilalți trei se repeziră. A fost o luptă sălbatică, furioasă și bestială. Bussière își aruncă spada și-și scoase pumnalul. Liverdan căuta să-l doboare pe Trencavel, care sărea, revenea, se arunca la pămînt, se ridica, îndeplinea o manevră uluitoare. Deodată Fontrailles reuși să-l apuce în brațe, pe la spate.

- Omorîți-l - urlă el.

Trencavel își încordă mușchii, se întinse într-un suprem efort și în clipa cînd două vîrfuri de oțel se repezeau spre el, se aruncă la pămînt, tîrîndu-l și pe Fontrailles. Brațul lui drept, în timp ce cădea spre pămînt, se întinse ca un resort: avea pumnalul în pumn... Liverdan, se prăbuși cu burta spintecată... În aceeași clipă, Trencavel sări în picioare și gîfîind însîngerat, sfîșiat, strigă cu o voce răgușită:

- Doi! Mai rămîn doi. Duceți-vă, vă iert! Vă las viața!

O lovitură de spadă a lui Fontrailles îl atinse la umăr. Scoase un răcnet... Apoi își ridică spada de lamă și cu toată puterea, repezi mînerul în jos, ca o lovitură de baros... Bussière căzu cu țeasta zdrobită.

- Trei! horcăi Trencavel. Ah! am...

Nu putu spune mai mult. Fontrailles era din nou deasupra lui și îl înhățase de gît. Se înlănțuiră, după cîteva clipe de zbucium. Apoi se desprinseră și cele două pumnale se ciocniră unul de altul. Dar numai Fontrailles lovea. Trencavel se mulțumea numai să pareze. Fontrailles îi înfipse o mînă în gît, în timp ce pumnalele se apăsau cu putere unul pe celălalt, căutîndu-și inimile. Trencavel trecu brațul stîng după gîtul lui Fontrailles. A fost o îmbrățișare înspăimîntătoare. Brațul lui, printr-o înceată și irezistibilă presiune, se strîngea din ce în ce mai tare, apropiindu-se de el, de pumnalul lui, care sta cu vîrful înainte, apărîndu-i pieptul, de pumnalul celuilalt și menținînd în același timp pieptul adversarului, care se înfigea din ce în ce în el. Fontrailles gîfîia, apoi horcăi, apoi făcu spume. Și Trencavel murmură: "Ei bine și eu o iubesc!..."

Un fel de geamăt se strecură de pe buzele lui Fontrailles. Era sfîrșitul. Trencavel îi dădu drumul. Fontrailles bătu aerul cu mîinile și căzu de-a curmezișul lui Bussière.

Soarele de prînz lucea pe un cer fără nori. Pe undeva, în apropiere, un țăran cînta un refren monoton, cu voce hodorogită. Trecavel, în picioare, rezemat de spada roșie, înțepenit într-o sălbatică mîndrie, contempla cele patru corpuri însîngerate, întinse la picioarele lui.

Timp de cîteva minute, învingătorul își ținu privirile fixate asupra acelora care voiseră să-l asasineze. Apoi, puțin cîte puțin, figura aceea grozavă se înmuie. Privirile i se tulburară. Un suspin îi umflă pieptul și își întoarse capul. Apoi, cu un pas greu, se duse spre cal pe care îl dezlegă, se urcă în șa și, la pas, fără a mai privi în urma lui, își reluă drumul spre Paris...

După vreo două sute de pași, văzu în cîmp un om care plivea buruienile dintr-un lan. Era țăranul acela al cărui cîntec solitar arunca în nesfîrșita tăcere a miezului de zi doina lui melancolică. La vreun kilometru de acolo, Trencavel văzu un grup de trei-patru case. Se opri, șovăi o clipă, apoi strigă:

- Hei! omule.

Țăranul se ridică. Era un om tînăr încă, de vre-o treizeci de ani, cu o figură veselă, vioaie.

- Cu ce vă pot servi, domnule gentilom? făcu el scoţîndu-şi boneta.
Se opri brusc.
- Pe mine, cu nimic; dar colo, unde e vîlceaua aceea, sînt...
- Ei bine! făcu ţăranul uimit.
Lui Trencavel îi trecu deodată o idee prin minte şi zîmbi!
- Ei bine, sînt acolo, legaţi de nişte copaci, patru cai, patru cai, patru cai splendizi, de război, auzi tu?
- Nişte cai! făcu omul uimit. Şi ai cui sînt?
Trencavel nu mai răspunse. Plecase din nou la drum. Ţăranul o rupse la fugă spre locul care îi fusese arătat. Trencavel se întoarse în Paris, fără a mai avea vre-o întîlnire neplăcută. Dar în loc să se ducă, fie la Frumoasa Diademă, fie la locuinţa Contelui de Mauluy, el o luă la trap drept spre strada Saint- Thomas-du-Louvre. Numai după ce îşi vîrî calul în casa pe care şi-o alesese pentru a veghea asupra Annaisei, abia atunci travesă strada îngustă şi cu o puternică lovitură de ciocan sună la poarta cea mare a palatului de Chevreuse. Era zdrenţuit, plin de sînge pe mîini şi pe faţă, iar ochii îi ardeau în flăcări.

CAP. XLI

VICTORIA LUI RICHELIEU

PE LA PRÎNZ, Cardinalul își făcu intrarea la Louvru, escortat de Cavalerul de Louvigni și merse drept spre cabinetul regal. Ludovic al XIII-lea, prevenit de vizita prim - ministrului său, sosi îndată, foarte uimit, și dădu ordin să fie introdus Eminența Sa. Cardinalul intră.

- Vă credeam la Fleury, domnule Duce, spuse Ludovic al XIII-lea.

- Sire, răspunse Richelieu cu o voce pe care se căznea în zadar să o facă mai sigură, nu m-am dus la Fleury, fiindcă urma ca acolo să fiu asasinat!...

- Să vă asasineze... pe dumneavoastră! făcu Regele sărind în sus. De fapt, nu e prima oară. Intriganții vă atacă fiindcă sînteți stîlpul de susținere a tronului meu. Lovindu-vă pe dumneavoastră, vor să mă dărîme pe mine!

- Asta e și părerea mea, Sire!

- Oh! dar să-i ferească Sfîntul!... De data asta, vreau să se dea un exemplu îngrozitor.

Ludovic al XIII-lea era departe de a-l iubi pe Richelieu îl ura din toată inima, în adîncul sufletului său. Dar acum își spusese adevăratele-i gînduri; Cardinalul, după părerea lui, era cel mai puternic susținător al tronului său; el avea convingerea că, dispărînd Richelieu, va sucomba în curînd și el. Așadar, Regele se plimba de colo- colo prin cabinet, în prada unei supărări furioase, aruncînd cuvinte fără șir. Richelieu se ferea să-l întrerupă, știind că mînia aceea avea să crească singură, pînă la exasperare. În sfîrșit, aruncîndu-se într-un fotoliu, Ludovic al XIII-lea strigă:

- Pe sîngele dracilor! vreau să-mi spui, domnule, toate lucrurile de la început.

- Sire, răspunse Richelieu, eu nu pot să fiu și judecător și reclamant. Dacă Regele găsește necesar, am să-i prezint pe omul care a venit să mă încunoștiințeze de complot.

- Cine e?

- Unul din conspiratori, Sire; cuprins - la timp - de remușcări, înspăimîntat de enormitatea crimei a venit drept la mine și mi-a spus totul.

- Bine. Viața acestui om va fi grațiată.

- Sire, eu am și socotit că era necesar să-i promit această favoare în numele Vostru, încă de la început. Dar el cere o altă recompensă și eu rog pe Majestatea Voastră să i-o acorde, căci aceasta ar fi o bună măsură politică.

- Ce vrea? bani?...

- Nu, Sire! Complotul a avut loc la iubita lui, care a fost în parte sufletul acestei neasemuite fapte. El cere ca această femeie să nu fie urmărită. Și trebuie să adaug chiar că nu a consimțit să vină pînă aici, decît cu această condiție, ca numele iubitei sale să vă fie ascuns. I-am promis aceasta, în numele Vostru!

- Foarte bine. Întăresc promisiunile dumitale, spuse Ludovic al XIII-lea. Care e numele acestei femei? adăugă el imediat, cu o naivitate care se apropia de un cinism inconștient.

- Ducesa de Chevreuse, spuse Richelieu, cu aceeași naivitate.

Dar la el, cinismul era conștient.

- Ea! exclamă Regele ridicîndu-se și începînd să meargă din nou cu pași mari prin cameră. Da. Mereu, tot ea e la baza tuturor comploturilor care se îndreaptă spre puterea mea, viața mea, onoarea mea. Ea! Prietena Reginei! Ea o împinge să mă trădeze. Ea a imaginat să facă să fiu înlocuit de propriul meu frate! Ah! de data asta...

- Sire, spuse Richelieu, prin omul care are să vă vorbească, putem să mai aflăm încă multe lucruri. Dacă ne atingem de Ducesă, omul ăsta ne scapă. Peste o lună sau două... Într-un noroc!... Fiți liniștit, ea nu are să piardă nimic dacă o mai aștepta pînă să-i vină rîndul...

- Atunci, adu-l pe omul acela. Cine e?

- Cavalerul de Louvigni... unul din curtezanii Voștri.

Richelieu se duse el însuși să deschidă ușa anticamerei și făcu semn. Louvigni intră. Regele luase un aer majestuos și sever. Dar cînd

ridică ochii spre oaspete, cînd văzu figura aceea liv'dă, privirile acelea care păreau să arate numai disperare și ură, el se-nf oră.

- Domnule de Louvigni, spuse R'.ielieu, Majestatea Sa binevoiește să uite că acel complot s.u ținut la o persoană care vă interesează. Majestatea Sa consimte să nu i se spună numele acestei persoane. Acum; vorbiți. Spuneți tot ce știți, nimic în plus, nimic în minus.

- Întîi, numele lor! spuse Ludovic al XIII-lea, cu o furie stăpînită.

Louvigni le spuse unul după altul. Regele dădea din cap la fiecare. Cînd Louvigni ajunse la numele lui Vendôme și al lui Bourbon:

- Doi frați buni, la dracu! murmură Ludovic cu un accent sinistru. Pe urmă?

Nu mai rămăsese de spus decît numele lui Gaston. Louvigni îl consultă pe Richelieu cu privirea. Ludovic al XIII-le observă această aruncătură de ochi și strigă:

- Spuneți tot, domnule, eu o voiesc!

Louvigni îl numi și pe Gaston de Anjou.

- Bănuiam eu! se răsti Regele într-un hohot de rîs funebru. Și după moartea Cardinalului, m-ar fi omorît și pe mine însumi; nu-i așa, domnule? Și acest frate cumsecade, acest neam bun ar fi luat-o în căsătorie pe Anna, nu-i așa domnule? Ah! mizerabilul, juca teatru în fața mea și se jura că e gata să se însoare cu cine voiam eu!

- Sire, vă rog, murmură Richelieu.

Ludovic al XIII-lea aproape uitase că era vorba de un complot împotriva vieții ministrului său. Privirea lui Richelieu îl liniști. Louvigni începu atunci să povestească amănunțit scena omorîrii, așa cum fusese hotărîtă între ei.

- Ei bine, domnule, spuse atunci Ludovic al XIII-lea, duceți-vă și spuneți-i persoanei care vă e așa de dragă că eu îi las libertatea să părăsească Parisul. E tot ce pot face pentru ea!

Erau aproape orele trei, cînd Louvigni părăsi Louvrul. În același moment chiar, intra Gaston. Cît despre Vendôme și Bourbon, ei îl părăsiră pe Alteța Sa la porțile Parisului și luaseră drumul spre Blois. Gaston jurase să nege cu curaj și jurase mai ales să nu numească pe nici unul din conjurați. Dar cei doi fii ai Gabriellei de Estrées, puțin încrezători în cuvîntul lui, preferaseră să se pună la adăpost și să se ducă să aștepte desfășurarea evenimentelor, destul de departe, pentru ca ghiarele tigrului să nu-i poată atinge.

Gaston își pregătise un plan, cu care să intre la Louvru. El trebuia să se plîngă cu amărăciune Regelui de lipsa de politețe a Cardinalului care îi făcuse jignirea de a nu veni la Fleury. El descălecă în curtea Louvrului, furtunos, umflîndu-și glasul și făcînd un puternic scandal. In același moment, se văzu nas în nas cu căpitanul mușchetarilor, care îi spuse:

- Monseniore, binevoiește Alteța Voastră să mă urmeze pînă la Majestatea Sa.

- Domnule!... se răsti Gaston. Cred că cunosc și eu drumul.

- Monseniore, am ordinul de a vă însoți!

- Ordin... de a... mă însoți? bîlbîi Gaston, complet palid. Ordin de la cine?...

- De la Rege, Monseniore!

Ordinul venea de la Richelieu. Zece minute înaintea lui Gaston, venise Părintele Josef, care povestise intervenția neprevăzută a lui Trencavel și inutila desfășurare pe teren a mușchetarilor. Conjurații plecaseră. Colivia era goală. Richelieu începu să tremure.

- Sînt pierdut!...

- Da, spuse Părintele Josef, dacă țineți piept furtunii.

- Nu mă mai pot ridica, murmură Richelieu. Sînt prea mulți! Sînt prea multe uri împotriva mea. Mă retrag.

- Vă dați demisia? se răsti Eminența Cenușie cu un gest de furie.

- Da! n-am să mai fiu ministru, dar am să trăiesc în schimb.

- Ba o să muriți! făcu Părintele Josef printre dinții strînși. Dacă fugiți! Acesta va fi cel mai bun mijloc de a vă da pe mîna dușmanilor. Atîta timp cît sînteți în picioare, îi stăpîniți, îi striviți. Coborîți din puterea care vă înalță deasupra tuturor și veți deveni un om ca și ei. Și atunci au să vă lovească, fără ca nici Regele chiar și nici nimeni altcineva să fie emoționat. Veți cădea! Numai că în loc de a cădea în culmea gloriei, veți cădea în infamie. Ce hohot de rîs are să fie în Europa, în Franța... și la Val- de- Grace, cînd se va ști că lui Richelieu i-a fost frică!...

Richelieu, biciut de aceste cuvinte aspre și mai ales de spectrul hohotului de rîs de la Val- de- Grace, adică al Reginei, sări în sus, apucă brațul capucinului și spuse:

- Rămîn! Dacă mor...

- Ei! nu veți muri. Uite ce trebuie făcut: oferiți-i demisia dumneavoastră Regelui și nu consimțiți a mai rămîne la putere decît dacă vi se duc asigurări serioase. În ceea ce privește restul, iată: Chevreuse să fie exilată, să fie decapitați doi sau trei dintre cei mai compromiși, să fie întemnițați Vendôme și fratele lui, să obțineți căsătoria lui Gaston cu domnișoara de Montpensier. Duceți-vă fiul meu, eu vă binecuvîntez...

Atunci, Richelieu îl chemă pe căpitanul mușchetarilor, apoi intra înapoi în cabinetul Regelui. Așadar, Gaston îl urmă pe căpitan, care îl însoți pînă la ușa cabinetului regal. El intră...

Imediat își dădu seama că Regele știa totul... Într-un ultim efort de energie, livid, agitat de fiori, el se întoarse spre Richelieu și bîlbîi:

- Vă felicit pentru fapta dumneavoastră, domnule Cardinal. Cînd fratele Regelui se coboară pînă a vă face onoarea unei vizite, așa cum am făcut eu, dumneavoastră vă dați în lături și nici nu veniți măcar la masa la care i-ați invitat pe prietenii mei. Nu există un singur om de rînd, în toată Franța, în stare să-și manifeste ospitalitatea în felul acesta!

- Monseniore, spuse Richelieu, aceasta fiindcă poate că nu există un singur om de rînd, în toată Franța, care să aștepte - ca mine - să fie asasinat de musafirii lui...

Gaston se clătină ca un bou atins între coarne de cuțitul care-l va înjunghia. Richelieu se ridică cît putu de mult, privindu-l de la toată înălțimea lui, și, simțind că aici își juca partida supremă a vieții lui, se îndreptă spre Rege.

- Sire, spuse el, am durerea de a-l acuza pe fratele Vostru de crimă comisă împotriva Seniorului său, de nelegiuire, de acționare împotriva Regelui, de instigare la omor, de complotare și de încercare de atentat, adunînd complici, pentru omorîrea ministrului vostru. În consecință, cer ca să se procedeze imediat la arestarea Ducelui de Anjou și la instruirea procesului său...

Regele tremură și privirile lui rătăcite se opriră asupra lui Gaston, cu o expresie de nedescris, în care ura și scîrba, gelozia și spaima, mila și disprețul, se amestecau și se ciocneau unele pe altele.

- Apără-te! murmură el.

Gaston bombăni niște cuvinte de neînțeles. Nu mai era decît o zdreanță omenească.

- Apără-te, la naiba! reluă Ludovic al XIII-lea cu un gest de stimă familială. Apără-te, sau eu însumi te dau pe mîna justiției!

Atunci, în sfîrşit, Ducele de Anjou reuşi să facă să se înţeleagă ceea ce voia să spună:

- E fals, Sire, o jur!

Ludovic al XIII-lea aştepta cu totul altceva, vreo revoltă demnă de un fiu al lui Henric al IV-lea. Răspunsul lui Gaston, un biet răspuns de criminal care neagă evidenţa, îi pricinui un fel de stupoare. Un gest de dezgust îi scăpă.

- Domnule, spuse el - şi de data aceasta nu se mai bîlbîi, iar vocea lui luase nişte stranii inflexiuni de dramă. Domnule, uşile trebuiau să fie păzite de cei patru gentilomi angevini, pe care ai avut îndrăzneala să mi-i prezinţi, de Beuvron şi de Montmorency- Bouteville. Domnul de Vendôme urma să se plaseze lîngă dumneata, împreună cu fratele său. Şi dumneata, luînd loc într-un fotoliu, ca şi cum aţi fi avut dreptul de a face dreptate, trebuia să spui: "Domnule Cardinal, în numele nobilimii franceze pe care dumneavoastră o oprimaţi, eu am hotărît că trebuie să muriţi". Şi atunci, Cardinalul trebuia să fie lovit...

Gaston se aruncă în genunchi. Un fel de geamăt horcăi de pe buzele sale care deveniseră albe şi Richelieu, îl putu auzi bîlbîind:

- N-am fost eu!... Nu... N-am fost eu!...

Ludovic al XIII-lea îşi plecă amărît capul. Atîta laşitate îi pricinui un sentiment de ruşine de nedescris.

- Scoală! se răsti el furios. Scoală, pe sîngele tuturor dracilor! Un fiu şi frate de Rege nu îngenunchiază niciodată!...

Gaston se ridică numaidecît, poate cu o licărire de speranţă. Dar furia îl copleşise pe Ludovic al XIII-le şi Richelieu putu să privească în clipa aceea, sufletul Regelui său.

- Blasfemie! strigă Ludovic, omoară, pe cine vei vrea, dar eu îţi jur că pe mine n-ai să mă omori! Cine te-a însărcinat să vorbeşti în numele nobilimii? Nu există decît un singur om în tot regatul care să poată vorbi aşa ceva. Şi omul acela sînt eu, numai eu! Dar tu ai crezut aşadar că eu eram mort sau chiar putrezit şi că tu şi erai soţul văduvei mele? Frate - duşman, supus - revoltat, strigă: "Trăiască Regele!" Pe toţi dracii, strigă chiar acum:... "Trăiască Regele Ludovic al XIII-lea!"

- Trăiască Regele Ludovic al XIII-lea! repetă supus Gaston, fără a şti măcar ce spune.

- Pe capul şi burta Venerei, ai s-o strigi asta pînă la eşafod! Hei, căpitane!...

Gaston de Anjou scoate un vaiet şi din nou îngenunchie.

- Sire! Sire! strigă Richelieu, repezindu-se la ușă și împingînd zăvorul.

- Ce-nseamnă asta, domnule? urlă Ludovic al XIII-lea.

- Înseamnă că scandalul mai poate fi încă ocolit. Sire, cer Regelui un minut de grație pentru fratele său. Apoi se va proceda la arestarea sa, dacă Majestatea Voastră dorește...

- Vorbiți, Cardinale, făcu Ludovic, în timp ce Gaston, la capătul puterilor, cădea pe jumătate leșinat într-un fotoliu.

- Sire, spuse Richelieu, Alteța Sa a afirmat că nu dînsul a voit să pregătească atentatul de la Fleury. Sire, dacă Ducele de Anjou vrea să vorbească, eu sînt de părere ca să fie iertat. Familia regală nu trebuie să fie bănuită.

- Dar justiția, Monseniore? făcu Regele, cu o șovăială care-i accentua slăbiciunea.

- Am să vorbesc! Am să spun totul! gemu Gaston.

- Și Monseniorul va consimți să se căsătoarească cu domnișoara de Montpensier?

- Da, Cardinale! cînd va dori Regele!

- Da, bine! vorbește! spuse Ludovic al XIII-lea.

Și Ducele de Anjou vorbi... În timp ce cu o voce înăbușită și întretăiată de groază îi denunța unul după altul pe nenorociții care îi oferiseră devotamentul lor și confirmă astfel punct cu punct cele povestite de Louvigni, Cardinalul se dusese la ușă și trăsese zăvorul, care devenise nefolositor. Acolo, el dădu două ordine: unul căpitanului de mușchetari, celălalt valetului de cameră.

Regele ascultă în tăcere povestirea fratelui său. Prima mînie aproape îi trecuse. Cu toate acestea, Richelieu scria pe un colț de masă și Gaston îl spraveghea cu coada ochiului. Cînd înfricoșătoarea mărturisire se termină, isprăvi și Richelieu de scris.

- Ei bine, spuse Ludovic al XII-lea, dacă vrei să te iert, începi prin a-i cere iertare Eminenței Sale.

Ducele de Anjou se întoarse spre Cardinal, în speranța că acesta va renunța el însuși, de a-i cere o astfel de umilire. Dar Richelieu, în picioare, cu o mînă rezemată de masă, drept ca o statuie, părea să aștepte.

A fost o clipă îngrozitoare. În sfîrșit, beat de rușine, cu furia în inimă, Gaston făcu un pas și îngînă:

- Domnule Cardinal, vă cer iertare...

Atunci se petrecu ceva ciudat. In loc de a-i răspunde prin cîteva cuvinte, care ar fi pus capăt acestei scene, Cardinalul se duse să deschidă ușa și luă din mîinile valetului de cameră, un volum mare și greu, cu marginile de argint, pe care îl depuse pe masă. El deschise cartea aceea, apoi desfăcîndu-și crucea de aur împodobită cu diamante pe care o purta la gît, o așeză pe cartea larg deschisă. Regele, uimit, privea intrarea în scenă a unui mai mare actor al timpului său. Gaston dîrdîia. Într-un rest de revoltă, încercă să ia un aer de demnitate și bombăni.

- Domnule, cînd un prinț de sînge se coboară pînă la a cere iertare...

- El ridică la înălțimea sa pe cei cărora li se adresează această rugăminte de iertare! îl întrerupse Richelieu. Și atunci, aceștia au dreptul să se poarte ca niște prinți de sînge și de a lua, pentru siguranța familiei regale, toate precauțiile care i se par bune. Sire, am dat ordin Căpitanului Vostru să se ducă să percheziționeze palatul de Chevreuse. Cît despre dumneavoastră, Monseniore, iată aici pe masă Evanghelia și o cruce care face ca Dumnezeu să fie prezent printre noi. În sfîrșit, iată aici și o formulă pe care v-am pregătit-o. Citiți-o, Monseniore și repetați-o cu mîna pe Evanghelie!... Numai atunci veți fi meritat nu numai iertarea, dar și prietenia mea și sper că și pe a Majestății Sale...

- Da, da! exclamă Ludovic al XIII-lea.

Ducele de Anjou luă hîrtia pe care o scrisese Richelieu și o citi.

- Sînt gata! exclamă el atunci.

- Ei bine! Fă ceea ce ți se cere! spuse Regele.

Gaston întinse mîna și cu glas tare repetă jurămîntul dictat de Cardinal:

- Pe Dumnezeu și pe Evanghelie jur credință Regelui și sfetnicilor săi. Jur să-l iubesc și să țin la Regele meu și la cei ce-l iubesc pe Rege. Jur să-i repet Regelui și sfetnicilor săi, orice discuție aș auzi de natură ca să aducă vreo știrbire autorității, sau vieții, sau fericirii Regelui și sfetnicilor săi.

Gaston, sigur de acum că a scăpat de orice pedeapsă, pronunță aceste cuvinte cu voce puternică. Imediat, se întoarse spre Rege și adăugă:

- Sire, ca un frate vreau să-l iubesc și să-l servesc de aici înainte pe Regele meu!

Atunci figura întunecată a lui Ludovic al XIII-lea se lumină. Inima-i strînsă de bănuieli i se liniști. Regele merse spre Gaston, îl luă în brațe și îl sărută pe amîndoi obrajii, spunînd:

- Totul ți-a fost iertat și s-a uitat. Dacă tu vrei să mă iubești ca pe un frate, eu vreau să te consider ca pe propriul meu fiu...

- Sire, spuse Gaston, fiindcă Majestatea Voastră binevoiește a-mi ierta, nu veți avea oare și un gest de milă pentru bietul Ornano... guvernorul meu... aproape un părinte pentru mine.

Ludovic al XIII-lea privi pe Richelieu. Dar, în politica lui Richelieu, nu intra și mila sau posibilitatea de a-și mări cercul indulgențelor sale. Făcuse destul în seara aceea. El schiță un gest scurt și aspru. Regele suspină și fără a răspunde la întrebarea lui Gaston, spuse:

- Du-te, frate... hai, du-te, Gaston și nu uita cuvintele mele.

Gaston se înclină în fața Regelui. El așteptă o clipă ca Richelieu să-i spună ceva sau să-i adauge vreun gest prietenesc. Văzînd că nimic nu venea să rupă gheața dintre ei, el se depărtă clătinîndu-se în fața înspăimîntătoarei nemișcări care prevestea atîtea lucruri rele.

Ludovic al XIII-lea și Richelieu rămaseră singuri. Regele era palid de tot. Cît despre Richelieu, era pămîntiu la față.

- Sire, spuse el cu glas tare, am onoarea să cer Majestății Voastre concedierea mea.

- Ce? exclamă Ludovic XIII-lea după jurămîntul pe care fratele meu vi l-a făcut?

- Acest jurămînt mă asigură de credința Delfinului -și atîta tot. Sire, gîndiți-vă la numărul de dușmani care mă înconjoară. Regele, acordîndu-mi concedierea, îmi va salva viața. Iertați-mă, Sire. Viața aceasta, dacă ar trebui să mai risc din nou pentru Voi, știți, Majestate, că nu aș șovăi. Dar ca să pier în vreo cursă obscură, fără glorie, fără nici un profit pentru Voi... da, de asta mi- e frică. Și altul poate să conducă afacerile Statului la fel de bine ca și mine; să nu vă îndoiți -și poate că va fi mult mai îndemînatec decît mine, ca să cocoloșească susceptibilitățile nobilimii Voastre. E drept, Sire, că Spania și Austria devin amenințătoare. E drept că Anglia ne pîndește. Hughenoții sînt mai mult ca oricînd un pericol pentru Stat și trebuie puși la respect și acești turbulenți exponenți ai nobilimii!

- Dar nimeni, decît dumneavoastră, nu poate găsi remediu la atîtea rele! întrerupse Ludovic al XIII-lea, înspăimîntat de tabloul pe care ministrul lui i-l schițase.

- Sire, Voi sînteți Regele! Voi sînteți stăpînul! Dacă Voi îmi ordonați să rămîn, înseamnă că mă condamnați la moarte!...

- Ba nu! pe toți sfinții! Așteptați...

Și în timp ce Richelieu palpita, Regele se așeză la masă, apucă pana de care se servise Cardinalul și scrise repede:

"*Domnule Cardinal,*

Vă adresez aceste rînduri pentru a vă mărturisi scîrba pe care o încerc cu privire la atentatele încercate împotriva persoanei voastre și afecțiunea pe care o simt pentru dumneavoastră, din zi în zi mai mare. Vreau să vă aduc la cunoștință că întăresc și aprob toate măsurile pe care dumneavoastră credeți că trebuie să le luați pentru siguranța dumneavoastră, a mea și a Statului. Fiți siguri că nu am să-mi schimb niciodată părerea și că oricine v-ar ataca, mă veți avea ca ajutor. Rog pe Dumnezeu, domnule Cardinal, ca să vă țină în Sfînta Lui pază."

Regele dată, semnă și sigilă acea scrisoare, pe care o înmînă imediat ministrului său. Cardinalul o citi cu o privire arzătoare și, din pămîntiu cum era, deveni stacojiu de bucurie și de mîndrie... Scrisoarea aceea, de fapt, îi conferea un fel de dictatură: ea îl făcea Rege, egal cu Regele Franței și îi dădea dinainte pe mînă pe toți dușmanii lui, cu mîinile și picioarele legate.

Cu toate acestea, Richelieu își ascunse bucuria. El se înclină în fața Regelui și murmură simplu:

- Viața mea vă aparține, Sire; faceți ce vreți cu ea...

Și Richelieu, după ce se înclină adînc în fața lui Ludovic al XIII-lea, ieși.

În anticameră se afla lume multă. Și lumea aceasta se înclină în fața Cardinalului și mai adînc decît se înclinase Cardinalul în fața Regelui. Richelieu, învingător, lăsă să plutească deasupra mulțimii inclinate o privire de amenințare.

CAP. XLII

ÎNVINȘII

ÎN ACEEAȘI ZI, pe la prînz, Ducesa de Chevreuse, aștepta în fundul palatului său rezultatul acțiunii. Era pregătită pentru orice eveniment. În curte aștepta o trăsură închisă, gata înhămată; ea însăși era îmbrăcată cu un costum negru închis, care trebuia să-i permită să treacă peste tot. Îndată ce noutatea i-ar fi fost adusă, trebuia să alerge să prevină pe regina Anna de Austria, apoi să se ducă la cîțiva înalți Seniori nehotărîți, să-i asmută probabil; și atunci... cine știe? poate că Ludovic al XIII-lea avea să fie exilat, Gaston încoronat, ea însăși triumfătoare într-o Curte pe care o putea modela după pofta ei. Păli la această idee. Tremurînd toată, privi spre orologiu.

- Douăsprezece, murmură ea. E ora la care frumosul meu leu își ridică ghiara-i de oțel deasupra monstrului. E ora eliberării... ora morții...

În momentul acela chiar, unul din geamuri zbură în țăndări. O piatră căzu pe covor. O hîrtie era mototolită în jurul pietrei. Ducesa o apucă cu iuțeală, o desfăcu și descifră aceste cuvinte:

"Cardinalul de Richelieu, informat de mine de ceea ce avea să se îndeplinească, a trimis la Fleury o jumătate de companie de mușchetari. În momentul cînd veți primi acest mesaj, amantul dumneavoastră va fi arestat. Judecați ce dragoste am avut eu pentru dumneavoastră, după infamia în care am consimțit să mă afund pentru a-l omorî pe acela pe care îl iubiți."

Hîrtia nu era semnată, dar nici nu mai era nevoie de semnătură. Fiecare literă din acel bilet striga pasiunea lui Louvigni.

Ducesa de Chevreuse rămase un minut zdrobită. Se mai ținea în picioare printr-o minune a forței nervoase. Ea, care pierduse trei ani ca să pregătească moartea lui Richelieu, ea care își jucase întraga-i viață pe această mică aruncătură de zaruri, uită de Richelieu, de Gaston, de Rege și Regină, de tot, și un vaiet de dragoste curată se ridică din fundul inimii sale. Numai numele amantului său îi tremura pe buze...

Sirena se prinsese în cursă! Simulase dragostea, ca să poată înarma brațul lui Chailais. Și acum, și-ar fi dat totul -titluri, putere, bogăția și chiar frumusețea - pentru ca să-l salveze.

- Henric! bîlbîi ea, înnebunită. Henric al meu, dacă tu mori, eu am să mor cu tine!...

Acest moment de slăbiciune dură puțin. Aproape numaidecît își adună energia și toate forțele vitale care-i sălășluiau în ființă. În cîteva clipe, își așeză într-un geamantan de voiaj tot ce avea acolo în palat: aur și bijuterii prețioase; era o avere, de altfel numai coroana-i de Ducesă, toată în diamante, era socotită la două sute cincizeci de mii de livre. Puse să-i fie dus geamantanul în trăsură, apoi aruncă în jurul ei o privire plină de disperare și murmură:

- Dacă sosesc la timp, îl salvez și fugim împreună. Dacă l-au și prins, am să-mi întrebuințez toată averea mea ca să-i înduplec pe gardieni. Dacă e condamnat, dacă moare...

Își frîngea mîinile și un val de lacrimi îi izvora din ochi. Stăpînindu-și această nouă slăbiciune, coborî repede, urcă în trăsură și spuse:

- La Fleury, ca vîntul...

Lucru ciudat, ea nu avusese nici un gînd pentru Louvigni. Nici măcar un blestem. Și cît despre soțul ei, nici nu e nevoie s-o spunem că el aproape nici nu exista pentru ea.

Trăsura se porni. În curînd, ajunse afară din Paris și se îndreptă spre Fleury, dusă în galopul nebun al cailor. Natural că mergeau pe drumul obișnuit, dar în timpul acesta Contele de Chailais gonea spre Paris pe un alt drum, urlîndu-și singur: "Întîi s-o salvez! Pe ea, întîi!"

Trecuse ceva mai mult de o oră de cînd Ducesa plecase, cînd un călăreț descălecă în fața palatului ei. Trebuie să se fi grăbit foarte tare, căci calul îi era alb de spume. Omul acesta purta livreaua familiei de Vendôme. El ceru să fie primit imediat de Ducesă, spunînd că era o chestiune de viață și de moarte. Aducea o scrisoare pentru ea. I se răspunse că Ducesa era plecată. Unde? Nu se știa. Călărețul își mînca

pumnii de necaz. În momentul acela, un al doilea călăreț, la fel de acoperit de năsușeală, intră în curte, făcînd o strîmbătură de satisfacție. El spuse către valetul care îi ieși înainte:

- Aduceți-i la cunoștință doamnei Ducese că sînt trimis aici de domnișoara de Lespars; atîta tot, omule! Eu mă instalez aici, în curte, pentru o oră sau două; hai, du-te, nobila dumitale stăpînă are să înțeleagă! Nu știu dacă ai putea să înțelegi și dumneata, în același timp, că mor de sete.

- Cum vă numiți dumneavoastră? făcu valetul uimit.

- Verdure, bravul meu. Și află că aparțin domnului conte de Mauluys.

Verdure schiță cel mai amabil surîs al său, se așeză autoritar pe o piatră ce se afla la un colț de zid și cu o nobilă simplitate repetă că îi era sete. Valetul era să înceapă, fără îndoială, o discuție cu acest ciudat vizitator, cînd un al treilea vizitator veni ca o furtună în curte. Era Chalais, livid, tremurînd. El se repezi spre interior. Valetul alergă spre el:

- Ah! Domnule Conte...

- Unde-i ea? horcăi Chalais...

Toată grija dragostei și groaza colcăiau în strigătul acesta.

- A plecat! Și a mai venit aici un călăreț care întreabă de Doamna Ducesă.

Năucit, Chalais murmură: Plecată! Unde? De ce?... Se întoarse spre omul care i-a fost arătat și recunoscu stema lui Vendôme. Omul îl recunoscu și el, fără îndoială.

- Domnule Conte, spuse el, adusesem această depeșă, doamnei Ducese.

Chalais luă scrisoarea și o deschise. A fost o mișcare spontană, aproape un gest de nebunie, dar gestul acesta spunea destul de multe despre relațiile sale cu Ducesa. El o citi:

"Totul e descoperit. Fugiți și veniți să vă întîlniți cu noi la Blois. De acolo, vom porni spre Nantes. Dacă va trebui, ne vom duce să ne închidem la Rochelle și vom dezlănțui războiul civil. Veniți în grabă."

- Unde e Ducesa? întrebă mașinal Chalais, fără a se gîndi măcar să-și șteargă sudoarea care îi șiroia pe față.

Și fără a mai aștepta răspuns, cu un gest de disperare nebună continuă:

- Plecată! Unde?... De ce a plecat?...

- Domnule Conte, spuse atunci servitorul lui Vendôme. Monseniorul stăpînului meu a scris pentru doamna Ducesă trei scrisori la fel ca aceasta. Se temea că una singură poate să nu-i fi putut ajunge. Eu am plecat al treilea. Primul mesager trebuia să se ducă drept la Val-de Grace. Al doilea la palatul de Guise. Eu aici. Poate că a fost vreo greșală! Poate că doamna Ducesă o fi primit una din depeșe înaintea acesteia.

Marina, subreta Ducesei, venise în fugă. Auzise totul și apropiindu-se de Chalais, cu familiaritatea ei de confidentă, îi șopti:

- Doamna a plecat brusc, după ce a citit o scrisoare care i-a căzut între mîini în mod foarte ciudat...

"Atunci e pe drumul spre Blois!", se gîndi Chalais, cu o tresărire de nespusă bucurie - Marina, pentru Dumnezeu, pentru stăpîna ta, un cal! într-o clipită, un cal! Al meu e istovit.

- Un cal pentru domnul Conte! strigă Marina.

- Concediază toată lumea, adăugă Chailais cu voce înceată, și vino să ne ajungi la Blois.

Cîteva clipe mai tîrziu, Chalais se porni; ieși din Paris fără a mai fi îngrijorat și luă drumul spre Blois. Se scurse o jumătate de oră. Verdure, instalat pe piatra lui din colțul casei, părea că nu vede nimic, nu aude nimic din cele ce se petreceau în jurul lui. Numai cîteodată, mestecă niște cuvinte confuze, în care era vorba de corvezi ciudate și de acuzații aduse contra lui Mauluys care își condamna oamenii să moară de sete.

"Am făcut foarte bine, mormăi Verdure la un moment dat. El nu are să vadă scrisoarea. Nici nu voia s-o citească, prostul! Saint-Priac a văzut faimoasa scrisoare, Cardinalul a văzut-o și revăzut-o. Domnul de Mauluys nu are s-o vadă! Asta are să-l învețe minte!"

Verdure ajunsese aici cu monologul și cu rînjetele sale, cînd o lovitură puternică de ciocan făcu să vibreze poarta mare a palatului, pe care Marina pusese s-o închidă. De fapt, subreta prinsese de cîteva zile destule priviri și frînturi de cuvinte. Plecarea Ducesei după ce citise acel bilet sosit prin fereastră; grija pe care avusese ea la plecare ca să ia cu ea cît de mult aur putuse; în sfîrșit, cuvintele lui Chalais transformaseră bănuielile ei în siguranță. Atunci, își dădu seama că dintr-o clipă în alta palatul avea să devină o locuință cam nesănătoasă; și atunci puse să se încuie toate ușile, chemă intendentul și îi spuse:

- Dragul meu, te anunț că pînă diseară palatul are să fie invadat de poliție. În consecință, concediază-ți toți oamenii și pleacă și dumneata cît mai curînd posibil. Eu plec chiar acum...

Atunci răsună și lovitura de ciocan, într-un mod sinistru...

Fiecare crezu că erau oamenii procurorului- criminal și nimeni nu se duse să deschidă. Tăcerea și groaza domni în palat.

- Ia te uită ce casă rău ținută, bombăni Verdure. Și foarte liniștit, se duse el să deschidă...

- Domnul Trencavel! făcu el.

- Verdure! exclamă Trencavel. Tu, aici!

- Eu însumi. Domnul conte m-a trimis aici să vă aștept pe dumneavoastră, s-o ia dracu de așteptare. S-o ia dracu de casă, unde moare lumea de sete, zău așa! Veniți cu mine, domnule.

Și cum Trecavel șovăia:

- Ea nu e aici, spuse Verdure cu aer ștrengar. Dacă vreți s-o vedeți, urmați-mă.

Și Verdure, sigur de aici înainte pe faptele lui, ieși din palat ducîndu-și calul de căpăstru și fără a-și mai da osteneala să se asigure dacă Trencavel îl urma. Trencavel l-ar fi urmat pînă la capătul lumii. Zece minute mai tîrziu, nu mai era nimeni în palatul ale cărui uși și ferestre rămaseră închise.

De la întrevederea lui cu Regele, Louvigni nu mai trăia; adică, dacă animalul din el continua să facă în mod mașinal gesturile externe, fără importanță, funcțiile sufletești erau pentru moment suprimate. Memoria era ștearsă, inteligența adormită. Printr-un fenomen care ar fi înspăimîntat pe oricine ar fi reușit să-l descifreze pe acest om într-un astfel de moment, Cavalerul de Louvigni, timp de aproape o oră, a fost strălucitul gentilom, veselul tovarăș pe care fiecare îl cunoscuse. Ochii îi străluceau, buzele-i zîmbeau. Fața lui pierduse acel fel de paloare cadaverică, care de mai multe zile îi înfricoșa pe prietenii lui destul de numeroși și de neam mare. Se ducea de colo- colo, prin anticamerele regale, răspunzînd, întrebînd, interesîndu-se - în sfîrșit, făcîndu-și meseria lui de curtezan.

Se întreba singur: de ce sînt așa de vesel? Ce mi s-a întîmplat? Atunci a fost zărit retrăgîndu-se în scobitura unei ferestre, de unde privea cu atenție în curte. Cineva se apropie de el și îl întrebă:

- Ce privești, Louvigni?

- Eu? spuse el. Nimic... Nu privesc nimic...

Era adevărat. Își rezemase doar fruntea de geamuri, fiindcă găsea acolo o oarecare răcoreală. Începu să rîdă cu zgomot, cu un rîs nervos și sacadat.

Ce ai tu, Louvigni? Oare favoarea care ți-o acordă Regele te-a înnebunit?

Înnebunit? spuse el vag. Aș fi vrut să fie așa! Domnilor, mi-am adus aminte de ce sînt așa de vesel, azi. Și e groaznic...

Îl înconjurară cu toții. Se îngălbenea. Deodată, începu să dîrdîie. Fața i se descompuse. Louvigni începuse din nou să trăiască!

Louvigni, ești bolnav dragul meu! Ai să cazi. Să te conducem acasă.

Louvigni respinse mîinile care se întindeau pentru a-l susține și șopti:

— Știți voi pe cine atingeți?

Era cumplit. Părăsi Louvrul și îndreptîndu-se spre casă mergea cu pași țepeni, așa cum fac cîteodată bețivii care vor să dovedească că ei merg drept pe drum. Credea că se duce spre casă. În realitate, se învîrtea în jurul Louvrului, fără să știe... Nici nu se vedea pe el însuși... Deodată, se trezi rezemat de un plop pe malul apei, suspinînd. De-abia atunci, înțelese ce făcuse. Catastrofa era înspăimîntătoare. În fața lui Richelieu se degradase singur. Dar adevărata degradare de-abia acum avea să vină...

— Trebuie să mă omor, își spuse el. Chalais are să fie ucis; de aici îmi venea toată bucuria de adineauri. Dar trebuie să dispar înainte de a fi scuipat în obraz.

Această hotărîre îl mai liniști un pic.

Încercă să-și recapete înfățișarea de sînge rece, cel puțin în aparență. Atunci, intră într-o cîrciumă de pe strada Saint- Honoré și scrise repede biletul destinat Ducesei de Chevreuse. În stradă, luă de pe jos o piatră, ca să facă din ea un proiectil cu care să poată reuși să-și trimită mesajul la țintă. Astfel, ultimul lui gînd a fost un gînd de dragoste.

Ajungînd în fața palatul de Chevreuse, își alese locul și ochind spre camera Ducesei, pe care o cunoștea foarte bine, aruncă biletul așa după cum am văzut. Atunci, ușurat cu adevărat, se îndreptă cu pași repezi spre casa lui.

Acasă se încuie la el în cameră și-și petrecu restul zilei, distrugînd diferite hîrtii și scriind două scrisori. Una din ele era foarte

scurtă și-l anunța pe Cardinalul de Richelieu că judecînd că nu va mai fi capabil să suporte rușinea trădării sale, avea să se omoare. Cealaltă, adresată Ducesei de Chevreuse, era povestea dragostei sale, un lung strigăt de pasiune.

Erau aproape orele patru cînd Louvigni termina aceste pregătiri de sinucidere. Își alesese și felul morții. Otravă nu avea. Nu era prea sigur că s-ar fi omorît din prima lovitură cu spada sau cu pumnalul. Atunci, își încărcase cu grijă un pistol bun și se hotărîse să și-l descarce în gură. După aceea, deschise ușa și chemîndu-și valetul, îi arătă cele două scrisori.

- Aceasta, spuse el, trebuie dusă domnului Cardinal peste o jumătate de oră, orice s-ar fi întîmplat aici ceva care te-ar putea uimi. Cît despre cealaltă, e pentru doamna de Chevreuse, pe care va trebui să o cauți, fiindcă mă îndoiesc că va mai fi la Paris. Uite două sute de pistoli, cu care poți să te duci pînă la capătul țării. În orice caz, n-ai să te oprești, atîta timp cît n-ai fi găsit-o de doamna Ducesă.

- Cînd trebuie să plec?

- Peste o oră. Ai să intri în camera mea, ai să iei cele două scrisori de acolo, de pe masă și ai să execuți ordinele mele, fără a te mai interesa de rest.

- Am înțeles, domnule. Fiindcă veni vorba de doamna Ducesă, domnul a auzit zvonurile care umblă?

Louvigni tresări. Un nor negru îi coborî pe ochi. Se aștepta să audă de arestarea lui Chalais și a celorlalți conjurați și poate chiar și a Ducesei.

- Ce e? întrebă el, în șoaptă.

- Ei bine, domnul Cavaler are dreptate spunînd că va trebui, poate, să merg pînă la capătul țării s-o caut pe doamna de Chevreuse. Se spune că a fugit...

- A fugit? făcu mașinal Louvigni.

- Da, domnule. Și odată cu ea au fugit și mai mulți mari Seniori, care, după cum se pare, au complotat împotriva Regelui și după care aleargă un mare număr de soldați și ofițeri; se spune că printre fugari se află și domnul de Vendôme și domnul de La Valete și chiar marele prieten al domnului, adică domnul Conte de Chailais, care...

Bietul om nu mai avu timp să mai continue. Louvigni îi sărise la gît și-l strîngea, îl sufoca, mugind:

- A fugit? Spui că Chalais a fugit!...

- Dar, domnule, horcăi nefericitul, nu eu îl acuz!...

- Spui că Chalais e în viață? Chalais nu e arestat? Să vedem!, povestește ce știi!, reluă Louvigni recăpătîndu-și puțin stăpînirea de sine.

Și valetul povesti. În tot Parisul nu se vorbea decît de asta. În toate bisericile se slujea cîte un Te- Deum. Bande de golani tăiau străzile țipînd: "Trăiască domnul Cardinal!" (pe care au vrut să-l asasineze!). Toată lumea știa care erau conjurații. Și era citat și domnul de Chalais. Louvigni se prăbuși.

Datorită îngrijirilor bietei ființe pe care o strînsese de gît pe jumătate, își veni în curînd în fire, dar pentru a cădea într-un nou acces de furie. Așadar, chiar trădarea lui fusese zadarnică! Așadar, Chalais putuse să fugă!...

- Oh! scrîșni el. Și eu care voiam să mă omor! Dobitoc ce sînt! Da, am să mă omor probabil, dar nu înainte de a-i fi smuls inima din piept!

Dar nu toți conjurații fugiseră. Pe la orele trei, doi dintre ei se întorseseră liniștiți în Paris, mergînd scară la scară, cu caii la pas și spunîndu-și, printre tot felul de complimente delicate, niște lucruri lugubre, pronunțate surîzînd. Aceștia doi erau Contele de Montmorency-Bouteville și Marchizul de Beuvron, amîndoi tineri, Seniori amabili și străluciți, cărora le surîdea primăvara vieții.

Deci, discutînd veseli între ei, se îndreptau spre piața Regală.

- Acum totul s-a sfîrșit, spunea Beuvron. Eu îmi dau cu părerea că Richelieu nu poate fi prins.

- Asta e și părerea mea, Marchize, spuse Bouteville. Dar fiindcă noi ne-am hotărît să-l înfruntăm fiindcă voim să dăm un exemplu nobilimii franceze, am să vă fac o mărturisire.

- O mărturisire! făcu Beuvron rîzînd ca un nebun... Dar eu nu sînt preot!

- Ei și! Risc și eu. Trebuie să vă spun deci, dragul meu Marchiz, că eu știu o lovitură secretă în duel, care are să vă ucidă dintr-odată.

- Ași! făcu Beuvron cu aer ștrengar. Dumneavoastră mai credeți în astfel de figuri artistice de academician?

- Da. Asta mi-a fost arătată, acum cîțiva ani, de un om galant, care se numea domnul de Capestang. Mi-aduc aminte că, cu ocazia aceea, domnul de Capestang mi-a dăruit spada lui și că eu i-am dăruit-o pe a

mea. Așadar, iată care e problema. Sigur că am să vă omor, totuși să întrebuințez o lovitură a căpitanului? E un caz de conștiință.

- Întrebuințați-o, Conte, întrebuințați-o! făcu Beuvron. Eu unul, nu cunosc nici o figură secretă...

- Vreți să vă învăț lovitura mea? întrebă repede Bouteville.

- Sînteți încîntător. Eu am să mă mulțumesc să vă omor numai prin metodele cunoscute de toată lumea. Cît despre dumneavoastră, vă dau voie să întrebuințați lovitura dumneavoastră secretă, pentru a vă apăra.

- Mulțumesc, dragul meu Marchiz. Fiți sigur, am să mă folosesc de ea doar la mare ananghie!

Și discutînd astfel, ajunseră în Piața Regală. Acolo nu era decît prea puțină lume, cea mai mare parte din curtezani fiind la Palatul Cardinal, căci acolo lucea acum soarele. Aici rămăsese numai locuința intimă a Cardinalului, la care veneau numai cei ce aveau dese legături cu Cardinalul. Cei doi tineri își legară caii de niște inele de fier care se aflau mai ca la toate casele, zidite pe mari stîlpi bătuți în fața casei special pentru legatul cailor. Oricît de puțină lume ar fi fost acolo cînd cei doi gentilomi au fost văzuți că-și scot spada în mijlocul pieței, imediat se adunară în jurul lor. Lupta avu loc chiar sub ferestrele Cardinalului. Mai mulți gentilomi alergară.

- Domnilor, domnilor, ce vreți să faceți?

- Gîndiți-vă la ordonanțe!

- Ei! la naiba, spuse Beuvron, iată ce părere avem noi de ordonanțe!

- Domnilor, adăugă Bouteville, fiți martorii luptei noastre.

- Puneți spada în teacă, în numele cerului! strigă unul din gentilomii prezenți. Uite că vin spionii Cardinalului.

Dar cei doi adversari se atacau cu artă. Beuvron îi dădu cel dintîi lui Bouteville o lovitură de sus în jos, ca de secure, spunînd:

- Grăbiți-vă să mă ucideți, dragul meu, fiindcă vin să ne aresteze.

Într-adevăr, niște soldați ieșeau din palatul Cardinalului.

- Hei! strigă șeful gărzilor. Jos spadele, domnilor!

Lucru fantastic, acea veche ură, care niciodată nu se arătase pe fața lui, în momentul acela îi crispă trăsăturile. El privi un minut în tăcere spre adversarul său, care se înțepeni într-un ultim spasm. Apoi spuse

- Ei! Beuvron, s-a terminat, nu mai am nimic împotriva ta!

Marchizul de Beuvron deschise o clipă ochii și murmură: "Nici eu"... și-și dădu ultimul suspin. Era o scenă fantastică.

- Spada dumneavoastră. domnule de Bouteville! spuse șeful gărzilor.

Bouteville își vîrî spada la loc în teacă și începu să rîdă cu un aer de dispreț. În momentul acesta era mai înfricoșător decît fusese în timpul duelului. Gărzile îl înconjurară. Nu i se luă spada. În momentul cînd plecă, își scoase pălăria, salută martorii și strigă:

- Adio, domnilor!

Cîteva minute mai tîrziu, Bouteville dispăru. Fusese condus la Bastillia. A ieșit de acolo, e drept, dar pentru a merge la eșafod.

CAP. XLIII

ALȚI DOI ÎNVINȘI

CE S-A ÎNTÎMPLAT la Fleury cu Rascasse și Corignan, în momentul cînd Trencavel a venit să le dea de veste conspiratorilor, nu prezintă mare interes pentru urmarea povestirii noastre. Rascasse văzu venind mușchetarii, văzu și fuga conspiratorilor și atunci înțelese limpede că totul se sfîrșise.

- Să mergem! îi spuse el lui Corignan.

Acesta rămase uimit.

- Credeam, făcu el cu vocea-i obraznică, credeam că trebuie să ne devotăm cuiva, Cardinalului sau Ducelui de Anjou, nu interesează cui.

- Ții mult să te devotezi? spuse Rascasse.

- Da. Adică, să ne înțelegem. Eu nu țin să putrezesc "în pacea " Prea Înalt Sfințitului Părinte Josef. Asta-i devotament, nu?

- Ei bine, devotează-te, popă! zise înfuriat Rascasse. Ar fi prima oară în viața ta; poate că te-or mai schimba puțin. De fapt, ar fi ultima oară. Atunci, intră și tu la Fleury și spune mușchetarilor: "domnilor, trebuie neapărat să mă devotez cuiva. Turbez de dorința de a mă devota. Aveți, așadar, generozitatea de a-mi spune cui trebuie să mă devotez

În timp ce vorbea, Rascasse mergea la trap. Capucinul venea după el. După vreo leghe de drum, tăcerea începu din nou să-l apese pe Corignan, care exclamă:

- Ce văd eu mai limpede în toată încurcătura asta, e că niciodată în biata mea viață nu mi-a fost așa de sete.

- Ei bine, bea, bea pînă oi crăpa, bea pînă n-oi mai putea! urlă Rascasse, luînd-o la galop.

Dar Corignan dădu și el pinteni și începu să galopeze după el. Ajunseră la porțile Parisului. În momentul acela, Rascasse, aruncînd o privire înapoi, îl zări în depărtare pe bietul cățel, care alerga șontîc șontîc, scoțînd limba de un cot.

- Cumetre, spuse el, să ne despărțim aici.

- Poftim? de ce să ne despărțim? Doi prieteni vechi ca noi... Și pe urmă, uite, n-ai spus, că eu turbez de dorința de a mă devota cuiva? Ei bine! mă devotez ție.

- Da, căci nu mai ai nici o para, ca să te duci să bei și să mănînci și fiindcă pe mine mă crezi bogat.

- Și dacă ar fi așa? spuse Corignan cu nerușinarea disperării. Tu ești cauza tuturor nenorocirilor mele. Tu m-ai tîrît pînă la Fleury, ca să-mi restabilesc viitorul spulberat și apoi mi-ai spus: "Să plecăm de aici!" Și acum, mai adaugi: "Să ne despărțim!" Asta e o infamie, adică mi- e foame, mi- e sete, sînt obosit. Cu atît mai rău, mă devotez ție, adică mă instalez la tine ca să mănînc, să beau și să dorm. Cît mai ai în caseta ta ascunsă, cumetre?

- Vreo patru sute de poli, spuse Rascasse, pe un ton lugubru.

- Uraa! Trăiască veselia! Slăviți pe Stăpînul tuturor popăarelor. Patru sute de poli! Asta înseamnă șase luni de trai pe picior mare. Nici nu avem nevoie să ne mai devotăm nimănui! Să ne devotăm bietului nostru gîtlej și bietului stomac, bunul și micuțul meu Rascasse.

- Da, numai că polii aceștia sînt la mine acasă, spuse Rascasse pe același ton lugubru.

- Ei bine! atunci să mergem la tine acasă, cumetre!

Rascasse scoase un suspin adînc și spuse:

- Corignan, vezi tu cîinele ăsta?

- Spurcăciunea asta!... iarăși el?

- Corignan I-ul... Ei bine! plecînd de acasă, eu l-am încuiat cu cheia, sînt sigur. Ori Corignan I-ul a venit după noi...

- Asta e o dovadă că îmi vrea răul.

- Crezi? E foarte posibil. Dar ascultă. I-ul e unul dintre cei mai inteligenți cîini, după părerea mea. Cu toate acestea, inteligența lui nu

merge pînă acolo încît să deschidă ușile încuiate cu cheia, mă înțelegi?

- Nu! făcu Corignan, care se-nfioră întrezărind tristul adevăr.

- Nu înțelegi? Ei bine! Dacă Corignan I-ul, închis cu cheia, a putut să iasă totuși din casă, înseamnă că ușa i-a fost deschisă. Ori, cum cheia e în buzunarul meu, înseamnă că ușa a fost deschisă de cineva. Ori, sînt trei categorii de oameni care sparg ușile: întîi, capucinii, așa ca tine, apoi hoții și, în sfîrșit, poliția. Acum înțelegi?

- Nu! repetă Corignan cu energia disperării.

- Îmi place să cred că nu vre-un capucin mi-a spart ușa. Și nu cred să fie nici hoț, care mai mult ca sigur că ar fi așteptat un moment mai prielnic, decît în plină zi. Atunci, înseamnă că oamenii Cardinalului sînt la mine acasă... Țin să-mi salvez pielea, dacă acest lucru mai e încă posibil. Amîndoi vom fi recunoscuți și prinși numaidecît. Adio, cumetre! Mai mult încă: dacă voi fi prins, am să-ți comunic și ție și atunci poți să vii după mine, dacă inima te îndeamnă la așa ceva!...

- Ciuma să te ia, pungaș blestemat! Frigurile să te apuce, muscoi scîrbos! Rupe-ți-ai oasele!

Aceste blesteme, Corignan le mormăi în timp ce Rascasse, după un gest de adio, se depărtă spre mijlocul Parisului.

Corignan, după cît vă aduceți aminte, își pierduse anteriul în podul palatului din Piața Regală. Pentru această călătorie la Fleury, el se îmbrăcase cu același costum pe care și-l cumpărase pentru expediția de la Etioles, dar care rămăsese acasă la Rascasse. Capucinul avea oarecare șansă să nu fie recunoscut. Dar, ce avea să se facă acum? Deodată-și lovi fruntea cu dosul palmei.

- Unde-mi era mintea? Am o sută de poli între picioare și mai mă plîng? Să mergem să vindem calul!

Ideea nu era rea. Corignan se duse țintă spre geambașul care le vînduse caii, înaintea plecării la Etioles și care locuia aproape de hala cea mare. Primul lucru pe care l-a văzut, descălecînd în curte, a fost Rascasse, pe cale să-și vîndă și el calul. Corignan tresări, se-nfioră și se apropie. Rascasse discuta cu înfocare și striga înfierbîntat la culme ridicîndu-se în vîrful picioarelor:

- Douăzeci de poli! Douăzeci de poli un cal pe care mi l-ai vîndut cu cincizeci de pistoli!

- Pentru douăzeci de poli, eu vi-l dau pe al meu! spuse Corignan, intervenind.

- Corignan! urlă Rascasse, exasperat.

- Și de ce nu? răspunse Corignan.

- Hai noroc! spuse geambașul, iată un cavaler care înțelege lucrurile.

- La dracu! păi nu l-a plătit el, de aia! vocifera Rascasse.

- Ascultați, puișorilor, reluă cinstitul negustor, vă răscumpăr cei doi cai cu treizeci de poli. E ultimul meu cuvînt.

- Cincisprezece poli fiecare, spuse Corignan, minunată afacere!

- Popă mizerabil, mă asasinezi! răcni Rascasse.

- Ah, muscoiule! cocoșatule, vrei să mă lași să crap de foame și de sete! tună Corignan.

Se și repeziseră unul asupra altuia, Rascasse cu capul înainte, Corignan cu amîndoi pumnii ridicați, cînd, în momentul acela, la intrarea în curte, o voce urlă:

- Uite-i pe-amîndoi!

- Iscoadele procurorului - criminal! făcu Corignan.

Și se repezi spre fundul curții. Acolo era un hangar. Să se cațere pe un stîlp, să sară pe acoperiș și de acolo să se lase să cadă într-o străduță din dos, a fost pentru el o treabă de cîteva clipe, în timp ce polițiștii își spărgeau piepturile strigînd: "Stai! Stai!"

În momentul cînd Corignan atingea pămîntul în străduța strîmtă și în care se pregătea să se repeadă într-o fugă nebună, rămase pe loc, pe jumătate leșinat, de ceva care îi căzu în cap: era Rascasse!

Corignan rămase cîteva clipe complet amețit de lovitură. Rascasse nu pierdu nici o secundă și dispăru cu iuțeala pe care ți-o dă frica de moarte. Așadar, cînd Corignan își reveni în fire, privi în jurul lui, deasupra lui și nevăzînd nimic, rămase convins că, acea puternică lovitură pe care o simțise în cap, era o simplă iluzie -una drăcească.

Atunci, o rupse și el la fugă în clipa cînd oamenii procurorului criminal, care făcuseră ocolul casei, apăreau la capătul străduței. Corignan avea asupra lor o mare superioritate: picioarele lui! Și apoi, își apăra și viața! Ca să fim scurți, el le scăpă, dar *adio găini, purcea și văcuță cu vițea;* adică, a rămas fără o para chioară în buzunar. În plus, nu mai avea nici calul pe care să-l vîndă. Așadar, geambașul a fost singurul care a făcut o bună afacere din toată încăierarea asta, căci fără discuție că și Rascasse se feri să mai dea tîrcoale printr-un loc așa de

periculos. Îi mai rămînea lui Corignan o consolare: era convins că Rascasse fusese prins.

"Acum am scăpat pentru totdeauna de el", își spunea.

Nefericitul Corignan se-nvîrti tot restul zile pe străzile cele mai îndepărtate și mai pustii pe care le putu găsi. Se făcu seară și noaptea se-ntinse deasupra Parisului. Deodată, Corignan își trînti un pumn în cap strigînd: "Ah! am găsit!..." și-și lungi nesfîrșitele-i picioare spre strada Sainte- Avoye, spre casa lui Trencavel! Se ducea la Doamna Brighitta! La Doamna Brighitta Jarogne!...

Părăsindu-l pe Corignan, după cum știm, Rascasse o întinse pînă în strada Feronerie, unde se-nfundă într-o cîrciumă retrasă. Pe vremea strălucirii lui, Rascasse avusese ocazia să-i aducă un serviciu patroanei acelei taverne, scăpînd-o de închisoare pentru nu știu ce delict. Din fericire, femeia nu-i făcuse nici un necaz pentru serviciul pe care i-l adusese.

- Mi- e foame, spuse Rascasse, căzînd pe un scaun; mi- e sete și sînt urmărit pe viață și pe moarte!

Patroana îi așeză pe masă o ulcică cu vin rece, prăji o omletă și îi arătă lui Rascasse o cămăruță ascunsă, în care se putea ciubări la nevoie în momentul acela. Corignan I-ul, își făcu și el apariția în sala joasă și întunecoasă în care Rascasse, înfometat, însetat, zăpăcit și istovit de fugă încerca să-și pună la punct corpul și sufletul: primul, grație omletei patroanei recunoscătoare și pe cel de-al doilea prin gîndurile-i care nu se resimțeau prea mult în urma tristeții "ceasului de față". El văzu cățelul că se gudură pe lîngă el, îl mîngîie și apoi îl invită să mănînce.

Stăpînul și cîinele rămaseră acolo pînă la căderea nopții; abia atunci plecară, sătui și odihniți; Rascasse refuză pentru moment adăpostul pe care i-l oferea patroana. Poate că voia sau spera să găsească ceva mai bun. Se îndreptă spre Strada Saint- Antoine, blestemîndu-și talia mică și burta, care constituiau semnalmente de temut. Dar se mîngîia, gîndindu-se că-l strivise pe Corignan în cădere.

- Dacă popa n-a murit, a rămas pe puțin cîteva minute amețit, în care timp sticleții procurorului- criminal au avut timp să-l înhațe. Deci, la ora asta, dacă nu e mort, așteaptă în fundul vreunei temnițe să fie spînzurat. Să încerc să fiu prudent. Sînt pe aproape de casă. E vorba să-i dovedesc Eminenței Sale că nu sînt cîtuși de puțin un prost!

Tot chibzuind la astfel de lucruri și la altele încă, Rascasse ajunsese aproape de casa lui. De departe văzu poarta închisă, ca și cînd nu s-ar fi atins nimeni de ea. Meșterul Rascasse voia neapărat să intre în casă, ca să dea o raită prin caseta în care își ascundea polii. Privirea-i rătăcea de la cîinele care lătra, la ușa aceea care totuși fusese forțată, fiindcă numai așa putuse să vină cățelul după el. Cățelul mirosea aerul, strîmbînd din vîrful nasului. "La naiba! mormăia el, uite o ușă închisă care nu-mi spune nimic bun. Asta cam miroase a scatii! Nu, n-am să intru. Trebuie să fie în casă vreo șase camarazi, gata să mă agațe... Da, dar dacă nu mă duc, sînt ruinat. Ciuma și frigurile! Ce! Să mă las jupuit de viu?!?.

Cîinele lătră înăbușit... Noaptea se făcea tot mai adîncă...

Rascasse se apropie ușor pe lîngă ziduri, pînă în fața casei. Nici o rază de lumină nu se strecura afară.

- Frumoasă șiretenie! rînji în tăcere micul spion.

Pipăind pe jos, ridică o piatră. O clipă, ezită. Îi curgea o nădușeală rece pe spinare. Deodată se hotărî și aruncă cu toată puterea cu piatra în ușă. Cîinele se repezi lătrînd cu furie. În același timp, Rascasse începu să urle:

- Corignan! Corignan! Rascasse! Rascasse!...

Cîinele răgușea lătrînd. Ferestrele se deschideau. Zbirii tunau și fulgerau, căutînd să se scape de cîinele care îi mușca de picioare. Strigătele lui Rascasse se depărtau.

- El e! Ei sînt! strigară polițiștii! Pe ei! I-am prins!

Și imediat se repeziră într-acolo... Cîteva clipe mai tîrziu, o umbră năvălea în casa lui Rascasse. Și acesta era însuși Rascasse. La o sută de pași de casa lui, el încetase de a mai striga, se aruncase pe burtă lîngă o prăvălie închisă, în întunericul cel mai dens, făcut de umbra unui șopron. Oamenii poliției care se repeziseră în urmărirea lui trecuseră pe lîngă el și atunci se sculase și intrase în casă. Ca să se ascundă chiar în apropiere, a fost pentru el treabă de cîteva secunde. Cînd polițiștii se-ntoarseră, gîfîind, să-și reia pînda, văzură cufărul deschis și înțeleseră că fuseseră trași pe sfoară de Rascasse.

- Cu toate astea, tot o să-l prindem noi, spuse șeful. Caraghiosul are să-și spună că de-acuma cursa întinsă de noi e inutilă și are să creadă că noi plecăm. Pun zălog solda mea pe-o lună că ne pîndește din vreun colț oarecare, de pe aici. Așadar, noi o să plecăm; și-l știu eu pe

Rascasse al meu! Peste două ore ne întoarcem şi-i punem mîna în ceafă, foarte liniştit! Ha, ha!

Zis şi făcut. Iscoadele părăsiră casa cu mult zgomot. Plecară lăsînd uşa casei larg deschisă; şi cît timp fură prin apropiere, şeful, convins că Rascasse îl asculta, vocifera:

- Ah! caraghiosul, puşlamaua, muscoiul de Rascasse ne-a scăpat. Să mergem, camarazi, pînda noastră s-a sfîrşit. Rascasse e prea hoţ ca să mai vină înapoi, ciuma să-l strîngă de gît!

După plecarea poliţiştilor, Rascasse aşteptă un sfert de oră, apoi intră la loc în casă. Acolo luă o foaie de hîrtie, aprinse un felinar orb şi scrise:

"*Sînt curios să ştiu cum poate ciuma să strîngă de gît pe un om, chiar un om mic ca mine. Aşadar, am să mă întorc aici să mă interesez de acest lucru. Dar, întrucît plec în călătorie, nu voi putea să vin să-mi satisfac curiozitatea, decît după reîntoarcerea mea, de care voi avea grijă să-l informeze pe isteţul Cocard*"...

Apoi plecă liniştit, lăsînd hîrtia pe masă şi închizînd uşa. Cocard era şeful poliţiştilor, a cărui voce Rascasse o recunoscuse imediat.

- Imbecilul, îşi spunea micul spion. Pleacă cu zgomot mare şi lasă uşa deschisă de perete; credea că am să mă culc, numai ca să-l aştept! Să vadă de alţii, imbecilul!

Rascasse îşi goli caseta pe care o aruncă, îşi puse banii în buzunar şi mulţumit de festa pe care i-o jucase Eminenţei Sale, mulţumit că-l strivise pe Corignan şi mulţumit că-şi regăsise banii, plecă la drum, cu un pas uşor. În timp ce mergea, în urma lui şchiopăta căţeluşul cu singura-i ureche ridicată, el se gîndea, cu un aer triumfător.

Unde să se ascundă? De o oră, o idee îşi făcuse loc în capul lui, şi-l rodea înăbuşit. Această idee, luă fiinţă, deodată, cînd observă că, fără să vrea, ajunsese în strada Sainte- Avoye: ca şi Themistocle, Rascasse voia să ceară ospitalitate, unui duşman... lui Trencavel!

Şi Rascasse, se îndreptă cu hotărîre spre casa, în care i se mai întîmplase de multe ori cîteva aventuri. Uşa care dădea în stradă, era încuiată, dar Rascasse, după vreun sfert de oră de lucru, o deschise.

Ţinea să intre acolo, fără surle şi tobe. Aşadar, începu să urce fără a face nici cel mai mic zgomot, scara abruptă, pe care o cunoştea. Ajuns la primul etaj, acolo unde se afla locuinţa doamnei Brighitte Jargogne, proprietara casei, Rascasse îşi auzi cîinele mîrîind. Îl

mîngîie cu palma, ca să-l facă să tacă, dar Corignan I-ul, își dublă mîrîitul furios.

- Oh! își spuse Rascasse, aici trebuie să fie vreun dușman! dușman de-al meu și de al lui Corigna I-ul, aici, la venerabila Brighitta. Cine să fie acest dușman?...

CAP. XLIV

CRIZA

TRENCAVEL ÎL URMASE pe Verdure, pe care Contele de Mauluys îl trimisese să aștepte la palatul de Chievreuse. Îngrijorarea îl rodea; de altfel ajunsese curînd. Mauluys era la Frumoasa Diademă.

Intrînd în sala cea mare, maestrul de scrimă o văzu pe domnișoara Roza Hondard, care cu aerul său potolit, obișnuit, veghea pentru ca clienții Frumoasei Diademe să fie bine serviți. Trencavel, își aminti imediat ciudata mărturisire a lui Mauluys. O salută pe tînăra fată și fără îndoială în salutul lui fuseseră cîteva din nuanțele acelea care sînt prinse doar de anumite femei cu mintea pătrunzătoare și cu inima măreață; fără îndoială că gestul arăta o nouă atitudine din partea lui Trencavel, căci o roșeață se urcă pe fruntea Rozei. Veni înaintea maestrului de scrimă. El se-nclină adînc. O clipă, Roza, îngîndurată, se întrebă de unde putea să vină acest exces de respect. Dar, clătinîndu-și frumosu-i căpșor mîndru și cast, ca pentru a goni niște visuri imposibile, spuse:

- Veniți, domnule. Domnul Conte de Mauluys vă așteaptă.

Îl conduse pe Trencavel într-o sală retrasă, alta decît aceea în care îl găsise Rascasse și care devenise în consecință, subiect de îndoială. Contele era singur.

O clipă, Mauluys și Roza se găsiră unul lîngă altul și Trencavel își spuse că era greu să faci o pereche de o mai armonioasă și mai nobilă înfățișare. Apoi, Roza se retrase...

- Da, murmură Trencavel, merită să fie iubită de un om ca tine... Dar unde e Montariol? reluă el. Și ea, dragă Conte?...

- N-am vrut s-o conduc pe doamna de Chevreuse, care de-altfel și-a părăsit palatul. Domnișoara de Lespars a înțeles foarte bine că locuința Ducesei avea să fie năpădită de oamenii Cardinalului și a venit aici. Acum e în locuința ei, din strada Courteau. L-am lăsat pe Montariol la ușă...

- Dar lupta aceea a fost în casa ei! La parter totul e făcut praf...

- Așa a voit domnișoara de Lespars. Știți părerea mea în privința asta: cel mai bun mijloc de a servi pe cineva, e de a le lăsa voința să li se desfășoare...

- Dar strada Courteau acum e suspectă pentru Cardinal! se-nfioră Trencavel.

- ... de a le lăsa, așadar, voința să li se desfășoare, continuă Mauluys, depărtînd pe cît posibil piedicile și primejdiile. În ceea ce privește piedicile, iată ce a făcut domnișoara Roza...

- Ah! făcu Trencavel.

- Ea a trimis în strada Courteau mai mulți oameni, care, de bine de rău au mai dres din prăpăd, a pus ușa la loc și o femeie sigură, care instalată acolo jos, va fi o servitoare devotată, robustă și prudentă. Cît despre pericole, eu sînt la dispoziția ta, Trencavel.

- Conte, eu dau fuga în strada Courteau!

- Mai întîi, citește asta, spuse liniștit Mauluys.

- O scrisoare! exclamă Trencavel palpitînd.

- Pe care domnișoara de Lespars a scris-o aici, pe masa asta și pe care m-a însărcinat să ți-o dau.

Trencavel deschise scrisoarea, o parcurse dintr-o singură privire și începu să tremure... Era catastrofa. Bietul maestru de scrimă se așeză pe un scaun, fiindcă picioarele-i se înmuiaseră, o citi a doua oară cu mai multă atenție, apoi începu să rîdă:

- Cel puțin, voi avea o amintire de la ea. Hîrtia asta, pe care ea a atins-o, are să rămînă aici, sub pieptarul meu, pînă la ultima suflare. Ce aș putea să mai cer în plus? Citește Mauluys.

Contele luă scrisoarea Annaisei și o citi. Iată ce conținea:

"Domnule Trencavel,

Îmi e imposibil să vă spun "adio", fără a vă asigura, că voi păstra amintirea devotamentului dumneavoastră. Vă stimez prea mult pentru a vă ascunde motivele, care mă obligă să renunț la acest devotament, pe care dumneavoastră mi-l oferiți și de care, mi-ați dat dovadă. Rugați de mine patru tineri gentilomi de valoare, au venit la Paris, ca să împartă

cu mine destinul meu, pericolele mele, lupta mea. Domnule Trencavel, numai cu ei trebuie să continui lupta, să triumfăm sau să pierim. M-am jurat s-o fac astfel. Acești patru generoși gentilomi și-au părăsit pentru mine pămînturile lor, pe cei ce le erau apropiați și strălucitul viitor care li se oferea. În schimb eu mi-am pus în joc cuvîntul de onoare, că voi fi cu ei -numai cu ei, pînă la sfîrșitul întreprinderii noastre. Am văzut, am ghicit și știu, că ei îndură cu mare greutate grija pe care o puneți dumneavoastră de a mă apăra. Mult timp, v-am crezut dușmanul meu și atunci, am văzut în dumneavoastră, un adversar de temut.

De cînd știu că dumneavoastră nu sînteți dușmanul meu, ați devenit al lor. Aș muri de rușine, dacă ei s-ar putea gîndi măcar o clipă că am acceptat intenționat, un alt ajutor decît al lor. Dumneavoastră, aveți o inimă foarte mare, domnule. Așadar, veți accepta ca să vă spun "adio" și veți îngădui ca să rămîn singura care să judec care să-mi fie bunii tovarăși, de care aș putea avea nevoie pentru a răzbuna memoria doamnei, mama mea. Orice s-ar putea întîmpla în urmă, să fiți sigur, că eu țin în mare cinste oferta devotamentului dumneavoastră, pe care mi-ați făcut-o și care îmi va fi cu neputință să o uit vreodată. Adio, domnule Trencavel".

Scrisoarea aceasta, era semnată numai cu două inițiale.

- Ei bine, Conte, ce gîndești de asta? întrebă cu amărăciune Trencavel.

- Eu cred, spuse Mauluys, că această scrisoare rece, confuză, încurcată este fapta unui suflet ajuns la limita răbdării. Prin violențele, prin gesturile tale de duelist ai pus-o pe fata asta într-o situație foarte proastă, în fața celor pe care ea i-a ales ca tovarăși. E mai mult decît probabil, bietul meu Trencavel, ca domnișoara de Lespars să trebuiască să se mărite cu unul din ei. (Trencavel avu un zîmbet groaznic) Ce-i? făcu Mauluys, cu liniștea lui obișnuită. În orice caz, dacă aș fi primit o scrisoare...

- Nimic. Continuă...

- Așadar, ai pus-o într-o situație un pic, împovărătoare... Ea se desprinde acum de tine. Are dreptate. Ce-ai fi făcut, tu, în locul ei, te întreb?

- Ah! dragul meu Conte, grăi Trencavel. Ca să-mi vorbești așa, nu trebuia să-mi mai spui că iubești și tu. Ia închipuie-ți tu în locul meu și pune pe domnișoara Roza în locul domnișoarei de Lespars!

- E foarte posibil, cu toate că nu sînt prea sigur de asta, spuse Mauluys, cu liniștea lui obișnuită. În orice caz dacă aș fi primit o scrisoare ca aceasta, mi-aș face un punct de onoare, în a rămîne de aici înainte, de-o parte. Iartă-mă, dragul meu Trencavel. Trebuie să fii cîte odată mult mai viteaz, cu spada în teacă, decît cu ea afară. Trebuie să stai liniștit.

- Asta e părerea ta, Conte?

- Doamne, sigur că da. Ai să suferi din cauza asta, e sigur. Ți- e inima sfîșiată. În momentul ăsta, te văd mai eroic, cu zîmbetul ăsta batjocoritor, decît ai fost, poate, pe scara din casa de Lespars în momentul cînd Saint-Priac, comanda "foc". Dar greșești, chinuindu-te în fața mea, curajosul meu prieten, pentru a-ți reține lacrimile care îți ard ochii. O inimă mare ca a ta, nu trebuie să se prăbușească din cauza unei dragoste nenorocite. Eu știu bine, că n-ai s-o uiți niciodată, dar știu de asemeni, că fiecare minută are farmecul ei și că, chiar în mijlocul nenorocirii, o minte generoasă poate căuta și găsi, un lucru interesant.

Trencavel se ridică. Își încheie diagonala de piele roșcată, care îi susținea spada.

- La ea! spuse maestrul de scrimă, pe un ton scurt.

- Chiar după ce ai primit scrisoarea?

- Din "cauza" scrisorii. Trebuie să-i vorbesc de cei patru generoși, bravi și plini de cavalerism gentilomi ai ei.

- Și ce vești să-i spui de ei? spuse Mauluys, cu o imperceptibilă mișcare din umeri.

- Vreau să-i spun că i-am omorît, răspunse Trencavel.

Maestrul de scrimă se depărtă numaidecît și ajunse în strada Courteau. Aici găsi ușa cea mare a casei, ferecată cu niște bare de lemn bătute în cuie pe din afară, precauțiune imaginată de Roza și destinată să facă să se creadă că locuința, era de aici înainte pustie. Dar în fața porții grădinii, prin care se introdusese Corignan în seara bătăliei, îl văzu pe Montariol.

- Secunde, îi spuse el, du-te și-l caută pe Conte la Frumoasa Diademă, și spune-i că mă voi duce să-l întîlnesc la el acasă.

Montariol aruncă o privire spre maestrul Academiei sale și văzu că era în una din zilele lui proaste. Atunci, își înăbuși obiecțiunile pe care voia să le facă și înjurînd, ascultă de ordin.

Începuse să se lase seara. Strada era pustie. Trencavel ridică unul din stîlpii așezați de-a curmezișul ușii, îl așeză rezemat de zidul care

înconjura grădina și se cățără pe el. Apoi, sări în grădină, după ce culcă iar, de-a lungul zidului, stîlpul greu de lemn. Așadar intră prin escaladare. Dar nici nu-și dădu seama ce face. O mînie surdă îl zdruncinase.

Annais de Lespars, se găsea, acolo, în grădină, unde singură, pînă la apusul soarelui, în tăcerea și pacea serii călduțe și parfumate își dezbătuse poate, în ea, problemele vieții sale. La ce putuse visa, în cele două-trei ore? Ura contra lui Richelieu făcea să-i bată așa de tare inima-i de fecioară?... Sau altceva?...

Cînd se făcu seară, se îndreptă încetișor spre casă. Își reluase veștmintele-i de fată, dar păstra în atitudine, ceva mîndru și aproape sălbatic. Cînd ajunse la largul peron din dosul ușii, îl văzu pe omul care sărea în grădină. Aproape imediat, cu tot întunericul ce se lăsase, îl recunoscu. Un fulger de mînie îi luci în privire. Trencavel se apropie. Ea urcă treptele peronului. El se opri la picioarele acestor trepte, astfel că ea îl domina și-i vorbea de sus, fără să fi căutat însă această atitudine.

- Doamnă, spuse Trencavel pe un ton agresiv, odată în plus, iată-mă în fața dumneavoastră, fără voia dumneavoastră și intrat ca și alte dăți, prin mijloace care sînt - fără îndoială - de condamnat.

- Domnule Trencavel, spuse Annais cu o voce care tremura puțin, dumneavoastră sînteți binevenit la mine.

Maestrul de scrimă își mușcă buzele. Nu cuvintele acestea le așteptase... Dar nu dezarmă.

- Voi fi scurt, reluă el pe un ton aspru. Și după aceea, mă voi duce, pentru a nu mai reveni vreodată. Dar înainte de a asculta de scrisoarea dumneavoastră, care îmi ordonă de a mă depărta de dumneavoastră, am cîteva lucruri importante să vă aduc la cunoștință, doamnă.

- Atunci vorbiți domnule, spuse Annais, în prada unei emoții, pe care încerca în zadar să și-o stăpînească.

- Aceste lucruri sînt în legătură cu cei patru gentilomi de care îmi vorbiți.

- Niște gentilomi curajoși și cinstiți! făcu Annais semeață.

- Da, doamnă! dovadă că au acceptat chiar aici, să lupte împotriva mea, toți patru.

- Unul după altul! Și nu uitați că în momentul acela, ei au crezut că aveau de-a face cu un dușman de moarte.

- Spuneți mai bine cu un emisar al Cardinalului, doamnă! O nouă dovadă a credinței lor, e că în noaptea în care dumneavoastră, mi-ați

făcut onoarea - în palatul de Guise - de a-mi da o întîlnire la conacul Saint- Lazare, ei m-au atacat - de data aceasta toți patru de-odată -și eu eram neînarmat. Îi datorez viața domnului Conte de Mauluys și curajosului meu Secund!

Annais tremură. Acuzația era foarte gravă. Ea venea de la un om, pe care nu-l putea bănui...

- Domnule, spuse ea, gîndiți-vă că dumneavoastră aduceți acuzații de lașitate, unor oameni care nu sînt de față...

- Vorbiți de mișelie, doamnă! se răsti Trencavel. Și de altfel, eu am dreptul de a le aduce astfel de acuzații în lipsa lor, fiindcă atunci cînd au fost de față, i-am pălmuit cu numele de lași!...

Annais își lăsă capul în piept. Ceva se rupsese în ea. În minutul acela, nu Trencavel îi ocupa gîndurile, ci cei patru tineri, în care ea avea atît de multă încredere. O lacrimă îi îmbrobonă pleoapele și murmură:

- Domnule Trencavel, dumneavoastră v-ați purtat cu atîta generozitate, încît vreau să uit cuvintele acestea pe care le-ați pronunțat împotriva prietenilor mei... dar vă jur că nu aș putea să ascult mai mult de atît.

- Și cu toate acestea, trebuie, doamnă! spuse Trencavel livid de furie și de dragoste.

- Ce voiți să spuneți! exclamă ea foarte aspru... Domnule Trencavel, reluă ea imediat, ceva mai blînd, vă rog să-mi lăsați despre dumneavoastră, amintirea, precedentelor noastre întîlniri...

- Chiar de m-ați urî de aici înainte, mugi maestrul de scrimă, totuși trebuie să aflați că cei patru oameni, au vrut astăzi să mă asasineze, că toți patru odată m-au atacat cu spadele și cu pumnalele... iar eu eram singur, doamnă! Dar de data aceasta, adăugă el cu o voce cruntă care o făcu pe tînăra fată să se-nfioare, de data aceasta eram înarmat!

Annais coborî treptele și venind lîngă Trencavel, spuse:

- Atunci a fost o luptă între ei și dumneavoastră?

- Da, doamnă!

- Și dumneavoastră erați singur?

- Singur.

Și v-au atacat toți patru deodată?

- Toți patru deodată.

Annais, în întunericul ce se lăsase, privi lung spre Trencavel. Ea își înălță trupul; ochii îi aruncau flăcări, iar fața lui strălucea în noapte ca o pată albă. Ea se gîndea:

- Ce s-a întîmplat?... Cum de a putut să le scape? E oare posibil, să fi făcut ei asta?...

Trencavel tăcea și în tăcerea lui era un fel de mîndrie sălbatică.

- L-au forțat să fugă! își spuse Annais.

- Doamnă, spuse Trencavel cu aceeași asprime, în fundul căreia erau numai suspine. Dumneavoastră nici nu mă întrebați, cum s-a terminat această cursă ce mi-a fost întinsă.

Ea rămase un moment tăcută. Apoi spuse cu o ciudată blîndețe:

- Domnule, cel puțin mulțumesc cerului, că n-au izbutit să vă rănească... Cît privește restul... iată... prefer să nici nu-mi spui...

- Trebuie să știți, doamnă! E necesar pentru dumneavoastră, nu pentru mine! De fapt m-au și rănit. Cîteva tăieturi care nu fac decît să mă usture, și atîta tot! Nu-i mare lucru, doamnă! Dar sfîrșitul, doamnă! Sfîrșitul cursei ce mi-au întins-o!

- Ei bine? palpită Annais.

- Ei bine, i-am omorît.

Era ca un strigăt de furie triumfătoare, sau mai curînd un muget. Strigătul acela era îngrozitor. Și acest strigăt, răsună în inima Annaisei ca un răcnet îndepărtat al vreunui leu. Tremură și ridică spre el o privire înspăimîntată. În secunda aceea, războinica dispăru. Nu mai rămăsese decît tînăra, amuțită de uimire. Trencavel se dăduse doi pași înapoi. Annais, cu pieptul strivit, cu glasul tremurător, reluă:

- Unde sînt?...

- I-am lăsat în drum, doamnă, pe șoseaua pe care ați mers și dumneavoastră ca să vă întoarceți de la Fleury. Nu mai aveam de ce să mă mai îngrijăsc de ei. Lupta s-a petrecut la o leghe de Fleury. E o vîlcea acolo și un grup de stejari. Pe stînga sînt trei- patru colibe de țărani. Vă spun la o leghe de Fleury. Asta e tot ce vă pot spune, doamnă: Cei patru din serviciul dumneavoastră au fost niște fricoși. Au voit să mă omoare. S-a întîmplat că eu i-am omorît pe ei. Asta am vrut să vă spun. Acum pot să mă retrag din drumul dumneavoastră...

Și spunînd acestea, Trencavel se da înapoi. Suspine amare îi mugeau în adîncul pieptului. Simțea o bucurie înfiorătoare, își satisfăcuse mîndria, anunțîndu-i el însuși, moartea celor patru cavaleri... Și ea îl privea cum se pierde în întunericul nopții fără a spune un cuvînt, fără a face un gest.

Annais de Lespars, rămase mult timp în același loc. Lacrimile i se scurgeau, una cîte una din ochi. Îi plîngea pe cei patru tineri gentilomi,

pe care dragostea îi dusese la moarte. Dar, cu toată durerea-i sinceră, cu tot tributul pe care inima-i de fată îl plătea acelor oameni care o iubiseră, nici măcar o clipă nu punea la îndoială cuvintele lui Trencavel. Fusese o cursă. Se uniseră toți patru, ca să-l omoare!... Și acele cuvinte ale maestrului de scrimă răsunau înăbușit în mintea ei:

- Au vrut să mă omoare. S-a întîmplat că eu i-am omorît pe ei.

A doua zi de dimineață, foarte devreme, Annais încălecă pe un cal și porni să-și vadă cei patru cavaleri. În fundul sufletului era complet sigură: Trencavel nu mințea. Cu toate acestea, îi trebuia o dovadă. O dovadă de ce? Că muriseră într-adevăr? Nu. Că Trencavel singur îi omorîse.

Găsi fără multă greutate vîlceaua indicată, văzu și colibele și descălecă fără a șovăi în fața uneia din ele, în care, desigur că se găseau cei patru, fiindcă niște oameni erau adunați în fața ușii. Intră înăuntru. Țăranul căruia îi vorbise Trencavel în ajun, spuse cîteva cuvinte grozave:

- Ați venit pentru cei patru cai?

Annais tăcea. Omul era întristat. El adăugă:

- Sînt în grajd. Nu ne-am atins de nimic. Nici măcar în coburi nu ne-am uitat...

După un moment de șovăială, arătă spre colibe cu degetul și continuă:

- Și pungilor lor sînt acolo...

Annais se-nfioră. O stinghereală de moarte îi strîngea inima. Liniștea acelui om o îngheța. Făcu doi pași în camera în care ardeau luminări. Pe latura dinspre fereastră, lungiți pe niște saltele, cu capul spre zid, unul lîngă altul, dormea Bussière, Chevers, Liverdan și Fontrailles.

Annais se îndreptă spre ei și îi privi în tăcere. Păreau că dorm. Figurile lor tinere, pe care pasiunile vieții le deformaseră cîteodată, se odihneau în moarte și căpătaseră o expresie potolită. Annais se descoperi și lăsă să-i cadă pălăria pe jos, pe pămîntul bătătorit.

Lîngă capul lui Fontrailles, era o lumînare care ardea. Lîngă capul lui Liverdan, o altă lumînare care ardea. Lîngă capul lui Chevers, se afla tot o lumînare aprinsă. Lîngă capul lui Bussiere, era o lumînare, dar aceasta nu fusese încă aprinsă. Și Bussière, privea spre lumînarea aceea.

Fața lui era albă ca și a celorlalți trei. Dar ochii lui îi mai trăiau încă. Poate că era departe de lumea asta, fiindcă nu o observase pe

domnișoara de Lespars; sau cel puțin, nici un semn nu arăta că ar fi dat vreo atenție venirii ei. Îngusta rază de viață, ce se strecura pe sub pleoapele lui, era așa de straniu legată de lumînarea aceea încă neaprinsă!

Annais se aplecă asupra lui Fontrailles și-i luă mîna. Nimic nu tresări în el. Avu senzația răcelii de moarte, care nu e asemănătoare nici cu răceala gheții, nici cu oricare altă răceală. Lăsă mîna să cadă la loc și murmură în ea: Mort!... Luă mîna lui Liverdan. Apoi pe a lui Chevers. Nu era un gest de adio. Era o asigurare ce și-o dădea singură, că cei trei nu mai existau. Ajungînd la Bussière, îi luă mîna... Atunci, Bussière își întoarse ochii dinspre lumînare și o privi.

- Domnule de Bussière, spuse ea, mă recunoașteți?

El șovăi, păru că-și scotocește în minte, în adîncurile tulburi ale memoriei și în sfîrșit, după un efort grăi:

- Da!...

Unde mai era patima lui Bussière? Unde era dragostea aceea înfocată, care îi inspirase gîndul de ucidere? Annais, se aplecase cu o nespusă amărăciune și milă, deasupra celor trei morți, dar fără vreo slăbiciune. Indiferența acestui muribund, o ameți. Rămase așa, un minut, tăcută, ascultînd răsuflarea deasă a lui Bussière, gîndindu-se la lucruri ciudate. Apoi strigă:

- Bussière! Bussière!...

Bussière încerca să-și ridice capul. Annais începu să plîngă. Bussière horcăia... Îngenunchie lîngă el și, zgîlțîită de fiori spuse:

- Bussière, mă auzi?

- Da! spuse rănitul ceva mai limpede, într-o tresărire de viață.

- Bussière! Bussière! Pe viul Dumnezeu, cum s-a întîmplat asta?

Bussière zîmbi. Se aplecă ca să culeagă cuvintele care trebuiau să-i hotărască destinul.

- Bussière! Bussière! Dacă m-ai iubit...

- Iubit! făcu muribundul, aproape într-un strigăt...

Poate îl galvanizase cuvîntul ăsta, căci ceva ca un fulger îi luci sub pleoape. Dar totul se stinse numaidecît. Și zîmbetul, zîmbetul de nedescris îi crispa buzele.

- Bussière! adevărul!... Un cuvînt!... Cum s-a întîmplat?Bussière făcu un gest de-abia schițat, în care se afla un fel de nepăsare.

- Ah! da!... Iubit!... Pe legea mea, domnul Trencavel e...

- El v-a atacat?

- Ba nu, noi am tăbărît pe el... Ah! ce luptător grozav e...

- Era cu prietenii lui? spune! oh! spune-mi!...

- Ba nu!... Singur! Noi am încercat să-l asasinăm. Drace, ce lovituri frumoase!... Iubit?... A da!... Îmi amintesc... Asta era din dragoste.

Annais se ridică încet. Simțea o răceală peste tot, o răceală și în inimă. Era adevărat, Trencavel nu mințise. Cuvintele acelea îi răsunau cu putere în cap.

- Asta era din dragoste! Cum? se gîndea ea, dragostea poate să ducă la infamie? Infamie! reluă ea. Bieții băieți!...

Se așeză din nou în genunchi și se aplecă din nou deasupra lui Bussière. Îl privi lung. Rănitul părea că revine la viață. De odată buzele i se împurpurară. Un val de sînge la cap, îl îmbătă. Zîmbetul lui de agonie deveni batjocoritor. El se ridică și începu să rîdă cu poftă.

- Doamnă, voiți să v-o spun?

Annais, înspăimîntător de palidă, ascultă cu o atenție supremă. Bussière pronunță clar:

- Ei bine, măritați-vă cu domnul de Trencavel.

Rîsul lui a fost hotărîtor. Annais gemu ușor și își ascunse fața în mîini. De odată rîsul se opri brusc... Annais lăsă să-i cadă mîinile și văzu că Bussière murise.

Probabil că Annais rămase multă vreme, îngenunchiată lîngă Bussiere, căci atunci cînd se ridică, privirile-i căzură pe cea de a patra lumînare și văzuse că arsese deja de un deget. Omul din colibă o aprinsese; era o simplă datorie de ospitalitate... Annais de Lespars, își lăsă punga acelui om, cu condiția ca să se ducă să aducă preotul din satul cel mai apropiat, pentru ca cei patru adversari, uniți prin moarte, să fie înmormîntați creștinește. Apoi se întoarse la Paris.

În afară de niște veri îndepărtați, răspîndiți aproape în toată țara, nici Fontrailles, nici Chevers, nici Liverdan, nici Bussiere, nu aveau rude.

Totuși, Annais voi ca cei patru luptători, să fie însoțiți pînă la mormîntul lor de cineva. Atunci, căută să-l vadă pe Ducele de Anjou, pentru a-l înștiința de ceea ce se petrecuse. Dar Delfinul, de bucuria împăcării, se duse la vînătoare cu Regele. La Valette plecase. Și Domnii de Vendôme și de Bourbon erau plecați. Domnul de Beuvron era mort, domnul de Bouteville era la Bastillia și domnul de Chailais era de negăsit. Dispăruse și domnul de Louvigni. Așa că a doua zi, ea a fost singura care să ia parte la funebra întîlnire.

După ce se sfîrşi totul, domnişoara de Lespars, văzu lîngă ea un gentilom. Atunci i se păru că acel gentilom o însoţise încă de la Paris şi că se găsise tot timpul lîngă ea, în timpul drumului spre cimitir. Era un gentilom îmbrăcat foarte sobru şi avea o figură rezervată. Annaisei i se păru că îl mai văzuse undeva, dar această impresie, i se şterse numaidecît.

- Domnule, spuse ea, sînteţi aşadar vreun prieten de-al acestor patru gentilomi?

- Nu, doamnă, spuse necunoscutul.

- Atunci aţi fost dintre duşmanii lor?

- Nici atîta doamnă. Dar sînt un prieten al duşmanului lor.

Ea îl privi cu uimire şi reluă:

- Pentru ce m-aţi întovărăşit atunci?

- Fiindcă acest prieten de care v-am vorbit nu a îndrăznit s-o facă el însuşi şi m-a rugat să-l înlocuiesc. Vă vorbesc acum, doamnă, fiindcă dumneavoastră mi-aţi făcut onoarea să mă întrebaţi, dar vă rog să mă credeţi, că fără de aceasta, aş fi rămas tăcut fără să scot nici un cuvînt.

- Şi cine e acest prieten! făcu Annais, pe un ton scurt, aproape aspru.

- Domnul Trencavel...

Annais făcu un gest de mînie.

- Cine sînteţi dumneavoastră domnule? reluă ea.

- Doamnă, spuse gentilomul, eu sînt Contele de Mauluys.

- Spuneţi domnului Trencavel ca să binevoiască a înceta de a se mai ocupa de mine. Vă iert, domnule Conte, că m-aţi însoţit pînă aici. Dar oricîtă recunoştinţă îi datorez prietenului dumneavoastră vreau totuşi să-mi păstrez toată libertatea de acţiune. Dacă vă e prieten...

- Este, doamnă! Iar eu sînt prietenul lui. Nu cunosc încă o spadă mai vitează ca a lui şi o inimă mai nobilă...

- Ei bine! dacă vă e prieten, domnul Trencavel are să vă asculte: spuneţi-i că, această protecţie pe care mi-o impune, se aseamănă mult cu o supraveghere, care mă apasă.

- I-am spus-o, doamnă. Încă de la începutul pasiunii lui pentru dumneavoastră l-am pus în gardă. I-am prezis că dumneavoastră îl veţi tîrî în vreo catastrofă. Cu toate acestea, voi mai insista, fiindcă dumneavoastră binevoiţi a-mi ordona aceasta.

- Vă mulţumesc... O întrebare, domnule Conte: unde v-am mai văzut eu?

- Pe drumul spre Fleury doamnă, în casa aceea răzleață unde ați avut de-aface cu domnul de Saint-Priac. Împreună du Trencavel și cu Secundul lui, am avut onoarea să trag spada lîngă dumneavoastră. Și după aceea, v-am însoțit pînă la Paris, în timp ce Trencavel alerga să-i înștiințeze pe amicii dumneavoastră de pericolul care îi amenința. Dar lucrurile acestea sînt destul de depărtate, s-au petrecut acum două zile.

- Iertați-mă domnule, spuse Annais, cu o voce schimbată.

Mauluys, fără a răspunde, se retrase doi pași, cu pălăria în mînă. O clipă, ea rămase nemișcată, tremurînd toată: apoi, spuse deodată:

- Adio, domnule! Am putut uita figura dumneavoastră, dar nu și generoasa dumneavoastră intervenție. Cît despre domnul Trencavel... Vedeți, dumneavoastră aveți dreptate; dacă s-ar încăpățîna să se amestece în afacerile mele, l-aș tîrî poate în vreo catastrofă. Spuneți-i asta!

Sări pe cal și porni în goana mare.

- Fiică de Rege! murmură Mauluys. Biata fată!...

În timp ce Annais galopa spre Paris, lacrimi fierbinți îi ardeau pleoapele; se simțea umilită, învinsă. Gîndul la cei patru tineri angevivi, plutea în ea. Dar în minte îi mai era și altceva, pe care voia cu orice preț să și-l îndepărteze. Tremura de indignare. Calul tresări și rupse pămîntul fugind sub loviturile de pinteni.

Annais îl vedea în mintea ei numai pe Trencavel. Îl auzea...Se întoarse de mult acasă și retrasă în fundul grădinii aceleia, care îi plăcea așa de mult, înghețată toată, se lupta cu măreața energie a inimii sale, pură și feciorelnică.

CAP. XLV

DRUMUL SPRE BLOIS

ÎN EPOCA ACEEA, Richelieu locuia la Palatul Cardinal. Dar întîlnirile lui tainice și le dădea tot la palatul lui din Piața Regală. Așadar, îl regăsim în acelaș decor, povestindu-i Părintelui Josef scena care se desfășurase la Louvru.

- Acum, adăugă el, Gaston nu mai e de temut.

- Feriți-vă de a crede aceasta, spuse Părintele Josef. Un om poate fi mult mai de temut prin lașitate, decît prin curaj. De la un conspirator nu puteți risca decît o lovitură de pumnal în spate sau o împușcătură de pistol. Dar cu Gaston e altceva. Prin infamie, el poate să vă arunce într-o cursă, în care vă veți lăsa mai mult decît viața.

- Ce poate să facă împotriva mea? se răsti Richelieu.

- Poate să vă facă să credeți, ceea ce ați mai crezut odată: că Anna de Austria vă iubește.

Cardinalul se înfioră, sîngele i se urcă la cap; dar cu o voce mohorîtă răspunse:

- N-am să cred niciodată asta!...

- Ați crezut-o odată și ați scris acea scrisoare nesăbuită.

De data aceasta un tremur îl scutură pe Cardinal.

- Da, spuse el, nesăbuită!...

- Amintiți-vă de zilele noastre de zbucium, de nopțile noastre de griji...

- Da, da, murmură Richelieu. Din fericire, am pus mîna din nou pe scrisoare.

- Din fericire! spuse Părintele Josef îngîndurat.

- Și acum, cînd scrisoarea e arsă...

- Da, făcu Eminența Cenușie, respirînd adînc, să nu ne mai gîndim la asta. Scrisoarea e arsă... arsă de dumneavoastră.

- Arsă de mine însumi, spuse Richelieu.

Timp de cîteva minute, păstrară tăcerea, gîndindu-se la înfricoșatul coșmar pe care îl trăiseră, pînă în seara în care Saint-Priac adusese faimoasa scrisoare, luată de la Verdure.

- Ei bine, reluă părintele Josef, de ceea ce ar trebui să vă temeți, e o nouă cursă în genul acesta. Gaston excelează în așa ceva.

Richelieu clătină din cap și suspină, ca un om care regretă pînă și iluzia trecătoare a unui lucru greu de îndeplinit.

- Trebuie, continuă Eminența Sa, trebuie ca să se facă în cel mai scurt timp, căsătoria dintre Gaston și domnișoara de Montpensier. Pînă atunci, le sînt îngăduite orice speranțe, acelor care mai contează pe Anna de Austria.

- Această căsătorie, va fi un lucru îndeplinit, de azi într-o lună. Domnișoara de Montpensier e la Paris. E o fată nobilă și plină de bun simț.

- Bine. Dar asta nu e tot. Scăpat de Gaston, prin asigurarea scrisă pe care v-a dat-o Regele, puteți, ba chiar trebuie să înspăimîntați nobilimea Franței, înainte de a începe exterminarea hughenoților. În capul acestei nobilimi neîmblînzite, se află Cezar de Vendôme și fratele său, Marele Stareț. Loviți-i pe aceștia. Faptul că au luat parte la acest mizerabil complot de la Fleury, vă dă dreptul la aceasta.

- Sînt hotărît să cer capetele lor, spuse cu răceală Richelieu.

Eminența Cenușie reflectă cîteva minute. Părea să cîntărească ce valoare puteau să aibă cele două capete.

- E prea devreme, spuse el în cele din urmă cu vocea lui liniștită și lugubră.

Dacă îi omorîm acum, luăm toată speranța nobilimii și o împingem la acțiuni extreme. Dimpotrivă, dacă îi lăsăm să trăiască, dacă îi luăm ca ostateci, mai putem să-i distrugem pe cei care vor să se revolte, pînă în ziua în care vom fi destul de puternici, ca să ne spunem stăpîni absoluți. Richelieu, nu-i ucideți pe Vendôme și pe Bourbon, dar aruncați-i într-o temniță. Asta trebuie să-i cereți Regelui. Faceți ca Regele să aprecieze că prin căsătoria cu moștenitoarea domeniilor Penthievre, Vendôme a căpătat ambiții foarte vaste. Cît despre Marele Stareț, Ludovic al XIII-lea nu-l poate suferi și se teme de acest intrigant:

are să semneze tot ce veți dori. Și cu toate acestea, în urma afacerii de la Fleury, e nevoie de sînge. Luați-l pe Bouteville. Duelul lui din Piața Regală vi-l dă pe mînă. Dar asta nu e tot. Am lovit-o pe Anna de Austria, lovind în Principesa de Condé, prin arestarea iubitului ei Ornano. Să-i dăm Reginei o a doua lovitură, mai puternică decît prima, lovind-o pe Ducesa de Chevreuse.

- I s-a lăsat viața... pentru un moment, cel puțin. Asta e lucru făgăduit, spuse Richelieu.

- Acesta nu e un motiv, spuse cu asprime Părintele Josef. Stăpînii Annei, pot să-și calce cuvîntul dat. Nu vă plecați niciodată urechea la zadarnicul glas al conștiinței și mergeți drept pe drumul vostru. Cît despre ducesa de Chevreuse, pentru motive mai înalte decît acelea al cuvîntului dat, trebuie să-i respectați pentru moment viața și libertatea. Dar loviți-o.

- Și cum? exclamă Cardinalul.

El urmărea cu atenția încordată, teribila expunere a Eminenței Cenușii. Privea cu o spaimă deabia ascunsă pe acel bătrîn uscățiv, aspru, ascetic, pe care cu un suflu l-ai fi putut răsturna și care, cu vocea lui seacă, fără mînie, fără patimă, rostea condamnări la moarte.

- Cum? reluă Părintele Josef. Principesa de Condé, nu-și iubea amantul pe care Ducesa de Chevreuse!...

- Chalais! mugi Richelieu.

- Acela care trebuia să vă lovească. Hai să terminăm această mică afacere, înainte de a ne lansa în cea mare... Ne trebuiesc locurile cedate de Henric al IV-lea prietenilor săi hughenoți; ne trebuie o nobilime îmblînzită, o Franță îngenunchiată. Numai atunci ne vom gîndi să lovim Spania, Țările de Jos și Germania, să refacem poate Imperiul lui Carol cel Mare și aceasta, va fi o operă orbitoare, va fi una din acele opere întunecate și strălucitoare totdeodată, pe care Istoria le contemplează cu groază și cu respect. Și din această epocă, numai două figuri se vor ivi: figura papei și a lui Richelieu.

- Și a dumneavoastră! profesorul meu! gîfîi Richelieu subjugat, binefăcătorul meu!... Spuneți! Ce loc voiți să ocupați dumneavoastră în Istorie?...

Părintele Josef surîse și răspunse:

- Eu, eu voi fi ceea ce sînt: cuviosul stareț al capucinilor, duhovnicul Eminenței Sale Cardinalul de Richelieu. Urmă un minut de

tăcere, în care timp, cei doi bărbați rămaseră visători, față în față cu lumea lor. Apoi Richelieu reluă:

Rapoartele spionilor mei, spun că Ducesa a luat drumul spre Blois, după ce a trecut o clipă pe la Fleury. Și ceilalți conjurați, tot spre Blois se îndreaptă.

Drumul spre Blois, e drumul spre Nantes. Nantes e cheia Bretagnei. Ducele de Vendôme se duce la Nantes. Trebuie să ajungeți acolo înaintea lui, sau în acelaș timp cu el, dacă nu voiți ca Cezar să răscoale Bretania. Trebuie ca Regele să se decidă, să facă această demonstrație. Trebuie ca el în persoană, să meargă la Nantes.

- Da! spuse Cardinalul îngîndurat. Și Nantes e foarte aproape de La Rochelle. Mîine, am să-i vorbesc Regelui.

O nouă tăcere, întrerupse discuția lor, ale cărei consecințe, au fost înregistrate de Istorie. Părintele Josef începu din nou:

Cît despre Ducesă, nu trebuie pierdută din vedere. Împiedicați-o în orice chip, ca să nu se întîlnească cu Chalais și cu Vendôme. Vă trebuie pentru aceasta un spion subtil și care are multe lucruri pe care trebuie să i le iertați: Rascasse de exemplu.

- Ne-a scăpat.

Eu l-am văzut! spuse Părintele Josef. L-am văzut la Longjumeau. Am pus unul din copoi pe urmele lui. Ultimele vești sînt că Rascasse, după ce a fost înconjurat, în apropiere de hale, a reușit să fugă. Le-a jucat și o farsă admirabilă oamenilor poliției care îl pîndeau acasă la el. La ora aceasta, s-a refugiat în locuința maestrului de scrimă Trencavel.

- Ei bine? făcu Richelieu.

- Ei bine, am să-l trimit să-l prindă mîine dimineață.

Atunci Trencavel e de acord cu spionii mei?

- Trencavel e izolat, spuse Părintele Josef ridicînd din umeri. Trebuie să-l prindeți pe omul acesta cît mai curînd. El i-a prevenit la timp pe Gaston, Vendôme și partizanii lor. El are să v-o smulgă pe Annais de Lespars, nici să nu vă îndoiți.

Saint-Priac are să mi-o aducă pe fata asta.

Atunci să se grăbească, să se grăbească! Poate că ea e mai de temut decît toți ceilalți la un loc. Poate că acest Trencavel să fie firicelul de nisip care va opri goana dvs. spre această putere supremă.

Într-adevăr, a doua zi, Richelieu avu o lungă întrevedere cu Ludovic al XIII-lea. Regele urma să facă o călătorie. Curtea fu foarte

bucuroasă de acest dar ce i se făcea. Bucuria deveni entuziasm cînd se află că pentru această călătorie, Majestatea Sa hotărîse ca să fie întovărășit de o importantă escortă. Trebuiau să meargă cu el, nu numai douăzeci de companii de mușchetari ale sale, dar încă trei mii de oameni din infanteria elvețiană, două mii de cavaleriști și douăsprezece tunuri, care formau ciudata escortă. Cît despre ținta acestei călătorii care semăna foarte mult cu o expediție, nu era știută de nimeni. Dar fiecare Senior de la Curte își făcu preparativele, ca și cînd ar fi fost vorba de război.

Acum trebuie să revenim la Louvigni. Am văzut că după o criză de furie și de disperare care durase mai multe ore, Louvigni își revenise însfîrșit în fire. Se făcuse noapte de mult."Ce oră e?" întrebă el pe nefericitul de valet pe care era să-l strîngă de gît și în urma îngrijirilor căruia își revenise el.

- Tocmai au bătut orele douăsprezece.

- Miezul nopții! murmură Louvigni trecîndu-și cu palma pe frunte. Cu toate acestea trebuie să-l văd pe Cardinal numaidecît. Ajută-mă să mă îmbrac...

Odată îmbrăcat, un fel de toropeală îl cuprinse. Dar, stăpînindu-și slăbiciunea, el se tîrî afară. Aerul nopții îl făcu să-și recapete vigoarea. El alergă la Palatul Cardinalului și grație favoarei de care se bucura și grație și pungii sale, află că Richelieu se afla în palatul din Piața Regală. Cînd ajunse acolo, tocmai pleca Părintele Josef.

Sînt clipe în care nici nu mai există greutăți de întîmpinat. Louvigni putu obține ceea ce nimeni nu ar fi putut obține în momentul acela: să fie introdus la Cardinal. Richelieu, în luptă cu ambițiile sale, îl primi la ora două și jumătate noaptea pe Louvigni, care i se păru ca un spectru. Dintr-o privire, ei se înțeleseră.

- Monseniore, spuse Louvigni cu o voce răgușită. L-ați lăsat pe Chalais să fugă.

- E drept, spuse Richelieu, care nici nu se gîndea să remarce tonul amenințător al spectrului. Dar eram să trimit după Dvs.

- Ca să-l prind! Pentru asta am și venit, spuse cu asprime Louvigni. De la spion la zbir, nu e decît un pas; îl trec și pe acesta!

- Foarte bine. Plecați chiar acum. Chalais e pe drumul spre Bois, încotro se duce și Ducesa de Chevreuse și ceilalți conspiratori. Vreți să vă dau oameni?

- Nu. Doar un ordin cu care să pot trece porțile orașelor.

- Iată-l, spuse Richelieu semnînd o foaie de hîrtie.

Toate acestea erau spuse în cuvinte scurte, printre răsuflări la fel de scurte şi aspre.

- Luaţi şi oameni! repetă Richelieu.

- Vreau să fiu singur, spuse Louvigni.

Şi Richelieu scrise repede ordinul următor:

"*Din Ordinul Regelui,*

Domnul Cavaler de Louvigni va prinde şi aresta pe Henri de Talleyrand, Conte de Chalais, în orice loc şi la orice oră l-ar găsi. Toţi ofiţerii din diversele guvernăminte vor fi obligaţi să asculte de orice rechiziţie a Cavalerului de Louvigni, făcută în scopul de a ajuta la această arestare".

Louvigni îndoi documentul şi-l puse în buzunar fără să-l citească. Richelieu ezită o secundă, apoi spuse:

- Aveţi bani? Luaţi săculeţul acesta... Mi-l veţi înapoia cînd totul va fi sfîrşit, adăugă el ca să-l ajute pe nenorocitul ce se afla la două degete de nebunie.

Dar Louvigni nu mai avea nevoie de menajamente şi fiindcă nu avea bani la el, luă sacul, care conţinea cinci sute de pistoli. Cardinalul sună:

- Un cal pentru Domnul de Louvigni, spuse el. Cel mai bun cal pe care-l ai.

Cîteva minute mai tîrziu, calul era gata. Richelieu încercă să-i ridice moralul lui Louvigni:

- Duceţi-vă, domnule. Gîndiţi-vă că Dvs. sînteţi purtătorul justiţiei Regelui.- Monseniore, spuse Louvigni, eu duc cu mine numai ura mea; şi asta e de ajuns.

Şi plecă. Un sfert de oră mai tîrziu, ieşise din Paris. Chalais nu avea decît un avans de o jumătate de zi, înaintea lui. El trecu de Longjoumeau fără să se oprească. Dimineaţa, ajunse la Etampes.

Am văzut că Rascasse intrase în casa lui Trencavel. Cînd ajunse la primul etaj, unde locuia doamna Jarogne, auzind mîrîitul cîinelui, se întrebă dacă se călăuzise într-adevăr după regulile lui de prudenţă, care pînă în momentul acela îi conduseră viaţa. Corignan I-ul mirosea pe sub uşă şi mîrîia înăbuşit. Rascasse, impresionat, era să se coboare, cînd uşa se deschise şi un individ lung şi slab apăru cu un sfeşnic în mînă, strigînd:

- Ei drace, oare sărmanii burghezi liniștiți nu se mai pot odihni îm pace? E o oră de dormit, mi se pare, nu?

Înspăimîntat, Rascasse îl privi o clipă pe sărmanul burghez care de altfel era îmbrăcat cu un costum dintre cele mai ciudate, într-o fustă veche asortată cu o bluză de damă.

- Corignan! strigă Rascasse. Mereu Corignan!

- Rascasse! mugi Corignan. Iarăși infernalul de Rascasse!

Atunci se auzi din fundul apartamentului o voce tremurătoare spunînd:

- Dragă domnule Corignan, luați seama, poate e vreun pungaș!

- N-avea nici-o frică scumpa mea, răspunse Corignan, hoțul nu este decît Ras...

Nu mai avu timpul să termine. Sfeșnicul zbură într-o parte, capucinul se restogoli într-alta, și două țipete ascuțite răsunară: bolidul! era bolidul! Era Rascasse, care indignat că îl făcuse hoț, încercase încă o dată să pătrundă cu capul înainte în stomacul cumătrului. În întunericul ce se făcuse, Corignan se ridică și îi trînti un pumn, la întîmplare, cu toată puterea. Ceea ce Corignan nu putuse reuși decît foarte rareori în plină zi, reuși de data asta grație întîmplării. Pumnul i se abătu în țeasta lui Rascasse, care se prăbuși pe jumătate leșinat.

În timpul acesta, doamna Brighitta Jarogne aprinse în graba mare o lumină și atunci îl văzu într-o parte pe Corignan ținîndu-se cu mîimile de burtă și în alta pe Rascasse așezat pe jos, năucit -iar între ei cîinele urlînd mereu, cu singura lui ureche ciulită. Brighitta se repezi cu ghiarele înainte. Dar Corignan o opri cu un gest.

- Cumetre, spuse el, dacă vrei să nu-mi denunți ascunzătoarea, îți ofer ospitalitate.

- Oare! Atunci ești aici, la tine acasă? făcu Rascasse ridicîndu-se.

- Așa, puțin, spuse cu modestie călugărul, în timp ce doamna Jarogne se forța să roșească, lucru la care se căzni degeaba.

- Și ce-i cu costumul ăsta? reluă Rascasse imediat. E vreun anteriu de croială nouă?

- Dă-l naibii de anteriu! Mai întîi, tu nu mai poți să-mi spui popă, fiindcă am renunțat la mîntuirea sufletului meu și la legumele mînăstirii. Eu intrasem acolo fără voia mea. Înainte purtam bluză de spadasin.

- Și acum porți combinezon, popă!

- Ești nedrept cu mine, Rascasse.

- Și tu ești caraghios. Cu toate acestea, consimt să nu-ți demasc fărădelegile, dacă juri să-mi respecți și tu mie ascunzătoarea vreau să mă instalez în locuința lui Trencavel.

- La Trencavel? exclamă Corignan bănuitor. Și de ce la Trencavel? L-ai văzut pe undeva? Dacă îl predai, vreau și eu partea mea!

- Ai s-o ai, pe cuvîntul meu. Acum, ordonă-i acestei cinstite doamne, să-mi predea cheia apartamentului. Altfel va trebui să-i forțez broasca.

Doamna Jarogne se supuse. Lucrurile astfel aranjate, Corignan își reluă somnul întrerupt. Rascasse se urcă să se instaleze la Trencavel și casa intră din nou în ordine. El se aruncă așa îmbrăcat pe pat, în timp ce Corignan I-ul se cuibări pe covor, unde adormi.

Această fericită situație dură cîteva ore, cînd fu deșteptat de lătrăturile lui Corignan I-ul.

- Asta-i acum! murmură Rascasse, cu ochii închiși. Haide, taci odată, ceasule deșteptător! Astăzi n-am nevoie să mă scol cu noaptea în cap... Vreau să dorm.

Și cum cățelul lătra mai tare, Rascasse deschise ochii și rămase năuc, cu părul zbîrlit, cu gura larg deschisă: la capul patului se afla Cocard, care îi zîmbea cît se poate de amabil și care era însoțit de o trupă întreagă de iscoade.

- Oh! făcu Rascasse într-un geamăt.

- Da! făcu simplu Cocard.

Rascasse se ridică fără a mai cere nici un fel de explicații. Oamenii procurorului- criminal îl înconjurară. Începînd să coboare și ajungînd în dreptul ușii doamnei Brighitta, Rascasse întrebă:

- Și Corignan?

- Răbdare, spuse Cocard. Are să fie găsit și el.

Are să fie găsit! Atunci, ar însemna că pe Corignan nu-l arestaseră!... Rascasse, aruncă o privire piezișă spre ușă, ca și cînd ar fi vrut să vorbească.

- Să mergem! spuse bucuros Cocard.

- Ei bine! da! spuse Rascasse. Să mergem!...

Și coborî. Fapta lui fusese pur și simplu sublimă.

În fața ușii din stradă aștepta o trăsură închisă solid, fără mîner pe dinăuntru și ale cărei uși se încuiau cu chei: niște închisori pe două roate.

Rascasse, straşnic înghemuit între doi zbiri, fu dus în galopul a doi viguroşi cai normanzi. După un timp de goană, care îi păru extraordinar de scurt prizonierului, cupeul se opri. Nefericitul Rascasse fu coborît şi văzîndu-se în faţa Mănăstirii Capucinilor făcu o strîmbătură de amărăciune.

Corignan I-ul era şi el acolo, cu limba scoasă de cît fugise după trăsură şi cu urechile jalnic pleoştite. Rascasse fu emoţionat şi i se adresă foarte blînd:

- Adio, n-am să te mai văd de-acu înainte ţopăind cu cele trei labe ale tale şi n-am să te mai trag de urechi. Şi tu, tu n-ai să mă mai deştepţi dimineaţa, doar dacă nu cumva să ai răbdare să aştepţi ziua judecăţii de apoi şi puterea de a alerga pînă în valea lui Josafat.

Bietul căţel ascultă acest discurs şi poate că îl înţelesese, cel puţin după tonul vocii lui. Rascasse îl bătuse de atîtea ori, dar se împăcaseră.Rascasse era singurul şi unicul prieten al lui Corignan I-ul. Cîinele era singura şi unica rudă a lui Rascasse.

O clipă mai tîrziu se văzu în curtea mînăstirii. Cocard îl conduse pe Rascasse pînă într-o cameră joasă, solid ferecată cu gratii şi zăvoare. În momentul cînd să închidă uşa, la plecare, Cocard se întoarse spre prizonier şi îi spuse cu aerul cel mai serviabil:

- Nu vrei, jupîn Rascasse, să te învăţ cum ar putea să-l strîngă ciuma de gît pe un viteaz?

- Pe legea mea, nu aş fi supărat dacă ai putea, spuse cu mîndrie Rascasse.

- Ei bine! zîmbi cu blîndeţe Cocard, se ia ciuma, se amestecă cu cînepă, se răsuceşte cu grijă şi se face din ea o ciumă lungă de forma unui şarpe frumos, cu pielea cam aspră. După aceea, se unge bine această ciumă, se înfăşoară în jurul gîtului şi i se dă forma unui ştreang. Atunci, se lasă să cazi de sus, din capul scării şi simţi cum te strînge ciuma de gît, uşurel-uşurel.

Şi spunînd acestea, Cocard ieşi şi închise uşa.

În peretele din fund se afla o fereastră mare, ce dădea în curte. Rascasse îşi rezemă faţa de barele groase de fier şi privi în curte, pentru a nu privi în sufletul lui. Era alb ca varul. Bietului om i se părea curtea aceea întunecată, ca un loc de desfătare. Privea cerul şi îşi umplea ochii cu o uluită viziune a vieţii. Un călugăr ieşi din grajd trăgînd de căpăstru un cal frumos, viguros, înşeuat, cu coburii bine umpluţi. Rascasse se gîndi:

- Fără îndoială că vreunul din călugări are să întreprindă o călătorie. Oh! dacă aș fi în locul lui! Dar asta nu are să se mai întîmple. Hei! Biet Rascasse!

El începu să plîngă amar. În acest moment, îl văzu pe Părintele Josef, care, ieșind din biserică, se îndrepta spre el. Starețul intră. Rascasse clănțănea din dinți și murmură: Vine moartea!...

- Rascasse, spuse Părintele Josef, ai să te urci imediat pe cal și ai să iei drumul spre Blois. Ai bani și pistoale în coburi. Ai s-o cauți și s-o găsești, fie ce-o fi, pe doamna Ducesă de Chevreuse, care se îndreaptă spre Blois. Odată ce ai găsit-o, n-ai s-o mai părăsești. Ai să-mi trimiți în fiecare zi un curier care să mă pună la curent cu faptele și gesturile sale. Și mai ales, ascultă bine aici: prin orice mijloc - prin orice mijloc, auzi tu? ai s-o împiedici pe Ducesă ca să se întîlnească cu domnul de Vendôme și cu domnul Bourbon care o așteaptă la Blois. Pleacă, Rascasse, nu e nici o clipă de pierdut.

Lui Rascasse i se urcă un val de sînge în obraji. Ochii i se holbară, să-i iasă din cap. El se prăbuși, ca și cum l-ar fi doborît pumnul lui Corignan.

- Să mergem, se răsti Părintele Josef, schițînd o mișcare de furie; uite, caraghiosul, cum s-a înmuiat - ciuma să te strîngă de gît!...

- Hai! urlă Rascasse. Și Dvs. la fel, Cuvioșia Voastră?!... Nu, nu! Iată ciumă!...

Într-o clipă se ridică în picioare.

- Ai înțeles bine? spuse Părintele Josef.

- Tot, Înalt prea Sfinte! horcăi Rascasse ca în delir. Și mai ales s-o împiedic pe Ducesă ca să se întîlnească cu cei doi șefi ai complotului. Tot! Tot! Ah!...

- Atunci pleacă și Cerul să te călăuzească!...

Cîteva secunde mai tîrziu, Rascasse, călare pe frumosul cal pe care îl văzuse cum îl scotea din grajd, ieși pe poarta cea mare a mănăstirii. Era gata să pornească în galop, beat de bucurie, năucit încă de neobișnuitul noroc care îi căzuse pe cap, cînd zări pe partea cealaltă a străzii pe Corignan I-ul, trist, culcat pe burtă, cu botul pe lăbuțele din față, cu urechea pleoștită...

- Corignan! strigă Rascasse.

Cîinele se ridică, îl privi un moment, apoi, cu scîncete și lătrături se tontogoli prin țărîna de pe strada Saint- Honoré; își mărturisea și el bucuria cum putea. Rascasse, urmat de cățelul lui, se duse întîi în strada

Ferronnerie, la cîrciuma aceea dosnică, a cărei cîrciumăreasă îl primise așa bine atunci cînd era urmărit. Fără a coborî de pe cal, se căută în coburi și văzînd acolo un sac bine umplut cu bani, scoase trei pistoli și chemînd-o pe cîrciumăreasă, îi dădu spunînd:

- Un pistol pentru omletă, unul pentru ulcica cu vin rece și unul pentru ospitalitatea ce mi-ai oferit-o. Acum, fiindcă plec în călătorie, îți las cîinele meu. Ai grijă de el. Să i se dea de mîncare cît o vrea și să ai grijă să nu fie batjocorit de nimeni din cauza urechii care îi lipsește.

Cîrciumăreasa luă cățelul în brațe și se duse să-l închidă în bucătărie, cu mii de mulțumiri. Și Rascasse, liniștit în privința soartei cățelului, ieși din Paris și respirînd adînc, beat de libertate, porni în galop pe drumul îmbăiat de soare.

CAP. XLVI

DISPOZITIVUL UNEI BĂTĂLII

ANNAIS, a doua zi după ce, însoțită de Mauluys condusese pe cei patru Angevivi la cimitirul unui biet cătun, se simți tare părăsită. Puțin cîte puțin, cei patru tineri luaseră căte un loc în viața ei. Acum, locul era gol. Ea îi plîngea în mod sincer, ca pe niște frați dispăruți. Se gîndea că toți patru o iubiseră... Dar își spune de asemenea că nici unul din ei nu îi inspirase un alt fel de sentiment decît acela de afecțiune frățească, pe care îl împărțea în mod egal între toți patru.

Fusese o noapte îngrozitoare pentru ea, aceea în care Trencavel îi anunțase moartea angevivilor. Orele care urmară după întoarcerea ei la Paris fură și mai îngrozitoare, fiindcă atunci fusese nevoită să-și mărturisească sincer că un singur om ocupase în mintea ei locul pe care trebuia să-l ocupe acolo cei patru cavaleri. Mîndria ei de fecioară războinică primise prin aceasta o aspră lovitură.

În dimineața aceasta ea se plimba fără rost prin casa aceea mare, pustie. Se ducea și venea de colo pînă colo, căutînd să-și dea seama de unde îi venea mînia împotriva ei însăși și se găsi la un moment dat în capul scării, unde avusese loc lupta cu oamenii lui Saint-Priac. Ea îl revăzu pe Trencavel în mijlocul prafului și a fumului, ridicînd mobilele,

doborîndu-i pe asediatori, susținînd el singur unul din acele atacuri epice, cum numai cavalerii cruciați poate că au mai susținut. Îl vedea limpede și totuși nu voia să-l vadă.

Gîfîind, Annais de Lespars își lăsă capul în piept și mîinile i se strînseră cu putere.

Și în mișcarea aceasta privirile îi căzură pe un inel pe care-l purta în deget. Ea tresări... și murmură: "Dacă vreun pericol vă amenință, trimiteți-mi acest inel... Asta mi-a spus cînd a plecat... Acela care mă va călăuzi, acela care mă va întări, acela care mă va smulge din pericolul pe care îl găsesc în mine însămi, mai de temut decît toate pericolele care mă înconjoară, acela, mamă, are să fie cel pe care tu l-ai iubit!"

Într-o clipă, ea își luase hotărîrea să-i trimită inelul lui Louis de Richelieu, Cardinal- Arhiepiscop de Lyon.

Și în momentul cînd Annais luă această hotărîre, de a-l chema în ajutorul ei pe Arhiepiscopul de Lyon, fata aceea pe care domnișoara Roza i-o dăduse ca servitoare fu în sala de onoare. Era o femeie calmă, robustă și prudentă, de vreo treizeci de ani, care înțelesese admirabil misiunea de supraveghere pe care și-o asumase.

- Doamnă, spuse ea, e pe stradă un om care de azi de dimineață se plimbă de colo pînă colo. Poate că e vreun spion?...

Annais alergă la una din ferestrele ce dădeau în strada Courteau și văzu într-adevăr un vlăjgan mare, solid ca un munte, care, cu mîna rezemată pe mînerul unei spade formidabile, își suna pașii prin fața casei. Annais, care nu-l recunoscuse pe Contele de Mauluys, îl recunoscu pe Montariol. De ce gînd ascuns ascultă ea atunci? Fără a mai judeca, dădu ordin cameristei să se ducă să-l cheme pe omul acela. Cîteva minute mai tîrziu, Secundul se afla în fața sa.

- Domnule, spuse cu blîndețe Annais, mă cunoașteți?

Prea mult! spuse aspru Montariol. Datorită dvs. maestrul a slăbit de tot. Ruginește, doamnă, vă spun eu, ruginește de tot. Deși l-am forțat să facem un asalt de scrimă la domnul Conte acasă și l-am atins de două ori din zece. Îmi venea să plîng, doamnă!

Annais, admiră candoarea acestui om. Dar îi trebuia un curier. Ea își înăbuși suspinul care îi umflă pieptul și reluă:

- Fiindcă mă cunoașteți, fiindcă domnul Trencavel v-a pus să-mi păziți poarta locuinței...

- Eu? bîlbîi Montariol. Jur de Dumnezeu...

- Nu jurați, zîmbi Annais. Dvs. vă omorîți timpul pisînd strada, pentru a veghea asupra siguranței mele. Atunci, trebuie să acceptați să-mi faceți un serviciu care va împlini această siguranță ce vă îngrijorează atîta.

Montariol se zăpăci. El mormăi cîteva din înjurăturile lui preferate, apoi spuse cu un ton morocănos:

- Să vedem! ce serviciu?

- În grajdul meu sînt trei cai. Veți lua unul din ei și veți pleca la Lyon. Acolo vă veți duce la Arhiepiscopul- Cardinal de Lyon și îi veți da din partea mea inelul acesta.

Montariol luă mașinal inelul de fier. Era de-a dreptul buimăcit.

- Să vedem! reluă cu nervozitate Annais, consimțiți?

- Trebuie să mă duc la Lyon!..

- Să plecați cît mai curînd, fără a-l preveni pe domnul Trencavel.

Secundul tresări: "Ce contra-lovitură pregătește?..

- Doamnă, e imposibil.

- Fie! Atunci nici nu mai vorbim de asta. Adio, domnule.

Montariol rămase pe loc, foarte tulburat. Dar în zadar urcă și coborî toată gama coloristică a înjurăturilor sale, căci nu se putea hotărî la nimic. Dacă refuza, el care fusese pus acolo ca s-o ajute pe Annais, ce furie are să fie pe Trencavel! Și dacă accepta, ce ar fi putut rezulta din călătoria aceasta?

- Doamnă, spuse el timid, eu vreau să plec, dar...

- Dar voiți să-l preveniți pe domnul Trencavel? Tocmai asta nu trebuie.

- Doamnă, jurați-mi că acesta e un mare serviciu pe care vi-l aduc!

- Vă asigur de asta din toată inima.

- Ei bine!.. la urma-urmei, nu fac decît să ascult de sfaturile maestrului: mă duc!

Montariol, foarte înfuriat, plecă imediat. A șaptea zi de drum, el intră în Lyon și imediat întrebă de calea spre Arhiepiscopie. Louis de Richelieu dădu ordin să fie primit imediat, acest mesager venit din Paris. Montariol îi dărui inelul; și la întrebările puse de înaltul prelat, povesti pur și simplu scena la care am asistat. În aceeași zi chiar, fratele primului ministru și Secundul lui Trencavel porniră la drum.

Pe drum, au tot discutat. Louis de Richelieu începu să aprecieze natura necioplită, dar cinstită a Secundului. Dar ce află mai cu seamă a fost dragostea lui Trencavel și isprăvile lui. Ascultîndu-l pe Montariol,

Trecîndu-şi prin minte apoi din nou povestirea pe care i-o făcuse Secundul despre luptele de pe Strada Saint- Avoye, de la Etioles, de pe strada Courteau şi de la Fleury, Cardinalul, uimit, admira eroismul poetic al Secundului şi i se părea că ascultă vreun trubadur cîntînd faptele de arme ale unui cavaler al lui Carol cel Mare. Sosind la Paris, după şase zile de marş forţat, Cardinalul- Arhiepiscop de Lyon îl cunoştea, aproape, pe Trencavel, ca şi cînd ar fi fost prieteni de multă vreme.

Dar îndoită dezamăgire îi aştepta pe Louis de Richelieu şi pe Montariol: primul, nu o mai găsi pe Annais în locuinţa ei de pe strada Courteau, unde se dusese el direct; al doilea nu-l găsi pe Trencavel în locuinţa lui Mauluys, unde dăduse fuga să-i povestească maestrului ciudata expediţie pe care o făcuse. Dar îl găsi pe Verdure...

Verdure, instalat într-un fotoliu, în faţa unei mese, cu picioarele întinse pe un scăunel, cu capul pe spătarul fotoliului, cu ochii în tavan, fuma dintr-o pipă lungă, obicei care începuse să se răspîndească pe vremea aceea. Sub masă erau două sticle, una pe trei sferturi goală, cealaltă încă nedestupată. Lui Montariol i se păru că nasul lui Verdure, din roşu cum era, ajunsese să atingă splendorile culorii vineţii.

— Unde e maestrul Academiei? întrebă grăbit Montariol.

— Plecat! scrîşni Verdure.

— Şi domnul Conte?

— Plecat! repetă Verdure laconic.

— Plecat! Plecat! urlă Montariol într-o avalanşă de înjurături. Ai să vorbeşti odată, beţivule? Plecaţi! Cînd? Unde?

— Nu ştiu! bombăni Verdure.

— Şi de ce au plecat? tună Secundul începînd să se neliniştească.

— Nebuni. Sînt doi nebuni. Montariol, ia gustă din Muscatul ăsta de Spania. Sînt ultimele două sticle... dar ele nu sînt nebune, nuuu!

— Dar, mugi Montariol, tu de ce ai rămas?

— Ca să termin Muscatul, spuse Verdure.Montariol rămase uluit de răspunsul acesta. El se aşeză pe un scaun, spunîndu-şi că, pentru a-l interoga pe Verdure, trebuia să aştepte pînă cînd caraghiosul avea să dea pe gît tot vinul. Dar gîndindu-se că mai era o sticlă plină şi că asta ar fi putut prelungească mult beţia lui Verdure, o destupă el şi începu să o golească cu conştiiciozitate. Verdure izbucni în rîs şi spuse:

— Secundule, tu nu eşti nebun! Şi de aceea am să-ţi spun de ce am refuzat să-i întovărăşesc pe cei doi nebuni şi de ce am rămas aici...

— Ştiu, mormăi Montariol: ca să termini Muscatul.

- Da, și ca să păzesc.

- Să păzești, ce? Isprăvește odată, bețiv înrăit.

Verdure se ridică și se duse la o ladă. Toată fața lui brăzdată de riduri nu era decît un rînjet de triumf. De altfel, se ținea foarte drept. Rîdea bătînd cu pumnul în ladă.

- Ce să păzesc? repetă el. Oh! dar și Secundul e nebun. Ce să păzesc? Întreabă și tu; întreabă-l pe Seniorul meu, Baronul de Saint-Priac. Întreabă-l pe el ce vreau să păzesc!...

Opt zile după ce Montariol consimțise să ducă la îndeplinire misiunea pe care i-o încredințase Annais de Lespars, adică în timp ce Arhiepiscopul de Ly7on era de mult pe drumul spre Paris, fratele lui, Cardinalul, ieșea din Capitala regatului. El îl hotărîse pe Rege să facă o demonstrație militară în Bretania. Ținta acestei călătorii era Nantes. Odată ajunși la Nantes, aveau să vadă...

Bretania era în mîinile lui Cezar de Vendôme. Cititorul știe că fiul mai vîrstnic al Gabrielei de Estrées și al lui Henric al IV-lea era guvernatorul acestei frumoase și întinse provincii. În plus, căsătoria lui cu fiica Ducelui de Mercoeur, părea să-i fi inspirat pretenții asupra acestei Bretanii izolate. Un vechi sîmbure de neatîrnare rămăsese în inima acestor bretoni. Nu ar fi fost imposibil să fie răsculați de cineva și să facă din ei un popor aparte.

Lui Richelieu nu-i fusese prea greu ca să-i demonstreze lui Ludovic al XIII-lea că fitilul care trebuia să aprindă acest incendiu era gata: trebuiau să pună piciorul pe el, ca să-l strivească. De aici reieșea necesitatea de a le arăta bretonilor puterea regală. Necesitatea de a aresta pe Vendôme și pe fratele lui. În fond, Richelieu, care abia își revenise din spaima produsă de complotul de la Fleury, voia să scape de un dușman personal, de temut.

Ludovic al XIII-lea, un cavaler foarte frumos, foarte elegant, înconjurat de o mulțime de seniori străluciți, Ludovic al XIII-lea precedat și urmat de mușchetarii lui cu costume somptuoase, trecu prin Paris, în scînteirea armelor, în mijlocul uruitului surd al căruțelor, al sunetelor de aramă ale fanfarelor și dangătele clopotelor; și toate acestea îi formau o atmosferă de glorie.

Richelieu, în epoca aceea tînăr, viguros, frumos, se arăta în toată puterea unui războinic care are viitorul în fața lui. Purta un costum de catifea grena, presărat cu broderii de aur pe umeri îi cădea în valuri o pelerină bogată, de aceeași culoare, în timp ce penele de la pălăria de

letru se ondulau în vînt. Era călare pe un măreț cal negru și avea grijă să arate spectatorilor adînca lui știință a echitației de manej. Ieșind din Paris, luară drumul spre Chartres. Ludovic al XIII-lea era plin de bucurie. Ședea drept pe cal, plin de mîndrie. Uralele acelea îl îmbătaseră. Expresia schimbătoare a figurii sale părea că prinsese viață și luase o atitudine războinică.

- Mi se pare, spuse el, că bravii noștri parizieni sînt foarte mulțumiți.

- Aceasta, fiindcă au înțeles, Sire, că mergeți să faceți o faptă regească, răspunse Richelieu. Arătați-le rebelilor că aveți de partea Voastră forța; iar popărul, care știe foarte bine de partea cui se află interesul său, vă va arăta întotdeauna mulțumirea sa.

Vorbind astfel, Cardinalul privea pieziș spre Ducele de Anjou, care își făcea calul să danseze.

- Domnule Cardinal, spuse Gaston cu nerușinarea lui caracteristică, atunci înseamnă că mergem să-i pedepsim pe răsculați?

- S-ar părea că da, spuse aspru Ludovic al XIII-lea.

- Dar, Sire, reluă Richelieu cu vocea lui care mîngîia și zgîria, dacă totuși, în cursul drumului, Majestatea Voastră și-ar propune să realizeze lucrul acesta cu ajutorul unei ceremonii mai plăcute, printr-o cununie frumoasă, de exemplu...

Gaston păli și exclamă zăpăcit:

- Domnișoara de Montpensier a rămas la Paris!

- Putem s-o facem să vină! spuse repede Richelieu.

- Ei bine, grăi Regele, dacă această călătorie se va prelungi cam mult, dacă fratele meu pare foarte grăbit să se însoare -vom vedea cum vom putea aranja și lucrul ăsta și să chemăm și mireasa, dacă trebuie.

Aceste cuvinte, pronunțate cu un ton ce cuprindea o ascunsă amenințare, caracteristică la Ludovic al XIII-lea, îl făcură pe Gaston să se înfioare.

Peste două zile intrau în Chartres, în dangătul clopotelor. Regele fu primit la Poarta Guiliaume de consilierii comunali ai orașului, apoi se duse să se instaleze în palatul guvernatorului. Acolo avu loc o mare slujbă religioasă urmată de un - Te Deum. După ceremonie, Regele se îndreptă spre marele portal al palatului, Richelieu mergînd lîngă el, aproape în același rînd cu el. Cînd Regele ajunse în pragul ușii monumentale, Richelieu murmură:

- Sire...

Uimit, Ludovic al XIII-lea opri și se întoarse spre ministrul său.

- Sire, spuse Richelieu, aici a venit Regele Henric al III-lea să îngenuncheze, chiar pe treptele acestea.

Ludovic al XIII-lea se îngălbeni și aruncă o privire răutăcioasă ministrului.

- Ce voiți să spuneți domnule Cardinal?

- Nimic, decît aceasta: Regele Henric al III-lea a venit aici cu picioarele goale, cu o lumînare în mînă, îmbrăcat într-o cămașă grosolană de lînă. El a îngenunchiat chiar pe lespezile acestea, Sire. Era ultimul dintre Valois. Era un Rege fără regat. Fugise din Paris, mînat de furtună. Și toate acestea, Sire, pentru că nu a știut ce vrea, la timp! Fiindcă nu l-a luat pe Domnul de Guise de guler!...

Ludovic al XIII-lea, galben de tot, asculta această neprevăzută și subtilă lecție de istorie.

- Regele, continuă Richelieu, se rugă la Sfînta Fecioară și la Sfinți pentru Regină, pentru Regat, pentru el însuși și pentru monarhia Valois. Fără îndoială că era prea tîrziu. El se hotărî să-l ucidă pe Guise. Era prea tîrziu, Sire! Puțin după aceea, Regele Henric al III-lea fu ucis de jacobinul acela. Sire! Sire! Și lîngă Voi se află un jacobin. Sire! Sire! Se află și lîngă Voi un Henri de Guise, care se numește Cezar de Vendôme.

- Ei bine! pe Sfînta- Fecioară pe care a invocat-o bietul Valois vă jur că eu, unul, nu am să acționez prea tîrziu!...

- În cazul acesta, Sire, să mergem de azi chiar! spuse Richelieu.

Ceea ce și făcură. Lăsîndu-și mica armată în urmă, Regele, escortat numai de mușchetarii săi, părăsi chiar în ziua aceea orașul Chartres și se îndreptă spre Blois.

Arhiepiscopul de Lyon, sosind la Paris cu Montariol, plecă direct în strada Courteau. Pe drum aflase că Regele și Cardinalul, Curtea și armata părăsiseră Parisul cu șase zile înainte. El simțea o îngrijorare înăbușită; în mintea lui această plecare, se lega de destinul Annaisei. Cînd descălecă în fața locuinței ei, poarta cea mică a grădinii se deschise și o femeie veni spre el spunînd:

- Dacă Monseniorul binevoiește să mă urmeze, o să primească vești despre aceea pe care o caută.

Louis de Richelieu dădu dîrlogii calului unui valet și intră în casă. Femeia mergea înaintea lui cu respect și-l introduse în sala de onoare.

- Monseniore, spuse ea, stăpîna mea mi-a ordonat înainte de toate, să vă prepar o masă bună şi un pat bun. Amîndouă sînt gata Monseniore.

Aceste cuvinte îl potoliră pe călător. Cu toate acestea exclamă:

- Ea e în siguranţă?

- A părăsit Parisul acum şase zile şi atunci cînd s-a urcat pe cal, nimic nu făcea să se creadă că vreun pericol oarecare ar fi ameninţat-o. De altfel, după ce Monseniorul se va odihni, am să-i predau scrisoarea pe care mi-a lăsat-o stăpîna. Aşa mi-a dat ordin.

- Dă-mi chiar acum scrisoarea, spuse Richelieu cu nerăbdare.

Servitoarea ieşi, şi cînd se întoarse, îngenunchiind, îi prezentă scrisoarea pe o tavă de aur. Ea nu conţinea decît cîteva cuvinte:

"Regele pleacă din Paris. Cred că are să se oprească la Blois. Aşadar, mă duc spre Blois. Monseniore, iertaţi-mă că nu v-am aşteptat. Dvs. care aţi iubit-o pe mama mea, veţi înţelege că acolo unde se duce Armand de Richelieu trebuie să se ducă şi Annais de Lespars. Dacă Dvs. binevoiţi să duceţi condescendenţa pînă la ospitalitatea pe care v-o ofer, voi avea marea bucurie de a vă găsi acolo la înapoierea mea. Ah! Monseniore, aşteptaţi-mă, vă rog, căci inima mea e foarte tristă şi am nevoie de afecţiunea Voastră părintească".

- Nefericita copilă! se frămînta Arhiepiscopul. Se duce spre destinul ei. Destinul fratelui meu, care o fi?... Dumnezeu, fără îndoială, o conduce acolo!... Fata mea, spuse el servitoarei, plec imediat.

- Vai, Monseniore! fără a accepta ospitalitatea stăpînei mele?

Louis de Richelieu se ridică...

- Cum? reluă ea, fără a lua loc măcar la masa pe care am pregătit-o cu atîta grijă?

Louis de Richelieu zîmbi.

- Pe legea mea, spuse el, în ceea ce priveşte masa, primesc din inimă. Mărturisesc că mi- e tare foame. Aveţi grijă şi de valeţii mei.

- Sînt deja la masă, Monseniore, iar caii în aşternut bun, în faţa unui jgheab plin.

- Aşadar m-aţi aşteptat?

- De la plecarea stăpînei mele, Monseniorul a fost aşteptat în fiecare zi, în fiecare dimineaţă am reluat toate pregătirile pentru primirea sa.

Ceea ce nu spunea biata femeie, şi ceea ce avea ordin să nu spună era că toate aceste atenţii delicate, care încălzeau inima chinuită a

Arhiepiscopului, erau voite și organizate de o persoană care aștepta în odaia de alături. Pe această persoană o văzu Louis de Richelieu cînd intră în sufragerie și luă loc la o masă servită regește.

Măreția acestui serviciu organizat ca în plină prosperitate, în plină splendoare, era o admirabilă atenție venită dintr-o inimă de o pătrunzătoare sensibilitate. Această atenție ca o mîngîiere, care se îndrepta spre Annais pe deasupra Arhiepiscopului, îl viza pe Trencavel pe deasupra Annaisei. Și se adresa lui Trencavel fiindcă maestrul de scrimă era prietenul lui Mauluys. De fapt, spre Mauluys se îndrepta această nobilă lingușire.

Persoana care-l servea pe Louis de Richelieu era Domnișoara Roza Houdart.

Cu acel tact perfect care o distingea pe fata aceea din mica burghezime, Domnișoara Roza își păstrase costumul simplu pe care îl purta și la han. Numai că gulerul îi era de o albeață imaculată, confecționat dintr-o pînză fină, ajurată cu dantelă. Arhiepiscopul, în timp ce mînca și bea cu mare poftă și admira aspectul măreț și aranjamentul frumos al adevăratului banchet ce îi fusese servit lui singur, o examină într-o doară și pe frumoasa fată cu atitudinea aceea liniștită, a cărei înfățișare dezvăluia mîndria feminină ce se naște din modestie.

"Desigur, își spuse el, trebuie să fie vreo prietenă de-a bietei mele Annais. Ținuta, știința ei perfectă de a împodobi trădează destul că e de familie. Dar cine e? Ce fată nobilă a putut consimți să vină să-l servească pe prelatul așa de retras de lume, care sînt eu?"...

- Copila mea, spuse el cu glas tare, îmi vei face favoarea de a-mi spune cui sînt dator pentru această ospitalitate așa de grațios înfăptuită?

În momentul acela, Domnișoara Roza era ocupată să-i toarne într-o cupă de cristal de Veneția întunecatele rubine ale unei antice sticle scoasă din pivnița ascunsă de la Frumoasa Diademă. După ce termină de turnat, ea așeză cupa în fața prelatului și răspunse blînd:

- Monseniore, Eminența Voastră știe deja: sînteți ospătat aici de înalta și prea puternica Domnișoară Annais, Contesă de Lespars, stăpînă pe munții și pe văile domeniilor sale din Anjou.

- Da, spuse Arhiepiscopul cu emoție. Acestea sînt, cu adevărat, titlurile acestei nobile copile; și erau și ale mamei sale. Dar voiam să vorbesc de Dvs., copila mea. Iertați-mă că vă întreb cine sînteți, dar o fac pentru a păstra pentru Dvs. o amintire care îmi va fi foarte plăcută.

Ea răspunse cu o simplitate care i-ar fi umplut de bucurie inima lui Mauluys.

- Monseniore, mă numesc Roza și sînt fiica doamnei Rozalia, văduva Houdart, care ține hanul cu firma "Frumoasa Diademă".

Arhiepiscopul rămase uimit; dar ca un mare Senior ce era, el își ascunse această uimire.

- Roza! spuse el. Numele vă șade de minune. Trandafir al frumuseții, iertați acest adevăr mic unui om care a renunțat la lume. Dar sînteți de asemeni și trandafir al virtuții, asta se vede. Domnișoara Roza Houdart, n-am să uit niciodată. Și Dvs., dacă veți avea vreodată nevoie de cuvinte care să legene una din durerile Dvs. dacă veți căuta o inimă duioasă și prietenoasă, pentru a vă vărsa în ea amărăciunile inimii Dvs., veniți să mă căutați; s-au chemați-mă, copila mea.

Prelatul se ridică. El adăugă privind-o cu atenție.

- Nu aveți nimic să-mi spuneți?

Roza Houdart păli puțin. Cînd Arhiepiscopul îi vorbise de acele amărăciuni care ar fi putut să i le mărturisească unei inimi sincere, inima ei bătuse mai repede. Și nu în zadar pronunțase cuvintele acelea prelatul cu o voce lentă și plină de sensibilitate. Trebuia toată puterea de pătrundere a unui om ca el, ca să observe la Roza nu o melancolie, ci acel fel de răceală în care se refugia ea. O simpatie arzătoare se născuse în mintea Arhiepiscopului și de aceea o întrebase cu atîta blîndețe: "Nu aveți nimic să-mi spuneți?" Și glasul acela făcu să tresară inima tinerei fete. Ea lăsă capul în piept și se făcu și mai palidă.

Poate că în momentul acela, abia, se uitase și ea, într-adevăr, pentru prima oară în sufletul ei. Ea aruncă o privire spre Louis de Richelieu. Își plecă iar capul, se îndoi ca sub apăsarea unui gînd întunecos, ochii i se umplură de lacrimi și, aproape fără voia ei, Roza pronunță cuvintele definitive, care erau nașterea oficială a dragostei ei:

- Ei bine, da, Monseniore. E o durere în viața mea căci iubesc pe cineva care nu mă poate iubi...

Aproape imediat, ea își înălță trupul mai mîndră, mai curată. Inima îi bătea cu putere. Era frumoasă, în toată splendoarea emoției sale, care, brusc îmbobocită, îi scotea în relief și mai mult nevinovăția ei semeață. Își spunea pur și simplu durerea inimii sale.

Arhiepiscopul zîmbise, ca un doctor care vede adeverindu-se diagnosticul pus de el. Și admira și frumusețea strălucitoare a acestei tinere fete.

- Să nu credeți că mă plîng Monseniore, spuse ea reluîndu-și calmul obișnuit. Și vă rog să-mi iertați aceste cuvinte smulse slăbiciunii mele, de o clipă de prea vie emoție. Mai ales, vă rog să nu credeți că l-am lăsat să vadă că inima mea îi păstrează imaginea. El n-are s-o știe niciodată. Și eu însumi, în curînd, îndrăznesc s-o sper, voi uita speranța pe care am putut s-o am. Cît despre el, are să fie prezent întotdeauna în inima mea.

- Dar, copila mea, spuse Arhiepiscopul mișcat pînă în fundul sufletului, pentru ce un astfel de secret, pentru un sentiment așa de natural?... Pentru ce să-i ascundeți acest sentiment aceluia care l-a inspirat și care, sînt sigur, e demn de Dvs., fiindcă înțelepciunea Dvs. este cel puțin egală cu frumusețea Dvs.

- Da, murmură ea într-un suspin repede înăbușit, e demn de a fi iubit. Dar acum nu mai sîntem în timpurile cînd regii se însoțeau cu ciobănițe, Monseniore. Domnul Conte de Mauluys vine din înalta nobilime și eu sînt o mică burgheză. Vedeți că între noi este o prăpastie mare.

Arhiepiscopul rămase amuțit. *O prăpastie;* ea spuse cuvîntul potrivit. Și el făcea parte din epoca aceea deci, nu putea admite că acestă prăpastie s-ar fi putut umple vreodată.

- Contele de Mauluys, rosti el mașinal. Un gentilom angevin, dacă mă pot încrede în amintirile mele?

- Da, Monseniore.

- Familie ruinată sub defunctul Rege, neam mîndru de străbunii săi, de blazonul lui și care a acceptat orgolios mai curînd sărăcia, decît să meargă la Curte, să-și ceară compensațiile la care avea dreptul după sacrificiile făcute pentru a asigura pretențiile Bearnezului Henric al III-lea... Da, acum văd ce mare vă poate fi durerea, dacă domnul Conte de Mauluys, de care îmi vorbiți, a moștenit spiritul tatălui său. Unde e el în momentul acesta?

- A plecat cu domnul Trencavel, ca să vegheze asupra siguranței aceleia pe care și dvs. înșivă ați venit să o ajutați.

- Domnul Trencavel! tresări prelatul. Acel maestru de scrimă de care mi-a vorbit atîta viteazul care a venit să mă caute la Lyon?

- Chiar acela, Monseniore.

Louis de Richelieu, un suflet de poet, nu putea să nu fie izbit de această apropiere: Trencavel, un simplu maestru de scrimă, iubind pe

fata nobilă - fiică de Rege; Roza, biată fată de hangiță, iubind pe nobilul Conte de Mauluys.

- Copila mea, reluă el, dvs. aveți o inimă prea măreață ca să mai încerc să vă ofer vreo consolare banală. O fată ca dvs. poate să găsească în propria ei mîndrie mijloacele cu care să lupte și să învingă o durere așa de adîncă și de sinceră.

Ea aprobă din cap, cu un aer resemnat.

- Așadar, primiți binecuvîntarea pe care v-o dau din fundul inimii mele, rugîndu-l pe Atotputernicul de a vă reda liniștea sufletului?

Ea se înclină cu respect sub gestul de binecuvîntare al prelatului. Și Louis de Richelieu, foarte mohorît, cu mintea deosebit de preocupată de această scenă neprevăzută și rapidă, coborî în stradă unde îl aștepta calul, în timp ce Roza, nemișcată, cu ochii pe jumătate închiși, privea în depărtare, cufundată în visurile ei.

O oră mai tărziu, Cardinalul-Arhiepiscop gonea pe drumul spre Blois.

Trebuie să încheiem acest capitol, arătînd-i cititorului ce devenise fostul călugăr capucin Corignan. În diferite rînduri am lăsat să se întrezărească iar faptul că Corignan era sclavul patimilor sale. Era mincinos, lăudăros, bețiv, hrăpăreț, mîncăcios în sfîrșit era un golan.

În două-trei rînduri, Corignan se lovise de doamna Brighitta și atunci își însemnase cu grijă în minte, că ar fi capabilă de a-i satisface toate instinctele lui de lenevie, de mîncăcios și încă multe altele. Doamna Brighitta Jarogne, văduvă înrăită, făcea parte din acele femei care spun: "Eu sînt o femeie cinstită!". Corignan se hotărîse să domesticească pentru folosința sa personală pe această cinstită și slabă femeie. Și pentru aceasta întrebuința mijloace tari. La prima întrebare scotocitoare pe care ea i-o puse, el își ridică teribilul pumn osos și îi trînti una în obraz cu toată puterea: acesta îi fu răspunsul. Doamna Brighitta se făcu că leșină. Atunci, Corignan se urcă în apartamentul lui Trencavel și coborî de acolo imediat, cu un oarecare instrument pe care îl încercase, pe care îl stima grozav de mult și cu care îi distribui o copioasă gratificație, bietei femei.

Ăsta-i biciul Sfîntului Lambru, spuse el. E minunat pentru îndulcirea caracterului, scumpa mea Brighitta.

Numaidecît, doamna Brighitta își reveni în fire și mărturisi că ea simțea cea mai vie admirație pentru vigoarea și îndemînarea cu care Corignan îi imprimau în minte bunele principii. Aceasta se petrecea la

o oră după ce Corignan intrase în locuița doamnei, în noaptea aceea în care l-am văzut, cu burta goală, înfometat, însetat, urmărit. Cînd intrase în apartamentul ei, Corignan spusese numai atît:

- Am venit să mănînc, să beau și să dorm.

După ce făcu această profesiune de credință, el închise ușa cu cheia și se așeză la masă, cu un aer hotărît. Doamna Brighitta avea o slăbiciune pentru vlăjganul acela cu privire obraznică și ștrengară, așa că se purtă cu el ca o gazdă bună și îndatoritoare. Dar cînd încercă să-l întrebe pe călugăr ce era cu el, își dădu seama că ea nu avea să fie cel mai tare dintre ei doi. Corignan era cu adevărat hotărît să-și salveze viața; și pentru aceasta trebuia să-i inspire slabei femei cea mai mare admirație posibilă. Ați văzut ce mijloace a întrebuințat pentru aceasta. În urma formidabilei lecții pe care o primi, doamna Jarogne deveni suplețea în persoană. Corignan agăță într-un cui Biciul Sfîntului Labru, ca să fie la vedere, "la orice oră din zi și din noapte".

- Ascultă-mă bine, spuse el. Mai întîi, să încetezi de a mă mai numi Cuvios. Fiindcă ce îl face pe cineva *cuvios*? Anteriul, cred. Pentru motive de Stat pe care tu nu trebuie să le aprofundezi, eu nu mai port anteriul. Eminența Sa, de care sînt trimis aici...

- Ah! Eminența Sa te-a trimis? clănțăni doamna Brighitta.

- Fără îndoială. Cine ar fi putut să fie? Așadar, sînt trimis aici pentru a exercita oarecare supravegheri care trebuie să fie absolut ignorate de oricine. Tu ești obligată să-mi oferi masă și adăpost pentru tot timpul cît va dura această supraveghere.

- Da, da, Cuvioșia ta... adică *domnule* Corignan. Eu sînt prea devotată Eminenței Sale pentru a îndrăzni... Tot ce e aici vă aparține.

- Am nevoie de o masă bună și un pat bun! continuă Corignan, măreț. Acum, dacă vreunul din vecini află vreodată că găzduiești la tine un emisar al Cardinaluli, ai să fii arestată imediat și condusă la furcile patibulare, prea cinstită gazdă! Și ai să fii spînzurată fără cruțare!

- Ai milă! strigă doamna Brighitta căzînd în genunchi.

Aceasta însemna victoria totală pentru Corignan, care, după ce mîncă și bău bine, se culcă și era gata să adoarmă cînd auzi la ușă un mîrîit furios de cîine, care făcu să i se zbîrlească părul.

- Iar! mormăi el. Îndrăcitul de cîine! Ce, are să mă urmărească tot timpul vieții mele?

El era departe de a bănui că și Rascasse era în dosul acelei uși. Atunci, enervat de țipetele și vociferările doamnei Brighitta, se duse să

deschidă ușa. (Cititorul își amintește de scena ce a urmat și cum Rascasse, putu se se instaleze după aceea în locuința lui Trencavel).

Asta face parte tot din supravegherea de care îți vorbeam, o încredință Corignan pe doamna Brighitta.

Dar doamna Jarogne, văzuse lovitura de cap, dată de Rascasse. Ba chiar o și admirase. Atunci, din momentul acela, un gînd începu să se coacă în mintea ei de femeie slabă.

A doua zi de dimineață avu loc cum am văzut, arestarea lui Rascasse. Zbirii povățuiți de spionii Părintelui Josef intrară întîi la doamna Brighitta, în timp ce Corignan, mai mult mort decît viu, se ascundea în fundul unei garderobe. Buna văduvă, dădu toate indicațiile pe care le voiră și în curînd Rascasse fu ridicat. După ce casa fu cîteva minute tulburată, își reluă liniștea; doamna Brighitta îl scoase pe Corignan din dulap, spunîndu-i cu voce dulceagă:

- Poftim, cinstite popă, oamenii domnului Cardinal au plecat.

- Popă? se răsti Corignan. Ce-nseamnă asta?

- Da. Nu-ți spunea așa azi-noapte complicele tău, pe care l-au tîrît acum la spînzurătoare?

- *Verumenin vero!* mugi Corignan în speranță că acest adverb o va teroriza pe văduva Jarogne, fiindcă cuvîntul de complice îl neliniștea, iar atitudinea ei îi sporea grija ce începuse să-i încolțească în suflet.

Dar doamna Brighitta ridică din umeri: adverbul țintise prea departe. Atunci, Corignan luă o hotărîre energică. El luă din cui Biciul Sfîntului Labru, spunînd:

- Bine, bine, draga mea, *benissimo,* cum spunem noi pe latinește. Văd că îți trebuie o nouă distribuție de argumente convingătoare...

Și se îndreptă spre ea, cu cnutul ridicat. Numai că nu apucase să facă nici doi pași, că zbură pe spate și căzu lîngă perete, năucit de uimire, cu amîndouă mîinile pe burtă.

- Ca Rascasse! gemu el. Ca Rascasse! Mă numește popă, ca și el! Și a învățat și lovitura lui, cu capul în burtă! Sînt un om pierdut!

Era adevărat! Doamna Brighitta admirase mult manevra lui Rascasse, pe care o zărise în clipa cînd lumînarea îi zburase din mînă strîngîndu-se; și acum încercase și ea manevra asta - cu succes. Atunci, apucînd prea fericitul instrument care căzuse din mîna lui Corignan, ea termină corecția așa de demn începută și făcu să curgă pe umerii și spinarea bietului om o ploaie usturătoare și mușcătoare de lovituri.

- Ca Trencavel! răcnea Corignan, care, pierdut, zăpăcit, se ridică şi începu să ţopăie în neştire prin cameră. Asta-i dracu! E şi Rascasse şi Trencavel în acelaşi timp!

Doamna Brighitta îşi agăţă în cui, în cele din urmă, instrumentul şi pronunţă cu un ton şi miere şi oţet în acelaş timp:

- Dragul meu, să ne înţelegem bine. Nu ştiu ce fel de nelegiuire ai comis împreună cu cocoşatul acela, care ţi- e prieten...

- El! exclamă cu amărăciune Corignan. El, prietenul meu...

- Puţin mă interesează. L-au arestat. Se ascundea. Tu te ascunzi ca şi el. Ori, eu sînt un suflet bun. Vreau cu tot dinadinsul să nu te denùnţ. Îţi ofer de bună voie masă şi adăpost...

- Scumpă Brighittă! exclamă Corignan transpirat.

- Dar eu comand. Şi tu să asculţi. Dacă nu, fereşte-te de lovitura cu capul! Fereşte-te de Biciul Sfîntului Labru! Şi dacă acestea nu sînt de ajuns, te dau pe mîna Eminenţei Sale!...

- Brighitta! Scumpă Brighitta!...

- ...Ca să fii spînzurat fără cruţare!

Corignan îi jură fidelitate, respect, ascultare şi supunere, tot ce vrea. Atunci fu supus unui interogatoriu în regulă. Corignan povesti toată afacerea cu Trencavel şi Annais. Această povestire avu asupra curiozităţii văduvei efectul gazului pe foc...

Din instinct, ea începu s-o urască pe Annais. Şi-ar fi dat ani din viaţă, pentru a o surprinde în flagrant delict. Din nefericire pentru doamna Brighitta, Annais dispăru deodată. Văduva se îmbolnăvi de-a binelea de necaz: avu o criză de gălbinare. Dar aceasta nu o împiedică de a supraveghea cu atît mai multă furie, cu cît nu avea nimic de spionat. În timpul acesta, Corignan se îngrăşa văzînd cu ochii.

CAP. XLVII

CHALAIS SE ÎNDREAPTĂ SPRE DESTINUL SĂU

INVINS LA FLEURY, Baronul de Saint-Priac, în loc să se întoarcă la Paris, se repezise în galop pînă la Fontainebleu. Își pierduse capul. După fuga tîlharilor angajați de el, nici nu-i venise măcar ideea de a supraveghea de departe pe Annais. Ea era în siguranță lîngă Trencavel și Mauluys: și asta îi era de ajuns pentru a restabili mai tîrziu firul cercetărilor sale. Ceea ce simțea el împotriva lui Trencavel și mai ales împotriva lei Mauluys, era de-a dreptul înfricoșător. La Fontainebleau, el rămăsese două-trei ore înfundîndu-se într-un han, motivînd aceasta prin nevoia odihnirii calului.

Poate că brusca apariție a lui Verdure determinase mai mult încă decît înfrîngerea, actuala lui stare de oboseală. Verdure era viu, foarte sănătos! Și atunci, în adîncul gîndurilor sale se ridică o neliniște nebănuită. Se gîndea la scrisoare, la faimoasa scrisoare pe care el i-o predase triumfător Cardinalului. Dar aceasta era în fundul gîndurilor sale. Ceea ce-i stăpînea cugetul, însă, era o ură nebună împotriva lui Trencavel și a lui Mauluys.

După amiază, Saint-Priac, puțin mai calm, reluă drumul spre Paris și ajungînd seara, se refugie la hanul Marele- Cardinal, spre a reflecta asupra situației sale. A doua zi dimineață, Saint-Priac se duse la Palatul Cardinal. Era așteptat, fără îndoială; de abia fu zărit și, urmărit de sute de priviri de invidie, fu introdus la idolul, fetișul, distribuitorul de mînă al celor din anticamere. De fapt, Cardinalul conta pe Baronul de Saint Priac, nu numai pentru a i-o aduce pe Annais învinsă sau pentru a o face să dispară, ci pur și simplu ca să-i dea sarcina, de a o ține la

distanță de drumul său, în timpul marșului ce îl va avea de făcut, înainte ca ea să poată încerca...

- Domnule Baron, spuse el cu răceală, povestiți-mi cum s-au petrecut lucrurile din momentul în care ați primit ordinele mele la Longjoumeau; vă rog să nu uitați nici un amănunt.

Frămîntîndu-se, Saint-Priac făcu o expunere exactă și sinceră a scenei care se desfășurase la *Adăpostul Măgarului*, pe drumul spre Chailly. Această expunere fu ascultată de Richelieu cu atenție, ascunzîndu-și cu grijă amărăciunea pe care o simțea.

- Astfel, spuse el, ați fost învins încă odată.

- Trencavel, Monseniore, Trencavel!...

- Să nu mai vorbim de asta. Știți ce s-a întîmplat cu fata?

- Voi afla, Monseniore.

Saint-Priac pronunța aceste cuvinte cu o astfel de criză de furie, încît Cardinalul avu un zîmbet de ușurare.

- Cum o veți afla? reluă el. Și chiar dacă veți reuși să-i descoperiți ascunzătoarea, chiar dacă o veți prinde, are să vă scape din nou. Nu aveți nici o șansă, domnule! Sau sînteți foarte îndemînatic, sau fatalitatea se îndîrjește împotriva dvs...

Saint-Priac făcu un gest...

- Așteptați, îl întrerupse Cardinalul. Cred că vi s-a spus la Longjoumeau ce am făcut pentru dvs. Căsătoria dvs. era gata pregătită. Și dota vă era pregătită. Și brevetul regal care vă acorda un post de onoare într-un guvernămînt. Numai logodnicii au lipsit. Nu-i vina mea trebuie s-o mărturisiți și dvs.! Ce mai pot face acum pentru dvs.?

Saint-Priac, orbit de acest viitor pe care Cardinalul îl lăsa să se întrezărească, își mușcă pumnii de disperare. Un val de lacrimi îi țîșni din ochii aprinși de febră.

- Oh! mormăi Cardinalul neliniștit, nu cumva o să renunțe? Cred, adăugă el, că o nouă încercare ar fi inutilă. Eu am să plec, pentru a întovărăși pe Majestatea Sa într-un voiaj pe care îl întreprinde. Ne vom vedea la întoarcerea mea, vă promit. Pînă atunci, odihniți-vă.

Saint-Priac își lăsă capul în piept. Nici nu remarcase măcar că fusese introdus la Cardinal chiar de cum intrase în Palat și că acum nici nu-l concedia.

- Monseniore, spuse el, simt că dvs. îmi veți retrage bunăvoința Voastră. Mi-ați iertat o trădare, mi-ați iertat o înfrîngere. Știu că nu mai pot conta pe înalta Voastră indulgență. Fie! Voi acționa singur...

- Şi ce veţi face? spuse Cardinalul înalţînd din umeri.

- Nici eu nu știu, Monseniore. Dar înainte de o lună, domnişoara de Lespars va fi a mea.

- Cum? rosti Cardinalul cu acelaşi dispreţ. Eraţi treizeci de inşi în casa de pe strada Courteau. Eraţi doisprezece, pe drumul spre Fleury, ca să prindeți o fată, pe care pretindeți că o iubiți! Chiar de ați fi cincizeci, mă îndoiesc că ați reuși!...

- Monseniore, voi reuși singur! strigă Saint-Priac, într-o criză sălbatică.

"Aha! se gîndi Richelieu. Asta face mai mult, mi se pare. Singur!" reluă el. - Așadar pretindeți că veți reuși dvs. singur, după ce ați dat greș cu numeroșii dumneavoastră însoțitori?

- Da, Monseniore. Fiindcă acum am făcut rău că l-am atacat pe Trencavel...

- Trencavel?... E vorba de domnișoara de Lespars.

- Trencavel, Monseniore! Trencavel! El trebuie lovit! Murind el, restul nu mai contează. Așadar, nu pe Annais o voi căuta, ci pe Trencavel.

Saint-Priac se apropie de Cardinal și spuse cu voce înceată:

- Monseniore, am să fac ceea ce face un spadasin cu plată și care vrea să lovească în mod sigur, fără risc. Am să-l atrag pe Trencavel într-o cursă, noaptea, și am să-i împlînt pumnalul în spate. Asta am să fac, chiar de ar fi să-mi atrag disprețul Vostru...

Richelieu își dădu seama că trebuia să-l exaspereze pe omul acela și în același timp să-l și asigure. El izbucni în rîs!

- Ei aș! spuse el, ați făcut dvs. altele mai mari în Anjou!

Saint-Priac se învineți și privi în jurul lui ca și cum ar fi și văzut spînzurătoarea. Dar aproape imediat el înțelese înspăimîntătoarea semnificație morală a acestor cuvinte, că nu mai putea să-și atragă disprețul nimănui: atinsese culmile. Atunci redeveni acel Saint-Priac nerușinat, frenetic, Baronul de la drumul mare... banditul care era în fond.

- Monseniore, spuse el cu o energie de ghiață, prin aceasta l-ați omorît pe Trencavel și m-ați absolvit pe mine de această crimă. Mulțumesc, Monseniore. Din această clipă, eu plec în căutarea lui.

După ce Saint-Priac ieși, Richelieu murmură:

"Acum, cred că voi putea pleca liniștit"...

Trencavel, pe care Saint-Priac voia să-l asasineze, era pe punctul de a se sinucide. El ajunsese la aceasta, după scena care avusese loc în grădina de pe strada Courteau. Plecase de acolo, spunîndu-și: "Ea m-a gonit acum din viața ei; Mauluys ar spune chiar că a pus în această izgonire asprimea, care se apropia de impolitețe. De ce? Fiindcă i-am omorît pe cei patru dragi Angevini ai ei! Cu atît mai rău pentru ei și pentru ea. La urma-urmei, dacă are să-mi fie greu de suportat să mai trăiesc cu ura ei, ce poate fi mai ușor decît să renunț la viață?"

Rumegînd aceste idei și altele asemănătoare, el ajunsese la Mauluys, care ascultă foarte flegmatic doleanțele tînărului. Trencavel își termină văicărelile jurînd că totul se sfîrșise, că avea să nu o mai revadă pe Annais, că ea putea să se lase ucisă de Cardinal cît o pofti, că el are să asculte de ordinul pe care ea i-l dăduse, de-a nu-i mai impune protecția ce îi era odioasă și altele.

- Dragul meu Conte, spuse el în cele din urmă, sînt hotărît să urmez sfaturile tale și am să mă duc să-mi caut norocul în țările însorite. Mîine voi pleca...

- Dragul meu domn Montariol, spuse Mauluys, fă-ne serviciul de a te duce ca să stai de veghe pa strada Courteau și să ne dai de știre de tot ce s-ar putea întîmpla Domnișoarei Lespars.

- Mă duc, spuse simplu Montariol.

- Conte, bîlbîi Trencavel trăznit, ce faci?

- Pentru că tu renunți să asiguri apărarea acestei nobile fete, după ce i-ai omorît apărătorii săi naturali...

- Conte! mugi Trencavel palid de tot.

- Și fiindcă eu sînt prietenul tău, reluă Mauluys, e drept să fac eu ceea ce ar fi trebuit să faci tu.

- Dar, ea mă respinge!

- Acesta nu-i un motiv.

- Dar plec!

- Motiv excelent ca să te înlocuiesc eu.

- Conte, iată care e adevărul: Eu nu mă duc nici în Italia, nici în Spania, mă duc...

- Într-o lume mai bună, sau reputație, știu. Pot modifica soarta ta obligațiile ce le-am contractat eu față de Domnișoara de Lespars?

- Obligații? Tu, dragul meu Mauluys?

- Fără îndoială, bravul meu Trencavel. Tu ești prietenul meu, fratele meu. Tu ai obișnuit-o pe Domnișoara de Lespars să conteze pe

spada și pe vitejia ta. Ție îți convine să te retragi în momentul în care, mai mult ca oricînd, ea are nevoie de tine. Atunci, eu sînt dator să mă țin de angajamentul pe care l-ai luat, de a veghea asupra vieții ei.

Această argumentare subtilă și aparte, aduse ceea ce voise și Mauluys: o destindere a nervilor și, mai ales, amînarea gîndului de sinucidere, pentru altădată.

- La drept vorbind, nu știu bine ce gîndești tu despre toate astea, spuse Trencavel cu o voce tremurătoare, dar știu că tu ești cel mai generos dintre oameni. Mauluys, salvează-o; salvează-mă și pe mine; mă abandonez ție.

Am văzut că Mauluys s-a dus în cătunul în care Trencavel îi lăsase morți pe cei patru angevini și că asistase, alături de Annais, la ceremonia funebră. El păstră pentru sine impresiile acelei zile. Mai mult ca oricînd, Montariol trebui să stea de pază în fața casei de Lespars. Verdure împărți cu el această onoare, nu fără a blestema. Veni o zi cînd Montariol nu mai apăru acasă la Mauluys. Trencavel înjură, țipă, amenință să-l ciuruiască cu spada pe secundul său și se pierdu în presupuneri, dintre care nici una nu era adevărată. Mai trecură cîteva zile. Intr-o dimineață se răspîndi zvonul că Regele va pleca din Paris împreună cu Domnul Cardinal.

- Trencavel, spuse Mauluys privindu-l fix pe tînărul maestru de scrimă, mi se pare că vom călători și noi. Cum ți se pare?...

- Da, da! făcu Trencavel frămîntîndu-se. Unde se va duce ea, voi merge și eu!

Caii fură pregătiți. În curînd, Verdure veni să anunțe că Domnișoara de Lespars încălecase pe cal, singură, avînd la spatele șeii un sac de voiaj și o spadă solidă de război. Verdure primi ordin să rămînă acasă. Cei doi prieteni încălecară, se duseră la Frumoasa Diademă, unde rămaseră o oră, apoi plecară să asiste la trecerea cortegiului regal. După ce toată lumea defilase, Mauluys și Trencavel rămaseră după colțul de stradă unde se adăpostiseră. Așteptau să treacă și Annais, siguri că ea avea să-l urmeze pe Richelieu.

- Iat-o! exclamă deodată Trencavel, a cărui inimă bătea să se spargă.

Mauluys își întoarse o clipă privirea-i calmă în direcția hanului Frumoasa Diademă, apoi, cu acea nepăsare care îi scotea în relief odată mai mult sufletul lui mare, își urmă prietenul.

Saint-Priac nu reuși în cercetările lui. Nici o clipă măcar nu-i venise și ideea de a se duce să vadă ce se petrece în Strada Courteau. Baronul, întunecat, slăbit, cu mintea amorțită, dădu tîrcoale peste tot -afară de locul unde avea șansa sigură de a găsi fie pe Trencavel, fie pe Mauluys, fie pe Annais.

Veni și ziua plecării Cardinalului. Saint-Priac nu îndrăznise a se mai prezenta la Richelieu. Ce i-ar fi putut spune? Cînd auzi trompetele, cînd văzu popărul alergînd spre Pont- Neuf pe care trebuia să treacă escorta, el se urcă pe cal și alergă să se așeze la pîndă, la o oarecate distanță de Poarta Bardot. Adăpostit după un grup de ulmi, el văzu defilînd toată cavalcada și-l văzu pe Cardinal mergînd călare alături de Rege.

După ce ultimii mușchetari trecură, el scoase un suspin de furie. Era tocmai să plece spre șosea ca să se întoarcă la Paris, cînd, deodată rămase stană, cu mintea prinsă de speranță și de îndoială în același timp, cu inima zvîcnind de-o bucurie frenetică: colo, pe șosea, la o sută de pași de el, venea la pas un călăteț care, cu toată pelerina lui, cu toate că își trăsese pălăria pe ochi, i se părea că îl cunoaște foarte bine. În curînd, orice îndoială i se spulberă.

- De trei ori nebun ce-am fost! mugi Saint-Priac spumegînd de-o bucurie furioasă. Cum de nu mi-am dat seama imediat? Dacă domnul Cardinal părăsește Parisul, Annais de Lespars are să-l urmărească pas cu pas, așa cum a venit după el la Paris!... Oh! dar mi se pare că asta nu-i tot!... Cei doi... de colo..., da! Trencavel! Și cu îndrăcitul de Mauluys!... Ah! de trei ori tîmpit! Și eu mi-am rupt picioarele căutîndu-i! Cum de nu mi-am dat seama că acolo unde va fi Annais va fi și Trencavel. Și că acolo unde va fi Trencavel, îl voi găsi și pe Mauluys!... Haide! de data asta, dracul mi i-a dat în mînă pe toți!...

Și Saint-Priac, gîfîind, se repezi în galop peste cîmp și ajunse escorta regală. Cardinalul îl văzu și îi făcu semn să se apropie.

- S-a făcut? întrebă el cu voce înceată.

- Nu încă, Monseniore. Dar îi am pe toți acum. Înainte de trei zilc vă voi oferi capul lui Trencavel și a complicelui Mauluys și voi cere Eminenței Voastre de a binecuvînta căsătoria mea cu domnișoara Annais de Lespars... numai dacă...

- Vorbiți fără teamă.

- Numai dacă nu cumva Eminența Voastră nu binevoiește singur...

- Ba da. Vă promit de a binecuvînta eu însumi această unire, spuse Cardinalul cu un zîmbet sinistru. Ne vom întîlni la Blois...

- Voi fi acolo, Monseniore... vom fi cu toții!

Saint-Priac se depărtă. Cardinalul își reluă discuția cu Regele și escorta dispăru în depărtare, pe drumul spre Chartres, într-un nor de praf.

Trebuie să ne întoarcem acum și la acela care luase asupra lui sarcina execuției, în afacerea de la Fleury, adică la Henry de Taleyrand, Conte de Chais. Ultima oară l-am văzut cum se repezea ca un nebun alergînd după Ducesă - pentru această goană încălecînd pe un cal luat din grajdurile Ducelui de Chevreuse. La porțile Parisului el își regăsi scutierul care îl întovărășise la Fleury și care acum îl aștepta acolo.

- Ducesa a plecat, îi spuse el. Eu cred că se duce spre Blois. Cu toate acestea, se poate să mă fi înșelat și ca ea să se întoarcă la palatul ei. Atunci tu ai să te duci să te instalezi pe strada Saint Thomas- du-Louvru; e un fel de tavernă acolo, în față.

- O cunosc, domnule Conte.

- Bine. Dacă Ducesa se întoarce, dă-i de veste că sînt pe drumul spre Blois și că dacă nu o găsesc acolo, mă voi întoarce numaidecît la Paris. Dacă ea nu mai poate să rămînă în palatul ei, să-ți spună unde aș putea s-o găsesc.

- Asta e tot, domnule Conte?

- Dacă palatul va fi cucerit, adăugă Chalais îngălbenindu-se, și eu nu mă voi mai întoarce, gîndește-te că tu ești scutierul meu, că tu trebuie să mă înlocuiești și că trebuie să mori pentru ea, dacă va trebui.

- Da, domnule Conte, spuse scutierul liniștit.

Chalais își reluă în goana mare drumul spre Blois. La Etampes, avu o bucurie: siguranța că ducesa trecuse pe acolo și că avea doar un avans de cîteva ore. La Orleans, nu-i regăsi urma. Chalais ajunse la Blois după două zile, după ce făcuse vre-o douăzeci și două leghe pe zi. El ajunse disperat la hanul Cheia de Argint, unul din cele mai bune hanuri din Blois. La hanul acesta nu avem nici o veste, nici despre Ducele de Vendôme, nici despre Marele- Stareț, nici despre Ducesa de Chevreuse.

Chalais ceru să i se dea o cameră și să i se aducă masa acolo: de la plecarea lui din Paris, de-abia mîncase cîte ceva. Era hotărît să parcurgă înapoi tot drumul ce-l făcuse pînă acolo. De ce? Nici el nu prea știa. Dar se afla într-una din acele stări sufletești în care așteptarea

e cel mai de nesuportat chin și în care gîndurile rătăcesc alături de drum.

Ducesa nu era la Blois. Ei bine! Aceasta însemna că ea îi trimisese vreun mesaj undeva; însemna că ea îl aștepta în altă parte.

Gelozia, teama, furia, îi pustiiră rînd pe rînd mintea: "În momentul acesta, poate că mesajul ei mă așteaptă acolo, în palatul ei..."

Și se lovea cu palma peste frunte. Își mușca pumnii. Nu mai avea decît o dorință nebună: să se reîntoarcă la Paris, să alerge la palatul de Chevreuse, unde în mod sigur avea să găsească o scrisoare de la ea.

Pe la orele patru, Chalais își recăpătase calmul, pentru a porni din nou la drum. Calul i se odihnise puțin. Chalais se coborî în grajd, apoi, în momentul cînd să încalece, își spuse că s-ar fi putut ca Ducesa să sosească imediat după plecarea lui. Atunci, și-a propus să aștepte cîteva minute. Aceste cîteva minute durară două ore. Soarele era deja jos, spre orizont, cînd încălecă din nou.

Cînd să iasă din Blois, se opri copleșit brusc de o idee care-i spunea că Ducesa avea să vină prin Orleans! De ce n-ar fi trecut prin Chartres și pe drumul spre Vendomois? Atunci, mai pierdu acolo încă o oră, întrebîndu-se dacă trebuia s-o ia prin Vendomois sau prin Orleans. În sfîrșit, amintindu-și de informațiile culese la Etampes, el se hotărî s-o ia prin Orleans.

Atunci, plecă frămîntîndu-se de neputința lui. Mergea într-un trap rapid, mestecînd tot felul de înjurături. Soarele apusese. Apoi se aprinse o stea, pe urmă alta, pe urmă mai multe. În jurul lui se făcuse întuneric... Chalais porni în galop, cu capul în flăcări, cu ochii ațintiți în depărtare, în noaptea neagră. Nu mai era în el decît un singur gînd ce-l chinuia: "Unde o fi ea? Unde o fi?... "

- Hei! urlă o voce în noapte. Cine vine?...

Chalais se afla în momentul acela la două-trei sute de stînjeni de primele case din Beaugency. La sunetul acestui glas care sfîșia tăcerea maiestoasă, el se-nfioră pînă în fundul ființei sale. Era vocea urii. Era vocea disperării. Chalais se opri scurt. Numaidecît distinse o umbră tremurătoare ce venea spre el.

- Domnule, spuse vocea pe un ton aspru, scuzați-mă. Mă temeam să nu mă lovesc de dvs. și țin să ajung teafăr acolo de unde am plecat. Treceți, domnule, poftim, urmați-vă drumul.

"Vocea asta", mugi Chalais în sine.

Umbra trecea... Chalais era să treacă și el în sens invers pe lîngă ea. Pînă atunci, el nu spuse încă nimic. O secundă și totul s-ar fi isprăvit... Dar Chalais avea nervii exasperați și vorbi!... În momentul cînd umbra trecu pe lîngă el, se răsti amenințător:

- Așa! domnule, mi se pare că nu sînteți deloc politicos!

Se auzi atunci în noapte un strigăt de-o înspăimîntătoare bucurie, un urlet de triumf. Era vocea umbrei. El strigă un singur nume:

- Chalais!...

- Louvigni! mugi Chalais.

În aceeași clipă, amîndoi dînd drumul dîrlogilor, își scoaseră pumnalele. Caii se opriseră unul lîngă altul, fiecare cu capul spre crupa celuilalt. Cei doi bărbați erau foarte aproape unul de altul; fiecare din ei vedea lucind în întunericul des doi ochi de fiară sălbatică: fiecare din ei asculta respirația scurtă a beției, gata să sară asupra ceeluilalt. Tăceau amîndoi. Erau ca împietriți. Apoi, în cele două creiere se iviră primele raze de judecată care trebuia să-i ducă la crimă. Același gînd îi fulgeră: "trebuie să-l omor"... Aceasta dură enorm de mult, un sfert de oră. În sfîrșit, își vorbiră. Chalais începu:

- Tu ne-ai denunțat, așa-i? Spune! Să nu cumva să spui nu! Cît ai primit de la Cardinal? Să vedem! nu-i așa, Louvigni, că porți o față de trădător?

- Da! spuse Louvigni.

Chalais simți o clipă spaima ce o aducea acel "da". Acest om, acest strălucit gentilom, tînăr, frumos, bogat, unul din cei mai iubiți de la Curte, auzea cum e acuzat de mișelie și accepta, își proclama chiar infamia.

Blestem! mugi Chalais, am ghicit-o toți - și eu mai ales. Dar sînt mulțumit că o spui tu singur. Asta îmi gonește orice urmă de milă, fiindcă în momentul acesta tu nu ești decît un șarpe care trebuie strivit. Eu nu te căutam pe tine, Louvigni... dar fiindcă te-am întîlnit, am să te omor.

Dar eu vă căutam, spuse Louvigni cu aceeași voce înfricoșătoare.

Bun! Și de ce? Ca să mă omori, hai? Revanșa ta, nu-i așa?...

- Eu nu vreau să vă omor, horcăi Louvigni.

Bun! Și atunci ce vrei? Să-mi ceri iertare poate? Nu, Louvigni, ceea ce ai făcut tu la Fleury nu se poate ierta. Într-o zi te-am cruțat. Te-am dezarmat. Ar fi trebuit să te omor de atunci. Dar eram prea fericit -și

apoi, te-am văzut plîngînd. Am să fac acum ce trebuia să fi făcut în ziua aceea. Ești hotărît să te aperi?

- Nu, spuse Louvigni.

- Drace! vociferă Chalais. Atunci, am să fiu forțat să te hotărăsc! Dar, stai! Fiindcă tu nu-ți negi mișelia, fiindcă nu-mi ceri nici iertare, fiindcă nu vrei nici să te lupți, atunci de ce mă căutai?

- Ca să vă arestez în numele Regelui.

Spunînd acestea, Louvigni rămase nemișcat, dar toate forțele îi erau încordate...

Atunci Chalais, auzind acestea, înțelese totul. Scoase un hohot de rîs strident. Dar în timp ce rîdea, el simțea groaza strecurîndu-i-se de-a lungul spinării. Arestat! El întrezări întunecatele celule ale Bastiliei, eșafodul ridicat în Place de Greve. Timp de un minut simți o frică groaznică de veșnica despărțire. Cu un efort de voință, el își dădu seama de situație!

Dacă-l ataca; ar fi putut să fie rănit. Oamenii care îl însoțeau pe Louvigni aveau să-l prindă atunci și să-l predea Cardinalului.

Oamenii lui Louvigni!...

Unde erau oare?... În mintea lui Chalais. Lui i se păruse imposibil ca Louvigni, care voise să-l aresteze, refuzînd să se lupte, să nu fi avut siguranța absolută că-l va putea prinde. Deci, avea cu el o escortă, rămasă nemișcată pe acolo pe undeva, foarte aproape, în întuneric. Chalais, foarte ușor, cu gesturi de neobservat, apucă dîrlogii calului, îi strînse și strîngîndu-și și genunchii, dete de înțeles animalului că trebuie să fie gata. Calul se-ncordă și așteptă semnalul de fugă!

Contele scotoci întunericul cu o privire pierdută. Îi mai rămînea o șansă: să treacă într-un tempo de galop furios, drept înainte, dînd peste cap escorta lui Louvigni. În aceeași clipă, Chalais lovi flancurile calului său, cu o teribilă lovitură de pinteni. Animalul făcu un salt prodigios... Chalais nu fugea de moarte, fugea de arestare. Saltul pe care îl făcu a fost îngrozitor, dar se opri scurt. În secunda în care calul se smucea, Chalais se simți înlănțuit de două brațe frenetice... Era Louvigni!...

Louvigni nu sărise ca să-l prindă în brațe pe Chalais. Cum am mai spus-o, ei erau scară la scară. Chalais cu fața spre Beaugency, Louvigni cu fața spre Blois. Așa că Louvigni nu avusese decît să se aplece,pentru a-l înlănțui pe Chalais cu brațul său drept.

Smucitura fu înfricoșătoare. Lonvigni fu smuls din șa. Brațul lui stîng se înfipse în gîtul lui Chalais. O secundă animalele se năpustiră mistuind în noapte. Apoi, nu se mai auzi decît galopul nebun al calului lui Chalais, care fugea spre Beaugency. Cei doi oameni se rostogoliră la pămînt... Atunci, se auzi un urlet, un blestem de bucurie sălbatică: Louvigni constatase că Chalais leșinase și rămăsese nemișcat; probabil că în momentul căderii, capul i se lovise de vreo piatră. Calul lui Louvigni rămăsese pe loc, întinzînd gîtul și suflînd cu putere...

Și Louvigni se simțea zdrobit. Simțea niște dureri groaznice în trup, care în altă împrejurare i-ar fi smuls țipete de durere. Dar acum de abia le simțea. Bucuria era prea mare... El căzuse deasupra lui Chalais și continua să-l strîngă într-o furioasă îmbrățișare. Cînd constă că Chalais nu mai mișca deloc, o îngrijorare teribilă îl cuprinse. El mormăi confuz:

Aport? Ah! duce, asta ar fi într-adevăr îngrozitor... Nu, nu... nu se poate să moară așa!

În genunchi el își așeză capul pe pieptul lui Chalais și apoi rîse încet: inima îi bătea!

- Bun! Are să-și revină!...

El deschise coburile de la șaua calului său și scoase dinăuntru o funie de ștreang, pe care orice călăreț o poartă cu el la drum, servind pentru a lega calul cînd i se scoate căpăstrul. Această funie el o tăie în două cu pumnalul și legă solid de tot, întîi mîinile, apoi picioarele lui Chalais. Atunci își adună puterile, încordă voința și mușchii și-l reazemă de calul lui și, puțin cîte puțin, îl ridică...În sfîrșit, reuși să-l ridice în brațe pe rănit, îl așeză în picioare ținîndu-l îmbrățișat, îl așeză de-a curmezișul șeii. Apoi luă calul de dîrlogi și cu un pas aspru, cu inima zbătîndu-i-se, cu privirea însîngerată porni în marș spre Beaugency.

La Beaugency totul dormea.

Pe vremea aceea era un orășel mic, care avea importanță numai prin poziția lui. Se putea bea colo un vin alb care avea o reputație faimoasă și pe care de altfel o merita. Așadar, Beaugency era copios înzestrat cu ofițeri regali, ofițeri magistrați, ofițeri de poliție, comisari ai Majestății Sale; Louvigni nu avea decît să le predea pur și simplu prizonierul lui. Dar dacă îi venise și ideea aceasta, o respinse cu putere. El mormăia:

- Nu există decît un singur om capabil să-l aresteze pe Chalais: eu. Nu există nici un om capabil să-l păzească pînă în ziua cînd se va ridica eșafodul: eu.

Astfel, Louvigni, care se făcuse zbir, avea să devină acum și temnicer. El văzu un han, modest, care îi păru destul de singuratic. Firma era încîntătoare și reprezenta un Cupidon bucălat, încordîndu-și arcul: "La zeul amor". Hanul era o casă masivă, pătrată, unde apărarea avea să-i fie ușoară.

Atunci, începu să facă gălăgie la poartă; în sfîrșit, cînd hangiul deschise, Louvigni îi dădu ordin să-l ajute să transporte rănitul. Hangiul observă funiile ce legau mîinile și picioarele lui Chalais, care era tot leșinat; dar prudent, își păstră gîndurile pentru el. Zece minute mai tîrziu, Chalais era așezat pe un pat, într-o cameră a cărei fereastră dădea spre stradă.

- Acum, spuse hangiul cumsecade, cu un surîs deschis, acum, cînd amicul dvs. e aranjat, să alegem o cameră pentru Senioria Voastră.

Louvigni, care îl contempla pe Chalais, se întoarse atunci și spuse blînd:

- Dragul meu prieten, cum te numești?

Hangiul se înclină:

- Panard, Monseniore. Panard, împreună cu soția mea și servitoarea, în serviciul dvs. și în serviciul domnului, prietenul dvs. Văd ce s-a întîmplat. Fără îndoială că prietenul dvs. trebuie să fi fost atacat de tîlhari de drumul mare. Fără îndoială că l-au legat, ca să-l jefuiască mai bine; în sfîrșit, nu mai rămîne nici o îndoială că Senioria Voastră a sosit la timp pentru a-l scăpa pe nenorocitul gentilom!

Și văzînd că Louvigni tăcea:

- Atunci, am să vă arăt o cameră și apoi mă duc să-l caut pe chirurg...

- Nu. Eu mă instalez aici. Aici e camera mea, înțelegi?

- Prea bine. Voiți să vă îngrijiți prietenul, nu-i așa?

- Așa e, spuse Louvigni foarte încet.Hangiul se uită chiorîș spre funii și se scărpină în cap. El întrezărea ceva necurat.

- Domnule gentilom, spuse el, dacă am începe prin a-l dezlega pe amicul dvs.?

Și Panard se apropie, dornic de a-și arăta zelul. El făcu doar doi pași spre pat și se dădu patru înapoi: Louvigni îl aruncase acolo cu un

brînci, Panard își ridică privirea și văzu o privire înflăcărată care îl făcu să se înfioare...

- Bine, bine, clănțăni din dinți bietul om. Mă duc să aduc chirurgul.

- Du-te și-mi caută fierarul, spuse Louvigni.

Hangiul rămase nemișcat de mirare. Fierarul! Ce să facă?

- Dragul meu prieten, spuse Louvigni reluîndu-și toată blîndețea. Știi să citești?

- Puțin, domnule gentilom.

Louvigni scoase un pergament de sub pieptarul său, îl desfăcu, îl așeză pe masă lîngă făclie și spuse:

- Așa puțin cum știi tu să citești, tot ai să poți să descifrezi asta...

Hangiul se apropie. Fără îndoială că citea mai bine de cum pretindea, căci se învineți la față. După ce termină de citit, murmură:

- Așadar, gentilomul acesta ar fi contele de Calais?

- Da, spuse Louvigni.

- Și în cazul acesta, dvs. sînteți d-l cavaler de Louvigni?

- Da. Înțelegi acum, nu-i așa? Pentru motive cunoscute numai de Eminența Sa, eu vreau să-l țin aici pe prizonier timp de cîteva zile. Tu ții la capul tău, dragul meu?

- Eu?... Dar, da... Nu... Adică, cum dorește Eminența Sa.

- Foarte bine. Dacă ții la capul tău, te sfătuiesc să nu sufli un cuvînt la nimeni în hanul ăsta. Dacă, dimpotrivă, îți convine să-ți pui cravată de cînepă e foarte ușor, n-ai decît să povestești că Chalais și Louvigni sînt la tine în casă.

- Prefer să tac, spuse hangiul, care nu era lipsit de bun-simț.

- Acum, du-te și-mi caută un fierar; să vină cu o duzină de fiare solide și cîteva zăvoare puternice.

Jupînul Panard fugi ca vîntul. Vederea sigiliului Eminenței Sale evocase în el viziunea spînzurătorii și asta îi dădea aripi la picioare.

Cînd Chalais își veni în fire, el rămase cîteva minute cu trupul zdrobit, căutînd să-și adune amintirile. El încercă să facă o mișcare și văzu că nu-și putea mișca nici mîinile, nici picioarele! Atunci, ușurel, întredeschise pleoapele. Văzu o cameră iluminată de o licărire palpitoare, o fereastră deschisă; în picioare, pe pervazul ferestrei, o ființă ciudată, un om complet negru, cum i se părea, care se ocupa cu o lucrare foarte ciudată.

- Drace, murmură în sine, e un fierar care instalează gratii la fereastră... Ah! Uite că a terminat... frumoase gratii, pe legea mea... Nu se găsesc mai bune ca astea nici la Bastilia.

Chalais făcu un efort și reuși să-și ridice puțin capul; văzu atunci că avea mîinile legate. Asta îi pricinui o spaimă nespusă, dar aproape imediat căzu într-un somn greu. Cînd se deșteptă, era ziuă; o febră arzătoare îl rodea. El încercă să se scoale, dar nu reuși.Totuși, nici mîinile și nici picioarele nu-i mai erau legate. Era dezbrăcat, culcat în pat. O clipă el se întrebă: "De ce mi- e capul îmbrobodit cu albituri?" Apoi murmură:

- De băut...

O umbră se așeză între el și lumina zilei. O voce îi spuse:

- Poftim, Chalais, bea...

El deschise ochii și văzu pe cineva aplecat deasupra lui, care îi ducea ceașca la buze. În aceeași clipă, amintirile îi năvăliră în minte. El răcni:

- Louvigni!...

- Bea odată, făcu Louvigni nepăsător.

Chalais făcu un efort nesăbuit ca să se scoale, să se năpustească, să sară de gîtul inamicului lui, dar căzu la loc, greoi; i se păru că niciodată nu va mai putea să ajungă să ridice greutatea enormă a capului său.

- Haide, făcu Louvigni liniștit, potolește-te. Dacă ai să te miști prea mult, asta ar putea să-ți întîrzie vindecarea. Ori acum ai vreo zece zile, cel puțin, pentru asta. Și asta e deja prea mult, înțelegi?...

Chalais scoase un horcăit de disperare. Louvigni reluă:

- Înțelegi cît voi avea de suferit așteptînd momentul în care voi putea să te dau pe mîna Cardinalului? Eu unul țin să te predau în bună stare. Așadar, calmează-te, sau voi fi nevoit să-ți leg iarăși mîinile și picioarele. Haide, bea, lasă-mă să te vindec și îți jur că niciodată un rănit nu va fi fost mai bine îngrijit ca tine...

Chalais nu putu auzi mai mult de atît. Căci din nou își pierduse cunoștința.

CAP. XLVIII

EVOLUȚIILE LUI RASCASSE

LOUVIGNI ARUNCĂ asupra rivalului său învins o nespusă privire de blîndețe funestă și ieși încuind ușa de două ori cu cheia. El coborî în sala hanului pentru a lua ceva de mîncare, căci simțea o foame grozavă. Cînd intră în sală, îl văzu pe jupîn Panard foarte agitat, dînd ordine nevestei sale, și pe singura servitoare, nu mai puțin agitată, care se ducea și se întorcea cu iuțeală. În bucătărie, coana Panard trîntea oalele. Toată mișcarea aceasta era pentru a servi un voiajor, care se instalase la una din mesele din salon. Era singur. Dar făcea un zgomot cît patru, striga, tuna, bătea cu pumnii în masă, se purta ca un mare senior a cărui pungă e plină.

"Eu cunosc figura asta, își spuse Louvigni intrînd. Ei, da, drace, e jupîn Rascasse, spionul preferat al Cardinalului. O fi venind aici ca să mă spioneze?

— Caraghiosule! Mocofanule! Păcătos de hangiu! strigă Rascasse. Ah! dacă Eminența Sa ar putea să vadă ce mîncare mizerabilă îndrăznești să-i oferi ambasadorului său!

— Un ambasador al Cardinalului! gemu Panard. Vă rog să aveți un pic de răbdare, Monseniore, puiul are să fie fript într-o clipită.

— Să se grăbească odată! Mii de tunete! Tronul lui Irod! Eu n-am obiceiul să aștept atîta!

Rascasse rostogolea niște ochi turbați. Se amuza grozav. Jubila și murmura, își spunea: "Ce ușor e să faci pe marele senior! Ah! Dacă ar fi fost Corignan aici! Bucuria mea ar fi fost completă, dacă la-ș fi avut ocazia să-l strivesc cu gloria mea."

Louvigni înaintă spre Rascasse se înfipse în fața lui și spuse:
- Mă recunoașteți?
- Domnul de Louvigni! bîlbîi Rascasse.
Într-o clipă se ridică în picioare, salutînd, bodogănind tot felul de formule de respect.
- Oho! își spuse Panard, mi se pare că d-l ambasador se face foarte umil! Ce-o fi însemnînd asta? Măcar o avea bani?
Louvigni privea fix spre Rascasse:
- Cînd trebuie să-l revedeți pe Eminența Sa? întrebă el.
- Dar... de îndată ce... cît se poate de curînd...
- Ei bine, spuse Louvigni, îi veți spune.
- Ce să-i spun.
- Nimic! rosti el după o clipă de gîndire.
Și-i întoarse spatele.
Rascasse atacă faimosul pui care făcuse adineauri subiectul vociferațiilor sale și începu să se gîndească: "Cavalerul de Louvigni, la Beaugency!... Ce-o fi făcînd aici?... Pe socoteala cui a plecat el în campanie?...Acum cîteva zile era unul din credincioșii Ducelui de Anjou... Atunci, ar însemna că după afacerea de la Fleury a... bun! Dar ce mă interesează pe mine Louvigni?"
Își termină masa fără a mai striga, ceea ce îl îngrijoră foarte mult pe Jupîn Panard, pînă în momentul cînd Rascasse îl chemă și-i plăti fără să se tocmească; se părea că sacul pus de Părintele Josef în coburii de la șa, era de talie respectabilă. În timp ce plătea și se arăta la fel de blînd pe cît fusese de obraznic și de arogant la început, Rascasse încercă să-l facă pe hangiu să vorbească. Dar Panard jura pe toți zeii, că nu are nimic cu privire la d-l de Louvigni.
Atunci spionul se urcă din nou în șa și ajunse în curînd la Blois. Acolo se duse drept la hanul castelului, un han modest, frecventat de soldați cari păzeau castelul.
Odată închis în camera lui, Rascasse își recapitulă situația: în fond, aflase vești despre Ducesă o singură dată, la Etampes. De acolo, nici un indiciu.
Rascasse se scărpină în vîrful nasului. Apoi ieși din casă ca un om fără rost care vizitează un oraș străin; se plimbă, se învîrti prin jurul catedralei și în cele din urmă trecu podul peste Loire. Rascasse căută o idee. Sau mai curînd, se învîrtea de două ore în jurul unei idei care i se

mazarine de la plecare. Ideea aceasta luase forma unui nume: Marchenoire...

Ce era acest Marchenoire...? Exista acolo, la cîteva leghe de Blois, o pădure foarte frumoasă, care purta acest numele acesta. La Miazăzi de această pădure se afla un tîrg mare numit Marchenoir, nu departe de drumul de la Chateaudun la Blois - şi Rascasse rumega următorul gînd: "De ce să nu fie la Marchenoir, fiindcă acolo are ea un castel? De acolo, poate să se întîlnească cu dl. de Vendôme, dacă el e la Blois. Poate să fugă cînd vrea la Blois, la Orleans, la Chateaudun, la Vendôme. Ba poate chiar să se refugieze şi în pădure. Dar dacă nu e la Marchenoir?"

Pătruns de această idee, Rascasse se întoarse la Blois, dădu fuga la han, încălecă şi o luă numaidecît pe drumul spre Marchenoir, unde ajunse cam pe la ora şapte seara. Aici se opri în faţa primei colibe şi se adresă unei femei sărmane, care îi ieşi în întîmpinare:

Ascultă, femeie, spuse el. Dumnezeu să te binecuvînteze. Ia ţine mai întîi polişorul ăsta de aur.

Femeia din colibă luă polul âi murmură:

Dumnezeu să vi-l înapoieze, domnule gentilom.

Acum, ia spune-mi: există la Mechenoir un castel care aparţine nobilei Ducese de Chevreuse?

Un castel? Da, dacă doriţi dvs. să-i spuneţi aşa. Dar e o casă de vînătoare, nici aşa de mare şi nici grozav de frumoasă, domnule gentilom. O puteţi găsi pe la jumătatea drumului spre pădure, pe dreapta.

- Şi casa aceasta, aparţine celui despre care am vorbit?

- Pe semne, fiindcă ea a venit aici acum cinci ani, pentru marile vînători de mistreţi; şi toată regiunea, de la Marchenoir pînă la Blois îmi aminteşte de ea.

- Şi de atunci? murmură Rascasse. Nu a mai venit pe aici?

- Niciodată, domnule gentilom. Casa e încuiată. Nu e nimeni acolo. Cresc buruienile în voia Domnului.

Lui Rascasse îi îngheţă spinarea.

Poftim, n-am s-o găsesc!

Cu toate acestea, ca să-şi liniştească conştiinţa vru să vadă şi casa de care era vorba. Atunci traversă tîrgul Marchenoir şi văzu marginea pădurii umbrită de întunericul ce începuse să se lase. Mergînd la pas, apoi, cam de un sfert de leghe, deodată, din dosul unui grup des de mesteceni de care trecuse,văzu casa pe care el o numise castel şi care nu era altceva decît un pavilion de vînătoare. Totul părea mort aici.

Obloanele solide erau închise și pline de praf. Buruieni sălbatice creșteau în voie și se cățărau asemeni unor stufișuri.

- Haidem! mormăi el, n-am ce căuta aici.

El își struni calul și se întoarse iar la Marchenoir. Cînd ajunse la primele case, se făcuse noapte. Atunci, își amînă întoarcerea la Blois pentru un timp mai potrivit și se adresă unui țăran, care ședea în pragul porții ultimei case din Marchenoir, adică al celei mai apropiate case dinspre pădure. El angajase o conversație cu țăranul, din care rezult că, plătind un pol de șase lire pariziene, calul lui Rascasse avea să fie adăpostit în cursul nopții în grajd, că Rascasse însuși avea să fie culcat în pod, unde avea să aibă fînul ca saltea și pelerina lui ca plapumă - și că, afară de acestea, Rascasse avea să primească drept mîncare o omletă serioasă și o ulcică de vin de regiune, în timp ce calul lui avea să fie cinstit cu o traistă de ovăz.

Acest program frumos se îndeplini punct cu punct. Așadar, Rascasse, după ce își mîncă omleta, se pregăti să se cațere în podul grajdului cu ajutorul unei scări exterioare ale cărei picioare erau înfipte în bălegarul din curte și al cărui capăt de sus ajungea pînă la o fereastră a podului. Dar, ca un bun și demn călăreț ce era, el se duse mai întîi să se asigure că și calul lui fusese bine găzduit și dacă avea culcuș bun. În grajd se aflau două vaci, patru boi de muncă și un cal, ceea ce arăta bunăstarea țăranului, care părea a fi dintre cei mai bogați. Calul lui Rascasse se afla alături de al stăpînului curții și terminase de ronțăit grăunțele. Mulțumit, Rascasse se urcă în pod.

Somnul nu-i veni așa de repede cum sperase. Căldura cea mare din cursul zilei ar fi putut fi un motiv, dar mai ales și imaginația spionului, care, ori ce-ar fi fost, își aducea mereu gîndurile în jurul Ducesei, dispărută fără urmă. Cu toate acestea, după vreo oră, își simți pleoapele îngreunîndu-se, cînd i se păru că aude un zgomot. Cineva bătea la poarta de-afară.

Rascasse era spion cu tot temperamentul lui. Nu putea fi nimic de spionat acolo, fără îndoială, dar în aceeași clipă se simți treaz de tot și, aplecîndu-se pe deasupra ferestrei de la pod, trase cu urechea. Tot se mai auzeau ciocănituri, dar cu precauție. În sfîrșit, Rascasse auzi o fereastră deschizîndu-se și cineva întrebînd: "Cine e acolo"?...

- Marina! răspunse o voce, cît se putea de încetișor.

- Bine. Cobor acum!

Și eu! se gîndi Rascasse palpitînd. Marina, aici! Marina! Camerista blestematei de Ducesă! Chiar aceea pe care eu n-am putut niciodată s-o seduc nici măcar prin mia de pistoli pe care i-o făcea cadou Eminența Sa!

În timp ce-și cobea singur, Rascasse își potrivise spada, își aruncase pelerina pe umeri și se coborî. Sala de la parter răspundea în curte printr-o fereastră cu geamuri. Ușa aceasta nu se închidea decît printr-o simplă clanță. Rascasse o întredeschise și așteptă. În curînd se aprinse o lumină și țăranul apăru. El deschise în grabă poarta ce da în șosea și o fată tînără apăru spunînd veselă:

- Bună ziua, tată Thibaud. Mereu solid și iute?

- Hei! Așadar, Doamna Ducesă, e iarăși printre noi?

- Tăcere, tată Thibaud. Taci, spuse grav Marina. Doamna Ducesă e fugită. Satana din Piața Regală, locțiitorul îmbrăcat în Cardinal, vrea s-o omoare. Și dumneata o poți salva.

- Ei îi datorez totul, spuse Thibaud cu mîinile împreunate. Să-mi poruncească. Viața mea și a lor mei îi aparțin.

- Bine. E vorba de dus o scrisoare,tată Tibaut. Chiar acum! spuse Marina.

- Și unde?

- La Blois. La palatul d-lui de Cheverny.

- Îl cunosc. Dați-mi scrisoarea. Are să plece chiar acum. Eu am s-o duc.

- Gîndeștete cătrebuie să ajungem acolo cît mai repede!

- Roșcatul merge repede. E un animal minunat, cu picioare rezistente și inima solidă. Trebuie să aduc și răspuns?

- Chiar în noaptea asta. La pavilionul de vînătoare. Ai să bați de două ori din palme și ai să spui: Chalais. Dacă nu are să-ți deschidă, te întorci acasă și aștepți venirea mea, orice s-ar întîmpla.

Marina mai schimbă cîteva cuvinte cu bunul țăran, apoi o șterse.

Rascasse se repezi la grajd, unde nu rămase decît vreo cîteva secunde. Atunci s-ar fi putut auzi în tăcerea nopții un nechezat de durere. Apoi o umbră se cățără cu iuțeală pe scară. Era Rascasse care se întorcea în camera lui de dormit, adică în pod. Întimpul acesta tata Thibaut închisese poarta. Apoi se îmbrăcă cu niște haine pentru drum, fără a scula pe nimeni din casă. După aceea, se duse la grajd, de unde îl scoase pe Roșcatul, animalul acela care, după spusele lui, avea picioare rezistente și inima solidă. Dar acum nu mai avea picioare - cel puțin nu

mai avea picioare de fugă. Fapt e că șchiopăta teribil și nu părea în stare să facă nici măcar douăzeci de pași. La lumina unei făclii pe care o aprinsese,Thibaud examină animalul și nu descoperi nimic. Dar a doua zi, la lumina zilei, observă și el mica rană: tendonul de la jaretul drept, tăiat...

Așadar, tata Thibaut își vîrî la loc în grajd calul ce șchiopăta și rămase cîteva minute zăpăcit de această nenorocire neprevăzută.

După ce trecură primele clipe, tata Thibaut ridică din umeri: privirea îi căzu pe calul lui Rascasse!...

El se înfioră de bucurie și începu pe furiș să pună șaua pe calul lui Rascasse, pe care îl scoase de dîrlogi în curte. Acolo se opri înspăimîntat, văzîndu-l pe călîtorul pe care-l credea culcat în pod, coborînd cu neîndemînare scara.

- Uf! spuse Rascasse ajungînd jos. Bine că am ajuns. Ei! dar ce dracu faci aici, dragă gazdă! m-ai deșteptat cu atîta zgomot! Poftim! Așadar, vrei să faci o călătorie?

- Nu... adică...se bîlbî omul.

- Oh! strigă deodată Rascasse, dar te-ai înșelat, dragă gazdă! Ai luat calul meu!... Pe legea mea, acum că l-ai înșeuat și că nu m-ai lăsat nici să dorm, am să mă urc pe el să-mi continui drumul spre Chateaudun, așa pe răcoarea nopții... ziua e așa, de cald!

Bietul țăran rămase amuțit cîteva clipe.

- Domnule, spuse el în momentul cînd Rascasse își ducea calul lîngă un pietroi mare. Un cuvînt...Dvs vă duceți la Chateaudun?

- Și de acolo la Chartres și apoi la Paris.

- N-ați voi să vă întîrziați călătoria cu cîteva ore? Să-mi împrumutați calul dvs. pînă mîine dimineață?

- Să-mi întîrzîi călătoria, da, dragă gazdă. Dar ca să-ți împrumut calul... niciodată. Valorează șaizeci de pistoli.

Thibaut avu o scurtă luptă sufletească, apoi spuse, palid de sacrificiul ce-l făcea:

- Domnule, vă cumpăr calul dvs. și sînt gata să vă număr cei șaizeci de pistoli.

Rascasse îl admiră. Dar încălecînd, îi răspunse:

- Pe legea mea, nu. Eu nu sînt nici un gentilom și nici un războinic. Eu sînt un simplu pălărier de pe strada Francs-Bourgecis, cu firma "La mielul Sfîntului Ion". Dar ce vreți, eu țin la bunul meu căluț. Face parte

din familie. Nevastă-mea mi-ar scoate ochii, dacă l-aş vinde. Îmi pare rău, gazdă... Adio şi mulţumesc pentru omletă.

- E un om cumsecade, îşi spune Thibaut. Domnule! strigă el cu o voce disperată.

Rascasse se opri. Palpita de emoţie.

- Domnule, spuse cu hotărîre Thibaut, nu voiţi nici să-mi împrumutaţi şi nici să-mi vindeţi animalul dvs.?

- Nu. Cu nici un preţ... Adio!

- Aşteptaţi. Dar aţi spus că aţi consimţi să vă întîrziaţi puţin călătoria.

- Ei, Doamne, da. Numai să pot pleca mîine dimineaţă mai departe.

- Mîine dimineaţă veţi putea pleca, domnule. Aţi consimţi dvs. oare să salvaţi pe cineva care e în pericol de moarte?

- Ei, doar sînt creştin! Ce dracu! spuse Rascasse cu mîndrie. Şi dacă nu e nici un risc...

- Nici unul. Nu trebuie decît să vă duceţi cu o scrisoare la Blois şi să-mi aduceţi mie răspunsul... Domnule, domnule! adaugă Thibaut remarcînd şovăiala lui Rascasse. Veţi fi răsplătit din belşug: am să ţin minte firma dvs. şi am s-o comunic unui personaj foarte puternic...

- Şi spui că asta ar salva pe cineva de la moarte? reluă Rascasse.

- Da, domnule, vă jur!

Rascasse se luptă o clipă cu el însuşi. Apoi spuse cu un suspin:

- Să nu se spună că am lăsat să piară un creştin, pentru a scuti de cîteva leghe în plus calul meu şi a mă scuti pe mine însumi de această oboseală. Ce trebuie să fac? adăugă Rascasse descălecînd.

Asta era o adevărată minune: bunul pălărier uitase chiar că era vorba să ducă o scrisoare la Blois!... Thibaut îi dădu scrisoarea copleşindu-l cu binecuvîntări şi arătîndu-i cu exactitate unde se afla palatul de Cheverny. Atunci, Rascasse se urcă din nou pe cal şi luă imediat drumul spre Blois. Inima îi sălta de bucurie. O aflase pe Ducesa de Chevreuse şi, în timp ce galopa, îşi repeta cuvintele Părintelui Josef: "Să împiedici cu orice preţ ca Ducesa să se întîlnească, cu Vendôme!" Visuri de avere şi de glorie îi chinuiau mintea-i şireată. Toată această măreţie în perspectivă îl făcu să izbucnească în rîs; şi în concluzie, strigă.

- Popa are să fie zdrobit de lovitura asta!

El ajunse la Blois şi se duse ţintă la hanul lui. Acolo se închise în cameră, lăsîndu-şi calul aşa înşeuat în grajd. Liniştit, el rupse sigiliul

scrisorii pe care trebuia s-o ducă la palatul de Cheverny. Scrisoarea era astfel concepută:

"*Mă aflu la Marchenoir. E neapărată nevoie ca să vă văd cît se poate de cuvînd. Vă aflați la Blois? De nu, Cheverny are să vă spună conținutul acestor rînduri. Dacă sînteți acolo, unde trebuie să vă întîlnească? Comunicați-i aceasta aducătorului, în care puteți avea încredere. Unde e Chalais? Bietul Chalais! Cum să-l prevenim? Adio, vărul meu. Aștept cu nerăbdare întoarcerea mesagerului meu. Dați vești repede: am ceva nou în cap.*"

Maria

După ce o citi, Rascasse se așeză la masă și scrise la rîndul său:

"Prea Înalte Părinte,

A trebuit să cheltuiesc foarte mult ca să pot cumpăra cîțiva valeți. M-am bătut deja de două ori în duel și sînt rănit la braț. De altfel, viața mea vă aparține; iar rana mea, deși mă face să sufăr, nu mă împiedică de a acționa. Am descoperit fiara pe urma căreia v-a plăcut să mă stîrniți. E cuibărită la trei sute de stînjeni de tîrgul Marchenoir, aproape de pădure, într-un pavilion de vînătoare. Am să intru în casă și vă garantez că n-am s-o pierd din vedere. Ea caută să corespondeze cu personajele ilustre pe care dvs. mi le-ați arătat. Eu îi interceptez scrisorile. Vă rog cu umuilință, Prea Înalte Părinte, de a binevoi să-mi umpleți unele spărturi pe care a trebuit să le fac în sacul cu pistoli.

Monseniore, rămîn al Înălțimii Voastre prea umilul, prea devotatul și, îdrăznesc s-o spun, prea îndemînaticul servitor."

Rascasse

Micul spion reciti cu satisfacție această curioasă scrisoare.

- Am spus totul în ea, făcu el foarte vesel. Cred că rana are să facă mult efect, fără a mai conta pe descoperirea nobilei doamne.

Rascasse părăsi hanul pe la miezul nopții și alergă pe jos pînă la castel, unde făcu atîta gălăgie în fața porții, încît i se deschise și fu dus în camera de gardă. Acolo, el ceru ca să fie sculat din somn imediat guvernatorul castelului, care, aflînd că era în curte un mesager al Cardinalului, se grăbi să se coboare. Rascasse îi vîrî sub nas un pergament pe care îl găsise gata pregătit în coburii de la șa, alături de faimosul sac cu bani.

- E în regulă, spuse aspru guvenatorul după ce îl citi. Ce vă trebuie?

Un călăreț care să ducă imediat această scrisoare la Paris, spuse Rascasse ridicîndu-se în vîrful picioarelor. Și să se grăbească!

Un mesager pentru Paris? ordonă guvernatorul.

Și își întoarse spatele lui Rascasse. Zece minute mai tîrziu, un călăreț gonea ca vîntul, ducînd cu el scrisoarea pe care Rascasse o scrisese. Cît despre aceea a Ducesei, spionul o îndoise cu grijă și o ascunsese într-un buzunar al pieptarului său, din piele de bivol. De acolo, el alergă la Hanul Castelului, își luă calul și se repezi spre palatul de Cheverny, pe care îl cunoștea foarte bine, întrucît acesta fusese multă vreme palatul guvernămîntului, cît timp d-l de Cheverny fusese guvernatorul provinciei. Acolo, altă gălăgie, așa de puternică, că în cele din urmă, un elvețian măreț și roșcovan îi deschise și îl pofti înăuntru. Rascasse ceru să fie condus la d-l de Cheverny. Și cum elvețianul ezita, el adăugă că venise pînă acolo în cea mai mare goană, cu o știre din partea Ducesei de Chevreuse.

Imediat, Rascasse fu dus în fața unui tînăr gentilom, văr cu fostul guvernator care era gata de plecare, poate chiar că plecase, pentru a nu fi amestecat în încurcăturile ce se făceau. Dar Cheverny, la plecare, pusese la dispoziția fiilor Gabrielei de Estrées, palatul lui de la Blois și frumosul castel pe care îl stăpînea lîngă Vendôme... Așadar, vărul îl reprezenta pe Cheverny. Acesta era Vicontele de Droue, de douăzeci și doi de ani, care era și el mai mult sau mai puțin aprins după frumoasa sirenă, ce era Ducesa de Chevreuse și făcînd și el parte din conspirația împotriva lui Richelieu.

Domnule, spuse politicos gentilomul, văzînd că Rascasse purta spadă, deci nu era vreun servitor, - eu sînt Vicontele de Droue și îl înlocuiesc pe Cheverny, care e plecat.

Domnule Viconte, spuse Rascasse cu îndrăzneală, așadar, sînteți omul de încredere al d-nei Ducese.

Da, făcu Vicontele luîndu-și o poziție semeață, așadar, sînteți însărcinat cu un mesaj? Dați-mi-l.

Mesaj verbal, domnule Viconte. D-na Ducesă s-a oprit la patru leghe de Blois...

Unde? făcu repede tînărul.

D-na Ducesă a uitat să mă autorizeze să vă spun și asta, răspunse Rascasse.

Vicontele păru să aprecieze răspunsul și cu un ton binevoitor i se adresă iar:

- Bine, prietene. Acum spuneți-mi mesajul dvs. Poți vorbi cu toată încrederea, adăugă el remarcînd admirabila șovăială pe care o arăta Rascasse.

- Ei bine, domnule Viconte, d-na Ducesă întreabă unde trebuie să se întîlnească cu Monseniorul de Vendôme, întrucît dorește foarte mult să ocolească intrarea în Blois.

- Spune-i să se ferească de Blois, spuse repede gentilomul. Spune-i că ni s-a semnalat ieșirea unui spion al Cardinalului, venit fără îndoială pentru a o pîndi...

- Nu rămîne nici cea mai mică îndoială, spuse Rascasse. Îi voi repeta textual cuvintele dvs,

- Bine, adaugă-i că d-l Duce de Vendôme o așteaptă cu cea mai vie nerăbdare la castel din Cheverny.

- Castelul Cheverny. Prea bine, domnule Viconte. Mîine va fi acolo. Dumnezeu să vă păzească, domnule Viconte!

- Mulțumesc, bravul meu, spuse Droue; la asta - adăugă el, oferind cinci-șase dubli pistoli lui Rascassse -și spunei-i că Vicontele de Droue va fi fericit să revadă și să-și pună spada la dispoziția ei.

- Spada dvs. la dispoziție. Bine, făcu Rascasse luînd piesele de aur.

Cîteva minute mai tîrziu, Rascasse lua din nou drumul spre Castel, intra din nou și punea să fie anunțat din nou guvernatorul; fără îndoială că pergamentul pe care îl citise acesta își avea importanța lui, căci acesta nu șovăi o secundă să-l poftească din nou pe Rascasse.

- Ce mai vrei? se răsti el pentru a-și salva demnitatea. Să ți se taie urechile?

- Urechile mele? Sînt prea lungi, Monseniore, și v-ați pierde timpul. Îmi trebuie un alt curier pentru - Paris.

Guvernatorul deschise fereastra camerei sale și urlă:

- Un alt călăreț, pentru Paris? Dați-mi scrisoarea, adăugă el.

- Vreau să scriu acum, Monseniore, spuse Rascasse.

El scrise, într-adevăr, chiar la masa guvernatorului și își sigilă epistola, care de data aceasta conținea numai aceste cuvinte:

"*Domnul de Vendôme e la castelul de Cheverny.*"

Rascasse

În momentul cînd să-i scrie adresa, Rascasse șovăi un moment. Apoi, luînd o hotărîre, scrise: Eminetei Sale Monseniorul Cardinal, Duce de Richelieu, la Palatul- Cardinal.

Guvernatorul privise cu uimire cum se instală spionul la masa lui și se servea de hîrtia și de sigiliul lui. Dar își păstră pentru el impresiile și se mulțumi să bombăne aparte: "Cardinalul trebuie să fie un om de nimic, dacă dă el atîta autoritate zbirilor lui. Numai nițel să mai continuie asta, și am să scriu și eu; dar Regelui, ca să-i cer să mă concedieze.

Și după aceasta, domnul guvernator luă pana de care se servise Rascasse ca să scrie, o rupse cu furie și o aruncă pe fereastra care rămăsese deschisă. Scrisoarea spionului fu înmînată mesagerului, care, gata echipat, aștepta în anticameră.

- Asta-i tot? se răsti guvernatorul.

- Da, Monseniore, Dumnezeu să vă păzească!

- Du-te la dracu! spuse guvenatorul deschizînd-și ușa.

- La dracu? făcu Rascasse. Ah? Monseniore, gîndiți-vă că trebuie să mă duc de-a dreptul la Eminența Sa, care e tocmai inamicul diavolului!

Lăsîndu-l pe guvenator speriat și îngrijorat, Rascasse, foarte mîndru că a avut ultimul cuvînt față de un atît de puternic personaj coborî; încălecî și ieși din Blois.

Largile dîre luminoase ale zorilor ce se iveau, începuseră să albească orizontul, cînd Rascasse ajunse la Marchenoir. Acolo, el descălecă și ocolind tîrgul și trecînd peste cîmp, evită casa lu Thibaut. În sfîrșit, ajungînd în fața pavilionului de vînătoare, el bătu de două ori din palme și spuse: "Chalais!" Imediat se deschise unul din obloanele care păreau închise de ani de zile. Rascasse își legă calul de trunchiul unui arbust și căuta prin coburi.

- Dumneata ești, tată Thibaut? spuse o voce.

- Da. Grăbiți-vă, murmură Rascasse.

Marina întredeschise ușa; în aceeași clipă ea rămase împietrită: la două degete de fața ei drăguță era gura unui pistol, gata să scuipe moartea.

- Un cuvînt, spuse Rascasse, o mișcare și trag! zău așa!

Nu era nevoie nici de atîta lucru ca s-o sufoce pe subreta care se clătina, dîrdîind și căscase niște ochi rătăciți de groază.

- Micuța mea, reluă spionul, nu vreau să-ți fac nici un rău - nici ție, nici stăpînei tale; din contră, am venit s-o scap. De aceea închide ușurel ușa, să stăm de vorbă.

Ținută mereu sub amenințarea pistolului, Marina ascultă. Atunci, Rascasse o împinse spre o odaie aranjată ca o bucătărie. Biata fată se trînti pe un scaun. - Mă recunoști? reluă Rascasse.

Marina făcu un semn că, într-adevăr, îl recunoștea pe spion.

- Liniștește-te, reluă Rascasse. Altădată am încercat să te cumpăr pe socoteala stăpînului meu. Astăzi nu mai aparțin Cardinalului și am venit s-o salvez pe stăpîna ta. Unde e?

Marina ridică mîna spre tavan.

- E sus? spuse spionul. E singură?

- Da! făcu Marina într-un suflet.

Era primul cuvînt pe care îl rostea. Rascasse socoti atunci că Marina își revenea puțin cîte puțin și că, fără îndoială, avea să înceapă să țipe. Se repezi asupra ei și urmă o mică luptă, după care subreta amuți, sub un căluș făcut dintr-o eșarfă. Apoi îi legă mîinile și picioarele și schițînd un gest protector și binevoitor, îi spuse:

- Hai, hai, fără mînie și fără frică. Totul are să meargă bine, copila mea, ți-o promit...

El ieși încuind ușa de două ori și luînd lumînarea cu el. Imediat după aceea se urcă pe scara ce ducea spre etaj. La a doua treaptă, el așeză, făclia și își șterse fruntea pe care îi șiroia o sudoare rece. Apoi deschise singur ușa ce dădea spre capul scării. Cum o deschise, strigă:- Doamnă, vă rog să nu mă forțați să vă omor!

Ducesa era acolo, așteptînd ca Marina să i-l aducă pe Thibaut. În momentul cînd se deschidea ușa, ea scria. Auzind zgomotul, ea se întoarse și-l văzu pe spion, care după ce își aruncase amenințarea, îndreptă spre ea pistolul. Ducesa împinse scaunul pe care stătea și, roșie de indignare, se îndreptă spre Rascasse. Ea mergea fără grabă, superbă, cu ochii ațintiți asupra lui Rascasse, cu buzele tremurînd:

- Haide, dar, mitocane! Stăpînul tău și-a piedut capul, dacă a ajuns să pună să fie amenințată cu moartea o doamnă de Rohan- Montbazon!

- Doamnă, spuse repede Rascasse, încă un pas și trag! De altfel, mai bine un glonț de pistol, decît securea călăului!

Și la acest cuvînt, Rascasse întinse brațul. Ducesa se dădu înapoi galbenă ca o moartă. Nu în fața pistolului se dădu înapoi, ci în fața groaznicului cuvînt al lui Rascasse.

- Securea călăului! Pe mine! mugi ea.

- Ei, doamnă! E drept că sînteți Rohan- Montbazon, dar ați complotat împotriva vieții Cardinalului. Haideți, doamnă! ați jucat la

Fleury o partidă pe care ați pierdut-o. Acum resemnați-vă să plătiți. Am cinsprezece oameni cu mine, doamnă.

- Ce voiești? bîlbîi Ducesa ale cărei gînduri se întunecau în fața a tot ce se petrecea.

- Să vă salvez, poate, doamnă! spuse Rascasse, care în afacerea asta se dovedi mult superior. Vă arestez, doamnă, în numele Regelui de la care am mandatul acesta! dar arestîndu-vă, poate că vă dau și singura posibilitate care vă mai rămîne, de a face pace cu Cardinalul.

- Niciodată! spuse Maria de Chevreuse cu sălbatică hotărîre.

- Dacă nu cu Eminența Sa, spuse spionul, cel puțin cu Majestatea Sa. Uitați, doamnă, eu nu sînt decît un biet om care e întrebuințat la treburi josnice, ca aceea pe care o fac în acest moment. Ca să îndrăznești să ameninți o Rohan- Montbazon, să îndrăznești să îndrepți pistolul spre dînsa, să îndrăznești să-i spui că e arestată - ar trebui să fii Rascasse pentru așa ceva!

Spionul pronunță aceste cuvinte cu un ciudat amestec de mîndrie și de umilință. Mîndria îi venea de la instinctul lui de cîine de vînătoare. Umilința îi venea, poate, de la scurta lui apropiere de Mauluys și de Trencavel. El continuă:

- Eu sînt un om prea neînsemnat, dar cunosc toate dedesubturile acestor timpuri. Voiți să vă spun unde sînt ai Dvs.? Ascultați, doamnă: Monseniorul, Ducele de Anjou, în curînd are să se numească Duce de Orleans...

- Niciodată, răspunse Ducesa fără să-și dea seama că deja începuse să stea la discuție cu Rascasse. Niciodată! Delfinul nu se va căsători cu D-ra de Montpeusier...

- S-a supus, doamnă. Ce interes aș avea să mint? El și-a cerșit iertarea și uitați, doamnă ce a spus: "dacă Ducesa a fugit din Paris, va fi găsită fie la tîrgul Marchenoir, fie la castelul Cheverny."

- Castelul de Cheverny, murmură Ducesa copleșită de un gînd de îngrijorare.

- Da, Doamnă, castelul de Cheverny, în care, la ora la care vorbesc, oamenii lui de Vendôme și Bourbon sînt înconjurați de un roi de soldați, așa cum și acest pavilion e înconjurat de un roi de polițiști.

Ducesa aruncă în jurul ei o privire plină de blesteme, apoi murmură:

- Ei bine, domnule, mă predau!

Rascasse își puse pistolul în centură.

"Ah! Corignan, strigă el în gînd, îmbătat de triumful lui, ce ai zice tu, popă, dacă m-ai vedea într-un astfel de moment?"

- Puteți să-mi spuneți ce s-a întîmplat cu ceilalți seniori compromiși în afacerea asta?

- Da, doamnă, vă voi spune imediat. De trei zile se fac percheziții în mai mult de douăzeci de palate din Paris. Mai mult de două sute de ordine de arestare au fost trimise guvernatorilor provinciilor, mai cu seamă la Toursine și în Anjou. În sfîrșit, o armată întreagă se pregătește să se îndrepte spre Nantes.

Ducesa era zdrobită. De altfel, trebuie să adăugăm că aceste informații ajunseseră la urechea lui Rascasse în timpul drumului său și erau în întregime adevărate.

- Puteți să precizați? spuse Ducesa. Ce s-a întîmplat, de pildă, cu Domnul de Bouteville?

- La Bastillia, doamnă!

- Și domnul de Beuvon?

- Mort, doamnă!

Ducesa era albă ca varul. Un nume îi flutură pe buze și nu îndrăznea!... Rascasse nu o pierdea din ochi. În clipa aceea deveni genial. El spuse cu nepăsare:

- Unul singur a scăpat pînă acum de toate căutările.

- Și cine e? gîfîi Maria de Chevreuse.

- E Domnul Conte de Chalais.

Ducesa de Chevreuse își lăsă capul în piept; două lacrimi fierbinți, lacrimi de bucurie și de disperare se prelinseră pe obrajii... Încetișor, ea murmură:

- Vă mulțumesc, domnule.

Mulțumiri lui Rascasse! El se ridică mai mult ca oricînd pe vîrful picioarelor și de data aceasta poate că avea și dreptul.

- Cum ați descoperit ascunzătoarea mea de aici? reluă Ducesa ca să mai spună ceva.

- O Doamne, foarte simplu, doamnă. Mi-am instalat toți oamenii în diferite colibe din acest sat. Unul din ei, ascuns la un om cumsecade, numit... pe legea mea, i-am uitat numele... a da, numit tata Thibaut...

- Nu i s-a întîmplat nimic acestui servitor credincios? Domnule, dacă aveți inimă...

Vai, doamnă, liniştiţi-vă! De altfel ar fi fost de ajuns ca Dvs. n mi li dat ordin ca viața, bunurile şi libertatea acestui om cumsecade hllnml nă fie respectate.

Mulţumesc, domnule! repetă Ducesa.

Rascasse mergea din triumf în triumf. El îşi termina modul cel mai elocvent diatriba care ar fi reuşit s-o convingă pe Ducesă, dacă ea ar mai fi avut cumva vreo îndoială. Dar cum s-ar fi putut ea îndoi că pavilionul nu era înconjurat de poliţişti şi că Rascasse era singur?

Doamnă, completă micul spion, eu v-aş fi foarte recunoscător dacă aţi mărturisi şi Dvs. că m-am purtat cu Dvs. atît de cinstit, cît mi-a stat cu putinţă. Doamnă, am să-mi împing respectul pînă acolo încît am să-mi las oamenii ascunşi pe aici primprejur. Nici lui Dumnezeu nu-i place ca o atît de ilustră persoană, să fie expusă neruşinatei curiozităţi a acestor caraghioşi. Dinspre partea Dvs., doamnă, vă rog să-mi faceţi nmlbil acest respect, abţinîndu-vă de orice tentativă zadarnică de fugă. Mă cutremur la gîndul că labele grosolane ale acestor mitocani, ar putea să se atingă pe nobilii Dvs. umeri...

N-am să încerc nimic, spuse Ducesa semeaţă. Vă rog să ieşiţi!

Rascasse salută adînc şi ascultă. El coborî şi se opri în pragul uşii, scărpinîndu-se în vîrful nasului şi privind spre lumina zilei, care începuse să crească.

Jos, mica servitoare, ce-i drept, legată solid; sus, stăpîna mblînzită bine, iar e drept. Nu interesează: acum începe ce e mai greu. Cum dracu să fac să le păzesc singur pe aceste două turbate?

CAP. XLIX

CUVÎNTUL REGAL

ACUM, E NECESAR SĂ VEDEM ce s-a întîmplat cu cei doi mesageri ai lui Rascasse: unul trimis la Părintele Josef, relativ la Ducesa de Chevreuse; celălalt trimis la Cardinal, pentru a-l încunoștiința că Ducele de Vendôme se refugiase în castelul Cheverny. Acești doi călători goneau spre Paris; numai că primul o luase prin Chartres șI al doilea prin Orleans: simplă chestie de gust, ambele drumuri fiind la fel de lungi. De asemenea și chestie de destin, mai ales de destin.

Se întîmplă ca primul (însărcinat să-i ducă scrisoarea Părintelui Josef) avu de străbătut o pădure. El făcuse un popas foarte lung și greu, cînd răsună o împușcătură, un glonț șuieră prin aer și-l lovi în cap. Bietul băiat se rostogoli din șa, avu două-trei zvîcnituri pe iarba de pe marginea drumului plină de rouă și de parfumul frunzelor; apoi se liniști pentru totdeauna. Atunci, apărură trei- patru bandiți de codru, cu pumnale în mîini. Într-o clipă, mesagerul fu jefuit: bani, hîrtii, haine, totul îi fu luat și tîlharii dispărură, luînd și calul cu ei. De aceea, scrisoarea lui Rascasse nu mai ajunse niciodată la destinația ei.

Celălalt călăreț era trimis la "Eminența Sa Monseniorul Cardinal de Richelieu" și mesajul purta un singur rînd al lui Rascasse, rînd care valora - ce-i drept, - cît un discurs întreg. Așadar, acest călăreț trecu prin Orleans. Era un vlăjgan solid, îmbătrînit pe cal, deja încărunțit, nemaiavînd la ce ține în lumea aceasta. Fiindcă era drumeț vechi, care nu prea se da în vînt după astfel de chestii, el nu făcu popasuri forțate, spunîndu-și că scrisoarea are să ajungă odată la destinație, așa că se opri destul de des, goli nenumărate ulcele de vin prin toate cîrciumile

ce le întîlni în drum și ajunse în sfîrșit la Paris cu două zile după plecarea Eminenței Sale și a Regelui. Atunci, caraghiosul începu să înjure, să blesteme, să tune și să fulgere, trimițîndu-l la dracu pe Cardinal, toate acestea spunîndu-și-le lui, de bună seamă. Și asta numai, fiindcă era nevoit ca după o odihnă de două ore să încalece pe un cal și să alerge după Eminența Sa, dar de data aceasta în goana mare.

Ați văzut că Richelieu, ajungînd la Chartres, îl convinsese pe Ludovic al XIII-lea să plece numaidecît înainte, spre Blois și spre Nantes. Așadar, lăsîndu-și mica armată să-și continue popasurile liniștite, Regele, escortat de mușchetarii lui cenușii și de mușchetarii negri, luase drumul spre Blois. Bineînțeles că Ducele de Anjou și Curtea îl întovărășau. S-au oprit o zi la Chateaudun, atît pentru a odihni caii, cît și pentru a primi rapoartele unor puzderii de spioni cu care Richelieu umpluse regiunea.

A doua zi, după ce au șovăit toată dimineața, și-au reluat drumul, coborînd spre Blois, mergînd pe la marginea occidentală a pădurii de la Marchenoir. Spre seară ajungeau la Blois. Avuseseră pînă atunci opriri bruște, plecări rapide din loc în loc și poate chiar, de două-trei ori, gînduri de întoarcere spre Paris. Adevărul e că Richelieu, ros de îngrijorare, tremura pentru pielea lui: Chalais era prin regiunile acelea, liber; Vendôme și Marele Stareț îi scăpaseră; în spatele lui, la Paris, se afla Annais de Lespars; Ducesa de Chavreuse probabil dădea tîrcoale pe acolo, pe undeva... Lui Richelieu îi era frică și Părintele Josef nu era cu el...

În seara acelei zile ridicară corturile în jurul unui cătun numit La Madeleine, ce se găsea numai la o leghe depărtare de Marchenoir!... Într-un galop, Rascasse ar fi putut să ajungă la Cardinal!...

După sfatul ce se ținu sub cortul regal, Richelieu se retrase pentru ca să lucreze, adică să scrie scrisori. La fiecare moment plecau ștafete în toate părțile. La fiecare minut soseau spioni de pretutindeni. Toate rapoartele lor erau seci. Nu se știa nimic nici despre Ducesă, nici despre Vendôme și fratele lui, nici despre Chalais -nimic! Se lăsase demult noaptea asupra taberei lor.

"Dacă-l prind pe Vendôme, sînt scăpat, se gîndea Richelieu. El e adevăratul șef. În jurul lui se îngrămădeau urile răspîndite și se cristalizau ambițiile. Oh! Dacă l-aș găsi pe omul acesta!... Dar cine să-l găsească? Unde o fi? Blestemată să fie acestă Annais, care a făcut să fie

prevenit la timp!... Dacă am să mor înaintea ei, aş dori aceasta... Şi mi-a spus-o, adăugă el înfiorîndu-se: "moartea veghează!"

- Un mesager pentru Eminenţa Sa! strigă o voce.

Cardinalul dădu ordin şi imediat mesagerul intră în cort. Avea o eşarfă roşu cu albastru.

- Uniforma cavaleriei uşoare de la Royal-Vendôm! Vii de la Blois? exclamă Cardinalul.

- Trecînd prin Paris, în goană după Eminenţa Voastră.

Cardinalul citi depeşa de un singur rînd, trimisă de Rascasse şi se îngălbeni. O clipă mîinile i se frămîntară, apoi un surîs teribil îi zburli mustaţa de felină şi aruncă o pungă mesagerului, care plecă strigînd: "Trăiască Eminenţa Sa!".

- Rascasse! murmură Cardinalul. Şi eu pusesem să-l omoare!... În mod hotărît, Părintele Josef se pricepe la oameni. Acesta-i un om preţios. Are să fie răsplătit din plin... chit că mai tîrziu are să fie spînzurat.

Cardinalul se frămînta din plin, prins de una din acele bucurii funeste, care la el se oglindeau totdeauna printr-un ordin sîngeros, se înfăşura în pelerina lui şi se îndreptă spre castelul regal, pe care flutura o eşarfă albă, presărată cu crini de argint.

- Sire, spuse Richelieu intrînd, principalul răzvrătit e al nostru acum.

- Vendôme? exclamă Regele.

- Da Sire: se află la castelul Cheverny.

- La cîteva leghe de aici?

- Da, Sire.

Ludovic al XIII-lea făcu agitat cîţiva paşi prin cort. Şi primul lui gînd, plin de rafinată răzbunare, a fost:

- Trebuie să-l deşteptăm pe bunul meu frate Gaston, pentru a-i aduce la cunoştinţă vestea cea bună.

- Ba să ne ferim de aceasta, Sire! spuse repede Richelieu. Trebuie să ne luăm măsurile necesare ca să-l prindem pe domnul de Vendôme şi pe fratele lui.

- La naiba, măsura e gata luată. Am să pun să se sune înhămarea şi în zorii zile plecăm la Cheverny, unde voi intra ca un stăpîn şi voi spune să aresteze pe toţi complotiştii!

- Pe nimeni Sire! nu vom prinde pe nimeni!

- Şi de ce dracu nu?

Fiindcă nu vom mai găsi pe nimeni, Sire! Crede Majestatea Voastră că Vendôme nu are spioni cu care să umble pe aici? Lăsaţi-mă pe mine să lucrez, Sire. Nu la Cheverny are să aibă loc arestarea, ci chiar aici.

Ei bine, fă-o atunci, domnule. Prin aceasta, dvs. veţi veghea odată mai mult asupra liniştii mele şi asupra destinelor regatului meu.

Richelieu se înclină cu un respect exagerat în faţa acestui biet Rege; apoi întorcîndu-se în cortul lui, ceru să i se aducă doi-trei spioni de ai lui, dintre cei mai îndemînateci. El scrise o scrisoare scurtă, pe care i-o încredinţă unuia din ei, căruia îi dădu şi instrucţiuni aparte. Spionii plecară. În curînd, totul dormea în tabăra muşchetarilor.

Iată care erau cele cîteva rînduri pe care le conţinea scrisoarea încredinţată de Richelieu unuia din spionii săi:

"*Puteţi avea toată încrederea în omul care vă va înmîna această scrisoare. Acest om, vă va vorbi în numele meu. Întăresc tot ce vă va spune acest om.*"

Scrisoarea era semnată cu un fel de monogramă incompletă: doi R spate în spate, uniţi printr-o trăsură de unire. Spionii călare pe cai foarte buni, zburau spre castelul de Cheverny. De dimineaţă, pe la ora nouă, doi dintre ei îşi reluau drumul spre tabăra regală: ştiau acum tot ce voiau să ştie, despre castelul de Cheverny: Vendôme şi Marele Stareţ erau acolo, împreună cu domnul de La Valette. În jurul lor, vreo cincizeci de seniori din regiune care alergaseră la chemarea lor. Toţi aveau două planuri proiectate. Primul consta în a răscula Bretania şi a dezlănţui un război civil. Cel de al doilea, consta în a se refugia la La Rochete, să se unească acolo cu hughenoţii şi să aştepte ajutoare din Anglia. Iată veştile ce-i fură raportate lui Richelieu.

Şi erau adevărate. La castelui Cheverny, Cezar de Vendôme asculta, însemna, aproba, promitea. Frigurile ambiţiei îl rodeau. Cît despre fratele lui, Marele Stareţ, dacă asculta totul cu atenţie, în schimb vorbea mult mai puţin şi cîntărea totul mult mai mult. El era omul unei conspiraţii, unui duel, al unei acţiuni rapide şi decisive; dar războiul, cu încetineala lui, cu diferitele lui şanse de schimbare, cu succesele lui capricioase, îi surîdeau prea puţin.

Tocmai în momentul acesta apăru un lacheu ca să anunţe că un burghez din Vendôme avea de spus ceva foarte important.Marele Stareţ puse să fie introdus burghezul într-o odaie mai îndepărtată, unde se duse şi el imediat.

- Ce aveți să-mi spuneți? întrebă el cu răceală.

- Monseniore, spuse omul, eu nu sînt un burghez din Vendôme, ci sînt unul din spionii atașați serviciului Eminenței Sale Cardinalul de Richelieu. Puteți pune să fiu ucis Monseniore, dar dacă mor, nu veți afla lucrurile interesante pe care vreau să vi le spun.

Anton de Bourbon eziță, sau se făcu că șovăie un moment, apoi spuse deodată:

- Vii din partea Cardinalului?

Atunci spionul scoase din pieptar scrisoarea lui de acreditare și punînd un genunchi la pămînt i-o prezentă Marelui Stareț, care o citi imediat. Era palid de tot. O clipă el trase cu urechea la murmurul vocilor care ajungeau pînă la el: conspiratorii discutau cu violență despre moartea Cardinalului! Și el, unul din cei doi șefi, auzea fără îndoială o altă voce. Și vocea aceasta era în el...

- Vorbește, spuse Anton de Bourbon. Ce ai să-mi spui?

- Nimic decît aceasta, monseniore: escorta Regală se află în tabără în satul La Madeleine. Astă seară, Eminența Sa, întovărășit numai de patru gărzi, va veni pînă la jumătatea drumului spre Vendôme. Cardinalul va fi la ora zece, în fața satului Selommes. Eu sînt însărcinat să vă asigur, că nu se va încerca nimic împotriva dvs. dacă veniți și dvs. Eminența Sa vrea să facă pace cu dvs., Monseniore. Ce trebuie să-i răspund?

- Cardinalul va fi escortat de patru gărzi?

- Da, Monseniore.

- Ei bine, spune-i că voi veni singur.

Marele Stareț era un om viteaz, un om cutezător. Ca să-și riște viața i se părea un lucru foarte natural. Așadar, el se ținu de cuvînt și cînd se înseră, încălecă pe cal, neîntovărășit de nimeni, alergă la întîlnirea ce o acceptase. Cardinalul, își ținu și el cuvîntul, de asemenea: veni numai cu patru gărzi. Cardinalul o porni pe drumul spre Vendôme. În spatele lui, la zece pași veneau cei patru călăreți. La două sute de pași de ultima casă din Selommes, Richelieu se opri. Aproape imediat, auzi înaintea lui nechezatul unui cal și în curînd, o umbră se profilă pe drum. Era Marele Stareț, Anton de Bourbon. Richelieu zîmbi.

- Haide, murmură el, cred că în mod hotărît Părintele Josef are dreptate să-i disprețuiască pe oameni în general și pe prinți, în particular... E vorba să-l strivesc pe acesta, și încă din prima lovitură!

Anton de Bourbon, se apropie, se opri la doi pași de Cardinal și spuse:

Iată-mă, gata a vă asculta domnule...

Cardinalul spuse:

Sînt fericit de a vă vedea, domnule Mare Amiral...

Bourbon se clătină. Lovitura era tare. De multe ori loviturile norocului sînt mai greu de suportat decît ale catastrofelor. Mare amiral! aceasta însemna că-i dădea o funcție, care valora o mie două sute de livre! însemnă că devenea o putere, în regat! Însemna un post superior celui de connetabil (șef al armatei de uscat) și pe care Richelieu însuși nu îndrăznise să și-o atribuie! El se clătină, cum spuneam, și rămase un minut, înăbușit de emoție, Richelieu continuă:

Veniți-vă în fire și spuneți-mi dacă acest titlu de Mare Amiral, nu sună mai bine decît cel de Marele Stareț ce vi se dă?

Monseniore, spuse Anton de Bourbon, acest titlu nu e al meu.

Va fi, de îndată ce îl veți fi văzut pe Majestatea Sa. Dar fiți atent. În schimbul acestui titlu, Regele vă va cere supunerea deplină și completă.

Sînt gata să jur, spuse Anton de Bourbon.

Atunci veniți și să dea Dumnezeu, ca pacea regatului să iasă din audiența care vă va fi acordată!

Aceasta a fost totul. Anton de Bourbon, fusese cumpărat în două minute. Nu obiectase nimic, nu judecase nimic. Promisiunea de a-l face amiral, îl zdrobise. Ei porniră deci, călărind unul lîngă altul, schimbînd cuvinte cu sine însuși,... nu îndrăznise să și-l atribuie! El se clătină, cum spuneam și nu se gîndi nici o secundă măcar că s-ar fi putut îndrepta spre o cursă.

Ajunseră în tabăra de la Madelaine. Desigur că Ludovic al XIII-lea primise și acceptase instrucțiuni de la ministrul său. Era aproape ora unu, după miezul nopții, cînd intră Richelieu în cortul regal, ținîndu-l pe Marele Stareț de mînă și spunînd:

Sire, iată unul din cei mai de seamă supuși ai dumneavoastră și dintre cei mai nobili prin nașterea și sufletul său, care a venit să-l vadă pe Majestatea Voastră.

Anton de Bourbon se înclinase, nu ca un vinovat care cere iertare, ci ca un adversar care își salută egalul. Regele îl scrută o clipă cu privirea, apoi spuse:

Vorbiți, domnule, vă ascult.

- Sire, spuse Marele Stareț ca un om sigur că toată scena aceea avea să se termine printr-o îmbrățișare generală, rog pe Majestatea Voastră să creadă că nici fratele meu nici eu, nu am avut vreodată intenția de a Vă ofensa. Dacă s-au ridicat cîteva resentimente între domnul Cardinal și noi, rog pe Eminența Sa să le uite, asigurîndu-l că nu va avea de aci înainte în noi, decît niște entuziaști adepți ai politicii sale.

- În ceea ce mă privește pe mine, spuse Richelieu, totul e uitat, chiar și numele de Fleury.

Marele Stareț tresări și păli, căci i se păruse că Richelieu aruncase într-un mod ciudat, acel nume de Fleury în discuție. Regele, rămase cîteva clipe în tăcere, apoi întrebă cu un ton glacial:

- Așadar, domnule, îmi oferiți supunerea dumneavoastră?

Printr-un sentiment foarte natural în fond, Marele Stareț se asigură și mai mult prin această răceală, care i se păru vrednică de crezare decît niște protestări de prietenie.

- Da, sire, răspunse el fără să șovăie. Supunere sinceră și din toată inima.

- În ce condiții? spuse Regele. Nu vă mirați de întrebarea asta domnule, dar așa rege cum sînt, îmi dau seama că un om ca dumneavoastră..., în ce condiții vă supuneți?

Marele Stareț strălucea de bucurie. Niciodată nu ar fi visat el, un astfel de triumf.

- Ah, Sire! spuse el, nu voi fi eu acela care să dictez condițiile; domnul Cardinal V-a spus: Iată unul din cei mai de seamă supuși. Și adaug: cel mai devotat.

- Da, spuse Ludovic al XIII-lea cu o încăpățînare teribilă, dar la ce sumă vă estimați dumneavoastră acest devotament?

- Sire! bîlbîi Marele Stareț devenind alb la față.

Cardinalul interveni:

- Sire, eu i-am strecurat un cuvînt domnului Mare Stareț, cu privire la înalta și nobila recompensă ce îi este destinată.

- Aha! făcu liniștit Ludovic al XIII-lea. În cazul acesta totul e în regulă.

- Ce noroc! se gîndi Anton de Bourbon. Fără asta aș fi plecat de aici, fără a mai spune un cuvînt! - Sire, rog pe Majestatea Voastră să creadă că sînt complet de acord cu domnul Cardinal!

- Bine, bine. Atunci, de mîine vă veți relua locul la Curtea mea!

- Îmi iau acest angajament, Sire.

- Da, dar vă angajați dumneavoastră să risipiți și adunarea aceea de corbi, din castelul de Cheverny? Asta e esențialul, vedeți dumneavoastră?

- Acești corbi, Majestate, nu cer altceva decît să moară pentru Majestatea Voastră și pentru Eminența Sa. Fiindcă Regele dorește aceasta, ei se vor întoarce toți la domeniile lor chiar mîine dimineață.

- Așa! exclamă Regele cu o extraordinară satisfacție. Atunci mergi cu bine. Vă mulțumesc de cuvîntul bun pe care-l veți răspîndi printre toți acești gentilomi loiali și credincioși. Duceți-vă, domnule, și reveniți mîine.

- Sire, spuse Marele Stareț orbit, de azi înainte, viața mea e a Voastră.

- De azi înainte! mugi Ludovic al XIII-lea în sine în timp ce un surîs binevoitor îi înflorea pe buze.

Marele Stareț se înclină și se îndreptă spre perdeaua întinsă la intrarea cortului. În momentul cînd să iasă, Ludovic al XIII-lea spuse:

- Ei, domnule, dar fratele dumneavoastră?

- Sire, spuse Anton de Bourbon tresărind, bineînțeles că angajamentele luate de mine, vor fi acceptate și de ducele de Vendôme.

- Înțeleg și eu, dar cum au să fie acceptate? Fratele dumneavoastră e șeful întinsului complot îndreptat împotriva mea și a Cardinalului, de cînd Gaston s-a împăcat cu mine dumneavoastră nu sînteți decît pe planul al doilea. Eu vreau să-l aud chiar pe șeful complotului, promițîndu-mi el însuși supunerea...

Marele Stareț în minutul acela, bănui vag comedia ce i se juca.

- Sire, bîlbîi el, cuvinte așa de aspre după atîta bunăvoință...

- Ei, nu! exclamă Regele. Eu vă vorbesc fără ascunzișuri: toate promisiunile dumneavoastră și toate promisiunile pe care domnul Cardinal le-a putut face în numele meu, eu le consider ca neavenite, dacă Ducele de Vendôme nu vine în persoană să mă asigure de prietenia, de credința și devotamentul său, înțelegeți?

- O! O! mugi Anton de Bourbon în sine, mi se pare că vor să-l atragă pe fratele meu într-o cursă! Sire, reluă el înălțîndu-se, eu nu vă pot promite adeziunea fratelui meu, la toate cele ce eu am avut onoarea să vă expun. Cît despre venirea lui aici, iertați-mă Sire, Cezar este prea neîncrezător.

- La naiba, are și dreptate! Ei bine?...

- Ei bine, Sire, eu nu vă pot promite că fratele meu are să vină aici, decît dacă Majestatea Voastră îmi dă asigurarea formală pentru el.- E foarte drept! răspunse Richelieu cu un zîmbet binevoitor.

- Ei bine! spuse Ludovic al XIII-lea, duceți-vă și aduceți-mi-l pe fratele dumneavoastră. Vă dau cuvîntul meu de Rege, că nu are să pățească nimic mai rău ca dumneavoastră însivă.

Anton de Bourbon scoase un suspin de adîncă bucurie. Orice bănuială dispăru din mintea lui. El plecă întrebîndu-se ce răsplată magnifică avea să i se dea fratelui său, dacă lui, care era al doilea șef, i se promitea să fie Amiral al Franței! Scena care se desfășură a doua zi la castelul din Cheverny, a fost foarte ciudată. În sala de arme, erau adunați vreo cincizeci de seniori. Toți știau că șeful trebuia să le facă o comunicare de cea mai mare importanță. El sta în fața lor, mai rece și mai stăpîn pe sine, decît oricînd. Marele Stareț sta lîngă el.

Între cei doi frați fusese o lungă consfătuire, în urma căreia fură chemați în graba mare, toți conjurații, care locuiau fie la castel, fie în împrejurimi. Cezar de Vendôme se ridică ca să le vorbească. Se făcu o tăcere apăsătoare.

- Domnilor, spuse el, vă anunț că vă trădez...

Și acestea fură spuse fără nici o ironie. Uimirea amuți toată adunarea și teama își deschise aripile deasupra acelei atmosfere înfierbîntate.

- Dacă e adevărat, mugi în sfîrșit o voce, nu veți mai ieși de aici în viață.

- Domnilor, e adevărat! spuse Cezar de Vendôme. I s-a promis fratelui meu să fie numit Amiral al Franței. Ce n-are să mi se dea mie, atunci! Domnilor, eu sînt hotărît să încalec pe un cal chiar acum; mă voi duce la Majestatea Sa, căruia îi voi declara supunere și în același timp îi voi aduce omagiul devotamentului dumneavoastră al tuturor.

La început se auzi un murmur surd. Apoi cîteva voci izbucniră și vacarmul se dezlănțui. În sfîrșit, se aruncă și strigătul groaznic:

- La moarte!...

- Tăcere! strigă Vendôme cu o astfel de voce, încît fețele se împietriră. Domnilor, vă mulțumesc pentru strigătul " la moarte" pe care l-ați aruncat împotriva mea, fiindcă prin aceasta mi-ați dovedit că pot conta pe dumneavoastră pînă la capăt. Domnilor, e adevărat. Fratele meu a fost azi noapte la Rege. E adevărat că și eu mă voi duce la Majestatea Sa și că nu-l voi mai părăsi pînă la Nantes. Toate acestea

sînt adevărate domnilor, fiindcă acum e ceasul hotărîrilor supreme. Domnilor, vă dau întîlnire la Nantes!

- La Nantes! La Nantes! strigă adunarea într-un vuiet teribil.

- Pînă atunci, continuă Vendôme, îi voi fi inspirat Regelui o astfel de încredere și afecțiune, încît restul execuției va fi un joc. Domnilor, veți afla la Nantes în ce zi, sau mai curînd în care noapte veți pătrunde în castelul în care va locui Regele. În noapte aceea, domnilor, eu voi fi comandantul gărzilor cetății Nantes! Domnilor, să jurăm de a muri împreună, sau de a triumfa împreună.

Atunci, zgomotul deveni tragic și o năvală nespusă se făcu spre Vendôme. Spadele săriră din teacă și toți, apucîndu-le de lamă le ridicară în sus, cu mînerele lor în formă de cruce.

- Bine! spuse Vendôme după terminarea jurămîntului. De mîine să nu mai rămînă nici unul la Cheverny. Domnilor, fiecare din dumneavoastră se va duce la Nantes, pe drumuri diferite și mai ales noaptea. Fiecare din dumneavoastră va afla, la timpul potrivit, locul, ora și cuvîntul meu de ordine. Acum, să ne împrăștiem.

Zece minute mai tîrziu, Cezar de Vendôme și Marele Stareț, fără nici o escortă, galopau scară la scară, pe drumul ce ducea spre tabăra regală. Pe la prînz ajunseră la Madelaine. Cîteva minute după aceea, ei intrau în tabără și se îndreptau spre cortul lui Ludovic al XIII-lea. Un fel de alee amenajată printre corturile mușchetarilor, aranjate pe mai multe linii ducea pînă acolo.

Cezar de Vendôme, merse pe această alee cu capul plecat. În momentul acela, fratele său îi atinse brațul și arătîndu-i o siluetă nemișcată în fața cortului Regelui, murmură:

- Cardinalul!...

Richelieu cu brațele încrucișate, îi privea cum veneau. Privirea lui stranie de clară, părea a-i fascina și a-i atrage pe cei doi frați.

- Spadele dumneavoastră, domnilor! spuse o voce calmă și poruncitoare.

Cei doi frați tresăriră. Ei își opriră caii. Amîndoi erau albi la față.

- E vre-o greșală! bîlbîi Marele Stareț.

Cezar îl fulgeră cu o privire, care era plină de blestem. Cu un efort, el se stăpîni totuși.

- Cine sînteți dumneavoastră, domnule? îl întrebă el pe omul care vorbise.

- Fiindcă nu vreți să mă recunoașteți, răspunse cavalerul, vă voi spune atunci Monseniore, că sînt Comandantul Mușchetarilor Majestății Sale Ludovic al Treisprezecelea, rege al Franței și al Navarei. Acum domnilor, binevoiți a descăleca și a-mi preda spadele dumneavoastră.

Vendôme aruncă în jurul lui priviri sălbatice și se văzu înconjurat de vreo șaizeci de mușchetari. Această privire disperată, se îndreptă apoi spre capătul aleii, unde se afla cortul regal. Și acolo văzu din nou silueta neclintită a Cardinalului, care cu brațele încrucișate, ca o statuie, continua să îi fixeze. Marele Stareț întinse pumnul și scoase un urlet teribil:

- Mizerabil sperjur și mișel, te vom regăsi noi!

- Tăcere! spuse Cezar de Vendôme. Domnule, reluă el, eu nu puteam să vă recunosc pe dumneavoastră care vreți să arestați un gentilom, ce a venit aici sub protecția asigurării formale dată de Rege. Cum aș fi putut să presupun că Regele a mințit?

- Monseniore, Regele nu minte. Majestatea Sa a promis să vă trateze la fel ca pe fratele dumneavoastră. Așa că vă arestează pe amîndoi: deci se ține de cuvîntul dat.

Era înspăimîntătorul adevăr. Ludovic al XIII-lea, atît de abil mînuitor al izbucnirilor lui de răzbunare, mereu mohorît, rumegînd mereu vreo trăsătură crudă, imaginase mizerabilul joc de cuvinte, de care se lăsase dus Marele Stareț.

Cei doi frați descălecară. În aceeași clipă spadele le-au fost smulse și au fost înconjurați de un grup compact de mușchetari și scoși afară din tabără. La două sute de pași de acolo, era oprită o trăsură grea, gata pregătită de drum. Prizonierii au fost împinși înăuntru, ușile au fost încuiate cu cheia și trăsura plecă în galop, escortată de douăzeci de călăreți. Fără a mai trece prin Blois, goni direct spre Amboise și, cîteva ore mai tîrziu, Cezar de Vendôme și Marele Stareț erau închiși într-o cameră scundă a castelului.

O oră după arestarea celor doi fii ai lui Henric al IV-lea și ai Gabriellei d'Estrées, doi călăreți porneau în goana mare spre Paris. Unul era căpitanul mușchetarilor, celălalt era D. Bertouville, secretarul intim al Eminenței Sale. Primul ducea următoarea scrisoare Reginei Anna de Austria:

"Doamnă,

Doresc ca la primirea prezentei să porniți la drum fără nici o întîrziere și să veniți să mă întîlniți la castelul din orașul nostru Nantes.

Ludovic rege".

Cît despre Bertouville, ducea și el o scrisoare și în afară de aceasta și recomandări verbale, speciale. Scrisoarea și recomandările erau pentru d-ra de Montpensier. În rezumat, Cardinalul anunță că, cununia proiectată cu Gaston d'Anjou, trebuia să se celebreze cît mai curînd la castelul din Nantes. Și că ea va trebui să vină în orașul acela, cu cea mai mare grabă posibilă.

D-ra de Montpensier se grăbi să asculte de Eminența Sa și la ora fixată, ea se găsea la Nantes. Cît despre Ludovic al XIII-lea, firea lui caustică și trecător mohorîtă, se bucura la gîndul că Regina de Austria avea să asiste la căsătoria aceea și că va fi bolnavă de inimă rea.

CAP. L

UIMIREA LUI RASCASSE

RASCASSE, SE AFLA tot la Marchenoir, înlănțuit de prizoniera lui, la fel de prizonier ca și ea, ros de îngrijorare, cu atît mai neclintit cu cît un grav eveniment se petrecuse a doua zi după lovitura îndrăzneață prin care pusese stăpînire pe pavilionul de vînătoare. Acest eveniment, era fuga micuței Marina.

Aceasta se întîmplase în modul cel mai simplu din lume. De fapt faptul că pusese mîna pe ducesa de Chevreuse, nu era suficient: trebuia să și trăiască în așteptare. Ori ca să trăiască, mai era nevoie de cîteva operațiuni indispensabile, adică să-și procure hrană și s-o gătească. Atunci, Rascasse îi ținu o lecție Marinei. El îi arătă că o trădare n-ar fi putut s-o salveze pe stăpîna sa; că ducesa, dusă în fața Cardinalului va fi sigură de condamnare; că Marina trebuia atunci să se ducă în fiecare dimineață după provizii, pentru a nu fi forțat să o ridice și să o ducă la Cardinal; și că el, Rascasse, era gata să o ucidă pe ducesă cu o împușcătură de pistol, dacă ar bănui cea mai mică intenție de trădare.

- Acum du-te, copila mea, termină el. Tu ţii în mîinile tale viaţa stăpînei tale, avînd în vedere că dacă vei spune un singur cuvînt, orişicui, şi dacă nu eşti înapoi într-o oră, eu sînt hotărît să o omor.

Marina se jură că înţelege prea bine de care parte se află interesul ducesei, aşadar a plecat. Şi nu se mai întoarse. Cum ieşi afară, ea alergă la Thibaut, află cele ce se întîmplaseră şi puse să se înhame o brişcă fără a-i spune nimic bietului om. Nu fiindcă n-ar fi avut încredere în el, dar fiindcă se temea de zelul lui. Atunci ea goni spre Blois, cu gîndul de a reveni la Marchenoir cu cîţiva prieteni de ai ducesei, pentru a o elibera. Rascasse, cînd văzu că Marina nu se mai întoarce, judecă astfel:- Pungăşoaica asta, nu a luat în serios ameninţările mele. În momentul acesta e pe cale să răscoale toţi seniorii prieteni de ai ducesei şi Dumnezeu ştie cît sînt de mulţi. Astă-seară sau mîine eu voi avea pe cap o duzină de vlăjgani hotărîţi a mă vinde fără milă. Da, însă eu la primul atac, am să-mi îndrept pistolul spre ducesă şi pe legea mea, vom vedea noi atunci!

Spre marea surprindere a lui Rascasse, nu se produse nici un atac, nici în seara aceea, nici a doua zi, nici în zilele următoare. Cu toate acestea, trebuiau să trăiască. Rascasse, desfăşură cu această împrejurare, o extraordinară activitate mintală, fără a mai socoti că îşi mişcase destul şi picioarele. În fiecare dimineaţă, el ieşa pentru a se duce după alimente. Ori, iată trăsătura de înaltă psihologie, care dovedeşte că Rascasse nu era un om de nimic: niciodată, ori de cîte ori ieşa din pavilion, el nu încuia nici uşa ducesei, prizoniera sa şi nici pe a casei. - Adevăratul prilej pentru a-i da ideea să fugă, se gîndea el, ar fi de a încuia. El îşi spunea:

- Ea e convinsă că oamenii poliţiei au înconjurat casa şi n-are să vrea niciodată să se expună ca să le simtă labele pe umeri.

Şi era purul adevăr. Atunci, temnicerul se transformă în bucătar. Avea mijloace îndestulătoare şi atunci deveni un bucătar de prim rang. El îşi servea prizoniera la masă cu un tact care ar fi meritat cîteva priviri mai blînde din partea ducesei. El însă se mulţumi să mănînce în bucătăria de jos, ce rămînea de la prizoniera lui.

Şi în timpul acesta, zilele treceau.

Rascasse se simţea puţin cîte puţin cuprins de disperare. Ce se întîmplase? Pentru ce nu-i trimitea Părintele Josef nici întăriri, nici bani? se gîndea el cu amărăciune. Ducesa putea să-i înţeleagă şiretenia lui, care făcea din ea - ca să spunem aşa -o prizonieră voluntară, cu atît

mai mult cu cît era imposibil ca Marina să-şi fi lăsat stăpîna în voia soartei.

Veni şi ziua în care Cezar de Vendôme şi fratele său au fost arestaţi. În seara aceleiaşi zile, cam pe cînd se lăsa noaptea, Rascasse, foarte melancolic, ieşi ca să se ducă să-şi viziteze cele cîteva curse de iepuri pe care le întinsese. O oră mai tîrziu, cînd se întunecase de tot, el se întorcea spre pavilpion ţinînd de urechi doi iepuri şi meditînd asupra situaţiei lui care nu i se părea deloc strălucitoare.

"Uite şi recunoştinţa Prea-sfinţitului şi a Prea- cuminţeniei sale. Ah! mîrlanii! Să mă lase într-o astfel de încurcătură, după aceste două acţiuni glorioase: prinderea ducesei şi descoperirea d-lui de Vendôme! Hotărît, am poftă să renunţ la serviciul lor şi să mă retrag... dar unde? Într-o mînăstire? Cum a făcut Corignan? ah! dacă l-aş ţine pe popa ăla în locul iepurilor ăstora! El e cauza tuturor nenorocirilor mele!..."

Rascasse ajunsese aici cu gîndurile lui şi era foarte aproape de casă, cînd, în întuneric, el se lovi de ceva mare, cald şi plin de sudoare, care nu era altceva decît un cal. În acelaşi timp cineva îi şi puse o mînă pe umăr. Rascasse sări în lături. O voce vorbi pe nas:

- *Caută şi vei găsi,* spun cărţile sfinte. Bună seara, Rascasse. Pe latineşte, bona sera!

- Corignan! mugi Rascasse, zburlindu-i-se părul de furie.

- Chiar el! Corignan însuşi! Frate, am venit să împărţim...- Niciodată! Du-te dracului!

- Rascasse, ai spus niciodată?

- Nu vreau să împart nimic. Şi de altfel...

Rascasse nu mai putu să termine ce avea de spus. Temutul pumn al călugărului descrise o curbă ameninţătoare prin aer. Rascasse, încă năucit de nepràvăzuta întîlnire, se feri printr-un salt. Apoi, hotărît să termine odată şi să-l înşele pe fostul capucin, el se încordă ca un resort, apoi se destinse brusc, repezindu-se cu capul înainte... Fără îndoială că Rascasse se afla într-o perioadă de ghinioane, căci capul lui, nu lovi nici stomacul, nici pieptul lui Corignan: pe la jumătatea drumului se lovi de ceva tare, care nu era altceva decît genunchiul adversarului său. Corignan ridicase pur şi simplu genunchiul cu o mişcare rapidă şi violentă. Rascasse, atins la bărbie, scoase un urlet.

- Na! spuse simplu Corignan. Acum vrei să împărţim? Sau îmi reîncep acrobaţiile cu genunchiul!

- Intră, mugi Rascasse, care vorbea ca și cum ar fi mîncat ciorbă fierbinte.

Înăuntru, Rascasse aprinse un felinar în timp ce Corignan închidea ușa, apoi alergă, din instinct spre dulapul cu mîncare, din care scoase tot ce se mai afla acolo. În timpul acesta Rascasse, căuta cu degetul prin gură, de unde sfîrși prin a-și scoate o măsea, pe care o privi cu milă.

- Cu asta se fac șapte! spuse el.

- Cele șapte dureri! spuse Corignan. Eu credeam că ți-am scos cel puțin o duzină!

- Nu. Asta e al șaptelea dinte pe care mi-l datorezi. Șapte, auzi tu?

Și Rascasse privi fix spre Corignan. În același timp, el izbucni într-un hohot de rîs. El rîdea pur și simplu, sîntem obligați s-o spunem, fiindcă obrazul stîng al lui Corignan, era extraordinar de umflat. Fața fostului capucin devenise o caricatură.

- Ce dracu ai în gură, popă? rînji Rascasse.

- Nimic, spuse Corignan. M-au durut dinții, asta-i tot.

- Te-au durut dinții? repetă Rascasse.

- Hm! mi se pare că muscoiul ăsta îmi privește umflătura cu un aer ciudat. Ce-o fi vrînd cu ea? își spuse Corignan îngrijorat de privirea interesată ce i-o fixa pe obraz Rascasse.

Cei doi spioni, timp de un minut, rămaseră în tăcere, observîndu-se reciproc:

- Asta e bună! spuse în sfîrșit Rascasse.

- Ce? se răsti Corignan ducîndu-și instinctiv mîna la falcă pentru a și-o proteja.

- Nimic, spuse Rascasse. Îmi datorezi șapte dinți, asta-i tot.

După aceasta Corignan, interogat de Rascasse, începu să povestească, în urma căror evenimente se afla la Marchenoir. Această istorisire a fost un amestec grosolan de minciună și de adevăr. Iată în puține cuvinte ce se întîmplase:

Vă amintiți de Cocard? Șeful iscoadei de polițiști, care format de Părintele Josef, stătuse la pîndă acasă la Rascasse și după aceea, îl prinsese pe același Rascasse, în locuința lui Trencavel. Cocard nu era cîtuși de puțin, ceea ce s-ar putea numi o inteligență sclipitoare. Nu avea nici finețea și nici istețimea lui Rascasse. Dar, în sfîrșit, nu era lipsit de un oarecare fler și, a doua zi după plecarea Regelui, el se duse răsucindu-și mereu mustața, să facă o vizită în strada Sainte- Avoye, fără altă intenție decît să o facă pe doamna Brigitta să glumească. Deci,

El intră în casă și rămase complet năucit, găsindu-se nas în nas cu Corignan. Cocard zîmbi ușurel. Corignan, se făcu verde la față.

Se așternuse o tăcere foarte elocventă. Apoi Corignan grăi: "Bună ziua, domnule Cocard; cum o mai duceți?" Cocard, își accentuă zîmbetul și răspunse: "Mulțumesc, cuviosule Corignan: am venit să te arestez".

Într-o clipă, Corignan se asigură că șmecherul de Cocard era singur. El luă imediat o hotărîre.

Îmi închipui și eu, spuse el. Atunci, mă arestezi?

E o cinste pentru mine să fiu arestat de dumneata ca Rascasse. Ce ați făcut cu micul meu Rascasse? Spînzurat,ai?

Spînzurat? Ba nu! El e mai bine văzut la Curte ca oricînd. Părintele Josef l-a trimis la Blois, cu o misiune de cea mai înaltă importanță. Asta ca să te consolezi, Corignan!

Corignan se cutremură de necaz, apoi coborî cu Cocard, care nu-și mai revenea deloc din uimire, că-l găsise pe Corignan într-o stare așa de înfloritoare. - Știi că e încîntător, -se gîndea el. Exact în momentul acela, el crezu că toată casa i se prăbușise în cap. Dar nu era casa, era pumnul lui Corignan. Cocard se rostogoli din capul scării pe trepte și rămase fără cunoștință, vînăt tot, cu un braț rupt. Corignan dintr-un salt se repezi la doamna Brigitta și îi strigă repede:

Ne-am asigurat averea, draga mea. Rascasse e la Blois, unde se duce și Cardinalul împreună cu Regele. Alerg și eu acolo, îl găsesc pe caraghiosul ăla și-i fac felul. Repede, ceva bani ca să fac rost de cal și să mă duc acolo.

Cinstita Brigitta Jarogne calculă cu iuțeală înspăimîntătoare totul. Dacă pierdea, ar fi avut numai o mie de lire de pierdut. Dacă avea să cîștige, însemna favoarea Cardinalului, o avere. Palpitînd, ea îi încredință lui Corignan un sac greu și borțos. Fostul capucin se repezi. O oră mai tîrziu, el galopa pe drumul spre Blois.

Acum trebuie să spunem două vorbe și despre Marina, subreta ducesei. Ajungînd la Blois pe la ora opt dimineața, ea alergă la palatul Cheverny și nu găsi pe nimeni: după vizita lui Rascasse, domnul de Droue plecase la castelul din Cheverny în speranța de a o întîlni acolo pe ducesă. Vajnica fată avu un moment de disperare. Ea își iubea cu adevărat stăpîna și își pusese în cap să o salveze. La Orleans, unde mai trecuse în vreo două rînduri cu ducesa, era sigură că are să găsească

ajutoare. Atunci își luă un cal de călărie și porni la drum cu curaj. Astfel, Marina ajunse la Beaugency.

Una dintre primele case de pe marginea drumului, era un han modest, cu firma " Zeul Amorului". Ceea ce era de neînlăturat, se întîmplă: Marina descălecă, puse să i se vîre calul în grajd și intră în salonul hanului, ca să mănînce ceva. Cînd termină, se pregătea să plece. În momentul acela, ea îl văzu pe hangiu, pe jupîn Panard în persoană că se apropie de ea și o roagă să-l urmeze, întrucît un gentilom dorea să-i vorbească despre ducesa de Chevreuse. Marina, îl urmă cu inima bătîndu-i de speranță.

Marina, fată inteligentă, șireată și iscoadă așa iscusită cum era ea, știa destul de bine ce trebuia să fie în sufletul Cavalerului de Louvigni. Cît despre dragostea lui Chalais, fără vorbă, că știa totul, fiind confidenta întîlnirilor lui cu ducesa. Așadar urmîndu-l pe hangiu, de abia își ascunse neplăcerea cînd se văzu în fața Cavalerului de Louvigni și se prefăcu foarte bucuroasă, că se găsea cu unul din obișnuiții palatului de Chevreuse. Cît despre Louvigni, natura lui violentă îl ambala. Era alb la față de ură și tremura.

- Du-te, Marina, și spune-i dulcei tale stăpîne, că eu l-am prins pe scumpul ei amant și am să i-l dăruiesc Eminenței Sale.

Subreta, năucită de uimire, rămăsese năucă. Ea nu se putea îndoi de sinceritatea lui Louvigni. Privi cu teamă spre fața răvășită a Cavalerului și ochii i se umplură de lacrimi.

- Du-te! spuse el fără nici un tremur în voce, du-te și repetă Mariei cele ce ți-am spus.

Marina făcu doi pași ca să se retragă. În momentul acela, Louvigni o apucă pe Marina de mînă, o aduse cu violență înapoi în camera unde se petrecea această scenă și spuse:

- Ea unde e?

Tot sufletul lui izbucnise în aceste cuvinte. Dacă Marina ar fi spus totul în momentul acela, poate că Louvigni i-ar fi dat drumul lui Chalais și ar fi alergat în ajutorul ducesei. Dar Marina, după cele ce auzise, s-ar fi crezut nebună dacă ar fi spus ceva. Louvigni plînse, ceru iertare, se aruncă în genunchi îndrugînd: "S-o mai văd măcar odată, numai odată!..." Marina tremurînd, răspundea la fiecare rugăminte: "Nu știu!"

Ori, cînd o femeie a spus: "Nu știu", totul s-a sfîrșit.

Ei bine! mugi Louvigni la capătul forțelor sale morale, am să te țin aici pînă cînd ai să vorbești. Am să te țin ca și pe el... ca pe Chalais al vostru!

Și o închise și pe Marina, fără ca ea să fi schițat cel mai mic gest de opunere.

Totul îi venea de la un gînd care o ilumină cu o orbitoare limpezime: "Trebuie să-l salvez pe domnul de Chalais!"...

Marina rămase închisă: asta însemna doi prizonieri. Dar să fi fost și douăzeci de prizonieri la el și jupîn Panard n-ar fi spus nimic: sigiliul Eminenței Sale îl hipnotizase -și apoi, în definitiv, el cîștiga. În timpul acesta, zilele treceau și Marina nu găsea nici un mijloc ca să-l salveze pe Chalais. Tot ceea ce reușise, fusese să afle locul exact unde se găsea el și că, îngrijit foarte bine, frățește, chiar de Louvigni se vindecase aproape în întregime.

Cu toate acestea, Marina nu se gîndea la fugă. După trei zile ea era liberă, iar ușa nu mai era încuiată cu cheia. Ea își închipui că era o cursă. Louvigni ar fi urmărit-o, ca să afle unde e ducesa. De altfel, ea își spunea cu destul bun simț, că acum, ea nu-i mai putea fi de nici un folos doamnei de Chevreuse. De fapt, ținerea ei la Marchenoir nu se putea să se mai fi prelungit pînă atunci. În momentul avela, ducesa era liberă și nu mai avea nici o nevoie de subreta ei, sau era acolo, aproape de ea și nu fusese încă predată Cardinalului. Dacă Louvigni și-ar fi pus în executare amenințarea, bietul Chalais ar fi fost executat. Ea putea și trebuia chiar, să-l salveze: pentru ea, acesta era singurul fel prin care își mai putea sluji încă stăpîna.

Așadar, cîteva zile trecură și lucrurile erau în aceeași stare, cînd, într-o după-amiază, Marina auzi în curtea din spate, unde se aflau grajdurile și spre care dădeau ferestrele ei, o voce care o făcu să tresară, o voce de bas, obraznică și pedantă, care spunea:

Prietene, să-mi buciumi și să-mi țesali bine acest nobil cal, sau am să te bucium eu pe tine! Fiindcă știi ce zic Scripturile? Dinte pentru dinte și ochi pentru ochi, ha?

Micul grăjdar căruia i se adresase acest discurs, nu mai află și sfîrșitul acestui citat, care, pretindea Corignan că e scos din Scripturi, căci ridicîndu-și nasul în momentul acela fostul capucin se opri scurt și mormăi:

Pe mațele Papei, dar asta-i mam'zela care m-a făcut odată să-i simt greutatea palmei!

Era Corignan! Însuși Corignan!

El trecuse prin Orleans. Ajungînd la Beaugency și fiindu-i sete din întîmplare (de altfel ieșise dintr-o altă cîrciumă, de unde fusese aruncat afară datorită obrăzniciei sale) văzuse hanul acela modest a cărui firmă îl subjugase și se hotărî să se oprească acolo vreo două ceasuri.

Cît despre cîrciuma aceea, în care primise o bună chelfăneală de la servitori, trebuie să spunem că acolo căpătase umflătura aceea pe care o atribuia el unei dureri de măsele și care era cauzată pur și simplu, de lovitura violentă a unui pumn care intrase în strînsă legătură cu obrazul lui.

Deci, Corignan a găsit pe Marina și observă că îi surîdea. Oho! murmură el uimit. Marina îi făcu un semn, dintre cele mai atrăgătoare. Corignan se repezi, urcă scara și în curînd se găsi în fața Marinei care îi spuse de-a dreptul:

- Mă mai iubești dumneata oare, domnule Corignan?

Imediat un șuvoi fierbinte începu să-i curgă prin vine lui Corignan, iar ochii îi aruncau flăcări. El mugi:

- Ce trebuie să fac ca să ți-o dovedesc?

- Să mă asculți, spuse Marina, așa cum asculți de Cardinal.

- Eu nu mai aparțin diavolului roșu, spuse Corignan umflîndu-se în pene. Eu nu mai sînt nici călugăr.

Aceste cuvinte o liniștiră pe Marina, care reluă:

- Atunci dumneate călătorești pe socoteala unui alt personaj?

- Da, spuse Corignan, din simpla nevoie de a minți, călătoresc pentru Delfin...

Un licăr de bucurie trecu prin ochii Marinei și Corignan o luă drept un licăr de dragoste. El își întinse imensele brațe spre ea.

- Nu, spuse Marina ai să mă săruți mai tîrziu după ce vei fi ascultat cele ce-ți spun. Ți-o jur!

- În cazul ăsta ce trebuie să fac?

- S-o cauți pe doamna ducesă, s-o găsești și să-i predai o scrisoare.

Marina știa să scrie - prost, dar știa. Ea scrise aceste cuvinte:

"Doamnă ducesă, domnul Conte e prizonierul domnului cavaler la hanul " Zeul Amor", la Beaugency.

Devotata dumneavoastră servitoare: MARINA".

Ea îndoi hîrtia în așa fel încît Corignan să n-o poată deschide fără s-o sfîșie și i-o dădu:

Am să mă duc, spuse Corignan cu o privire aprinsă, am să mă duc, pentru tine! Dar unde naiba o găsesc pe ducesă?

Nu știu, spuse Marina. Ultima oară cînd am văzut-o se găsea în tîrgul Marchenoir, în pavilionul ei de vînătoare unde era ținută prizonieră grație unei josnice trădări a prietenului dumitale, Rascasse.

Rascasse! tresări Corignan. Unde e caraghiosul dracului, am să-l spintec!

- Găsește-o întîi pe doamna ducesă, spuse Marina și îți promit nu numai că am să te iubesc domnule Corignan, dar te asigur în numele stăpînei mele, că ai să primești zece mii de lire.

Aceste ultime cuvinte îi inspirară lui Corignan un fel de admirație. Înflăcărat de dragostea promisă și halucinat de cele zece mii de lire, el luă scrisoarea Marinei și porni imediat spre Blois. În timp ce călărea el se gîndi astfel:

- Asta înseamnă că muscoiul a reușit să pună mîna pe ducesă! Ce socoteală o fi avînd? Unde o fi acum? Ce recompensă are să primească, fără a mai socoti că scapă și cu viață? Dacă aș putea să împart toate acestea cu el! Și să păstrez numai pentru mine cele zece mii de lire?

La Blois, primul om întîlnit, îi arătă drumul spre Marchenoir. Acest prim om era un călăreț, căruia Corignan nu-i putea vedea fața. Acest călăreț ieși din Blois după el și-l urmări. La Marchenoir, un țăran îi arătă fostului călugăr, drumul spre casa ducesei. Corignan, pentru o mai mare siguranță, așteptă să se lase noaptea și se duse să dea tîrcoale prin jurul pavilionului de vînătoare.

Acestea au fost și cele povestite de Corignan lui Rascasse -numai că nu suflase nici un cuvînt despre Marina și despre misiunea pe care o acceptase de la ea cu dragă inimă - și nici nu spuse nici un cuvînt despre încăierarea lui cu Cocard - dar îi spuse că se afla în cei mai buni termeni cu Părintele Josef - în sfîrșit, înlocui cea mai mare parte din întîmplările adevărate pe care le-ați citit, prin altele inventate de el. Și acum Rascasse insista ca să știe cum a putut fostul capucin să ajungă pînă acolo.

- Eh! făcu Corignan. Părintele Josef mi-a spus: trebuie să te duci la Marchenoir!

- Aha! atunci înseamnă că scrisoarea mea a ajuns în sfîrșit la destinație?

- Fără îndoială cumetre; am citit și eu scrisoarea aia în care spuneai...

- Ce spuneam?

- Hei!... Da. asta e. Pe scurt, am venit ca să împărțim. Și vom împărți cumetre chiar de ar trebui, ca să te conving, să mai fac să-ți sară cîteva măsele.

- Răbdare! făcu Rascasse privind spre umflătura din falca lui Corignan.

- Hai?...

- Spun să ai răbdare. Atunci, tu ești tot acela ce a găsit cu cale Părintele Josef să-mi trimită ca întărire pentru ca s-o păzesc pe blestemata de ducesă? Nu-i fac complimente pentru asta.

- Ducesa! exclamă năvalnic Corignan. Unde e?

- Te-am prins, popă! Spuneai că ai citit scrisoarea mea.

- Da, am citit-o și răscitit-o. Dar blestemata asta de umflătură, îmi dă niște dureri care mi se urcă pînă la creier și m-au făcut să-mi pierd memoria. Înțelegi?- Prea bine. Umflătura. Da asta e bună! Ai răbdare.

- Ce? se răsti Corignan. Ce răbdare! La urm...

- Vrei un aconto? făcu Rascasse.

Și în aceeși clipă, el se repezi, cu capul înainte, cu ochii închiși, într-o astfel de lovitură de berbec, că de data asta, Corignan ar fi fost cu burta plesnită, dacă n-ar fi făcut o săritură înapoi. Cu toate acestea, lui Rascasse i se păru că atinsese pe cineva sau ceva. În secunda aceea, el a fost apucat de amîndouă urechile. Zăpăcit, el își ridică încet capul și-l văzu pe cel care-l ținea așa de tare de urechi și care îi spuse liniștit:

- Bine, jupîn Rascasse, ce înseamnă asta?

- Domnule Trencavel! mugi Rascasse.

- Ei bine, ce-i? făcu Trencavel. Mi s-a întîmplat odată să-l arunc pe Corignan pe fereastră și să te văd pe tine apărînd la aceeași fereastră. Astăzi e rîndul tău: ai vrut să-l găurești pe Corignan și s-a întîmplat să dai peste Trencavel.

- Domnule Trencavel! bîlbîi Rascasse năucit de uimire.

CAP. LI

MARCHENOIR

AM VĂZUT CĂ RICHELIEU plecase din Paris atrăgînd după el pe Annais de Lespars. Aceasta la rîndul ei, atrăgea în raza ei pe Trencavel şi pe Mauluys, iar în jurul acestor fiinţe, îşi întindea ghiarele întunecatul Saint-Priac. În sfîrşit, Arhiepiscopul de Lyon, Louis de Richelieu, care suferea şi el de aceeaşi putere de atracţie, pornise la drum. În timpul acesta Montariol, îşi rodea pumnii, arunca înjurături care ar fi făcut să se cutremure şi munţii şi se învîrtea mereu, de la casa lui Mauluys la "Frumoasa Doamnă".

Şi în acelaşi timp, Verdure golea nenumărate sticle şi tolănit într-un fotoliu, nu îşi mai găsea limpezimea minţii, decît arareori, atîta cît să facă cu ochiul spre lada în faţa căreia, contele de Mauluys visase o noapte întreagă. În sfîrşit, tot în timpul acesta, d-ra Roza, neclintită şi senină, îngrijea de bunul mers al tuturor lucrurilor din han.

De la Paris pînă la Chartres, Annais nici nu ştiu că era urmată de Trencavel. În perioada aceasta, Saint-Priac îşi construise mii de proiecte, pe care le înlătură unul după altul.

Dar despre ce era vorba în definitiv? Ca s-o prindă pe Annais de Lespars. N-ar fi avut atunci decît să-l ajungă din urmă pe Cardinal şi să-i spună: - Annais e în urmă, la vreo jumătate de leghe, urmîndu-vă încă de la Paris. Trimiteţi doi oameni sau o sută, sau o armată, dar să ştiţi că e acolo şi o puteţi prinde.

N-avea decît să spună acestea. Dar Saint-Priac nu le spuse. Îşi motivase lui însuşi că trebuie ca el singur să o prindă pe Annais şi că acesta era punctul de plecare al viitorului lui. În realitate, el îşi spunea:

- Poate să trimită o armată, atîta timp cît Trencavel va fi acolo, nu o vor putea prinde. Trebuie să-l omor pe Trencavel.

Așadar, el nu o supraveghea pe Annais, decît numai atît, cît să n-o piardă din vedere. Toate eforturile lui tindeau numai ca să găsească un mijloc sigur de a-i ucide pe Trencavel și Mauluys, bineînțeles fără a-și lăsa el oasele pe acolo.

La Chartres, o nenorocire se abătu asupra lui: nu-i mai văzu nici pe Trencavel nici pe Mauluys. Regele și Cardinalul își reluară drumul spre Blois, însoțiți numai de mușchetari. Saint-Priac, asistă la plecarea lor și o văzu pe Annais, care îi urma de la distanță. Dar cît îi privește pe Trencavel și pe conte, ei dispăruseră. Saint-Priac porni și el în urma lor, dar din clipa aceea, el cunoscu groaza fiecărei clipe, tresări la fiecare tufiș care se mișca și la orice zgomot făcut de vreun animal prin desișuri. Văzut Trencavel îi inspira teamă. Nevăzut, îi inspira groaza morții ce-i putea sări pe neașteptate în spinare.

Dar asta nu-l împiedică s-o urmeze pe Annais și se hotărî să-și îndrepte toate sforțările asupra ei. Poate că în cele din urmă pentru un motiv sau altul, Trencavel renunțase s-o mai urmeze.

Poate chiar, că vreun accident banal, o cădere de pe cal de exemplu i s-ar fi întîmplat lui Mauluys sau lui, îi reținea... fie în vreunul din satele învecinate cu Chartres.

Annais de Lespars, ajunse în satul La Madelaine,... minute în urma Regelui; ea văzu ridicîndu-se corturile și se gîndi că popasul avea să se prelungească acolo, o zi sau două. Poate că Richelieu nu avea încredere în orașul Blois, în care se aflau numeroși tovarăși ai ducelui de Vendôme. Annais poposi chiar în satul La Madelaine și supraveghea tot acel du-te-vino al iscoadelor Cardinalului. Două ore după sosirea ei, ea reuși să intre în legătură cu unul din acești spioni și cu ajutorul unei sume de o mie de lire ce i-o plăti și a unei sume egale pe care i-o promise reuși să fie informată oră cu oră, despre mișcările și gesturile Eminenței Sale.

Astfel că ea se afla acolo cînd s-a petrecut întîlnirea dintre Cardinal și Marele Stareț. Dar n-a avut prilejul de-a întîlni pe Richelieu ceea ce dorea ea, era un duel, pe viață și pe moarte, din care unul din cei doi adversari să nu se mai scoale niciodată.

Întoarsă în locuința pe care și-o alesese, în acel nesăbuit curaj, care era poate numai din disperare, Annais de Lespers căzu pe gînduri. Dar în timp ce ea se gîndea, numai la ura ei, alte gînduri o copleșeau;

În timp ce ea îl îndîrjea pe Cardinal, o altă imagine îi apărea și cu o tristețe de moarte murmura:

- L-am gonit din viața mea. De ce? Oare pentru că el mi-a închinat-o pe a lui? Pentru că m-a apărat cu însuși prețul vieții sale și m-a scăpat de vreo două-trei ori? Atunci, pentru ce l-am alungat?

Biet suflet,inimă nemiloasă ai cel puțin curajul ca să-ți mărturisești ție însuți, că ai refuzat ajutorul lui Trencavel, fiindcă nu era de viță nobilă!

Ea repetă: nu era nobil!

Și adăugă: de fapt, și ce dacă era așa?

Gînduri ciudate pe care nici nu ar fi știut cum să le rostească, gînduri ireparabile pentru timpurile în care trăia ea, se ridicau puțin cîte puțin din mintea ei uimită...

Fără îndoială că în noaptea aceea, gîndurile puternice răvășiseră mintea ei, căci a doua zi de dimineață, ea își puse șaua pe cal, gîndindu-se că o alergătură bună i-ar fi istovit corpul, și și-ar fi amorțit poate mintea și imaginația febrilă. Cînd să încalece se apropie de ea iscoada pe care o cumpărase și care o informa de toate faptele și gesturile Cardinalului și îi aruncă repede aceste cuvinte:

- În dimineața aceasta la ora opt, Eminența Sa, se va găsi dincolo de Marchenoir, la marginea pădurii, unde o jumătate de oră mai tîrziu trebuie să se întîlnească cu un personaj important. Cardinalul va fi singur fără nici o escortă.

Apoi spionul dipăru. Annais nici nu tresări. Se făcu numai ceva mai palidă. Ora înfăptuirii visului ei sunase. Ea încălecă și porni la pas spre Marchenoir. Nu erau decît orele șapte, așa că avea timp să ajungă la întîlnirea pe care i-o arăta fatalitatea.

Aceasta era dimineața în care Cezar de Vendôme, la castelul din Cheverny le arăta tovarășilor săi, că trebuiau să se întîlnească la Nantes, și se pregătea să vină în tabăra unde avea să fie arestat. Tot ziua asta era, de asemenea, aceea în care Corignan pleca din Beaugency și trecînd prin Blois îl căuta pe Rascasse.

Spionul după ce o avertizase pe d-ra de Lespars, se furișase printre colinele care alcătuiau satul. Ajungînd la ultima din ele, intră într-o curte în care se găseau adunați cinci călăreți. Unul din ei, un gentilom, veni repede înaintea spionului pe care-l întrebă din ochi.

- S-a făcut spuse omul. În momentul acesta ea e în drum spre Marchenoir.

- Bine! mormăi cavalerul. Poţi să te duci. Restul mă priveşte. Mai cu seamă să nu sufli un cuvînt d-lui Richelieu!

- Haida de, domnule baron, nu servesc mai mulţi stăpîni deodată! Cînd îi aparţin d-lui de Saint-Priac, nu-i mai aparţin d-lui de Richelieu.

- Bine, bine. Du-te!

Spionul îşi îndoi spinarea şi plecă, aşa cum i se dăduse ordin. Plecă drept la tabăra regală, îndreptîndu-se spre cortul Cardinalului, în care a fost primit numaidecît.

- Monseniore, spuse el, i-am dat în dimineaţa aceasta d-rei de Lespars înştiinţarea pe care mi-o indicase dl. baron de Saint- Priac. În momentul acesta, ea a ieşit din La Madelaine, pentru a se duce la întîlnirea la care speră să găsească pe Eminenţa Voastră. Dl. de Saint-Priac, pleacă, pe de altă parte, însoţit de patru spade solide şi făcînd un ocol prin cîmp, se duce s-o întîlnească.

- Şi unde va avea loc întîlnirea?

- Nu ştiu, Monseniore. Eu am avut doar misiunea de a-i spune d-rei de Lespars că are să vă găsească la o leghe de locul taberei, urmînd drumul spre Selommes.

Spionul minţea pentru a mai avea posibilitatea să-l mintă încă odată pe Saint-Priac dacă avea posibilitatea de a se jura că îl ocrotise, că îi ascunsese adevărul Cardinalului, etc.

- Ce intenţii are Saint-Priac? reluă Cardinalul.

- Cu cei patru oameni ai lui, el va sări asupra d-rei de Lespars, o va reduce la tăcere şi apoi o va lua cu el.

- I-ai spus că eu am minţit cînd i-am spus că am să-i celebrez căsătoria cu d-ra de Lespars?

- Da şi-am adăugat că Eminenţa Voastră se gîndeşte să scape de el cît mai curînd. Aşa că planul d-lui de Saint-Priac este de a o lua cu el pe d-ra de Lespars pînă la Vendôme. De acolo, va lua drumul spre Paris.

- Spre Paris! exclamă Cardinalul, încruntîndu-şi sprîncenele.

- Aşa mi-a spus, răspunse iscoada. Dar eu ştiu că a pregătit un cupeu gata de plecare, care trebuie să meargă pe drumul spre Anjou.- Bine, spuse Cardinalul. M-ai servit bine în afacerea asta. Cît ţi-a mai rămas de primit de la d-l de Saint-Priac?

- Douăzeci şi cinci de pistoli.

- Şi de la d-na de Lespars?

- Uite un bon de două mii de lire, spuse Richelieu. Du-te și ține minte bine, că dacă sînt cel mai generos dintre stăpîni, sînt de asemenea și cel mai neîndurător judecător, atunci cînd mă trădeză cineva.

După plecarea spionului, Richelieu rămase pe gînduri.

- Voi scăpa, oare, de Annais și de Saint-Priac? murmură el. N-ar fi fost mai bine să pun s-o aresteze pe fata asta? Un proces. Întrebările Regelui și ale altora. Nu, tot mai bine e așa. Ea se va apăra. Saint-Priac e turbat, o va omorî. Dacă nu o omoară o ia cu el la Angers. Dezonorată de un hoț la drumul mare, e pierdută. Haide, totul e bine!

Din același sat, La Madelaine, o oră sau două înainte ca Annais de Lespars să primească înștiințarea că îl va găsi pe Cardinal la marginea pădurii Marchenoir, adică pe la cinci dimineața, doi călăreți ieșiră în direcția Blois. Tocmai sunau trîmbițele în tabără, care începu să se agite. Cei doi călăreți erau contele de Mauluys și Trencavel.

- Atunci spunea acesta, te duci la Blois?

- Am plecat de la Paris numai cu douăzeci de pistoli, spunea Mauluys. Aseară mi-am cercetat punga și trebuie să mi-o umplu dacă nu cumva vrei să trăim de acum înainte cerînd punga călătorilor. Am ceva bani la Blois, de aceea trebuie să fac această mică plimbare care va dura doar vreo cîteva ore.

- Ia-mă și pe mine, spuse Trencavel. Poșirca asta rea pe care sîntem nevoiți s-o bem aici, mă indispune. Aș vrea să văd, în trecere, vreo mutră mai cinstită de hangiu care să merite acest nume.

- Ei, bine! te iau, spuse Mauluys zîmbind. Bine. Dar de-abia am plecat și ai început să suspini și să te uiți mereu înapoi. Să facem altceva mai bine: am să-ți spun unde ai să poți găsi suta de pistoli de care avem nevoie. Tu ai să te duci acolo și eu, în timpul acesta, am să-ți țin locul și am să veghez asupra d-rei de Lespars.

- La dracu, dacă nu-mi vine să renunț la asta!

- Să renunțăm atunci!

- Da, însă în situația în care se găsește ea, așa de aproape de Cardinal, cine o va apăra dacă eu plec?

- Atunci s-o apărăm!

- Ești grozav dragă conte. Nu-i chip să spună cineva ce are pe inimă, cu tine.

Ei aș! Ce-i nevoie de palavre?

Ei! La naiba! Palavrele servesc ca să pălăvrăgești!

Ei bine! Să pălăvrăgim atunci, făcu Mauluys nepăsător.

Trencavel izbucni în rîs. Viața lor atîrna numai de un fir de păr, amîndoi aveau măreața nepăsare a oamenilor care au primit să nu-și facă nici o mîndrie din a trăi.

- Știi, Conte, reluă, Trencavel, că și ea ar rîde de noi, dacă ne-ar auzi!... Și cînd te gîndești că astă-seară sau mîine,poate că ne vom lăsa uciși pentru ea. O fi bănuind ea măcar că o urmărim pas cu pas de la Paris?

- Tu ești foarte ciudat, Trencavel și plin de contradicții. Ne obligi ca să nu fim văzuți de ea, să ducem o viață de hoți care fug de oamenii poliției, mă forțezi să dorm prin grajduri, să beau poșircă, - așa cum spui tu - și toate astea, ca ea să ne prindă în flagrant delict de devotament. Și pe urmă, te superi grozav la gîndul că ea nu te-a zărit încă.

- Conte, să plecăm. Să ne întoarcem la Paris.

- Te lauzi, dragul meu. Uite, tu mori de pofta de a mă lăsa aici, ca să te întorci în sat să îți reiei pînda. Hai, du-te, îți dau concediu. Adio, Trencavel, pe diseară.

Trencavel începu să rîdă și strînse mîna pe care i-o întindea contele, apoi se întoarse din drum îngîndurat.

- Facă cerul, se gîndea el, ca, dacă are să fie vreo nenorocire, să se întîmple în timpul lipsei lui Mauluys, pentru ca, cel puțin acest nobil prieten să fie cruțat.

El se întoarse la pas în satul La Madelaine, în timp ce Mauluys își continua drumul spre Blois. Primul lucru pe care-l văzu de departe, a fost Annais, care după cele aflate de la spion, încăleca pe cal. El începu să o urmărească de la depărtare. În timpul acesta, pe un drum lăturalnic, Saint-Priac și cu cei patru oameni ai lui, gonea spre Marchenoir, pentru a o aștepta pe Annais.

Ea, ajungînd la tîrgulețul Marchenoir, îl străbătu la pas, fără să se oprească. În curînd, se zări și pădurea. În momentul acela, nici o emoție nu i se trăda pe față. Numai cînd se apropie de pădure, își ajustă spada. Ea se opri și privi în jurul ei, întrebîndu-se:

- Are să vină? Oare astăzi va fi întîlnirea cu adevărat?

Ea descălecă, își legă alene calul de un trunchi tînăr de mesteacăn, își scoase spada, - o lamă bună și solidă, - o făcu o clipă să șuiere biciuind cu ea aerul, o îndoi, se uită la ea și apoi o puse la loc în teacă surîzînd.

- Dacă ar fi fost și el aici, se gîndi ea, ar fi putut să-mi arate o lovitură precisă de scrimă. Dar nu! l-am văzut duelînd. Nu lovește decît

prin lovituri drepte, fățișe, în plin piept. Am să încerc să fac și eu așa și să-mi amintesc de lecția pe care mi-a dat-o.

În clipa aceea, se simți apucată deodată în brațe și tîrîtă spre o trăsură închisă ce staționa sub copaci. Atunci, Annais în clipa aceea de neașteptată uimire, cînd se văzu înconjurată de patru nemernici viguroși, simți la început senzația că ar fi fost atacată de tîlhari de drumul mare. Dar, aproape imediat avu viziunea unui obraz teribil, plin de ură, de pasiune și de ironie și atunci, oroarea îi crispă figura. Saint-Priac era în fața ei!...Ea se încordă într-un efort disperat și fără să știe de ce, strigă:

- Ajutor, Trencavel!...

- Am venit, tună vocea maestrului de scrimă.

Annais și Saint-Priac, cu o aceeași mișcare întoarseră capul în direcția aceea și văzură venind spre ei uraganul. Saint-Priac mugi un blestem sălbatic. Annais se cutremură. Într-o clipă el se află lîngă ei.

- Omorîți-l! Omorîți-l! răcni Saint-Priac.

Toți cinci laolaltă, abandonînd-o pe Annais, făcură față ciclonului ce se abătuse asupra lor. Într-un timp nemăsurat de scurt, zăriră acel lucru înspăimîntător, ca un năvalnic vîrtej ucigător de fier și de sclipiri ale lamei de oțel, în mijlocul căreia se afla o față înflăcărată de furie. Apoi viziunea aceea se destrămă deodată... Trencavel sărise de pe cal și, într-o fracțiune de secundă se aruncă asupra lor. Lovitura a fost nemaivăzută. Trencavel era nebun. După cîteva lovituri spada i se frînse...

Annais la patru pași de acolo, privea ciocnirea. Împietrise. Ar fi dat orice pe lume ca să se repeadă și ea, dar simțea acea senzație neînchipuit de îngrozitoare pe care o ai odată în somn, într-un coșmar, în care orice mișcare devine imposibilă.

De-abia se produse izbitura, că deveni viscol. El își apucă spada-i ruptă de lamă și lovi. O clipă nu se gîndise la loviturile care i se dădeau cu tăișul spadei și lovi; își trîntea loviturile cu înspăimîntătorul sînge rece al clipelor morții. Un om se prăbuși cu țeasta sfărîmată, apoi un altul, apoi al treilea, apoi al patrulea... Brațele lui Trencavel erau brăzdate de sfîșieturi și tăieturi din care țîșnea sîngele. La picioarele lui era o baltă de sînge în care patru trupuri, se răsuceâu în convulsiuni și horcăieli. El privi o clipă crunt, cu o figură sălbatică și strigă din nou:

- Am venit!...

În fața lui, cel ce mai supraviețuise gîfîia. Era Saint-Priac.

Trencavel nu-l văzuse, sau refuzase dinadins să-l lovească? Poate. Fiindcă atunci cînd Saint-Priac, îmbătat de disperare, se repezi asupra lui, el îl apucă de braț și îi răsuci pumnul cu putere. Saint-Priac scăpă spada din mînă și Trencavel, cu o voce stranie îi spuse:

- Tu nu-mi aparții!

Apoi nici nu-l mai privi. Privirile lui, în care se stingeau puțin cîte puțin sclipirile de furie, se îndreptară spre Annais și pentru a treia oară repetă:

- Am venit!...

Annais tremura. Dacă ceea ce simțea în ea era spaimă, sau orice altceva, ea nu ar fi fost în stare să deosebească. Tremura convulsiv, fără a putea să-și dezlipească privirile de pe grupul acela de nedescris: cele patru cadavre cu craniile sfărîmare, Trencavel, sfîșiat de tot, cu pieptarul în zdrențe, șiroind de sînge și cu mîna înghețată pe pumnul lui Saint-Priac, răsucindu- se încet-încet. Puțin cîte puțin, Saint-Priac se întorcea. Apoi, scoase un urlet de durere și apoi căzu în genunchi, în băltoaca de sînge. Atunci, Trencavel se întoarse spre Annais, îi dădu drumul lui Saint-Priac și spuse:

- Vi-l ofer!

Saint-Priac, se ridică și făcu un salt spre trăsura care-l aștepta...Dar în fața lui o găsi pe Annais, cu spada în mînă. Ea puse vîrful spadei în pieptul lui Saint-Priac, caré începu să se dea înapoi pînă ce se lovi de Trencavel, care rămăsese nemișcat pe locul lui. Atunci, Trencavel ridică spada lui Saint-Priac de jos și i-o întinse spunînd:

- Lasă-te ucis! Aceasta e tot ce ți se poate întîmpla mai bun.

De-abia se scurseseră două minute de cînd Annais strigase: Ajutor, Trencavel!...Saint-Priac, își reveni din starea aceea de uimire, de spaimă de furie năvalnică, în care căzuse. El luă spada pe care i-o oferise Trencavel, cu un pas în lături evită atacul și repetă:

- Domnule, spuse Annais, acest om a omorît-o pe mama mea. El mi-a spus-o.

- E adevărat! urlă Saint-Priac cu un accent de mîndrie de nedescris.

- Pentru aceasta, continuă Annais, în lupta de pe drumul spre Fleury, v-am spus că acest om îmi aparține. Eu vreau să mă bat în duel cu acest om.

- Eu nu mă bat cu o femeie! spuse Saint-Priac într-un urlet răgușit, la fel ca mai înainte.

- Ei bine! dacă nu vă luptați, atunci vă omor, spuse Annais. În gardă, domnule; cum vi s-a spus, e singurul mijloc pe care-l mai aveți de a scăpa de aici. Notați că dvs. mă puteți ucide. Notați că dacă mă omorîți, dl. Trencavel vă va lăsa să plecați fără să vă atingă... Eu vreau asta!

- O jur! spuse Trencavel.

- Căci dacă dvs. mă omorîți, continuă Annais, înseamnă că mama mea moartă, care e aici, care vă privește și mă privește, a ales - fără îndoială - pentru dvs. o pedeapsă mult mai aspră.

Saint-Priac gîfîia. Dar ultimele cuvinte ale lui Annais îi redaseră speranța. Se puse în gardă. Cele două spade se încrucișară.

Și lovitură după lovitură, el fandă de două-trei ori, înfigînd spada adînc...în gol. Trencavel, nemișcat, era palid ca un mort. Ceea ce suferea el în momentele acelea, era cumplit de tot. Annais parase fără a riposta, dar parase cu o astfel de agilitate, cu o astfel de vigoare, încît Saint-Priac, făcu un salt înapoi și se pregăti să înăsprească lupta, așa cum ar fi făcut-o cu cel mai de temut adversar. El se pregăti și se aruncă cu violență la un nou atac, după care sări înapoi, pentru a evita riposta care însă nu veni. Trencavel, făcuse o mișcare ca și cum ar fi vrut să-și pună pieptul lui între spada lui Saint-Priac și a Annaisei.

- Domnule Trencavel, spuse ea, continuîndu-și lupta, ați jurat să nu vă mișcați. Eu am dreptul să pretind de la dvs. să vă țineți cuvîntul...

- Aveți dreptul? bîlbîi Trencavel.

Ea îl privi doar o clipă și spuse:

- Da!

Trencavel se simți clătinîndu-se, ca în ziua aceea, în care pe drumul spre Fleury, unul din cei patru cavaleri ai Annaisei îi spusese: Vrem să vă ucidem, fiindcă vă iubește! Cu un efort imens, el își stăpîni frămîntarea care-l apucase și spuse cu tonul acela de ștrengărească ironie care îi era obișnuit:

- Domnișoară, dvs. nu-mi dați voie să mă mișc. Fie! Dar căutați atunci să nu mă lăsați prea mult timp în nemișcare. De-altfel nici nu prea aveți nevoie de fente savante cu domnul. Dacă vreți să mă credeți, e de ajuns o simplă bătaie de quartă, înfigeți adînc și omul dv. e gata!

Saint-Priac rînji sinistru. Dar aproape în aceeași clipă își îndreptă corpul, își încordă nervii, dădu drumul spadei, apoi căzu pe o coastă, ca un trunchi de copac retezat. Sîngele îi șiroia din piept, ca un firicel subțire, roșu, iar picăturile se prelingeau una cîte una.

Deodată, gura i se deschise și un val de sînge izbucni revărsîndu-se, iar ochii i se dilatau devenind înspăimîntători.

Annais executase cu precizie lecția maestrului de scrimă! Saint-Priac căzuse în urma unei lovituri drepte, adînci, făcută printr-o fandare adîncă, în urma unei quarte. Spada îi căzuse pe iarbă și privea spre Annais cu nespusa spaimă a morții și cu uimire. O văzu făcînd un pas. Cu o mișcare de dispreț teribil ea îi puse piciorul pe spada lui, apoi nu mai văzu nimic. O ceață i se întinse pe ochi, scoase un mormăit neinteligibil și asta a fost totul. Pe jos se aflau cinci cadavre.

Annais își aruncă spada. Trencavel o ridică și o puse în teaca lui. Ea tresări. Buzele îi tremurau. El își plecă încet capul și spuse cu un ton rugător de școlar prins în greșeală.

- Sînt sigur că sînteți grozav de supărată pe mine că v-am urmat pînă aici, fără voia dvs.

Ea începu să rîdă. Atunci izbucni și el în rîs. Era ceva straniu.

- Mai puteți merge? întrebă ea.

- Să merg? spuse el cu o naivitate, care dezvăluia o energie minunată. Dar n-am fost rănit decît la brațe și la piept.

În același timp el se încorda să nu cadă. Ea alergă pînă la calul ei, scoase din coburi niște fîșii de pînză, scamă și cîteva unsori speciale pentru răni, pe care orice cavaler le purta cu el în campanie. Prin apropierea cîmpului unde avusese loc duelul, trecea un pîrîiaș limpede și rece. În cîteva clipe, cu o îndemînare și o delicatețe pe care nici un bun chirurg nu le putea avea, ea îi pansă rănile.

- Și acesta este unul din lucrurile pe care m-a învățat mama, spuse ea cu un aer grav.

- Ce mirat va fi Mauluys! spuse Trencavel.

- Mauluys?...

- Prietenul meu. El a vrut ca să vă urmez. Eu n-am vrut. El a pretins că dvs. contați numai pe mine și că eu aveam un angajament de onoare, ca să vă scap de Saint-Priac. Știți că primul meu duel în viață, cu el l-am avut? Atunci l-am întîlnit pe maestrul meu, marele Barvillars.

Ei ședeau pe iarbă, lîngă pîrîiaș. La douăzeci de pași de ei, se aflau cele cinci cadavre, unul lîngă altul, în niște atitudini convulsionate. Annais îngîndurată, îl asculta pe Trencavel, care își povestea viața. Aceasta li se părea foarte natural. Cîteva ceasuri trecură astfel. Atunci, ei își încălecară caii și reluară drumul spre La Madelaine. Annaisei i se părea că călătorea așa, împreună cu Trencavel,

de foarte multă vreme și că această călătorie trebuia să dureze mereu. Dar în dreptul primei case din Marčhenoir, Trencavel,trebui să se oprească, sau mai bine zis, Annais, care-l văzu că îngălbenise, îl obligă să se oprească și să intre acolo.

- Și Mauluys? făcu Trencavel.

- Am să-l previn eu, spuse d-ra de Lespars, dacă vreți să-mi indicați unde locuiți.

- Ah! da, suspină Trencavel, acum cînd totul s-a sfîrșit, bineînțeles că trebuie să mă părăsească!

El îi dădu toate informațiile necesare. Cu toate acestea, ea nu plecă de lîngă el.

La început luă toate măsurile necesare cu proprietarul casei, ca rănitul să fie bine îngrijit. Acest proprietar se numea Thibaut. Era acel om de treabă căruia Rascasse îi jucase un renghi atît de urît. Pe la ora patru, Annais îl anunță pe Trencavel că pleacă să-l prevină pe contele de Mauluys. Își luă rămas bun cu răceală de la rănit și plecă. Nu făcuse nici o jumătate de leghe spre La Madelaine, cînd văzu venind spre ea doi călăreți, unul urmîndu-l la distanță pe celălalt. Annais avea destule motive să se teamă acum de vreo cursă, așa că o luă pe cîmp, se ascunse și așteptă acolo. Primul călăreț venea la trap și avea o siluetă înaltă, nemăsurată, cu nasul în vînt lipit de o figură obraznică. Al doilea venea la vreo trei sute de pași. Pe acesta, Annais îl recunoșcu, se îndreptă spre șosea și spuse:

- Tocmai vă căutam, domnule de Mauluys.

Contele își opri calul, salută scoțîndu-și pălăria, cu un gest sobru, de o perfectă eleganță și spuse:

- În acest caz domnișoară am să-l las în plata Domnului pe Corignan, pe care-l urmăresc de la Blois și voi avea onoarea de a vă întovărăși pînă la La Madelaine, unde se află prietenul meu Trencavel.

- Fratele Corignan?

- Da, e omul acela pe care-l vedeți înainte. Un călugăr capucin, spion al d-lui Cardinal. S-a ciocnit de mine în momentul cînd voiam să plec din Blois și m-a întrebat de drumul spre Marchenoir. Eram curios să văd și eu ce vroia să facă acolo spionul.

Mauluys vorbea de lucrurile acestea cu ușurință, fără a fi dat pe față cea mai mică surprindere la vederea Annaisei, fără a-i pune vreo întrebare și fără măcar a o cerceta.

- Domnule conte, spuse Annais, fiindcă dvs. mergeți la Marchenoir să mergem împreună.

- Sînt la ordinele dvs., domnișoară.

Ei porniră unul lîngă altul pe drumul pe care Annais îl făcuse pînă acolo în sens invers. Mauluys tăcea și părea foarte preocupat cu supravegherea lui Corignan, pentru a nu-l pierde din vedere. Îl văzu descălecînd în fața unei case și intrînd înăuntru.

- Bun. Am să-l găsesc acolo.

- Domnule de Mauluys, spuse Annais, dvs. nici nu m-ați întrebat măcar pentru ce vă căutam. Am să vă spun eu: am fost trimisă de prietenul dvs. Trencavel.

- Lucrurile care trebuie să se întîmple, se întîmplă întotdeauna, ori ce ai face! murmură Mauluys cu filosofia lui puțin cam fatalistă. Atunci, Trencavel a plecat din La Madelaine? reluă el tare.

- E la Marchenoir, spuse Annais oprindu-se; uitați-vă e acolo, în casa aceea din capătul satului, care se vede; e rănit.

- În cazul acesta, spuse Mauluys cu o liniște grozavă, înseamnă că ați fost atacată?

Annais tresări, rămase o clipă pe gînduri, apoi spuse:

- Saint-Priac e mort. Mort în luptă dreaptă, cinstită. Domnul Trencavel a fost martor la acest duel. Restul are să vi-l povestească singur. Veniți domnule conte.

Mauluys, visător, o urmă pe Annais spunîndu-și că se petreceau lucruri foarte ciudate în căpșorul acela de fată tînără. Întrebă numai dacă Trencavel e grav rănit și Annais dădu din cap. În curînd ei pătrunseră în casa lui Thibaut. Trencavel, era acolo, în picioare, refuzînd să dea măcar cea mai mică importanță rănilor lui, care într-adevăr îl făceau să sufere, dar din care nici una nu-i lua întru totul folosința brațelor. Maestrul de scrimă de-abia își ascunse uimirea și bucuria, cînd o văzu pe Annais revenind.

- Domnilor, spuse ea, mă voi instala în casa aceasta pînă cînd se va ridica tabăra de la Madelaine. Sînt cu adevărat obosită și numai cu sprijinul dvs. voi putea găsi un somn liniștit.

Trencavel se îngălbeni îngrozitor, ca și cînd ar fi aflat vreun dezastru: era beția bucuriei.

- Oh! murmură Mauluys, iată un cuvînt care mă împacă cu desăvîrșire, cu această nobilă fată.

Annais salutase. Și era la fel de palidă de cele ce spusese - atît de puține cuvinte, care conțineau atît de multe lucruri. Ea se retrase într-o cameră de alături, unde se învoi cu moș Thibaut, după cum vom vedea.

În timpul acesta, Trencavel îi povestea lui Mauluys, la rîndul lui, ce se petrecuse la marginea pădurii. Mauluys povesti cum dăduse nas în nas cu fratele Corignan la Blois. Dar nici unul, nici celălalt nu se gîndi să se mai ocupe de manevrele lui Corignan. Totul dispăruse acum în fața acelui eveniment extraordinar, neprevăzut în aparență: Annais se adăpostea singură sub protecția lui Trencavel! Mauluys zîmbea. Maestrul de scrimă se frămînta; speranțe nesăbuite năvăleau în inima lui.

Am spus că în timpul acesta, Annais se înțelegea cu Thibaut, care o conduse într-o cameră nu numai curată și bine întreținută, dar chiar luxoasă. Bunul Thibaut își dăduse seama de la prima ochire că acest tînăr cavaler nu putea fi decît o prințesă deghizată pentru nevoile vreunei cauze secrete. În afară de acestea, Annais îi pusese în mîini două piese de aur, care îi dăduseră o foarte bună impresie despre dărnicia ei.

Annais se miră văzînd covoare, fotolii și perdele de mătase,într-o casă de țară.

- E camera d-nei ducese, spuse Thibaut, a venit aici deseori să se odihnească.

- Ducesa? întrebă Annais.

- Aceea care a făcut din mine ceea ce sînt astăzi, spuse Thibaut, cu prudență. Nenorocirea e că eu îi datorez totul și nu pot face nimic, în trista aventură ce i s-a întîmplat.

- Și ce i s-a întîmplat, oare? Vorbește fără teamă. Eu pot păstra un secret.

- E prizonieră, spuse Thibaut, care rostea cuvintele cu greutate încercînd precaut terenul.

- Prizonieră?... La Paris?... La Blois?...

- Nu, doamnă; aici la Marchenoir.

- Și de ce nu o eliberezi dumneata?

- Fiindcă nu îndrăznesc să mă încred în nimeni, doamnă; servitoarea sa mi-a ordonat să nu fac nimic; în sfîrșit, fiindcă d-l Cardinal e prea aproape de noi.

În aceeași clipă se îngălbeni de frică.

- Liniștește-te, spuse Annais cu o voce întunecată. In fața mea poate spune oricine că e inamic al lui Richelieu.

- În cazul acesta doamnă, vă voi spune totul, exclamă el, fiindcă poate că dvs. ați putea cu ajutorul acestor gentilomi să o salvați pe d-na ducesă de Chevreuse.

- Ducesă de Chevreuse!... Vorbește, spune-mi repede tot! Poate că acum trece printr-un pericol mult mai mare decît acela de a fi prizonieră...

Atunci moș Thibaut povesti fără nici o rezervă tot ceea ce am povestit noi cititorilor.

- Bine, spuse ea la urmă poți să-mi procuri pentru noaptea aceasta o trăsură închisă, înhămată cu cai buni?- Mă însărcinez eu cu asta, spuse Thibaut plin de speranță.

- Acum arată-mi unde e casa care-i servește de închisoare ducesei.

Întorcîndu-se acasă la Thibaut, după ce examinase pavilionul de vînătoare, Annais intră în camera în care Trencavel și Mauluys schimbau cuvinte distanțate de pauze lungi, fraze banale, acoperindu-și adevăratele gînduri: la Trencavel, speranța ce-l orbea cînd îndrăznea să o privească în față; la Mauluys, adînca satisfacție pentru fericirea care avea să-i vină, poate prietenului său...

- Domnilor, spuse Annais intrînd, ducesa de Chevreuse e prizonieră în satul acesta. Intenția mea e de a o elibera în astă-seară. Pot să contez pe dvs.?

- Ducesa de Chevreuse? spuse Mauluys. Acum înțeleg de ce a venit la Marchenoir, călugărul Corignan. Fără îndoială că a primit ordin de la Richelieu.

- Dar, trebuie să ne grăbim să punem mîna pe capucin. Prin el vom ști ce intenții are cardinalul, spuse Trencavel.

- Așadar domnilor, reluă Annais, dvs. consimțiți să-mi dați sprijinul în această afacere?

- Doamnă, spuse Mauluys, Trencavel se plictisea că nu avea nimic de riscat pentru dvs. în această seară. Cît despre mine, eu călătoresc cu Trencavel împărțind toate cheltuielile, așa că împart cu el și aventurile.

Annais făcu un semn din cap, drept mulțumire; și asta a fost totul. Ea tremura. Trencavel nici nu-și mai simțea rănile. În momentul acela, el ar fi mers singur împotriva unei armate întregi. Mauluys rămînea rece...În curînd ieși afară.

Cînd Corignan începu să dea tîrcoale pavilionului de vînătoare, cînd după ce-și legă calul de un arbore se ciocni în sfîrșit cu Rascasse care se întorcea de la cursele lui de iepuri, contele de Mauluys se-ntoarse în casă și spuse:

– Avem de-a face nu numai cu Corignan, dar și cu Rascasse.

– În cazul acesta, dragă prietene, nu-ți mai da osteneala să mă mai întovărășești. Mă duc eu acolo și peste o jumătate de oră, d-na de Chevreuse va fi aici.

Cu toate acestea, Mauluys nu consimți să-l lase pe maestrul de scrimă să se ducă singur și cît despre Annais, ea spuse că vroia s-o vadă numaidecît pe ducesă. Atunci plecară toți trei. Era tocmai momentul cînd Corignan îi explica lui Rascasse, cum și de ce se afla la Marchenoir. Cei trei aventurieri găsiră ușa de la intrare închisă cu cheia, dar a fost un joc pentru Trencavel să o descuie fără zgomot. Se găsiră într-un vestibul întunecos; la stînga, o rază de lumină arăta o ușă în dosul căreia se auzeau voci. Trencavel o deschise brusc și văzînd venind spre el un proiectil, întinse mîinile într-o instinctivă apărare și apucă amîndouă urechile proiectilului. Rascasse, după primul moment de uimire, își reveni repede. Cît despre Corignan, el căută să se strecoare ușurel spre ușă. Dar ajuns aici, deodată se dădu înapoi:

– M-am ars! Iat-o și pe micuța noastră!

În momentul acela intră și Mauluys, care închise ușa după el. Corignan fugi în colțul cel mai întunecos, unde, din obișnuință, schiță vreo jumătate de duzină de cruci.

– Bună ziua, jupîn Rascasse, spuse Trencavel, ce faceți voi aici, așa de departe de Paris?

– Am venit să luăm aer, spuse Corignan.

– Taci din gură, popo! strigă acru Rascasse.

– Dar eu nu mai sînt popă! Și am și eu dreptul...

– Mauluys, spuse Trencavel, fii drăguț și dă-mi Biciul Sfîntului Labru.

Corignan se înfundă în colțul lui.

– Domnule Rascasse, continuă Trencavel ai bunăvoința să te duci să o anunți pe d-na de Chevreuse, al cărei temnicer ești.

– Ba eu nu sînt temnicerul ei! exclamă Rascasse, ridicîndu-se deodată pe vîrfuri.

– Ei aș! atunci ce ești?

– Bucătarul ei!

- Aha! mormăi Corignan. Eu l-am învățat să gătească.

- Bucătarul ei? făcu Trencavel trăznit.

- Dovadă, spuse Rascasse, dovadă sînt acești iepuri, din care aș fi făcut pulpele, friptură la frigare și restul l-aș fi preparat cu un sos preparat cu cimbru.

- Ar fi fost mai bine, spuse Corignan făcînd doi pași înainte, să pui în sos o ceșcuță bună de...

- Taci din gură, popo! - D-na ducesă poate să vă spună singură că din ziua în care am avut onoarea să devin maestru bucătar, eu n-am încuiat niciodată ușa. Eu m-am mulțumit numai să-i spun că toată casa, în așteptarea sosirii Cardinalului, este înconjurată - înconjurată de polițiști - oameni care au labele negre și murdare.

Mauluys își ridică repede capul. Trencavel admiră mintea subtilă a lui Rascasse. Annais era mohorîtă; se gîndea la un plan grozav.

- Unde e ducesa? întrebă ea pe un ton scurt.

Rascasse imită gestul pe care-l făcuse Marina și arătă spre tavan. Annais ieși imediat. Se auzi pasul ei ușor pe scări.

- Rascasse, spuse Trencavel, dacă aș fi fost eu în locul d-lui Cardinal, ți-aș fi dat postul de procuror-criminal. (Șeful poliției, pe atunci. N.T.)

- Da, spuse Rascasse cu un suspin, dar el îmi va da o funie bună.

- Nouă-nouță! întări și Corignan, care nu mai putea de bucurie.

- Să vedem, exclamă Rascasse imitînd tonul fostului capucin. În orice caz, n-am să fiu spînzurat înainte de a-ți...

- Ce? urlă Corignan.

- Nimic! spuse Rascasse aruncînd o privire pofticioasă spre obrazul umflat al cumătrului său.

- Rascasse, spuse Mauluys, n-ai să fii deloc spînzurat. Te iau eu în serviciul meu.

- Domnilor, spuse Rascasse cu o disperare sinceră, sînt un om complet dezonorat: capturarea ducesei de Chevreuse, fusese singura mea lovitură.

- Consolează-te, Rascasse, grăi Trencavel, și spune-ne și nouă cum ai făcut minunăția asta.

Nu fără mîndrie, Rascasse, își povesti toată aventura, pe care Corignan o ascultă cu gura căscată, Mauluys surîzînd și Trencavel arătîndu-și admirația nestăvilită.

CAP. LII

ANNAIS CAPITULEAZĂ

POVESTIREA LUI ERA TERMINATĂ, sau aproape terminată, cînd reapăru Annais. Era foarte palidă și ținea o scrisoare în mînă. Trencavel văzu numaidecît că se pregătea ceva important.

- Iată, spuse Annais, o scrisoare a d-nei de Chevreuse, care trebuie să parvină d-lui Cardinal de Richelieu chiar astă-seară, fiindcă mîine dimineață se va ridica tabăra.

Mauluys se apropie și întrebă cu o voce calmă:

- Puteți să ne spuneți și nouă ce conține această scrisoare?

Trencavel făcu o mișcare.

Tocmai vroiam să v-o spun domnilor, spuse Annais. Iată ce scrie d-na de Chevreuse: "Mă aflu în satul Marchenoir, într-o casă care vă va fi arătată de purtătorul acestei depeșe. Doresc să discut cu dl. Cardinal cîteva afaceri care mă privesc pe mine cît și pe alte persoane. Dacă dl. Cardinal dorește să-mi facă onoarea de a accepta această convorbire, mă va găsi singură. Îl voi aștepta pînă la miezul nopții".

Scrisoarea a fost primită de cei prezenți cu o tăcere mohorîtă, sau mai curînd, citirea ei, le luă glasurile.

D-na de Chevreuse a semnat-o, adăugă Annais.

- Și e hotărîtă să-l aștepte pe Eminența Sa? întrebă Mauluys.

- D-na de Chevreuse a și părăsit această casă. Peste cîteva minute, o trăsură o va duce spre Paris. Cea care-l va aștepta pe Cardinal voi fi eu.

- De-aia mi-am dat eu osteneala să mă fac bucătar! murmură Rascasse furios.

- Bine i-ai făcut muscoiului! sări în sus Corignan.

- Aici ne vor rămîne oasele! își spuse Trencavel.

- Asta-i dezastrul! se gîndi Mauluys.

- Domnilor, reluă Annais, dvs., mă cunoașteți puțin sau chiar deloc. Domnule Trencavel, dvs. cunoașteți mișelia Cardinalului și ce crimă a comis contra d-nei de Lespars. Trebuie să vă fie de ajuns de a știi că mi-am jucat viața, împotriva aceleia a lui Richelieu. Sînteți hotărîți să mă ajutați?

Contele și Trencavel se înclinară, înghețați de vocea aceea aspră, de tonul acela de ură rece, necruțătoare, care anunța sfîrșitul de neînlăturat.

Privirile eroicei Annais aruncară o rapidă licărire. Ea reluă:

- Dacă ar fi fost vorba de o operă politică, dacă eu aș fi fost ducele d'Anjou, Cezar de Vendôme, sau chiar ducesa de Chevreuse, m-aș fi gîndit la o capcană. Dar eu sînt fata d-nei de Lespars, spuse ea cu o mîndrie de nedescris.

Mauluys și Trencavel înlemniseră într-un fel de admirație amestecată cu groază. Rascasse și Corignan ascultau fără să înțeleagă. Numai Rascasse, în mod vag, își spunea că fata aceea trebuia să aibă un curaj extraordinar, pentru a-și expune astfel planurile în fața a doi spioni ai Cardinalului.

- Eu sînt fata celei moarte, continuă Annais - a moartei a cărei inimă a fost pîngărită; Ravaillac l-a pedepsit pe Henric al IV- lea, eu l-am ucis adineauri pe Saint-Priac. Dar regele Henric nu fusese decît instrumentul lui Richelieu; Saint-Priac, cel care a otrăvit-o pe mama mea, nu era decît trimisul lui Richelieu. De aceea, mi-a mai rămas numai Richelieu pe care să-l lovesc.

Aici, Rascasse se învineți și căută să se facă mai mic încă decît era.

- Da! se gîndea el ștergîndu-și fruntea, călătoria la Angers!

- Domnilor, continuă Annais, aici nu va fi nici o capcană. Duelul pe care am căutat să-l am la conacul Saint-Lazare și la Fleury, îl voi avea aici. Dl. de Richelieu va veni și eu îl voi forța să se bată în duel. El mă va ucide, sau eu îl voi ucide. Asta-i tot. Dvs. nici nu vă veți mișca.

- Doamnă, spuse Trencavel, alb la față, înainte de afacerea de la Saint-Lazare, dvs. mi-ați poruncit, ca în caz că veți muri, eu să vă ridic spada și să vă continui opera. Oare de atunci pînă acum, am meritat eu disprețul dvs.?

Annais îşi lăsă capul în piept.

- Domnule Trencavel, spuse ea înăbuşit, pe atunci dvs. eraţi învinuit. Cerîndu-vă să-l ucideţi pe Cardinal, eu voiam să mă asigur că învinuirea era nedreaptă.

- Dar acum! gemu Trencavel.

Annais tăcu. Fără îndoială, că în sufletul ei se dădea o ultimă luptă între gînduri potrivnice. Fără îndoială, că pentru ultima oară, spiritul de castă intra în conflict cu dragostea. În sfîrşit, ea îşi ridică încetişor capul. Privirile i se opriră asupra lui Trencavel.

Şi acestea, nu mai erau priviri de războinică şi nu durară decît o secundă. Dar în secunda aceasta, Trencavel se simţi înecat de nespusa mîndrie şi de puternica bucurie a omului care îşi poate striga în fundul inimii: mă iubeşte!..

- E drept, spuse Annais foarte simplu, dvs. aveţi dreptul de a o răzbuna pe d-na de Lespars şi pe tatăl ei, în caz că voi cădea. Numai dvs. singur aveţi acest drept, domnule.

Trencavel se încordă din toate puterile ca să nu strige, să nu cadă în genunchi.

- Bieţii copii! repetă Mauluys.

Aceasta a fost totul. O răbufnire de dragoste trecu.. Mai mult ca un jurămînt, mai mult ca un prim sărut, a fost legătura celor două spirite măreţe, a celor două inimi curate, pline de viaţă, superbe în glorioasa lor nevinovăţie. În momentul acela, pe cele două figuri, trecu un fel de splendidă strălucire de tinereţe.

Şi răbufnirea se şi spulberase.

Mauluys se gîndea:

"Pentru ce creează viaţa asta în societate, nişte motive atît de mizerabile care sfîşie frumuseţea, veştejeşte tinereţea şi pîngăreşte fericirea? Uite, doi aleşi care se îndărătnicesc să- şi distrugă neasemuita fericire pe care norocul le-o rezervă şi care se întorc mereu cu faţa spre moarte!"

Corignan holbase ochii mari. Rascasse tremura. Poate că el înţelesese! Poate că şi în el se dădea, de asemenea o luptă.

Pe faţa învineţită a micului spion, diferite strîmbături traduceau în farsă şi în tragedie, sentimentele care se ciocneau în acel suflet obscur, în care, într-o zi, pe drumul spre Longjoumeau, un cuvînt de-al lui Mauluys făcuse să pătrundă o primă rază de lumină. Şi ceea ce se petrecea în mintea spionului, nu era mai puţin mişcător, decît lupta

Annaisei cu dragostea. Amîndoi, fiecare cu planul lui de acțiune și de vederi, porniseră încă de mult timp spre lumină...

- Domnilor, reluă atunci Annais cu o voce ciudat de calmă. Sînt nevoită de a mă folosi de un subterfugiu. I-am cerut d-nei de Chevreuse, ca preț al eliberării sale, să scrie și să semneze această scrisoare. Cardinalul va veni la sigur în noaptea aceasta dacă o va primi. Deci, toată cheia problemei, aici este: cum și prin cine, va parveni această depeșă Cardinalului? Cine o va duce?

- Eu! spuse Rascasse.

Annais își încruntă sprîncenele. Trencavel clătină din cap. Dar Mauluys spuse:

- Bravo, Rascasse!

Atunci Corignan simți că muscoiul va primi un frumos dar și înaintă cu măreție:

- De ce n-aș duce eu scrisoarea?

- Lasă-ne-n pace, popo! se rățoi Rascasse.

- Dar nu mai sînt popă! mugi Corignan. A! dar eu...

Restul se stinse într-un zgomot surd și mat ca o lovitură de bîtă dată în mingea de oină și, deodată Corignan se trezi pe jos, pe dușumele, cu ambele mîini pe burtă.

- De data asta a mers, spuse Rascasse frecîndu-și țeasta care îndeplinise rolul de proiectil. Acolo să stai, popo. Doamnă, continuă Rascasse amestecînd drama și comedia, eu am fost la Angers, trimis de Cardinal pentru a o supraveghea pe d-na de Lespars. Eu i-am anunțat Eminenței Sale moartea d-nei de Lespars, otrăvită de Saint-Priac. Eu am încercat să vă prind, vie sau moartă, la conacul Saint-Lazare. Eu am prins-o pe ducesa de Chevreuse. Și pentru a șterge toate aceste lucruri care mă apasă pe inimă, vă spun: eu voi duce scrisoarea. Să ne înțelegem domnilor! Eu sînt un biet om sărman. Dar n-am să-l trădez pe omul care m-a plătit. Dvs. ați spus adineauri, doamnă, că nu va fi nici o capcană și că acești domni vor sta doar ca martori neclintiți la duel. Dl. Cardinal mînuiește spada la fel de bine ca dvs. Un duel, asta pot să-i ofer eu, Rascasse, fostului meu stăpîn. Cu toate acestea am și eu o condiție. Una singură. Vreau să fiu și eu martor la duel, martor neclintit. Am și eu o spadă. Dacă dl. Cardinal va fi atacat, dacă teama de a nu vă vedea rănită, îl scoate din sărite pe dl.Trencavel, sau pe dl. conte de Mauluys, vor trebui să treacă peste cadavrul meu. Acum dați-mi scrisoarea dvs., să o duc.

Bravo, domnule Rascasse! repetă Mauluys.

Rascasse rămase galben de tot cu ochii măriți de un fel de groază; vedea spînzurătoarea în fața lui!

Zece minute mai tîrziu, Rascasse galopa spre tabăra de la La Madelaine, ducînd scrisoarea ducesei de Chevreuse. Pe cînd intra în tabără, un cavaler urmat de doi servitori, intra tot acolo, plin de praf, cu o adîncă tristețe întipărită pe trăsăturile feței sale. Acest om se opri în fața postului principal, unde în jurul unui foc de lemne, vegheau oamenii din gardă sub comanda unui ofițer. Cavalerul descălecă și intră în cercul de lumină. Reflexele roșii ale flăcărilor îl luminau. El spuse către ofițer:

- Conduceți-mă la cortul d-lui Cardinal.

Ofițerul care se pregătea să strige: *În lături* și să pună să-l alunge pe vizitatorul nedorit, îl privi o clipă, se înclină cu respect și răspunse:

- Voi avea onoarea de a vă conduce eu însumi, Monseniore!

Cînd a fost anunțat Rascasse Cardinalului, acesta tresări de bucurie și dădu ordin să fie introdus numaidecît. Rascasse nu făcu decît un singur salut de la intrarea lui în cort pînă la doi pași de Eminența Sa, în fața căruia rămase înclinat.

Iată-te dar, spuse cu severitate Richelieu. Te-ai răsculat împotriva mea, jupîne Rascasse.

- Monseniore, o singură dată nu v-am ascultat: în noaptea în care am refuzat să mă las ucis la picioarele scării din palatul dvs. Iertați-mă, Monseniore! O voce îmi spunea atunci, că viața mea avea să vă fie mult mai de folos decît moartea mea. Dovadă că l- am descoperit pe dl. de Vendôme la Cheverny.

Bine, spuse Richelieu, cu privire la dl. de Vendôme te iert.

- Mulțumesc, Monseniore! spuse Rascasse, îndreptîndu-și trupul.

Acum explică-te. Guvernatorul castelului din Blois, m-a înștiințat că un spion a trimis doi spioni, unul la mine și altul la Părintele Josef. Eu am primit scrisoarea ta. Ce conținea aceea către Cuviosul Stareț?

Da, eu am fost Monseniore, cel care a trimis cei doi mesageri și am fost foarte uimit că nu am primit nici un răspuns la scrisoarea mea către Preasfinția Sa.

Ce îi scriai acolo?

- Ah! făcu Rascasse, atunci înseamnă că mesajul meu nu a ajuns la destinație, dacă Eminența Voastră, binevoiește să-mi pună o astfel de întrebare!

- Ai să vorbești odată, netrebnicule?

- Vorbesc, Monseniore. Preasfinţitul, în loc să pună să mă spînzure, cum mă temeam eu, m-a trimis într-o misiune. Era vorba s-o găsesc pe d-na de Chevreuse...

- Știu asta, îl întrerupse Richelieu.

- Scrisoarea către Părintele Josef, spunea că am prins-o pe d-na de Chevreuse și ceream să mi se trimită întăriri, pentru ca s-o pot păzi pe prizonieră.

Richelieu sări în sus. O clipă, fața lui oglindi ura sălbatică ce o avea împotriva ducesei.

- Rascasse, spuse el, vei primi două sute de pistoli... Ce s-a întîmplat cu ducesa? Unde-i ea acum?

- Monseniore, o țin și acum la dispoziția Voastră!

- Și pot s-o văd? gîfîi Richelieu.

- Cînd vreți!

- Rascasse, vei primi o mie de pistoli, o mie!

- O avere, Monseniore, spuse Rascasse cu un zîmbet încîntat.

Și își povesti simplu lovitura; cum o ajunsese pe ducesă, dîndu-i prin cap să vină la Marchenoir și cum el singur, reușise să facă din ea un fel de prizonieră. Richelieu se ridică, vrînd să strige un ordin. Rascasse îl opri cu un cuvînt aruncat în grabă:

- Din nenorocire...

- Aah! exclamă Eminența cu furie. Ar fi trebuit să mă aștept la asta.

- Din nenorocire Monseniore, chiar astăzi, ea a aflat printr-un țăran care-i era credincios, că nu era supravegheată de nimeni și că pavilionul nu era înconjurat de polițiști.

- Trebuia să-l fi omorît pe mizerabilul acela!

- Asta am și făcut! spuse Rascasse, mînat de obiceiul lui de a minți.

- Și ea a fugit? Vorbește odată!...

- Nu, Monseniore, fiindcă a aflat în același timp un lucru pe care eu însumi nu-l știam, că Eminența Voastră se află în tabără, foarte aproape de Marchenoir.

- Şi atunci?

- Atunci, ducesa s-a răzgîndit. Monseniore, vă anunţ că d-na de Chevreuse e gata să facă pace cu Eminenţa Voastră, cu cîteva condiţii pe care vi le va spune singură. E gata, înţelegeţi Monseniore? Gata să vă servească chiar pe lîngă Rege... sau Regină.

Richelieu se îngălbeni. Într-un minut, el îşi dădu seama că dacă ducesa avea să-i fie devotată, ar însemna siguranţa faptului că în curînd va triumfa în sfîrşit asupra Annei de Austria. Dar se răsti totuşi:

- Imbecilule, te-ai prins în cursă. Ea te-a trimis încoace şi în timpul acesta, a fugit.

- Nu, Monseniore, spuse Rascasse sigur. Eu am înţeles tot ce se petrece în mintea nobilei ducese şi am plecat foarte liniştit ca să vă aduc mesajul, fiind sigur că o voi regăsi acolo.

- Un mesaj?...

- Iată-l, Monseniore.

Richelieu citi repede scrisoarea ducesei şi imediat se hotărî.

- Ai să ne conduci acolo, îi spuse el lui Rascasse. În acelaşi timp strigă şi îi porunci: "Doisprezece oameni de escortă".

Rascasse călărea alături de Richelieu. În urma lor, la cîţiva paşi, veneau douăsprezece gărzi, din compania Eminenţei Sale. Cînd ajunseră la marginea satului Marchenoir, Rascasse spuse:

- Monseniore, ea are un cal complet echipat în faţa uşii. Dacă are să audă că venim în număr mare, are să fugă.

Richelieu se întorse spre şeful escortei:

- Domnule, spuse el, eu am să intru în casa care se găseşte acolo. Dvs. nu veţi aştepta aici. Cînd veţi auzi fluierul meu, veţi veni în fugă, veţi intra în casă şi veţi ucide pe toţi pe care îi veţi găsi bărbaţi sau femei, fără alte ordine. Aţi înţeles?

- Prea bine. La primul fluierat al Monseniorului.

- Şi acum, hai! spuse Richelieu lui Rascasse.

Spionul porni atît de lipsit de orice şovăială şi cu o atitudine atît de naturală, încît Richelieu îşi spuse: " Nu, nu e o cursă".

Cîteva secunde mai tîrziu, el descălecă în faţa pavilionului de vînătoare, în care Rascasse intră primul. Richelieu intră şi el în vestibulul întunecat şi auzi închizîndu-se uşa de la intrare în urma lui. În acelaşi timp o altă uşă se deschise şi se făcu lumină în vestibul.

Richelieu bănui repede ceva, bănuială care se risipi imediat cînd îl văzu pe Rascasse înclinîndu-se în fața lui:

- Monseniore, nu aveți decît să intrați. Rog pe Eminența Voastră, adăugă deodată Rascasse, să mă ierte că îndrăznesc să ridic o clipă mîna spre dvs.

În aceeași clipă și înainte ca Richelieu să fi putut face vreun gest, Rascasse apucă lănțișorul fin de argint, de care era legat fluierul cu care Richelieu urma să-și cheme oamenii și-l smulse cu violență.

- Mizerabile! strigă Richelieu, galben ca un mort.

- Eminența Sa, Monseniorul Cardinal de Richelieu! anunță Rascasse cu un accent în care se luptau respectul, mîndria, spaima, remușcările și triumful.

- Binevoiți a intra Monseniore, spuse o voce.

Richelieu, cu privirile rătăcite văzu în fața lui pe Trencavel și pe Mauluys cu pălăriile în mînă.

- Aha! spuse el clănțănind din dinți, a fost o cursă!

- Monseniore, spuse cu răceală Mauluys, nu se află aici nici ducele de Vendôme, nici ducele d'Anjou. Aveți în fața dvs. pe d-l Trencavel, maestru în fapte de arme și maestru în fapte de onoare. Cît despre mine, eu sînt contele de Mauluys. Aceasta trebuie să fie de ajuns, pentru a-l asigura pe Eminența Voastră că nu e nici o cursă.

- Contele de Mauluys? exclamă Richelieu. Familia dvs., nu a fost oare ruinată de regele Henric?

Mauluys se înclină.

- Pentru ce nu ați intervenit să se pună în valoare drepturile dvs., cum au făcut atîția alți seniori?

- Monseniore, cei din familia Mauluys dau, dar nu cer.

- Aceasta înseamnă mîndrie. În orice caz, eu mă însărcinez să pun în valoare aceste drepturi. Domnule Trencavel, dvs. de ce sînteți dușmanul meu?

- Eu, Monseniore? Eminența Voastră greșește. Eu m-am mulțumit numai să mă apăr.

- Domnule Trencavel, îmi plac oamenii căliți ca dvs. Cînd vă veți întoarce la Paris, vă veți redeschide Academia dvs. și eu o voi înzestra cu o rentă de douăzeci de mii de lire pe an.

Cei doi oameni se înclinară. Richelieu nu mai tremura.

- Îmblînziți! se gîndi el văzîndu-i plecați. Oh! numai să ies de aici! Să pot să-i prind! N-are să existe tortură în stare să-i facă să

plătească minutul de groază pe care l-am avut de îndurat. Domnilor, reluă el, fiindcă dvs. vă declarați singuri, prea cinstiți ca să mă fi atras într-o cursă, atunci spuneți-mi despre ce vorba.

- Vă rog să intrați Monseniore și veți afla, spuse Trencavel.

Richelieu șovăi o clipă imperceptibilă. Apoi intră în odaia luminată și o văzu pe Annais, care-l saluta cu o mișcare scurtă din cap. Cardinalul se cutremură de un fior de groază. Privirea lui se aținti pe fiica moartei.

Duce de Richelieu, spuse Annais, domnii aceștia s-au înșelat; e într-adevăr o cursă.

Cardinalul scoase un geamăt vag. Simțea ghiara destinului înfigîndu-i-se în gît.

E o cursă, continuă Annais. Numai că a fost întinsă chiar de Dumnezeu și moarte. Mama mea e aici, Cardinale. Ea e pretutindeni unde vă aflați dvs. Ea v-a luat de mînă și v-a condus pînă la mine. Domnilor, omul acesta are să moară.

Mauluyș își încrucișase brațele și își păstra calmul. Trencavel tremura. Se făcuse un fel de pregătire de luptă. Mese, scaune, toate fuseseră scoase afară, pentru ca să se facă loc unui duel. Richelieu, văzîndu-se condamnat la moarte, întoarse spre cei doi privirile-i însîngerate.

Așadar, ați mințit! mugi el într-un accent încărcat de ură și de dispreț.

Domnilor, spuse repede Annais. Nu răspundeți la această insultă. E făcută de un muribund.

Și spunînd acestea, își scoase spada.

Duce de Richelieu! eu sînt aceea care te va ucide. Eu i-am promis aceasta d-nei de Lespars, în ziua în care mi-a povestit cum l-ați introdus la ea pe regele Henric, asasinînd în același timp și cinstea mamei mele și inima fratelui dvs. I-am promis că vă voi ucide. Pentru aceasta am venit. Pentru aceasta v-am urmat pînă aici. Vă ofer o luptă cu arme egale. Dar v-o spun: În lupta aceasta veți fi ucis, fiindcă moartea vrea astfel.

Richelieu se cutremură la aceste ultime cuvinte. Luptă cu arme egale! își dădu seama despre ce era vorba și de ce, cei doi oameni nu aveau să-l atace, ori ce s-ar fi întîmplat. El respira, atunci.

- Haide, dar, spuse el, oare se poate bate în duel un gentilom cu o femeie?

Annais zîmbi și spuse:

- Acestea sînt cuvintele pe care le-a pronunțat chiar astăzi și Saint-Priac, cel care a otrăvit-o pe mama mea. Cu toate acestea, Saint-Priac s-a luptat. Și eu l-am omorît pe Saint-Priac. Vă bateți, domnule?

Richelieu își șterse pe furiș fața care-i șiroia de nădușeală. Cu o mișcare sălbatică din cap, el spuse nu.

- Domnilor, spuse Annais, ducele de Richelieu refuză să se bată. Atunci am să-l omor.

Trencavel făcu o mișcare. Mauluys nici nu se clinti.

Annais se-îndreptă spre Richelieu, care se dădu înapoi. Ea își scoase pumnalul și cu el în mînă, se apropie înflăcărată. Desigur că un suflu de moarte se afla în ea. Pasiunea filială exasperată, o transfigura. Și vocea ei se auzi înfiorător de calmă.

- Duce de Richelieu, moartea vă ucide!

- Moartea a iertat! pronunță în clipa aceea o voce așa de gravă, așa de solemnă, încît tresăriră toți pînă. în străfundul ființei lor. Moartea îl iartă și Eternul Dumnezeu a spus: "Puneți-vă spada voastră la loc în teacă și bastonul în colțul lui, căci răzbunarea, numai mie îmi aparține".

Și atunci toți văzură intrînd, calm, sever, măreț, pe acel cavaler prăfuit, care sosise ceva mai înainte în tabăra regală și ceruse să fie condus la Cardinal: era Arhiepiscopul de Lyon! Louis de Richelieu!...

Annais se dăduse înapoi. Poate că ceva se sfărîmase în ea.

- Fata mea! spuse Louis de Richelieu, m-ați chemat. Am venit în fugă de la Lyon. De la Paris, unde v-am căutat, v-am luat urma, fiindcă mi-am închipuit că vreun pericol vă amenință. Iată-mă. Gata să vă ajut și să vă salvez de alții și de dvs. înșivă. Domnule, frate, liniștiți-vă. Domnilor, oaspetele dvs. este sfînt.

Un zîmbet livid, destinse buzele Cardinalului.

- Monseniore, spuse cu răceală Mauluys, domnul Cardinal nu e nici oaspetele și nici prizonierul nostru. Noi sîntem aici, numai ca martori - și atîta tot.

- Monseniore, spuse Trencavel, a cărui voce lovea ca biciul, porunciți atunci ca să i se înapoieze fluierul d-lui Cardinal și atunci veți vedea la ce-l va folosi.

- Tăcere domnilor! spuse Arhiepiscopul. Aceasta e o chestiune între fata moartei și mine!

Două lacrimi fierbinţi izvorîră din ochii Annaisei, care spuse cu o voce înceată, aproape răguşită:

- Fiindcă e o chestiune între dvs. şi mine, spuneţ-mi atunci, cu ce drept opriţi aici braţul lui Dumnezeu, pe care dvs. îl invocaţi. Mama mea nu a iertat. Ea trăit numai pentru ura ei şi pentru ca să pedepsească. Ea şi-a turnat în mine, toată setea ei de răzbunare. Ani întregi m-am exersat ca să privesc sîngele şi moartea în faţă fără ca să pălesc. Ani întregi am pîndit, am aşteptat, am sperat, am suferit. Acum, a venit în sfîrşit ceasul pedepsei. Cu ce drept vă aşezaţi dvs. între mine şi omul acesta?

Un fel de prodigioasă dragoste ilumină faţa Arhiepiscopului. El lăsă să cadă asupra Annaisei o privire plină de dragoste părintească şi spuse:

- Dacă aş fi numai om, v-aş fi spus: lăsaţi celor slabi răzbunarea; iertarea, poate că e cea mai grozavă din răzbunări; dar eu sînt mai mult decît un om, sînt preot! Dacă aş fi numai preot, v-aş repeta: Nu vă substituiţi lui Dumnezeu, căci numai El singur hotărăşte ceasul pedepsei. Dar eu sînt mai mult decît un preot, sînt soţ, sînt tată!

Şi atunci, un fel de măreţie înlocui dragostea pe frumoasa lui figură. Arhiepiscopul părea să fi crescut.

- Numai eu singur am dreptul să judec asta, contină el. Fiindcă eu sînt soţul Luizei de Lespars. Ea m-a iubit. Ea a murit iubindu-mă. Şi eu, pînă în fundul inimii am iubit-o vie, cum o iubesc şi acum, moartă. Aici vorbeşte soţul Luizei! Atunci cine poate să-i conteste drepturile? Tu crezi, fata mea?...

Aceste cuvinte păreau un strigăt sublim de pasiune omenească. Titlul acela de soţ pe care şi-l revendica Louis de Richelieu, titlul acela de fiică pe care el îl dădea copilei lui Henric al IV-lea, el le rostise cu o asemenea de dragoste în voce, încît tînăra fată se plecă, scăpă din mînă pumnalul răzbunării şi într-un elan la fel cu al Arhiepiscopului, spuse:

Tată!...

A! exclamă Louis de Richelieu cu o voce sonoră, vezi bine că eu am drepturi aici şi că însăşi inima ta le împărtăşeşte!

În clipa următoare, Annais era în braţele Arhiepiscopului şi timp de cîteva minute nu se mai auzi nimic decît suspinele ei înăbuşite de plîns.

Tată, repetă Annais totul se sfarmă în mine. Ce îmi ordonaţi?...

- Ceea ce ți-ar fi ordonat și mama ta, dacă ar fi fost aici. Jură să uiți orice ură și orice dorință de răzbunare împotriva acestuia, care a adus nenorocirea mea și a ta. Jură fica mea iubită!

- Jur! spuse Annais să renunț la această răzbunare împotriva d- lui Cardinal de Richelieu, răzbunare care a fost ținta întregii mele vieți!

Și se retrase în colțul cel mai întunecat al odăii, vrînd, poate, să nu se observe că privirile-i erau încă aprinse de ură. Cardinalul, asistase la toată scena aceasta cu un zîmbet de dispreț, care spunea multe asupra adevăratelor sale gînduri. După ce tînăra fată își pronunță jurămîntul, el făcu un pas înainte.

- Domnule, spuse el, dvs. ați obținut acum o frumoasă victorie și vă felicit pentru aceasta. Bănuiesc cu toate acestea, o înscenare. D-ra de Lespars a jurat să nu mă mai atace cu armele, dar fără îndoială că a înțeles, să se răzbune în alt fel. Are într-o anumită casetă pe care a adus-o din Angers... o armă mult mai grozavă decît acest pumnal, care în ultimul moment, i-ar fi tremurat în mînă, sper!

Annais ridică cu un gest de dispreț capul. Mauluys se întoarse cu spatele. Trencavel ridică din umeri. Arhiepiscopul rămase nepăsător.

- Fata mea, spuse el, dă-i te rog d-lui Cardinal și această ultimă asigurare. Ce conține această casetă?

- Povestirea neuitatei nopți, scrisă pe de-a-ntregul de mîna mamei mele. Toate faptele și gesturile d-lui Cardinal sînt notate acolo. Întreaga sa mișelie și trădare, e vie acolo, vie și nepieritoare.

Richelieu scrîșni din dinți.

- Și altceva? spuse Arhiepiscopul.

- Apoi, mai sînt trei scrisori ale dvs., păstrate cu sfințenie, dintre care, ultima e un strigăt sfîșietor de disperare, care întăresc cele scrise de mama mea.

- Apoi? repetă Arhiepiscopul, palid ca un mort.

- Apoi, mai multe scrisori ale regelui Henric al IV-lea, care stabilesc mișelia d-lui Cardinal, cerîndu-i iertare mamei mele și constituie drepturi în favoarea mea, egale cu acelea ale domnilor de Vendôme și de Bourbon. Atîta tot.

- Și fără îndoială, spuse Cardinalul cu sinistra lui ironie, că d-ra de Lespars, care a jurat să renunțe la toată ura ei, și-a pus hîrtiile acestea la loc sigur...

- Iată-le, spuse Annais.

Şi descheindu-şi pieptarul, scoase de acolo un săculeţ prea puţin voluminos, pe care îl deschise imediat. Ea aruncă documentele pe masă şi întorcîndu-se spre Arhiepiscop, spuse:

- Aceste hîrtii sînt ale dvs. Ale dvs., care sînteţi tatăl meu. Iată ce conţine caseta pe care am adus-o de la Angers. Folosiţi-vă de ele.

Ministrul privea hîrtiile acelea cu ochii tulburi. Dacă ar fi îndrăznit, s-ar fi repezit asupra lor; acolo se afla infamia lui şi fără îndoială că şi pierzania întregii sale situaţii. Arhiepiscopul luă una din ele, prima care îi căzu sub mînă şi o apropie de făclie fără să spună un cuvînt. Trencavel făcu o mişcare bruscă, dar Mauluys îl apucă de mînă şi spuse:

- Lasă-l să facă ce vrea, e soţul moartei.

Richelieu gîfîia. Arhiepiscopul luă o altă hîrtie şi o arse ca şi pe prima. Apoi o a treia... Şi toate pînă la cea din urmă, chiar şi propriile scrisori, el le arse, calm fără un cuvînt. Timp de zece minute nu se auzi decît pîlpîitul documentelor şi respiraţia scurtă şi gîfîitoare a lui Richelieu.

- Dezarmată! mugi Cardinalul.

Arhiepiscopul se întoarse spre el şi spuse cu un accent, care îl făcu să se înfioare pînă şi pe Trencavel.

- Dezarmată, da!... Şi acum cînd e dezarmată îndrăzniţi să vă atingeţi de fiica mea!...

Urmă un minut de înfricoşătoare tăcere. Cardinalul, părea ca strivit de vocea aceea. În sfîrşit, el îşi îndreptă încet trupul.

- Domnilor, bîlbîi el, şi dvs. frate şi dvs. domnişoară, m-aţi graţiat în noaptea aceasta. Asta n-am s-o uit niciodată!...

- Acum plecaţi! spuse Arhiepiscopul, sînteţi liber...

Aceasta a fost ultima lovitură. Arhiepiscopul lovea cu lovituri de generozitate, cum loveau alţii cu lovituri de pumnal. La ultimele cuvinte ale fratelui său, Cardinalul făcu un gest de nespusă mînie, se înălţă, aruncă asupra tuturor acelor personaje o privire întunecată şi spuse:

- La revedere, domnilor!

Apoi, ieşi. Se auzi pasul său aspru răsunînd prin vestibul şi pintenii de argint, clincănind.

- Mii de tunete! strigă Trencavel, acum vor sări cincizeci de oameni pe noi! Şi se repezi după el.

- Nu! spuse Arhiepiscopul.

- Cum! exclamă Trencavel năucit. Eu vă spun...

- Eu vă spun că nimeni nu va veni să ne atace.

Și aceasta a fost adevărul. Ce se petrecuse în mintea lui Richelieu? N-am putea s-o spunem nici noi.

El ajunse la escorta pe care o lăsase la marginea satului Marchenoir și încălecă. Spre marea uimire a gărzilor, el rămase nemișcat, aproape un sfert de oră, părînd să discute cu el însuși. Apoi porni brusc, spunînd cu un glas răstit:

- La tabără!

Timp de două ore, Arhiepiscopul, Annais, Trencavel și Mauluys, rămaseră în casa ducesei de Chevreuse. După acest timp, Trencavel murmură:

- Ați avut dreptate, Monseniore. Pe legea mea, eu n-aș fi crezut așa ceva!

- Fratele meu e învins! spuse Louis de Richelieu.

Dar se înșela.

CAP. LIII

DRUMUL LUI LOUVIGNI

A DOUA ZI, tabăra din marginea satului La Madelaine se ridică și Regele porni spre orașul Nantes. Dar să ne întoarcem la hanul acela, "La Zeul Amor", unde Marina aștepta în zadar întoarcerea lui Corignan, unde Cavalerul de Louvigni, cu îngrijirile lui frățești, termina vindecarea lui Chalais.

După cum am mai spus, Marina era liberă în han. E foarte probabil ca Louvigni, în halul în care se găsea sufletește, mai mult ca sigur că uitase acest incident minor, în zbuciumul formidabil al inimii acestui om. Îndemînatică și suplă, Marina, de altfel, căuta să nu fie văzută, decît numai atît cît voia ea.

Ea nici nu se mai gîndea la ducesa de Chevreuse. Ca să fie mai sigură, ea îl întrebă pe jupîn Panard, de numele gentilomilor care puteau să fie prin Beaugency, dar nu era nici unul printre ei, al cărui nume să-i fie familiar.

Cu toate acestea, vajnica subretă nu avea în minte decît pe stăpînă, dragostea ei, salvîndu-l pe contele de Chalais.

Timp de patru zile, Marina așteptă întoarcerea lui Corignan, pentru a-i aduce vreo veste oarecare. Apoi, încetă să se mai gîndească la asta. Cele ce le vom povesti acum, se petreceau la cinci zile după plecarea Regelui și a Cardinalului spre Nantes.

În dimineața aceea, în zori, Marina îl văzu pe Louvigni în curtea hanului. Își scoase calul din grajd și îl inspectă cu grijă. Cînd inspecția a fost terminată, jupîn Panard începu să înșeuze animalul. Louvigni, după cîteva recomandări pe care le făcu hangiului, ieși din han, plecînd pe jos. Unde se ducea? Marina nici nu se întrebă măcar, dar își dădu seama că această pregătire de plecare, avea să schimbe situația contelui de Chalais. Acum sau niciodată, era momentul de a încerca să-l scape.

Ea coborî în curte și puse să se înșeueze iapa cu care venise de la Blois. Nu avea nici un plan, ci își spusese pur și simplu, că Louvigni lipsea pentru prima oară și că trebuia să se hotărască imediat.

Cum? Ea nu mai căuta să-și dea seama. Inima i se zbătea, mîinile îi tremurau. Speranța, îndoiala, groaza, toate i se învălmășeau în căpșorul ei de pasăre.Deodată, văzu lucind în soare, într-un colț, printre niște fiare scoase din uz, un clește și atunci se hotărî. Luă cleștele și se urcă spre camera lui Chalais. Aici, trase cele două zăvoare solide pe care Louvigni pusese să le ferece pe din afară. Apoi strigă cu glas tare:

– Domnule conte, eu sînt Marina. Vreau să încerc să te eliberez. Ajutați-mă și dvs. dacă puteți!

Louvigni ieșise din han. Părea foarte calm și pe fața lui se putea vedea chiar un fel de bucurie. Dar cine ar fi privit mai bine chipul acela chinuit, ar fi văzut în el o prevestire rea și amenințătoare. Era ceva crud, în bucuria care îi lumina fața.

Pe la mijlocul orașului, Louvigni se opri în fața unei clădiri publice, frumoasă și solid construită, care se numea palatul guvernamental, cu toate că în realitate nu exista guvernator la Beaugency, ci numai un ofițer regal ce aparținea de castelul din Blois. Acest ofițer, era un bătrîn foarte cumsecade, ce renunțase la multe din atribuțiile lui și își mărginise viața numai la un trai bun. El îl primi cu entuziasm pe trimisul regal ce i se anunțase și în care bănuia un oaspete mai de seamă - motiv prielnic pentru un chef. Așadar, se apropie de Louvigni cu mîna întinsă, dar imediat, fața lui rumenă se îngălbeni și

vocea lui, obișnuită cu veselele chemări ale limbii, mîrîi tremurînd ușor:

- Domnule, mi se pare că v-am făcut onoarea de a vă întinde mîna!

- Ei, bine? exclamă Louvigni cu liniștea lui sinistră.

- În viața mea, aceasta e prima oară cînd mîna mea nu e primită!

- Această jignire nu e adresată dvs., spuse Louvigni.

- Atunci cui?

- Mie.

Ofițerul regal se dădu un pas înapoi și-l măsură pe Louvigni, cu înfățișarea unui om cinstit, care se uită de două ori la cineva, înainte de a se supăra. El se întreba dacă are de-a face cu un nebun și întrebarea aceasta pe care și-o punea, se putea citi limpede pe fața lui. Louvigni ridică foarte ușor din umeri.

- Domnule, spuse el, puțin mă interesează dacă sînt sau nu nebun. Puțin mă interesează dacă mă înțelegeți sau nu. Mai mult încă, dacă dvs. țineți să considerați jignirea îndreptată contra dvs., am să mă întorc să mă bat în duel cu dvs., dacă cumva aceasta îmi va mai fi posibil peste cîteva zile, adică dacă voi mai fi în viață.

Ofițerul se înfioră. Privind mai bine pe omul acela, care îi vorbea astfel, simți înfricoșătoarea senzație că se află în fața unui spectru.

- Ceea ce interesează, continuă Louvigni, e ca dvs. să citiți această hîrtie și, adăugă el aspru, să ascultați de ordinul pe care îl conține.

Ofițerul citi cu conștiinciozitate documentul semnat de Richelieu, i-l dădu înapoi lui Louvigni, spunîndu-i:

- E în regulă domnule, ce trebuie să fac? Și mai întîi, unde se află contele de Chalais, care trebuie să fie arestat?

- La hanul "Zeul Amor".

- Foarte bine. Am să trimit...

- De prisos, omul e arestat de mai multe zile. E vorba să mi se trimită numai o trăsură închisă bine, în fața hanului și a-mi da opt oameni de escortă, pentru a-l conduce pe prizonier.

- Dar dvs. ar fi trebuit să... se răsti furios, ofițerul.

- Ar fi trebuit să mă gîndesc că dvs., vă veți împotrivi ordinelor ministrului statului, exclamă Louvigni cu o voce stranie. Așadar, am să mă lipsesc de dvs. domnule și am să caut în altă parte în loc de Beaugency, un servitor hotărît să-și păstreze capul pe umeri.

Ofițerul deveni alb ca varul și se apropie de Louvigni.

Domnule, spuse el, eu nu ştiu la ce fel de însărcinare vă referiţi. Dar vreau cel puţin să vă spun, că întreaga dvs. persoană, cuvintele dvs. şi atitudinea dvs., arată numai josnicie!

Ştiu, spuse Louvigni.

Aceste cuvinte erau teribile. În glasul care spusese acestea, era un accent de formidabilă disperare. Ofiţerul simţi un nod în gît.

Cînd vă trebuie trăsura? bîlbîi el.

Chiar acum, spuse Louvigni cu un ton scurt. O trăsură care să se poată încuia bine. Opt oameni de escortă bine înarmaţi. Eu am să-i aştept în faţa hanului.

El plecă fără a saluta, cu pasul foarte calm. Ofiţerul rămase înlemnit; i se părea că văzuse ceva groaznic. După aceea, se grăbi să dea ordinele necesare.

Louvigni se îndreptă fără grabă spre han. Nimic nu părea schimbat la el, numai că privirile-i erau aprinse. Aşadar, el se-ntorcea îngîndurat spre han, mergînd agale. Acum, cînd totul avea să se sfîrşească, îşi aducea aminte de povestea iubirii şi a urii lui. Dar se opri mai mult, cu un fel de plăcere sadică, asupra acestor ultime zile, pe care le trăise la hanul din Beaugency. Zilele acestea, fuseseră înfricoşătoare.

Niciodată vreun rănit nu fusese îngrijit cu mai multă atenţie decît Chalais. Niciodată vreun prieten, sau vreun frate aplecat asupra unui alt frate, nu a avut parte de îngrijirile lui Louvigni. Aceasta fiindcă, dacă Chalais ar fi murit acolo, în patul acela al hanului... Cît de stranie fusese clipa în care Chalais, după mai multe zile de observaţie, înduioşat de aceste îngrijiri frăţeşti şi de acea veghe plină de rîvnă, îi zîmbise şi îi spusese:

De ce faci toate astea?

Şi Chalais îi întinsese spontan mîna. Louvigni răspunsese foarte grav:

Vreau să te vindec de tot.

Haide, îi spusese Chalais, tu ai trăit un fel de vis urît. Ai făcut nişte lucruri... dar să nu mai vorbim despre ele. Toate acestea, se pot uita, ce dracu? Erai gelos, nu?

Da, răspunse Louvigni.

Să vedem, ai putea să-mi ierţi asta prietene. Ea m-a ales pe mine. Tu ai să găseşti o alta. Tînăr, frumos, spiritual, brav, la naiba, eşti destul de curajos, cu toate că... nu mai vorbim de asta. Ei bine, ai să fii iubit de

oricine. Am fost prieteni, Louvigni. Vrei să mai fim și acum? Iartă-mă că sînt iubit de Maria și eu îți iert tot...

Louvigni îl ascultase cu un fel de bunăvoință politicoasă. Chalais, pentru ca să-i abată gîndurile-i rușinate, reluă vesel:

- Ei, dar unde ne aflăm? Vreun han pe la Beaugency, ai?

- Da, răspunse Louvigni. Hanul "Zeul Amor".

Chalais începuse să rîdă, apoi mai înduioșat reluase:- Am să-i cer patronului să schimbe firma: "Hanul Zeului prieteniei"... Louvigni... Vrei?... Ei bine! lasă, ai să-mi răspunzi mai tîrziu. Mîine, dacă vrei. După ce vom pleca. Plecăm mîine?

- Nu! peste cîteva zile.

- Pentru ce Louvigni, pentru ce?

- Fiindcă nu știu exact unde să-l găsesc pe Cardinal, căruia trebuie să i te predau.

Chalais primise aceasta cu o emoție putenică. Cu toate acestea, clătină din cap și reluase:

- La ce dracu ai pus drugii ăștia de fier? Ia, spune-mi, Louvigni! De ce sînt ferestrele zăbrelite?

- Sînteți nebun, îi răspunse Louvigni. Știți bine că sînteți prizonierul meu. Eu am pus să se instaleze gratiile la ferestre și zăvoarele la ușă. Haide, nu mă mai bateți la cap cu discursurile dvs. asupra prieteniei noastre moartă de mult. Și stați liniștit, sau vă leg.

Scena aceasta și altele asemănătoare se desfășurau acum prin mintea lui Louvigni, în timp ce se întorcea spre han.

Aceste imagini treceau prin capul lui înfierbîntat, lăsînd în urma lor semne ca de fier roșu. El își spunea: "Totul are să se sfîrșească. Toate acestea arată numai sfîrșitul lui. Ei bine. Eu unul sînt obosit. Aș fi vrut ca totul să se fi terminat deja. Să vedem: după veștile de ieri, Cardinalul se îndreaptă spre Nantes. Am să-l duc la Nantes. Peste cincisprezece zile, va fi executat. Și atunci, eu?..."

El repetă cu un avînt de bucurie sălbatică, cu un suspin de furie:

- Executat!...

Ajunse la han. Aici, prin poarta mare pentru căruțe, aruncă o privire înăuntrul curții și nu-și mai văzu calul, dar nu dădu nici o atenție acestui fapt. După o jumătate de oră, văzu sosind la pas un cupeu cu doi cai și de-abia atunci își dădu seama că în timpul acelei jumătăți de oră suferise cumplit. Opt călăreți veneau în urma închisorii pe două roți.

- În sfîrșit! mormăi Louvigni.

El dădu ordin ca patru dintre călăreți să descalece și le spuse:

- Dvs. veți pune mîna pe omul pe care vi-l arăt eu și îi veți lega mîinile. Dacă se împotrivește, nu aveți voie să-l loviți. Nenorocirea va fi însă dacă va avea măcar o zgîrietură!...

El porni înainte pe scara întunecoasă de lemn, care scîrțîia sub greutatea soldaților. Pe la a șasea treaptă, Louvigni lovi cu piciorul ceva moale. Își plecă în mod mașinal capul și văzu un om culcat de-a curmezișul pe trepte; beat? Se plecă mai mult și deodată îl recunoscu pe Panard. Hangiul era mort, sau leșinat iar sîngele îi curgea dintr-o rană mare, lîngă gît. Louvigni se înspăimîntă la un gînd ce îi sclipi în minte cu iuțeala unui fulger. Într-o clipă se găsi în coridorul de la etaj și văzu ușa camerei-temniță, larg deschisă. Dintr-un salt a fost înăuntru.

Chalais nu mai era acolo!

În clipa aceea, Louvigni gemu jalnic. Din ochii lui holbați, scoși din orbite, țîșnea o privire fixă. Era ca privirea unui nebun. Soldații care veneau și ei în momentul acela, îl văzură prăbușindu-se pe marginea patului lui Chalais și auziră un suspin care îi făcu să se dea înapoi. Timp de un minut, Louvigni sfîșie cearceaful cu dinții și cu unghiile. Horcăia. Cuvinte fără șir, întretăiate îi ieșeau printre buzele-i crispate.

Toate acestea, durară foarte puțin, doar cîteva minute. Apoi, gărzile îl văzură deodată ridicîndu-se și privindu-i. Se dădură și mai mult înapoi de frică.

Mai tîrziu, au spus că figura aceea albă, în care se vedeau numai ochii, ca două puncte întunecate... le făcuse așa de rău, că le venea greață.

Louvigni îi privea fără să-i vadă și horcăia. Se lupta împotriva nebuniei, împotriva morții. Ceea ce se petrecea în el, în momentul acela, era ceva groaznic, oribil, înspăimîntător. Tot ce poate avea un om în el ca forțe vitale, era întrebuințat de Louvigni ca să cucerească un moment de calmare, măcar un minut, care să-l salveze de nebunia care îi destrăma creierul.

Sforțarea a fost minunată. Timp de aproape un sfert de oră, înțepenit, fără a mai scoate măcar un strigăt, înlemnit în același loc, cu figura împietrită pe care lacrimile i se scurgeau lent, zbătîndu-se, luptînd cu el însuși. Gărzile nu îndrăzneau să mai facă un pas spre camera și nici să-i adreseze vreun cuvînt. Puțin cîte puțin, înțepenirea lui începu să se înmoaie. Lacrimile i se opriră. Chipul nu-i căpăta deloc

expresia omenească, dar încercă să gîndească, să chibzuiască și să se miște.

Atunci, ieși din cameră fără a spune un cuvînt soldaților. Coborî, se aplecă deasupra capului lui Panard și îl zgudui cu putere. Nenorocitul hangiu, scose un vaiet slab și de abia atunci, Louvigni își dădu seama că rănitul, nu mai era în stare să pronunțe vreun cuvînt. Coborî mai jos și străbătu tot hanul: era pustiu. În curte, constată, că nici calul lui nu se mai afla acolo. Intră în grajd și acolo, în colțul cel mai întunecat, în dosul unui maldăr de șei, hamuri și legături de paie, văzu trei ființe, care clănțăneau din dinți, amuțite de spaimă, ghemuite una în alta, privindu-l cu ochii holbați de groază. Erau: femeia hangiului, unica lor servitoare și un băiețaș care îngrijea de grajd.

- Haideți, spuse Louvigni cu o extraordinară blîndețe, să nu vă fie frică acum. Am să vă apăr eu.

Nevasta hangiului se înghesui înfricoșată în colțul ei și bîlbîi:

- Bietul meu soț!...

Servitoarea însă, prinse curaj și se ridică spunînd:

- A fugit.

- Știu, spuse Louvigni. A fugit cu calul meu?...

- Da, domnule Cavaler, spuse micul grăjdar. Și mi-a dat și mie în cap cu toată puterea.

- Bietul meu soț! repetă femeia.

Între timp limba servitoarei se dezlegă. Ea îi explică cum prizonierul deschisese ușa cu un clește, cum se năpustise afară, cum îi alergase înainte jupîn Panard auzind zgomotul și cum, vrînd să se împotrivească la fuga lui, primise o puternică lovitură de pumnal care îl dăduse de-a dura pe scări; cum a vrut să scoată cîteva strigăte de prevenire, dar prizonierul o fugărise și pe ea și pe hangiță; cum le împinsese în grajd unde au rămas pe jumătate moarte de spaimă, atît de furios fusese omul acela. După aceea, Chalais sărise pe calul lui Louvigni, pe care îl găsise gata înșeuat și se repezise afară ca o adevărată furtună. Cît despre Marina, ea încălecase pe iapa ei și plecase și ea de la han.Louvigni ascultă cu blîndețe și cu răbdare multiplele detalii - cea mai mare parte născocite - cu care era împănată descrierea. După ce termină, el întrebă numai în ce parte plecase Chalais.

- Pe caraghioasa aceea, spuse servitoarea, care era urîtă și vroia să se răzbune pe frumusețea Marinei, pe caraghioasa aceea am văzut-o bine, ea a luat drumul...

- Nu, o întrerupse Louvigni. Nu-mi pasă de ea. El. Hai, spune repede încotro a luat-o el?

Lucru ciudat: blîndețea cu care îi vorbea Louvigni, o sperie pe servitoare, mai mult decît o speriase furia lui Chalais. Ea se retrase cîțiva pași, îngălbenindu-se și bîlbîi:

- Drumul spre Blois, domnule gentilom, pe drumul spre Blois!...

Atunci, Louvigni ieși liniștit din han și puse să se înșiruie în fața lui pe șosea, cei opt cai ai soldaților, care trebuiau să escorteze trăsura. El îi trecu în revistă cu o privire sigură de cunoscător și arătînd un murg cu capul fin, cu picioarele nervoase și cu pieptul larg, mormăi:

- Uite unul, care îmi va salva viața în ultimul moment. Eu îmi cunosc calul, dar ăsta poate să ajungă și un cerb din urmă. Haide, pînă în două ore îl prind eu.

Nici nu-și terminase gîndurile și galopa deja pe șosea. Părea că își îmbrățișase calul și zbura cu el într-un avînt impetuos, făcînd un tot cu el ca un centaur. Animalul, solid și vînjos, se năpustea cu nările fumegînde și cu ochii înflăcărați.

Louvigni se opri o oră la Blois. Aici află că Regele și Cardinalul plecaseră direct spre Tours și Nantes, fără a mai trece prin Blois și că la ora aceea, probabil că ajunseseră la capătul călătoriei lor. Mai află și de arestarea ducelui de Vendôme și a Marelui Stareț, de risipirea celorlalți conspiratori, foștii lui tovarăși de luptă, de triumful lui Richelieu și la toate acestea, el nu simți nici un fel de emoție.

Pentru el, acestea păreau noutăți din altă lume, acum uitată, în care trăise pe vremuri, cu multe secole înainte: adică cele cîteva zile de suferință.

El nu întreba ce se întîmplase cu ducesa de Chevreuse. Ardea de dorința de a-i pronunța numele, de a afla unde este și ce face, dar nu îndrăzni să întrebe.

Cu toate acestea, judeca cu mintea limpede. Își spunea că trădarea lui nu era cunoscută decît de Chalais, care desigur, nu avusese timp să-i înștiințeze pe conjurați de aceasta. Se duse la palatul Cheverny, unde îl găsi pe dl. de Droue, care îl primi prietenește și îi spuse numai aceste cuvinte:

- Totul e pierdut pentru moment, dar totul va fi luat de la capăt la Nantes. Avem întîlnire generală, acolo unde se duce și Richelieu. Eu însumi plec mîine spre Nantes.

- Și eu plec chiar acum, spuse Louvigni.

Dl. de Droue povestea mai tîrziu, că nu observase nimic suspect în ținuta și în vorbele lui Louvigni, căruia îi strînsese mîna, îi urase drum bun și îl însărcinase cu diferite mesaje, care nu au mai ajuns niciodată în mîinile conspiratorilor cărora le erau adresate.

" Întîlnire generală la Nantes, își spuse Louvigni. Chalais a aflat-o și el, sau o va afla. Deci Chalais se îndreaptă spre Nantes.

El își reluă goana, făcîndu-și calul să dea tot ce putea și totuși ocrotindu-l, cu profunda lui știință privind echitația.

Louvigni, mergea de-a lungul rîului Loire. Era un drum natural. La Saumur, nu-i dădu prin minte să scurteze cotul ce îl făcea rîul, tăind de-a dreptul arcul de cerc al acestuia. Era sigur că Chalais mergea pe șosea. Cu toate acestea, nu avea nici o veste despre el.

Dincolo de Saumur, la o bifurcare a drumului spre Thouars, el ajunse din urmă două escorte. Cea care mergea înainte, compusă din doisprezece călăreți, un cupeu și cîțiva măgari încărcați cu bagaje, nu avea nici o legătură cu aceea care venea în urmă, mult mai importantă. Cea de a doua, era compusă din cinci-șase cupeuri, mai multe căruțe cu bagaje, avînd în fața și în spatele lor cîte o jumătate de companie de gărzi.

Această importantă escortă, o însoțea pe Regina Ana de Austria, care se îndrepta din ordinul lui Ludovic al XIII-lea, în marș forțat spre Nantes. Regina își luase și doamnele de onoare. Stătea în trăsura ei, păstrînd o atitudine de mîndrie întunecată, sub care se ghiceau îngrijorările spaimei. Uneori, Regina, se ridica și privea în depărtare, spre acea escortă, care părea ca o mică avangardă și cu care totuși, nu avea de la plecare din Paris, nici un fel de legătură. Atunci, privirea Reginei se umplea de fulgere de mînie.

O cută disprețuitoare îi crispa gura, dar stăpînindu-și mînia și ura ei zadarnică, se trîntea la loc pe pernele trăsurii și, uneori cîte o lacrimă de necaz îi voala privirea.

Și aceasta din cauză că mica escortă, care se grăbea de asemenea spre Nantes, o înconjura pe d-ra de Montpensier, logodnica lui Gaston d' Anjou!

Cele două grupuri, unul după altul, tăiară drumul de-a curmezișul, în direcția Thouars și în curînd dispărură în depărtare.

Louvigni nu văzuse nimic din drama aceea, în care era în joc viitorul Annei de Austria. El își urmase drumul lui, încăpățînîndu-se să meargă mai departe, pe șoseaua de pe malul Loirei. Astfel, ajunse

[illegible] de Nantes, a doua zi după intrarea Regelui în acel oraș. El [illegible] în cincizeci de ore, inclusiv popasurile, distanța dintre [illegible] și Nantes.

[illegible] ouvigni se oprise la vreo leghe de Nantes, într-un han de cărăuși [illegible] marinari, așezat la marginea șoselei, nu departe de satul [illegible]. Acolo, simțise o oboseală groaznică ce îl forțase să [illegible]. A mîncat și a băut, fără să-și dea seama ce i se servea. Se [illegible]

"[illegible] Blois, nimic. La Tours, nimic. La Saumur, nimic. Cred că îmi [illegible] destul de bine calul. Cu cel pe care am călărit pînă aici, ar fi [illegible] să-l ajung pînă acum. Nu avea mai mult de o oră avans asupra [illegible] Atunci de ce nu l-am ajuns?

O [illegible] rece îi scălda rădăcina părului, cînd se gîndi că [illegible] fi putut îndrepta spre Paris, în loc de a mai veni la Nantes.

[illegible] privi în depărtare, cum își rostogolea Loira apele cenușii. Ce [illegible] oare, printre insulele de nisip? Peisajul începuse să capete [illegible] crepusculului. Spre apus, nori grei, nemișcați, plumburii, [illegible] orizontul cu forme grațioase, colorate în mov și roz și imediat [illegible], un glob purpuriu, cu contururile foarte netede, fără raze. Soarele [illegible]

Mult timp, Louvigni își ținu privirile fixate asupra acestor lucruri, [illegible] nu le vedea. Acolo, printre norii aceia delicați, fardați în [illegible] de o nesfîrșită gingășie, el își vedea visul lui de sînge. Ducesa [illegible] mai apărea deloc în minte, dar Chalais îl copleșea, fără a-i putea [illegible] imaginea-i blestemată.

"De ce nu l-am ajuns?"

Puțin cîte puțin, culorile mai întunecate ale orizontului mîncau globul purpuriu. În curînd, nu mai rămase din el decît o margine subțire, [illegible] începu să strecoare printre nori, niște raze cu pulbere de [illegible]

Louvigni se lovi cu palma în frunte. Un surîs îi destinse buzele-i [illegible], arse de febră.

"De trei ori idiot ce-am fost! Ah! nebun ce sînt! Am mers ca un [illegible]! Dar cum naiba, nu mai sînt în stare să judec?... Dacă nu l-am văzut pe Chalais pînă acum, e fiindcă de la Blois, el nu se afla înaintea mea! L-am întrecut pe acolo, pe undeva. Și acum, trebuie să vină... va trece pe aici..."

Și spunîndu-și acestea, scoase un suspin adînc și o ușurare plăcută puse stăpînire pe el.

În pasiunile exasperante, există un fel de dublă vedere; mintea încordată ca un fier înroșit în foc pînă la alb, ajunge pînă la paroxismul forțelor și creează niște facultăți trecătoare, dar puternice, niște izbucniri de judecată clară, cum aruncă farurile intermitente dîrele de lumină în noapte...

Poate că Louvigni, îl vedea pe Chalais, acolo, în depărtare, peste atîtea leghe, pe drumul pe care venise și el!...

Se scurse o oră. Era încă ziuă. Deodată Louvigni îl văzu pe Chalais pe șosea. Rîse în tăcere, cu un rînjet ce-i dezvelea dinții, apoi mormăi bucuros:

- Pe moartea dracilor! Știu că a alergat; mi-a cotonogit calul.

Chalais venea la pas, călare pe calul lui Louvigni, pe care-l găsise înșeuat, gata de drum, în curtea hanului de la Beaugency. Într-adevăr bietul animal părea complet istovit și înainta cu mare greutate, cu părul zburlit de sudoarea ce se uscase pe el.

- Ei drăcie! continuă Louvigni la fel de voios, dar ăștia cine or mai fi?

Erau trei gentilomi, care probabil că făcuseră călătoria împreună cu Chalais, căci și caii lor păreau la fel de istoviți; fără îndoială că erau dintre aceia pe care i-am văzut adunați la castelul din Cheverny. Cei patru tineri discutau cu familiaritate, voioși, în timp ce se apropiau de porțile cetății Nantes. Chalais părea fără griji și bine dispus; fusese asigurat la Blois, că Ducesa a fost și ea anunțată despre întîlnirea generală a conjuraților și conta s-o găsească acolo, la Nantes. El nici nu bănuia măcar că Ducesa fusese prizonieră la Marchenoir. De fapt, în momentul cînd Marina îi deschisese ușa, el nu avusese decît un gînd: acela de a fugi cît mai curînd, fiind sigur că Louvigni se va întoarce cu ajutoare; și Marina, ea însăși, nu se gîndise decît să-l conducă, să-l împingă mai bine zis, pînă în curte. Pe scara hanului, se ciocnise cu nenorocitul de Panard, care încercase să-l oprească pe prizonier; teama de Eminența Roșie, îi dăduse curaj hangiului. Am văzut ce rezultase din acest acces de curaj: dintr-o lovitură de pumnal, Chalais, care era hotărît să- și cucerească libertatea, care în momentul acela reprezenta pentru el viața și iubirea, se descotorosise de acest potrivnic puțin temut. Atunci, Marina îi strigase că se găsea în curte un cal gata înșeuat.

Cîteva clipe mai tîrziu, Chalais se repezise pe șoseaua spre Blois, în timp ce Marina, își forța iapa în direcția orașului Orleans.

La Blois, cum se convinsese și Louvigni în cele din urmă, Chalais se oprise mai multe ore. Acolo aflase și el de arestarea celor doi șefi și de marșul spre Nantes al Regelui. Atunci, porni la drum cu trei gentilomi care se îndreptau spre o întîlnire de conspiratori, pe cînd Chalais mergea la o întîlnire de dragoste. Ducesa se afla la Nantes. Nici nu se îndoia de asta.

De aceea, se grăbise din ce în ce mai mult și îi antrenase și pe cei trei prieteni în goana lui. Goana, durase cît a putut dura și rezistența cailor lor. Acum, mergeau la pas și Chalais, în culmea fericirii, lăsa să se reverse bucuria. Se gîndea astfel:

"Peste o oră cel mult, o voi vedea!"

Louvigni îi lăsase să treacă pe cei patru prieteni. După aceea, el ordonă în liniște să i se pună șaua pe cal și îi plăti hangiului. Încălecă și într-un tempo de trap, îl ajunse pe Chalais cu tovarășii lui de călătorie, în momentul cînd aceștia se aflau la o zvîrlitură de băț de porțile cetății Nantes. Era tocmai momentul în care soldații din post, care păzeau porțile, se pregăteau să ridice puntea mobilă. Chalais, văzînd că soldații se pregăteau să manevreze lanțurile podului, strigă:

Hei! Mai așteptați puțin, ce dracu! Vrem să intrăm și noi!

În cazul acesta, grăbiți-vă domnilor, răspunse sergentul din post.

În momentul acela, Louvigni descălecă și își lăsă calul în drum. O rupse la fugă și ajunse la podul mobil, în același timp cu cei patru. Chalais mergea primul, iar cei trei prieteni, veneau în urma lui. Louvigni îi întrecu pe toți în fugă și în momentul cînd Chalais intra pe poartă, strigă către un om care îi apucase dîrlogii calului.

Cine dracu e turbatul ăsta?... La o parte prietene!...

Era Louvigni.

Conte de Chalais, spuse el, în numele Regelui și al urii mele, vă arestez!

Louvigni! urlă Chalais, îngălbenindu-se de tot. Ajutor, domnilor.

În același timp, își înfipse pintenii în burta calului, care fiind ținut cu putere de dîrlogi, se ridică în două picioare nechezînd de durere. Louvigni se cramponase de dîrlogii calului. Nu spunea un cuvînt, dar același rînjet teribil și tăcut pe care-l avusese mai înainte la hanul călăușilor, îi dezvelea dinții. În aceeași clipă, Louvigni primi două-trei lovituri furioase. Totuși tăcea. O spumă îi încolțea în colțul gurii.

Prietenii lui Chalais și însuși Chalais, loveau cu sete. Deodată, calul lui Chalais se prăbuși; Louvigni îi înfipsese pumnalul în încheietura gîtului. Chalais sări în lături și rămase în picioare. Își ridică spada. În secunda aceea, două brațe puternice, nervoase, îl cuprinseră, strîngîndu-l într-o sălbatică și teribilă îmbrățișare.

- Ajutor! Ajutor! răcni Chalais.

La două degete de fața lui, vedea chipul însîngerat al lui Louvigni: doi ochi ce aruncau flăcări, injectați de sînge care îl fascinau. În timpul acestor cîteva secunde, a fost paralizat, înlemnit de uimire. Deodată se simți ridicat în sus de la pămînt.

Moartea îl luase în brațe!

Moartea îl ducea cu ea!

Atunci, toate energiile lui vitale, se redeșteptară într-însul și clocotiră ca într-o vîltoare; nervii i se încordară, gata să se rupă. Răcni din nou: "Ajutor! Ajutor!" Și apoi își înfipse cu furie dinții în gîtul lui Louvigni, mușcîndu-l.

Dar Louvigni îl lăsă să-l muște! El primi fără să se împotrivească toate loviturile pe care i le dădeau cei trei gentilomi, care tăbărîseră asupra lui. Mergea înainte, rănit, ducînd în brațe pe amantul Mariei clătinîndu-se. Toate acestea nu duraseră mai mult de un minut.

Soldații din post, la început speriați de brusca încăierare, se repeziră atunci cînd îl văzură pe Louvigni venind spre ei, părînd a le aduce în brațe un rănit.

- În numele Regelui! tună Louvigni.

Apoi, cu un strigăt furios, adăugă:

- Arestați-i pe toți!

Urmă o ciocnire între soldați și ceilalți gentilomi, prieteni cu Chalais; lupta a fost scurtă; cei trei tineri, care veniseră la Nantes pentru motive temeinice ce le îngrădea însăși viața lor, își spuseră că - fără îndoială - prinderea unui singur conspirator ar fi o înfrîngere mult mai puțin teribilă decît capturarea a toți patru. Atunci se retraseră și în curînd, dispărură în fundul unei străduțe, fără a mai fi urmăriți.

În timpul acesta, Louvigni se îndreptase spre corpul de gardă, cu pași siguri și liniștiți. Chalais simțea pe fața lui respirația arzătoare a dușmanului de moarte și horcăia înjurături înspăimîntătoare. Louvigni, nu spunea nimic... Aceasta, dură cîteva clipe. Louvigni intră în camera de gardă și îl aruncă pe Chalais la pămînt. Apoi, se azvîrli

deasupra lui, îi puse genunchii pe piept și mîinile pe umeri, repetînd cu un strigăt răgușit de sălbatic triumf:

În numele Regelui!

Atunci, soldații puseră mîna pe Chalais. Louvigni îi vîrî sub nas sergentului documentul dat de Richelieu. Chalais a fost legat. După aceea, Louvigni își șterse liniștit fața, privind spre Chalais.

Hei! Louvigni! exclamă Chalais, zadarnic cauți să te ascunzi. Niciodată n-ai să mai poți să-ți ștergi scuipatul meu de pe fața ta de trădător.

Față de trădător? răspunse Louvigni. Mai înainte era adevărat, acum nu.

Ei aș? Nu mai ești trădător? Atunci ce ești?

Călău, spuse Louvigni.

Chalais a avut curajul să izbucnească într-un hohot de rîs. Dar simți un frig de moarte, care i se strecura în vine. Louvigni se întoarse spre sergentul patrulei și dădu ordine.

Soldații au făcut rost de o brișcă înhămată cu un măgar și Chalais, legat cobză, a trebuit să se urce în ea. Șase soldați se așezară în jurul brișcei, iar doi se urcară în ea. Louvigni se urcă și el tot acolo și... lucru surprinzător, tot timpul drumului, el ținu în mîna lui, una din mîinile lui Chalais.

Se făcuse noapte.

Porniră pe străzile înguste și întortocheate ale orașului. În curînd, turnurile masive ale uriașului castel, se profilară pe firmamentul nopții, apoi trecură puntea mobilă a castelului și gura întunecată a porții lui înghiți micul cortegiu.

Zece minute mai tîrziu, Chalais era închis într-o celulă din subteranele castelului și Louvigni a fost introdus la Cardinalul de Richelieu. Dar cînd deschise gura să-și înceapă raportul, se prăbuși grămadă, fulgerat de bucurie. De abia a doua zi, el își recăpătă cunoștința.

În același timp, află că în ziua aceea, Parlamentul din Bretania înregistrase certificatele regale, care instituiau o cameră de justiție, destinată să-l judece pe Chalais. În trecere, trebuie să spunem, că printre judecătorii desemnați pentru aceasta, se afla și un consilier, numit Joachim Descartes; era tatăl autorului unei celebre lucrări, tratînd despre metodele filosofice.

Procesul Contelui de Chalais, reîncepu după două zile. În ziua aceea, în timp ce judecătorii se întruneau, avu loc în capela Castelului din Nantes, o ceremonie pe care o vom povesti. Din fundul celulei lui, nenorocitul Chalais, poate că auzea cîntecul de slavă și vuietul orgii, ca un zgomot îndepărtat de bucurie, de fericire și de triumf.

CAP. LIV

NEBUNIA LUI VERDURE

POATE CĂ NU L-AȚI UITAT încă pe Arhiepiscopul Louis de Richelieu, pe Doamna Annais de Lespars, pe Trencavel și pe Mauluys, pe Rascasse și pe Corignan. Toți își petrecură noaptea în pavilionul de vînătoare și a doua zi de dimineață, în zori, ei porniră spre Paris, unde ajunseră, făcînd mici popasuri.

Corignan rumega nu știu ce; Rascasse îl supraveghea din colțul ochilor; Annays călărea mereu numai lîngă Arhiepiscop; Trencavel și Mauluys mergeau alături. Trencavel, ar fi vrut ca această călătorie să dureze o veșnicie, dar oricît de încet ar fi mers ei, tot trebuiau să ajungă la capăt și într-o după amiază, pe la orele cinci, turnurile de la catedrala Notre Dame, apărură înaintea călătorilor noștri.

" Am ajuns, se gîndea Trencavel. Mi se pare că tot drumul, de abia a durat o oră."

Bietul maestru de scrimă era trist. De fapt, acolo trebuiau să se despartă. Annays îi anunțase că hotărîrea ei era să se întoarcă la Anjou. Hotărîtă să-și respecte cuvîntul dat Arhiepiscopului, ea nu mai avea ce face la Paris. Domnilor, spuse atunci Louis de Richelieu, înainte de a ne despărți poate pentru totdeauna, ar fi bine să ne mai vedem o ultimă oară în altă parte decît pe drumul mare. Doamna de Lespars, vă întreabă dacă voiți a-i face onoarea de a fi musafirii ei, în locuința sa de pe strada Courteau, Joia viitoare, la ora prînzului.

Era într-o Sîmbătă. Trencavel socoti că cinci zile întregi și mari îi despărțeau de ora despărțirii definitive și un pic de speranță se înfiltră în el.. Mauluys primi invitația pentru el și pentru prietenul lui.

Aşadar, Annais cu Arhiepiscopul, intrară în Paris. Urmaţi pas cu pas de Rascasse şi Corignan, de maestrul de scrimă şi Contele de Mauluys, înconjurară Parisul şi intrară prin poarta Montmartre.

-Rascasse, spuse atunci Trencavel, vii cu noi?

Micul Rascasse şovăi pentru ultima oară. Dar ce mai putea face acum? Pe el îl aştepta o funie straşnică, dacă se mai întîlnea vreodată cu Cardinalul. Pentru el, avea să înceapă de aici înainte, o viaţă de groază şi de veghe. Simţea nevoia unui sprijin puternic.

- Pe legea mea domnilor, spuse el, fie ce-o fi, eu sînt cu Dumneavoastră.

- Şi dumneata? spuse Trencavel, adresîndu-se lui Corignan.

Fostul capucin clătină din cap.

- Eu ştiu unde să mă duc! mormăi el.

Şi din ochi îi ţîşni o uitătură urîtă, pe care Rascasse o observă numaidecît.

- Un cuvînt, reluă Corignan. Sînt oare prizonierul Dumneavoastră? sau sînt liber?

- Liber! făcu Trencavel, ai fi o pasăre prea greu de păstrat.

- În cazul acesta domnilor, sînt prea plecatul dumneavoastră servitor!

Şi după aceste cuvinte, Corignan se depărtă în graba mare.

- Domnilor, spuse Rascasse, vă rog să-mi spuneţi unde să vă găsesc. Trebuie să-l urmaresc pe fratele Corignan, să aflu unde se duce mai întîi şi apoi, pentru un alt lucru.

Mauluys îi spuse unde se afla locunţa lui, iar Rascasse dînd pinteni se repezi pe urmele vechiului tovarăş întru spionaj, devenit acum mai mult ca oricînd, duşmanii lui. Trencavel şi Mauluys îşi continuară drumul pe strada "Patru-Fii", unde, intrînd în locuinţa Contelui au fost primiţi de zgomotoasele exclamaţii de bucurie şi înjurături ale lui Montariol. După ce bucuria bunului Secund se potoli, Mauluys spuse:

- Şi Verdure? Nu-l văd pe domnul Verdure!

- Verdure? spuse Montariol cu o voce ciudată. Vai domnule Conte...

- Ce-i?... A murit?

- Mai rău! Bietul Verdure a înebunit! De opt zile se află într-o stare de completă rătăcire.

- Hm ! spuse Mauluys sceptic. Dacă aş da acum o raită prin pivniţă, aş afla precis de unde îi vine această nebunie.

- În pivința Dumneavoastră? exclamă Montariol. Dar nu mai există nimic în pivnița Dumneavoastră! Așa cum mă vedeți, eu, care la fiecare masă îmi beau obișnuitele mele două sticle de vin, ei bine, de opt zile sînt nevoit să beau numai apă. Și de ce asta? Făcu Trencavel izbucnind în rîs.

- De ce? Fiindcă eu n-am nici un ban ca să-mi pot cumpăra vin și fiindcă nu se mai află nimic în pivnițele domnului Conte, vă rog să mă credeți.

- Cu toate acestea, spuse Mauluys, e imposibil ca Verdure să fi băut tot: era acolo vin pentru șase luni.

- Nu, n-a băut tot, dar a urcat toate sticlele în camera domnului Conte!

- În camera mea?

- Da, tot! Căratul sticlelor a durat două zile. Și acum, Verdure s-a instalat în mijlocul unei adevărate fortărețe de sticle, de unde va fi foarte greu să fie scos. Vorbește aiurea și spune niște lucruri de neînțeles.

- Trebuie să vedem și noi asta! spuse Trencavel rîzînd zgomotos.

- Haideți să vedem, spuse Mauluys rece.

Era o tăcere adîncă în toată casa.

Se urcară la etaj. Contele deschise ușa și cei doi prieteni rămaseră înlemniți: nouri albăstrui de fum pluteau greu prin aer și formau o ceață prin care mobilele căpătau niște contururi nehotărîte. Într-un colț, se vedea foarte vag, cufărul. În fața cufărului, lipită de el, o masă. În fața mesei, un fotoliu. Și în fotoliul acela, răsturnat pe spate, cu picioarele pe masă, ridicate mai sus decît capul lui, sta Verdure, fumînd cu ochii pierduți în tavan.

- Arde casa! exclamă Trencavel uimit.

- Nu, spuse Montariol, e luleaua lui.

- Foc? mormăi o voce de bețiv din mijlocul norului de fum. Foc e numai în capul meu. Săriți, ard, cap de bivol! Dați fuga că arde, pe mațele dracilor!...

Se auzi o lovitură seacă în marginea mesei. Verdure întinsese mîna și luînd o sticlă îi scoase dopul. Și atunci, cei trei prieteni îl putură vedea, cum, fără să-și schimbe poziția, ducea sticla la gură și o golea încetișor, cu ochii închiși.

- Mii de tunete! făcu Montariol cu o admirație în care se simțea și puțină invidie.

- Olcoo! exclamă Trencavel arătîndu-i lui Mauluys maldărul de sticle, unele peste altele.

Totul alcătuia două stive, ca două ziduri, ce lăsau o trecere îngustă la capăt, iar în jurul mesei, le așezase în formă de fortăreață. Pe măsură ce le golea, bețivul le azvîrlea în vasta scobitură în care se afla fereastra, unde se făcuse un maldăr enorm. Mici băltoace și dîre roșii, alcătuiau desene bizare, care păreau a întări și mai mult nebunia lui Verdure. Verdure își întoarse capul spre ușă.

- Doamne! exclamă Trencavel, dar ce are la nas?

- N-are nimic, spuse Montariol. Nasul i-a căpătat culoarea vinului, asta-i tot.

Dar cum a trăit pînă acum fără mîncare? reluă Mauluys.

Din cînd în cînd, i-am adus eu cîte ceva. Cînd îi era foame, mă chema.

Nu-i chip să intri înăuntru, spuse Trencavel. Aici e iadul dracilor, nu altceva.

Iadul? behăi Verdure. Ba e paradisul.

Uite, iar îl apucă nebunia. Ascultați, murmură Montariol.

Paradisul! bombănea Verdure. Cereștile regiuni în care nu e voie să-ți fie sete. Hei! Dar cine sînt ăștia? Ce vreți, mitocanilor? El e Domnul Conte de Mauluys, cel căruia nu îi e niciodată sete și nici nu știe să citească!

Verdure izbucni într-un hohot prelung de rîs.

Secundule spuse Trencavel, încearcă să deschizi fereastra, căci altfel nu vom putea intra niciodată înăuntru.

Pentru ce să intrăm? spuse cu răceală Mauluys.

Eu nu vreau să intre nimeni, se răsti Verdure.

Caraghiosul nu-i deloc nebun, reluă Mauluys. E beat. Are să-și revină în fire, cînd nu o să aibe ce să bea, asta-i tot.

Dar, dragă Conte, mai are de băut pentru încă o lună!...

Ei bine! N-are decît să-mi bea tot vinul într-o lună și pe urmă, n-are să mai bea decît apă.

Niciodată! mugi Verdure care asculta cu atenție. Cînd nu o să mai fie vin, Dumneavoastră o să puneți să se aducă altul.

Ce obraznic! făcu Trencavel, repezindu-se în norul de fum. Am să-l trag de urechi.

Mauluys ridică din umeri. Montariol strigă:

Ia seama, maestre.

Verdure se ridicase. Se clătina și picioarele i se îndoiau sub el, dar totuși, se ținea încă bine. El împinse masa deoparte și se așeză pe cufăr, cu cîte o sticlă în fiecare mînă.

- Aha! făcu el, amestecîndu-și mormăiturile și sughițurile. Uite-l acum și pe spadasinul... strîmbă lemne. N-are decît să vină! Să se apropie! Eu unul nu mă bat cu lovituri de spadă!

Și bețivul începu să-și învîrtească sticla, într-o morișcă de temut.

- Haide, Verdure, potolește-te! spuse Trencavel împăciuitor.

- Ba n-o să mă potolesc deloc! Puteți să vă scoateți și spada. Cînd ai fost omorît odată de Musiu Saint-Priac și tot n-ai crăpat, îți revii din orișce. Nu mă potolesc nici mort! Nu vi-o dau!

- Ce? Ce nu vrei să-mi dai?

Verdure se ridică și mai sus pe cufăr și răcni:

- Nu o s-o citiți! Nu vreau!

- Ce? strigă Trencavel. Ce dracu e aia, pușlama bătrînă!

- Destul! strigă Verdure. Ieșiți afară sau vă dau una în cap. Nu există decît un singur om pe lume care să o poată citi! Și numai el, singur, are s-o citească! Afară de aici, vă spun!

Pe jumătate mîniat, pe jumătate îngrijorat, Trencavel se dădu înapoi în fața nebunului, care îl amenința cu sticla.

- Trencavel, spuse liniștit Mauluys, bețivul ăsta are să ne spargă capul. Asta ar însemna un sfîrșit frumos!

- Aha! scrîșni Verdure. Spadasinul fuge în fața mea! A mea e izbînda!... Mi-e sete, am să-mi beau armele.

Și începu să dea pe gît una din sticlele pe care le ținea în mînă. Apoi, văzînd că Trencavel ajunsese la ușă, el se trînti din nou în fotoliu mormăind amenințări încîlcite. Mauluys închise ușa la loc și coborî îngîndurat, la parter.

- Ce dracu voia el să nu-i iau și să nu citesc? spuse Trencavel.

Mauluys, cufundat în gînduri, cu mintea dusă departe, tresări și răspunse:

- Scrisoarea, la naiba!

- Scrisoarea? Care scrisoare?

- Scrisoarea! exclamă Mauluys cu un surîs ciudat. Nici eu nu știu mai mult de atît.

În timpul acesta, Rascasse o luase pe urmele lui Corignan, pe care, după un timp de trap întins, îl ajunse. El alerga drept spre strada Saint-Avoye. Rascasse izbucni în rîs.

- A da! e adevărat! Uitasem că popa și-a făcut și el un cuib acum și că putoarea de Brighitte i-a oferit inima ei.

Odată asigurat că fostul capucin se refugiase la Brighitte, Rascasse se gîndea:

"Iată așadar și sfîrșitul carierii mele! Eu l-am salvat pe Eminența Sa din multe încurcături. Totdeauna am avut curaj și cîteodată am fost chiar glumeț. La încheierea acestor socoteli, eu nu găsesc în mine decît îngrijorări și remușcări; și în jurul meu, ura Cardinalului la capătul acestora mă așteaptă spînzurătoarea. Pînă atunci, iată-mă pe drumuri. Corignan și-a ales calea lui. Eu unde să mi-o găsesc pe a mea? Ce-ar putea să facă Trencavel cu mine?"

El ajunse în fața casei lui Mauluys și cînd ridică ciocanul, ca să sune, un gînd ciudat îi trecu prin cap, un fior rece îl străbătu și simți inima bătîndu-i mai tare. El murmură:

"Hm! Asta ar fi nostim, să se întîmple ca să iasă din Rascasse un om cinstit!"

Corignan nu se gîndise prea mult la asta, dar era mai puțin îngrijorat. Numai că era îngrijorat cu totul din alte motive. De fapt el îi storsese doamnei Jagogne o mie de lire, promițîndu-i în schimb protecția cardinalului și o avere frumoasă. Ori el nu aducea acum nici una nici cealaltă. Singura centură din toată expediția lui, era scrisoarea pe care Marina i-o predase la Hanul din Beaugency, scrisoare uitată în fundul unuia din buzunarele lui. Cît despre mia de lire, acesta primise atîtea lovituri în cursul drumului, că ajunsese acum într-o stare jalnică.

Corignan, la toate acestea se gîndea. El își spunea că dulcea și slaba Brighitte, îi pregătise fără îndoială, o primire de o duioșie îngrijorătoare. El urcă încetișor și fără zgomot scara șubredă de lemn și se opri în fața ușii. Apoi, după ce își alcătui un plan de lucru trainic, intră năvalnic pe ușă, gîfîind, ca și cum ar fi alergat ca un nebun, ca să ajungă cît mai repede.

- Ne-am învîrtit! urlă el intrînd. Ne-am asigurat bogăția! Bogăția, bogăția! Mă înțelegi, draga mea? Norocul, cum îți spun! Averea! L-am ajuns pe Rascasse, l-am înpiedicat să o dea pe Ducesă, Cardinalului.

- Ai făcut tu asta? mugi Brighitta.

- Da...Nu...Adică...

- Şi mai îndrăzneşti să-mi spui că îmi aduci bogăţie! Imbecilule! Dimpotrivă, trebuia să-l ajuţi! Ah, eşti un om pierdut, popo! şi eu la fel, fără îndoială!

Urmă un şir de vaiete. Corignan, îngrozit, nici nu mai îndrăznea să sufle. Toate acestea, se terminară printr-o năvală a dulcei şi slabei femei care îl îmbrînci pe vlăjganul de călugăr, complect năucit şi îmblînzit odată pentru totdeauna. Ea apucă Biciul Sfîntului Lambru şi începu să facă cu el pe umerii sexului tare, un fel de dans, înnebunitor de plăcut. După ce Corignan se lăsă bătut şi făcut zob, ea spuse:

- Acum să ne facem socoteala. Ţi-am dat o mie de lire. Ce-ai făcut cu ele?

Corignan îi arătă cu un aer vrednic de milă, o pungă scofîlcită, a cărei vedere, îi smulse doamnei Brighitte o serie de suspine şi de urlete. Şi biciul Sfîntului Lambru intră din nou în dans.

- Şi cînd te gîndeşti, se văită în sinea lui, Corignan, că dintr-o lovitură de pumn aş da-o gata, dacă aş îndrăzni. Dar uite, nu îndrăznesc să lovesc o femeie; aoleo!...iii!...stai!...au!...oleo!...

Aceste gînduri nu împiedicau însă ploaia de lovituri de bici. Totul, se termină printr-o lovitură, pe care fostul capucin o primi drept în stomac şi după aceea, Brighitte începu să-şi ungă părul care i se ciufulise în urma loviturii dată cu capul, ca punct final al acestei blînde convorbiri.

- Gen Rascasse! spuse ea simplu.

Corignan, trîntit pe jos, năucit, învineţit, plîngea păcatele trecute şi viitoare.

"Asta-i purgatoriu curat, îşi spunea el. Acum am dreptul să intru în paradis."

Doamna Brighitte începu să-l scotocească cu furie, de teamă ca nu cumva tovarăşul să nu-şi fi ascuns ceva parale ca să se ducă să bea. Deodată, ea dădu de o hîrtie, împachetată în aşa fel, încît făcea un fel de nod, foarte greu de desfăcut.

- Ce-i asta? spuse ea.

Corignan se uită, uimit. Uitase de ea.

- Scrisoarea Marinei, spuse el mecanic, aducîndu-şi aminte.

- Marina? se răsti acru, dulcea matroană. Vreo desmăţată! Ah! nenorocită ce sînt, ţi-am dat inima şi banii mei şi acum mă văd părăsită, înlocuită, lăsată în mizerie şi disperare!

Brighitte izbucni în plînsete. Era scena de gelozie, scena la care recurge orice femeie afurisită, care vrea să-și întărească victoria. Apoi adăugă cu un aer foarte natural:

- Și pe deasupra și bătută!

- Haide, scumpa mea, spuse Corignan, profund încîntat. Te-am atins doar, cu atîta blîndețe.

- Ce înseamnă asta? repetă Brighitte arătîndu-i amenințătoare, scrisoarea Marinei.

Corignan se ridică dintr-un salt și își trînti un pumn în cap: acum își amintea tot.

- Asta! urlă el, asta înseamnă averea! Un bon de zece mii de lire!...

- Zece mii de lire! palpită Brighitta. Asupra casieriei Cardinalului?

- Nu. Din casa D-nei de Chevreuse.

Și în timp ce Brighitte gîfîia de speranță, iar zgîrcenia îi strălucea înflăcărată în pupilele ei dilatate, Corignan îi povesti scena din hanul de la Beaugency. Cu multă îndemînare, Brighitte reuși să desfacă hîrtia, și o citi. După ce păstră un timp tăcerea, ea rosti printre dinți:

- Da, cred că Ducesa ar da mii de poli și poate și mai mult pentru a afla o astfel de veste și a-l scăpa pe Contele de Chalais. Dar unde-i ea acum?

- Era la Marchenoir, însă micuța ei servitoare a smuls-o din ghiarele lui Rascasse.

Brighitte nu-l înțelegea. Urmă o lungă explicație. Corignan fu interogat după toate regulile artei. Din acest interogatoriu, pe care și Richelieu l-ar fi admirat, rezultă:

Că Ducesa de Chevreuse trebuia căutată cu orice preț. Că Rascasse trădînd pe Cardinal, era sub ordinele lui Trencavel. Că Arhiepiscopul de Lyon și Annais de Lespars erau la Paris. Că Trencavel, Mauluys și Rascasse erau și ei tot acolo. Atunci, după ce stabili împreună cu Corignan, aceste puncte esențiale, îngălbeni de speranță.

- Da, spuse ea încetișor, cred și eu acuma, că ne vom îmbogăți.

Nu ți-am spus-o eu? triumfă Corignan

Fără a-i răspunde, Brighitte se urcă în fosta locuință a lui Trencavel și rămase acolo o oră, înțepenită la fereastră, ca un păianjen ce pîndește cu o nemaipomenită răbdare să-i cadă musca în plasă. Cînd se coborî de acolo, ea era strălucitoare de bucurie și mormăia:

Noroc că sînt aici ca să veghez, căci altfel, această clădire, din strada Courteau, ar fi în curînd un adevărat loc de desfrîu. Dar de data

aceasta, viciile dezmățatei acesteia, au să servească cinstei mele. E mai mult ca sigur că ea, are să-l atragă aici pe tînărul maestru de scrimă, obraznicul ăla care nu m-a privit măcar o dată, atîta timp cît a stat la mine. Și atunci, de îndată ce Eminența Sa, se va fi întors la Paris...

Ea îi explică lui Corignan planurile ce și le făurise. Ducesa de Chevreuse, trecea acum pe al doilea plan. Dar zece mii de lire, erau minunate de căpătat. Corignan a fost însărcinat să se ducă de trei ori pe zi la palatul de Chevreuse. Brighitte, se gîndea și nu fără dreptate, că Ducesa eliberată, avea să sosească la Paris, cel puțin peste o zi sau două, ca s-o vadă pe Regină.

- Cît despre rest, mă însărcinez eu, adăugă ea. Fiindcă acest rest înseamnă adevărata noastră îmbogățire: Lespars, Trencavel, Mauluys, Rascasse, toți au să-și piardă capetele în asta. Las' pe mine!

- Mai ales Rascasse! se răsti Corignan în culmea entuziasmului. Vreau să-l văd dînd din picioare, atîrnat de o funie.

Așadar, Corignan, dădu fuga la palatul de Chevreuse și doamna Brighitte se urcă la mansardă, ca să se așeze la pîndă la fereastra lui Trencavel, de unde putea privi în întregime toată grădina Annaisei. Aceste două ființe hidoase, tîrau moartea după ele.

Verdure, după ce Maulys și Trencavel bătură în retragere, încuie ușa cu cheia de două ori, mormăind, și își continuă ciudata activitate pe care o începuse. Trebuie să spunem aici, că la el nu era numai un caz de beție exagerată la culme, dar și un fel de idee fixă, o obsesie. Voia să păzească cufărul. Se considera gardianul lui. Și trebuie să mai spunem, că de fapt, el nu bea atît de mult cît avea aerul, și că, socotind bine, mai avea acolo vin, nu pentru o lună, cum spunea Trencavel, ci pentru vre-o zece zile. Cînd îi era foame, începea să facă gălăgie, să bată în ușă, pînă ce venea Montarial, cu d-ale mîncării. Cum lua mîncarea Verdure se încuia la loc.

- Numai prin foame putem să-l scoatem de acolo, pe nebunul ăsta, spuse Trencavel prima oară cînd auzi vacarmul îngrozitor pe care-l făcea.

Dar Mauluys îl rugă pe Montariol, să-l hrănească la timp pe nebun.

- Bine, dar trebuie să înceteze odată toate astea.

- Da, spuse Mauluys visător.

- Și cînd, dragul meu Conte?

Cînd are să creadă Verdune că e mai bine. Să nu mai discutăm asta.

Deci, Verdure își continuă mania.

Cam pe la a cinsprezecea zi, el observă cu uimire, că toate sticlele erau goale. Degeaba căută el el peste tot și prin maldărul de sticle goale, fiindcă a fost nevoit să se convingă de tristul adevăr. După aceste cincisprezece zile de băutură, Verdure mai petrecu tot acolo, alte trei zile dormind după înspăimîntătoarea cantitate de vin pe care o turnase pe gît. La sfîrșitul celei de a treia zi, pe seară, pe la orele opt, Verdure își revenise aproape în fire și nu mai rămăsese decît cam pe jumătate beat. În seara aceea, cînd Montariol îi dădu mîncarea, îl văzu cum își umplea o ceașcă și o dădu dintr-odată peste cap.

Aha! exclamă Montariol, acum ai trecut la vin alb.

Nu, spuse Verdure, e apă.

Apă?!?...

Da, Secundule. Mai du-te și lasă-mă să visez în pace. De altfel, ești frumos astă seară.

Într-adevăr, Montariol era îmbrăcat cu un costum minunat, pe care Verdure îl examina cu coada ochiului. Secundul se retrase speriat, fiindcă îl văzuse odată în viața lui pe Verdure, bînd apă. Cît despre Verdure, el își așeză fotoliul în fața cufărului, se instală comod în el și se pregăti să se culce, mormăind:

De ce dracu s-a împodobit așa frumos Secundul, astă seară?

Cap. LV

GASTON DE ORLEANS

DOMNIȘOARA DE MONTPENSIER sosi la Nantes a doua zi dimineața, după ce Chalais fusese arestat.

Părtașe fără însemnătate a acestei povestiri, noi nu am spus nimic despre ea pînă acum. Nu avem să analizăm aici nici motivele adevărate care o făceau să asculte de Richelieu, nici rolul pe care l-a jucat după ce a devenit Moștenitoarea Tronului. Doar un singur amănunt, ca să putem lumina și acest colț mai întunecat: se pare că această nobilă fată, l-a avut la un moment dat, pe Părintele Josef, ca duhovnic. Acest lucru, e suficient ca să-i poată de cititorului, cheia gîndurilor Domnișoarei de Montpensier.

O jumătate de oră în urma ei, Regina intra în castelul din Nantes. Văzînd-o, Regele îi surîse cu un zîmbet răutăcios, plin de ură, și de amenințări.

- Aha, ați venit, doamnă! spuse el.

- Am ascultat de ordinele Majestății Voastre, spuse Regina cu o voce tremurătoare. Majestatea Voastră va binevoi să-mi explice...

- De ce v-am chemat? La naiba, ca să vă fac să luați parte la căsătoria fratelui meu, fiindcă și Dvs. faceți parte din familie, doamnă, adăugă el cu un rînjet grozav.

Anna de Austria se aștepta la acest răspuns. Dar în fața desăvîrșirii unui fapt, care însemna prăbușirea politicii ei secrete, ea nu se putu împiedica, să nu se îngălbenească.

- Gîndiți-vă la aceasta! continuă Regele. Veți lua parte și Dvs. la acestă unire, sau dacă veți refuza, ar însemna să cred, mai știu eu

— Oricare ar fi fost mînia și indignarea Annei de Austria, ea își dădu seama că nu putea să-i răspundă, fără a se trăda. Atunci, se îndreptă mîndră, îl fulgeră pe regalul său soț cu o privire aprinsă de dispreț și se retrase. De abia ieșise Regina Anna de Austria, că intră Richelieu. Probabil că ascultase și el totul,după draperii. Adusese cu el pe Gaston de Anjou, care era galben la față și tremura, însă îl lăsase într-o altă cameră, care nefiind despărțită de cabinetul Regelui decît cu o perdea de catifea, trebuia să-i permită tînărului prinț să primească săgețile mortale ale discuției lor.

— Sire, spuse el intrînd, am venit să-i comunic Regelui, niște lucruri foarte grave. Dar văd că Majestatea Voastră e așa de tulburată.

— Da, fiindcă am văzut-o pe Regină! grăi înăbușit Ludovic al XIII-lea.

— Regele dorește cumva să revin peste o oră sau două?

Ludovic al XIII-lea se trînti într-un fotoliu, rămase cîteva clipe în tăcere, ca și cînd ar fi vrut să se potolească, apoi spuse ridicîndu-și chipul palid de tot.

— Domnule, nefericirile casnice, nu vor putea să împiedice niciodată un Rege să se ocupe de afacerile de Stat. Așadar, vorbiți, vorbiți, chiar acum.

— Ei bine Sire! fiindcă Majestatea Voastră o dorește, aflați că seniorii care au complotat împotriva Regelui la Paris, ne-au urmat la Nantes. Arestarea celor doi frați de Vendôme și de Bourbon, i-a speriat la început. Dar și-au revenit repede și acum sînt neliniștiți. Departe de a renunța la proiectele lor, au venit fuga la Nantes. Sînt vreo sută.

— Aveți numele lor? bîlbîi Regele, îmbătat de furie.

— La cea mai mare parte, Sire. Și știu și unde să-i prind.

— Atunci prinde-i odată, pentru Dumnezeu! Și să se termine odată cu ei! O sută, o mie, oricîți, dacă ar trebui!

— Sire, acum nu sîntem destul de tari. Dacă ar fi vreo bătălie, orașul întreg ar fi împotriva noastră și Majestatea Voastră nu va putea scăpa cu viață din asta. Iertați-mă Sire, că vă vorbesc în numele judecății și al adevărului.

Ludovic al XIII-lea înlemni de uimire. Richelieu îl făcu să-și piardă cumpătul, aducîndu-i la cunoștință că Bretagne era gata a se ridica pentru a scăpa sau, de a-l răzbuna pe Ducele de Vendôme.

— Atunci ce-i de făcut? bîlbîi Regele.

- Sire, spuse Richelieu surîzînd, Franța îi iubește pe învingători și-i disprețuiește pe cei ce fug. Trebuie să fim învingători, fără a lupta. Să-i forțăm pe corbii aceștia, să fugă rușinos.

- Și cum vom putea fi învingători?

- Toată speranța Sire, e acum în Delfin. Dacă se căsătorește cu D-ra de Montpensier, intriga sa adevărată cu Regina, cade de la sine... Eu unul, o consider neadevărată. Dacă fratele Vostru se căsătorește cu D-ra de Montpensier, ei vor fi dezorganizați, lipsiți de sprijin. Le va trebui atunci mai mult de doi ani, ca să urzească o nouă intrigă. Și în timpul acestor doi ani Sire, securea va lovi!

- Da! mugi Ludovic al XIII-lea. Pe toți sfinții! Pe tatăl meu! să facem să cadă capetele tuturor rebelilor, chiar de ar fi printre ei și aceia ai ipocritului meu frate, al acestui Gaston, pe care l-am iubit ca pe un fiu!...

Din camera de alături se auzi un fel de geamăt slab. Richelieu, pe jumătate aplecat deasupra Regelui, auzi acest geamăt și reluă:

- Este de datoria noastră Sire. Cît despre conjurații care au venit la Nantes, trebuie să-i facem să devină ridicoli și odioși, forțîndu-i să fugă. Și au să fugă, atunci cînd vor vedea rostogolindu-se sub secure, unul din acele capete de care vorbea Majestatea Voastră. Sire, nu uitați că avem în mînă, chiar pe acela care fusese destinat să mă lovească la Fleury, cu scopul ca după aceea, Majestatea Voastră să fie mai ușor lovită.

- Acel sărman Chalais? spuse Ludovic al XIII-lea, nehotărît. Dar... nu are să fie judecat?...

- Ba da, Sire! spuse cu ardoare Richelieu. Dar poate ști vreodată cineva, unde ajungi cu justiția?...

- Ar trebui...spuse Ludovic al XIII-lea, șovăind. Mai știu eu?...O mărturisire de a lui, de exemplu.

- O vom avea Sire! spuse Richelieu. Și acum, ar trebui să facem în așa fel, ca să se celebreze cît mai repede căsătoria Delfinului.

- Am să-l chem pe fratele meu...

- Inutil Sire, spuse Richelieu. Iată-l.

În momentul acela, perdeaua de catifea se dăduse de o parte și apăruse chipul livid al lui Gaston, descompus de groază: el auzise totul. Regele îl apostrofă aspru:

- Fără nici-un fel de nehotărîre stupidă! strigă el. Da sau nu? sînteți gata să vă căsătoriți cu D-ra de Montpensier?

Chiar și mîine Sire! Chiar și astăzi, dacă aceasta e pe placul Majestăţii Voastre.

Ştiţi că există aici o capelă, în care Dl. Cardinal va putea să binecuvînteze această unire?

O știu, frate!...

Ştiţi că eu vreau... da,da, vreau, la naiba!... vreau ca aceasta să aibă loc chiar mîine?

Chiar și astăzi Sire, dacă Majestatea Voastră poruncește!

Şi că vă prinde foarte bine, că vă arătaţi așa de ascultător! mugi Ludovic al XIII-lea.

Gaston, mai se ţinea pe picioare doar printr-o minune. Acest tînăr, de optsprezece ani, bine făcut, dădea în momentul acela, dovadă de o groază nesăbuită.

Sire, spuse Richelieu cu siguranţă, Domnul Duce de Anjou, acceptă: e un frate foarte bun. Căsătoria va fi celebrată în capelă și voi avea nemărginita onoare de a o oficia eu însumi.

Eu sînt gata, spuse Gaston clănţănind din dinţi.

Mînia Regelui se spulberă. El se temuse de o ultimă rezistenţă, care ar fi făcut să se nască din nou indoielile și bănuielile lui. El îi întinse mîna lui Gaston, care se plecă și o sărută.

Ei! la naiba! făcu Ludovic al XIII-lea cu bucurie. Vei avea o rentă de trei sute cinzeci de mii de lire, domenii minunate și principatul Dombes!

Suveranitatea unui principat, spuse Richelieu. Fără a mai ţine cont de Comitatul de Blois, asupra căruia noi putem să-i asigurăm Moştenitorul Tronului și Doamnei sale, o rentă fixă, atingînd suma de o sută de mii de lire.

Asta are să facă în total, patru sute cinzeci de mii de lire venit! spuse Regele, cu o admiraţie exagerată.

Fără a mai socoti, continuă Richelieu, Ducatul de Chartres...

O! O! făcu Ludovic al XIII-lea. Dar sînteţi extraordinar Cardinale.

Frate, spuse Gaston, lăsaţi mîna să cadă asupra mea!

Sire, spuse Richelieu, fratele Regelui, trebuie să fie înzestrat regește, așa de regește, încît să nu mai rîvnească la nici o coroană... în Europa! Şi atunci continui; fără a mai ţine socoteală și de șaizeci de mii de lire, pe care le vom ridica pe socoteala Spaniei, pentru cheltuilile de instalare ale noului menaj.

- Dragul meu Cardinal! bîlbîi Gaston.

- În sfîrșit, fără a mai socoti și Ducatul de Orleans, al cărui titlu îl veți purta, de îndată ce veți semna contractul de căsătorie. Acest Ducat, vă dă din încasările sale generale, un venit de o sută de mii de lire. Regele, va binevoi să adauge la acestea, dreptul de a dispune asupra numirilor în funcții și asupra beneficiilor.

- Ei Gaston! știi că prin aceasta ai să fii aproape Rege!

- Sire, spuse Gaston revenindu-și în întregime, îndrăznesc să-l asigur pe Majestatea Voastră, că îi voi păstra o veșnică recunoștință. Dar, reluă el simulînd un fel de îngrijorare, de unde vom lua noi atîta bănet?

- Sire, spuse Cardinalul, Franța e bogată și burghezimea nu cere decît să plătească.

Aceste cuvinte puse capăt acestei ciudate convorbiri, în care Delfinul, după ce se văzuse amenințat să i se taie capul, se văzu copleșit de măreața înzestrare pe care am descris-o.

Cînd Gaston ieși din apartamentele Regelui, din urmă îl ajunse Cardinalul, care îl luă de braț și-l felicită călduros. Tot felicitîndu-l, el îl conduse pînă în curtea castelului. Acolo discuția lor continuă cu voce înceată. Mai mulți martori, au declarat mai tîrziu despre această scenă, că l-au văzut pe Delfin îngălbenindu-se de tot și dînd energic din cap. După aceea, refuzul lui a devenit din ce în ce mai slab. Dacă în momentul acela, vreunul din cei de față, s-ar fi putut apropia de ei destul de mult, iată ce ar fi auzit:

- Gîndiți-vă bine. Numai dacă mărturisește, capul lui va putea cădea. Eu îl cunosc pe Rege. Dacă acest criminal nu mărturisește, Regele are să-l grațieze. Ori, continuă Richelieu cu o voce aspră, avem nevoie de decapitarea lui! Trebuie să se întîmple aceasta, pentru pacea regatului, pentru liniștea Regelui și siguranța Dvs.!

- Siguranța mea? spuse Gaston, care reîncepuse să tremure.

- Fără îndoială. Dacă Dvs. îl veți lăsa să trăiască, într-o zi are să vă denunțe el formal și atunci...

- Domnule Cardinal, exclamă Gaston cu un suspin jalnic, cele ce mi-ați spus Dvs. cu privire la pacea regatului și mai ales la liniștea fratelui meu, m-au hotărît. Să mergem!...

Atunci se petrecu și înfricoșătorul lucru.

Richelieu, ținîndu-l mereu de braț pe prinț, îl conduse la ușa din capul scării, care cobora spre temniță. Acolo, în întuneric, aștepta un

care purta o călimară, armă grozavă. Richelieu făcu un semn omului acela, care începu să-i urmeze. Un purtător de făclie și un temnicer mergea înaintea acelui grup ciudat.Ajungînd la celule, temnicerul deschise o ușă. Omul cu torța, intră primul, ca să lumineze drumul. Apoi, intră primul, Richelieu, Cardinal și Ministru. După acea Gaston, frate al Regelui Franței. Cît despre omul îmbrăcat în negru, ce purta călimara, rămase afară, pentru a nu fi văzut de prizonier. Dar ușa rămase întredeschisă. Omul în negru putea să audă totul și aștepta cu pana în mînă, gata să scrie... În temniță se găsea Chalais. Era legat în lanțuri, dar totuși găsi mijlocul de a se închina într-un salut, în care se întrezărea un fel de eleganță mortuară. Cardinalul era ca de piatră. Fratele Regelui tremura.

— Bietul meu Chalais, spuse Gaston, iată că Dl. Cardinal a voit să te vadă.

— Mulțumesc Eminenței Sale, spuse Chalais. Și Dvs. de asemenea, Monseniore.

Chalais stătea de o parte, neliniștit de prezența Delfinului, pe care îl știa puțin viteaz, dar pe care îl socotea neputincios în a comite o mișelie. Richelieu făcu un pas și rosti cu o voce gravă:

— Conte de Chalais, Delfinul, care ține foarte mult la Dvs., a venit să mă roage pentru Dvs. Eu nu-i pot refuza nimic, fratelui Majestății Voastre, deși am venit aici, pentru a întări prin prezența mea, tot ceea ce vă va spune Delfinul, căruia i-am făcut promisiuni, cu oarecare condiții. Acestea fiind spuse, eu nu voi mai adăuga nici-un cuvînt.

Chalais se întoarse spre Moștenitorul Tronului, pentru a-l întreba ce avea să-i spună. Gaston tremura și, din cînd în cînd, își ștergea fruntea. În sfîrșit murmură:

— Trebuie să mărturisești Chalais și ai să fii grațiat.

Atunci în mintea lui Chalais se dezlănțuiră toate bănuielile [illegible].

— Ce dracu vreți să mărturisesc, Monseniore?

— Totul Chalais! Trebuie să mărturisești totul, ți-o spun eu!

— Monseniore, eu nu vă înțeleg, spuse Chalais cu o minunată uimire. Și afară de aceasta să mă ia naiba, dacă înțeleg vreun cuvînt, din toate cele ce mi se întîmplă. Să conturăm ceva mai precis lucrurile Monseniore, vreți? Dvs. mi-ați făcut onoarea de a-mi da un ordin: acela de a vă însoți pînă la castelul pe care Dl. Cardinal îl are lîngă pădurea Fontainebleau și care se numește Fleury. E adevărat?

- Da, Chalais, bîlbîi Gaston. Dar nu e vorba de asta...

- Eu totuși continui cu permisiunea D-stră. La prînz, fără a mai aștepta sosirea D-lui Cardinal, care trebuia să ne ospăteze, ați plecat foarte înfuriat- n-am știut nicoadată pentru ce- și mi-ați dat ordin să vă aștept la Blois. Eu m-am dus la Blois și am dat deodată peste nebunul de Louvigni, fiindcă am impresia că de cîtva timp, sîntem nebuni de legat. Louvigni m-a doborît, aproape mort, el... cel mai bun prieten al meu. După aceea, m-a îngrijit, m-a vindecat și credeam că s-a vindecat și el însuși de nebunia lui. Atunci am plecat de la han. Bun! Aflînd că Majestatea Sa e la Nantes, am venit și eu la Nantes, ca să-mi reiau locul la Curtea Regelui. Și ce găsesc la porțile orașului? Pe Louvigni, mai turbat ca oricînd, care, apucat de un nou acces, mă atacă, mă dă pe mîinile a cîțva nemernici, care mă tîrăsc cu ei și m-au vîrît în această veselă încăpere. Începusem să blestem și să înjur, tocmai cînd v-am văzut intrînd. În loc de a-mi da drumul pur și simplu, Dvs. îmi spuneți să mărturisesc. Ce dracu să mărturisesc?...

Chalais, povestise toate acestea cu o voce răgușită, dar o sudoare rece, prevestitoare a sfîrșitului ce-l aștepta îi îmbrobonea fruntea.

Gaston, pe un ton de disperare mohorîtă, răspunse:

- Chalais, totul e descoperit, totul! Mă înțelegi oare? Toți cei care erau cu noi au fugit. Tu singur ești prins și aį să-ți pierzi capul dacă nu mărturisești. Ai să fii grațiat dacă spui adevărul.

- Monseniore, spuse Chalais, de neînblînzit, aceasta e o glumă înspăimîntătoare. Dvs. o știți mai bine ca oricine, că eu n-am nimic de mărturisit.

- Chalais! Chalais! Dacă tu mărturisești, n-ai să fii numai tu singur grațiat.

- Și mai cine atunci? mugi Chalais lovit în inimă de o îndoială grozavă.

- Și ea! Înțelegi tu? Și ea, fiindcă e prinsă și ea! Și fiindcă ea a mărturisit totul! Veți fi grațiați amîndoi!...

Chalais se clătină. Se auzeau lanțurile cum îi zornăiau. El scoase un fel de muget răgușit, iar ochii îi ieșiră din orbite. El horcăi:

- Prinsă!... Și ea!... Prinsă!...

Omul cu făclia își întoarse capul. Făclia îi tremura în mînă. Richelieu rămase neclintit. Gaston, fratele Regelui repetă:

- Grațiați... și tu și ea! Dar pentru asta trebuie ca tu să mărturisești!

- Să fie grațiată! murmură Chalais.

Şi îşi plecă încet capul în piept. Ceea ce se petrecea în inima lui, era înfricoşător, fără îndoială.

Ei bine! mugi Chalais pe un ton sălbatic. Mărturisesc!...

Richelieu tresări. Gaston îşi acoperi faţa cu mîinile. Şi cu o voce înăbuşită, Chalais începu să povestească tot ce complotaseră. El spuse totul, chiar şi faptul că el era acela care trebuia să-l lovească pe Cardinal, chiar şi faptul că venise acum la Nantes ca să se înţeleagă cu ceilalţi complotatori. Atunci, Gaston îi ceru numele acestor conspiratori, a tuturor acelor oameni care luptaseră pentru el!

Monseniore, spuse Chalais. Şi Dvs. le ştiţi. Spuneţile Dvs. dacă vreţi.

Richelieu făcu un semn. Avea tot ce îi trebuia. Restul, prea puţin interesa. El ieşi afară, luîndu-l şi pe Gaston cu el. Omul cu torţa dispăru. Uşa se închise la loc. Prizonierul rămase faţă în faţă cu întunericul, în fundul căruia vedea plutind un chip frumos, cu părul blond şi cu buzele zîmbitoare, care îi promiteau sărutul lor.

- Pentru tine, murmură el.

Cînd Gascon de Anjou, ieşi afară la lumina zilei, i se păru că se trezea dintr-un coşmar. Alb la faţă şi tremurînd, el se strecură spre apartamentul lui. Dar îi era scris, ca în ziua aceea să-şi bea din plin toată cupa cu amărăciuni. În momentul cînd vroia să se închidă în camera lui, văzu una din cameristele Reginei apropiindu-se de el şi spunîndu-i:

Monseniore, Majestatea Sa doreşte să veniţi să o vedeţi.

Fie! se răsti Gaston. Conduceţi-mă.Cîteva minute mai tîrziu, el intră într-o cameră mare situată în Turnul dinspre Nord al Castelului, în care se mobilase în grabă, un apartament pentru Regină. Anna de Austria, era cu ochii arşi de lacrimi şi de febră. Ea scoase un mic strigăt de bucurie la vedere lui Gaston şi alergă spre el.

Ştiţi că d-ra de Montpensier a fost chemată la Nantes?

Vai doamnă! ştiu că a şi sosit.

Uite ce trebuie să faceţi, spuse Regina. Desigur că are să vi se ceară să vă căsătoriţi cu ea...

Da Doamnă.

Ei bine! Trebuie să le promiteţi că da, înţelegeţi?

Să promit? Da, doamnă.

Cu orice preţ, trebuie să cîştigaţi cinsprezece zile, continuă Anna. Promiteţi orice vi se cere. Căsătoria are să se facă la Paris. Dar cu

orice chip, trebuie să întîrziați plecarea și să cîștigați cinsprezece zile. Mă însărcinez eu, cu restul.

Gaston o privi pe Regină în față, apoi își plecă ochii și spuse:

- Nu la Paris trebuie să celebreze căsătoria doamnă,ci chiar aici, în castelul acesta.

Regina rămase un moment înlemnită

- Așadar, mormăi ea, nu era o amenințare! Ceea ce spunea adineauri Regele, era adevărat! Am fost adusă aici pentru ca să asist la această cununie!

- Da, doamnă.

- Ei bine! Fie! Vom grăbi mersul lucrurilor și asta-i tot. Ceea ce ar fi trebuit să se petreacă la Paris, are să se petreacă la Nantes. Esențialul e ca Dvs. să întîrziați cît mai mult posibil cununia. Cinsprezece zile ar fi fost destul dacă nunta ar fi trebuit să se facă la Paris, fiindcă am fi avut în plus și cele cîteva zile cît ar fi durat drumul pînă acolo. Însă în noile condiții, trebuie să cîștigați douăzeci de zile...

- Doamnă, cununia trebuie să aibă loc în cel mult două zile, poate chiar mîine.

- Mîine! horcăi Anna de Austria.

- Mîine! repetă Gaston.

Anna de Austria era curajoasă. De data aceasta, groaza izbucni în sufletul ei. Ea era departe de a bănui totuși, că Gaston acceptase această căsătorie, care însemna sfîrșitul ambițiilor sale și poate că și începutul nenorocului sau.

- Ce-i de făcut? murmură ea cu îngrijorare. Ce-i de făcut?... Oh! Acuma știu: în loc de a lungi lucrurile, refuzați-o scurt. Aveți să fiți arestat fără îndoială. Dar ce însemnătate are oare, fiindcă... da, adăugă ea convingîndu-se, cu cît mă gîndesc mai mult la aceasta, cu atît mai mult, găsesc că lucrurile vor fi chiar mai bine astfel. Asta e: refuzați scurt și fără discuții.

- Doamnă, spuse Gascon, eu am și acceptat...

- Ați făcut-o fără îndoială, fiindcă ne înțelesesem ca Dvs. să dați impresie.

- Doamnă, eu nu m-am ascuns, continuă Gaston. Am primit cu adevărat. Mîine, sau în ziua care îi va place Cardinalului, mă voi căsători cu d-ra de Montpensier.

- Vă veți căsători.

- Cu d-ra de Montpensier, doamnă. Mi-am dat cuvîntul, doamnă.

Intr-o altă împrejurare, aceste cuvinte ar fi făcut-o să rîdă pe Anna de Austria. Dar acum, era un lucru groaznic. Regina, înnebunită, crezu că este o glumă de-a lui Gaston. Dar după ce el repetă de mai multe ori cu încăpățînarea unui berbec, jignit în furia lui, că voia să-și țină cuvîntul dat...

- Cuvîntul Dvs.! se răsti ea. Dar cuvîntul pe care vi l-ați dat prietenilor Dvs.! întregi nobilimi a Franței! Mie însămi! Haideți, sînteți nebun, reveniți-vă în fire!

- Nebunia mea este de domeniul trecutului doamnă. Astăzi sînt cu mintea întreagă...

Anna de Austria își frămînta mîinile. Privirile ei aruncau flăcări. Buzele ei, frumoasele buze cîntate de poeții din vremea aceea, căpătară o înfricoșătoare expresie de dispreț și, deodată, izbucni în rîs:

- Poftim! Pentru aceasta are să moară Chalais! exclamă ea.

- Doamnă! Doamnă! o imploră Gaston, vorbiți mai încet, căci altfel ne veți pierde!

- Pentru aceasta a murit Beuvron și o să moară Bouteville! Pentru caraghiosul ăsta fricos au să moară Ducele de Vendôme și Anton de Bourbon! Pentru lașul acesta, moare cu încetul Ornano într-o celulă de la Vincennes! Acestui nemernic trădător, voiam eu să-i încredințez grija de a-mi vindeca rănile pe care mi le-au făcut atîtea jigniri! Întradevăr istoria e foarte glumeață!...

- Majestatea Voastră, bîlbîi Gaston alb de spaimă, mai mult decît de rușine. Majestatea Voastră împinge prea mult dreptul pe care-l are de

- Ieși! îl întrerupse cu violență Anna de Austria.

- Doamnă!...

- Să taci în fața Reginei Franței!...Ieși!

- Ascult de Regină, îndrugă Gaston.

Și clătinîndu-se ajunse la ușă. În camera vecină, erau adunate doamnele Reginei. Gaston deschise ușa și se întoarse o clipă spre Anna de Austria, pe care o văzu într-o ținută dreaptă, maiestuoasă, înflăcărată, cu brațul întins. Și atunci, ea îi aruncă cu toată puterea, drept în față, ultima insultă: - " Lașule"!...

Și el plecă, cu spatele îndoit, cu sudoarea pe frunte, trecînd repede printre doamnele pe care numai eticheta, și el o simți, le făcea să se încline înaintea lui.

Atunci, Anna de Austria se prăbuși deodată leșinată.

Visul ei era sfîrșit...

În ziua hotărîtă de Richelieu, avu loc, fără niciun fel de serbare, căsătoria d-rei de Montpensier cu Gaston de Anjou, care de aici înainte se numi Gaston de Orleans. Cardinalul de Richelieu, în mare ținută, oficie cununia. Regele și Regina erau de față. Vreo treizeci de Seniori din suită și vreo duzină de doamne asistară la această ceremonie. Anna de Austria, a fost măreață prin vitejia și mîndria cu care se stăpînea. Regele a fost chinuit mai mult ca oricînd de bănuieli. Gaston tremură de la început pînă la sfîrșit. Numai Cardinalul era pe deplin satisfăcut. Triumful lui, începea de aici înainte.

•

CAP. LVI

IUBITA

CHALAIS MĂRTURISISE: procesul se termină în cîteva zile. Chalais mărturisise fiindcă Gaston și Richelieu îi promiseseră grațierea Ducesei de Chevreuse și a lui. Așadar, el ascultă cu o uimire fără margini, cum era condamnat să i se taie gîtul cu securea. Execuția se hotărî peste trei zile.Miercuri seara, pe la orele zece, Chalais, înlănțuit în celula lui, își chinuia mintea pentru această singură întrebare: dacă nu vor să-și țină făgăduiala pentru mine, au să și-o țină măcar pentru ea? Atunci ușa se deschise. Luminați de doi purtători de făclie, apăru un călugăr și șase soldați, însoțind un comisar regal. Un temnicier, dezlegă lanțurile prizonierului. Comisarul îi citi condamnarea la moarte, cu toate că el o cunoștea acuma, pe dinafară. Soldații îl înconjurară și călugărul se așeză înaintea cortegiului, recitind psalmi și rugăciuni.

Tot grupul o porni încet și se urcă pe treptele întunecoase, în curtea castelului. Acolo, Chalais aspiră lung aerul răcoros al frumoasei nopți de vară. Lacrimi îi veniră în ochi și murmură:

- Pentru tine!...

L-au luat mai departe. Călugăr, prizonier și soldați, intrară în capelă. Aceasta era slab luminată. Altarul fusese acoperit în grabă cu odăjdii negre.

Soldații se așezară la locul lor; doi la poarta de intrare, doi la ușa altarului și doi lîngă condamnat, pentru a-l împiedica să se lovească cu capul de piatră, sau să înghită vreo otravă, în cazul cînd ar fi reușit să o aibă ascunsă la el, cu toate că fusese bine căutat.

Fiule, spuse călugărul, unul din sfinții noștri preoți, are să vină să încerce să vă împace cu Dumnezeu, în fața căruia Dvs. veți apărea peste cîteva ceasuri.

Fie, spuse distrat Chalais, n-are decît să vină.

Cîteva minute mai tîrziu, duhovnicul care fusese anunțat, intră în capelă și se apropie de Chalais. El purta elegantul costum al călugărilor benedictini, cu o glugă ce-i acoperea complect capul, lăsînd numai ochii să se vadă. Chalais îngenunche cu bunăvoință. După ce se sfîrși spovedania lui, care durase vreo două ore, benedictinul se ridică și voi să se retragă. În momentul acela, Chalais îl apucă de braț și îi spuse cu o voce ce tremura puțin.

- Vreau să vă cer să-mi faceți un mare serviciu.

- Vorbiți, spuse benedictinul. Și dacă nu depinde decît de mine...

- Sfinția ta, dvs. puteți să aruncați un pic de bucurie pe ultimele mele ceasuri, fără a călca nici una din datoriile dvs. Am fost informat că ea a fost arestată... și că are să fie condamnată...

- Cine? vorbiți fără teamă.

- Doamna de Chevreuse! exclamă condamnatul, înăbușindu-și un suspin.

Benedictinul tresări. Apoi rămase nemișcat...

- E adevărat? Spuneți-mi!... oh! dacă sub rasa asta bate o inimă de om, ascultați-mi ruga... Dacă e arestată, dacă e adevărat că trebuie să fie judecată, vă rog duceți-vă și rugați-l din partea mea pe dl. de Richelieu să vină să mă vadă.

La început benedictinul rămase tăcut. Apoi spuse:

- Și ce voiți să-i cereți Cardinalului? Eu am multă trecere pe lîngă el și are să mă asculte...

- Vreau, gîfîi Chalais, vreau să-l rog să aibă milă de ea!

El voi să spună mai mult, dar cuvintele de dragoste și de milă se îngrămădiră zadarnic pe buzele lui, căci el nu reuși decît să cadă în genunchi și să bîlbîie printre hohote de plîns convulsive:- Să o iertel...

Atunci, în fața înspăimîntătoarei dureri a acestui tînăr, care uita de moartea lui atît de apropiată, pentru a încerca pentru ultima oară să-și

scape iubita, poate că benedictinul înțelese că putea fără teamă să lase să cadă o picătură de rouă pe inima aceea așa de arzătoare.

- Să vedem, spuse el cu o voce mohorîtă, ați vorbit în fața lui Dumnezeu. Jurați-mi pentru ultima oară, că nu aveți nici o ură personală împotriva Cardinalului.

- Nici una, spuse cu sinceritate Chalais. Și chiar acum, în momentul de față, pentru ce l-aș urî? Între noi a fost o luptă. Eu sînt cel învins, unul din învinși... și asta-i tot.

- Ei bine! spuse benedictinul, fiți liniștit și muriți în pace. Aceea de care vorbiți nu e arestată.

Se auzi în tăcerea capelei un strigăt sfîșietor. Chalais îi căută mîinile benedictinului, dar acesta se dădu înapoi și adăugă, atunci:

- Nu numai că nu a fost arestată, dar vă promit că nici nu va fi! Mori în pace Chalais! Aceea pe care o iubești, are să te plîngă. Numai să rămînă de aici înainte liniștită și să mă lase să-mi desăvîrșesc opera și îți jur că nu are să i se facă nici un rău.

- Oh! exclamă Chalais, dar cine sînteți dvs.? care vă luați astfel de promisiuni! Gîndiți-vă că însuși fratele Regelui, mi-a promis grațierea mea și nu a putut să-și țină făgăduiala...

- Nu a putut! spuse benedictinul cu o voce de groaznic dispreț. Fie! E mai bine să nu crezi asta. Cît despre mine, eu sînt unul care știu să-mi țin promisiunile. Tu mori Chalais, fiindcă eu mi-am făgăduit mie însumi că ai să mori. Iubita ta va fi salvată, fiindcă ți-am promis-o eu.

Benedictinul își lăsă gluga pe ceafă. Și în slaba lumină a lămpii funerare, Chalais beat de bucurie și de spaimă totodată, văzu chipul sever al Cardinalului de Richelieu. El se dădu înapoi tremurînd.

Richelieu făcu un ultim gest ca pentru a-și reînoi promisiunea pe care o făcuse și se retrase încetișor. Chalais căzu în genunchi, doborît de bucurie și murmură:

- Pentru tine! Pentru tine!...

Eșafodul se construi chiar în noaptea aceea. Chalais a fost condus acolo, la ora nouă dimineața. Executorul înaltelor decrete capitale, fusese prevenit că trebuia să se găsească în fața capelei în zorii zilei, pentru a-și lua locul în cortegiu. Dar la ora anunțată, el nu se prezentă. Atunci a fost găsit un soldat, care în schimbul grațierii pedepsei de galeră la care fusese condamnat, consimți să-l înlocuiască pe călău.

Deci, la ora nouă, mulțimea enormă care se înghesuia pe îngustele străzi ale orașului Nantes, văzu trecînd o jumătate de companie de

elvețieni, precedată și urmată de către un pluton de gardă călare. Elvețienii, încadrau cortegiul compus din mai multe secte de penitenți, cu capul acoperit de glugi albe sau negre și cu cîte o lumînare în mînă. Apoi veneau vreo cinsprezece membrii ai clerului din Nantes. După aceea venea călăul, adică soldatul grațiat, îmbrăcat cu costumul roșu al celor ce executau sentințele și, purtînd pe umeri securea uriașă. În sfîrșit, înconjurat de călugări care psalmodiau rugăciunile morților, supravegheat de aproape de soldați, mergea condamnatul eliberat de cătușe sau legături.

Tot drumul, mulțimea uimită, văzu mergînd alături de condamnat, cu capul gol ca și el, fără arme ca și el, fără a-l pierde din ochi și fără a pronunța vreun cuvînt... in om tînăr ca și condamnatul, frumos ca el... un gentilom ca el... fără arme! dar așa de alb la față, încît lumea se întreba care din doi avea să fie executat. Așa de alb la față! Așa de galben! Mai galben decît Chalais!... Acesta era Louvigni.

În timpul celor opt zile cît durase procesul, Louvigni, poftit să mărturisească ceea ce știa, refuzase. Richelieu nu insistase, înțelegînd că omul acesta dăduse tot ceea ce putuse da și că țelul lui fusese îndeplinit. Louvigni refuzase de asemeni ca să fie găzduit la castel. El își luase o locuință, într-o casă micuță, ce se afla drept în fața punții ridicătoare a castelului. Era o casă sărăcăcioasă, în care Louvigni locuia singur de tot, fără nici un servitor. Acolo, el petrecu nopți îngrozitoare. Cît despre zilele celelalte îi erau ocupate de desfășurarea procesului. În ajunul execuției, Louvigni veni la castel și ceru să-i vorbească Cardinalului, care îl făcu să aștepte trei ore în anticamera lui; acum nu mai are nevoie de el!

Louvigni, care în alte împrejurări, ar fi tunat și fulgerat și ar fi plecat furios, acum aștepta cu o răbdare nemaipomenită, ar fi așteptat și toată ziua.

— Ce voiți? îl întrebă Cardinalul cu asprime, după ce îl primi în sfîrșit.

— O favoare, Monseniore: aceea de a întovărăși pe condamnat pînă în ultimele sale clipe. Nu-mi refuzați asta Monseniore. Nu puteți să mi-o refuzați, adăugă Louvigni cu o voce la fel de aspră, cum fusese a Cardinalului.

Richelieu rămase cîteva clipe pe gînduri. Apoi, spuse cu un surîs ciudat:

- Ei bine! fie. Îl veți însoți pe prietenul dvs; Contele de Chalais. Voi da ordinele trebuincioase ca să puteți lua loc și dvs. în cortegiu. Asta-i tot?

- Nu, Monseniore, spuse Louvigni cu un suspin de om blestemat. Familia d-lui de Chalais are să-i ceară corpul. Membrii familiei au dreptul să-i ia corpul... Ei bine, Monseniore! în momentul acesta eu reprezint toată familia lui Chalais...

Richelieu avu o tresărire de spaimă.

- Ce dracu vreți să faceți? bîlbîi el.

- Nimic, Monseniore. Nimic, decît să-i iau corpul să-l veghez eu însumi, să-l îngrop eu însumi. Binevoiți să dați ordin deci, ca imediat după execuție, cadavrul lui Henry le Talleyrand-Chalais, să fie dus la locuința mea.

Richelieu studie timp de un minut, chipul răvășit al lui Louvigni. Poate că văzu lucind în ochii lui, mica lumină roșie a nebuniei. Poate se înfricoșă:

- Vă promit, spuse el simplu. Dar vă luați promisiunea să dați înapoi corpul la prima cerere a familiei Contelui?

- Da, Monseniore, spuse Louvigni.

Richelieu își ținu îndoita făgăduială și dete ordinele necesare. Deci Louvigni îl însoți pe condamnat pînă la eșafod.

Luînd loc în cortegiu, el merse alături de Chalais ca un prieten credincios pînă la moarte și acest spectacol smulse lacrimi femeilor. În timpul acestui marș funebru, Louvigni nu-i spuse nici un cuvînt. De-abia de-l privi. Dacă am fi putut pătrunde în adîncul acestei idei, poate n-am fi găsit decît simpla dorință care la el lua forma unei idei fixe, ca la atîți alți oameni, care cu toate acestea nu sînt nebuni. Louvigni voia să-l vadă murind pe Chalais. Voia să-l îngroape el însuși. Era o precauțiune, voia să se asigure. Ura, poate, că i se potolise, sau cel puțin nu mai simțea nevoia să și-o afirme, să și-o manifeste prin gesturi, prin atitudini sau prin vorbe.

Faptul că se afla alături de el, era pentru el suprema mulțumire. Și aceasta era de-a dreptul extraordinar.

Chalais părea că nu zărise umbra aceea care îl întovărășea. Ultimele lui minute le întrebuință, în aducerea aminte, vie, a iubitei lui... Cînd puse piciorul pe prima treaptă a eșafodului, Louvigni îl auzi murmurînd:

- Pentru tine!...

Și atunci, Louvigni se cutremură de gelozie. Scoase un suspin de durere. Atunci, el invidie soarta condamnatului, care avea să moară cu siguranța că a fost iubit. Privirea lui fixă și rătăcită se opri asupra lui Chalais care ajunsese sus, pe platformă. Îl văzu îngenunchind și punîndu-și capul pe butuc. Și un fior cumplit îl făcu să se clatine, cînd vocea calmă a lui Chalais ajunse pînă la el, îndepărtată, ca o dezmierdare de dragoste:

Pentru tine!...

În aceeași clipă lovitura de secure se abătu pe gîtul condamnatului, sîngele țîșni, și lovitura surdă cutremură eșafodul... Un strigăt de spaimă îngrozitoare se ridică din mulțime: capul nu fusese tîiat din prima lovitură... Condamnatul mai trăia încă. Louvigni, înțepenit, cu părul zbîrlit, privea acolo... A doua lovitură de secure se abătu. Și de data ceasta, mulțimea gîfîind se dădu înapoi de-a valma, urlînd îngrozită. Nici de data aceasta capul nu-i fusese retezat! Nici acum nu murise! Louvigni îl auzea! Da, îl auzea cum repeta, mai încet și cu multă dezmierdare în glas:

- Pentru tine!...

A treia lovitură cutremură eșafosul, apoi a patra! A șasea! A zecea! A cincisprezecea! A douăzecea!... Mulțimea urla de groază și fugea în toate părțile.

La a douăzeci și cincea lovitură, nu mai rămăseseră în jurul eșafodului blestemat decît călugării și soldații...

Apoi, tăcură chiar călugării șI fugiră.

Și gărzile se dădură înapoi îngrozite.

Nu mai rămăsese decît eșafodul singuratic și pe eșafod, călăul care lovea cu înverșunare, pierdut, șiroind de sudoare și de sînge, îngrozit și el, lîngă lucrul acela ghemuit pe butuc, sfîrtecat, zdrobit, însîngerat, care fusese Chalais și la picioarele eșafodului, Louvigni ridicat în vîrful picioarelor, înțepenit, stropit tot de sînge, care privea cu sete, privea cu toată ființa lui!...

De abia la a treizeci și doua lovitură, capul fu despărțit complet de trup și se rostogoli pe dușumeaua eșafodului. Conform obiceiului, călăul îl apucă de păr și-l ridică pentru a-l arăta mulțimii... dar omul acesta rămase năucit, cuprins și el de amețeală și de spaimă, cînd văzu că nu mai era nimeni în jurul eșafodului, nimeni, decît o ființă lividă nemișcată, înțepenită, care privea spre capul însîngerat.

În seara acelei zile, pe la ora cînd se închideau porțile orașului, o trăsură de călătorie venind în galopul nebun al celor doi cai albi de spumă, intră în Nantes și, fără a-și domoli goana nebună, se îndreptă spre castel. Acolo, o doamnă coborî din cupeu, trecu podul fără a asculta de somațiile santinelelor și aruncă aceste cuvinte ofițerului ce venea în fugă auzind zgomot.

- Sînt Ducesa de Chevreuse. Duceți-vă la Cardinal și spuneți-i că vreau să-i vorbesc...

Ofițerul, ca și toată lumea din anturajul Curții, știa că o acuzație de moarte apăsa asupra Ducesei ce fugise. Așa că, la început schiță un gest de uimire. Apoi ridicîndu-și privirea spre chipul ei, el îl văzu așa de strălucitor de dragoste și de frumusețe, încît o milă de neînchipuit îl făcu să-i sară inima și fără voia lui murmură:

- Fugiți doamnă, fugiți...

- Grăbiți-vă, spuse Ducesa clătinînd din cap, nu mă înțelegeți. Ce v-am spus? Vreau să vorbesc cu Cardinalul!

Ofițerul se înclină adînc și spuse:

- Fie doamnă. Voi avea onoarea să vă conduc.

Și porni repede. Ducesa mergea aproape de el. Ea îi refuzase mîna pe care el i-o oferise pentru a o conduce. Cînd erau aproape de apartamentele Cardinalului, ea bîlbîi cu nervozitate:

- Mi s-a spus... mi s-a spus că s-a fixat pentru mîine. E adevărat?

Ofițerul nu înțelese întrebarea. De altfel, locotenentul de gardă al Cardinalului, se apropia de ei.

Cîteva clipe mai tîrziu Ducesa era în fața lui Richelieu.

Plecînd de la Marchenoir, Ducesa de Chevreuse se îndreptă spre Blois. Arestarea Ducelui de Vendôme și a Marelui Stareț, pe care o află acolo, nu o înspăimîntă peste măsură. Cei doi șefi căzuseră, dar armata lor, care era puternică și numeroasă; armata aceasta era toată nobilimea Franței, ridicată împotriva lui Richelieu. Deci, era vorba pur și simplu să se găsească un nou șef.

Și aceasta era opera pe care trebuia să o întreprindă Ducesa. Atunci, după cincisprezece zile de activitate înfierbîntată, ea porni spre Nantes, poposi o zi la Reims și în cele din urmă, se întoarse la Paris, foarte satisfăcută. Prin activitatea ei, îi reînsuflețise pe cei slăbiți în luptă.

Îl am în mînă pe Gaston, se gîndea ea. Dar oricît de slab ar fi cumnatul acesta, tot are să mai reziste o lună sau două. Pînă atunci, Richelieu are să fie mort; bietul Rege are să se ducă în vreo mînăstire să bîlbîie la rugăciuni. Anna are să fie adevărata stăpînă a Regatului, şi eu...

Era aproape de Paris, cînd îşi spunea lucrurile acestea. Şi pe cînd se întreba cam ce ar fi putut ea să reprezinte la noua Curte, îşi dădu seama deodată, că pe ea acest viitor o lăsa indiferentă.

Ce se petrecuse în ea?... În zilele acelea înfierbîntate, în care ea alerga peste tot, ca să împartă un nou cuvînt de ordine, ea nu se întrebase nimic despre acestea. Acum, îşi dădea seama că toată conspiraţia aceasta, pe ea nu o mai interesa. Şi toate gîndurile ei, erau cuprinse numai în aceste cuvinte: "Am să-l revăd acum!".

Atunci, ochii i se închideau, pieptul i se ridica agitat şi, cu un gest pasionat, ea îi adresa un sărut celui lipsă. Unde era el ? Ce făcea? Ea avea convingerea că, Chalais o aştepta la palatul de Chevreuse.

Şi atunci, reîntorcîndu-i-se gîndurile ambiţiei, începu să se zbată.

"Acum înţeleg toată ardoarea mea. Pentru el, pentru el, vreau să fiu puternică, aproape Regină, Pentru el visez noi splendori, serbări ameţitoare în care el are să fie cel mai frumos, cel mai de invidiat... da pentru el!"

Şi palpita de dragoste.

La palatul de Chevreuse, un singur servitor rămăsese la postul lui şi acesta îi spuse că după percheziţia care urmase după întîmplarea de la Fleury, nimeni nu mai venise.

Bine! îşi spuse Ducesa. Atunci trebuie să fie cu cei de la Cheverny, urmează pe Richelieu pas cu pas, apoi mă aşteaptă la Nantes.

N-a venit nimeni, continuă servitorul, afară de un vlăjgan cît toate zilele, care spunea că are o însărcinare pentru Doamna Ducesă...

De la el! exclamă ea năvalnic. Unde e scrisoarea?

Vlăjganul nu a vrut să o dea decît doamnei Ducese personal. Are să vină acum. Vine de trei ori pe zi pe aici.

Atunci, Ducesa începu să-l aştepte cu nerăbdare. Două ore mai tîrziu, apăru şi vlăjganul. Era Corignan, aducînd scrisoarea Marinei. Ducesa citi scrisoarea şi se-ngălbeni.

Louvigni, murmură ea. Oh! eu nu m-am mai gîndit la demonul ăsta. Şi el mă iubeşte, mă iubeşte, îngrozitor. Henry prizonierul lui Louvigni! Oh! moartea îl ţine în braţe!...

Ea îl întrebă pe Corignan. Atîtea zile se scurseră de cînd îi scrisese Marina scrisoarea, încît acum nu mai exista nici un fel de șansă, ca Chalais să fie tot la Beaugency. Dar asta n-are nici un fel de importanță. Ea se urcă imediat în trăsură și strgă: "Spre Beaugency!" Corignan o urmase cu mii de plecăciuni, mormăind:

- Cele zece mii de lire ale mele, doamna Ducesă va binevoi să nu uite de cele zece mii de lire...

Dar trăsura o pornise. Ducesa era ca înnebunită. Corignan văzu cupeul plecînd și rămase năuc. Apoi începu să urle:

- Și cele zece mii de lire ale mele!...

Dîndu-și seama, în sfîrșit, că cele zece mii de lire promise de Marina, se afundau în regiunea viselor, se așeză pe o piatră și începu să plîngă.

"Ce are să spună Brighitte! Nici scrisoarea! Și nici cele zece mii de lire! Ce are să spună, Doamne!..."

Servitorul Ducesei, înduioșat de durerea lui, îi întinse un pol spunînd:

- Ia măcar asta...

Corignan își șterse ochii, îl privi piezis, apoi spuse ridicînd din umeri:

- De fapt, asta să fie măcar un aconto!...

Așadar, el luă polul, dădu fuga într-o tavernă deochiată și bău tot polul pînă la ultima para, după care se întoarse acasă, într-o astfel de beție, încît de data aceasta, de abia simți pe spinare mîngîierile Biciului Sfîntului Labru, care tăbărîse cu îndîrjire asupră-i.

La Beaugency, Ducesa de Chevreuse îl găsi pe jupîn Panard, care își revenea încet de tot, în urma loviturii de pumnal dată de Chalais.

Auzind numele de Chalais, pe care îl pronunță la început Ducesa, hangiul de la "Zeul Amor" se înfurie cumplit, pe care însă vederea a cîțiva pistoli îl potoli imediat.

Cumsecadele hangiu, îi povesti atunci cum Domnul de Louvigni, înarmat cu un document dat de Eminența Sa, îl forțase să-și transforme hanul în închisoare de Stat; cum preparase Marina, evadarea prizonierului: și în sfîrșit, cum Domnul de Chalais înșelîndu-se asupra bunelor sale intenții, binevoise să-l cinstească cu o lovitură de pumnal, foarte bine dată, pe legea lui! Hangiul de la "Zeul Amor" nu știe mai mult: Domnul de Chalais fugise în direcția Blois, iar Domnul de

Louvigni pornise în goană pe urmele fugarului, dar fără prea multă [illegible]ire, după cum i se păruse hangiței.

Ducesa de Chevreuse respiră.

I se părea destul de evident că Chalais să fi scăpat de urmărie. În aceeași zi, ea ajunse la Blois și alergă la palatul de Cheverny.

Acolo, îl găsi pe bătrînul Cheverny citind o scrisoare din partea D-lui de Droue, care îi fusese predată de un curier sosit la Nantes în goană nebună. Gentilomul își întrerupse cititul și veni fuga înaintea Ducesei, căreia îi sărută mîna, spunînd:

- Iată dar, în mijlocul furtunii, sosindu-ne și o rază de soare!

- Furtună? întrebă Ducesa.

Cheverny arătă scrisoarea pe care o lăsase pe masă. Ducesa începu să tremure. Privirile i se întunecară. Ea avu înspăimîntătorul gînd că scrisoarea aceea era aducătoare de moarte. Cheverny ridică capul și spuse:

- Toate planurile Dvs. au fost răsturnate, biata mea Ducesă: căsătoria Delfinului cu D-ra de Montpensier s-a și făcut!

Ducesa izbucni într-un hohot de rîs nervos: ceea ce acum o lună i-ar fi părut cea mai mare catastrofă, acum de-abia îi atinge sufletul. Această veste era așa de departe de ceea ce se temuse ea, încît simțea o bucurie febrilă, auzind-o.

- Ei și! făcu ea veselă. O căsătorie se poate face și se poate desface la fel.

- Ce femeie îndrăzneață și voioasă sînteți! exclamă Cheverny. Nimic nu vă doboară. Ah tinerețe! tinerețe! Aș vrea să mai am iarăși douăzeci de ani, Ducesă și atunci m-aș face cavalerul Dvs.

- Și asta-i tot ce vi se spune în scrisoarea aceea?

- Din nenorocire, nu. Urmarea e mult mai grozavă: tinerii noștri, înspăimîntați, au plecat din Nantes.

- Dar de unde le vine teama asta?

- De la puterea Cardinalului și îndrăzneala lui: l-a arestat pe unul din prietenii Dvs. cel mai îndrăzneț poate, cel mai bun fără îndoială, un tovarăș încîntător, pe care îl veți regreta mult, Ducesă...

Ducesa de Chevreuse se așeză încet de tot pe un fotoliu. Picioarele îi tremurau. O ceață neagră i se așeză pe ochi. Cu o voce înceată, ca o șoaptă tremurînd ea murmură:

- Chalais e arestat!...

- Da, despre el voiam să vă vorbesc, spuse Cheverny uimit. Arestat, judecat, condamnat...

- Condamnat! răcni ea.

- Să i se taie capul!

- Adio! exclamă Ducesa, ridicîndu-se brusc.

- Ei, dar unde alergați? Cum? fără să vă opriți aici măcar o zi?... Pe legea mea, uite că a plecat! Hm! Pare că vestea condamnării lui Chalais... care nu cumva?... ah! bleg ce sînt!... biata Ducesă!...

Cupeul Ducesei gonea de mult pe pavajul din Blois. Apoi o porni în goana mare. Pe banchetă, o femeie trasă la față, cu privirea fixă, înbătrînită într-o oră, cu bărbia convulsionată de un tremur grozav, cu mîinile încleștate de disperare... era Ducesa, strălucitoarea Ducesă de Chevreuse... o frumoasă floare strivită, strivită pentru totdeauna.

A doua zi, după ce schimbă de trei ori caii trăsurii, pe la ora două, se afla numai la vreo cinsprezece leghe de Nantes, cînd unul din cai se prăbuși. Se aflau în plin cîmp, departe de orice sat.

Cu o voce foarte calmă, Ducesa puse să se înhame singurul cal ce mai rămăsese întreg și îl părăsi pe celălalt pe cîmp. Dar, la trei leghe mai departe și calul acesta se prăbuși.

Ducesa coborî și privi în depărtare, spre Nantes. Fața îi era pămîntie. Nu mai era nici o lacrimă în ochii ei, arși de febră.

- Cu toate acestea, trebuie să ajung, spuse ea.

Pentru orcine s-ar fi aflat pe acolo, aceasta ar fi fost, pur și simplu, un gest de nerăbdare a unei călătoare, care se grăbește să ajungă la țintă. Însă, ea avea moartea în inimă, în suflet, în minte, în toată ființa ei. Trecu o oră. Valetul plecase în fugă pînă la tîrgul cel mai apropiat. Ea privea drumul, cu ochii rătăciți. Nici nu mai știa măcar, dacă mai putea gîndi ceva.

Deodată, apărură din depărtare, doi călăreți care se apropiau la trap.

În curînd, ei o ajunseră.

Ea scoate un strigăt de ușoră bucurie:

- Droue!...

Cei doi gentilomi se opriseră uimiți. Ei descălecară în grabă și se apropiară intersîndu-se de accidentul care o ținea acolo. Ea le strigă:

- Cînd va avea loc execuția?...

- Execuția! murmură înăbușit Droue. Ducesă, unde vă duceți!
- La Nantes! Dar răspundeți-mi odată!...
- O! nu vă duceți acolo! nu vă duceți!...
- Dar răspunhdeți-mi odată! Vedeți bine că mor de îngrijorare!...
- Ei bine, mîine! Mîine în zorii zilei. Cînd am plecat din Nantes, azi dimineață, la răsăritul soarelui, se lucra la eșafod...

Ducesa tremura din tot corpul. Ea repetă:

- Mîine!...Ei bine, am să ajung acolo. Trebuie să ajung... domnilor, dați-mi caii Dvs.

Cei doi gentilomi, își dădură seama, că Ducesa avea alt sentiment decît durerea de a pierde un tovarăș de luptă. Droue, își înăbuși gelozia. Și el o iubea pe Ducesă. Dar ce însemna iubirea lui, în fața îngrozitoare a acestei tragedii? El o privi o clipă și îi făcu milă. Atunci, fără nici o șovăială, cei doi tineri scoaseră șeile de pe caii lor și îi înhamară imediat la cupeu. Ducesa se urca în trăsură și voi să strige o mulțumire, dar dinții i se încleștaseră. Ea se aruncă pe canapea și cupeul porni într-un nor de praf, ca un meteor care ducea o durere în el. Droue și prietenul lui, rămaseră zece minute în loc, nemișcați, fără un cuvînt, pe șoseaua înfierbîntată de soare, privind în direcția în care dispăruse Ducesa. Apoi, tăcuți, cu inima strînsă, ei porniră pe jos...

Se făcuse noapte, cînd în sfîrșit, trăsura ajunse la Nantes și din ordinul Ducesei, alergă drept spre castel. Ea se gîndea:

"Am să-l văd pe Delfin..."

Apoi, ridicînd din umeri: "Nu, pe Regină trebuie să o văd!..."

Mintea ei pierdută, căuta: "Nu, murmură ea, cu Regele trebuie să vorbesc... numai el singur poate... vai ce nenorocită sînt! Regele înseamnă Richelieu!... Ei bine! pe el am să-l văd!...El!... Da, am să mă umilesc în fața lui, am să mă arunc la picioarele lui... Am... ah!... pentru tine! pentru tine!..."

În timp ce ofițerul de serviciu o conducea spre apartamentele Cardinalului, ea își adună în grabă puterile, făcu apel la tot ce se afla în mintea ei argumente convingătoare și își pregăti un fel de discurs. Deodată, se văzu în fața lui Richelieu. Și atunci, nu mai putu scoate decît un cuvînt:

- Iertare!...

Căzuse în genunchi, în fața lui, cu mîinile întinse, plîngînd. Înspăimîntătoarea criză, pe care o stăvilise atîta timp cu energia ei încă de la plecarea de la palatul Cheverny, se deslănțuia acum. Era ceva

groaznic. Iubita lui Chalais, prosternată în fața Cardinalului, nesovăitoare dușmană a lui Richelieu, se svîrcolea la picioarele lui, în spasmurile durerii. Nu se auzeau decît suspinele ei de plîns, un zgomot monoton, întrerupt de sughițuri copilărești, un fel de horcăit, un cuvînt, care revenea mereu, îndărătnic, sălbitec: Iertare! Iertare! Iertare!...

Cardinalul rămăsese înspăimîntat de această izbucnire.

Nici nu se gîndea măcar să se bucure de triumful lui, fiindcă acest triumf depășea prevederile lui și îl copleșea. El privea, aproape fără s-o recunoască, pe femeia aceia îngenunchiată în fața lui, înfiorîndu-se:

- Cum! durerea omenească poate așadar să ajungă pînă acolo? Cum! ea îl iubea așa dar pînă într-atîta?...

Erau niște clipe înfricoșetoare. Și cînd, în sfîrșit, criza se potoli puțin, cu o voce timidă, rușinată, el șopti:

- E prea tîrziu doamnă!...

Atunci ea se ridică. Devenise din nou ființa energică, gata să discute, femeia gata să-și apere iubitul. Scînteia, toată, în măreția ei zdrobitoare:

- Prea tîrziu! spuse ea. Regele are oricînd dreptul să grațieze!...

Richelieu, înlemnit, observă atunci, că ea nu înțelesese sensul tragic al acestor cuvinte: "prea tîrziu". El le repetă, fără a îndrăzni să adaoge: Chalais e mort!

Dușmana, pe care el își promisese să o zdrobească, îl înfricoșase cu durerea ei, de mii de ori mai mult decît îl speriase vreodată cu intrigile ei. Și aceasta, fiindcă atunci cînd adevărul izbucnește din vre-un sentiment omenesc, mătură în fața lui toate simulacrele de frică și de speranțe născute, din luptele atît de triste și nesovăitoare ale vieții sociale. Și aceasta, fiindcă lacrimile adevărate sînt mult mai emoționante decît toate mincinoasele emoții ale comedianților vieții.

Richelieu repetă:

- Vă spun că e prea tîrziu.

- Nu, nu! horcăi Ducesa. Uitați Monseniore, înainte de a mă prezenta Regelui, căruia vreau să-i declar supunere totală...

- Cum? exclamă Cardinalul îngrozit.

- Lăsați-mă să-l văd, spuse ea, cu un zîmbet ce te făcea să plîngi. Aceasta îmi va da puterea să-i vorbesc Regelui și Dumneavoastră Monseniore... de a găsi cuvintele care trebuie să-l scape.

- Să-l vedeți! Să-l vedeți! gîfîi Richelieu. Pe cine să-l vedeți?... Pe cine voiți să-l vedeți?...

- Pe condamnat!... Monseniore, reluă ca pe un ton rugător, nu mi refuzați aceasta, sau voi crede că sînteți un om blestemat de Dumnezeu așa cum sînteți blestemat de oameni!

La aceste cuvinte, Richelieu îi răspunse cu o privire plină de ură. El se ridică și părea că șovăie un moment. Ea aștepta, clătinîndu-se. Îl vedea în fața ei, palid, cu un surîs subțire, care o înfricoșă.

- Atunci, spuse el, voiți să-l vedeți pe Chalais? Asta voiți, nu?

- Asta în primul rînd, spuse ea frîngîndu-și mâinile. Și după aceea, să-i cer grațierea!

- Și dacă nu vă las să-l vedeți, înseamnă că voi fi blestemat de Dumnezeu, cum sînt blestemat de oameni? Ei bine, eu unul nu vreau să fiu blestemat! Veniți!...

El își aruncă o pelerină pe umeri. Un fel de mînie surdă îi făcea gesturile sacadate. Nenorocita era uimită de furia asta bruscă. El o apucă de un braț și o conduse... Spaima pătrunse deodată în inima Ducesei.

- Monseniore, Monseniore, unde mergem?...

- Să-l vedeți pe Chalais!... Veniți!

Ei străbătură curtea castelului, trecînd peste puntea mișcătoare. Richelieu, cu un pas greu, înaintă spre casa micuță cu zăbrele de lemn. Richelieu, ciocăni cu putere, în ușe. Ea bîlbîi:

- Monseniore, Monseniore, unde ne aflăm?

- La Louvigni! răspunse el.

Ciudat acest cuvînt o liniști. La Louvigni!

Louvigni îl arestase pe Chalais. Ura lui, din dragoste, făcea din el un temnicer. Cardinalul, găsise că Louvigni avea să-l păzească pe Chalais, mai bine ca oricine în lume. Da, totul se explica. Și execuția chiar, nu putea să fie atît de grozavă cum spusese Droue, căci atunci, Chalais ar fi fost închis în vreo groapă ascunsă, vreo celulă de condamnați la moarte. Ea respiră.

Richelieu bătea cu lovituri puternice în ușe. Nimeni nu răspunse, în sfîrșit, din dosul ușii, o voce răgușită, amenințătoare, acră, grozavă se răsti:

- Cine bate? Cine ești tu? Vezi-ți de drumul tău, sau te omor!...

- Deschide! strigă Richelieu. Deschide stăpînului tău, Cardinalul de Richelieu!...

Ducesa se clătină. Ea simți cum i se strecura din cap pînă în picioare, groaza. Cu gesturi, care se puteau ghici foarte violente, cineva trase dinăuntru zăvoarele. Apoi, ușa se deschise și în fața lor apăru un

fel de spectru. La început, Ducesa nu-l recunoscu. Părul îi încărunțise, ochii mari, păreau goi, pielea feții avea culoarea cenușie. Ținea în mînă o făclie, care îl lumina... Deodată, Ducesa gîfîi:

- Doamne! Doamne! E Louvigni! E Louvigni cu adevărat?...

- Louvigni, spuse Richelieu, iat-o pe Doamna de Chevreuse, care vrea să-l vadă pe Chalais...

Ochii goi ai lui Louvigni, nu exprimară nici o surpriză și fără îndoială, că nici nu simțea vreuna. Ducesa pierdută, voi să se dea înapoi dar Richelieu o apucă de braț și o luă cu el înainte, intrînd în casă apoi, încet-încet, se trase înapoi și ieși. Louvigni, lăsă ușa casei deschisă și scoase un mormăit care însemna:

- Veniți!...

Și începu să urce scările, fără a se mai uita dacă Ducesa îl urma. Ea urca în urma lui... ea nu-și mai aparținea, nu-și mai simțea nici inima bătînd, nu știa nici ce avea să i se întîmple, dar știa că avea să fie ceva grozav, oribil, ceva ce-i înghețase toată ființa într-o încleștare monstruoasă și rece.

Louvigni intră într-o mică odaie de la etajul întîi și își așeză făclia pe o masă. Apoi dădu de o parte perdelele unei portiere și trecu în camera vecină. Ea rămăsese acolo, înebunită, cu privirea lipită de perdelele acelea, cu ochii holbați. Deodată, auzi o voce pe care nu o recunoscu și care o făcu să tremure din cap pînă-n picioare.

- Fiindcă ați voit să-l vedeți, priviți-l...

Și Louvigni apăru în pragul ușii, între perdele, clătinîndu-se, făcînd eforturi grozave ca să se susțină pe picioare și să meargă. Ținea în mîna dreaptă, capul celui omorît. Îl ținea de păr și căuta să-l ridice în sus, așa cum îl ridicase de dimineață călăul... și intră astfel, spunînd:

- Priviți-l!...

Nimeni nu-i răspunse. El înaintă clătinîndu-se, ținînd în mîna întinsă capul acela din care se scursese tot sîngele, mormăind ininteligibil: îl vedeți, spuneți? El e! Chalais!... Oh!... dar unde ești?... Iadule! Mi se pare că a fugit!... Aha! Ai vrut să-l vezi, deci!

Deodată se lovi cu piciorul de ceva. El își plecă ochii și o văzu pe Ducesa de Chevreuse, întinsă pe jos, albă la față, cu ochii închiși, nemișcată: vederea capului iubitului său, o fulgerase. Fără un strigăt, fără un suspin, se prăbușise și nu mai mișca.

- Moartă? horcăi Louvigni. Ucisă de mine! Eu am ucis-o, cum i-am ucis și iubitul!...

Cu foarte multă greutate, fiindcă totul părea că se zdrobise în el, se aplecă și o atinse pe frunte. Era rece ca ghiața. Atunci el se ridică din noi și începu să se dea înapoi. Nu mai spunea nimic. Se părea că nu mai rămăsese nimic omenesc într-însul. Trecu în dosul perdelelor și apoi, o lovitură surdă cutremură dușumeaua.

A doua zi de dimineață, Regele, Cardinalul de Richelieu, Regina, Ducele de Orleans, soția sa și toată Curtea, își reluară drumul spre Paris. În tot orașul Nantes, nu răsună nici măcar un singur strigăt în favoarea Regelui. Richelieu triumfase...

Ieșind din castel, el aruncă o privire mohorîtă înspre casa micuță și văzu că ușa rămăsese deschisă. Șovăi o clipă, ca și cînd ar fi vrut să dea un ordin. Apoi, ridicînd din umeri, își văzu de drum. Puțin îi păsa acum, cînd totul tremura înaintea lui, dacă Louvigni și Ducesa mai erau sau nu în viață!...

Ducesa nu murise. Spre zori, aerul rece care intra pe ușa care rămăsese deschisă și umpluse casa, o deșteptă din leșin. Groaznica amintire, îi reveni ca iuțeala unei lovituri de trăsnet. Cu mare greutate, ea reuși să se ridice și să se așeze într-un fotoliu. Nu simțea nici-o frică prin faptul că se afla așa de aproape de cadavrul iubitului ei. De altfel, înspăimîntătoarea durere din inima ei, ar fi fost de ajuns să o ferească de orice teamă nervoasă. Cu un murmur mohorît, cu o voce de-o nesfîrșită tristețe ea repeta:

- Bietul meu Henry... bietul meu prieten... bietul meu iubit...

Deodată, începu să-i curgă lacrimi, în șiruri de mărgele. Și plînse astfel, fără zgomot, fără spasmuri, mult timp, cîteva ceasuri. Întreaga ei tinerețe se scurgea cu lacrimile acelea. Își plîngea dragostea toată, iubitul ei de cîteva luni, pe gentilomul acela pe care numai capriciul ei îl aruncase pradă călăului, pe care ea îl mințise că-l iubește la început și pentru care, în cele din urmă începuse să simtă singură, pasiune veritabilă din viața ei aventuroasă. Era aproape de prînz, cînd simțul realității îi reveni în sfîrșit. Și atunci în fundul inimi ei, jură o ură de moarte Cardinalului, un război nemilos, fără cruțare.

Și acest jurămînt, ea și-l ținu pînă la sfîrșitul vieții și o conduse după aceea, spre o serie de aventuri, în care era să fie doborîtă de nenumărate ori. Dar aceasta ne-ar duce afară din cadrele acestei povestiri.

Pentru a isprăvi cu iubita bietului Chalais, trebuie să spunem că pe la prînz, ea se simți destul de tare ca să privească cu răceală situația...

Dar înainte de a relua cursul intrigelor sale, ea voi să se ocupe de înmormîntarea acelui pe care-l iubise. Atunci ea pătrunse fără să tremure în odaia în care se găsea cadavrul. Dar cît de tare ar fi fost, ea nu se putu împiedica să nu se-nfioare și să se de înapoi de groază, cînd privirea îi cazu asupra trupului acela ciopîrțit întins pe o canapea. Ea își adună toate puterile și intră, căutînd capul, pentru a-l așeza alături de acele nenorocite resturi. Și atunci, văzu deodată, în colțul cel mai întunecos al odăii, pe Louvigni, care părea că doarme, ghemuit jos, într-un colț... Dormea?...Nu! fiindcă ochii lui ficși, erau larg deschiși. Părea a privi capul lui Chalais, pe care îl ținea în mîini. Ducesa de Chevreuse, își împreună mîinile și murmură:

- Iată cei doi oameni, care într-adevăr m-au iubit...

Devenise din nou femeie! Și treptat-treptat sinceritatea aceea pe care am arătat-o, începuse să se șteargă. Curînd gîndurile-i de mîndrie începuseră să i se amestece cu nesfîrșita-i durere. Și atunci, ea murmură cu blîndețe:

- Louvigni!...

Louvigni nu răspunse. El rămase acolo, ghemuit în colțul lui mereu cu privirea-i stranie, cu capul pe care-l ținea în brațe.

- Louvigni, spuse Ducesa, sînteți respingător. Sîngele bietului meu Henric, ne desparte acum pentru veșnicie. Dar, ultimele cuvinte, Louvigni, nu vă va aduce nici un zvon de ură. Totul s-a sfîrșit. Haide cavalere, ajută-mă să aduc la îndeplinire ultimele mele obligații, celui care nu mai e nici prietenul meu și nici dușmanul Dvs.

O uimire fără margini și un aer funebru o învălui pe Ducesă. Louvigni nu răspundea nimic. Ea se apropie și-l atinse ușor: el se rostogoli pe covor. Louvigni era mort!...

Mort, fără îndoială, de mai multe, ore. Murise privind cu disperare capul tăiat, pe care îl ținea strîns în mîinile-i crispate.

Ducesa de Chevreuse, își adună tot curajul și cu ochii închiși, înfiorîndu-se de groază și de milă, încercă să-i scoată din mîini, bietul cap atît de iubit, cu gîtul sfîrtecat de cele treizeci și doua de lovituri de secure. Dar mîinile lui Louvigni, mîinile înțepenite de moarte, își păstraseră prada. Ar fi trebuit să i le taie, sau să rupă degetele, unul cîte unul, ca să i-l poată scoate din strînsoarea aceea îngrozitoare.

După cîteva minute de caznă, Ducesa renunță. Prea puțin obișnuita rezistență, care o mai susținea pînă atunci, se spulberă deodata. Fără ca nimic să fi lăsat să întrezărească aceasta, o spaimă

groaznică îi năvăli în suflet și simți la rădăcina părului, o sudoare rece, de agonie. Atunci, ea se dădu înapoi înbunită, coborî în grabă scara și ieșind din casa blestemată, alergă pîna la palatul unui gentilom, prieten cu ea, pe care din fericire îl găsi acasă și căruia, cu o voce de nebună, îi povesti cum putu, înfricoșarea întîmplare.

Gentilomul acela, se însărcină să organizeze funerariile lui Louvigni și ale lui Chalais. El îi ascunse Ducesei, îngrozitoarea operație pe care a trebuit s-o facă un chirurg, pentru a-i smulge din mîinile încleștate ale mortului, capul celui ce fusese atît de chinuit, întru aceeași dragoste; au fost așezați fiecare în cîte un coșciug și conduși, fără preot și fără escortă, la cimitir, unde gentilomul putuse să le obțină un colțișor.

Chalais și Louvigni, din ordinul Ducesei de Chèvreuse, au fost așezați alături, în aceiași groapă. Ea asistă la funebra ceremonie și cînd coșciugurile fură acoperite cu pămînt, ea murmură:

- Aici zace tot ce am iubit eu. Aici zac singurii oameni care m- au iubit cu adevărat, singurii oameni care m-au iubit și și-au dat viața pentru această dragoste a lor.

Dar se întîmplă un lucru destul de curios: după cîtva timp, amintirea lui Louvigni, se confundă în mintea Ducesei, cu a lui Chalais. Ei trăiau unul lîngă altul în inima ei, așa cum zăceau și în colțul uitat al cimitirului. Louvigni, împinsese iubirea lui atît de departe, încît a făcut cea mai mare nemernicie a tuturor timpurilor. Amintirea acestei nemernicii, se șterse puțin câte puțin din mintea Ducesei și cîțiva ani mai tîrziu, cînd ea își amintea de acest capitol al vieții ei, ajunsese să se întrebe, dacă într-adevăr, pe Chalais îl iubise, sau pe Louvigni.

Și cu aceasta, se termină povestea Contelui de Chalais și a Cavalerului de Louvigni.

Cît despre Ducesa de Chevreuse, se știe că după cîteva luni de reculegere, în timpul cărora - fără îndoială - că plînse destul de mult, reculegerea forțată de altfel, fiindcă fusese exilată, cu oprirea definitivă de a mai apărea la Curte, după cîteva luni deci, ea începu din nou să urzească intrigi, să comploteze și să iubească, poate, căci orice se poate șterge din inima unei femei, afară de un singur lucru: dragostea. Dragostea veșnică și nepieritoare ce deschide cerul și mormîntul laolaltă.

CAP. LVII

CUM S-A SFÎRŞIT ŞI CU ANNAIS DE LESPARS

VĂ AMINTIŢI, că Arhiepiscopul de Lyon, invitase la masă pe Mauluys şi pe Trencavel, în locuinţa Annaisei de Lespars, din strada Courteau.

În dimineaţa zilei, în care trebuia să aibe loc prînzul, Arhiepiscopul, în costum de cavaler, se duse la "Frumoasa Diademă", se aşeză cît se poate de comod la o masă din salonul cel mare şi puse să i se servească un carcalete la fel ca un student sau, ca un muşchetar. Salonul era plin de tineri gentilomi, care jucau zaruri, rîdeau, sporovăiau. Şi acest prinţ al Bisericii, acest vechi membru al Mînăstirii de Chartreux care se gîndea să se întoarcă în curînd la mînăstire, privea spre toată tinerimea aceea frumoasă, cu ochii înduioşaţi. Cîteodată, un suspin îi umfla pieptul şi murmura:

- Şi eu am fost tînăr.

Şi mai era încă. Poate chiar mai mult, decît aceea cărora le invidia mutra surîzătoare. Deodată, el văzu o mînă fină, distinsă, cum îi lua cana de zinc, pe care o servitoare i-o aşezase în faţă şi i-o înlocuia cu un pahar de aur. Apoi, aceeaşi mînă gingaşe, începu să umple, paharul de preţ. Louis de Richelieu îşi ridică privirea şi zîmbi, recunoscînd-o pe Roza.

- După cinstea care mi-o faceaţi, v-am şi recunoscut d-ră.

- Monseniore, spuse ea simplu, în timpul unei plimbări pe care a făcut-o Regele Henric al III-lea, pe străzile Parisului, în anul 1578, domnii consilieri municipali, au ales două hanuri din acest oraş, în care Regele să se poată opri şi să facă acolo un chef. Regele să se poată opri şi să facă acolo un chef. Regele Henric, al III-lea, a venit aici şi a fost servit la masă, de gentilomii săi paharnici. Dar cînd se urcă din nou pe cal, bunica mea, Rosa-Catherina, îi oferi un pahar la botul calului, pe care Regele îl bău cu multă plăcere. Cu ocazia aceasta, a fost cumpărat acest pahar de aur, de care de atunci nu s-a mai servit nimeni.

Cardinalul-Arhiepiscop, ascultase povestirea surîzînd şi uşor mişcat, ridicase capul. Apoi spuse:

- Dar Dvs. mă trataţi ca pe un rege!

Monseniore, răspunse tînăra, îngălbenindu-se ușor, Dvs. sînteți pentru mine, mai mult decît un rege. Sînteți cel, care a primit spovedania celei mai scumpe taine a vieții mele... Și acum, adăugă ea, dacă binevoiți să mă urmați, vă voi conduce într-o sală, în care nu veți mai fi înghesuit de toată mulțimea asta, sau lovit cu cotul.

Louis de Richelieu se ridică numaidecît și o urmă pe d-ra Roza, care, cu un mers grațios, îl conduse în sala de onoare a hanului.

- Copila mea, spuse gentilomul, luînd loc în fotoliu lui pe care ea i-l oferi, am venit să vă fac o invitație. Iat-o: sînteți rugată de d-ra Annais de Lespars, să luați masa astăzi, în locuința ei.

- Eu, Monseniore?

- Dvs., copila mea. Oare, pentru faptul că faceți parte din burghezime, nu vi s-ar putea face o astftel de invitație?Ea își ridică cu mîndrie capul; cîteva clipe, ea rămase pe gînduri apoi spuse:

- Monseniore, d-l Conte de Mauluys nu vorbește mult. Ceea ce știu, despre gîndurile sale, mai mult le-am ghicit decît le-am aflat de la el. Cu toate acestea, într-o zi, nu știu cum și de ce, am vorbit despre lucrurile acestea: i-am spus atunci, că între burghezie și noblețe, e un șanț pe care nimeni nu-l va putea umple. Și atunci, el mi-a răspuns, că nobilimea, burghezia, ducatele, principatele, comitatele chiar și regalitatea nu sînt decît niște cuvinte fără valoare. Simple cuvinte, mi-a spus el, nimic altceva decît niște cuvinte. Bogăția, sărăcia, sînt doar niște cuvinte. Niște născociri de-ale noastre, a adăugat el. Eu nu l-am înțeles la început și m-am înspăimîntat, vă mărturisesc. Dar eu cred cu tărie, în tot ceea ce spune d-l de Mauluys.

- Da, spuse Arhiepiscopul, am căutat să pricep și eu această fire. E foarte ciudat: ajunge la aceleași afirmații și la aceleași negații ca și mine. Numai că eu mă sprijin pe cuvîntul Dumnezeiesc și el... Ascultă copila mea, să încetăm această discuție. Fiindcă aveți astfel de idei, veți birui totuși...

- Să vin să mă așez la masa d-rei de Lespars? Din toată inima Monseniore, dar nu azi.

- Dar cînd? exclamă cu voiciune Arhiepiscopul.

- Roza nu răspunse. Privirea ei limpede, pierdută în depărtare părea că întreabă numai visul ei care era atît de depărtat. Arhiepiscopul înțelese că nimic nu avea să o hotărască să primească această invitație și că ea avea să aștepte ziua în care, - prezentată de soțul ei, - va putea

să intre oriunde, chiar și la Rege. Atunci, el se retrase, uimit de mîndria acestei mici burgheze și gîndindu-se:

"Dacă cei care conduc lumea, ar putea să vadă ce zace în străfundul omenirii ăsteia putrezite..."

Acesta a fost ciudatul demers pe care-l făcu în ziua aceea Cardinalul-Arhiepiscop de Lyon. Cum am mai spus-o, era o fire nobilă și credința lui adîncă, sinceră, blîndă, nu îi inspira decît gînduri identice, tinerei fete.

În ziua aceea, avu loc în locuința din strada Courteau, masa de adio, pe care d-ra de Lespars o oferea celor trei oameni, cărora ea le datora viața, adică lui Louis de Richelieu, lui Mauluys și lui Trencavel. Masa a fost glacială. Annais era adînc tulburată. Arhiepiscopul îi studia. Trencavel părea prostit de tot. Mauluys, care discuta de obicei foarte puțin, trebui să ușureze situația și își desfășura toate mijloacele de care dispunea cu un spirit, care pînă atunci nu îi fusese văzut de nimeni.

La sfîrșitul mesei Annais le mulțumi musafirilor și îi invită să vină să o vadă, în domeniul, pe care îl avea la Anjou. Ea mai adăugă că plecarea ei, era hotărîtă pe a doua zi. Trencavel și Mauluys se retraseră. Rămasul bun, fusese de o răceal care îl întristă foarte mult pe maestrul de scrimă, Mauluys ridică din umeri.

- S-a terminat! spuse Trencavel cu amărăciune, cînd se întoarseră în strada "Patru-Fii".

Și fiindcă Mauluys nu-i răspundea, el adăugă:

- S-a sfîrșit, fiindcă pleacă mîine!

- Ei și! spuse atunci, Mauluys ai să te duci s-o vezi la Anjou.

- Niciodată! De fapt, face mai mult s-o vezi la Paris...

- Conte, îți bați joc de mine. N-ai auzit-o? Pleacă mîine! a spus-o singură, doar.

- Bine. Și asta ce dovedește?

Bietul Trencavel era prea descurajat ca să poată bănui intenția acestor cuvinte. Arhiepiscopul locuia acolo, în casa ei. Acum, cînd încheiase pace cu Cardinalul, nu mai avea motiv să se ascundă. Casa fusese reparată în grabă și serviciul era acum îndeplinit de o duzină de valeți și de servitoare. Acești oameni trebuiau să o însoțească pe stăpîna lor și la Anjou.

Deci, a doua zi de dimineață, totul era pregătit pentru plecare. Arhiepiscopul trebuia să plece spre Lyon. Dar el nu dăduse nici un ordin de plecare a lui. El nu-i făcuse Annaisei nici o remarcă și se mulțumi să

o observe tot timpul. Cînd veni momentul ca să se înhame caii la trăsura ce urma să o ducă pe Annais, atunci de abia, el îi luă mîna și-i spuse:

- Dacă v-aș ruga să mai rămîneți cîteva zile? Poate că acum, ne vom despărți pentru totdeauna. Atunci, n-am să vă mai pot vedea, pe dvs., pe care eu vă consider la fel ca și pe fiica mea. Nu puteți să-mi acordați un răgaz o săptămînă sau două?

Annais tresări. Ea privi fix spre Arihiepiscop și văzu pe buzele lui un zîmbet de șiretenie binevoitoare. Dar ea era cinstită pentru a încerca să-și ascundă impresiile și gîndurile. Atunci spuse cu o voce schimbată:

- Tată!

Apoi se opri scurt, cu lacrimi în ochi.

- Fiica mea, copila mea scumpă! exclamă Arhiepiscopul tulburat de titlul acela de tată.

- Ascultați reluă ea cu o voce ceva mai sigură. Dvs. voiți să rămîn aici, ca să-mi pot da seama mai bine de ce simt cu privire la d-l Trencavel. Ei bine! Vă cer cinsprezece zile...

- Aveți o inimă măreață spuse grav Arhiepiscopul.

Așa că Annais nu plecă. În timpul acestor cinsprezece zile ea se purtă ca o fetiță veselă, amabilă cum nimeni nu o cunoscuse pînă atunci. Pînă atunci, toți cei care fuseseră prin preajma ei, nu văzuseră în ea decît războinica dură, întruchiparea răzbunării. Aceste cinsprezece zile, i-o înfățișară Arhiepiscopului, ca pe o copilă minunată. Avea toate gingășiile unui suflet feciorelnic și chiar și mîndria ei părea să fi pierdut nota aceea de semeție care o caracteriza.

Însă, în serile frumoase ale augustului acela parfumat, se ducea să se așeze pe banca din grădină, unde Trencavel, de la fereastra lui de la mansardă, o văzuse prima oară. Acolo, se lăsa în prada viselor ei de fată... Și dacă în aceste visuri mai treceau și viziuni de luptă prin fața imaginației sale, erau numai acelea al căror erou, era mereu Trencavel.

Revedea asaltul nebunesc de la Riche-Liesse, lupta din curtea hanului de pe drumul spre Fleury; revedea scena în care Saint- Priac o oprise și cînd el, Trencavel, cu o palmă îl aruncase cît colo. Dar totdeauna, amintirile ei o duceau la asaltul dat de oamenii lui Saint-Priac și-l revedea pe Trencavel, în capul scării, în mijlocul norului de praf în zgomotul acelei lupte extraordinare, a unui singur om, împotriva a treizeci. Și atunci, murmura:

- Ce mult mă iubea, dacă a îndrăznit să facă astfel de lucruri!...

Astfel gîndea tînăra fată.

Şi dacă şi-ar fi ridicat privirea spre mansarda în care locuise Trencavel, ar fi întrezărit figura hidoasă a unei femei ce pîndea cu înverşunare, care nu-i pierdea nici unul din gesturi şi nici una din lacrimi. Această spioană, era doamna Brighitte...

În urma întrevederii rapide care avusese loc între Corignan şi Ducesa de Chevreuse, se petrecuse o scenă foarte violentă în locuinţa din strada Sainte-Avoye, scenă ce se termină printr-un incident foarte curios care îl lăsă pe fostul capucin, cu totul buimăcit.

Corignan, primise un pol de la servitorul Ducesei, care fusese cuprins de milă în locul celor zece mii de lire, pe care el conta cu toată convingerea, să le primească. Şi cu acest pol, el se dusese să-şi înece amărăciunea în fundul unei cîrciumi foarte deocheate. Cînd beţia îi dădu curajul necesar ca s-o înfrunte pe doamna Brighitte, el porni spre Strada Sainte-Avoye, cu mersul acela băţos şi majestuos, pe care-l lua, totdeauna cînd bea prea mult. Dar, ajungînd la picioarele scării, Corignan îşi dădu în petic. Începu să cînte, urlînd cît îl ţinea gura se lovi de pereţi, căzu, se rostogoli pe trepte, se ridică din nou, în sfîrşit făcu acolo, pe scară, un astfel de tămbălău, încît doamna Brighitte, crezînd că au năvălit poliţiştii, deschise puţin uşa şi îl văzu pe Corignan. Restul se petrecu foarte repede: doamna Brighitta se înarmă cu Biciul Sfîntului Labru, coborî şi explicaţia începută pe scară se termină în mod jalinic, sus în casă. Cînd află că în sfîrşit, vorbise cu Ducesa, că îi dăduse imediat scrisoarea Marinei şi că nu adusese nimic în schimb, furia Birghittei nu mai cunoscu margini.

- Vai! mi-ai pierdut şi puţinul pe care-l mai aveam, hoţule, mugi ea.

Şi începu din nou să-l lovească. Ori, în momentul acela, uşa camerei se deschise uşurel şi apăru cineva, care cu ochii căscaţi de bucurie, contemplă spectacolul acela. Cînd porţia fu gata, Corignan îşi aruncă ochii spre uşă şi-l văzu pe noul venit.

- Fratele Rascasse exclamă el.

- El însuşi, dulceaţa vieţii mele răspunse Rascasse ştrengar.

- Ce cauţi aici, muscoiule?

- Mai întîi, am venit să o felicit pe doamna Brighitte. Ce mînă! Ce lovituri!

- Am s-o pun la fel şi în serviciul dumitale! se răţoi matroana.

- Mulţumesc, spuse Ruscasse. Îi cedez porţia mea lui Corignan.

- Şi ce mai vrei? se răsti Corignan. Pentru ce ai venit aici?

- Ca să mă asigur dacă mai ești umflat la falcă.

Rascasse, se apropie cu un aer grav de Corignan și îl examină cu atenție, ca un doctor.

- Da, spuse el în cele din urmă, mai ești umflat. Numai asta voiam să știu. La revedere popă. Nu uita că îmi datorezi șapte dinți.

Și după ce îl salută, Rascasse plecă foarte liniștit. Corignan, revenindu-și din uimire se repezi după el, dar Brighitte îl apucă de mînă.

- Așaaa, vasăzică acum ai și datorii?

- Datorii? urlă Corignan. Ce datorii?

- Prietenul tău Rascasse, pretinde că îi datorezi...

- Șapte lovituri de cap în burtă! vociferă Corignan. Am să i le dau eu, muscoiul dracului! Și am să fac, să fie spînzurat, fiindcă a trecut de partea lui Trancavel și a puștoaicei ăleia blestemate.

Aceste cuvinte, o făcură să se gîndească la lucruri ceva mai palpabile. Ea se gîndi la averea ei, compromisă. Se gîndea că, pentru a-și reface această avere, avea nevoie de Corignan.

- Ascultă, spuse ea. Te însărcinezi ca să-l încunoștiințezi pe Cardinal, atunci cînd are să se reîntoarcă la Paris? Te însărcinezi să-i repeți cuvînt cu cuvînt, tot ce am să-ți spun eu?

- De sigur. Las'pe mine! Ehe! Cînd vreau eu, nimeni nu mă întrece în inteligență.

- Ei bine! încearcă să vrei în ziua aceia, nu ca azi. Pînă atunci, n-ai să te mai miști de aici și mai ales, n-ai să te arăți vreodată la fereastra lui Trancavel.

Și Brigitte pleacă să-și reia postul de observație.

Ea era, figura aceia scîrboasă, care încadrată în pervazul mansardei, o supraveghea pe Annais. Cele cincisprezece zile de răgaz, pe care ea le ceruse, se scurseră. În seara celei de a cincisprezecea zi, ea trimise un valet să-l caute Trencavel și pe Contele de Mauluys. Stînd lîngă Arhiepiscop, ea îi așteptă în sala de onoare a locuinței ei. Mauluys și maestrul de scrimă sosiră în curînd; Mauluys cu distincția lui calmă care îl caracteriza, Trencavel palid ca un mort. Annais era foarte stăpînă pe ea.

De-abia, de-abia, s-ar fi putut distinge, că pieptul ei se sălta într-un ritm mai repede ca de obicei.

- Domnule Cardinal și Dvs., domnule Conte, v-am adunat aici pentru a auzi cele ce am să-i spun d-lui Trencavel. Domnule Trencavel, Dvs. ați surprins trista poveste a mea și a mamei mele...

- Credeam... bîlbîi Trencavel.

- Lăsați-mă să termin. Surprinzînd în criptele Mînăstirii Capucinilor, secretul nașterii mele, a-ți aflat că nu am tată.

- Domnișoară!... se înfioră Trencavel.

- Nu am tată! repetă ea ceva mai aspru. Așadar, ea nu am un nume... Nu am alt nume decît pe al mamei mele... Domnule Trencavel, eu nu am un nume, voiți să mi-l dați pe al Dvs.?

- Eu?... Eu să vă...

Maestrul de scrimă se cutremură.

- Eu nu cunosc altul mai nobil, spuse Mauluys. Are un nume care înseamnă vitejie, istețime și curățenie sufletească.

Annais, foarte gravă, îi întinse mîna lui Trencavel, care căzu în genunchi și vărsă asupra acelei mîini, lacrimi fierbinți, el, căruia îi plăcea atît de mult să rîdă.

După notele rămase pe urma "Seniorului Jean Montariol, Secund al Academiei regale de scrimă, maestru de scrimă al Academiei din strada Bunilor-Copii", căsătoria lui Trencavel cu Annais de Lespers, a fost celebrată de Cardinalul Arhiepiscop de Lyon, în Capela Sfîntului-Martin, din biserica Saint-Martin des Champs, la ora opt seara, în prezența d-lui Conte de Mauluys, a suszisului Montariol, a Seniorului Grenu, preot, a d-lui Baron de Vangee și a d-lui Conte de Puyseux, la 27 August al anului 1626. Aceeași martori și preoți procedară, tot după acele note care tratează cîteva evenimente din viața sa, la căsătoria d-lui Conte De Mauluys cu d-ra Roza Houdart, asistată de mama sa Rozalia Houdart, care, adăuga bravul Montariol, nu putea să înțeleagă, cinstea și norocul care îi venise fetei sale.

În preziua acestei îndoite căsătorii, celebrată aproape în secret, Regele Franței, în sunete de trompete și dangăt de clopote, se înapoia la Louvru, în timp ce Cardinalul de Richelieu intra în palatul său.

CAP. LVIII

SFÎRŞITUL NEBUNIEI LUI VERDURE

A DOUA ZI după întoarcerea lor, adică în ziua cînd trebuia să se celebreze căsătoria care punea capăt aventurilor Annaisei de Lespars, Cardinalul aştepta vizita părintelui Josef. Dar Stareţul, era un om dintre aceia care nu numai că ştia să aştepte, dar ştia să se şi facă aşteptat. Richelieu ardea de nerăbdare să-l vadă, pentru a-i cînta victoria lui şi a-şi uimi maestrul. În dimineaţa aceia, Părintele Josef, veni la Palatul Cardinal. Aflase de tot ceea ce se petrecuse în timpul acelei călătorii, ce fusese mai mult o expediţie politică şi militară. Dar se făcea că nu ştie nimic.

- Ei bine? întrebă el. Ce aţi făcut?

- Am triumfat, spuse Richelieu. Regina e învinsă! Ducesa de Chevreuse complet distrusă, Chalais executat, Vendôme şi Marele Stareţ în închisoare, turbulenţii înspăimîntaţi şi risipiţi: iată opera acestor cîteva zile.

- Da, într-adevăr e un triumf, spuse liniştit Părintele Josef. Domnia Voastră începe de azi înainte...

- Domnia mea?... tresări Richelieu.

- Guvernarea Voastră, dacă vă place mai mult aşa; sau mai bine zis... guvernarea noastră. Să ne înţelegem, continuă Eminenţa Cenuşie cu vocea lui seacă, văzînd gestul lui Richelieu, pînă acum nu aţi făcut altceva, decît să curăţaţi terenul. Acum e vorba să construiţi. Ori, pentru aceasta, vă trebuie un arhitect, şi acesta voi fi eu, sau această clădire nu are să se poată construi niciodată. După îmblînzirea nobilimii, trebuie să-mi exterminaţi hughenoţii. Regatul Franţei, nu va fi puternic, decît

numai cu acest preț. După ce pacea religioasă, va fi solid stabilită, atunci ne va trebui și o Europă supusă. Acum la lucru! Și să nu mai aveți zadarnice revolte, fiule. S-a scurs destul de puțin timp, de cînd, în urma unui cuvînt nesocotit al d-nei de Givray și în urma sfaturilor unui biet spion, ați scris o scrisoare, pe care și acum o văd aruncînd văpăi în fața ochilor mei. Dacă textul acestei scrisori ar fi fost repetat în fața Regelui, gîndiți-vă că a-ți fi ajuns imediat în locul lui Ornano, al Marelui Stareț și al lui Vendôme, dacă nu cumva, vreun călău neîndemînatic, n-ar învăța asupra Dvs., cu ajutorul a vreo treizeci de lovituri de secure, cum se poate reteza capul unui rebel...

Părintele Josef ridicase tonul.

Richelieu, alb la față, clătinîndu-se, îl apucă de braț și bîlbîi:

- Ah! așa dar, voiți să mă pierdeți!...

- Calmați-vă, spuse liniștit Părintele Josef, textul acestei scrisori, nu poate fi repetat Regelui, fiindcă eu sînt singurul care a citit-o... și fiindcă cel care a pus mîna pe scrisoare, a fost ucis de Saint-Priac.Și fiindcă Richelieu, rămăsese gîfîind de teamă, Eminența Cenușie continuă cu asprime:

- Sîntem sau nu de acord? Sînt sau nu, arhitectul edificiului pe care îl veți construi?...

- Sînteți profesorul meu, spuse Richelieu, cu o voce de șuierătoare mînie.

În momentul acela, un ușier anunță că Corignan cerea să fie primit de Eminența Sa.

- Corignan! exclamă Cardinalul. Ah! caraghiosul ăsta e mult prea îndrăzneț!... am să pun să-l aresteze...

- Întîi să-l ascultăm, spuse Eminența Cenușie.

Corignan a fost introdus în cabinet. De bună seamă, pentru această ocazie, își reluase anteriul lui de călugăr. Prima lui mișcare, a fost să se arunce în genunchi. Primele-i cuvinte, fură:

- Monseniore, vi-l predau pe Trencavel, pe Mauluys, pe Lespars și pe Rascasse!

Apoi, își plecă cu ipocrizie privirile și așteptă tremurînd, efectul acestei promisiuni.

- Patru capete, ca să ți-l scapi pe al tău! spuse disprețuitor Cardinalul.

- Unde sînt rebelii aceştia? întrebă Părintele Josef. Frate Corignan, eşti un mare păcătos. Purtarea ta la Marchenoir, a fost nedemnă...

- Aşadar, ştiţi ce s-a întîmplat la Marchenoir? exclamă Richelieu trăsnit de uimire.

Eminenţa Cenuşie, avu un zîmbet fin şi continuă:

- Frate Corignan, ai contribuit la evadarea Ducesei de Chevreuse, cel puţin prin înspăimîntătoarea ta stupiditate. Ai lăsat să fie ameninţat înaintea ta Eminenţa Sa Cardinanul, stăpînul tău. Trebuia să mori apărîndu-l, frate Corignan.

- Vai! dar eram pe jumătate mort. Sfinţia Voastră, nici nu cunoştea crimele lui Rascasse şi...

- Taci acum, frate Corignan! aşadar, ai făcut totul ca să meriţi securea. Dar dacă spui drept, cînd mi-i predai pe cei patru rebeli, am să-l rog pe Eminenţa Sa să te cruţe.

Corignan îşi dădu seama că i se dase cîştig de cauză. Atunci, se ridică şi spuse cu un aer de nevinovăţie:

- Sper că am să fiu iertat. Dar asta nu-i totul. Mai e şi Doamna Brighitte...

- Doamna Brighitta! exclamă Părintele Josef, încruntîndu-şi sprincenele. Frate Corignan, tu ai fost totdeauna ruşinea mînăstirii noastre. Trebuie să încetezi odată cu legăturile astea compromiţătoare...

- Ei! Prea Înalte Părinte, exclamă Corignan cu obrăznicie. Un bun spion trebuie să întrebuinţeze toate mijloacele. Fratele Corignan, a respectat totdeauna decenţa, dar vrea să-şi servească stăpînii.

- Fie. Vorbeşte. Cei cu această Brighitte?

- Ea trebuie să vi-i dea pe mînă pe rebeli. Eu unul nu cer nimic, nimic altceva decît să mi se lase viaţa şi dreptul de a continua să mă devotez Eminenţei Sale. Dar doamna Brighitte... ooh! Monseniore, nu aveţi idee de zgîrcenia acestei femei!

- Ce vrea? întrebă Richelieu cu un ton scurt.

- Douăzeci de mii de lire Monseniore. Hai! la cinci mii de lire de cap, nu-i prea scump.

- Ei bine, să-şi îndeplinească promisiunea pe care ne-ai făcut-o în numele ei şi vom vedea noi.

- Monseniore, să vină chiar ea ca să vă arate, cum şi unde, vor putea fi prinşi astă seară cei patru răzvrătiţi.

După aceasta, Corignan a fost concediat. Odată ieșit afară, el respiră adînc. La un colț de stradă, o găsi pe Brighitte, care îl aștepta și căreia îi povesti cele ce se petrecuseră.

Sigur că reintrase iar în grațiile Cardinalului, Corignan îi vorbi de sus și făcu să-i strălucească meritele. Perspectiva celor douăzeci de mii de lire, o înmuie pe Brighitte în așa hal, încît îi oferi o jumătate de pistol asociatului său, ca să se ducă să-l bea.

Richelieu, rămăsese singur cu Părintele Josef.

- Aceasta ne întărește victoria, dacă mizerabilul de călugăr a spus adevărat.

- A spus adevărat, nici nu vă mai îndoiți. Alfel, nu și-ar fi riscat el capul, venind aici.

Și îngîndurat, cu o îngrijorare surdă, Părintele Josef adăugă:

- Da, asta ne-ar întregi victoria. Acest maestru de scrimă, mi-a insuflat totdeauna teamă. Annais de Lespars e o dușmancă și mai de temut ca Ducesa de Chevreuse... trebuie să ne scăpăm de aceste două ființe, fără scandal, fără proces... să fie conduse la Bastilia imediat după ce vor fi arestate și, făcînd uz de puterea Dvs. discreționară...

Cele două Eminențe se priviră...

- Astă seară, spuse înăbușit Richelieu, are să fie un eșafod la Bastilia!...

- Sînt trei, reluă după un timp Cardinalul: Trencavel, Mauluys și Secundul Montariol. Trei spade de seamă, fără a mai ține cont de Annais care duelează și ea destul de bine și fără a mai ține seama de Rascasse, care m-a trădat pentru ei și care are să-și apere capul cu energie. Deci, sînt în realitate cinci, poate șase.

- Ba sînt o sută, fiindcă e Trencavel cu ei, spuse Părintele Josef. Pe cine o să-l însărcinați cu această arestare mai periculoasă decît a lui Vendôme... pe Saint-Priac nu-l mai aveți. Ar trebui cineva sigur, curajos, prudent. Ar trebui ca diseară, la ora unsprezece, totul să fie gata pentru ca ultimul vis urît să se risipească. Aveți vreun om capabil să facă această arestare, fără zgomot și să-i ducă fără scandal, pînă la eșafodul de la Bastilia!

- Da, spuse Richelieu.

- Cine e acela?...

- Eu.

In seara aceea, la ora nouă, după foarte simpla ceremonie a căsătoriei lor, Trencavel și Mauluys se întoarseră acasă. Mauluys intră în locuința lui din strada Patru-Fii, în care Roza păși fără nici o emoție, dar, fără îndoială, cu un sentiment în fundul sufletului, că punea stăpînire pe o casă, care îi aparținea de mult timp.

Această ciudată și încîntătoare pereche, se hotărîse să rămînă trei luni la Paris, apoi, să se ducă în fundul ținutului Anjou, ca să trăiască acolo retrași de lume, fericiți, cît mai aproape de natură și de animale, cît mai departe posibil de oamenii, pe care fioroasa și veșnica luptă pentru viață, îi transformă în fiare. Să fi fost asta o mizantropie? Nu. Mauluys o spusese într-o zi: el nu ura lumea și nici nu simțea în inima lui nevoia de a o iubi; se ferea de ea, asta era toată filozofia lui. Să trăiască cît mai mult posibil pentru el însuși și numai cu el însuși, era toată concepția lui, ca ființă socială. Nu credea în rolul social pe care l-ar putea juca un om în lume. El nu-i cerea societății, decît dreptul de a o ignora și de a fi ignorat de el, de a fi el însuși meșterul fericirii sale. În fond, avea un respect de nedezrădăcinat, pentru independența oamenilor și o pasiune sălbatică pentru propria lui independență. Dragostea lui pentru Roza, întregea concepția lui despre viață, o porțiune de timp foarte scurt, în care trebuia să nu se plictisească prea mult...

Cît despre Trencavel el trăia ca într-un vis. Acest ștrengar al Parisului, pe care o lovitură a norocului îl făcuse bogat, liber, iubit din primii pași pe care îi făcuse în viață, era complet zăpăcit de norocul care îi căzuse pe cap, el uitase că vitejia lui nebună, făcea din el o ființă excepțională. Nu era nimic uimitor, că o fată ca Annais, îl remarcase; Trencavel era singurul care era uimit de aceasta și mult apropiat decît Mauluys, de viața socială, era dispus să-i arate acestei fiice de rege, un respect de care ea s-ar fi lipsit prea bine.

Așa că, la coborîrea din trăsură, el îi oferi cu multă timiditate mîna soției sale, pentru a intra în locuința din strada Courteau.

Bravul Montariol, îi însoți pînă la prag. Cînd ușa cea nouă, se închise în urma lor, el rămase trist și plouat, murmurînd:

- Acum, Academia nostră a murit cu desăvîrșire.

Pentru el, Trencavel care devenise acum stăpînul comitatului de Lespars, și care se numea de aci înainte Trencavel de Lespars, rămăsese tot maestrul de scrimă, succesorul lui Barviliars, în sfîrșit, maestrul. Atunci, Montariol, plecă cu un aer de cîine bătut. Se pregătise pentru el o locuință, la Frumoasa Diademă, care - s-o spunem în paranteză, - își

închisese pentru totdeauna ușile - nu fiindcă Mauluys ar fi cerut asta, ci întrucît Doamna Rozalie Hondart, socoti că mama unei contese, nu mai putea ține un han. Mauluys, fusese uimit de acest raționament, dar, întru-cît era de principiul că nu trebuia să contrazică capriciile nimănui, nu făcuse nici-o observație.

Deci Montariol, coti după colțul străzii Sainte-Avoye, pustie, tăcută și întunecată, cînd, văzu scînteind în noapte vîrfuri de lănci și de halebarde. El se aruncă într-o scobitură de zid, ascunzîndu-se în întunericul compact de lîngă soclul statuii Acelei Sfinte, al cărui nume îl purta strada. În clipa următoare, trupa defila prin fața lui: erau gărzile Cardinalului. În capul lor, mergea un măgar ce purta o litieră. Măgarul era condus de căpăstru de un om, lîngă care mergea o femeie, înfășurată într-o pelerină largă.

- Pe aici! spuse femeia, cu glasul acela plin de fiere și miere, pe care îl au ființele dispuse să facă rău și chinuite de ură.

- Mii de tunete și valuri de sînge! mormăi Monteriol gîfîind.

Se opresc în fața casei lor!... și omul acela! Oh, omul acela cu rasă roșie care coboară din litieră!... e... e Cardinalul!...

Un suspin se rostogoli prin valul de înjurături. Spada lui Montariol flutura năpraznic în aer.

- Singur! Ce să fac singur! Ei sunt vreo sută!...

Imediat, Montariol o rupse la fugă ca un nebun. în două minute era în fața casei lui Mauluys și făcu un astfel de tărăboi, că mai multe ferestre se deschiseră și printre ele și una de-a lui Mauluys. Montariol urlă:

- Cardinalul îl atacă pe Trencavel!...

Și își reluă goana nebună spre strada Courteau. Aproape în aceeași clipă, ușa din stradă se deschise și Mauluys se repezi după el. Cîteva secunde mai tîrziu, apăru o ființă, pe aceeași ușă, adulmecă aerul nopții, respiră două trei valuri de zefir rece, se scărpină în cap, se scărpină pe nas, mormăi nu știu ce și porni și el în aceiași direcție.

Nu trecuseră decît doar vreo zece minute de cînd Trancavel și Annais intraseră în marea sală de onoare a vechiului palat Lespars. Strîngîndu-și mîinile se priveau în ochi și se admirau unul pe altul, cu fericirea, naivitatea și bucuria fără seamăn a îndrăgostiților sinceri. Erau tulburați pînă în fundul sufletului. Vorbeau numai lucruri foarte banale și glasurile lor, erau ca niște melodii.

- Ce are să mai turbeze Cardinalul cînd are să afle...

Trancavel nu mai termină. El ședea cu spatele spre ușa monumentală a salonului, iar Annais era în fața lui. În timp ce vorbea, Trencavel văzu că tînăra-i soție se îngălbeni îngrozitor. Ea își smulse mîna, întinse brațul spre ușe și gîngăvi:

- Uite-l!...

Trancavel se întoarse și-l văzu pe Cardinal intrînd!...

Totul se făcu fără nici un zgomot. Cinstita Brighitte, conduse totul. Soldații se ascunseră de-o parte și de alta ușei de la intrare, litiera fusese dusă mai departe în fundul străzii întunecoase și după ce dăduse un cuvînt de ordine tuturor, ea ciocănise ușor în ușe. Ferestruica cea mică se deschise și atunci, ea spuse:

- O scrisoare pentru D-l Trencavel, din partea d-lui de Mauluys, căruia i s-a întîmplat un accident. Deschide repede, puișorule!

Ușa se întredeschise. Douăzeci de soldați se repeziră. Valetul a fost prins numaidecît și redus la tăcere. Trupa înaită fără zgomot. Dintr-o cameră de la parter, din dosul unei uși, se auzea zgomotul mai multor voci: erau oamenii de serviciu, care sărbătoreau căsătoria stăpînei lor. Într-o clipită, fără zgomot, în mijlocul uimirii produse de acea năvală bruscă, bărbați și femei, toți fură legați și cu căluș la gură. Cardinalul, era și el de față, liniștit surîzînd cu zîmbetul lui abia perceptibil. Rasa lui roșie îi îngrozise pe toți. Cardinalul se adresă unuia din ei.

- Haide prietene, condu-mă la noul tău stăpîn...

Lacheul a fost apucat de subțiori și i se dezlega picioarele. Ea porni, clătindu-se de groază, se urcă la etajul întîi și acolo, arătă cu un semn din cap, spre o ușă mare, monumentală. Richelieu intră. Din prag, privi timp de o secundă pe cele două ființe, care îl făcuseră atîta să tremure și care îl învinseseră. Și lucru ciudat, ceea ce îi mărise și mai mult ciuda și dorința de răzbunare, fusese generozitatea Annaisei, cînd îi predase lui Louis de Richelieu documentele acelea, care îl făcuseră să petreacă atîtea nopții de groază. Și mai se adăugase și generozitatea Arhiepiscopului, care distrusese în fața lui acele hîrtii blestemate.

- Acum nu le mai are, mormăi el.

În momentul acela îl văzu Annais.

- Domnișoară, spuse Richelieu, știți că sînteți învinuită de înaltă trădare și de complotare împotriva Statului? Vă rog să-i urmați pe oamenii aceștia.

Soldații înaintară. Cu un gest, Trencavel o împinse pe Annais în dosul unei canapele și se înfipse în fața ei cu spada în mînă, în poziție de luptă. Era alb la față; cu o voce răgușită el se răsti:

- Haideți dar Monseniore, sînteți nebun!?

Richelieu întinse mîna. Maestrul de scrimă răcni:

- Vino să mi-o iei, dacă îndrăznești! La naiba! Fiindcă vrei să-mi faci o astfel de noapte a nunții, am să mor, dar și tu ai să mori odată cu mine. Înapoi mîrlanilor!

Spada lui ce arunca fulgere, începu să descrie o morișcă înebunitoare. Soldații se opriră. Trancavel izbucni în rîs.

- Hai Richelieu! Sînt singur, dar vreau să le dau celor cincizeci de imbecili ai tăi, ultima mea lecție de scrimă!

- Ba sîntem doi! mugi o voce.

- Trei! spuse o altă voce și mai calmă.

Montariol, cu părul vîlvoi, apăru printr-o ușe mai mică și se așează în poziție de luptă în stînga lui Trancavel. În acelaș timp, Mauluys, intrînd pe aceeași ușă, își scoase liniștit spada și se așeză în dreapta maestrului de scrimă. Trancavel păru că nici nu-i vede. În momentul acela, era înfricoșător, cu fața albă cu buzele răsfrînte, cu ochii injectații de sînge., Richelieu, ridică din umeri și grăi:

- Prindeți-i pe toți.

Soldații înaintară în grup, cot lîngă cot strigînd: "În numele Regelui". Ciocnirea era inevitabilă. În clipa aceea, apăru un om care se așeză repede între cele două grupuri și înclinîndu-se în fața lui Richelieu, scrîșni:

- Monseniore, vin din partea D-lui de Sait-Priac, ca să vă înmînez această scrisoare...

Era Verdure!...

Verdure, care intră pe aceeași ușiță lăturalnică, prin care venise și Montariol și Mauluys. Trecînd pe lîngă Conte, ei îi strecurase o scrisoare șoptindu-i:

- Ascundeți asta și mai ales nu o citiți, fiindcă nu știți să citiți!

Mauluys luă scrisoarea și ascultînd de instinct, o ascunse în pieptar. Nu aruncase decît o privire fulgerător de scurtă pe ea, dar tresărise și devenise mai palid: recunoscuse scrisoarea!... Era scrisoarea pe care o luase de sub pieptarul lui Corignan! Scrisoarea pe care el o închisese în cufărul lui, fără să o fi citit vre-odată!

În sfîrșit, faimoasa scrisoare, pe care Părintele Josef o citise cu atîta groază, înainte de a-i fi fost încredințată lui Corignan!...

Ori, scrisoarea pe care Saint-Priac i-o luase lui Verdure, pe care el i-o înapoiase Cardinalului și pe care Richelieu o arsese, aceeași scrisoare chiar, pe care Verdure i-o dăduse pe furiș lui Mauluys să o ascundă, acum, acelaș Verdure i-o prezenta lui Richelieu. Cardinalul o văzu și în aceeași secundă, o recunoscu.

O amețeală îl cuprinse. El aruncă o privire rătăcită asupra omului acela, cu hainele în dezordine, cu figura schimonosită, cu nasul roșu, care rînjea în fața lui cu un aer de nesfîrșită satisfacție. Omul acela, spunea că vine din partea lui Saint- Priac, pe care el îl știa mort! Și omul acela, îi prezenta scrisoarea lui, pe care el însuși o arsese!... Richelieu scoase un geamăt scurt și își adună puterile ca să strige:

- Opriți-vă!...

Toată scena aceasta, durase numai cîteva secunde. Gărzile se opriră imediat.

- Înapoi cu toții! strigă Richelieu.

Soldații se dădură înapoi. Toți avură aceeași impresie, că Richelieu fusese lovit subit de nebunie. Îl văzură atît de palid, tremurînd atît de tare, cu o expresie atît de rătăcită, încît își spuneau că avea să moară în clipa aceia, doborît de vreo boală necunoscută.

- Monseniore, spuse ofițerul, apropiindu-se de el, cred că Eminența Voastră.

- Înapoi, domnule! se răsti Richelieu. Cum îndrăzniți să mai vorbiți, cînd dau eu un ordin! Predați comanda brigadierului D- vs. și duceți-vă la arest. Domnule, se adresă el brigadierului, adunați-vă toții oamenii în anticameră și așteptați acolo ordinele mele...

Într-o clipă, marea sală de onoare, se goli; nu mai rămăsese acolo decît Cardinalul, nemișcat, ca lovit de trăsnet, Mauluys, pe gînduri. Montariol năucit de uimire și Trencavel, care îi luase mîna Annaisei în mîna lui și strîngîndu-i degetele, îi spunea:

- Liniștiți-vă, sînt eu aici.

În momentul acela, un nou personaj intră, fără ca nimeni să-l fi observat: o rasă cenușie, cu o glugă cenușie, ce-i acoperea capul. Acesta, rămase neclintit lîngă ușa cea mică și privi... Cît despre Verdure, el adulmeca cu nasul, își scărpina podoaba roșie din mijlocul feții și mormăi:

- Mi se pare că miroase a ceva foarte bun pe aici... Unde dracu ar putea să fie?. Aha! iată! uite acolo!...

Și clătinîndu-se, cu gura întinsă de la o ureche la alta într-un zîmbet de plăcere, se apropie de o măsuță pe care erau așezate două căni de argint și o sticlă de vin Muscat. El le umplu pe amîndouă, luă una din cești, o ciocni de cealaltă și îl dădu pe gît. După ce goli prima ceașcă, o luă și pe a doua și o goli.

- Vino încoace! se răsti furios Richeliu.

- Iată-mă, iată-mă Monseniore, spuse Verdure, apropiindu-se bățos.

Scena aceasta comică, dădea totuși o atmosferă de grozăvie. Spectatorii acestei drame, nici nu mai respirau... Richelieu simțea cum i se zbate nebunia în tîmple...

- De unde ai asta? bîlbîi el.

Verdure scrîșni:

- Ei na, de la D-l Saint-Priac! El mi-a spus: "Du-te și predă-i scrisoarea asta Eminenței Sale". Atunci, eu am venit...

- Saint-Priac! murmură Cardinalul, trecîndu-și mîna-i înghețată peste fruntea-i încinsă.

Nici nu îndrăznea să o deschidă. Era convins că era prada unui vis și că avea să se deștepte. Vederea lui Trancavel și a lui Mauluys, asupra cărora își aruncă din întîmplare privirea, îl mai dădu puțin sînge rece, inspirîndu-i un fel de rușine. El o deschise. O citi. O reciti. Era scrisoarea lui!... Și cu toate acestea, el o arsese!...

În momentul acela, fantoma aceea, umbra cenușie care rămăsese neclintită lîngă ușă, se apropie. Richelieu, scoase un suspin de bucurie febrilă, recunoscîndu-l pe Părintele Josef. Eminența Cenușie, luă cu răceală scrisoarea, o examină, aruncă repede o privire asupra celor de față și, cu o mișcare neașteptată, se repezi spre o făclie. Într-o clipă, scrisoarea a fost arsă. Verdure, își golea sticla de Muscat, Richelieu, scoase un muget de bucurie sălbatică.

- Acum, repede! îi șopti Părintele Josef.

- Ah! acum... strigă Richelieu.

Și porni înspre anticameră, ca să dea un ordin gărzilor.

- Monseniore, scrîșni iar în fața lui, vin din partea D-lui de Saint-Prisc, ca să vă înmînez această scrisoare!...

Era tot Verdure! Și Verdure, îi întindea iar Cardinalului o scrisoare... Și Cardinalul, își recunoștea scrisoarea lui!...

Scrisoarea lui pe care el o arsese. Scrisoarea pe care Părintele Josef o arsese chiar atunci și a cărei cenușă fină, o vedea plutind în jos, spre dușumea!... Era tot scrisoarea lui cu aceeași pată mică de cerneală în stînga, cu aceeași mică plesnitură la mijloc. Richelieu, simți cum i se zbîrlește părul. El se dădu înapoi, și marele Cardinal, mintea aceia puternică, stăpînul regatului, da, omul acela, își făcu semnul crucii. Părintele Josef, alb la față și el, sub gluga-i cenușie, dar livid de furie, se apropie.

- Na! exclamă Verdure, doriți și Dumneavoastră una? Ei bine, iat-o!...

Și Verdure, își scoase din vechiu-i pieptar jerpelit, pătat de vin și de mîncare, o a treia scrisoare!... Și era aceeași scrisoare! Cu aceeași pată, cu aceeași plesnitură!...

- Cine mai vrea! începu să urle Verdure. Am pentru toată lumea, pentru Trencavel spadasinul, pentru Mauluys care nu știe să citească, pentru Rege că el știe să citească!...

În același timp, Verdure scoase din pieptarul lui o a patra și a cincea scrisoare, pe care le aruncă pe covor în dreapta și în stînga, apoi se făcură șase, zece, douăzeci... și învîrtea, se lovea de mobile, rîdea cu un hohot de nebun și urla:

- Cine mai vrea! Cine mai vrea!...

Părintele Josef îl apucă de un braț și cu o voce groasă, teribilă, de furie stăpînită, mugi:

- Cine ești tu?...

- Cine sînt eu? Verdure la naiba! Verdure, maestrul de caligrafie! Cel mai bun scriitor din țară! Poftim! Trencavel e cel mai bun maestru de scrimă! Să vină încoa, ce dracu!...

Ei bine, Bogăția sau spînzurătoarea. Alege. Cîte scrisori ca astea ai făcut?

- Cîte?... Aha!... Pe legea mea, am întrebuințat... zece, douăzeci de sticle... nu... un butoi! Întrebați-l pe Seniorul de Mauluys... douăzeci și cinci de scrisori bravul meu... numărați- le, sînt toate aici...

- Toate?

- Toate. Verdure își înălță trupul. Acum nu se mai bîlbîia. Nici nu mai vedea, nici nu se mai clătina. El pronunță cu o voce grozavă, liniștită:

- Toate! Afară! de una! Afară de cea adevărată!...

Părintele Josef se lovi cu palma în frunte.

- Acum vedeţi, ce aveţi de făcut, continuă Verdure. Aţi spus: bogăţia sau spînzurătoarea. Acum vă întorc eu propunerea. Alege- ţi: ne lăsaţi liberi pentru totdeauna, sau scrisoarea va fi predată Regelui.

Părintele Josef se apropie de Richelieu şi-i spuse repede:

- Trimiteţi-vă soldaţii înapoi. Oamenii aceştia sînt pentru noi tari şi inviolabili, fiindcă nu pot fi loviţi de nimeni şi nimic. Simulaţi generozitatea. Acesta e singurul mijloc ce v-a mai rămas, pentru a vă masca înfrîngerea.

Şi el, începu să adune scrisorile care erau răspîndite pe jos şi le puse una peste alta. Richelieu, ascultă în mod maşinal, fără să ştie ce face. El dădu un ordin şi soldaţii care îl însoţiseră pînă acolo, plecară să-l aştepte în stradă. Trencavel, Mauluys şi Montariol îşi vîrîră spadele în teacă.

- Domnilor, spuse Richelieu, aveţi cuvîntul meu, că nici unul din Dumneavoastră nu va mai fi plictisit vreodată de...

- Cer ca şi Rascasse să fie cuprins în aceeaşi favoare.

- Vă acord şi asta! spuse Richelieu. Iar dumneavoastră să vă daţi cuvîntul de onoare, că niciodată scrisoarea, adevărata scrisoare pe care omul acesta a pus-o în siguranţă, nu o să ajungă în mîinile Regelui...

Montariol şi Trencavel, întinseră mîinile ca să jure. În momentul acela, Mauluys se apropie, scoase din pieptarul lui scrisoarea pe care i-o strecurase Verdure şi înclinîndu-se în faţa lui Richelieu, spuse:

- Monseniore, adevărata scrisoare, aceea scrisă de Dumneavoastră, iat-o! V-o dăruiesc şi vă asigur în acelaşi timp, că niciodată, eu n-am citit-o...

Părintele Josef o smulse şi, fără a o citi măcar, o arse. Era adevărata scrisoare!...

- Ţineţi-vă bine, îi şopti Eminenţa Cenuşie lui Richelieu; fiţi generos pînă la capăt; adevărata scrisoare n-au să ne-o dea niciodată; ne au la mînă!

- Domnule de Montariol, Academia de scrimă are să se redeschidă mîine. Dacă voiţi, Dumneavoastră îi veţi fi maestrul. Domnule Trencavel, ce pot face pentru dumneavoastră?

- Nimic Monseniore, decît să mă iertaţi că m-am ciocnit de Dumneavoastră. Dar eu trebuia să-mi cuceresc viaţa şi fericirea...

- Domnilor, cu începere din noaptea asta, Dumneavoastră aveţi în mine un prieten... şi voi fi fericit dacă voi găsi şi la Dumneavoastră, o prietenie la fel cu aceea pe care v-o ofer.

Cei trei bărbați se înclinară adînc. Richelieu și Părintele Josef ieșiră afară și coborîră. În vestibul, îl găsiră pe Corignan și pe Brighitte. Într-un colț se alfa Rascasse. El auzise totul și coborî repede, înaintea lui Richelieu, măsurînd cu privirea pe Corignan.

- Monseniorul e mulțumit? întrebă Corignan, cu obrăznicia lui.

- Sper, miorlăi Brighitte, că cele douăzeci de mii de lire promise, nu a fost prea mult...

- Douăzeci de lovituri de bici! se răsti Părintele Josef. Hei! I-a pune-ți mîna pe zgripțuroaica asta și să i se tragă douăzeci de lovituri de curea!

Corignan se înveniți de spaimă, iar Brighitte începu să scoată niște țipete jalnice. Dar hotărîrea a fost executată din plin și chiar pe loc.

- Și tu! reluă Părintele Josef în timp ce se apleca zgripțuroaicei pedeapsa, ce să fac cu tine?

- Prea Înalte și Prea Sfințite Părinte... bîlbîi Corignan, înnebunit de frică.

- Monseniore, spuse Rascasse apropiindu-se, mie nu mi-ați dat nimic.

- Tu ce vrei? făcu Richelieu.

- Ei bine! dați-mi-l pe Corignan!

- Ce vrei să faci cu el? întrebă Părintele Josef.

- Să-l duc pur și simplu la Mînăstire, ca acolo să-și găsească liniștea sufletească...

- Ei bine! ia-l.

Și Rascasse îl luă! El îi făcu un semn lui Corignan, care complet năucit îl urmă. Corignan știa prea bine că îl așteaptă spînzurătoarea dacă s-ar fi răzvrătit, așa că nici nu se gîndi măcar să fugă. Și Rascasse, era sigur de ascultarea lui pasivă, așa că merse înainte, fără a-și întoarce capul. Însă în curînd, Corignan își reveni. Se săturase pînă în gît de Brighitte și loviturile ei de cnut.

"Scîrba asta de femeie, mi-a adus nenorocirea, se gîndea el. Nu mă lasă să beau decît apă. Viața la ea, era ca în paradis: singura deosebire, că o avem și pe cap; Rascasse mă duce înapoi la Mînăstire, și acolo, am să-mi reiau eu viața frumoasă, de altădată."

Rascasse, trecu mai întîi pe la cîrciuma aceea deochiată, unde își lasase cîinele. Aci începu să facă scandal, pînă cînd, în cele din urmă

i se deschise și i se dădu cîinele înapoi, care alergă după el, șchiopătînd, pe cele trei labe, agitîndu-și cu iuțeală singura-i ureche.

- Hai, spuse Rascasse, să mergem, Corignan.

- Vin frate, spuse călugărul.

- Nu vorbeam cu tine popă! se rățoi Rascasse. Vorbeam cu Corignan!

În sfîrșit, ajunseră la Mînăstire, unde Părintele Josef se și înapoiase de vreo cinci minute și dăduse, fără îndoială, ordine speciale, căci fratele portar, se puse în grabă la dispoziția lui Rascasse.

Corignan a fost închis în dormitor, singur cu Corignan Î-ul, care sub formă de mîrîituri, învîrtindu-se în jurul lui, cu urechea ciulită, îi ținu cîteva discursuri ostile. În sfîrșit, veni și Rascasse, însoțit de doi vlăjgani solizi, bărboși, niște călugări de treabă, însărcinați cu aplicarea pedepselor corporale, care corectau toate greșelile săvîrșite de confrații lor. Corignan, îngrozit, a fost legat de un fotoliu solid, de lemn. El urlă:

- Iertați-mă fraților, ce vreți să faceți cu mine?

- Nimic, decît să te scăpăm de umflăturile de pe obraz, spuse Rascasse.

- Umflăturile?!?...

- Da, popă, chirurgul Mînăstirii, are să-ți aranjeze asta, cu cea mai mare blîndețe.

Corignan rostogoli o pereche de ochi speriosi. Chirurgul despre care fusese vorba, intră și el atunci, sub forma unui călugăr gigantic, cu niște pumni care ar fi fost în stare să doboare și un bou. Ținea în mîini, un oarecare număr de instrumente de oțel. Cățelul se învîrtea în jurul pacientului, șontîcăind pe cele trei picioare, cu urechea triumfător ridicată.

- Răspunde-mi sincer, spuse Rascasse. Vrei să mi-l dai înapoi?

- Ce? urlă Corignan.

- Ei, dinții mei, ce dracu! Cei șapte dinți pe care mi i-ai rupt cu genunchiul. Îi vreau înapoi.

- Dar nu-i mai am, spuse jalnic Corignan.

- Să avem iertare, popă, ai un îndoit șirag de treizeci și doi de dinți sănătoși, albi și solizi. Vrei să-mi dai dinții mei înapoi? Nu?... Frate chirurg, fă-ți datoria.

- Să vă ia dracu pe toți, vociferă Corignan. Fac apel la Sfintele Scripturi care spun...

Nu se mai putu ști ce spuneau Sfintele Scripturi: uriașa mînă a fratelui chirurg se abătu pe capul pacientului. Cu mîna cealaltă, giganticul operator, insensibil și grav, îi deschise fălcile și îi introduse imediat în gură un instrument de oțel. Un urlet răsună în încăpere și chirurgul îi întinse lui Rascasse, un dinte solid. Rascasse îl luă și spuse:

- Unul!

- Umflătura mea! răcnea Corignan. Aoleo, dinții mei!

Brusc, temuta mînă a chirurgului se abătu din nou pe țeasta lui și-i apăsă capul pe spătarul fotoliului:

- Lasă-mă să lucrez, spuse cu blîndețe operatorul. Nu avea nici o grijă, îi aleg pe cei mai buni.

- Doi! spuse Rascasse după cîteva secunde, în timp ce Corignan invoca toți sfinții și demonii în ajutor, iar Corignan I-ul se învîrtea în jurul odăii lătrînd cu un aer de triumf.

După al treilea dinte, Rascasse îl iertă de rest. Corignan a fost condamnat la trei luni de temniță, numai cu pîine și apă. El a fost conlegat, dar Părintele Josef nu se socoti satisfăcut. Nefericitul a fost condus acolo, hărțuit mereu de Corignan Î-ul, care îl tot mușca de picioare și urmat de Rascasse. Cînd se deschise ușa celulei, în care trebuia să coboare pe cîteva trepte, Corignan se văită:

Ce mizerie! Iarăși trebuie să beau numai apă!...

- Taci, popă! grăi Rascasse. Știi cum trebuie să intri în temniță, după noile canoane ale Bisericii?

- Cum să intru? exclamă Corignan zăpăcit. Cu picioarele, cred...

- Nu, spuse Rascasse. Să-ți arăt eu.

Și spunînd acestea, își făcu vînt și se aruncă cu capul înainte. Proiectilul își atinse ținta în plin. Capul lui Rascasse, îl lovi pe Corignan în burtă, repezindu-l pe spate și, înainte de a-și da seama, se văzu întins pe spate, în celulă.

- Adio, popă! strigă vocea îndepărtată a lui Rascasse.

- Mii de blesteme!... urlă Corignan.

- SFÎRȘIT -

Lei 400 +
2 TL

402

EDITURA
DANMARY PRESS

ISBN 973-[illegible]